

Nationale rekeningen 2003

Voorbericht

De Nationale rekeningen vormen de officiële overzichtsstatistiek van de nationale economie. Deze statistiek staat in de meeste landen centraal bij het vaststellen en beoordelen van het economische en monetaire beleid. In Nederland zijn de Nationale rekeningen bijvoorbeeld de basis voor de economische voorspellingen en de analyses van beleids-scenario's door het Centraal Planbureau.

De begrippen en classificaties in de Nationale rekeningen zijn wereldwijd gestandaardiseerd en vastgelegd in internationale richtlijnen. Evenals in de andere lidstaten van de Europese Unie (EU) sluiten de Nationale rekeningen aan op het Europees Systeem van Nationale en Regionale rekeningen 1995 (ESR 1995) en het System of National Accounts 1993 (SNA 1993). Dit is van belang voor de internationale vergelijkbaarheid. Vooral door de Europese eenwording is de behoefte aan geharmoniseerde Nationale rekeningen voor de lidstaten van de EU sterk toegenomen. Veel meer dan voorheen worden beleidsindicatoren en financiële stromen binnen de Economische en Monetaire Unie (EMU) en de EU rechtstreeks ontleend aan gegevens uit de Nationale rekeningen van de lidstaten.

Bekende nationale rekeningengegevens zijn het nationaal inkomen, de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP) en de omvang van het tekort of overschot van de overheid. Het overheidstekort als percentage van het BBP is een belangrijk beleids criterium in de EMU in het kader van het Stabiliteits- en groeipact. Naast de genoemde indicatoren bevatten de Nationale rekeningen cijfers over de werkgelegenheid, de bijdrage van iedere bedrijfstak aan het BBP, de ontwikkeling van de consumptie en de investeringen, enz.

De Nederlandse Nationale rekeningen omvatten bovendien aanbod- en gebruikstabellen, input-outputtabellen, een rekeningensstelsel, een Social Accounting Matrix, een milieumodule en vele detailtabellen over specifieke transacties zoals belastingen en sociale premies. Voor de belangrijkste macro-economische jaarcijfers zijn reeksen vanaf 1900 opgenomen. De gegevens in deze publicatie betreffen uitsluitend jaarcijfers. Nationale rekeningengegevens op kwartaalbasis en naar regio worden afzonderlijk gepubliceerd.

In deze publicatie is voor het eerst een volledig Nationale rekeningenoverzicht over 2003 opgenomen. Deze gegevens hebben, evenals die over 2002, een voorlopig karakter. Voor anderstalige gebruikers is de Engelse publicatie 'National accounts of the Netherlands 2003' beschikbaar, die in vorm en inhoud identiek is aan de Nederlandse versie.

De gegevens uit deze publicatie, aangevuld met cijfers voor de jaren 1969–1995, zijn ook beschikbaar in StatLine, de statistische databank van het CBS op het internet: <http://www.cbs.nl>. De nationale rekeningengegevens zijn in StatLine beschikbaar als een zogenaamde matrixpublicatie, dat wil zeggen dat de gewenste gegevens met een zoek- of selectiemenu kunnen worden opgevraagd.

Naast de Nationale rekeningen verschijnt de publicatie *De Nederlandse Economie 2003*, waarin ruim aandacht wordt besteed aan de achtergronden van de belangrijkste economische ontwikkelingen in Nederland. Daarin worden deze ontwikkelingen ook in een internationale context geplaatst.

Drs. G. van der Veen
Directeur-Generaal van de Statistiek

Voorburg/Heerlen, augustus 2004

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Prinses Beatrixlaan 428
2273 XZ Voorburg

Druk

Centraal Bureau voor de Statistiek,
Facilitair Bedrijf

Omslag-ontwerp

WAT Ontwerpers, Utrecht

Inlichtingen

Tel.: 0900 0227 (€ 0,50 per minuut)
Fax: (045) 570 62 68
E-mail: infoservice@cbs.nl

Bestellingen

E-mail: verkoop@cbs.nl

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Voorburg/Heerlen, 2004
Bronvermelding is verplicht.
Verveelvoudigen voor eigen gebruik of
intern gebruik is toegestaan.

Prijzen zijn excl. administratie- en
verzendkosten
Prijs: € 43,60
Kengetal: P-2
ISBN 903572489 5
CBS-productnummer: 0324704010

Centraal Bureau voor de Statistiek

Verklaring der tekens

.	=	gegevens ontbreken
*	=	voorlopig cijfer
x	=	geheim
—	=	nihil
0 (0,0)	=	Het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
—	=	tot en met (indien voorkomend tussen twee getallen)
niets (blank)	=	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
↑	=	begrepen in bovenstaand cijfer
2002–2003	=	2002 tot en met 2003

In geval van afrondingen kan het voorkomen, dat het totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Inhoud

Voorbericht	3
Colofon	4
Inhoud	5
Lijst van tabellen, toelichtingen en aanhangsels	6
Cijfers in StatLine	10
Afkorting en letterwoorden	12
Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande publicatie	13
Economische kerncijfers	14
Tabellen	15
Macro-economie	15
Aanbod, gebruik en finale bestedingen, bedrijfstakken, -klassen en productgroepen	34
Productie, verbruik en inkomensvorming, bedrijfstakken en -klassen	62
Arbeid	86
Rekeningenstelsel	130
Jaargegevens	130
Sectorgegevens	138
Transactie-matrices	166
Financiële balansen	176
(Sub)sectorspecifieke detailgegevens	188
Historische gegevens	205
NAM	214
SAM	216
NAMEA	220
Toelichtingen	231
Aanhangsels	261
Trefwoordenregister	274
Enkele andere CBS-publicaties	280

Lijst van tabellen, toelichtingen en aanhangsels

<i>Macro-economie</i>	15	
M 1	De drie benaderingen van het binnenlands product	15
M 2	De belangrijkste macro-economische saldi van binnenlands product tot nationaal vorderingensaldo	15
M 3	De belangrijkste macro-economische saldi naar sectoren	16
M 4	Binnenlands product en nationaal inkomen, alternatieve definities	17
M 5	Productie en intermediair verbruik naar bedrijfstakken en sectoren	18
M 6	Inkomensvorming naar sectoren	18
M 7	Inkomensvorming naar bedrijfstakken	19
M 8	Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken en sectoren	20
M 9	Arbeidsinkomensquote naar bedrijfstakken	21
M 10	Arbeidsvolume naar bedrijfstakken en sectoren	22
M 11	Arbeidsproductiviteit naar bedrijfstakken	23
M 12	Goederen- en dienstentotalen	23
M 13	Invoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken	25
M 14	Invoer van goederen en diensten naar productgroepen	26
M 15	Uitvoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken	27
M 16	Uitvoer van goederen en diensten naar productgroepen	28
M 17	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën	29
M 18	Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties	31
M 19	Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa	32
M 20	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken	33
<i>Aanbod, gebruik en finale bestedingen, bedrijfstakken, -klassen en productgroepen</i>	34	
G 0.1	Aanbodtabel, basisprijzen, 2001	34
G 0.2	Gebruiktabel, aankooprijzen, 2001	36
G 1	Productie (basisprijzen) naar productgroepen	38
G 2	Invoer van goederen en diensten naar productgroepen	39
G 3	Invoer van goederen en diensten	40
G 4	Invoer van goederen en diensten, werkelijke prijzen: volumina, prijsniveau 1995 en deflatoren	40
G 5	Uitvoer van goederen en diensten naar productgroepen	42
G 6	Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst	43
G 7	Uitvoer van goederen en diensten naar herkomst: prijsniveau 1995, volumina en deflatoren	43
G 8	Intermediair verbruik naar productgroepen	45
G 9	Consumptieve bestedingen door huishoudens naar productgroepen	46
G 10	Consumptieve bestedingen door IZW huishoudens naar productgroepen	47
G 11	Consumptieve bestedingen van de overheid naar productgroepen	47
G 12	Overgang werkelijke individuele consumptie (nationaal) naar consumptieve bestedingen	47
G 13	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën	48
G 14	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: volumemutaties	50
G 15	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: volume-indexcijfers	51
G 16	Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: prijsniveau 1995	52
G 17	Investerings in vaste activa (bruto) naar productgroepen	53
G 18	Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa	54
G 19	Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh naar type van activa	55
G 20	Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid naar type van activa	56
G 21	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken en sectoren	57
G 22	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken: volumemutaties	58
G 23	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken: volume-indexcijfers	59
G 24	Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken: prijsniveau 1995	60
G 25	Veranderingen in voorraden naar productgroepen	61

<i>Productie, verbruik en inkomensvorming, bedrijfstakken en –klassen</i>	62
P 0.1 Input-outputtabel, producentenprijzen, 2001	62
P 1 Productie (basisprijzen)	64
P 2 Intermediair verbruik	65
P 3 Belastingen op productie en invoer	66
P 4 Productgebonden belastingen	67
P 5 Niet-productgebonden belastingen op productie	68
P 6 Subsidies	69
P 7 Productgebonden subsidies	70
P 8 Niet-productgebonden subsidies	71
P 9.1 Duale classificatie van de beloning van werknemers, 2003	72
P 9 Beloning van werknemers	73
P 10 Lonen	74
P 11 Sociale premies t.l.v. werkgevers	75
P 12.1 Duale classificatie van het exploitatieoverschot/gemengd inkomen, 2003	76
P 12 Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto)	77
P 13 Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	78
P 14 Afschrijvingen	79
P 15 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	80
P 16 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen): volumemutaties	81
P 17 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen): volume-indexcijfers	82
P 18 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen): prijsniveau 1995	83
P 19 Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen): in % van het BBP	84
P 20 Toegevoegde waarde (bruto, marktprijzen)	85
<i>Arbeid</i>	86
A 0.1 Beroepsbevolking, 15-64 jaar	86
A 0.2 Kerncijfers van de arbeid	87
A 1.1.1 Aantal werkzame personen	88
A 1.1.2 Aantal werkzame personen: werknemers	89
A 1.2.1 Aantal werkzame personen naar geslacht: mannen	90
A 1.2.2 Aantal werkzame personen naar geslacht: vrouwen	91
A 1.3 Aantal werkzame personen met tenminste een bijbaan	92
A 2.1.1 Banen van werkzame personen	93
A 2.1.2 Banen van werkzame personen: werknemers	94
A 2.2.1 Banen van werkzame personen naar geslacht: mannen	95
A 2.2.2 Banen van werkzame personen naar geslacht: vrouwen	96
A 2.3.1 Banen van werknemers naar geslacht: mannen	97
A 2.3.2 Banen van werknemers naar geslacht: vrouwen	98
A 2.4.1 Banen van werknemers naar dienstverband: voltijd	99
A 2.4.2 Banen van werknemers naar dienstverband: deeltijd	100
A 2.5.1 Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	101
A 2.5.2 Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	102
A 3.1.1 Arbeidsvolume van werkzame personen, in arbeidsjaren	103
A 3.1.2 Arbeidsvolume van werkzame personen: werknemers, in arbeidsjaren	104
A 3.2.1 Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: mannen, in arbeidsjaren	105
A 3.2.2 Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: vrouwen, in arbeidsjaren	106
A 3.3.1 Arbeidsvolume van werknemers: in betaalde uren	107
A 3.3.2 Arbeidsvolume van werknemers: in overeengekomen uren	108
A 3.4.1 Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: mannen, in betaalde uren	109
A 3.4.2 Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: vrouwen, in betaalde uren	110
A 3.5.1 Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: voltijd, in betaalde uren	111
A 3.5.2 Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: deeltijd, in betaalde uren	112
A 3.6.1 Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur, in betaalde uren	113
A 3.6.2 Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur, in betaalde uren	114
A 3.7 Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht, in overeengekomen uren	115
A 3.8 Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband, in overeengekomen uren	115
A 3.9 Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie, in overeengekomen uren	115
A 4.1 Bruto looninkomen	116
A 4.2.1 Bruto looninkomen naar geslacht: mannen	117
A 4.2.2 Bruto looninkomen naar geslacht: vrouwen	118
A 4.3.1 Bruto looninkomen naar dienstverband: voltijd	119
A 4.3.2 Bruto looninkomen naar dienstverband: deeltijd	120
A 4.4.1 Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	121
A 4.4.2 Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	122
A 5.1 Gemiddeld jaarloon per baan	123
A 5.2.1 Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: mannen	124
A 5.2.2 Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: vrouwen	125
A 5.3.1 Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: voltijd	126
A 5.3.2 Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: deeltijd	127
A 5.4.1 Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	128
A 5.4.2 Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	129

<i>Rekeningenstelsel</i>	130
Jaargegevens	130
R 0.1 Rekeningenstelsel	130
Sectorgegevens	138
R 0.2 Totale economie	138
R 1 Niet-financiële vennootschappen	140
R 2 Financiële instellingen	142
R 2.1 Monetaire financiële instellingen	144
R 2.2 Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	146
R 2.3 Overige financiële instellingen	148
R 3 Overheid (geconsolideerd)	150
R 3.0 Overheid (niet geconsolideerd)	152
R 3.1 Centrale overheid	154
R 3.2 Lokale overheid	156
R 3.3 Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	158
R 4 Huishoudens	160
R 5 IZW huishoudens	162
R 6 Buitenland	164
Transactie-matrices	166
R 0.3.1 Inkomen uit vermogen naar tegensectoren	166
R 0.3.2 Rente naar tegensectoren	168
R 0.3.3 Dividenden naar tegensectoren	170
R 0.3.4 Overige inkomensoverdrachten n.e.g. naar tegensectoren	172
R 0.3.5 Kapitaaloverdrachten naar tegensectoren	174
Financiële balansen	176
R 1.B Niet-financiële vennootschappen	176
R 2.B Financiële instellingen	176
R 2.1.B Monetaire financiële instellingen	178
R 2.2.B Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	178
R 2.3.B Overige financiële instellingen	180
R 3.B Overheid	180
R 3.1.B Centrale overheid	182
R 3.2.B Lokale overheid	182
R 3.3.B Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	184
R 4.B Huishoudens en IZW huishoudens	184
R 6.B Buitenland	186
<i>(Sub)sectorspecifieke detailgegevens</i>	188
D 0.1 Belastingen	188
D 0.2 Belastingen op productie en invoer	188
D 0.3 Subsidies	189
D 0.4 Belastingen op inkomen en vermogen	189
D 0.5 Sociale premies	190
D 0.6 Sociale premies t.l.v. werkgevers	191
D 0.7 Sociale premies niet t.l.v. werkgevers	191
D 0.8 Sociale uitkeringen in geld	192
D 0.9 Sociale uitkeringen in natura via marktproducenten	192
D 0.10 Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	193
D 0.11 Kapitaaloverdrachten	194
D 1.1 Specificatie van transacties van niet-financiële vennootschappen naar eigendom	195
D 2.3.1 Verzekeringstransacties van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	196
D 2.3.2 Verzekeringstransacties van pensioenfondsen	196
D 2.3.3 Verzekeringstransacties van levensverzekeringmaatschappijen	197
D 2.3.4 Verzekeringstransacties van schadeverzekeringmaatschappijen	197
D 2.3.5 Verzekeringstransacties van overige particuliere sociale verzekeringsinstellingen	198
D 2.3.6 Verzekeringstransacties naar groepen van pensioenfondsen	198
D 3.1 Definities van productie en consumptieve bestedingen door de overheid	199
D 3.2 Inkomsten en uitgaven van de overheid (geconsolideerd)	199
D 3.3 Uitgaven van de overheid (geconsolideerd) naar functie	200
D 3.4 Specificaties van transacties van de publieke sector	201
D 3.5 Inkomsten en uitgaven van de wettelijke sociale verzekeringsinstellingen (niet geconsolideerd)	202
D 4.1 Netto winst van bedrijven van natuurlijke personen naar bedrijfstakken	204
D 4.2 Alternatief beschikbaar inkomen van huishoudens en werkelijke individuele consumptie	204

<i>Historische gegevens</i>	205
H 1 Goederen- en dienstentotalen: indexcijfers	213
H 2 Componenten van het binnenlands product	205
H 3 National inkomen, beschikbaar nationaal inkomen en vorderingensaldo	207
H 4 Goederen- en dienstentotalen: volumemutaties	209
H 5 Deflatoren van de goederen- en dienstentotalen: mutaties	210
H 6 Goederen- en dienstentotalen	211
<i>NAM</i>	214
N 1 Een geaggregeerde NAM, 2003	214
<i>SAM</i>	216
S 1 Een geaggregeerde SAM, 2003	216
S 2 Consumptieve bestedingen door huishoudens naar goederen- en dienstencategorieën, 2003	218
S 3 Sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten, 2003	219
<i>NAMEA</i>	220
NE 1 Een geaggregeerde NAMEA, 2001	220
NE 2 Gedetailleerde presentatie van de herkomst en bestemming van stofstromen in de NAMEA	222
NE 3 Emissie naar lucht in Nederland van enkele vervuilende stoffen	230
Toelichtingen	231
1. Nationale rekeningen in hoofdlijnen	231
2. Transacties in de nationale rekeningen	233
3. Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen	242
4. Sectoren in het rekeningensstelsel	244
5. Rekeningen in het rekeningensstelsel	246
6. NAM	248
7. SAM	250
8. NAMEA	252
9. Arbeid	254
10. Enkele breuken in de reeksen	256
11. Prijs- en volumemutaties	258
Aanhangsels	261
1. De bedrijfsklassen in de uitgebreide aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen	261
2. De productgroepen in de uitgebreide aanbod- en gebruiktabellen	263
3. Papers en internationale publicaties	266
4. Additionele gegevens	269
5. Internationale gegevens	271

Cijfers in StatLine

StatLine

De cijfers van de Nationale rekeningen zijn ook beschikbaar op internet. Via dit medium kunt u toegang verkrijgen tot StatLine, de elektronische databank van het CBS. In StatLine vindt u statistische informatie over vele economische onderwerpen. De cijfers zijn beschikbaar als een zogenaamde matrixpublicatie, dat wil zeggen dat de gewenste gegevens met een zoek- of selectiemeenu (Webselector) kunnen worden opgevraagd. Deze resultaten kunt u in de vorm van tabellen en grafieken gratis bekijken, printen of opslaan. Daarnaast is er de mogelijkheid om te zoeken met trefwoorden.

Het vinden van nationale rekeningengegevens in StatLine

In StatLine staan veel gegevens over nationale rekeningen. Om snel de gewenste gegevens te vinden gaat u naar de openingspagina van het CBS 'www.cbs.nl'. Door met de muis op 'Cijfers' te gaan staan kiest u 'StatLine databank' in het verschenen menu door de muis te schuiven naar rechts. In dit nieuwe scherm krijgt u een scherm waarmee u StatLine op twee manieren kunt benaderen, namelijk 'StatLine' (Webselector, zie figuur 2) en 'Zelf zoeken' (zie figuur 1). Door bij de zoekfunctie een trefwoord in te tikken en vervolgens 'Zoeken' aan te klikken selecteert de zoekmachine van het CBS een groot aantal tabellen uit de StatLine databank waarin het door u gekozen trefwoord voorkomt.

U kunt ook zelfstandig zoeken in de onderwerpenboom van StatLine. Dit kan door op 'Selecteren' (zie figuur 1) te klikken. De StatLine Webselector (zie figuur 2) wordt opgestart. Door op een '+' te klikken of twee maal op een geel mapje krijgt u de onderliggende thema's of publicaties te zien. De publicaties zijn aangegeven met een blauwe pijl. Vervolgens kunt u een keuze maken uit jaar, kwartaal en regionale gegevens uit vele economische onderwerpen. Hieruit kunt u gegevens selecteren en tabellen samenstellen door een keuze te maken uit de onderwerpen, classificaties, soort cijfers en periodes.

In figuur 2 ziet u de matrixpublicaties van de nationale rekeningen jaarcijfers. Figuur 2 geeft ook een voorbeeld van de matrixpublicatie 'Macro-economische gegevens'. In het rechter deel van dit scherm ziet u de onderwerpen, soort cijfers en jaren. Door op de '+' te klikken kunt u een keuze maken uit submappen of subonderwerpen. Om meerdere gegevens te selecteren dient u de CTRL-toets ingedrukt te houden terwijl u selecteert.

De meeste gegevens zijn vanaf 1969 gereviseerd volgens de nieuwste internationale richtlijnen. In de keuze 'Jaren' is nog een onderverdeling gemaakt in alle jaren (1969–2003), actuele jaren (1995–2003) en als laatste twee de onderverdelingen 1969–1986 en 1987–1994.

Na uw selecties klikt u op 'Gegevens tonen'. Binnen de door u geselecteerde tabel kunt u nog aanpassingen aanbrengen door de vakjes onderwerpen, soort cijfers en jaren onderling te verschuiven. Vervolgens kunt u de tabel afdrukken of opslaan op de schijf van uw computer.

De door u geselecteerde tabel kunt u ook doorsturen naar belanghebbenden door middel van E-mail. Klik op de knop 'Link opslaan als' en kopieer een van de URL's en importeer deze in uw E-mail door de menu-keuze 'Invoegen' en vervolgens te kiezen voor 'Hyperlink'.

Wat kunt u aan nationale rekeningengegevens in StatLine vinden

Er zijn 11 matrixpublicaties met jaargegevens over de nationale rekeningen. U vindt ze onder de hoofdgroep 'Macro-economie, financiële instellingen'. Vervolgens klikt u twee maal op het gele mapje van de subgroep 'Nationale rekeningen' en door op de '+' te klikken van Nationale rekeningen jaarcijfers krijgt u de matrixpublicaties te zien (zie figuur 2). De matrixpublicaties komen overeen met de hoofdstukken van de publicatie Nationale rekeningen 2003. De relaties tussen de StatLine matrixpublicaties en de hoofdstukken van de papieren publicatie Nationale rekeningen zijn:

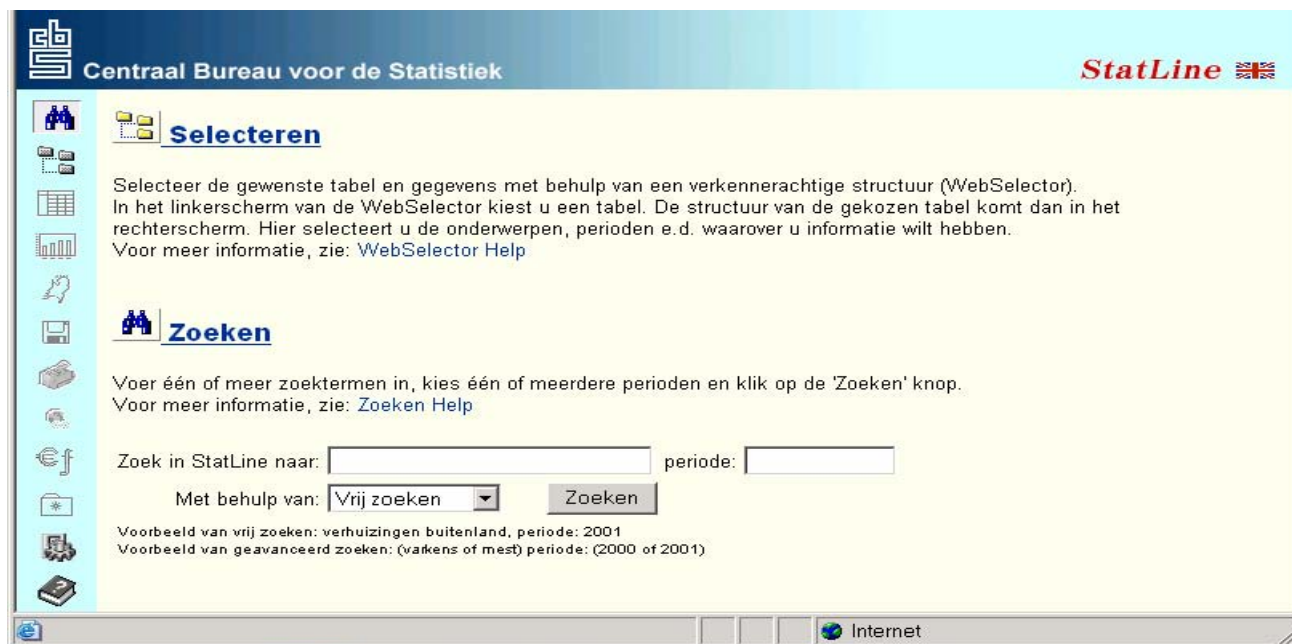
StatLine matrixpublicaties	Nationale rekeningen, hoofdstukken in de publicatie
Macro-economische gegevens Goederen en diensten:	Macro-economie Aanbod, gebruik en finale bestedingen
Consumptie	Idem
Productgroepen	Idem
Invoer en uitvoer	Idem
Investerings	Idem
Productieproces	Productie, verbruik en inkomensvorming
Arbeidsrekeningen	Arbeid
Rekeningenstelsel:	Rekeningenstelsel:
Sectorgegevens	Sectorgegevens
Financiële balansen	Financiële balansen
Detailgegevens	(Sub)sectorspecifieke detailgegevens
Historie Nationale rekeningen	Historische gegevens

Gegevens over langere perioden zijn te vinden in de matrixpublicatie 'Historie Nationale rekeningen'. De onderwerpen BBP, lonen, sociale lasten t.l.v. werkgevers, afschrijvingen, invoer, uitvoer, consumptieve bestedingen, investeringen en arbeid komen ook weer gedetailleerd terug in de andere matrixpublicaties.

Nationale rekeningengegevens per kwartaal en regionale cijfers vindt u ook onder de subgroep 'Nationale rekeningen'.

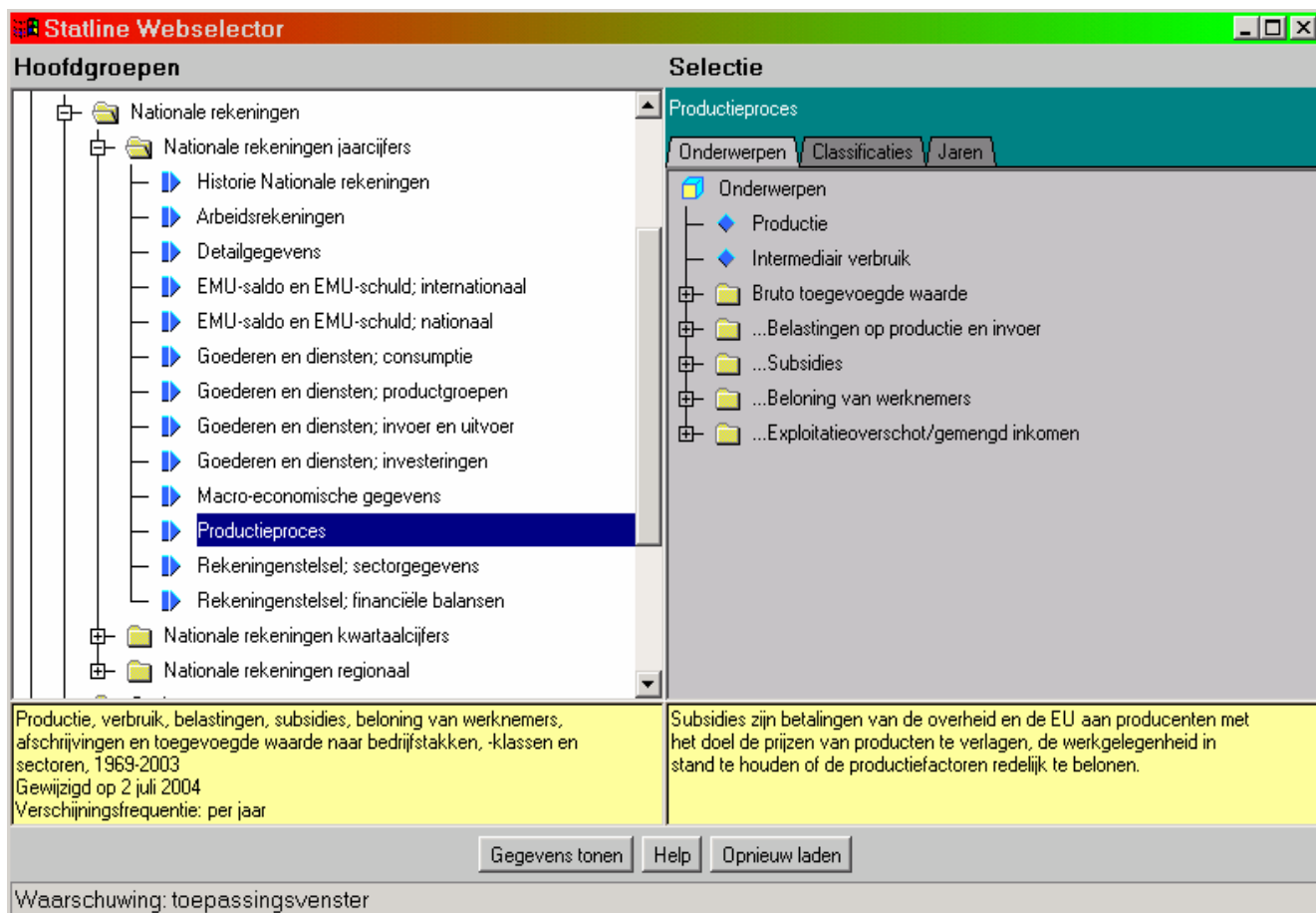
Figuur 1.

Het scherm zoeken

Figuur 2.

Het scherm StatLine Webselector, Nationale rekeningen in StatLine en matrixpublicatie 'Productieproces'.

Afkortingen en letterwoorden

AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	KWP	Kwartaalstatistiek Werkzame Personen
ABW	Algemene Bijstandswet	LISV	Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen
AKW	Algemene Kinderbijslagwet	LO	Lokale overheid
ANW	Algemene Nabestaandenwet	M-B	Middelen minus bestedingen
AOK	Arbeidsongeschiktheidskas	MKZ	Mond- en klauwzeer
AOW	Algemene Ouderdomswet	NACE Rev.1	Nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese Gemeenschap
AR	Arbeidsrekeningen	NAM	National Accounting Matrix
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	NAMEA	National Accounting Matrix including Environmental Accounts
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenwet tot 1996	NMP	Nationaal Milieubeleidsplan
BBP	Bruto binnenlands product	NOVIB	Nederlandse Organisatie Voor Internationale Betrekkingen
BLSV	Bruto loon sociale verzekering	NR	Nationale rekeningen
BNI	Bruto nationaal inkomen	NS	Nederlandse Spoorwegen
BPM	Belasting van personenauto's en motorrijwielen	OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde	PIM	Perpetual inventory method
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	SAM	Social Accounting Matrix
CIF	Cost, insurance, freight	SBI	Standaard bedrijfsindeling
CO	Centrale overheid	SDR	Bijzonder trekkingsrecht
COFOG	Internationale classificatie van overheidsfuncties	SESAME	System of Economic and Social Accounting Matrices and Extensions
COICOP	Internationale classificatie van individuele consumptie naar verbruiksfuncties	SNA	System of National Accounts
CPA	Internationale classificatie van producten	SNV	Nederlandse Ontwikkelingsorganisatie
CPB	Centraal Planbureau	SV	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen
CTS	College van Toezicht Sociale Verzekering	TW	Toeslagenwet
DNB	De Nederlandsche Bank	UFO	Uitvoeringsfonds voor de Overheid
DNE	De Nederlandse economie	UMTS	Universal Mobile Telecommunications System
EBB	Enquête Beroepsbevolking	UWV	Uitvoering Werknemersverzekeringen
ECB	Europese Centrale Bank	v.a.	Vaste activa
EEG	Europese Economische Gemeenschap	VDL	Verloonde dagen en loonsommen
EMU	Economische en Monetaire Unie	VN	Verenigde Naties
ESR	Europees systeem van nationale rekeningen	VROM	Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu
EU	Europese Unie	VUT	Regelingen inzake vervroegde uittreding
EWL	Enquête Werkgelegenheid en Lonen	WAJONG	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten
FAOP	Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering Overheidspersoneel	WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
FOB	Free on board	WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen
ILO	International Labour Office	WIR	Wet Investeringsrekening
I/O	Input-outputtabellen	WSW	Wet sociale werkvoorziening
IMF	Internationaal Monetair Fonds	WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	WW	Werkloosheidswet
IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	ZFW	Ziekenfondswet
IZW	Instellingen zonder winstoogmerk	ZW	Ziektewet
IZWh	Instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens		

Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande publicatie

Algemene wijzigingen

De gegevens over het jaar 2001 zijn nu definitief, de jaren 2002 en 2003 dragen nog een voorlopig karakter.

De revisie 1995 is voor de meeste variabelen teruggerekend tot het jaar 1969. In de tabellen in deze publicatie worden cijfers gegeven voor de jaren 1996-2003. De statistische bijlagen met tijdreeksgegevens zijn niet meer opgenomen in deze publicatie. Deze gegevens zijn wel beschikbaar in StatLine, de elektronische databank van het CBS op internet (<http://www.cbs.nl>).

De publicatie Nationale rekeningen 2003 staat als PDF-bestand op de internetsite van het CBS.

In overeenstemming met de internationale richtlijnen voor de nationale rekeningen, zoals het Europees systeem van rekeningen 1995 (ESR 1995), is de variabele nationaal product niet meer opgenomen in deze publicatie.

Wijzigingen in de tabel Economische kerncijfers

In deze tabel is de term nationaal product vervallen. De variabelen afschrijvingen en vorderingensaldo (overheidstekort/overschot) zijn niet meer in deze tabel opgenomen. Toegevoegd zijn de EMU-schuld en het EMU-saldo in procenten van het bruto binnenlands product.

Wijzigingen in het hoofdstuk Macro-economie

In tabel M 4 is de variabele nationaal product niet meer opgenomen.

Wijzigingen in het hoofdstuk Aanbod, gebruik en finale bestedingen, bedrijfstakken, -klassen en productgroepen

Dit hoofdstuk begint nu met de aanbod- en gebruikstabellen voor het jaar 2001.

Wijzigingen in het hoofdstuk Productie, verbruik en inkomensvorming, bedrijfstakken en -klassen

Dit hoofdstuk begint nu met de input-outputtabel voor het jaar 2001.

Wijzigingen in het hoofdstuk Rekeningenstelsel

In de tabellen R 3 en R 3.0 zijn onder de kerncijfers de EMU-schuld en het EMU-saldo in procenten van het bruto binnenlands product opgenomen.

Wijzigingen in het hoofdstuk Historische gegevens

In tabel H 1 is de variabele nationaal product (netto, marktprijzen) vervallen. In tabel H 3 is in kolom 2 en 3 de term nationaal product weggehaald. In kolom 7 en 8 van deze tabel is het nationaal product vervangen door het vorderingensaldo, nationaal en van de overheid, in % BBP.

Wijzigingen in het hoofdstuk NAM, SAM en NAMEA

Cijfers voor het meest recente jaar zijn opgenomen in de NAM, de SAM en de detailtabellen: Consumptieve bestedingen door huishoudens naar goederen- en dienstencategorieën (S 2) en Sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten (S 3). De NAMEA begint nu met het jaar 2001.

Tabel NE 2 Gedetailleerde presentatie van de herkomst en bestemming van stoffen in de NAMEA, presenteert nu ook cijfers voor de jaren 1996 tot en met 1998.

Wijzigingen in de Toelichtingen

De toelichtingen 9 en 11 zijn vernieuwd.

Wijzigingen in de Aanhangsels

In Aanhangsel 5 is het begrip nationaal product verwijderd.

Statistische bijlagen

De Statistische bijlagen met tijdreeksen zijn niet meer opgenomen in deze publicatie.

Economische kerncijfers

	Einheid	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*	
Totale economie										
Binnenlands product (BBP)	mln euro	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276	
Binnenlands product (BBP)	% volumemutaties	3,0	3,8	4,3	4,0	3,5	1,4	0,6	-0,9	
Belasting en premiedruk	% BBP	40,7	40,5	40,1	41,3	41,3	39,8	39,2	39,1	
Nationale besparingen (netto)	mln euro	36 626	43 378	36 327	43 117	47 773	43 582	34 978	32 491	
Nationaal vorderingsaldo	mln euro	15 381	19 258	9 972	14 368	18 432	15 330	11 424	11 294	
Verandering in financieel vermogen	mln euro	14 252	17 123	7 959	14 879	15 964	15 218	10 003	10 670	
Milieu-indicatoren										
Broeikaseneffect (CO ₂ -equivalenten)	mln kg	255 904	249 706	250 825	241 427	243 510	246 599	244 830	245 715	
Ozonlaagaantasting (CFK11-equivalenten)	1 000 kg	670	479	291	250	222	231	220	195	
Verzuring (ZEQ)	mln kg	332	322	303	299	288	282	275	266	
Vermesting (MEQ)	mln kg	181	168	171	164	143	137	121	122	
Afval (kg)	mln kg	9 125	8 783	8 616	8 534	7 127	7 353	7 542	.	
Inkomen										
Nationaal inkomen (netto)	mln euro	269 064	287 624	295 441	318 239	342 787	360 805	369 827	376 340	
Nationaal inkomen (netto)	% reële mutaties	1,8	4,9	1,2	5,3	3,5	0,5	-0,6	-0,8	
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	mln euro	266 478	284 649	292 617	316 086	339 536	357 116	365 488	371 947	
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	% reële mutaties	1,7	4,9	1,2	5,6	3,2	0,5	-0,8	-0,8	
Nationaal inkomen (netto) per inwoner	% reële mutaties	1,4	4,4	0,5	4,6	2,7	-0,2	-1,3	-1,3	
Beschikbaar nationaal inkomen (netto) per inwoner	% reële mutaties	1,3	4,3	0,6	4,9	2,5	-0,3	-1,4	-1,3	
Exploitationsoverschot/gemengd inkomen (netto)	mln euro	74 918	80 924	83 287	83 330	90 262	93 138	91 392	89 647	
Bevolking										
Gemiddelde bevolking	X 1 000	15 526	15 607	15 703	15 809	15 922	16 043	16 147	16 224	
Gemiddeld aantal huishoudens	X 1 000	6 550	6 619	6 701	6 773	6 834	6 901	6 968	7 032	
Arbeidsmarktgegevens										
Aantal werkzame personen	X 1 000	7 308	7 544	7 743	7 946	8 124	8 291	8 325	8 294	
Werkzame beroepsbevolking 15-64 jaar	X 1 000	6 185	6 384	6 587	6 768	6 917	7 062	7 125	7 114	
Werkloze beroepsbevolking 15-64 jaar	X 1 000	501	448	354	301	270	252	302	396	
Banen van werkzame personen	X 1 000 banen	7 726	7 946	8 194	8 400	8 583	8 715	8 775	8 747	
Arbeidsvolume werkzame personen	X 1 000 arbeidsjaren	5 808	5 992	6 166	6 309	6 423	6 508	6 501	6 439	
Arbeidsvolume werknemers	X 1 000 arbeidsjaren	5 035	5 201	5 384	5 547	5 663	5 753	5 751	5 695	
Arbeidsproductiviteit	% volumemutaties	0,4	0,5	1,3	1,7	1,7	0,2	0,6	0,5	
Binnenlands product (bruto) per arbeidsjaar	euro	54 248	55 699	57 443	59 291	62 631	65 700	68 481	70 554	
Bruto looninkomen	1 000 mln euro	132,3	141,1	152,0	162,2	173,1	188,1	195,8	199,5	
Gemiddeld jaarloon per baan van de werknemers	1 000 euro	20,6	21,3	22,1	22,8	23,8	25,3	26,1	26,7	
Finale bestedingen										
Consumptieve bestedingen	mln euro	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642	
Consumptieve bestedingen	% volumemutaties	2,6	3,1	4,4	4,0	3,1	2,4	2,0	0,0	
Huishoudens incl. IZWh	mln euro	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294	
Huishoudens incl. IZWh	% volumemutaties	4,0	3,0	4,8	4,7	3,5	1,4	1,3	-0,9	
Overheid	mln euro	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348	
w.o.: Netto materiële consumptie	deflatoren: % mutaties	1,8	1,1	1,1	1,5	4,7	4,1	3,4	2,4	
Algemeen bestuur	deflatoren: % mutaties	1,9	1,1	1,1	1,9	4,9	3,7	3,5	1,4	
Defensie	deflatoren: % mutaties	2,0	1,5	1,4	2,6	4,2	3,0	2,3	1,4	
Gesubsidieerd onderwijs	deflatoren: % mutaties	0,9	-0,1	-1,9	-2,5	5,0	6,1	3,8	2,6	
Consumentenprijsindex	% mutatie	2,0	2,2	2,0	2,2	2,6	4,2	3,3	2,1	
Investerings in vaste activa (bruto)	mln euro	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636	
Investerings in vaste activa (bruto)	% volumemutaties	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	-3,6	-3,1	
Buitenland										
Uitvoer van goederen en diensten	mln euro	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408	
Uitvoer van goederen en diensten	% volumemutaties	4,6	8,8	7,4	5,1	11,3	1,6	0,8	0,0	
Invoer van goederen en diensten	mln euro	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556	
Invoer van goederen en diensten	% volumemutaties	4,4	9,5	8,5	5,8	10,5	2,2	0,8	0,6	
Uitvoeroverschot	% BBP	5,7	5,9	5,4	4,3	5,2	5,3	5,1	5,0	
Saldo lopende transacties met het buitenland	mln euro	17 164	20 695	10 707	14 956	19 645	16 149	12 261	12 070	
Overheid										
Belastingen	mln euro	76 729	80 603	85 211	92 456	98 834	106 766	111 180	110 130	
Subsidies	mln euro	3 747	4 968	5 190	5 891	5 979	6 419	6 778	6 486	
Sociale premies	mln euro	52 338	55 418	58 154	64 026	68 702	65 765	66 214	70 418	
Sociale uitkeringen in geld	mln euro	46 521	46 251	46 185	46 664	47 498	50 139	52 382	55 844	
Sociale uitkeringen in natura	mln euro	22 154	23 969	25 299	26 650	28 952	31 791	35 910	38 920	
Sociale uitkeringen in geld en natura	% BBP	20,6	19,9	19,0	18,5	17,9	18,0	18,8	19,8	
EMU-schuld	% BBP	75,2	69,9	66,8	63,1	55,9	52,9	52,6	54,1	
EMU-saldo	% BBP	-1,8	-1,1	-0,8	0,7	2,2	-0,1	-1,9	-3,2	
Besparingen (netto)	mln euro	-6 549	-4 515	-2 773	3 185	8 357	4 231	-3 482	-9 183	
Totaal inkomsten	% BBP	47,8	47,1	46,4	47,6	47,5	46,6	45,9	45,8	
Totaal uitgaven	% BBP	49,6	48,2	47,2	46,9	45,3	46,7	47,8	49,0	
Huishoudens incl. IZWh										
Sociale uitkeringen in geld	mln euro	65 951	66 502	67 216	70 107	72 537	76 656	80 394	84 595	
Besparingen (netto)	mln euro	23 570	25 545	25 951	19 959	14 596	22 356	24 593	25 320	
Beschikbaar inkomen (netto)	mln euro	165 367	174 448	183 897	189 996	198 414	217 965	227 343	229 095	
Verandering in financieel vermogen	mln euro	13 775	11 843	12 135	4 495	-3 393	5 145	5 533	7 888	
Vennootschappen										
Exploitationsoverschot (netto)	mln euro	52 179	56 493	57 889	58 663	65 761	67 957	66 727	66 188	
Besparingen (netto)	mln euro	19 605	22 348	13 149	19 973	24 820	16 995	13 867	16 354	
Vorderingsaldo	mln euro	11 013	12 998	2 984	10 171	13 551	11 863	13 544	16 462	
Marktsector										
Arbeidsproductiviteit	% mutatie	0,0	1,2	2,3	2,6	2,6	0,6	0,8	0,9	
Loonvoet per arbeidsjaar	% mutatie	1,1	2,3	3,9	3,6	5,1	5,5	6,5	3,7	
Loonkosten per eenheid product	% mutatie	1,0	1,3	2,4	1,9	2,8	5,2	5,6	2,6	
Arbeidsinkomensquote	niveaus, %	81,8	81,0	81,0	82,0	82,3	83,4	85,3	86,9	

Macro-economie

TABEL M 1
De drie benaderingen van het binnenlands product

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
VANUIT DE PRODUCTIE								
Productie (basisprijzen)	581 981	619 059	653 093	690 084	758 825	799 801	818 761	830 140
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW) (-)	290 465	311 654	327 331	346 062	387 772	405 611	408 275	409 521
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Productgebonden belastingen	34 978	38 226	40 858	45 065	48 127	53 045	53 915	55 449
Productgebonden subsidies (-)	3 486	3 500	3 449	3 782	3 846	3 590	3 892	4 036
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
VANUIT DE INKOMENSVORMING								
Beloning van werknemers	159 385	168 035	179 991	192 347	205 691	220 417	233 888	240 606
Lonen	136 442	144 638	145 412	155 857	166 220	177 585	186 260	190 263
Sociale premies t.l.v. werkgevers	22 943	23 397	34 579	36 490	39 471	42 832	47 628	50 343
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies	33 174	34 931	37 939	41 844	45 122	50 322	50 845	52 662
Belastingen op productie en invoer	38 404	41 672	44 445	49 073	52 432	57 810	58 881	60 518
Subsidies (-)	5 230	6 741	6 506	7 229	7 310	7 488	8 036	7 856
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto)	122 500	130 759	136 264	139 879	151 478	158 606	160 427	161 008
Afschrijvingen	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	74 918	80 924	83 287	83 330	90 262	93 138	91 392	89 647
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
VANUIT DE FINALE BESTEDINGEN								
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
Veranderingen in voorraden 1)	663	838	2 367	524	389	28	- 820	146
Uitvoer van goederen en diensten	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408
Invoer van goederen en diensten (-)	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

TABEL M 2
De belangrijkste macro-economische saldi van binnenlands product tot nationaal vorderingensaldo

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
Afschrijvingen (-)	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	1 587	3 734	- 5 776	718	1 712	- 3 072	- 6 298	- 6 575
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	269 064	287 624	295 441	318 239	342 787	360 805	369 827	376 340
Saldo uit het buitenland ontvangen inkomenoverdrachten	- 2 586	- 2 975	- 2 824	- 2 153	- 3 251	- 3 689	- 4 339	- 4 393
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	266 478	284 649	292 617	316 086	339 536	357 116	365 488	371 947
Consumptieve bestedingen (-)	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
Correctie pensioenvoorziening (saldo buitenland)	73	145	127	150	167	175	190	186
Nationale besparingen (netto)	36 626	43 378	36 327	43 117	47 773	43 582	34 978	32 491
Investerings in vaste activa (netto) (-)	18 799	21 845	23 253	27 637	27 739	27 405	23 537	20 275
Veranderingen in voorraden (-) 1)	663	838	2 367	524	389	28	- 820	146
Saldo lopende transacties met het buitenland	17 164	20 695	10 707	14 956	19 645	16 149	12 261	12 070
Saldo uit het buitenland ontvangen kapitaaloverdrachten	- 1 783	- 1 437	- 735	- 588	- 1 213	- 819	- 837	- 776
Nationaal vorderingensaldo	15 381	19 258	9 972	14 368	18 432	15 330	11 424	11 294
Verandering van vorderingen op het buitenland	55 993	101 017	123 281	162 046	165 575	214 310	162 189	169 400
Verandering van schulden aan het buitenland (-)	41 741	83 894	115 322	147 167	149 611	199 092	152 186	158 730
Statistisch verschil	1 129	2 135	2 013	- 511	2 468	112	1 421	624

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

TABEL M 3
De belangrijkste macro-economische saldi naar sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Vennootschappen	197 565	209 738	222 306	234 771	254 950	270 325	280 245	286 128
Overheid	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Huishoudens incl. IZW huishoudens	52 611	54 757	58 546	61 753	65 775	69 892	72 672	74 315
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Vennootschappen	162	169	181	190	124	171	489	- 200
Huishoudens	686	445	401	- 371	- 456	- 137	98	- 366
Afschrijvingen (-)	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Vennootschappen	29 301	30 771	33 015	35 450	38 517	41 197	43 333	44 676
Overheid	8 477	8 748	9 121	9 558	10 128	10 693	11 185	11 476
Huishoudens incl. IZW huishoudens	9 804	10 316	10 841	11 541	12 571	13 578	14 517	15 209
Saldo ontvangen primaire inkomens	1 587	3 734	- 5 776	718	1 712	- 3 072	- 6 298	- 6 575
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies (-)	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Verbruik toegerekende bankdiensten	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Totaal verdeeld naar sectoren	24 282	29 440	22 074	30 947	33 282	32 049	27 789	27 648
Vennootschappen	- 136 205	- 141 947	- 160 618	- 163 838	- 174 400	- 194 528	- 208 011	- 211 335
Overheid	- 10 425	- 10 015	- 10 037	- 8 186	- 5 007	712	- 1 177	- 1 714
Huishoudens incl. IZW huishoudens	170 912	181 402	192 729	202 971	212 689	225 865	236 977	240 697
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	269 064	287 624	295 441	318 239	342 787	360 805	369 827	376 340
Vennootschappen	32 221	37 189	28 854	35 673	42 157	34 771	29 390	29 917
Overheid	22 438	24 147	25 752	29 754	35 193	43 992	45 207	46 986
Huishoudens incl. IZW huishoudens	214 405	226 288	240 835	252 812	265 437	282 042	295 230	299 437
Saldo ontvangen inkomensoverdrachten	- 2 586	- 2 975	- 2 824	- 2 153	- 3 251	- 3 689	- 4 339	- 4 393
Vennootschappen	2 578	1 107	2 199	1 706	- 680	- 770	2 821	6 770
Overheid	43 874	47 758	51 915	58 957	64 452	61 158	60 727	59 179
Huishoudens incl. IZW huishoudens	- 49 038	- 51 840	- 56 938	- 62 816	- 67 023	- 64 077	- 67 887	- 70 342
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	266 478	284 649	292 617	316 086	339 536	357 116	365 488	371 947
Vennootschappen	34 799	38 296	31 053	37 379	41 477	34 001	32 211	36 687
Overheid	66 312	71 905	77 667	88 711	99 645	105 150	105 934	106 165
Huishoudens incl. IZW huishoudens	165 367	174 448	183 897	189 996	198 414	217 965	227 343	229 095
Consumptieve bestedingen (-)	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
Overheid	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348
Huishoudens incl. IZW huishoudens	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
Correctie pensioenvoorziening (saldo)	73	145	127	150	167	175	190	186
Vennootschappen	- 15 194	- 15 948	- 17 904	- 17 406	- 16 657	- 17 006	- 18 344	- 20 333
Huishoudens incl. IZW huishoudens	15 267	16 093	18 031	17 556	16 824	17 181	18 534	20 519
Nationale besparingen (netto)	36 626	43 378	36 327	43 117	47 773	43 582	34 978	32 491
Vennootschappen	19 605	22 348	13 149	19 973	24 820	16 995	13 867	16 354
Overheid	- 6 549	- 4 515	- 2 773	3 185	8 357	4 231	- 3 482	- 9 183
Huishoudens incl. IZW huishoudens	23 570	25 545	25 951	19 959	14 596	22 356	24 593	25 320
Investerings (netto) (-)	19 462	22 683	25 620	28 161	28 128	27 433	22 717	20 421
Vennootschappen	7 983	8 943	10 795	10 314	9 572	7 315	1 826	1 592
Overheid	1 395	926	1 266	1 644	2 362	3 640	4 879	4 780
Huishoudens incl. IZW huishoudens	10 084	12 814	13 559	16 203	16 194	16 478	16 012	14 049
Saldo ontvangen kapitaaloverdrachten	- 1 783	- 1 437	- 735	- 588	- 1 213	- 819	- 837	- 776
Vennootschappen	319	549	1 805	1 571	1 693	2 712	1 562	1 777
Overheid	- 66	- 141	- 1 219	- 738	- 729	- 1 937	- 414	- 768
Huishoudens incl. IZW huishoudens	- 2 036	- 1 845	- 1 321	- 1 421	- 2 177	- 1 594	- 1 985	- 1 785
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (-)	-	-	-	-	-	-	-	-
Vennootschappen	928	956	1 175	1 059	3 390	529	59	77
Overheid	- 2 265	- 1 868	- 2 553	- 1 673	- 3 600	- 959	- 118	- 124
Huishoudens incl. IZW huishoudens	1 337	912	1 378	614	210	430	59	47
Nationaal vorderingensaldo	15 381	19 258	9 972	14 368	18 432	15 330	11 424	11 294
Vennootschappen	11 013	12 998	2 984	10 171	13 551	11 863	13 544	16 462
Overheid	- 5 745	- 3 714	- 2 705	2 476	8 866	- 387	- 8 657	- 14 607
Huishoudens incl. IZW huishoudens	10 113	9 974	9 693	1 721	- 3 985	3 854	6 537	9 439
<i>% BBP</i>								
Nationaal inkomen (netto, marktprijzen)	85,4	86,2	83,4	85,1	85,2	84,0	83,1	82,8
Vennootschappen	10,2	11,1	8,1	9,5	10,5	8,1	6,6	6,6
Overheid	7,1	7,2	7,3	8,0	8,7	10,2	10,2	10,3
Huishoudens incl. IZW huishoudens	68,1	67,8	68,0	67,6	66,0	65,7	66,3	65,9
Beschikbaar nationaal inkomen (netto)	84,6	85,3	82,6	84,5	84,4	83,2	82,1	81,9
Vennootschappen	11,0	11,5	8,8	10,0	10,3	7,9	7,2	8,1
Overheid	21,0	21,5	21,9	23,7	24,8	24,5	23,8	23,4
Huishoudens incl. IZW huishoudens	52,5	52,3	51,9	50,8	49,3	50,8	51,1	50,4
Nationale besparingen (netto)	11,6	13,0	10,3	11,5	11,9	10,2	7,9	7,2
Vennootschappen	6,2	6,7	3,7	5,3	6,2	4,0	3,1	3,6
Overheid	- 2,1	- 1,4	- 0,8	0,9	2,1	1,0	- 0,8	- 2,0
Huishoudens incl. IZW huishoudens	7,5	7,7	7,3	5,3	3,6	5,2	5,5	5,6
Nationaal vorderingensaldo	4,9	5,8	2,8	3,8	4,6	3,6	2,6	2,5
Vennootschappen	3,5	3,9	0,8	2,7	3,4	2,8	3,0	3,6
Overheid	- 1,8	- 1,1	- 0,8	0,7	2,2	- 0,1	- 1,9	- 3,2
Huishoudens incl. IZW huishoudens	3,2	3,0	2,7	0,5	- 1,0	0,9	1,5	2,1

TABEL M 4
Binnenlands product en nationaal inkomen, alternatieve definities

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
per arbeidsjaar (euro)	54 248	55 699	57 443	59 291	62 631	65 970	68 481	70 554
Beloning van werknemers	159 385	168 035	179 991	192 347	205 691	220 417	233 888	240 606
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies	33 174	34 931	37 939	41 844	45 122	50 322	50 845	52 662
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto)	122 500	130 759	136 264	139 879	151 478	158 606	160 427	161 008
Afschrijvingen (-)	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Binnenlands product (netto, marktprijzen)	267 477	283 890	301 217	317 521	341 075	363 877	376 125	382 915
Saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens	1 587	3 734	- 5 776	718	1 712	- 3 072	- 6 298	- 6 575
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	316 646	337 459	348 418	374 788	404 003	426 273	438 862	447 701
netto, marktprijzen	269 064	287 624	295 441	318 239	342 787	360 805	369 827	376 340
per inwoner (euro)	17 330	18 429	18 814	20 130	21 529	22 490	22 904	23 196
Saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten	- 2 586	- 2 975	- 2 824	- 2 153	- 3 251	- 3 689	- 4 339	- 4 393
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	314 060	334 484	345 594	372 635	400 752	422 584	434 523	443 308
netto, marktprijzen	266 478	284 649	292 617	316 086	339 536	357 116	365 488	371 947
per inwoner (euro)	17 163	18 239	18 634	19 994	21 325	22 260	22 635	22 926
<i>% volumemutaties</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	3,0	3,8	4,3	4,0	3,5	1,4	0,6	- 0,9
per arbeidsjaar	0,5	0,7	1,4	1,6	1,6	0,1	0,7	0,1
netto, marktprijzen	3,1	3,9	4,4	3,9	3,3	1,1	0,2	- 1,3
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,9	4,7	1,6	5,2	3,6	1,0	- 0,1	- 0,4
netto, marktprijzen	1,8	4,9	1,2	5,3	3,5	0,5	- 0,6	- 0,8
per inwoner	1,4	4,4	0,5	4,6	2,7	- 0,2	- 1,3	- 1,3
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,9	4,7	1,7	5,4	3,4	0,9	- 0,3	- 0,4
netto, marktprijzen	1,7	4,9	1,2	5,6	3,2	0,5	- 0,8	- 0,8
per inwoner	1,3	4,3	0,6	4,9	2,5	- 0,3	- 1,4	- 1,3
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	103,0	107,0	111,6	116,1	120,1	121,8	122,5	121,5
per arbeidsjaar	100,5	101,1	102,5	104,2	105,9	106,0	106,7	106,8
netto, marktprijzen	103,1	107,1	111,8	116,2	120,0	121,3	121,6	120,0
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	101,9	106,8	108,5	114,1	118,2	119,4	119,2	118,6
netto, marktprijzen	101,8	106,8	108,1	113,8	117,7	118,4	117,6	116,7
per inwoner	101,4	105,8	106,4	111,3	114,3	114,1	112,6	111,2
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	101,9	106,6	108,4	114,3	118,1	119,2	118,9	118,4
netto, marktprijzen	101,7	106,7	108,0	114,0	117,7	118,2	117,3	116,3
per inwoner	101,3	105,7	106,3	111,5	114,3	113,9	112,3	110,9
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	311 419	323 373	337 438	350 921	363 086	368 267	370 360	367 107
netto, marktprijzen	264 565	274 805	286 774	298 015	307 857	311 186	311 883	307 753
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	311 777	326 552	331 835	348 933	361 563	365 063	364 519	362 891
netto, marktprijzen	264 923	277 984	281 182	296 036	306 347	308 008	306 078	303 570
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	309 231	323 672	329 150	346 935	358 654	361 911	360 930	359 352
netto, marktprijzen	262 377	275 104	278 496	294 037	303 437	304 856	302 491	300 032
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	1,2	2,0	1,7	1,6	3,9	5,2	3,1	3,0
netto, marktprijzen	1,1	2,2	1,7	1,4	4,0	5,5	3,1	3,2
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,6	1,8	1,6	2,3	4,0	4,5	3,1	2,5
netto, marktprijzen	1,6	1,9	1,5	2,3	4,1	4,7	3,1	2,6
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	1,6	1,8	1,6	2,3	4,0	4,5	3,1	2,5
netto, marktprijzen	1,6	1,9	1,5	2,3	4,1	4,7	3,1	2,6
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	101,2	103,2	105,0	106,6	110,8	116,6	120,2	123,7
netto, marktprijzen	101,1	103,3	105,0	106,5	110,8	116,9	120,6	124,4
Nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	101,6	103,3	105,0	107,4	111,7	116,8	120,4	123,4
netto, marktprijzen	101,6	103,5	105,1	107,5	111,9	117,1	120,8	124,0
Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	101,6	103,3	105,0	107,4	111,7	116,8	120,4	123,4
netto, marktprijzen	101,6	103,5	105,1	107,5	111,9	117,1	120,8	124,0

TABEL M 5
Productie (basisprijzen) en intermediair verbruik naar bedrijfstakken en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Productie (basisprijzen)	581 981	619 059	653 093	690 084	758 825	799 801	818 761	830 140
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	20 700	20 500	20 863	20 670	21 863	22 605	21 876	21 936
Delfstoffenwinning	10 895	11 038	10 108	8 897	12 292	14 495	13 333	13 794
Industrie	166 008	177 388	181 914	186 880	210 900	211 889	208 217	208 327
Energie- en waterleidingbedrijven	16 292	16 576	16 893	16 832	18 249	20 230	21 003	22 909
Bouwnijverheid	45 157	47 231	50 154	55 007	60 244	64 594	65 362	63 064
Handel, horeca en reparatie	74 153	78 460	84 836	90 708	97 095	101 024	104 810	103 304
Vervoer, opslag en communicatie	39 048	43 064	46 760	49 939	55 757	58 569	60 745	61 000
Financiële en zakelijke dienstverlening	107 847	118 264	129 247	141 237	154 436	165 604	171 307	175 133
Overheid	50 624	52 367	54 636	58 212	61 685	67 944	72 135	75 376
Zorg en overige dienstverlening	51 257	54 171	57 682	61 702	66 304	72 847	79 973	85 297
Sectoren								
Vennootschappen	434 624	466 279	491 753	518 880	575 253	602 416	612 990	619 130
Overheid	61 282	63 597	66 873	71 486	75 811	83 257	88 348	92 098
Huishoudens incl. IZW huishoudens	86 075	89 183	94 467	99 718	107 761	114 128	117 423	118 912
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW) (-)	290 465	311 654	327 331	346 062	387 772	405 611	408 275	409 521
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	10 853	10 897	10 881	11 055	11 600	12 022	11 809	11 701
Delfstoffenwinning	2 188	2 236	2 322	2 273	2 538	2 741	2 746	2 752
Industrie	115 666	124 960	127 081	130 963	151 424	151 398	147 698	147 737
Energie- en waterleidingbedrijven	10 535	11 239	11 342	11 130	12 827	14 423	13 938	15 252
Bouwnijverheid	29 577	30 757	32 614	35 636	38 864	41 426	41 174	38 813
Handel, horeca en reparatie	31 077	32 982	35 479	37 541	40 664	42 625	43 894	43 713
Vervoer, opslag en communicatie	18 258	20 260	22 215	24 965	28 656	30 243	31 033	31 039
Financiële en zakelijke dienstverlening	37 400	41 906	46 679	50 868	56 628	60 702	62 762	62 914
Overheid	15 722	16 312	17 115	18 642	19 846	22 989	24 212	25 221
Zorg en overige dienstverlening	19 189	20 105	21 603	22 989	24 725	27 042	29 009	30 379
Sectoren								
Vennootschappen	237 059	256 541	269 447	284 109	320 303	332 091	332 745	333 002
Overheid	19 942	20 687	21 963	23 988	25 483	29 284	30 779	31 922
Huishoudens incl. IZW huishoudens	33 464	34 426	35 921	37 965	41 986	44 236	44 751	44 597
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276

TABEL M 6
Inkomensvorming naar sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Vennootschappen	197 565	209 738	222 306	234 771	254 950	270 325	280 245	286 128
Overheid	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Huishoudens incl. IZW huishoudens	52 611	54 757	58 546	61 753	65 775	69 892	72 672	74 315
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Vennootschappen	162	169	181	190	124	171	489	- 200
Huishoudens	686	445	401	- 371	- 456	- 137	98	- 366
Beloning van werknemers	159 385	168 035	179 991	192 347	205 691	220 417	233 888	240 606
Vennootschappen	115 249	122 095	131 554	140 842	150 806	161 188	170 671	174 612
Overheid	32 814	34 141	35 885	38 067	40 285	43 460	46 606	48 871
Huishoudens incl. IZW huishoudens	11 322	11 799	12 552	13 438	14 600	15 769	16 611	17 123
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies (-)	33 174	34 931	37 939	41 844	45 122	50 322	50 845	52 662
Productgebonden	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Niet-productgebonden	1 682	205	530	561	841	867	822	1 249
Vennootschappen	998	548	29	6	- 10	154	3	452
Overheid	49	21	- 96	- 127	- 85	- 180	- 222	- 171
Huishoudens incl. IZW huishoudens	635	- 364	597	682	936	893	1 041	968
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto)	122 500	130 759	136 264	139 879	151 478	158 606	160 427	161 008
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Totaal verdeeld naar sectoren	131 297	139 779	145 823	150 933	164 189	172 940	176 363	178 198
Vennootschappen	81 480	87 264	90 904	94 113	104 278	109 154	110 060	110 864
Overheid	8 477	8 748	9 121	9 558	10 128	10 693	11 185	11 476
Huishoudens incl. IZW huishoudens	41 340	43 767	45 798	47 262	49 783	53 093	55 118	55 858
Afschrijvingen (-)	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Vennootschappen	29 301	30 771	33 015	35 450	38 517	41 197	43 333	44 676
Overheid	8 477	8 748	9 121	9 558	10 128	10 693	11 185	11 476
Huishoudens incl. IZW huishoudens	9 804	10 316	10 841	11 541	12 571	13 578	14 517	15 209
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	74 918	80 924	83 287	83 330	90 262	93 138	91 392	89 647
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Totaal verdeeld naar sectoren	83 715	89 944	92 846	94 384	102 973	107 472	107 328	106 837
Netto exploitatieoverschot van vennootschappen	52 179	56 493	57 889	58 663	65 761	67 957	66 727	66 188
Netto gemengd inkomen van huishoudens	31 536	33 451	34 957	35 721	37 212	39 515	40 601	40 649

TABEL M 7
Inkomensvorming naar bedrijfstakken

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Landbouw, bosbouw en visserij	9 847	9 603	9 982	9 615	10 263	10 583	10 067	10 235
Delfstoffenwinning	8 707	8 802	7 786	6 624	9 754	11 754	10 587	11 042
Industrie	50 342	52 428	54 833	55 917	59 476	60 491	60 519	60 590
Energie- en waterleidingbedrijven	5 757	5 337	5 551	5 702	5 422	5 807	7 065	7 657
Bouwnijverheid	15 580	16 474	17 540	19 371	21 380	23 168	24 188	24 251
Handel, horeca en reparatie	43 076	45 478	49 357	53 167	56 431	58 399	60 916	59 591
Vervoer, opslag en communicatie	20 790	22 804	24 545	24 974	27 101	28 326	29 712	29 961
Financiële en zakelijke dienstverlening	70 447	76 358	82 568	90 369	97 808	104 902	108 545	112 219
Overheid	34 902	36 055	37 521	39 570	41 839	44 955	47 923	50 155
Zorg en overige dienstverlening	32 068	34 066	36 079	38 713	41 579	45 805	50 964	54 918
Beloning van werknemers (-)	159 385	168 035	179 991	192 347	205 691	220 417	233 888	240 606
Landbouw, bosbouw en visserij	1 894	1 963	2 095	2 231	2 336	2 507	2 633	2 740
Delfstoffenwinning	503	503	529	521	520	525	564	578
Industrie	29 844	30 717	32 203	33 452	35 083	36 627	37 942	38 127
Energie- en waterleidingbedrijven	1 550	1 577	1 620	1 630	1 629	1 657	1 727	1 759
Bouwnijverheid	11 131	11 662	12 551	13 428	14 339	15 467	16 299	16 221
Handel, horeca en reparatie	24 937	26 149	27 840	30 086	32 370	34 366	36 242	37 048
Vervoer, opslag en communicatie	11 091	11 740	12 632	13 516	14 700	15 710	16 426	16 681
Financiële en zakelijke dienstverlening	30 379	33 770	37 686	41 524	45 439	48 983	52 014	52 806
Overheid	27 207	28 176	29 403	31 059	32 763	35 477	38 095	40 082
Zorg en overige dienstverlening	20 849	21 778	23 432	24 900	26 512	29 098	31 946	34 564
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies (-)	33 174	34 931	37 939	41 844	45 122	50 322	50 845	52 662
Productgebonden	31 492	34 726	37 409	41 283	44 281	49 455	50 023	51 413
Niet-productgebonden	1 682	205	530	561	841	867	822	1 249
Landbouw, bosbouw en visserij	55	- 925	71	51	265	193	309	120
Delfstoffenwinning	16	14	14	15	16	20	20	21
Industrie	257	135	- 95	- 129	- 129	- 71	- 106	- 12
Energie- en waterleidingbedrijven	36	51	52	65	67	77	83	92
Bouwnijverheid	- 11	- 54	- 115	- 109	- 131	- 132	- 159	- 127
Handel, horeca en reparatie	292	213	86	84	69	113	57	83
Vervoer, opslag en communicatie	44	- 3	- 33	- 23	- 11	- 15	- 24	6
Financiële en zakelijke dienstverlening	975	866	821	924	1 004	1 083	1 142	1 395
Overheid	104	104	- 18	- 44	13	- 50	- 89	- 56
Zorg en overige dienstverlening	- 86	- 196	- 253	- 273	- 322	- 351	- 411	- 273
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto)	122 500	130 759	136 264	139 879	151 478	158 606	160 427	161 008
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Totaal verdeeld naar bedrijfstakken	130 449	139 165	145 241	151 114	164 521	172 906	175 776	178 764
Landbouw, bosbouw en visserij	7 898	8 565	7 816	7 333	7 662	7 883	7 125	7 375
Delfstoffenwinning	8 188	8 285	7 243	6 088	9 218	11 209	10 003	10 443
Industrie	20 241	21 576	22 725	22 594	24 522	23 935	22 683	22 475
Energie- en waterleidingbedrijven	4 171	3 709	3 879	4 007	3 726	4 073	5 255	5 806
Bouwnijverheid	4 460	4 866	5 104	6 052	7 172	7 833	8 048	8 157
Handel, horeca en reparatie	17 847	19 116	21 431	22 997	23 992	23 920	24 617	22 460
Vervoer, opslag en communicatie	9 655	11 067	11 946	11 481	12 412	12 631	13 310	13 274
Financiële en zakelijke dienstverlening	39 093	41 722	44 061	47 921	51 365	54 836	55 389	58 018
Overheid	7 591	7 775	8 136	8 555	9 063	9 528	9 917	10 129
Zorg en overige dienstverlening	11 305	12 484	12 900	14 086	15 389	17 058	19 429	20 627
Afschrijvingen (-)	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
Landbouw, bosbouw en visserij	2 346	2 384	2 433	2 538	2 702	2 808	2 921	2 960
Delfstoffenwinning	1 198	1 292	1 402	1 452	1 461	1 464	1 476	1 467
Industrie	7 119	7 346	7 637	7 953	8 321	8 596	8 773	8 898
Energie- en waterleidingbedrijven	1 980	2 049	2 106	2 159	2 235	2 284	2 319	2 325
Bouwnijverheid	899	936	998	1 086	1 187	1 270	1 336	1 394
Handel, horeca en reparatie	4 401	4 566	4 801	5 137	5 620	6 027	6 303	6 446
Vervoer, opslag en communicatie	4 933	5 178	5 537	6 030	6 691	7 296	7 829	8 150
Financiële en zakelijke dienstverlening	13 943	14 982	16 428	18 078	20 177	22 247	24 061	25 441
Overheid	7 591	7 775	8 136	8 555	9 063	9 528	9 917	10 129
Zorg en overige dienstverlening	3 172	3 327	3 499	3 561	3 759	3 948	4 100	4 151
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	74 918	80 924	83 287	83 330	90 262	93 138	91 392	89 647
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	- 181	- 332	34	587	- 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (-)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Totaal verdeeld naar bedrijfstakken	82 867	89 330	92 264	94 565	103 305	107 438	106 741	107 403
Landbouw, bosbouw en visserij	5 552	6 181	5 383	4 795	4 960	5 075	4 204	4 415
Delfstoffenwinning	6 990	6 993	5 841	4 636	7 757	9 745	8 527	8 976
Industrie	13 122	14 230	15 088	14 641	16 201	15 339	13 910	13 577
Energie- en waterleidingbedrijven	2 191	1 660	1 773	1 848	1 491	1 789	2 936	3 481
Bouwnijverheid	3 561	3 930	4 106	4 966	5 985	6 563	6 712	6 763
Handel, horeca en reparatie	13 446	14 550	16 630	17 860	18 372	17 893	18 314	16 014
Vervoer, opslag en communicatie	4 722	5 889	6 409	5 451	5 721	5 335	5 481	5 124
Financiële en zakelijke dienstverlening	25 150	26 740	27 633	29 843	31 188	32 589	31 328	32 577
Overheid	-	-	-	-	-	-	-	-
Zorg en overige dienstverlening	8 133	9 157	9 401	10 525	11 630	13 110	15 329	16 476

TABEL M 8
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	9 847	9 603	9 982	9 615	10 263	10 583	10 067	10 235
Delfstoffenwinning	8 707	8 802	7 786	6 624	9 754	11 754	10 587	11 042
Industrie	50 342	52 428	54 833	55 917	59 476	60 491	60 519	60 590
Energie- en waterleidingbedrijven	5 757	5 337	5 551	5 702	5 422	5 807	7 065	7 657
Bouwnijverheid	15 580	16 474	17 540	19 371	21 380	23 168	24 188	24 251
Handel, horeca en reparatie	43 076	45 478	49 357	53 167	56 431	58 399	60 916	59 591
Vervoer, opslag en communicatie	20 790	22 804	24 545	24 974	27 101	28 326	29 712	29 961
Financiële en zakelijke dienstverlening	70 447	76 358	82 568	90 369	97 808	104 902	108 545	112 219
Overheid	34 902	36 055	37 521	39 570	41 839	44 955	47 923	50 155
Zorg en overige dienstverlening	32 068	34 066	36 079	38 713	41 579	45 805	50 964	54 918
Sectoren								
Vennootschappen	197 565	209 738	222 306	234 771	254 950	270 325	280 245	286 128
Overheid	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Huishoudens incl. IZW huishoudens	52 611	54 757	58 546	61 753	65 775	69 892	72 672	74 315
<i>% volumemutaties</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	2,9	3,7	4,2	4,0	3,5	1,6	0,4	-0,5
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	-2,0	-5,3	9,3	6,4	1,5	-4,3	-1,4	3,4
Delfstoffenwinning	13,4	-8,2	-0,8	-3,2	-2,3	6,0	1,1	-3,2
Industrie	0,6	2,5	3,0	2,4	4,4	-0,7	-0,8	-2,8
Energie- en waterleidingbedrijven	4,9	-7,0	0,3	-1,9	1,9	2,7	1,5	1,6
Bouwnijverheid	-1,8	3,3	3,2	5,4	4,2	1,9	-3,2	-5,0
Handel, horeca en reparatie	3,6	7,5	6,7	6,2	4,4	0,1	-0,2	-1,4
Vervoer, opslag en communicatie	3,7	8,6	9,4	6,8	10,4	3,4	2,5	-0,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	6,6	5,6	4,1	5,7	2,9	2,6	-0,7	0,1
Overheid	0,5	2,9	2,7	1,0	1,3	1,4	2,2	1,2
Zorg en overige dienstverlening	1,7	2,3	2,3	2,1	1,9	3,6	4,4	2,3
Sectoren								
Vennootschappen	4,2	4,5	4,3	4,5	4,1	1,7	0,2	-1,0
Overheid	-0,1	2,8	2,9	1,4	1,6	1,3	2,1	0,9
Huishoudens incl. IZW huishoudens	0,8	1,5	5,1	4,2	2,9	1,4	0,0	0,4
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	102,9	106,8	111,3	115,8	119,9	121,8	122,3	121,7
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	98,0	92,9	101,6	108,0	109,6	104,9	103,4	106,9
Delfstoffenwinning	113,4	104,1	103,2	99,9	97,6	103,5	104,6	101,3
Industrie	100,6	103,1	106,2	108,7	113,4	112,6	111,8	108,7
Energie- en waterleidingbedrijven	104,9	97,5	97,8	96,0	97,8	100,5	102,0	103,6
Bouwnijverheid	98,2	101,5	104,7	110,3	115,0	117,2	113,4	107,7
Handel, horeca en reparatie	103,6	111,3	118,8	126,2	131,8	131,8	131,6	129,8
Vervoer, opslag en communicatie	103,7	112,6	123,2	131,6	145,3	150,2	154,0	152,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	106,6	112,5	117,1	123,8	127,4	130,7	129,8	130,0
Overheid	100,5	103,4	106,2	107,3	108,7	110,1	112,5	113,8
Zorg en overige dienstverlening	101,7	104,0	106,5	108,7	110,8	114,7	119,8	122,6
Sectoren								
Vennootschappen	104,2	108,9	113,5	118,7	123,5	125,6	125,8	124,6
Overheid	99,9	102,8	105,8	107,3	109,0	110,5	112,8	113,9
Huishoudens incl. IZW huishoudens	100,8	102,3	107,5	112,0	115,2	116,8	116,9	117,4
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	289 762	300 542	313 261	325 891	337 416	342 714	344 255	342 607
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	9 748	9 236	10 097	10 738	10 899	10 428	10 279	10 625
Delfstoffenwinning	8 337	7 651	7 589	7 345	7 174	7 608	7 692	7 449
Industrie	50 634	51 906	53 441	54 710	57 100	56 706	56 264	54 714
Energie- en waterleidingbedrijven	5 729	5 326	5 344	5 244	5 345	5 489	5 572	5 660
Bouwnijverheid	14 944	15 435	15 932	16 788	17 494	17 828	17 257	16 393
Handel, horeca en reparatie	43 869	47 145	50 302	53 438	55 798	55 827	55 738	54 984
Vervoer, opslag en communicatie	21 069	22 874	25 025	26 739	29 511	30 520	31 290	31 015
Financiële en zakelijke dienstverlening	69 128	73 015	75 991	80 326	82 668	84 799	84 239	84 359
Overheid	34 697	35 691	36 670	37 048	37 512	38 025	38 848	39 298
Zorg en overige dienstverlening	31 607	32 343	33 101	33 792	34 440	35 671	37 242	38 100
Sectoren								
Vennootschappen	197 257	206 126	214 953	224 664	233 886	237 757	238 278	235 882
Overheid	41 001	42 160	43 394	44 009	44 716	45 317	46 284	46 717
Huishoudens incl. IZW huishoudens	51 504	52 280	54 927	57 230	58 867	59 699	59 724	59 982

TABEL M 8 (slot)
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	0,6	1,7	1,7	1,5	4,2	4,6	3,7	3,0
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,0	2,9	-4,9	-9,4	5,2	7,8	-3,5	-1,6
Delfstoffenwinning	4,4	10,1	-10,8	-12,1	50,8	13,6	-10,9	7,7
Industrie	-0,6	1,6	1,6	-0,4	1,9	2,4	0,8	3,0
Energie- en waterleidingbedrijven	0,5	-0,3	3,7	4,7	-6,7	4,3	19,8	6,7
Bouwnijverheid	4,3	2,4	3,2	4,8	5,9	6,3	7,9	5,5
Handel, horeca en reparatie	-1,8	-1,8	1,7	1,4	1,7	3,4	4,5	-0,8
Vervoer, opslag en communicatie	-1,3	1,0	-1,6	-4,8	-1,7	1,1	2,3	1,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	1,9	2,6	3,9	3,5	5,2	4,6	4,2	3,2
Overheid	0,6	0,4	1,3	4,4	4,4	6,0	4,3	3,5
Zorg en overige dienstverlening	1,5	3,8	3,5	5,1	5,4	6,4	6,6	5,3
Sectoren								
Vennootschappen	0,2	1,6	1,6	1,0	4,3	4,3	3,4	3,1
Overheid	0,8	0,9	1,7	4,3	4,3	5,8	4,4	3,6
Huishoudens incl. IZW huishoudens	2,1	2,5	1,8	1,2	3,6	4,8	3,9	1,8
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	100,6	102,3	104,0	105,6	110,0	115,0	119,2	122,8
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	101,0	104,0	98,9	89,5	94,2	101,5	97,9	96,3
Delfstoffenwinning	104,4	115,0	102,6	90,2	136,0	154,5	137,6	148,2
Industrie	99,4	101,0	102,6	102,2	104,2	106,7	107,6	110,7
Energie- en waterleidingbedrijven	100,5	100,2	103,9	108,7	101,4	105,8	126,8	135,3
Bouwnijverheid	104,3	106,7	110,1	115,4	122,2	130,0	140,2	147,9
Handel, horeca en reparatie	98,2	96,5	98,1	99,5	101,1	104,6	109,3	108,4
Vervoer, opslag en communicatie	98,7	99,7	98,1	93,4	91,8	92,8	95,0	96,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	101,9	104,6	108,7	112,5	118,3	123,7	128,9	133,0
Overheid	100,6	101,0	102,3	106,8	111,5	118,2	123,4	127,6
Zorg en overige dienstverlening	101,5	105,3	109,0	114,6	120,7	128,4	136,8	144,1
Sectoren								
Vennootschappen	100,2	101,8	103,4	104,5	109,0	113,7	117,6	121,3
Overheid	100,8	101,8	103,5	107,9	112,6	119,1	124,4	128,8
Huishoudens incl. IZW huishoudens	102,1	104,7	106,6	107,9	111,7	117,1	121,7	123,9
<i>% BBP</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	92,5	92,1	92,0	92,0	92,2	91,8	92,2	92,6
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	3,1	2,9	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3	2,3
Delfstoffenwinning	2,8	2,6	2,2	1,8	2,4	2,7	2,4	2,4
Industrie	16,0	15,7	15,5	14,9	14,8	14,1	13,6	13,3
Energie- en waterleidingbedrijven	1,8	1,6	1,6	1,5	1,3	1,4	1,6	1,7
Bouwnijverheid	4,9	4,9	5,0	5,2	5,3	5,4	5,4	5,3
Handel, horeca en reparatie	13,7	13,6	13,9	14,2	14,0	13,6	13,7	13,1
Vervoer, opslag en communicatie	6,6	6,8	6,9	6,7	6,7	6,6	6,7	6,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	22,4	22,9	23,3	24,2	24,3	24,4	24,4	24,7
Overheid	11,1	10,8	10,6	10,6	10,4	10,5	10,8	11,0
Zorg en overige dienstverlening	10,2	10,2	10,2	10,3	10,3	10,7	11,4	12,1
Sectoren								
Vennootschappen	62,7	62,8	62,8	62,8	63,4	63,0	63,0	63,0
Overheid	13,1	12,9	12,7	12,7	12,5	12,6	12,9	13,2
Huishoudens incl. IZW huishoudens	16,7	16,4	16,5	16,5	16,4	16,3	16,3	16,4

TABEL M 9
Arbeidsinkomensquote naar bedrijfstakken en sectoren 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
%								
Arbeidsinkomensquote	78,5	77,8	78,3	79,4	78,8	79,5	81,3	82,4
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	76,2	70,9	79,7	87,2	87,3	84,7	96,7	94,5
Delfstoffenwinning	6,9	6,7	8,4	10,1	6,3	5,1	6,2	6,0
Industrie	72,7	71,8	71,6	72,6	71,3	73,3	76,0	76,7
Energie- en waterleidingbedrijven	41,4	48,7	47,7	46,9	52,2	48,1	37,0	33,6
Bouwnijverheid	87,5	87,3	88,1	85,9	82,9	82,9	83,3	83,4
Handel, horeca en reparatie	78,0	76,6	73,6	72,6	73,6	75,9	76,8	80,8
Vervoer, opslag en communicatie	75,8	71,8	71,2	76,1	76,6	79,1	79,5	81,2
Financiële en zakelijke dienstverlening	60,9	62,0	63,6	63,9	65,0	65,7	68,7	68,2
Overheid	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zorg en overige dienstverlening	91,0	88,8	89,6	87,3	86,0	84,9	82,5	82,2
Sectoren								
Vennootschappen	68,8	68,4	69,4	70,6	69,6	70,3	71,9	72,5
Overheid	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Huishoudens incl. IZW huishoudens	75,2	74,2	73,3	73,0	74,1	73,0	74,4	76,0

1) De arbeidsinkomensquote is de beloning van werknemers plus de toegerekende beloning voor zelfstandigen en meewerkende gezinsleden (aantal arbeidsjaren zelfstandigen en meewerkende gezinsleden vermenigvuldigd met de gemiddelde beloning van werknemers) als aandeel in de som van beloning van werknemers en netto exploitatieoverschot/gemengd inkomen.

TABEL M 10
Arbeidsvolume naar bedrijfstakken en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Arbeidsvolume werkzame personen	5807,7	5991,6	6166,0	6309,1	6423,2	6508,2	6500,5	6438,7
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	241,8	242,4	238,1	238,0	236,1	228,2	225,0	218,0
Delfstoffenwinning	9,5	8,8	9,1	8,5	8,3	8,0	8,0	7,8
Industrie	951,6	962,8	971,6	971,7	971,6	967,7	939,8	911,5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	136,7	136,7	135,4	135,5	136,0	135,3	130,9	129,0
Aardolie en chemische industrie	114,0	115,5	115,2	112,6	112,0	112,2	110,1	108,9
Metaalindustrie	365,7	370,6	377,4	380,1	381,7	383,1	369,5	354,9
Overige	335,2	340,0	343,6	343,5	341,9	337,1	329,3	318,7
Energie- en waterleidingbedrijven	39,0	37,7	37,2	35,9	34,4	33,4	32,7	32,2
Bouwnijverheid	425,8	445,1	452,1	467,0	478,2	488,6	483,8	468,9
Handel, horeca en reparatie	1118,6	1141,0	1168,5	1208,3	1237,0	1248,2	1241,7	1226,8
Vervoer, opslag en communicatie	358,0	363,7	372,7	386,3	403,3	411,3	406,4	399,3
Financiële en zakelijke dienstverlening	1050,4	1135,6	1205,5	1260,0	1292,8	1302,0	1292,7	1261,8
Overheid	697,9	700,2	713,3	721,7	731,4	750,1	771,3	784,6
Zorg en overige dienstverlening	915,1	954,3	997,9	1011,7	1030,1	1070,7	1099,1	1127,8
Sectoren								
Vennootschappen	3680,2	3829,6	3971,8	4110,4	4207,8	4262,6	4244,0	4180,8
Overheid	936,7	942,4	971,5	980,4	988,3	1005,9	1027,4	1039,6
Huishoudens incl. IZW huishoudens	1190,8	1219,6	1222,7	1218,3	1227,1	1239,7	1229,1	1218,3
Arbeidsvolume werknemers	5035,4	5200,5	5384,0	5546,9	5662,8	5753,2	5751,0	5695,3
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	80,7	82,4	83,7	86,7	86,6	89,1	89,6	88,3
Delfstoffenwinning	9,3	8,8	9,0	8,5	8,3	8,0	8,0	7,8
Industrie	908,7	916,5	924,6	930,6	932,0	930,3	904,5	876,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	130,1	129,3	128,5	129,6	130,1	129,0	126,4	124,5
Aardolie en chemische industrie	113,0	113,5	113,4	111,7	111,3	111,6	110,0	108,7
Metaalindustrie	351,3	357,9	362,7	365,8	367,7	370,5	356,9	342,5
Overige	314,3	315,8	320,0	323,5	322,9	319,2	311,2	300,4
Energie- en waterleidingbedrijven	39,0	37,7	37,2	35,9	34,4	33,4	32,7	32,2
Bouwnijverheid	368,7	381,4	386,7	396,9	406,8	413,8	411,5	396,8
Handel, horeca en reparatie	932,3	956,5	994,1	1043,8	1071,9	1081,8	1074,5	1059,7
Vervoer, opslag en communicatie	331,3	337,5	347,3	361,8	378,9	388,4	383,5	376,4
Financiële en zakelijke dienstverlening	944,1	1022,8	1093,3	1146,6	1179,6	1189,3	1174,7	1143,8
Overheid	697,9	700,2	713,3	721,7	731,4	750,1	771,3	784,6
Zorg en overige dienstverlening	723,4	756,7	794,8	814,4	832,9	869,0	900,7	929,6
Sectoren								
Vennootschappen	3680,2	3829,6	3971,8	4110,4	4207,8	4262,6	4244,0	4180,8
Overheid	936,7	942,4	971,5	980,4	988,3	1005,9	1027,4	1039,6
Huishoudens incl. IZW huishoudens	418,5	428,5	440,7	456,1	466,7	484,7	479,6	474,9
<i>% mutaties</i>								
Arbeidsvolume werkzame personen	2,6	3,2	2,9	2,3	1,8	1,3	-0,1	-1,0
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	2,1	0,2	-1,8	-0,0	-0,8	-3,3	-1,4	-3,1
Delfstoffenwinning	4,4	-7,4	3,4	-6,6	-2,4	-3,6	0,0	-2,5
Industrie	-1,1	1,2	0,9	0,0	-0,0	-0,4	-2,9	-3,0
Voedings- en genotmiddelenindustrie	-4,7	0,0	-1,0	0,1	0,4	-0,5	-3,3	-1,5
Aardolie en chemische industrie	-1,8	1,3	-0,3	-2,3	-0,5	0,2	-1,9	-1,1
Metaalindustrie	0,8	1,3	1,8	0,7	0,4	0,4	-3,5	-4,0
Overige	-1,2	1,4	1,1	-0,0	-0,5	-1,4	-2,3	-3,2
Energie- en waterleidingbedrijven	-4,4	-3,3	-1,3	-3,5	-4,2	-2,9	-2,1	-1,5
Bouwnijverheid	2,4	4,5	1,6	3,3	2,4	2,2	-1,0	-3,1
Handel, horeca en reparatie	1,9	2,0	2,4	3,4	2,4	0,9	-0,5	-1,2
Vervoer, opslag en communicatie	1,0	1,6	2,5	3,6	4,4	2,0	-1,2	-1,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	9,9	8,1	6,2	4,5	2,6	0,7	-0,7	-2,4
Overheid	-0,9	0,3	1,9	1,2	1,3	2,6	2,8	1,7
Zorg en overige dienstverlening	3,3	4,3	4,6	1,4	1,8	3,9	2,7	2,6
Sectoren								
Vennootschappen	3,2	4,1	3,7	3,5	2,4	1,3	-0,4	-1,5
Overheid	-0,4	0,6	3,1	0,9	0,8	1,8	2,1	1,2
Huishoudens incl. IZW huishoudens	2,9	2,4	0,3	-0,4	0,7	1,0	-0,9	-0,9
Arbeidsvolume werknemers	2,4	3,3	3,5	3,0	2,1	1,6	-0,0	-1,0
Bedrijfstakken								
Landbouw, bosbouw en visserij	-0,9	2,1	1,6	3,6	-0,1	2,9	0,6	-1,5
Delfstoffenwinning	3,3	-5,4	2,3	-5,6	-2,4	-3,6	0,0	-2,5
Industrie	-1,0	0,9	0,9	0,6	0,2	-0,2	-2,8	-3,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	-4,4	-0,6	-0,6	0,9	0,4	-0,8	-2,0	-1,5
Aardolie en chemische industrie	-1,3	0,4	-0,1	-1,5	-0,4	0,3	-1,4	-1,2
Metaalindustrie	0,6	1,9	1,3	0,9	0,5	0,8	-3,7	-4,0
Overige	-1,2	0,5	1,3	1,1	-0,2	-1,1	-2,5	-3,5
Energie- en waterleidingbedrijven	-4,4	-3,3	-1,3	-3,5	-4,2	-2,9	-2,1	-1,5
Bouwnijverheid	1,7	3,4	1,4	2,6	2,5	1,7	-0,6	-3,6
Handel, horeca en reparatie	2,2	2,6	3,9	5,0	2,7	0,9	-0,7	-1,4
Vervoer, opslag en communicatie	0,9	1,9	2,9	4,2	4,7	2,5	-1,3	-1,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	10,0	8,3	6,9	4,9	2,9	0,8	-1,2	-2,6
Overheid	-0,9	0,3	1,9	1,2	1,3	2,6	2,8	1,7
Zorg en overige dienstverlening	2,8	4,6	5,0	2,5	2,3	4,3	3,6	3,2
Sectoren								
Vennootschappen	3,2	4,1	3,7	3,5	2,4	1,3	-0,4	-1,5
Overheid	-0,4	0,6	3,1	0,9	0,8	1,8	2,1	1,2
Huishoudens incl. IZW huishoudens	1,4	2,4	2,8	3,5	2,3	3,9	-1,1	-1,0

TABEL M 11
Arbeidsproductiviteit naar bedrijfstakken 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 euro</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)								
per arbeidsjaar	50	51	53	55	58	61	63	65
Landbouw, bosbouw en visserij	41	40	42	40	43	46	45	47
Delfstoffenwinning	917	1 000	856	779	1 175	1 469	1 323	1 416
Industrie	53	54	56	58	61	63	64	66
Energie- en waterleidingbedrijven	148	142	149	159	158	174	216	238
Bouwnijverheid	37	37	39	41	45	47	50	52
Handel, horeca en reparatie	39	40	42	44	46	47	49	49
Vervoer, opslag en communicatie	58	63	66	65	67	69	73	75
Financiële en zakelijke dienstverlening	67	67	68	72	76	81	84	89
Overheid	50	51	53	55	57	60	62	64
Zorg en overige dienstverlening	35	36	36	38	40	43	46	49
<i>% volumemutaties</i>								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)								
per arbeidsjaar	0,4	0,5	1,3	1,7	1,7	0,2	0,6	0,5
Landbouw, bosbouw en visserij	-3,9	-5,5	11,3	6,4	2,3	-1,0	0,0	6,7
Delfstoffenwinning	8,6	-0,9	-4,1	3,6	0,0	10,0	1,1	-0,7
Industrie	1,7	1,3	2,0	2,4	4,4	-0,3	2,2	0,3
Energie- en waterleidingbedrijven	9,7	-3,8	1,7	1,7	6,4	5,8	3,7	3,1
Bouwnijverheid	-4,1	-1,2	1,6	2,0	1,8	-0,3	-2,2	-2,0
Handel, horeca en reparatie	1,6	5,4	4,2	2,7	2,0	-0,8	0,4	-0,2
Vervoer, opslag en communicatie	2,7	6,9	6,8	3,1	5,7	1,4	3,8	0,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	-3,1	-2,3	-2,0	1,1	0,3	1,9	0,1	2,6
Overheid	1,4	2,5	0,9	-0,1	-0,1	-1,2	-0,6	-0,6
Zorg en overige dienstverlening	-1,6	-1,9	-2,1	0,7	0,1	-0,4	1,7	-0,3
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Arbeidsproductiviteit	100,4	100,9	102,2	103,9	105,7	105,9	106,5	107,1
Landbouw, bosbouw en visserij	96,1	90,8	101,0	107,5	110,0	108,9	108,9	116,1
Delfstoffenwinning	108,6	107,6	103,2	107,0	107,0	117,7	119,0	118,2
Industrie	101,7	103,0	105,1	107,6	112,3	112,0	114,4	114,7
Energie- en waterleidingbedrijven	109,7	105,5	107,3	109,1	116,0	122,7	127,3	131,3
Bouwnijverheid	95,9	94,8	96,3	98,3	100,0	99,7	97,5	95,6
Handel, horeca en reparatie	101,6	107,1	111,6	114,6	116,9	115,9	116,3	116,1
Vervoer, opslag en communicatie	102,7	109,7	117,2	120,8	127,7	129,5	134,3	135,5
Financiële en zakelijke dienstverlening	96,9	94,7	92,9	93,9	94,2	95,9	96,0	98,5
Overheid	101,4	104,0	104,9	104,7	104,6	103,4	102,8	102,2
Zorg en overige dienstverlening	98,4	96,6	94,5	95,2	95,3	95,0	96,6	96,3

1) De arbeidsproductiviteit is de bruto toegevoegde waarde basisprijzen per arbeidsjaar.

TABEL M 12
Goederen- en dienstentotalen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	479 423	517 780	550 898	583 207	652 706	686 612	701 980	710 832
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	315 059	333 725	354 194	374 070	402 291	429 345	445 160	454 276
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556
Goederen	134 098	150 548	159 867	169 507	205 292	208 235	204 200	203 800
Diensten	30 266	33 507	36 837	39 630	45 123	49 032	52 620	52 756
Totale finale bestedingen	479 423	517 780	550 898	583 207	652 706	686 612	701 980	710 832
Nationale finale bestedingen	296 969	313 934	335 014	357 829	381 274	406 610	422 452	431 424
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
Overheid	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348
Huishoudens incl. IZW huishoudens	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
Investerings in vaste activa (bruto)	66 387	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
Vennootschappen	36 381	38 979	41 614	45 406	47 742	48 391	45 910	45 999
Overheid	9 864	9 668	10 370	11 183	12 467	14 312	16 042	16 236
Huishoudens incl. IZW huishoudens	20 130	23 033	24 246	27 597	28 746	30 170	30 620	29 401
Veranderingen in voorraden 1)	663	838	2 367	524	389	28	- 820	146
Uitvoer van goederen en diensten	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408
Goederen	151 489	169 203	178 198	184 165	225 019	230 310	226 850	226 876
Diensten	30 965	34 643	37 686	41 213	46 413	49 692	52 678	52 532
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	473 889	501 338	530 607	555 208	588 504	598 756	602 731	600 765
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	311 419	323 373	337 438	350 921	363 086	368 267	370 360	367 107
Invoer van goederen en diensten	162 470	177 965	193 158	204 343	225 846	230 924	232 825	234 294
Goederen	132 609	145 798	157 946	166 681	184 321	187 255	186 881	188 681
Diensten	29 861	32 169	35 211	37 648	41 512	43 686	45 944	45 641
Totale finale bestedingen	473 889	501 338	530 607	555 208	588 504	598 756	602 731	600 765
Nationale finale bestedingen	292 333	303 804	318 494	332 275	341 074	347 287	349 154	347 365
Consumptieve bestedingen	226 495	233 413	243 773	253 604	261 357	267 736	273 147	273 022
Overheid	72 325	74 624	77 302	79 227	80 822	84 717	87 796	89 361
Huishoudens incl. IZW huishoudens	154 170	158 790	166 462	174 350	180 510	182 962	185 260	183 501
Investerings in vaste activa (bruto)	65 223	69 539	72 475	78 124	79 195	79 382	76 511	74 151
Vennootschappen, huishoudens en IZW huishoudens	55 523	60 130	62 569	67 674	68 093	67 200	63 305	60 992
Overheid	9 700	9 409	9 905	10 449	11 105	12 185	13 202	13 154
Veranderingen in voorraden 1)	615	847	2 242	518	494	145	- 548	174
Uitvoer van goederen en diensten	181 556	197 594	212 180	223 038	248 272	252 319	254 457	254 343
Goederen	150 896	164 198	176 310	184 074	205 971	208 612	209 116	209 659
Diensten	30 660	33 396	35 870	38 915	42 307	43 710	45 307	44 693

Finale bestedingen

TABEL M 12 (slot)
Goederen- en dienstentotalen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>% volumemutaties</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	3,5	5,8	5,8	4,6	6,0	1,7	0,7	- 0,3
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	3,0	3,8	4,3	4,0	3,5	1,4	0,6	- 0,9
Invoer van goederen en diensten	4,4	9,5	8,5	5,8	10,5	2,2	0,8	0,6
Goederen	4,5	9,9	8,3	5,5	10,6	1,6	- 0,2	1,0
Diensten	3,6	7,7	9,5	6,9	10,3	5,2	5,2	- 0,7
Totale finale bestedingen	3,5	5,8	5,8	4,6	6,0	1,7	0,7	- 0,3
Nationale finale bestedingen	2,8	3,9	4,8	4,3	2,6	1,8	0,5	- 0,5
Consumptieve bestedingen	2,6	3,1	4,4	4,0	3,1	2,4	2,0	0,0
Overheid	- 0,4	3,2	3,6	2,5	2,0	4,8	3,6	1,8
Huishoudens incl. IZW huishoudens	4,0	3,0	4,8	4,7	3,5	1,4	1,3	- 0,9
Investeringen in vaste activa (bruto)	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	- 3,6	- 3,1
Vennootschappen, huishoudens en IZW huishoudens	6,0	8,3	4,1	8,2	0,6	- 1,3	- 5,8	- 3,7
Overheid	8,3	- 3,0	5,3	5,5	6,3	9,7	8,3	- 0,4
Veranderingen in voorraden 1)								
Uitvoer van goederen en diensten	4,6	8,8	7,4	5,1	11,3	1,6	0,8	0,0
Goederen	4,3	8,8	7,4	4,4	11,9	1,3	0,2	0,3
Diensten	6,1	8,9	7,4	8,5	8,7	3,3	3,7	- 1,4
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	103,5	109,5	115,9	121,2	128,5	130,8	131,6	131,2
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	103,0	107,0	111,6	116,1	120,1	121,8	122,5	121,5
Invoer van goederen en diensten	104,4	114,3	124,1	131,3	145,1	148,3	149,6	150,5
Goederen	104,5	114,9	124,5	131,4	145,3	147,6	147,3	148,7
Diensten	103,6	111,6	122,2	130,6	144,1	151,6	159,4	158,4
Totale finale bestedingen	103,5	109,5	115,9	121,2	128,5	130,8	131,6	131,2
Nationale finale bestedingen	102,8	106,9	112,0	116,9	120,0	122,2	122,8	122,2
Consumptieve bestedingen	102,6	105,7	110,4	114,8	118,3	121,2	123,7	123,6
Overheid	99,6	102,8	106,4	109,1	111,3	116,7	120,9	123,0
Huishoudens incl. IZW huishoudens	104,0	107,1	112,3	117,6	121,8	123,4	125,0	123,8
Investeringen in vaste activa (bruto)	106,3	113,4	118,1	127,3	129,1	129,4	124,7	120,9
Vennootschappen, huishoudens en IZW huishoudens	106,0	114,8	119,4	129,2	130,0	128,3	120,8	116,4
Overheid	108,3	105,0	110,6	116,6	124,0	136,0	147,4	146,8
Veranderingen in voorraden 1)								
Uitvoer van goederen en diensten	104,6	113,8	122,2	128,5	143,0	145,3	146,6	146,5
Goederen	104,3	113,5	121,8	127,2	142,3	144,1	144,5	144,9
Diensten	106,1	115,6	124,1	134,7	146,4	151,2	156,8	154,6
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	1,2	2,1	0,5	1,2	5,6	3,4	1,6	1,6
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	1,2	2,0	1,7	1,6	3,9	5,2	3,1	3,0
Invoer van goederen en diensten	1,2	2,2	- 1,5	0,5	8,3	0,5	- 1,0	- 0,7
Goederen	1,1	2,1	- 2,0	0,5	9,5	- 0,2	- 1,7	- 1,1
Diensten	1,4	2,8	0,4	0,6	3,3	3,3	2,0	0,9
Totale finale bestedingen	1,2	2,1	0,5	1,2	5,6	3,4	1,6	1,6
Nationale finale bestedingen	1,6	1,7	1,8	2,4	3,8	4,7	3,3	2,6
Consumptieve bestedingen	1,5	1,9	1,7	2,4	3,7	4,9	3,3	2,8
Overheid	0,7	1,7	1,6	3,7	4,6	5,5	4,6	3,6
Huishoudens incl. IZW huishoudens	1,9	2,0	1,7	1,8	3,3	4,6	2,7	2,3
Investeringen in vaste activa (bruto)	1,8	1,3	2,0	2,5	4,2	4,2	3,4	2,1
Vennootschappen, huishoudens en IZW huishoudens	1,8	1,3	2,1	2,5	4,1	4,1	3,4	2,3
Overheid	1,7	1,0	1,9	2,2	4,9	4,6	3,5	1,6
Veranderingen in voorraden 1)								
Uitvoer van goederen en diensten	0,5	2,7	- 1,4	- 0,7	8,2	1,5	- 1,0	0,0
Goederen	0,4	2,6	- 1,9	- 1,0	9,2	1,1	- 1,7	- 0,2
Diensten	1,0	2,7	1,3	0,8	3,6	3,6	2,3	1,1
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Beschikbaar voor finale bestedingen	101,2	103,3	103,8	105,0	110,9	114,7	116,5	118,3
Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	101,2	103,2	105,0	106,6	110,8	116,6	120,2	123,7
Invoer van goederen en diensten	101,2	103,4	101,8	102,3	110,9	111,4	110,3	109,5
Goederen	101,1	103,3	101,2	101,7	111,4	111,2	109,3	108,0
Diensten	101,4	104,2	104,6	105,3	108,7	112,2	114,5	115,6
Totale finale bestedingen	101,2	103,3	103,8	105,0	110,9	114,7	116,5	118,3
Nationale finale bestedingen	101,6	103,3	105,2	107,7	111,8	117,1	121,0	124,2
Consumptieve bestedingen	101,5	103,4	105,2	107,7	111,7	117,2	121,1	124,4
Overheid	100,7	102,4	104,1	108,0	112,9	119,1	124,6	129,1
Huishoudens incl. IZW huishoudens	101,9	103,9	105,7	107,6	111,2	116,3	119,4	122,2
Investeringen in vaste activa (bruto)	101,8	103,1	105,2	107,8	112,3	117,0	121,0	123,6
Vennootschappen, huishoudens en IZW huishoudens	101,8	103,1	105,3	107,9	112,3	116,9	120,9	123,6
Overheid	101,7	102,8	104,7	107,0	112,3	117,5	121,5	123,4
Veranderingen in voorraden 1)								
Uitvoer van goederen en diensten	100,5	103,2	101,7	101,0	109,3	111,0	109,9	109,9
Goederen	100,4	103,0	101,1	100,0	109,2	110,4	108,5	108,2
Diensten	101,0	103,7	105,1	105,9	109,7	113,7	116,3	117,5

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

TABEL M 13
Invoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556
Intermediair verbruik	82 440	89 612	92 052	97 138	117 300	121 083	121 277	121 310
Landbouw, bosbouw en visserij	1 340	1 407	1 496	1 628	1 777	1 756	1 794	1 739
Delfstoffenwinning	739	821	862	802	1 029	1 179	1 129	1 164
Industrie	50 852	55 613	55 393	56 987	71 096	70 254	67 187	67 173
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10 602	11 397	11 564	11 017	11 659	12 251	12 353	12 148
Aardolie en chemische industrie	16 583	17 809	15 381	17 555	27 324	26 234	25 005	26 254
Metaalindustrie	15 619	17 848	19 528	19 581	22 351	22 104	20 641	19 920
Overige	8 048	8 559	8 920	8 834	9 762	9 665	9 188	8 851
Bouwnijverheid	5 829	6 035	6 425	6 831	7 561	7 949	7 997	7 701
Handel, horeca en reparatie	7 778	8 305	8 902	9 535	10 426	11 204	11 919	11 871
Vervoer, opslag en communicatie	5 066	5 901	6 529	7 483	9 305	10 319	10 883	10 848
Financiële en zakelijke dienstverlening	5 173	5 457	6 149	6 763	7 975	8 915	10 292	10 312
Overige bedrijfstakken	5 663	6 073	6 296	7 109	8 131	9 507	10 076	10 502
Finale bestedingen	81 924	94 443	104 652	111 999	133 115	136 184	135 543	135 246
Consumptieve bestedingen	24 024	25 474	27 612	30 232	33 813	35 319	36 936	36 412
Investerings in vaste activa	12 893	14 517	15 220	16 641	17 681	17 272	16 695	17 308
Uitvoer (= wederinvoer)	45 038	54 326	61 460	65 104	81 822	84 291	82 506	81 911
Overige invoer	- 31	126	360	22	- 201	- 698	- 594	- 385
<i>% volumemutaties</i>								
Invoer van goederen en diensten	4,4	9,5	8,5	5,8	10,5	2,2	0,8	0,6
Intermediair verbruik	2,4	5,8	5,2	3,9	8,3	2,8	0,9	- 0,3
Landbouw, bosbouw en visserij	0,3	2,5	5,0	8,2	6,2	- 4,2	1,1	- 1,9
Delfstoffenwinning	13,9	5,4	6,7	- 1,4	7,6	5,9	- 2,0	- 1,7
Industrie	1,6	6,0	4,0	0,4	7,0	0,3	- 3,0	- 0,2
Voedings- en genotmiddelenindustrie	0,0	1,9	1,8	2,0	2,6	3,4	- 0,7	- 1,0
Aardolie en chemische industrie	0,9	3,1	1,5	- 1,2	9,5	2,0	- 1,9	3,3
Metaalindustrie	3,5	11,9	8,3	1,0	8,0	- 2,4	- 5,5	- 2,8
Overige	1,4	6,0	2,9	0,0	5,1	- 2,3	- 3,6	- 2,9
Bouwnijverheid	4,0	0,9	5,7	6,2	7,5	3,8	- 0,2	- 2,9
Handel, horeca en reparatie	4,0	5,3	5,5	5,8	6,3	5,3	4,6	- 1,0
Vervoer, opslag en communicatie	3,4	14,2	14,8	15,9	18,3	11,3	8,2	2,0
Financiële en zakelijke dienstverlening	5,8	3,4	9,9	8,4	13,9	7,4	11,9	- 2,6
Overige bedrijfstakken	1,8	5,0	2,0	12,5	7,4	7,8	8,3	2,5
Finale bestedingen	6,3	13,3	11,7	7,4	12,4	1,8	0,8	1,5
Consumptieve bestedingen	4,7	3,8	8,7	8,1	8,1	1,9	3,1	- 1,0
Investerings in vaste activa	9,0	11,8	5,2	8,9	3,9	- 1,4	- 2,4	4,7
Uitvoer (= wederinvoer)	8,1	18,4	14,5	7,3	17,0	3,0	0,3	1,7
Overige invoer								
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Invoer van goederen en diensten	104,4	114,3	124,1	131,3	145,1	148,3	149,6	150,5
Intermediair verbruik	102,4	108,4	114,0	118,5	128,4	132,0	133,1	132,8
Landbouw, bosbouw en visserij	100,3	102,8	107,9	116,8	124,0	118,8	120,2	117,9
Delfstoffenwinning	113,9	120,1	128,1	126,3	135,9	144,0	141,1	138,7
Industrie	101,6	107,7	112,0	112,5	120,3	120,6	117,0	116,7
Voedings- en genotmiddelenindustrie	100,0	101,9	103,8	105,8	108,6	112,3	111,6	110,4
Aardolie en chemische industrie	100,9	104,0	105,6	104,4	114,3	116,6	114,4	118,2
Metaalindustrie	103,5	115,9	125,5	126,7	136,8	133,5	126,2	122,6
Overige	101,4	107,4	110,5	110,5	116,2	113,6	109,5	106,3
Bouwnijverheid	104,0	104,9	110,9	117,8	126,6	131,5	131,3	127,5
Handel, horeca en reparatie	104,0	109,6	115,6	122,4	130,0	136,9	143,3	141,8
Vervoer, opslag en communicatie	103,4	118,0	135,5	157,1	185,7	206,7	223,7	228,2
Financiële en zakelijke dienstverlening	105,8	109,4	120,3	130,4	148,5	159,5	178,6	174,0
Overige bedrijfstakken	101,8	106,9	109,1	122,6	131,8	142,1	153,9	157,7
Finale bestedingen	106,3	120,5	134,6	144,6	162,5	165,4	166,6	169,1
Consumptieve bestedingen	104,7	108,7	118,2	127,8	138,0	140,6	145,0	143,5
Investerings in vaste activa	109,0	121,9	128,2	139,6	145,1	143,1	139,6	146,1
Uitvoer (= wederinvoer)	108,1	128,0	146,5	157,2	183,8	189,3	189,9	193,1
Overige invoer								
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Invoer van goederen en diensten	162 470	177 965	193 158	204 343	225 846	230 924	232 825	234 294
Intermediair verbruik	80 538	85 206	89 642	93 165	100 914	103 750	104 670	104 363
Landbouw, bosbouw en visserij	1 284	1 316	1 381	1 495	1 587	1 521	1 539	1 509
Delfstoffenwinning	696	734	783	772	831	880	862	847
Industrie	49 398	52 369	54 445	54 690	58 502	58 655	56 876	56 745
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10 351	10 550	10 742	10 955	11 243	11 629	11 553	11 432
Aardolie en chemische industrie	15 159	15 624	15 866	15 683	17 176	17 519	17 191	17 761
Metaalindustrie	15 645	17 510	18 960	19 149	20 673	20 176	19 069	18 529
Overige	8 243	8 738	8 988	8 990	9 451	9 236	8 904	8 643
Bouwnijverheid	5 756	5 806	6 137	6 520	7 010	7 279	7 267	7 059
Handel, horeca en reparatie	7 682	8 093	8 537	9 034	9 600	10 109	10 578	10 467
Vervoer, opslag en communicatie	4 993	5 702	6 545	7 586	8 970	9 982	10 803	11 021
Financiële en zakelijke dienstverlening	5 112	5 286	5 811	6 299	7 175	7 709	8 629	8 408
Overige bedrijfstakken	5 617	5 900	6 017	6 767	7 270	7 839	8 490	8 700
Finale bestedingen	81 932	92 831	103 690	111 391	125 242	127 439	128 416	130 288
Consumptieve bestedingen	23 802	24 710	26 859	29 042	31 380	31 967	32 960	32 615
Investerings in vaste activa	12 923	14 450	15 203	16 555	17 201	16 960	16 551	17 325
Uitvoer (= wederinvoer)	45 271	53 579	61 342	65 806	76 973	79 266	79 513	80 850
Overige invoer	- 64	337	876	156	- 1 295	- 4 434	- 3 799	- 2 545

TABEL M 13 (slot)
Invoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Invoer van goederen en diensten	1,2	2,2	- 1,5	0,5	8,3	0,5	- 1,0	- 0,7
Intermediair verbruik	2,4	2,7	- 2,4	1,5	11,5	0,4	- 0,7	0,3
Landbouw, bosbouw en visserij	4,4	2,5	1,3	0,6	2,8	3,1	1,0	- 1,2
Delfstoffenwinning	6,2	5,4	- 1,6	- 5,6	19,2	8,2	- 2,3	4,9
Industrie	2,9	3,2	- 4,2	- 2,4	16,6	- 1,4	- 1,4	0,2
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2,4	5,5	- 0,3	- 6,6	3,1	1,6	1,5	- 0,6
Aardolie en chemische industrie	9,4	4,2	- 14,9	15,5	42,1	- 5,9	- 2,9	1,6
Metaalindustrie	- 0,2	2,1	1,0	- 0,7	5,7	1,3	- 1,2	- 0,7
Overige	- 2,4	0,3	1,3	- 1,0	5,1	1,3	- 1,4	- 0,8
Bouwnijverheid	1,3	2,6	0,7	0,1	3,0	1,2	0,8	- 0,9
Handel, horeca en reparatie	1,2	1,4	1,6	1,2	2,9	2,0	1,7	0,7
Vervoer, opslag en communicatie	1,5	2,0	- 3,6	- 1,1	5,2	- 0,3	- 2,6	- 2,3
Financiële en zakelijke dienstverlening	1,2	2,0	2,5	1,5	3,5	4,0	3,1	2,8
Overige bedrijfstakken	0,8	2,1	1,6	0,4	6,5	8,4	- 2,1	1,7
Finale bestedingen	0,0	1,7	- 0,8	- 0,4	5,7	0,5	- 1,2	- 1,7
Consumptieve bestedingen	0,9	2,1	- 0,3	1,3	3,5	2,5	1,4	- 0,4
Investerings in vaste activa	- 0,2	0,7	- 0,4	0,4	2,3	- 0,9	- 1,0	- 1,0
Uitvoer (= wederinvoer)	- 0,5	1,9	- 1,2	- 1,3	7,4	0,0	- 2,4	- 2,4
Overige invoer								
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Invoer van goederen en diensten	101,2	103,4	101,8	102,3	110,9	111,4	110,3	109,5
Intermediair verbruik	102,4	105,2	102,7	104,3	116,2	116,7	115,9	116,2
Landbouw, bosbouw en visserij	104,4	106,9	108,3	108,9	111,9	115,4	116,6	115,2
Delfstoffenwinning	106,2	111,9	110,1	103,9	123,9	134,0	131,0	137,4
Industrie	102,9	106,2	101,7	104,2	121,5	119,8	118,1	118,4
Voedings- en genotmiddelenindustrie	102,4	108,0	107,7	100,6	103,7	105,4	106,9	106,3
Aardolie en chemische industrie	109,4	114,0	96,9	111,9	159,1	149,7	145,5	147,8
Metaalindustrie	99,8	101,9	103,0	102,3	108,1	109,6	108,2	107,5
Overige	97,6	98,0	99,2	98,3	103,3	104,6	103,2	102,4
Bouwnijverheid	101,3	103,9	104,7	104,8	107,9	109,2	110,0	109,1
Handel, horeca en reparatie	101,2	102,6	104,3	105,5	108,6	110,8	112,7	113,4
Vervoer, opslag en communicatie	101,5	103,5	99,8	98,6	103,7	103,4	100,7	98,4
Financiële en zakelijke dienstverlening	101,2	103,2	105,8	107,4	111,2	115,6	119,3	122,6
Overige bedrijfstakken	100,8	102,9	104,6	105,1	111,8	121,3	118,7	120,7
Finale bestedingen	100,0	101,7	100,9	100,5	106,3	106,9	105,5	103,8
Consumptieve bestedingen	100,9	103,1	102,8	104,1	107,8	110,5	112,1	111,6
Investerings in vaste activa	99,8	100,5	100,1	100,5	102,8	101,8	100,9	99,9
Uitvoer (= wederinvoer)	99,5	101,4	100,2	98,9	106,3	106,3	103,8	101,3
Overige invoer								
<i>% totale economie</i>								
Invoer van goederen en diensten	100	100	100	100	100	100	100	100
Intermediair verbruik	50,2	48,7	46,8	46,4	46,8	47,1	47,2	47,3
Landbouw, bosbouw en visserij	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
Delfstoffenwinning	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Industrie	30,9	30,2	28,2	27,2	28,4	27,3	26,2	26,2
Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,5	6,2	5,9	5,3	4,7	4,8	4,8	4,7
Aardolie en chemische industrie	10,1	9,7	7,8	8,4	10,9	10,2	9,7	10,2
Metaalindustrie	9,5	9,7	9,9	9,4	8,9	8,6	8,0	7,8
Overige	4,9	4,7	4,5	4,2	3,9	3,8	3,6	3,4
Bouwnijverheid	3,5	3,3	3,3	3,3	3,0	3,1	3,1	3,0
Handel, horeca en reparatie	4,7	4,5	4,5	4,6	4,2	4,4	4,6	4,6
Vervoer, opslag en communicatie	3,1	3,2	3,3	3,6	3,7	4,0	4,2	4,2
Financiële en zakelijke dienstverlening	3,1	3,0	3,1	3,2	3,2	3,5	4,0	4,0
Overige bedrijfstakken	3,4	3,3	3,2	3,4	3,2	3,7	3,9	4,1
Finale bestedingen	49,8	51,3	53,2	53,6	53,2	52,9	52,8	52,7
Consumptieve bestedingen	14,6	13,8	14,0	14,5	13,5	13,7	14,4	14,2
Investerings in vaste activa	7,8	7,9	7,7	8,0	7,1	6,7	6,5	6,7
Uitvoer (= wederinvoer)	27,4	29,5	31,2	31,1	32,7	32,8	32,1	31,9
Overige invoer	- 0,0	0,1	0,2	0,0	- 0,1	- 0,3	- 0,2	- 0,2

TABEL M 14
Invoer van goederen en diensten naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>% totale economie</i>								
Invoer van goederen en diensten	100	100	100	100	100	100	100	100
Landbouw, bosbouw en visserijproducten	4,9	4,8	4,6	4,3	3,9	4,0	3,9	3,9
Delfstoffenwinningproducten	5,7	5,4	3,9	4,7	6,7	6,7	6,0	6,1
Industrie	71,6	72,2	73,5	72,8	72,1	71,1	70,5	70,3
Voedings- en genotmiddelen	6,9	6,5	6,2	6,0	5,5	5,8	5,9	6,0
Aardolie en chemische producten	14,6	14,5	14,0	13,5	14,1	14,1	14,5	14,7
Metaalproducten, machines en apparaten	37,4	38,6	40,9	41,0	41,2	39,9	38,6	38,6
Overige producten	12,8	12,5	12,3	12,3	11,3	11,3	11,5	11,1
Producten bouwnijverheid	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Handel, horeca en reparatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervoer, opslag en communicatie	1,6	1,6	1,7	1,9	1,7	1,9	1,9	1,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	6,4	6,5	6,9	7,1	7,0	7,7	8,8	8,9
Overige diensten	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Overige invoer	9,2	8,9	8,9	8,6	7,9	8,0	8,2	8,2

TABEL M 15
Uitvoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408
Landbouw, bosbouw en visserij	9 580	9 210	9 570	9 807	10 625	10 839	11 103	11 324
Delfstoffenwinning	4 182	4 352	3 756	3 444	5 606	7 661	6 977	6 867
Industrie	88 132	95 822	96 925	99 411	119 412	119 231	117 930	118 299
Voedings- en genotmiddelenindustrie	22 293	23 656	24 111	23 909	25 513	26 909	27 276	27 203
Aardolie en chemische industrie	28 089	30 413	28 895	29 997	41 464	41 174	40 304	42 665
Metaalindustrie	28 490	32 157	34 064	35 499	41 555	40 418	39 678	38 023
Overige	9 260	9 596	9 855	10 006	10 880	10 730	10 672	10 408
Handel, horeca en reparatie	3 373	3 649	3 796	3 807	4 385	4 727	5 200	5 129
Vervoer, opslag en communicatie	12 419	13 894	14 999	15 597	17 339	18 104	18 169	17 852
Financiële en zakelijke dienstverlening	7 143	8 139	8 990	10 832	13 112	14 908	17 010	16 879
Overige bedrijfstakken	2 896	3 141	3 452	3 576	3 698	4 277	4 246	4 435
Wederuitvoer	50 437	60 879	69 127	73 455	91 549	94 188	92 354	91 684
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Overige uitvoer	342	199	305	185	41	386	513	765
<i>% volumemutaties</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	4,6	8,8	7,4	5,1	11,3	1,6	0,8	0,0
Landbouw, bosbouw en visserij	-0,8	-5,2	1,2	8,3	3,7	-2,4	0,4	1,9
Delfstoffenwinning	13,5	-5,6	-3,0	6,3	8,4	13,9	4,2	-5,4
Industrie	1,8	5,6	3,4	2,5	8,9	-0,8	-0,1	-1,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1,4	1,8	3,4	2,1	2,8	1,2	0,0	-1,5
Aardolie en chemische industrie	-1,2	3,9	2,6	0,4	10,1	1,5	2,5	2,7
Metaalindustrie	5,9	10,6	4,8	4,8	13,5	-3,4	-2,8	-4,3
Overige	0,2	4,1	1,6	1,7	4,0	-4,4	-0,5	-2,8
Handel, horeca en reparatie	2,0	5,9	1,8	-1,3	9,0	5,8	6,5	-1,4
Vervoer, opslag en communicatie	4,8	7,7	8,8	6,2	6,5	4,1	2,4	-0,1
Financiële en zakelijke dienstverlening	12,5	11,9	7,4	17,9	17,2	8,7	8,7	-3,2
Overige bedrijfstakken	5,7	6,1	6,9	0,6	-0,3	3,2	-4,7	0,9
Wederuitvoer	9,3	18,6	15,2	7,3	17,2	2,8	0,2	1,9
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
Overige uitvoer	-5,1	-38,3	49,7	-42,3	-71,4	804,9	29,5	46,8
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	104,6	113,8	122,2	128,5	143,0	145,3	146,6	146,5
Landbouw, bosbouw en visserij	99,2	94,0	95,1	103,0	106,9	104,3	104,7	106,7
Delfstoffenwinning	113,5	107,2	104,0	110,6	119,9	136,5	142,3	134,5
Industrie	101,8	107,5	111,2	114,0	124,2	123,2	123,0	121,6
Voedings- en genotmiddelenindustrie	101,4	103,3	106,8	109,1	112,2	113,5	113,4	111,7
Aardolie en chemische industrie	98,8	102,6	105,4	105,8	116,4	118,2	121,2	124,5
Metaalindustrie	105,9	117,1	122,7	128,6	146,0	141,0	137,0	131,0
Overige	100,2	104,3	105,9	107,7	112,1	107,2	106,6	103,7
Handel, horeca en reparatie	102,0	108,0	109,9	108,4	118,2	125,1	133,2	131,3
Vervoer, opslag en communicatie	104,8	112,9	122,8	130,5	139,0	144,6	148,1	147,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	112,5	125,9	135,2	159,4	186,8	202,9	220,5	213,5
Overige bedrijfstakken	105,7	112,2	119,9	120,6	120,2	124,1	118,2	119,2
Wederuitvoer	109,3	129,7	149,3	160,2	187,9	193,2	193,6	197,2
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	101,7	114,9	123,0	126,8	132,2	126,1	127,0	127,0
Overige uitvoer	94,9	58,6	87,7	50,6	14,5	131,2	169,9	249,4
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	181 556	197 594	212 180	223 038	248 272	252 319	254 457	254 343
Landbouw, bosbouw en visserij	9 351	8 865	8 968	9 716	10 077	9 837	9 876	10 062
Delfstoffenwinning	3 981	3 759	3 646	3 876	4 202	4 786	4 988	4 717
Industrie	87 575	92 444	95 632	98 035	106 793	105 925	105 768	104 581
Voedings- en genotmiddelenindustrie	22 167	22 576	23 352	23 841	24 518	24 806	24 797	24 421
Aardolie en chemische industrie	27 374	28 446	29 199	29 321	32 269	32 758	33 583	34 500
Metaalindustrie	28 614	31 640	33 151	34 747	39 428	38 078	36 995	35 395
Overige	9 420	9 802	9 956	10 128	10 536	10 075	10 026	9 748
Handel, horeca en reparatie	3 394	3 594	3 658	3 609	3 933	4 162	4 434	4 371
Vervoer, opslag en communicatie	12 443	13 402	14 581	15 486	16 494	17 169	17 578	17 552
Financiële en zakelijke dienstverlening	6 974	7 807	8 384	9 884	11 582	12 585	13 674	13 237
Overige bedrijfstakken	2 857	3 032	3 241	3 259	3 250	3 354	3 195	3 223
Wederuitvoer	50 781	60 223	69 363	74 429	87 258	89 719	89 911	91 598
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	3 864	4 368	4 677	4 818	5 023	4 794	4 827	4 829
Overige uitvoer	336	207	310	179	51	464	602	883

TABEL M 15 (slot)
Uitvoer van goederen en diensten naar bedrijfstakken

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	0,5	2,7	- 1,4	- 0,7	8,2	1,5	- 1,0	0,0
Landbouw, bosbouw en visserij	2,4	1,4	2,7	- 5,4	4,5	4,5	2,0	0,1
Delfstoffenwinning	5,0	10,2	- 11,0	- 13,7	50,1	20,0	- 12,6	4,1
Industrie	0,6	3,0	- 2,2	0,1	10,3	0,7	- 0,9	1,5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	0,6	4,2	- 1,5	- 2,9	3,8	4,2	1,4	1,3
Aardolie en chemische industrie	2,6	4,2	- 7,4	3,4	25,6	- 2,2	- 4,5	3,0
Metaalindustrie	- 0,4	2,1	1,1	- 0,6	3,2	0,7	1,0	0,2
Overige	- 1,7	- 0,4	1,1	- 0,2	4,5	3,1	0,0	0,3
Handel, horeca en reparatie	- 0,6	2,2	2,2	1,7	5,7	1,9	3,3	0,1
Vervoer, opslag en communicatie	- 0,2	3,9	- 0,8	- 2,1	4,4	0,3	- 2,0	- 1,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	2,4	1,8	2,8	2,2	3,3	4,6	5,0	2,5
Overige bedrijfstakken	1,4	2,2	2,8	3,0	3,7	12,1	4,2	3,5
Wederuitvoer	- 0,7	1,8	- 1,4	- 1,0	6,3	0,1	- 2,2	- 2,6
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	2,2	2,2	1,6	2,9	3,2	5,1	5,3	2,4
Overige uitvoer	1,8	- 5,7	2,3	5,1	- 22,6	4,0	2,6	1,6
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	100,5	103,2	101,7	101,0	109,3	111,0	109,9	109,9
Landbouw, bosbouw en visserij	102,4	103,9	106,7	100,9	105,4	110,2	112,4	112,5
Delfstoffenwinning	105,0	115,8	103,0	88,9	133,4	160,1	139,9	145,6
Industrie	100,6	103,7	101,4	101,4	111,8	112,6	111,5	113,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	100,6	104,8	103,3	100,3	104,1	108,5	110,0	111,4
Aardolie en chemische industrie	102,6	106,9	99,0	102,3	128,5	125,7	120,0	123,7
Metaalindustrie	99,6	101,6	102,8	102,2	105,4	106,1	107,3	107,4
Overige	98,3	97,9	99,0	98,8	103,3	106,5	106,4	106,8
Handel, horeca en reparatie	99,4	101,5	103,8	105,5	111,5	113,6	117,3	117,3
Vervoer, opslag en communicatie	99,8	103,7	102,9	100,7	105,1	105,4	103,4	101,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	102,4	104,3	107,2	109,6	113,2	118,5	124,4	127,5
Overige bedrijfstakken	101,4	103,6	106,5	109,7	113,8	127,5	132,9	137,6
Wederuitvoer	99,3	101,1	99,7	98,7	104,9	105,0	102,7	100,1
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	102,2	104,4	106,1	109,2	112,8	118,5	124,8	127,8
Overige uitvoer	101,8	96,0	98,3	103,3	79,9	83,1	85,3	86,6
<i>% totale economie</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	100	100	100	100	100	100	100	100
Landbouw, bosbouw en visserij	5,3	4,5	4,4	4,4	3,9	3,9	4,0	4,1
Delfstoffenwinning	2,3	2,1	1,7	1,5	2,1	2,7	2,5	2,5
Industrie	48,3	47,0	44,9	44,1	44,0	42,6	42,2	42,3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	12,2	11,6	11,2	10,6	9,4	9,6	9,8	9,7
Aardolie en chemische industrie	15,4	14,9	13,4	13,3	15,3	14,7	14,4	15,3
Metaalindustrie	15,6	15,8	15,8	15,8	15,3	14,4	14,2	13,6
Overige	5,1	4,7	4,6	4,4	4,0	3,8	3,8	3,7
Handel, horeca en reparatie	1,8	1,8	1,8	1,7	1,6	1,7	1,9	1,8
Vervoer, opslag en communicatie	6,8	6,8	6,9	6,9	6,4	6,5	6,5	6,4
Financiële en zakelijke dienstverlening	3,9	4,0	4,2	4,8	4,8	5,3	6,1	6,0
Overige bedrijfstakken	1,6	1,5	1,6	1,6	1,4	1,5	1,5	1,6
Wederuitvoer	27,6	29,9	32,0	32,6	33,7	33,6	33,0	32,8
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	2,2	2,2	2,3	2,3	2,1	2,0	2,2	2,2
Overige uitvoer	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,3

TABEL M 16
Uitvoer van goederen en diensten naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>% totale economie</i>								
Uitvoer van goederen en diensten	100	100	100	100	100	100	100	100
Landbouw, bosbouw en visserijproducten	6,3	5,8	5,8	5,7	5,2	5,2	5,2	5,3
Delfstoffenwinningproducten	2,4	2,2	1,9	1,6	2,2	2,9	2,6	2,5
Industrie	72,0	72,6	72,5	72,3	73,7	72,2	71,5	71,5
Voedings- en genotmiddelen	13,5	12,8	12,3	11,8	10,5	10,8	10,9	10,8
Aardolie en chemische producten	20,2	20,0	18,3	18,1	19,9	19,4	19,4	20,3
Metaalproducten, machines en apparaten	29,8	31,6	33,7	34,4	35,9	34,8	33,9	33,2
Overige producten	8,5	8,2	8,1	8,0	7,4	7,2	7,4	7,2
Producten bouwnijverheid	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3
Handel, horeca en reparatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vervoer, opslag en communicatie	6,6	6,5	6,7	6,7	6,2	6,2	6,2	6,1
Financiële en zakelijke dienstverlening	5,7	5,8	6,1	6,8	6,7	7,2	8,1	8,1
Overige diensten	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,6
Overige uitvoer	6,2	6,2	6,2	6,0	5,3	5,3	5,5	5,5

TABEL M 17
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
Goederen	80 809	84 436	89 657	95 037	101 041	106 459	109 943	108 665
Voedings- en genotmiddelen	24 832	25 882	26 674	27 389	28 137	30 045	31 246	31 784
Voedingsmiddelen	15 501	16 037	16 589	16 972	17 413	18 649	19 488	19 724
Genotmiddelen	9 331	9 845	10 085	10 417	10 724	11 396	11 758	12 060
Duurzame consumptiegoederen	33 682	35 341	39 139	42 379	45 085	46 510	47 861	45 606
Overige goederen	22 295	23 213	23 844	25 269	27 819	29 904	30 836	31 275
Diensten	73 902	78 441	83 962	90 052	96 711	103 115	108 225	112 570
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Ingezetenen in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Individuele consumptie door de overheid	37 381	39 796	42 111	44 915	48 449	53 244	58 986	63 399
Goederen	2 284	2 498	2 667	2 983	3 164	3 494	3 775	4 053
Duurzame consumptiegoederen	437	577	565	654	691	748	822	914
Overige goederen	1 847	1 921	2 102	2 329	2 473	2 746	2 953	3 139
Diensten	35 097	37 298	39 444	41 932	45 285	49 750	55 211	59 346
Werkelijke individuele consumptie	194 445	204 792	218 088	232 508	249 091	266 034	280 270	287 693
Goederen	83 093	86 934	92 324	98 020	104 205	109 953	113 718	112 718
Voedings- en genotmiddelen	24 832	25 882	26 674	27 389	28 137	30 045	31 246	31 784
Voedingsmiddelen	15 501	16 037	16 589	16 972	17 413	18 649	19 488	19 724
Genotmiddelen	9 331	9 845	10 085	10 417	10 724	11 396	11 758	12 060
Duurzame consumptiegoederen	34 119	35 918	39 704	43 033	45 776	47 258	48 683	46 520
Overige goederen	24 142	25 134	25 946	27 598	30 292	32 650	33 789	34 414
Diensten	108 999	115 739	123 406	131 984	141 996	152 865	163 436	171 916
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Ingezetenen in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Collectieve consumptie door de overheid	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
<i>% volumemutaties</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	4,0	3,0	4,8	4,7	3,5	1,4	1,3	-0,9
Goederen	4,3	2,8	4,8	4,6	3,3	0,5	1,1	-1,9
Voedings- en genotmiddelen	1,7	2,1	0,9	1,0	1,3	0,2	0,7	-0,1
Voedingsmiddelen	1,5	1,9	1,2	0,6	1,3	0,3	1,0	0,0
Genotmiddelen	2,0	2,4	0,3	1,9	1,3	0,0	0,2	-0,1
Duurzame consumptiegoederen	3,7	5,0	9,7	8,3	5,6	-0,1	1,8	-3,7
Overige goederen	8,3	0,4	1,7	2,6	1,5	1,7	0,4	-1,0
Diensten	3,9	3,6	4,7	4,8	3,7	2,0	1,5	0,1
Niet-ingezetenen in Nederland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
Ingezetenen in het buitenland	-0,1	4,4	8,8	4,8	5,0	0,6	-0,3	-0,7
Individuele consumptie door de overheid	-1,7	4,9	3,6	2,0	2,8	3,3	5,0	2,9
Goederen	-19,3	10,1	5,6	11,9	5,1	8,2	5,1	9,3
Duurzame consumptiegoederen	-20,4	31,6	-3,1	12,7	2,8	7,4	7,1	10,2
Overige goederen	-19,1	5,0	8,3	11,7	5,8	8,4	4,6	9,0
Diensten	-0,2	4,6	3,5	1,3	2,6	3,0	5,0	2,5
Werkelijke individuele consumptie	2,8	3,4	4,6	4,2	3,4	1,7	2,0	-0,1
Goederen	3,4	3,0	4,8	4,8	3,3	0,7	1,2	-1,6
Voedings- en genotmiddelen	1,7	2,1	0,9	1,0	1,3	0,2	0,7	-0,1
Voedingsmiddelen	1,5	1,9	1,2	0,6	1,3	0,3	1,0	0,0
Genotmiddelen	2,0	2,4	0,3	1,9	1,3	0,0	0,2	-0,1
Duurzame consumptiegoederen	3,3	5,3	9,5	8,3	5,6	0,0	1,9	-3,5
Overige goederen	5,3	0,7	2,2	3,3	1,8	2,2	0,7	-0,2
Diensten	2,6	3,9	4,3	3,7	3,4	2,3	2,6	0,9
Niet-ingezetenen in Nederland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
Ingezetenen in het buitenland	-0,1	4,4	8,8	4,8	5,0	0,6	-0,3	-0,7
Collectieve consumptie door de overheid	1,0	1,4	3,6	3,0	1,2	6,5	2,1	0,5
Consumptieve bestedingen	2,6	3,1	4,4	4,0	3,1	2,4	2,0	0,0
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	104,0	107,1	112,3	117,6	121,8	123,4	125,0	123,8
Goederen	104,3	107,2	112,4	117,6	121,4	122,0	123,3	120,9
Voedings- en genotmiddelen	101,7	103,8	104,8	105,9	107,2	107,5	108,2	108,2
Voedingsmiddelen	101,5	103,5	104,8	105,3	106,8	107,1	108,2	108,1
Genotmiddelen	102,0	104,4	104,8	106,7	108,1	108,1	108,4	108,2
Duurzame consumptiegoederen	103,7	108,9	119,4	129,3	136,6	136,4	138,8	133,7
Overige goederen	108,3	108,8	110,6	113,5	115,1	117,1	117,5	116,3
Diensten	103,9	107,7	112,7	118,1	122,4	124,9	126,8	126,9
Niet-ingezetenen in Nederland	101,7	114,9	123,0	126,8	132,2	126,1	127,0	127,0
Ingezetenen in het buitenland	99,9	104,3	113,6	119,0	124,9	125,6	125,2	124,3
Individuele consumptie door de overheid	98,3	103,1	106,8	109,0	112,0	115,7	121,4	125,0
Goederen	80,7	88,8	93,8	105,0	110,4	119,4	125,5	137,1
Duurzame consumptiegoederen	79,6	104,8	101,5	114,4	117,6	126,3	135,2	149,0
Overige goederen	80,9	85,0	92,0	102,7	108,7	117,8	123,2	134,3
Diensten	99,8	104,4	108,0	109,4	112,3	115,6	121,3	124,3
Werkelijke individuele consumptie	102,8	106,3	111,2	115,9	119,8	121,9	124,3	124,1
Goederen	103,4	106,5	111,7	117,0	120,9	121,8	123,3	121,3
Voedings- en genotmiddelen	101,7	103,8	104,8	105,9	107,2	107,5	108,2	108,2
Voedingsmiddelen	101,5	103,5	104,8	105,3	106,8	107,1	108,2	108,1
Genotmiddelen	102,0	104,4	104,8	106,7	108,1	108,1	108,4	108,2
Duurzame consumptiegoederen	103,3	108,8	119,1	129,1	136,3	136,2	138,8	134,0
Overige goederen	105,3	106,1	108,4	112,0	114,1	116,6	117,5	117,3
Diensten	102,6	106,6	111,1	115,2	119,1	121,8	125,1	126,2
Niet-ingezetenen in Nederland	101,7	114,9	123,0	126,8	132,2	126,1	127,0	127,0
Ingezetenen in het buitenland	99,9	104,3	113,6	119,0	124,9	125,6	125,2	124,3
Collectieve consumptie door de overheid	101,0	102,4	106,0	109,2	110,5	117,7	120,3	120,8
Consumptieve bestedingen	102,6	105,7	110,4	114,8	118,3	121,2	123,7	123,6

TABEL M 17 (slot)
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	154 170	158 790	166 462	174 350	180 510	182 962	185 260	183 501
Goederen	80 257	82 513	86 474	90 462	93 426	93 857	94 883	93 050
Voedings- en genotmiddelen	24 647	25 159	25 382	25 648	25 985	26 042	26 225	26 209
Voedingsmiddelen	15 349	15 641	15 833	15 922	16 137	16 189	16 348	16 346
Genotmiddelen	9 298	9 518	9 549	9 726	9 849	9 853	9 877	9 863
Duurzame consumptiegoederen	33 927	35 608	39 070	42 296	44 677	44 618	45 418	43 726
Overige goederen	21 683	21 768	22 131	22 710	23 040	23 426	23 518	23 272
Diensten	71 698	74 290	77 748	81 456	84 488	86 192	87 510	87 583
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 864	4 368	4 677	4 818	5 023	4 794	4 827	4 829
Ingezetenen in het buitenland	6 079	6 347	6 909	7 238	7 599	7 642	7 617	7 564
Individuele consumptie door de overheid	37 057	38 870	40 270	41 073	42 208	43 601	45 769	47 099
Goederen	2 443	2 689	2 841	3 178	3 341	3 615	3 799	4 151
Duurzame consumptiegoederen	430	566	548	618	635	682	730	805
Overige goederen	2 013	2 113	2 288	2 555	2 703	2 930	3 064	3 340
Diensten	34 614	36 191	37 445	37 941	38 926	40 077	42 066	43 106
Werkelijke individuele consumptie	191 227	197 655	206 732	215 432	222 723	226 590	231 121	230 802
Goederen	82 700	85 190	89 300	93 606	96 725	97 399	98 587	97 049
Voedings- en genotmiddelen	24 647	25 159	25 382	25 648	25 985	26 042	26 225	26 209
Voedingsmiddelen	15 349	15 641	15 833	15 922	16 137	16 189	16 348	16 346
Genotmiddelen	9 298	9 518	9 549	9 726	9 849	9 853	9 877	9 863
Duurzame consumptiegoederen	34 357	36 177	39 619	42 916	45 313	45 305	46 155	44 544
Overige goederen	23 696	23 872	24 391	25 207	25 667	26 237	26 432	26 388
Diensten	106 312	110 478	115 196	119 422	123 439	126 300	129 643	130 797
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 864	4 368	4 677	4 818	5 023	4 794	4 827	4 829
Ingezetenen in het buitenland	6 079	6 347	6 909	7 238	7 599	7 642	7 617	7 564
Collectieve consumptie door de overheid	35 268	35 752	37 031	38 155	38 605	41 130	42 011	42 206
Consumptieve bestedingen	226 495	233 413	243 773	253 604	261 357	267 736	273 147	273 022
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	1,9	2,0	1,7	1,8	3,3	4,6	2,7	2,3
Goederen	0,7	1,6	1,3	1,3	2,9	4,9	2,2	0,8
Voedings- en genotmiddelen	0,8	2,1	2,2	1,6	1,4	6,6	3,3	1,8
Voedingsmiddelen	1,0	1,5	2,2	1,7	1,2	6,8	3,5	1,2
Genotmiddelen	0,4	3,1	2,1	1,4	1,7	6,2	2,9	2,7
Duurzame consumptiegoederen	-0,7	0,0	0,9	0,0	0,7	3,3	1,1	-1,0
Overige goederen	2,8	3,7	1,0	3,3	8,5	5,7	2,7	2,5
Diensten	3,1	2,4	2,3	2,4	3,5	4,5	3,4	3,9
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	2,2	2,2	1,6	2,9	3,2	5,1	5,3	2,4
Ingezetenen in het buitenland	3,7	1,5	0,7	1,3	4,9	3,4	3,1	1,7
Individuele consumptie door de overheid	0,9	1,5	2,1	4,6	5,0	6,4	5,5	4,4
Goederen	-6,5	-0,6	1,1	0,0	0,9	2,1	2,8	-1,7
Duurzame consumptiegoederen	1,6	0,3	1,1	2,7	2,8	0,8	2,6	0,9
Overige goederen	-8,2	-0,9	1,1	-0,8	0,4	2,4	2,9	-2,5
Diensten	1,4	1,6	2,2	4,9	5,3	6,7	5,7	4,9
Werkelijke individuele consumptie	1,7	1,9	1,8	2,3	3,6	5,0	3,3	2,8
Goederen	0,5	1,6	1,3	1,3	2,9	4,8	2,2	0,7
Voedings- en genotmiddelen	0,8	2,1	2,2	1,6	1,4	6,6	3,3	1,8
Voedingsmiddelen	1,0	1,5	2,2	1,7	1,2	6,8	3,5	1,2
Genotmiddelen	0,4	3,1	2,1	1,4	1,7	6,2	2,9	2,7
Duurzame consumptiegoederen	-0,7	0,0	0,9	0,1	0,7	3,3	1,1	-1,0
Overige goederen	1,9	3,3	1,0	2,9	7,8	5,4	2,7	2,0
Diensten	2,5	2,2	2,3	3,2	4,1	5,2	4,2	4,3
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	2,2	2,2	1,6	2,9	3,2	5,1	5,3	2,4
Ingezetenen in het buitenland	3,7	1,5	0,7	1,3	4,9	3,4	3,1	1,7
Collectieve consumptie door de overheid	0,6	1,8	1,0	2,8	4,3	4,5	3,6	2,5
Consumptieve bestedingen	1,5	1,9	1,7	2,4	3,7	4,9	3,3	2,8
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	101,9	103,9	105,7	107,6	111,2	116,3	119,4	122,2
Goederen	100,7	102,3	103,7	105,1	108,2	113,4	115,9	116,8
Voedings- en genotmiddelen	100,8	102,9	105,1	106,8	108,3	115,4	119,1	121,3
Voedingsmiddelen	101,0	102,5	104,8	106,6	107,9	115,2	119,2	120,7
Genotmiddelen	100,4	103,4	105,6	107,1	108,9	115,7	119,0	122,3
Duurzame consumptiegoederen	99,3	99,2	100,2	100,2	100,9	104,2	105,4	104,3
Overige goederen	102,8	106,6	107,7	111,3	120,7	127,7	131,1	134,4
Diensten	103,1	105,6	108,0	110,6	114,5	119,6	123,7	128,5
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	102,2	104,4	106,1	109,2	112,8	118,5	124,8	127,8
Ingezetenen in het buitenland	103,7	105,2	106,0	107,3	112,6	116,4	120,0	122,1
Individuele consumptie door de overheid	100,9	102,4	104,6	109,4	114,8	122,1	128,9	134,6
Goederen	93,5	92,9	93,9	93,9	94,7	96,7	99,4	97,6
Duurzame consumptiegoederen	101,6	102,0	103,1	105,8	108,8	109,7	112,6	113,6
Overige goederen	91,8	90,9	91,9	91,2	91,5	93,7	96,4	94,0
Diensten	101,4	103,1	105,3	110,5	116,3	124,1	131,2	137,7
Werkelijke individuele consumptie	101,7	103,6	105,5	107,9	111,8	117,4	121,3	124,6
Goederen	100,5	102,0	103,4	104,7	107,7	112,9	115,3	116,1
Voedings- en genotmiddelen	100,8	102,9	105,1	106,8	108,3	115,4	119,1	121,3
Voedingsmiddelen	101,0	102,5	104,8	106,6	107,9	115,2	119,2	120,7
Genotmiddelen	100,4	103,4	105,6	107,1	108,9	115,7	119,0	122,3
Duurzame consumptiegoederen	99,3	99,3	100,2	100,3	101,0	104,3	105,5	104,4
Overige goederen	101,9	105,3	106,4	109,5	118,0	124,4	127,8	130,4
Diensten	102,5	104,8	107,1	110,5	115,0	121,0	126,1	131,4
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	102,2	104,4	106,1	109,2	112,8	118,5	124,8	127,8
Ingezetenen in het buitenland	103,7	105,2	106,0	107,3	112,6	116,4	120,0	122,1
Collectieve consumptie door de overheid	100,6	102,4	103,5	106,4	111,0	115,9	120,0	123,1
Consumptieve bestedingen	101,5	103,4	105,2	107,7	111,7	117,2	121,1	124,4

TABEL M 18
Consumptieve bestedingen naar verbruiksfuncties

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
Voeding en niet-alcoholische dranken	19 228	19 999	20 656	21 110	21 638	23 059	24 033	24 353
Alcoholische dranken en tabak	5 164	5 414	5 552	5 798	6 012	6 462	6 683	6 876
Kleding en schoeisel	9 635	10 067	10 907	11 542	12 106	12 689	12 943	12 257
Huisvesting, water en energie	33 375	34 694	36 119	37 859	40 279	42 895	44 512	46 546
Woninginrichting en huishouding	11 158	11 663	12 691	13 391	14 487	15 291	15 444	14 758
Gezondheid	6 309	6 401	6 477	7 250	7 636	8 592	9 674	10 316
Vervoer	18 308	19 350	20 577	22 665	24 357	24 475	25 888	25 787
Communicatie	3 636	4 173	5 065	5 877	6 911	7 872	8 704	9 042
Recreatie en cultuur	17 079	18 279	19 764	21 475	23 001	24 426	25 372	24 866
Onderwijs	922	973	1 022	1 087	1 081	1 126	1 174	1 240
Horeca	8 781	9 389	9 951	10 569	11 305	11 889	12 378	12 149
Sociale bescherming	3 033	2 792	3 313	3 470	3 570	3 993	4 166	4 348
Overige	18 083	19 683	21 525	22 996	25 369	26 805	27 197	28 697
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Ingezetenen in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Individuele consumptie door de overheid	37 381	39 796	42 111	44 915	48 449	53 244	58 986	63 399
Huisvesting	1 021	1 185	1 364	1 459	1 462	1 508	1 717	1 603
Gezondheid	10 454	12 758	13 574	14 252	15 263	16 934	18 943	20 459
Recreatie en cultuur	1 147	1 201	1 205	1 305	1 374	1 437	1 542	1 637
Onderwijs	12 740	13 226	13 994	14 895	15 818	17 275	18 578	19 800
Sociale bescherming	12 019	11 426	11 974	13 004	14 532	16 090	18 206	19 900
Werkelijke individuele consumptie	194 445	204 792	218 088	232 508	249 091	266 034	280 270	287 693
Voeding en niet-alcoholische dranken	19 228	19 999	20 656	21 110	21 638	23 059	24 033	24 353
Alcoholische dranken en tabak	5 164	5 414	5 552	5 798	6 012	6 462	6 683	6 876
Kleding en schoeisel	9 635	10 067	10 907	11 542	12 106	12 689	12 943	12 257
Huisvesting, water en energie	34 396	35 879	37 483	39 318	41 741	44 403	46 229	48 149
Woninginrichting en huishouding	11 158	11 663	12 691	13 391	14 487	15 291	15 444	14 758
Gezondheid	16 763	19 159	20 051	21 502	22 899	25 526	28 617	30 775
Vervoer	18 308	19 350	20 577	22 665	24 357	24 475	25 888	25 787
Communicatie	3 636	4 173	5 065	5 877	6 911	7 872	8 704	9 042
Recreatie en cultuur	18 226	19 480	20 969	22 780	24 375	25 863	26 914	26 503
Onderwijs	13 662	14 199	15 016	15 982	16 899	18 401	19 752	21 040
Horeca	8 781	9 389	9 951	10 569	11 305	11 889	12 378	12 149
Sociale bescherming	15 052	14 218	15 287	16 474	18 102	20 083	22 372	24 248
Overige	18 083	19 683	21 525	22 996	25 369	26 805	27 197	28 697
Niet-ingezetenen in Nederland (-)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Ingezetenen in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Collectieve consumptie door de overheid	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642
<i>% volumemutaties</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZWT	4,0	3,0	4,8	4,7	3,5	1,4	1,3	-0,9
Voeding en niet-alcoholische dranken	1,8	2,1	1,3	1,0	1,4	0,4	1,1	0,1
Alcoholische dranken en tabak	0,9	1,7	-0,5	1,4	1,1	-0,6	-0,6	-0,9
Kleding en schoeisel	1,8	3,6	5,4	4,5	3,8	1,4	-0,5	-2,5
Huisvesting, water en energie	3,6	-0,1	0,8	1,5	1,6	1,3	0,5	0,8
Woninginrichting en huishouding	3,3	3,8	7,1	3,8	6,0	1,0	-1,8	-5,3
Gezondheid	24,9	0,4	-2,8	6,6	1,2	5,3	6,4	3,3
Vervoer	2,9	3,8	6,2	7,1	0,9	-1,8	4,1	-2,3
Communicatie	8,6	18,6	27,6	27,8	23,5	14,5	7,0	1,5
Recreatie en cultuur	3,9	5,9	7,3	8,7	6,2	2,1	2,1	-2,5
Onderwijs	-0,3	0,8	0,2	1,5	-3,1	1,8	1,2	1,5
Horeca	1,7	4,7	3,9	2,4	3,5	-1,3	-2,7	-4,6
Sociale bescherming	11,3	-10,7	22,5	1,9	-1,6	7,3	-0,1	-0,6
Overige	5,1	6,8	6,6	4,6	4,2	-0,3	1,3	0,4
Niet-ingezetenen in Nederland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
Ingezetenen in het buitenland	-0,1	4,4	8,8	4,8	5,0	0,6	-0,3	-0,7
Individuele consumptie door de overheid	-1,7	4,9	3,6	2,0	2,8	3,3	5,0	2,9
Huisvesting	2,8	11,6	11,0	3,4	-2,5	0,6	10,7	-8,9
Gezondheid	-4,9	16,5	6,0	0,6	2,2	3,1	5,2	4,0
Recreatie en cultuur	-0,9	0,3	-3,5	3,9	1,4	-0,1	2,8	3,5
Onderwijs	-0,2	5,5	4,3	0,9	0,9	1,3	1,6	1,4
Sociale bescherming	-0,8	-5,9	0,1	4,5	6,3	6,3	8,0	4,4
Werkelijke individuele consumptie	2,8	3,4	4,6	4,2	3,4	1,7	2,0	-0,1
Voeding en niet-alcoholische dranken	1,8	2,1	1,3	1,0	1,4	0,4	1,1	0,1
Alcoholische dranken en tabak	0,9	1,7	-0,5	1,4	1,1	-0,6	-0,6	-0,9
Kleding en schoeisel	1,8	3,6	5,4	4,5	3,8	1,4	-0,5	-2,5
Huisvesting, water en energie	3,6	0,2	1,2	1,6	1,4	1,3	0,8	0,5
Woninginrichting en huishouding	3,3	3,8	7,1	3,8	6,0	1,0	-1,8	-5,3
Gezondheid	4,5	10,4	3,0	2,5	1,9	3,8	5,6	3,8
Vervoer	2,9	3,8	6,2	7,1	0,9	-1,8	4,1	-2,3
Communicatie	8,6	18,6	27,6	27,8	23,5	14,5	7,0	1,5
Recreatie en cultuur	3,6	5,5	6,6	8,4	6,0	2,0	2,2	-2,1
Onderwijs	-0,2	5,2	4,0	0,9	0,6	1,3	1,6	1,4
Horeca	1,7	4,7	3,9	2,4	3,5	-1,3	-2,7	-4,6
Sociale bescherming	1,5	-6,9	4,5	4,0	4,6	6,5	6,4	3,5
Overige	5,1	6,8	6,6	4,6	4,2	-0,3	1,3	0,4
Niet-ingezetenen in Nederland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
Ingezetenen in het buitenland	-0,1	4,4	8,8	4,8	5,0	0,6	-0,3	-0,7
Collectieve consumptie door de overheid	1,0	1,4	3,6	3,0	1,2	6,5	2,1	0,5
Consumptieve bestedingen	2,6	3,1	4,4	4,0	3,1	2,4	2,0	0,0

Investerings

TABEL M 19
Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
Woningen	18 268	19 802	20 791	22 719	24 061	26 206	26 594	26 695
Bedrijfsgebouwen	10 100	10 541	11 656	13 074	14 977	15 860	15 896	14 797
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7 725	7 498	7 928	8 744	10 126	11 063	11 732	11 672
Vervoermiddelen	7 541	7 541	8 597	9 516	10 146	9 913	9 211	10 203
Machines en installaties	13 275	14 968	14 409	15 813	14 838	14 805	15 029	14 329
Overige vaste activa	11 121	13 023	14 893	16 495	17 205	17 861	17 089	16 907
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 649	1 693	2 044	2 175	2 398	2 835	2 979	2 967
<i>% volumemutaties</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	-3,6	-3,1
Woningen	3,9	5,3	1,4	4,2	-0,3	2,0	-4,3	-4,3
Bedrijfsgebouwen	-3,5	2,4	7,9	8,9	9,3	0,1	-4,0	-9,2
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6,4	-4,6	3,3	7,7	11,2	4,4	2,0	-2,0
Vervoermiddelen	1,0	0,1	12,9	10,5	4,2	-3,3	-7,1	10,0
Machines en installaties	11,5	11,6	-5,0	8,5	-7,7	-1,5	0,5	-5,0
Overige vaste activa	16,1	18,6	13,6	9,8	0,7	1,5	-5,8	-1,4
Verkoop van gebruikte vaste activa	-6,9	4,4	19,9	6,7	12,2	18,3	5,4	-1,0
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	106,3	113,4	118,1	127,3	129,1	129,4	124,7	120,9
Woningen	103,9	109,4	111,0	115,6	115,3	117,6	112,5	107,7
Bedrijfsgebouwen	96,5	98,8	106,6	116,0	126,8	126,9	121,9	110,7
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	106,4	101,6	104,9	113,0	125,6	131,2	133,8	131,0
Vervoermiddelen	101,0	101,2	114,2	126,1	131,4	127,1	118,1	129,9
Machines en installaties	111,5	124,4	118,2	128,2	118,3	116,5	117,1	111,3
Overige vaste activa	116,1	137,7	156,4	171,7	173,0	175,5	165,3	163,0
Verkoop van gebruikte vaste activa	93,1	97,2	116,5	124,3	139,5	165,1	173,9	172,2
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	65 223	69 539	72 475	78 124	79 195	79 382	76 511	74 151
Woningen	17 602	18 535	18 800	19 581	19 528	19 925	19 065	18 253
Bedrijfsgebouwen	9 799	10 032	10 822	11 782	12 873	12 884	12 373	11 239
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7 588	7 242	7 484	8 058	8 959	9 353	9 539	9 345
Vervoermiddelen	7 509	7 517	8 485	9 372	9 761	9 443	8 774	9 655
Machines en installaties	13 183	14 709	13 975	15 159	13 987	13 776	13 850	13 161
Overige vaste activa	11 215	13 296	15 110	16 585	16 705	16 953	15 962	15 744
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 673	1 746	2 094	2 234	2 507	2 966	3 125	3 094
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	1,8	1,3	2,0	2,5	4,2	4,2	3,4	2,1
Woningen	3,8	2,9	3,5	4,9	6,2	6,7	6,1	4,8
Bedrijfsgebouwen	3,1	1,9	2,5	3,0	4,8	5,8	4,4	2,5
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1,8	1,7	2,3	2,4	4,2	4,6	4,0	1,5
Vervoermiddelen	0,4	-0,1	1,0	0,2	2,4	1,0	0,0	0,7
Machines en installaties	0,7	1,1	1,3	1,2	1,7	1,3	1,0	0,3
Overige vaste activa	-0,8	-1,2	0,6	0,9	3,6	2,3	1,6	0,3
Verkoop van gebruikte vaste activa	-1,4	-1,6	0,7	-0,3	-1,8	-0,1	-0,3	0,6
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	101,8	103,1	105,2	107,8	112,3	117,0	121,0	123,6
Woningen	103,8	106,8	110,6	116,0	123,2	131,5	139,5	146,3
Bedrijfsgebouwen	103,1	105,1	107,7	111,0	116,3	123,1	128,5	131,7
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	101,8	103,5	105,9	108,5	113,0	118,3	123,0	124,9
Vervoermiddelen	100,4	100,3	101,3	101,5	103,9	105,0	105,0	105,7
Machines en installaties	100,7	101,8	103,1	104,3	106,1	107,5	108,5	108,9
Overige vaste activa	99,2	97,9	98,6	99,5	103,0	105,4	107,1	107,4
Verkoop van gebruikte vaste activa	98,6	97,0	97,6	97,4	95,6	95,6	95,3	95,9
<i>% totale economie</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	100	100	100	100	100	100	100	100
Woningen	27,5	27,6	27,3	27,0	27,0	28,2	28,7	29,1
Bedrijfsgebouwen	15,2	14,7	15,3	15,5	16,8	17,1	17,2	16,1
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11,6	10,5	10,4	10,4	11,4	11,9	12,7	12,7
Vervoermiddelen	11,4	10,5	11,3	11,3	11,4	10,7	10,0	11,1
Machines en installaties	20,0	20,9	18,9	18,8	16,7	15,9	16,2	15,6
Overige vaste activa	16,8	18,2	19,5	19,6	19,3	19,2	18,5	18,5
Verkoop van gebruikte vaste activa	2,5	2,4	2,7	2,6	2,7	3,1	3,2	3,2

TABEL M 20
Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken (eigendoms criterium)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
Landbouw, bosbouw en visserij	2 482	2 734	2 790	3 457	3 432	3 472	3 661	3 497
Delfstoffenwinning	1 166	2 223	1 551	1 123	1 047	1 444	1 628	1 791
Industrie	7 994	9 225	9 313	9 056	9 106	8 414	8 807	8 108
Energie- en waterleidingbedrijven	3 330	2 031	2 004	1 914	1 652	1 437	1 512	1 650
Bouwnijverheid	1 301	1 387	1 483	1 951	1 625	1 810	1 555	1 500
Handel, horeca en reparatie	4 958	5 133	6 011	7 019	7 064	6 798	6 577	6 409
Vervoer, opslag en communicatie	6 194	7 001	8 304	11 003	11 763	11 942	10 307	10 745
Financiële en zakelijke dienstverlening	27 694	30 765	33 643	36 673	40 001	43 152	42 689	41 495
Overheid	8 671	8 242	8 931	9 650	10 866	12 103	13 861	14 158
Zorg en overige dienstverlening	4 240	4 632	4 244	4 515	4 797	5 136	4 954	5 250
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 649	1 693	2 044	2 175	2 398	2 835	2 979	2 967
<i>% volumemutaties</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	-3,6	-3,1
Landbouw, bosbouw en visserij	1,4	8,5	1,5	21,6	-4,5	-3,9	2,4	-5,7
Delfstoffenwinning	-4,7	87,5	-32,2	-29,1	-9,4	34,1	9,5	7,2
Industrie	4,3	14,7	-0,2	-3,7	-1,3	-8,9	3,2	-8,1
Energie- en waterleidingbedrijven	38,2	-39,6	-3,2	-6,5	-16,7	-15,4	2,9	6,8
Bouwnijverheid	36,9	6,6	6,2	29,7	-18,7	9,7	-15,0	-5,5
Handel, horeca en reparatie	11,1	3,3	15,7	15,2	-2,6	-6,0	-4,7	-3,0
Vervoer, opslag en communicatie	-4,2	12,0	16,5	30,4	3,7	-0,8	-15,7	3,3
Financiële en zakelijke dienstverlening	6,0	9,2	6,5	5,4	3,7	2,5	-5,3	-5,6
Overheid	10,8	-5,9	6,4	5,6	8,1	6,5	10,7	0,5
Zorg en overige dienstverlening	-8,5	8,4	-9,7	4,5	3,0	3,2	-5,8	1,4
Verkoop van gebruikte vaste activa	-6,9	4,4	19,9	6,7	12,2	18,3	5,4	-1,0
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	106,3	113,4	118,1	127,3	129,1	129,4	124,7	120,9
Landbouw, bosbouw en visserij	101,4	110,1	111,7	135,9	129,9	124,9	127,8	120,5
Delfstoffenwinning	95,3	178,7	121,3	85,9	77,8	104,3	114,2	122,4
Industrie	104,3	119,7	119,5	115,1	113,7	103,6	106,9	98,3
Energie- en waterleidingbedrijven	138,2	83,4	80,8	75,6	63,0	53,3	54,8	58,5
Bouwnijverheid	136,9	145,9	155,0	200,9	163,3	179,1	152,3	144,0
Handel, horeca en reparatie	111,1	114,7	132,7	152,9	149,0	140,1	133,4	129,4
Vervoer, opslag en communicatie	95,8	107,2	124,9	162,9	168,8	167,5	141,1	145,8
Financiële en zakelijke dienstverlening	106,0	115,7	123,2	129,9	134,7	138,0	130,8	123,4
Overheid	110,8	104,2	110,9	117,1	126,6	134,8	149,2	150,1
Zorg en overige dienstverlening	91,5	99,2	89,5	93,6	96,4	99,5	93,7	95,0
Verkoop van gebruikte vaste activa	93,1	97,2	116,5	124,3	139,5	165,1	173,9	172,2
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	65 223	69 539	72 475	78 124	79 195	79 382	76 511	74 151
Landbouw, bosbouw en visserij	2 475	2 686	2 727	3 317	3 169	3 046	3 119	2 941
Delfstoffenwinning	1 146	2 149	1 457	1 033	935	1 254	1 373	1 472
Industrie	7 953	9 126	9 111	8 775	8 663	7 896	8 151	7 495
Energie- en waterleidingbedrijven	3 287	1 985	1 922	1 798	1 498	1 268	1 304	1 393
Bouwnijverheid	1 292	1 377	1 463	1 897	1 542	1 691	1 438	1 359
Handel, horeca en reparatie	4 907	5 068	5 862	6 754	6 579	6 186	5 894	5 718
Vervoer, opslag en communicatie	6 145	6 881	8 014	10 449	10 832	10 745	9 054	9 352
Financiële en zakelijke dienstverlening	26 977	29 450	31 363	33 068	34 276	35 125	33 278	31 416
Overheid	8 528	8 023	8 535	9 015	9 745	10 375	11 489	11 551
Zorg en overige dienstverlening	4 186	4 537	4 097	4 282	4 411	4 551	4 286	4 346
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 673	1 746	2 094	2 234	2 507	2 966	3 125	3 094
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	1,8	1,3	2,0	2,5	4,2	4,2	3,4	2,1
Landbouw, bosbouw en visserij	0,3	1,5	0,5	1,9	3,9	5,2	3,0	1,3
Delfstoffenwinning	1,7	1,7	2,9	2,2	2,9	2,8	3,0	2,6
Industrie	0,5	0,6	1,1	1,0	1,8	1,4	1,4	0,1
Energie- en waterleidingbedrijven	1,3	1,0	1,9	2,1	3,6	2,8	2,3	2,2
Bouwnijverheid	0,7	0,0	0,7	1,5	2,5	1,6	1,0	2,0
Handel, horeca en reparatie	1,0	0,2	1,2	1,4	3,3	2,3	1,5	0,5
Vervoer, opslag en communicatie	0,8	0,9	1,8	1,6	3,1	2,3	2,4	0,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	2,7	1,8	2,7	3,4	5,2	5,3	4,4	3,0
Overheid	1,7	1,0	1,9	2,3	4,2	4,6	3,4	1,6
Zorg en overige dienstverlening	1,3	0,8	1,5	1,8	3,1	3,8	2,4	4,5
Verkoop van gebruikte vaste activa	-1,4	-1,6	0,7	-0,3	-1,8	-0,1	-0,3	0,6
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Investerings in vaste activa (bruto)	101,8	103,1	105,2	107,8	112,3	117,0	121,0	123,6
Landbouw, bosbouw en visserij	100,3	101,8	102,3	104,2	108,3	114,0	117,4	118,9
Delfstoffenwinning	101,7	103,5	106,4	108,7	111,9	115,1	118,6	121,7
Industrie	100,5	101,1	102,2	103,2	105,1	106,6	108,1	108,2
Energie- en waterleidingbedrijven	101,3	102,3	104,2	106,5	110,3	113,3	116,0	118,5
Bouwnijverheid	100,7	100,7	101,4	102,9	105,4	107,0	108,2	110,4
Handel, horeca en reparatie	101,0	101,3	102,5	103,9	107,4	109,9	111,6	112,1
Vervoer, opslag en communicatie	100,8	101,7	103,6	105,3	108,6	111,1	113,8	114,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	102,7	104,5	107,3	110,9	116,7	122,9	128,3	132,1
Overheid	101,7	102,7	104,6	107,0	111,5	116,7	120,6	122,6
Zorg en overige dienstverlening	101,3	102,1	103,6	105,4	108,8	112,9	115,6	120,8
Verkoop van gebruikte vaste activa	98,6	97,0	97,6	97,4	95,6	95,6	95,3	95,9

Aanbod, gebruik en finale bestedingen

TABEL G 0.1
Aanbodtabel, basisprijzen (mln euro), 2001

		Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Voedings- en genotmiddelenindustrie	Textiel- en lederindustrie	Papierindustrie, uitgeverijen en drukkerijen	Aardolie-industrie	Chemische industrie	Rubber- en kunststofindustrie	Metaalindustrie	Machine-industrie	Elektrotechnische industrie	Transportmiddelenindustrie	Overige industrie	Energie- en waterleidingbedrijven
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Landbouwproducten	20 850	-	18	-	-	-	2	-	-	-	-	-	257	-
2	Bosbouwproducten	128	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	-
3	Visserijproducten	203	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Aardolie en aardgas	-	12 796	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-
5	Overige delfstoffen	-	1 023	-	-	-	-	12	-	1	-	-	-	54	-
6	Voedingsmiddelen en dranken	380	-	39 840	1	-	-	175	-	-	-	-	-	129	-
7	Tabaksproducten	-	-	3 473	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Textiel	-	-	-	2 594	22	-	45	3	10	-	-	-	29	-
9	Kleding	-	-	-	723	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Leder en lederwaren	-	-	-	367	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Hout en houtproducten (excl. meubelen)	-	-	-	1	-	-	-	5	4	4	-	6	2 446	-
12	Papier en papierwaren	-	-	-	-	6 096	-	7	6	12	-	-	-	28	-
13	Drukwerk en opgenomen media	-	-	-	5	11 658	-	-	-	-	-	-	-	13	-
14	Aardolie-producten	-	-	-	-	-	16 074	1 728	-	40	-	-	-	-	-
15	Chemische producten	9	11	21	49	-	202	28 924	57	21	5	140	-	20	-
16	Rubber- en kunststofproducten	-	-	-	5	73	-	225	5 264	70	7	23	-	108	-
17	Glas en bouwmaterialen	-	-	-	1	-	-	10	21	20	-	51	-	6 107	-
18	Basismetalen	-	19	-	-	-	-	-	-	5 544	79	31	8	31	-
19	Metaalproducten	-	-	10	11	1	-	1	6	8 949	216	37	72	150	-
20	Machines en apparaten n.e.g.	2	-	-	-	-	-	-	27	1 565	10 872	823	92	21	-
21	Kantoorcomputers en computers	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7	1 224	-	25	-
22	Elektrische machines n.e.g.	-	-	-	-	-	-	-	25	188	72	3 327	-	31	-
23	Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	-	-	-	-	-	-	-	-	18	1	2 645	-	-	-
24	Medische, precisie en optische apparaten	-	-	-	-	-	-	40	4	29	1 664	3 616	-	5	-
25	Auto's	-	-	-	-	-	-	-	-	331	99	2	7 788	55	-
26	Overige transportmiddelen	-	-	-	-	-	18	-	-	6	19	20	3 592	56	-
27	Meubelen en overige industriële producten	-	-	-	18	-	-	6	7	75	18	6	17	4 539	-
28	Elektriciteit en gas	-	-	-	-	5	111	66	-	81	-	-	-	-	17 180
29	Water	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 632
30	Producten van de bouwnijverheid	235	236	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	89
31	Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-
32	Horeca	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
33	Vervoer	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-
34	Post en telecommunicatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	181
35	Financiële diensten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
36	Verhuur van en handel in onroerend goed	-	-	97	6	150	-	35	6	54	32	107	47	86	-
37	Verhuur van roerende goederen	33	41	26	-	-	-	-	-	21	27	-	24	7	129
38	Zakelijke diensten	214	220	454	38	179	118	1 436	55	182	229	3 553	306	245	456
39	Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 928	-
40	Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	Medische en maatschappelijke diensten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	Diensten n.e.g.	2	-	-	-	133	-	-	-	-	-	-	-	179	-
43	Niet toegerekende goederen en diensten	264	52	58	3	45	1	107	15	103	118	198	42	13	370
44	Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	140	38	367	538	345	282	700	114	2 307	1 314	2 206	1 534	503	192
45	Handels- en vervoersmarges	21	59	1 223	107	219	-	1 165	160	307	460	1 216	193	379	1
46	Totaal regels 1-45 (=regel 58 gebruikstabel)	22 605	14 495	45 587	4 467	18 926	16 806	34 684	5 775	19 945	15 243	19 225	13 721	17 510	20 230
47	Productgebonden belastingen (excl. BTW)	1	247	1 789	-	-	3 569	82	-	6	-	-	49	3	2 367
48	Productgebonden subsidies (-)	- 340	-	- 426	-	- 1	-	- 2	-	-	-	- 49	- 86	-	- 7
49	Totaal regels 46-48 (=kolom 36 I/O-tabel)	22 266	14 742	46 950	4 467	18 925	20 375	34 764	5 775	19 951	15 243	19 176	13 684	17 513	22 590

Bouwnijverheid	Handel en reparatie	Horeca	Vervoer, opslag en communicatie	Financiële instellingen	Verhuur van en handel in onroerend goed	Zakelijke dienstverlening en verhuur van roerende goederen	Overheid	Gezondheids- en welzijnszorg	Dienstverlening n.e.g.	Goederen en diensten n.e.g.	Aanbod (basisprijzen) uit binnenlandse productie (kolommen 1-25)	Invoer van goederen (cif) en diensten	Aanbod (basisprijzen) (kolommen 26-27)	Handels- en vervoersmarges	Productiegebonden belastingen (excl. BTW)	Productgebonden subsidies (-)	Aanbod (aankooprijzen) (kolommen 28-31) (=kolom 35 gebruikstabel)	Regisnummer
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	
-	50	-	-	-	-	-	33	-	-	-	21 210	9 542	30 752	6 248	88	- 318	36 770	1
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	140	318	458	99	3	- 18	542	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	203	437	640	297	1	- 4	934	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12 802	14 512	27 314	4	366	-	27 684	4
-	-	-	-	-	-	-	26	-	-	-	1 116	2 794	3 910	1 125	72	-	5 107	5
-	93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40 618	14 423	55 041	11 576	1 408	- 580	67 445	6
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 473	484	3 957	670	1 817	-	6 444	7
-	89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 792	3 755	6 547	1 816	19	-	8 382	8
-	539	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 262	4 929	6 191	4 375	47	-	10 613	9
-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	378	2 527	2 905	1 109	19	-	4 033	10
8	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 577	2 521	5 098	1 727	11	-	6 836	11
-	199	-	-	-	-	-	6	-	-	-	6 354	5 388	11 742	1 860	7	-	13 609	12
-	-	-	8	-	-	-	2	-	224	-	11 910	1 441	13 351	1 333	3	-	14 687	13
-	172	-	-	-	-	-	5	-	-	-	18 019	5 427	23 446	2 003	5 517	-	30 966	14
-	56	-	-	-	-	-	-	-	24	-	29 539	25 399	54 938	9 558	135	- 2	64 629	15
-	34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5 809	5 534	11 343	2 211	32	-	13 586	16
31	91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 332	2 640	8 972	2 714	5	-	11 691	17
10	623	-	-	-	-	-	-	-	24	-	6 369	9 072	15 441	1 102	32	-	16 575	18
377	208	-	-	-	-	393	-	-	-	-	10 431	4 839	15 270	2 368	14	-	17 652	19
1	1 388	-	-	-	-	219	2	-	-	-	15 012	14 287	29 299	5 599	54	-	34 952	20
-	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 283	23 852	25 135	5 919	216	-	31 270	21
83	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3 761	6 969	10 730	2 180	47	-	12 957	22
47	-	-	133	-	-	-	-	-	-	-	2 844	18 328	21 172	3 897	223	-	25 292	23
-	24	-	-	-	-	53	-	-	-	-	5 435	7 937	13 372	2 610	71	-	16 053	24
-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 276	14 096	22 372	3 451	2 901	- 63	28 661	25
94	-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	4 168	3 251	7 419	671	91	- 23	8 158	26
-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 713	5 941	10 654	4 051	41	-	14 746	27
-	-	-	-	-	-	-	-	-	83	-	17 526	477	18 003	-	2 211	-	20 214	28
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 632	-	1 632	-	234	-	1 866	29
63 195	13	-	263	-	97	1 276	406	-	-	-	65 833	230	66 063	-	-	- 35	66 028	30
-	7 105	-	41	-	-	52	-	-	42	-	7 257	13	7 270	-	-	-	7 270	31
-	108	13 935	18	-	-	18	42	100	1 105	-	15 347	-	15 347	-	-	-	15 347	32
18	6	-	27 976	20	-	581	334	-	-	-	28 945	2 822	31 767	-	-	- 1 226	30 541	33
-	31	-	17 878	-	-	-	-	-	-	-	18 093	1 982	20 075	-	-	-	20 075	34
-	-	-	95	36 918	237	-	-	-	8	-	37 258	1 411	38 669	-	1 139	-	39 808	35
16	821	653	289	2 820	38 938	543	480	40	144	-	45 364	-	45 364	-	-	- 108	45 256	36
7	1 140	89	110	-	-	5 923	2	-	4	-	7 583	591	8 174	-	-	-	8 174	37
249	2 305	83	1 379	1 611	23	73 581	2 847	64	2 236	-	92 063	17 687	109 750	16	3 439	- 686	112 519	38
-	-	-	843	64	-	-	43 931	-	-	-	46 871	42	46 913	-	-	-	46 913	39
-	36	-	11	-	-	390	17 180	412	1 407	-	19 436	-	19 436	-	-	-	19 436	40
-	-	-	27	-	-	-	179	39 944	-	-	40 150	-	40 150	-	-	- 79	40 071	41
-	61	367	42	-	-	14	1 481	-	25 254	-	27 533	793	28 326	135	273	- 448	28 286	42
23	687	5	813	881	2	223	988	36	215	1 282	6 544	13 166	19 710	-	-	-	19 710	43
91	4 211	-	19	-	-	15	-	-	-	-	14 916	7 715	22 631	-	-	-	22 631	44
344	65 540	58	8 261	-	-	712	-	57	142	-	80 624	100	80 724	- 80 724	-	-	-	45
64 594	85 834	15 190	58 569	42 314	39 297	83 993	67 944	40 653	30 912	1 282	799 801	257 672	1 057 473	-	20 536	- 3 590	1 074 419	46
-	90	-	-	1 035	2	3 437	-	-	276	-	12 953	7 583	20 536	-	-	-	-	47
- 34	- 1	- 13	- 1 226	- 52	- 57	- 622	-	- 79	- 434	-	- 3 429	- 161	- 3 590	-	-	-	-	48
64 560	85 923	15 177	57 343	43 297	39 242	86 808	67 944	40 574	30 754	1 282	809 325	-	-	-	-	-	-	49

TABEL G 0.2
Gebruiktabel, aankooprijzen (mln euro), 2001

	Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Voedings- en genotmiddelenindustrie	Textiel- en lederindustrie	Papierindustrie, uitgeverijen en drukkerijen	Aardolie-industrie	Chemische industrie	Rubber- en kunststofindustrie	Metaalindustrie	Machine-industrie	Elektrotechnische industrie	Transportmiddelenindustrie	Overige industrie	Energie- en waterleidingbedrijven
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	1 Landbouwproducten	3 304	3	13 563	26	8	2	45	21	9	9	9	6	13
2 Bosbouwproducten	-	-	1	-	10	-	20	-	-	-	-	-	146	-
3 Visserijproducten	10	-	125	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4 Aardolie en aardgas	-	613	140	9	94	11 996	1 712	3	81	1	15	1	101	5 714
5 Overige delfstoffen	94	162	31	2	18	35	334	2	575	-	4	-	736	660
6 Voedingsmiddelen en dranken	2 838	1	10 201	44	41	-	404	4	2	1	1	-	113	1
7 Tabaksproducten	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Textiel	42	3	42	1 017	91	-	47	55	6	-	1	35	200	-
9 Kleding	8	1	7	3	4	2	6	2	7	5	8	7	16	5
10 Leder en lederwaren	7	2	3	88	5	-	4	1	11	9	6	4	177	2
11 Hout en houtproducten (excl. meubelen)	53	9	64	7	61	5	51	29	73	19	27	24	1 128	1
12 Papier en papierwaren	24	7	1 257	32	3 688	8	267	95	93	29	100	22	177	27
13 Drukwerk en opgenomen media	-	8	263	31	2 003	13	139	27	57	69	109	44	92	22
14 Aardolie-producten	377	87	123	9	50	1 454	3 191	15	97	52	73	28	183	114
15 Chemische producten	562	106	494	483	651	183	11 725	1 871	268	72	317	193	608	69
16 Rubber- en kunststofproducten	102	20	664	46	269	16	378	430	231	216	388	470	511	67
17 Glas en bouwmaterialen	63	-	286	-	8	-	54	34	102	17	202	81	965	14
18 Basismetalen	1	9	32	2	17	-	98	37	4 469	897	833	460	532	23
19 Metaalproducten	31	52	645	19	41	10	262	37	2 043	1 030	552	907	284	30
20 Machines en apparaten n.e.g.	638	256	278	30	140	57	307	77	371	3 199	185	514	222	169
21 Kantoor machines en computers	22	25	215	19	110	46	244	39	178	35	412	28	97	69
22 Elektrische machines n.e.g.	2	80	60	9	34	10	64	11	176	364	1 429	780	43	184
23 Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	2	-	-	-	6	-	-	-	23	453	1 567	253	1	-
24 Medische, precisie en optische apparaten	3	-	-	-	-	-	-	-	16	504	343	185	-	-
25 Auto's	-	-	-	-	-	-	-	-	1	136	-	3 393	1	-
26 Overige transportmiddelen	17	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	428	10	-
27 Meubelen en overige industriële producten	-	-	4	15	4	1	29	59	113	48	3	53	285	4
28 Elektriciteit en gas	1 201	57	606	71	228	52	614	126	493	98	153	82	286	5 499
29 Water	119	6	25	2	14	5	35	3	24	8	13	16	12	116
30 Producten van de bouwnijverheid	127	72	53	13	32	9	74	14	41	21	44	23	94	148
31 Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	58	15	72	7	36	5	24	9	33	31	10	7	47	10
32 Horeca	11	9	102	17	77	6	74	22	61	59	109	28	56	39
33 Vervoer	80	232	106	6	29	12	38	7	22	25	47	14	80	12
34 Post en telecommunicatie	169	26	90	18	466	24	120	25	75	75	79	30	66	81
35 Financiële diensten	241	19	124	22	109	17	132	29	96	74	74	40	79	61
36 Verhuur van en handel in onroerend goed	5	8	184	38	207	66	91	54	186	149	82	83	167	31
37 Verhuur van roerende goederen	74	200	166	17	168	35	131	43	124	103	64	36	101	46
38 Zakelijke diensten	913	560	3 052	252	1 692	344	3 839	439	1 224	1 221	4 652	1 006	1 043	811
39 Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	22	7	32	6	32	3	39	4	38	21	38	20	25	15
40 Onderwijs	3	2	38	3	30	3	42	7	22	23	51	13	13	7
41 Medische en maatschappelijke diensten	272	1	23	4	22	2	20	7	14	15	12	10	30	18
42 Diensten n.e.g.	341	45	168	30	165	30	265	31	131	90	98	47	154	51
43 Niet toegerekende goederen en diensten	13	8	71	40	88	12	129	23	63	91	157	31	77	28
44 Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	191	27	506	658	618	202	1 401	173	1 983	1 169	1 470	1 500	584	239
45 Correctie in verband met loon in natura	- 18	- 7	- 53	- 8	- 40	- 4	- 33	- 12	- 45	- 31	- 32	- 21	- 40	- 8
46 Niet-afrekbare BTW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47 Totaal regels 1-46 (=regel 33 I/O-tabel)	12 022	2 741	33 960	3 087	11 326	14 661	26 416	3 853	13 587	10 407	13 705	10 881	9 515	14 423
48 Niet-productgebonden belastingen op productie	472	24	215	19	44	120	109	8	43	24	39	22	41	84
49 Niet-productgebonden subsidies (-)	- 279	- 4	- 121	- 14	- 16	- 17	- 58	- 17	- 102	- 127	- 79	- 161	- 43	- 7
50 Lonen	2 040	415	4 250	689	3 806	343	3 039	1 065	3 982	2 880	3 371	1 829	4 436	1 347
51 Sociale premies t.l.v. werkgevers	467	110	1 141	161	844	87	748	222	890	650	748	420	1 026	310
52 Exploitatie-overschot (bruto)	7 883	11 209	6 142	525	2 922	1 612	4 430	644	1 545	1 409	1 441	730	2 535	4 073
53 Totaal regels 48-52	10 583	11 754	11 627	1 380	7 600	2 145	8 268	1 922	6 358	4 836	5 520	2 840	7 995	5 807
54 Verkoop van gebruikte vaste activa														
55 Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland														
56 Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland														
57 Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding n.e.g.														
58 Totaal regels 47+53+54+55+56+57 (=regel 46 aanbodtabel)	22 605	14 495	45 587	4 467	18 926	16 806	34 684	5 775	19 945	15 243	19 225	13 721	17 510	20 230

TABEL G 1
Productie (basisprijzen) naar productgroepen

	1 996	1 997	1 998	1 999	2 000	2 001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	8 168	8 657	8 886	8 911	9 098	9 448	9 590	10 032
Veeteeltproducten	9 945	9 134	9 066	8 583	9 349	9 454	8 572	8 042
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	1 593	1 674	1 745	1 903	2 071	2 308	2 304	2 452
Bosbouwproducten	127	131	137	125	132	140	155	153
Visserijproducten	169	167	178	196	188	203	168	161
Aardolie en aardgas	9 602	9 585	8 784	7 437	10 770	12 802	11 521	12 045
Overige delfstoffen	840	879	906	927	974	1 116	1 213	1 153
Vis- en vleesproducten	8 487	8 541	8 538	8 424	8 964	8 993	8 644	8 443
Aardappel-, groente- en fruitproducten	2 286	2 432	2 619	2 763	2 762	2 947	3 100	3 029
Oliën en vetten	2 540	2 890	3 034	2 611	2 762	2 938	3 251	3 231
Zuivelproducten	5 910	6 089	6 191	6 065	6 251	6 606	6 377	6 430
Graan- en zetmeelproducten	1 710	1 729	1 695	1 542	1 693	1 762	1 825	1 805
Voedingsmiddelen n.e.g.	12 984	13 493	13 363	13 319	13 696	14 116	14 594	14 581
Dranken	2 826	2 896	2 812	2 904	2 991	3 256	3 324	3 284
Tabaksproducten	2 454	2 747	2 877	3 020	3 302	3 473	3 716	3 646
Textiel	2 383	2 515	2 626	2 678	2 827	2 792	2 743	2 677
Kleding	1 316	1 318	1 324	1 273	1 304	1 262	1 273	1 238
Leder en lederwaren	341	361	400	385	390	378	346	320
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	1 959	2 103	2 257	2 307	2 471	2 577	2 537	2 476
Papier en papierwaren	5 105	5 420	5 554	5 603	6 382	6 354	6 343	6 260
Drukwerk en opgenomen media	9 722	9 875	10 576	11 197	11 753	11 910	11 455	11 105
Aardolie-producten e.d.	10 263	10 934	8 724	10 638	18 897	18 019	16 843	18 258
Chemische producten	22 185	24 474	23 826	24 087	29 599	29 539	29 028	30 958
Rubber- en kunststofproducten	4 602	4 887	5 278	5 378	5 770	5 809	5 816	5 904
Glas en bouwmaterialen	4 723	5 001	5 265	5 698	6 095	6 332	6 230	5 899
Basismetalen	5 081	5 765	6 068	5 543	6 742	6 369	6 211	6 324
Metaalproducten	8 505	9 100	9 807	9 943	10 286	10 431	10 179	9 859
Machines en apparaten n.e.g.	12 244	12 807	13 502	13 572	14 282	15 012	14 359	13 985
Kantoorcomputers en computers	1 439	1 251	1 384	1 268	1 285	1 283	1 100	980
Elektrische machines n.e.g.	3 321	3 526	3 638	3 591	3 769	3 761	3 318	3 039
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	2 148	2 583	2 493	2 640	3 012	2 844	2 427	1 972
Medische, precisie en optische apparaten	3 448	3 955	4 005	4 428	5 871	5 435	5 729	5 521
Auto's	5 639	6 567	7 906	8 438	8 558	8 276	8 277	8 287
Overige transportmiddelen	3 212	3 264	3 832	3 939	4 092	4 168	4 159	4 108
Meubelen en overige industriële producten	3 674	3 949	4 300	4 606	4 822	4 713	4 702	4 386
Elektriciteit	8 438	9 107	9 504	9 633	10 597	11 594	12 123	13 261
Gas	5 446	5 084	5 092	4 631	5 056	5 932	6 142	6 843
Water	1 405	1 420	1 445	1 526	1 561	1 632	1 637	1 685
Producten van de bouwrijverheid	46 037	48 089	50 844	55 985	61 351	65 833	66 611	64 362
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	5 414	5 695	5 931	6 477	6 785	7 257	7 799	7 799
Horeca	11 235	12 016	12 771	13 647	14 658	15 347	15 969	15 734
Vervoer	20 911	23 053	24 570	25 857	28 233	28 945	29 677	29 193
Post en telecommunicatie	9 561	10 675	12 128	13 776	16 583	18 093	19 471	20 122
Bankdiensten	11 699	12 712	13 885	15 799	18 402	19 616	21 073	22 185
Verzekeringdiensten	8 323	8 841	9 449	9 850	10 803	11 513	11 005	12 367
Financiële hulpdiensten	4 012	4 571	5 174	5 551	6 008	6 129	6 075	6 127
Verhuur van en handel in onroerend goed	34 871	37 100	39 396	41 530	43 534	45 364	47 153	48 503
Verhuur van roerende goederen	4 735	5 063	5 465	6 268	6 938	7 583	7 952	8 043
Zakelijke diensten	57 173	63 892	70 191	77 728	85 172	92 063	95 296	95 615
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	34 521	35 810	37 206	39 467	41 878	46 871	49 381	51 414
Onderwijs	14 273	14 838	15 797	16 855	17 896	19 436	20 906	22 113
Medische en maatschappelijke diensten	28 164	29 417	31 130	33 345	35 854	40 150	45 072	48 999
Diensten n.e.g.	19 477	20 646	22 174	23 792	25 586	27 533	29 316	30 512
Subtotaal	506 646	538 728	565 748	597 659	660 105	697 717	714 087	726 920
Niet toegerekende goederen en diensten	4 244	4 867	5 636	5 937	6 354	6 544	6 931	7 018
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	11 718	12 669	13 479	13 890	14 808	14 916	14 771	14 594
Handels- en vervoersmarges	59 373	62 795	68 230	72 598	77 558	80 624	82 972	81 608
Productie (basisprijzen)	581 981	619 059	653 093	690 084	758 825	799 801	818 761	830 140

TABEL G 2
Invoer van goederen en diensten naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	6 882	7 651	7 866	7 786	8 393	8 957	8 798	8 567
Veeteeltproducten	643	704	622	640	683	585	602	661
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	–	–	–	–	–	–	–	–
Bosbouwproducten	205	219	233	259	314	318	311	310
Visserijproducten	298	330	326	367	430	437	419	425
Aardolie en aardgas	7 826	8 201	5 829	7 904	14 747	14 512	13 058	13 366
Overige delfstoffen	1 543	1 814	1 920	1 849	2 126	2 794	2 369	2 402
Vis- en vleesproducten	2 142	2 413	2 382	2 453	2 972	3 474	3 405	3 470
Aardappel-, groente- en fruitproducten	1 434	1 370	1 454	1 622	1 782	1 799	1 829	1 779
Oliën en vetten	1 301	1 403	1 609	1 437	1 372	1 470	1 730	1 765
Zuivelproducten	2 017	2 133	2 191	2 219	2 396	2 472	2 269	2 258
Graan- en zetmeelproducten	657	626	595	553	620	671	685	667
Voedingsmiddelen n.e.g.	2 180	2 269	2 350	2 452	2 613	2 865	3 184	3 250
Dranken	1 197	1 304	1 301	1 435	1 561	1 672	1 706	1 842
Tabaksproducten	395	428	361	355	395	484	445	316
Textiel	3 119	3 424	3 591	3 564	3 761	3 755	3 759	3 530
Kleding	3 338	3 794	4 146	4 428	4 697	4 929	5 016	4 951
Leder en lederwaren	1 533	1 662	1 739	1 946	2 324	2 527	2 605	2 576
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	2 012	2 222	2 214	2 371	2 598	2 521	2 424	2 321
Papier en papierwaren	4 125	4 309	4 519	4 705	5 305	5 388	5 214	5 140
Drukwerk en opgenomen media	1 262	1 176	1 199	1 324	1 445	1 441	1 510	1 526
Aardolie-producten e.d.	2 880	3 555	2 850	3 383	5 810	5 427	5 879	5 908
Chemische producten	16 555	18 501	19 717	19 801	24 093	25 399	25 778	26 350
Rubber- en kunststofproducten	4 484	4 719	4 946	5 062	5 431	5 534	5 562	5 467
Glas en bouwmaterialen	2 142	2 287	2 365	2 436	2 532	2 640	2 607	2 529
Basismetalen	6 708	7 740	8 128	7 348	9 408	9 072	8 576	8 663
Metaalproducten	3 569	3 858	4 134	4 443	4 825	4 839	4 903	4 777
Machines en apparaten n.e.g.	11 119	11 666	12 241	12 317	13 449	14 287	13 893	13 828
Kantoorcomputers en computers	13 045	16 788	20 428	22 010	25 468	23 852	22 404	22 986
Elektrische machines n.e.g.	4 533	4 981	5 269	5 594	6 653	6 969	6 379	6 423
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	6 349	7 664	9 292	11 638	18 088	18 328	16 936	15 602
Medische, precisie en optische apparaten	3 768	4 486	5 100	5 956	7 207	7 937	8 580	8 644
Auto's	10 020	11 127	13 217	13 724	14 261	14 096	14 456	13 990
Overige transportmiddelen	2 399	2 792	2 652	2 762	3 799	3 251	3 043	4 062
Meubelen en overige industriële producten	3 479	4 153	4 502	4 953	5 632	5 941	6 370	5 847
Elektriciteit	167	208	200	338	467	477	493	621
Gas	–	–	–	–	–	–	–	–
Water	–	–	–	–	–	–	–	–
Producten van de bouwnijverheid	208	236	236	219	228	230	223	221
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	7	8	8	9	12	13	14	14
Horeca	–	–	–	–	–	–	–	–
Vervoer	2 146	2 432	2 574	2 627	2 764	2 822	2 995	2 975
Post en telecommunicatie	511	558	803	1 344	1 552	1 982	1 800	1 873
Bankdiensten	295	311	442	516	750	1 033	1 070	1 052
Verzekeringdiensten	496	361	331	285	298	277	846	883
Financiële hulpdiensten	28	40	52	60	89	101	115	119
Verhuur van en handel in onroerend goed	–	–	–	–	–	–	–	–
Verhuur van roerende goederen	385	453	583	487	532	591	689	706
Zakelijke diensten	9 374	10 798	12 083	13 451	15 804	17 687	19 902	20 051
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	28	28	31	31	39	42	43	43
Onderwijs	–	–	–	–	–	–	–	–
Medische en maatschappelijke diensten	–	–	–	–	–	–	–	–
Diensten n.e.g.	512	556	610	637	799	793	829	854
Subtotaal	149 316	167 758	179 241	191 100	230 524	236 691	235 723	235 610
Niet toegerekende goederen en diensten	2 761	2 951	3 141	3 473	4 007	4 269	4 443	4 339
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	6 154	6 885	7 229	7 036	7 617	7 715	7 808	7 663
Handels- en vervoersmarges	88	87	94	94	99	100	100	99
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Cif/fob-correctie	– 258	– 306	– 323	– 334	– 387	– 405	– 396	– 388
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556

TABEL G 3
Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
INVOER VAN GOEDEREN								
Intermediair verbruik	64 088	69 370	69 643	72 931	89 503	90 070	87 003	86 846
Landbouw, bosbouw en visserij	1 209	1 271	1 326	1 431	1 539	1 501	1 475	1 410
Delfstoffenwinning	462	537	572	531	736	864	791	826
Industrie	46 950	51 055	50 472	51 915	65 265	63 978	60 682	60 643
Voedings- en genotmiddelenindustrie	10 132	10 867	10 998	10 437	11 038	11 559	11 562	11 364
Textiel- en lederindustrie	1 612	1 693	1 733	1 558	1 692	1 602	1 519	1 439
Papierindustrie	1 487	1 618	1 579	1 625	1 975	1 885	1 792	1 741
Uitgeverijen en drukkerijen	1 592	1 596	1 713	1 712	1 840	1 947	1 774	1 711
Aardolie-industrie	6 880	7 267	5 011	7 035	12 909	11 710	10 398	10 798
Chemische basisproductenindustrie	4 957	5 540	5 182	5 231	8 146	7 929	7 872	8 516
Chemische eindproductenindustrie	2 253	2 312	2 472	2 567	3 014	3 200	3 229	3 431
Rubber- en kunststofindustrie	1 484	1 586	1 551	1 513	1 857	1 827	1 779	1 694
Basismetalaalindustrie	1 614	1 895	1 966	1 790	2 168	2 167	2 068	2 106
Metaalproductenindustrie	2 287	2 476	2 696	2 550	3 025	2 966	2 796	2 643
Machine-industrie	2 902	3 180	3 373	3 389	3 977	4 020	3 915	3 695
Elektrotechnische industrie	3 864	4 435	4 562	4 534	5 121	4 956	4 191	3 861
Transportmiddelenindustrie	3 381	3 826	4 701	4 904	5 164	4 946	4 686	4 671
Overige industrie	2 505	2 764	2 935	3 070	3 339	3 264	3 101	2 973
Energie- en waterleidingbedrijven	846	1 026	991	1 170	1 766	2 544	2 640	2 822
Bouwnijverheid	4 995	5 146	5 493	5 888	6 461	6 666	6 637	6 364
Handel, horeca en reparatie	4 220	4 473	4 683	4 975	5 423	5 498	5 652	5 582
Vervoer, opslag en communicatie	1 112	1 343	1 379	1 799	2 602	2 775	2 700	2 634
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 109	1 211	1 310	1 440	1 659	1 795	1 829	1 780
Overheid	1 187	1 267	1 273	1 487	1 504	1 576	1 526	1 592
Zorg en overige dienstverlening	1 785	1 828	1 935	2 074	2 309	2 639	2 817	2 934
Goederen en diensten n.e.g.	213	213	209	221	239	234	254	259
Finale bestedingen	70 010	81 178	90 224	96 576	115 789	118 165	117 197	116 954
Binnenlandse consumptie door huishoudens	17 004	17 990	19 254	21 102	23 782	24 465	25 590	24 932
Consumptie door de overheid	539	650	811	920	1 081	1 533	1 658	1 696
Investeringen in vaste activa	12 455	13 982	14 579	15 865	16 764	16 356	15 662	16 282
Uitvoer (= wederuitvoer)	45 038	54 326	61 460	65 104	81 822	84 291	82 506	81 911
Veranderingen in voorraden	139	345	589	262	87	- 393	- 298	- 96
Cif/fob-correctie en herclassificatie	- 5 165	- 6 115	- 6 469	- 6 677	- 7 747	- 8 087	- 7 921	- 7 771
Invoer van goederen	134 098	150 548	159 867	169 507	205 292	208 235	204 200	203 800
INVOER VAN DIENSTEN								
Intermediair verbruik	18 352	20 242	22 409	24 207	27 797	31 013	34 274	34 464
Landbouw, bosbouw en visserij	131	136	170	197	238	255	319	329
Delfstoffenwinning	277	284	290	271	293	315	338	338
Industrie	3 902	4 558	4 921	5 072	5 831	6 276	6 505	6 530
Energie- en waterleidingbedrijven	55	83	81	98	112	116	134	137
Bouwnijverheid	834	889	932	943	1 100	1 283	1 360	1 337
Handel, horeca en reparatie	3 558	3 832	4 219	4 560	5 003	5 706	6 267	6 289
Vervoer, opslag en communicatie	3 954	4 558	5 150	5 684	6 703	7 544	8 183	8 214
Financiële en zakelijke dienstverlening	4 064	4 246	4 839	5 323	6 316	7 120	8 463	8 532
Overheid	421	445	495	613	653	753	865	848
Zorg en overige dienstverlening	1 156	1 211	1 311	1 443	1 544	1 641	1 836	1 906
Goederen en diensten n.e.g.	-	-	1	3	4	4	4	4
Finale bestedingen	11 914	13 265	14 428	15 423	17 326	18 019	18 346	18 292
Binnenlandse consumptie door huishoudens	176	151	221	439	391	419	539	543
Consumptie door de overheid	2	3	4	3	4	5	7	8
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Investeringen in vaste activa	438	535	641	776	917	916	1 033	1 026
Handels- en vervoersmarges	88	87	94	94	99	100	100	99
Cif/fob-herclassificatie	4 907	5 809	6 146	6 343	7 360	7 682	7 525	7 383
Invoer van diensten	30 266	33 507	36 837	39 630	45 123	49 032	52 620	52 756
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556

TABEL G 4
Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Invoer van goederen	134 098	150 548	159 867	169 507	205 292	208 235	204 200	203 800
Intermediair verbruik	64 088	69 370	69 643	72 931	89 503	90 070	87 003	86 846
Finale bestedingen	70 010	81 178	90 224	96 576	115 789	118 165	117 197	116 954
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	17 004	17 990	19 254	21 102	23 782	24 465	25 590	24 932
Invoer van diensten	30 266	33 507	36 837	39 630	45 123	49 032	52 620	52 756
Intermediair verbruik	18 352	20 242	22 409	24 207	27 797	31 013	34 274	34 464
Finale bestedingen	11 914	13 265	14 428	15 423	17 326	18 019	18 346	18 292
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556
Intermediair verbruik	82 440	89 612	92 052	97 138	117 300	121 083	121 277	121 310
Finale bestedingen	81 924	94 443	104 652	111 999	133 115	136 184	135 543	135 246
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	23 483	24 821	26 797	29 309	32 728	33 781	35 271	34 708
Investeringen in vaste activa	12 893	14 517	15 220	16 641	17 681	17 272	16 695	17 308
Uitvoer (= wederuitvoer)	45 038	54 326	61 460	65 104	81 822	84 291	82 506	81 911

TABEL G 4 (slot)
Invoer van goederen en diensten naar bestedingscategorieën, volumina, prijsniveau 1995 1) en deflatoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>% volumemutaties</i>								
Invoer van goederen	4,5	9,9	8,3	5,5	10,6	1,6	-0,2	1,0
Intermediair verbruik	1,9	5,1	3,9	3,0	7,0	1,2	-1,5	0,0
Finale bestedingen	7,0	14,4	12,1	7,5	13,3	1,9	0,8	1,7
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	8,7	3,2	7,8	8,2	9,4	0,6	3,9	-1,3
Invoer van diensten	3,6	7,7	9,5	6,9	10,3	5,2	5,2	-0,7
Intermediair verbruik	4,4	8,2	9,6	6,8	12,2	8,0	7,8	-0,9
Finale bestedingen	2,4	6,9	9,3	7,2	7,3	0,9	0,7	-0,2
Invoer van goederen en diensten	4,4	9,5	8,5	5,8	10,5	2,2	0,8	0,6
Intermediair verbruik	2,4	5,8	5,2	3,9	8,3	2,8	0,9	-0,3
Finale bestedingen	6,3	13,3	11,7	7,4	12,4	1,8	0,8	1,5
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	6,3	3,4	8,3	8,1	7,9	0,6	3,0	-1,2
Investeringen in vaste activa	9,0	11,8	5,2	8,9	3,9	-1,4	-2,4	4,7
Uitvoer (= wederuitvoer)	8,1	18,4	14,5	7,3	17,0	3,0	0,3	1,7
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Invoer van goederen	104,5	114,9	124,5	131,4	145,3	147,6	147,3	148,7
Intermediair verbruik	101,9	107,1	111,3	114,7	122,7	124,2	122,4	122,3
Finale bestedingen	107,0	122,4	137,2	147,4	167,0	170,1	171,5	174,4
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	108,7	112,2	121,0	130,9	143,1	144,0	149,6	147,6
Invoer van diensten	103,6	111,6	122,2	130,6	144,1	151,6	159,4	158,4
Intermediair verbruik	104,4	113,1	123,9	132,2	148,3	160,1	172,5	170,9
Finale bestedingen	102,4	109,5	119,7	128,3	137,6	138,8	139,8	139,6
Invoer van goederen en diensten	104,4	114,3	124,1	131,3	145,1	148,3	149,6	150,5
Intermediair verbruik	102,4	108,4	114,0	118,5	128,4	132,0	133,1	132,8
Finale bestedingen	106,3	120,5	134,6	144,6	162,5	165,4	166,6	169,1
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	106,3	109,9	119,1	128,6	138,8	139,6	143,8	142,1
Investeringen in vaste activa	109,0	121,9	128,2	139,6	145,1	143,1	139,6	146,1
Uitvoer (= wederuitvoer)	108,1	128,0	146,5	157,2	183,8	189,3	189,9	193,1
<i>prijsniveau 1995: mln euro</i>								
Invoer van goederen	132 609	145 798	157 946	166 681	184 321	187 255	186 881	188 681
Intermediair verbruik	62 475	65 657	68 242	70 303	75 253	76 164	75 038	75 003
Finale bestedingen	70 134	80 225	89 923	96 637	109 449	111 515	112 378	114 304
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	16 989	17 540	18 905	20 451	22 369	22 497	23 382	23 074
Invoer van diensten	29 861	32 169	35 211	37 648	41 512	43 686	45 944	45 641
Intermediair verbruik	18 063	19 553	21 422	22 869	25 651	27 693	29 841	29 566
Finale bestedingen	11 798	12 615	13 788	14 779	15 855	15 992	16 106	16 078
Invoer van goederen en diensten	162 470	177 965	193 158	204 343	225 846	230 924	232 825	234 294
Intermediair verbruik	80 538	85 206	89 642	93 165	100 914	103 750	104 670	104 363
Finale bestedingen	81 932	92 831	103 690	111 391	125 242	127 439	128 416	130 288
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	23 237	24 031	26 021	28 117	30 331	30 511	31 437	31 067
Investeringen in vaste activa	12 923	14 450	15 203	16 555	17 201	16 960	16 551	17 325
Uitvoer (= wederuitvoer)	45 271	53 579	61 342	65 806	76 973	79 266	79 513	80 850
<i>deflatoren: % mutaties</i>								
Invoer van goederen	1,1	2,1	-2,0	0,5	9,5	-0,2	-1,7	-1,1
Intermediair verbruik	2,6	3,0	-3,4	1,7	14,7	-0,6	-2,0	-0,1
Finale bestedingen	-0,2	1,4	-0,8	-0,4	5,9	0,2	-1,6	-1,9
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	0,1	2,5	-0,7	1,3	3,0	2,3	0,6	-1,3
Invoer van diensten	1,4	2,8	0,4	0,6	3,3	3,3	2,0	0,9
Intermediair verbruik	1,6	1,9	1,0	1,2	2,4	3,3	2,6	1,5
Finale bestedingen	1,0	4,1	-0,5	-0,3	4,7	3,1	1,1	-0,1
Invoer van goederen en diensten	1,2	2,2	-1,5	0,5	8,3	0,5	-1,0	-0,7
Intermediair verbruik	2,4	2,7	-2,4	1,5	11,5	0,4	-0,7	0,3
Finale bestedingen	-	1,7	-0,8	-0,4	5,7	0,5	-1,2	-1,7
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	1,1	2,2	-0,3	1,2	3,5	2,6	1,3	-0,4
Investeringen in vaste activa	-0,2	0,7	-0,4	0,4	2,3	-0,9	-1,0	-1,0
Uitvoer (= wederuitvoer)	-0,5	1,9	-1,2	-1,3	7,4	0,0	-2,4	-2,4
<i>deflatoren: indexcijfers (1995=100)</i>								
Invoer van goederen	101,1	103,3	101,2	101,7	111,4	111,2	109,3	108,0
Intermediair verbruik	102,6	105,7	102,1	103,7	118,9	118,3	115,9	115,8
Finale bestedingen	99,8	101,2	100,3	99,9	105,8	106,0	104,3	102,3
w.o.:								
Binnenlandse consumptie door huishoudens	100,1	102,6	101,8	103,2	106,3	108,7	109,4	108,1
Invoer van diensten	101,4	104,2	104,6	105,3	108,7	112,2	114,5	115,6
Intermediair verbruik	101,6	103,5	104,6	105,9	108,4	112,0	114,9	116,6
Finale bestedingen	101,0	105,2	104,6	104,4	109,3	112,7	113,9	113,8
Invoer van goederen en diensten	101,2	103,4	101,8	102,3	110,9	111,4	110,3	109,5
Intermediair verbruik	102,4	105,2	102,7	104,3	116,2	116,7	115,9	116,2
Finale bestedingen	100,0	101,7	100,9	100,5	106,3	106,9	105,5	103,8
w.o.:								
Consumptieve bestedingen van huishoudens	101,1	103,3	103,0	104,2	107,9	110,7	112,2	111,7
Investeringen in vaste activa	99,8	100,5	100,1	100,5	102,8	101,8	100,9	99,9
Uitvoer (= wederuitvoer)	99,5	101,4	100,2	98,9	106,3	106,3	103,8	101,3

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

TABEL G 5
Uitvoer van goederen en diensten naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	9 422	10 294	10 932	11 002	11 871	12 245	12 309	12 785
Veeteeltproducten	1 646	1 032	1 061	1 249	1 510	1 697	1 689	1 517
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	–	–	–	–	–	–	–	–
Bosbouwproducten	102	113	135	157	214	221	234	233
Visserijproducten	368	383	384	433	459	445	398	407
Aardolie en aardgas	3 640	3 792	3 177	2 741	4 859	6 804	6 080	5 970
Overige delfstoffen	698	777	877	947	1 056	1 442	1 102	1 055
Vis- en vleesproducten	6 225	6 415	6 471	6 446	7 198	7 244	6 986	6 964
Aardappel-, groente- en fruitproducten	2 409	2 435	2 619	2 874	2 923	3 031	3 109	3 057
Oliën en vetten	1 692	2 062	2 231	1 984	1 873	2 018	2 214	2 211
Zuivelproducten	3 706	3 899	3 983	3 872	4 200	4 512	3 997	4 090
Graan- en zetmeelproducten	1 290	1 273	1 225	1 073	1 246	1 346	1 411	1 361
Voedingsmiddelen n.e.g.	5 377	5 948	6 012	5 982	6 383	6 806	7 395	7 592
Dranken	1 490	1 564	1 517	1 557	1 708	1 936	1 955	1 863
Tabaksproducten	2 420	2 573	2 593	2 778	3 014	3 302	3 369	3 121
Textiel	2 643	2 882	2 968	3 025	3 162	3 108	3 141	3 048
Kleding	2 411	2 660	2 775	2 733	2 842	2 895	2 957	3 072
Leder en lederwaren	863	909	936	1 045	1 292	1 432	1 479	1 472
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	784	811	792	825	926	924	895	875
Papier en papierwaren	3 419	3 644	3 852	3 880	4 533	4 455	4 449	4 423
Drukwerk en opgenomen media	1 396	1 322	1 307	1 369	1 433	1 341	1 314	1 318
Aardolie-producten e.d.	7 512	8 325	6 563	7 764	14 083	13 232	12 747	13 673
Chemische producten	24 928	27 852	28 087	28 005	34 434	35 570	35 883	37 204
Rubber- en kunststofproducten	4 412	4 631	4 922	5 058	5 598	5 618	5 699	5 794
Glas en bouwmaterialen	1 713	1 823	1 956	2 010	2 113	2 135	2 027	1 908
Basismetalen	5 925	7 057	7 295	6 552	8 386	8 051	7 876	8 065
Metaalproducten	3 514	3 898	4 145	4 400	4 646	4 609	4 691	4 698
Machines en apparaten n.e.g.	9 810	10 616	11 102	11 287	13 090	13 767	13 719	13 270
Kantoorcomputers en computers	12 155	15 526	19 346	20 835	24 858	24 040	22 579	23 045
Elektrische machines n.e.g.	3 972	4 438	4 693	4 874	6 137	6 335	5 569	5 512
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	6 354	8 005	9 299	11 256	18 126	18 332	16 801	15 343
Medische, precisie en optische apparaten	4 487	5 557	6 173	7 100	9 759	9 898	10 840	10 679
Auto's	6 134	7 144	8 524	8 725	9 384	9 315	9 620	9 283
Overige transportmiddelen	2 038	2 121	2 203	2 545	3 125	3 130	2 962	2 858
Meubelen en overige industriële producten	2 308	2 592	2 876	3 064	3 671	3 877	4 307	3 911
Elektriciteit	12	9	19	15	15	24	31	37
Gas	–	–	–	–	–	–	–	–
Water	–	–	–	–	–	–	–	–
Producten van de bouwnijverheid	608	842	884	946	897	1 021	881	839
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	–	–	–	–	–	–	–	–
Horeca	–	–	–	–	–	–	–	–
Vervoer	11 459	12 808	13 585	13 810	15 194	15 399	15 574	15 185
Post en telecommunicatie	496	534	796	1 302	1 535	2 072	1 879	1 964
Bankdiensten	304	346	370	462	692	706	689	518
Verzekeringdiensten	179	193	128	264	247	279	352	364
Financiële hulpdiensten	76	87	86	113	173	156	172	183
Verhuur van en handel in onroerend goed	–	–	–	–	–	–	–	–
Verhuur van roerende goederen	400	449	533	667	757	842	1 104	1 124
Zakelijke diensten	9 460	10 721	12 011	13 842	16 341	18 103	20 326	20 476
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	158	174	169	152	167	459	343	426
Onderwijs	–	–	–	–	–	–	–	–
Medische en maatschappelijke diensten	–	–	–	–	–	–	–	–
Diensten n.e.g.	767	759	802	879	978	1 041	1 090	1 114
Subtotaal	171 182	191 295	202 414	211 899	257 108	265 215	264 244	263 907
Niet toegerekende goederen en diensten	145	132	271	70	3	5	8	35
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	6 835	7 659	7 930	7 960	8 615	8 715	8 737	8 527
Uitvoer uit productie en invoer (grensoverschrijdend)	178 162	199 086	210 615	219 929	265 726	273 935	272 989	272 469
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Uitvoer van gebruikte vaste activa	432	504	581	561	577	876	792	796
Cif/fob-correctie	– 258	– 306	– 323	– 334	– 387	– 405	– 396	– 388
Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding n.e.g.	168	1	47	– 42	– 149	– 85	117	357
Uitvoer van goederen en diensten	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408

TABEL G 8
Intermediair verbruik naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	7 161	7 688	7 682	7 325	7 437	7 828	7 813	7 535
Veeteeltproducten	9 137	9 113	8 760	8 218	8 834	8 591	7 592	7 302
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	1 396	1 474	1 536	1 682	1 817	2 035	2 012	2 144
Bosbouwproducten	172	180	184	182	185	194	189	188
Visserijproducten	127	131	144	155	178	184	176	164
Aardolie en aardgas	13 776	14 146	11 528	12 795	20 825	20 486	18 530	19 739
Overige delfstoffen	2 408	2 698	2 874	2 730	2 982	3 528	3 498	3 428
Vis- en vleesproducten	2 850	2 936	3 139	3 149	3 425	3 775	3 542	3 403
Aardappel-, groente- en fruitproducten	816	836	862	922	972	1 003	1 017	974
Oliën en vetten	2 332	2 500	2 722	2 350	2 472	2 662	3 113	3 062
Zuivelproducten	1 888	1 968	2 056	2 048	2 167	2 300	2 161	2 139
Graan- en zetmeelproducten	1 245	1 223	1 175	1 163	1 191	1 218	1 226	1 232
Voedingsmiddelen n.e.g.	6 337	6 324	6 238	6 080	6 201	6 341	6 246	5 969
Dranken	1 541	1 586	1 611	1 686	1 745	1 833	1 891	1 896
Tabaksproducten	118	124	128	150	156	161	167	168
Textiel	1 748	1 842	1 894	1 857	1 923	1 924	1 886	1 803
Kleding	415	447	472	480	501	506	514	504
Leder en lederwaren	310	335	381	413	429	426	414	387
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	3 517	3 748	4 009	4 202	4 484	4 569	4 483	4 326
Papier en papierwaren	6 428	6 636	6 844	7 043	7 846	7 957	7 765	7 665
Drukwerk en opgenomen media	7 180	7 176	7 762	8 343	8 812	8 925	8 532	8 316
Aardolie-producten e.d.	7 040	7 741	7 136	8 063	11 962	11 652	12 048	12 628
Chemische producten	14 991	16 532	16 813	17 301	20 856	20 952	20 633	21 758
Rubber- en kunststofproducten	5 243	5 495	5 880	6 036	6 412	6 555	6 550	6 479
Glas en bouwmaterialen	6 341	6 682	6 995	7 604	8 063	8 456	8 393	8 060
Basismetalen	6 575	7 293	7 798	7 432	8 696	8 459	8 063	8 062
Metaalproducten	8 071	8 552	9 281	9 718	10 285	10 505	10 302	10 025
Machines en apparaten n.e.g.	8 280	8 750	9 373	9 632	10 159	10 373	10 228	10 110
Kantoorcomputers en computers	2 213	2 358	2 509	2 639	2 759	2 726	2 595	2 427
Elektrische machines n.e.g.	4 596	4 752	5 004	5 131	5 418	5 543	5 301	5 000
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	2 385	2 598	3 008	3 392	4 247	4 211	4 008	3 604
Medische, precisie en optische apparaten	1 350	1 558	1 635	1 855	2 084	2 282	2 329	2 202
Auto's	3 618	4 152	4 985	5 516	5 573	5 554	5 547	5 477
Overige transportmiddelen	1 482	1 612	1 781	1 958	2 002	2 181	2 129	2 029
Meubelen en overige industriële producten	1 437	1 477	1 598	1 730	1 828	1 865	1 864	1 823
Elektriciteit	7 057	7 829	8 107	8 485	9 328	10 324	10 600	11 818
Gas	2 500	2 520	2 618	2 550	2 836	3 297	3 285	3 607
Water	532	525	548	609	627	647	663	711
Producten van de bouwnijverheid	18 855	19 344	20 454	22 400	24 630	26 921	27 604	26 351
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	2 723	2 822	2 983	3 269	3 428	3 691	3 965	4 012
Horeca	3 097	3 300	3 556	3 848	4 201	4 421	4 634	4 625
Vervoer	6 117	6 774	7 293	7 899	8 466	8 682	8 923	8 768
Post en telecommunicatie	6 505	7 179	7 862	8 868	10 795	11 466	12 163	12 508
Bankdiensten	2 169	2 553	3 041	3 353	4 212	4 277	4 226	4 081
Verzekeringdiensten	2 462	2 495	2 506	2 305	2 374	2 459	2 838	3 108
Financiële hulpdiensten	3 804	4 324	4 889	5 216	5 594	5 772	5 734	5 779
Verhuur van en handel in onroerend goed	9 098	9 760	10 547	11 129	11 833	12 467	12 898	12 920
Verhuur van roerende goederen	4 089	4 412	4 859	5 407	5 946	6 492	6 665	6 735
Zakelijke diensten	46 137	52 233	57 082	62 649	68 571	74 408	77 165	77 542
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	1 653	1 749	1 614	1 824	2 223	2 295	2 481	2 657
Onderwijs	823	884	985	1 045	1 052	1 109	1 218	1 241
Medische en maatschappelijke diensten	1 585	1 639	1 809	1 996	2 064	2 389	2 544	2 746
Diensten n.e.g.	8 592	9 172	9 957	10 736	11 711	12 634	13 354	13 851
Subtotaal	272 322	292 177	306 507	324 568	364 817	381 511	383 717	385 088
Niet toegerekende goederen en diensten	3 941	4 155	4 366	4 705	5 270	5 551	5 743	5 617
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	11 037	11 895	12 778	12 966	13 810	13 916	13 842	13 730
Correctie in verband met loon in natura (-)	1 229	1 293	1 377	1 522	1 734	2 032	2 189	2 330
Niet-afrekbare toegerekende BTW	4 394	4 720	5 057	5 345	5 609	6 665	7 162	7 416
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	290 465	311 654	327 331	346 062	387 772	405 611	408 275	409 521

TABEL G 9
Consumptieve bestedingen door huishoudens naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
Akker- en tuinbouwproducten	2 971	3 109	3 234	3 429	3 450	3 711	3 929	3 836
Veeteeltproducten	179	179	173	164	184	187	200	239
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	151	156	166	183	214	238	264	274
Bosbouwproducten	107	109	109	108	121	130	133	134
Visserijproducten	205	230	240	270	271	305	294	298
Aardolie en aardgas	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige delfstoffen	59	65	69	73	76	78	83	80
Vis- en vleesproducten	4 380	4 490	4 569	4 581	4 759	5 069	5 236	5 267
Aardappel-, groente- en fruitproducten	1 360	1 405	1 517	1 569	1 663	1 765	1 864	1 862
Oliën en vetten	276	282	285	285	300	330	348	346
Zuivelproducten	2 966	3 080	3 159	3 190	3 177	3 378	3 509	3 523
Graan- en zetmeelproducten	171	179	186	188	196	200	206	213
Voedingsmiddelen n.e.g.	6 130	6 438	6 670	6 773	6 994	7 360	7 661	7 852
Dranken	2 874	3 026	3 077	3 217	3 246	3 433	3 582	3 685
Tabaksproducten	2 306	2 409	2 465	2 626	2 773	2 981	3 042	3 114
Textiel	2 541	2 622	2 817	2 889	3 036	3 077	3 113	2 915
Kleding	5 472	5 757	6 297	6 671	6 945	7 159	7 269	6 800
Leder en lederwaren	1 594	1 650	1 759	1 898	2 060	2 175	2 225	2 151
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	769	827	902	941	1 029	1 077	1 069	986
Papier en papierwaren	860	885	958	1 032	1 121	1 187	1 245	1 128
Drukwerk en opgenomen media	3 495	3 649	3 861	4 046	4 268	4 421	4 467	4 331
Aardolie-producten e.d.	4 640	5 050	4 917	5 305	6 127	6 082	6 052	6 161
Chemische producten	3 877	4 121	4 508	4 873	5 167	5 527	5 920	5 988
Rubber- en kunststofproducten	928	962	1 008	1 067	1 088	1 133	1 175	1 144
Glas en bouwmaterialen	736	765	800	844	897	942	944	917
Basismetalen	3	3	2	4	4	4	4	4
Metaalproducten	677	704	769	814	845	879	928	840
Machines en apparaten n.e.g.	1 218	1 280	1 403	1 451	1 733	1 766	1 817	1 765
Kantoorcomputers en computers	314	380	464	608	614	597	536	437
Elektrische machines n.e.g.	410	430	471	514	549	598	609	566
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	1 299	1 367	1 505	1 621	1 958	2 058	2 119	2 020
Medische, precisie en optische apparaten	1 067	1 112	1 215	1 372	1 469	1 558	1 589	1 534
Auto's	4 026	4 111	4 751	5 434	5 343	4 844	5 373	5 273
Overige transportmiddelen	961	1 058	1 181	1 342	1 436	1 443	1 501	1 390
Meubelen en overige industriële producten	4 669	5 021	5 620	6 054	6 523	6 792	6 793	6 397
Elektriciteit	1 723	1 796	1 895	2 059	2 478	2 840	2 932	3 035
Gas	3 106	2 944	2 853	2 738	3 053	3 615	3 706	4 138
Water	1 019	1 045	1 049	1 071	1 176	1 219	1 226	1 264
Producten van de bouwnijverheid	290	302	325	368	395	436	468	496
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	2 698	2 881	2 956	3 217	3 369	3 579	3 848	3 801
Horeca	8 056	8 618	9 136	9 704	10 363	10 856	11 301	11 093
Vervoer	3 930	4 264	4 593	5 099	5 607	5 844	6 150	6 068
Post en telecommunicatie	3 072	3 521	4 273	4 950	5 805	6 537	7 229	7 523
Bankdiensten	952	1 330	1 587	1 675	2 040	1 718	1 568	1 588
Verzekeringdiensten	6 641	7 024	7 691	8 058	8 992	9 690	9 321	10 524
Financiële hulpdiensten	160	200	251	282	330	302	284	284
Verhuur van en handel in onroerend goed	23 513	24 753	25 990	27 303	28 567	29 642	30 785	32 229
Verhuur van roerende goederen	631	655	656	681	767	840	872	890
Zakelijke diensten	1 853	2 052	2 279	2 566	2 845	3 119	3 435	3 511
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	475	480	478	530	618	586	600	668
Onderwijs	1 178	1 223	1 289	1 362	1 391	1 456	1 526	1 603
Medische en maatschappelijke diensten	7 135	6 993	7 425	8 107	8 365	9 491	10 497	11 241
Diensten n.e.g.	7 332	7 787	8 284	8 842	8 844	9 552	10 224	10 612
Subtotaal	137 455	144 779	154 137	164 048	174 641	183 806	191 071	194 038
Niet toegerekende goederen en diensten	568	586	615	656	681	676	677	674
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	–	–	–	–	–	–	–	–
Correctie in verband met loon in natura	1 229	1 293	1 377	1 522	1 734	2 032	2 189	2 330
Toegerekende BTW	12 475	13 217	14 131	15 241	16 139	18 183	18 935	18 774
Binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen uit productie en invoer	151 727	159 875	170 260	181 467	193 195	204 697	212 872	215 816
Consumptie van gebruikte vaste activa	1 217	1 189	1 463	1 614	1 821	1 959	2 187	2 171
Consumptie door alle huishoudens in Nederland	152 944	161 064	171 723	183 081	195 016	206 656	215 059	217 987
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland (–)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Consumptieve bestedingen door huishoudens	155 297	163 183	174 081	185 585	197 906	209 872	218 175	221 046

TABEL G 10
Consumptieve bestedingen door instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Medische en maatschappelijke diensten	33	38	40	42	43	46	50	51
Diensten n.e.g. 1)	1 734	1 775	1 856	1 966	2 693	2 872	3 059	3 197
Consumptieve bestedingen door IZW huishoudens	1 767	1 813	1 896	2 008	2 736	2 918	3 109	3 248

1) Toegerekende BTW is begrepen in 'Diensten n.e.g.'.

TABEL G 11
Consumptieve bestedingen door de overheid naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Chemische producten	1 733	1 802	1 966	2 178	2 313	2 571	2 766	2 937
Machines en apparaten n.e.g.	11	15	15	17	17	16	16	20
Medische, precisie en optische apparaten	374	492	496	576	605	659	728	808
Overige transportmiddelen	5	6	6	7	9	8	9	9
Meubelen en overige industriële producten	2	2	2	2	3	2	1	-
Gas	10	9	15	17	18	18	18	19
Producten van de bouwnijverheid	325	399	449	485	532	548	593	597
Horeca	82	98	79	95	94	70	34	16
Vervoer	531	571	597	554	566	616	673	731
Verhuur van en handel in onroerend goed	1 106	1 294	1 469	1 583	1 590	1 631	1 835	1 717
Zakelijke diensten	3 208	3 167	3 207	3 482	3 755	4 008	4 345	4 151
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	32 006	33 175	34 713	36 659	38 541	43 194	45 594	47 261
Onderwijs	12 272	12 731	13 523	14 448	15 453	16 871	18 162	19 269
Medische en maatschappelijke diensten	19 359	20 694	21 801	23 126	25 300	28 145	31 885	34 863
Diensten n.e.g.	1 565	1 657	1 790	1 957	2 126	2 154	2 312	2 478
Subtotaal	72 589	76 112	80 128	85 186	90 922	100 511	108 971	114 876
Toegerekende BTW	272	308	312	340	366	408	445	472
Consumptieve bestedingen door de overheid	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348

TABEL G 12
Overgang werkelijke individuele consumptie (nationaal) naar consumptieve bestedingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Werkelijke individuele consumptie (nationaal)	194 445	204 792	218 088	232 508	249 091	266 034	280 270	287 693
door huishoudens incl. IZW huishoudens	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
door de overheid	37 381	39 796	42 111	44 915	48 449	53 244	58 986	63 399
Collectieve consumptie door de overheid	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642

TABEL G 13 (slot)
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
Energie	6 894	6 818	6 826	7 006	7 895	9 131	9 363	10 046
elektriciteit	2 025	2 111	2 227	2 419	2 912	3 380	3 490	3 612
gas	3 565	3 380	3 276	3 151	3 509	4 207	4 312	4 810
water	1 080	1 107	1 112	1 237	1 248	1 292	1 299	1 340
huisbrandstoffen en stadsverwarming	224	220	211	199	226	252	262	284
Overige goederen	10 084	10 595	11 361	12 151	12 848	13 665	14 410	14 044
boeken	1 228	1 296	1 407	1 480	1 580	1 677	1 744	1 679
kranten en tijdschriften	1 428	1 475	1 532	1 609	1 688	1 769	1 826	1 793
papierwaren en kantoorartikelen	1 157	1 191	1 273	1 373	1 473	1 572	1 608	1 438
lichaamsverzorgende producten	1 549	1 643	1 835	1 965	2 097	2 282	2 439	2 531
genees- en verbandmiddelen	1 267	1 365	1 509	1 651	1 804	1 983	2 198	2 319
was- en reinigingsmiddelen	827	862	903	939	987	1 059	1 074	1 059
bloemen en planten	985	1 028	1 048	1 110	1 150	1 185	1 231	1 105
verf en behang	445	479	489	515	537	556	601	517
overige goederen n.e.g.	1 198	1 256	1 365	1 509	1 532	1 582	1 689	1 603
Diensten	73 902	78 441	83 962	90 052	96 711	103 115	108 225	112 570
Huisvesting	24 637	25 897	27 177	28 627	30 017	31 263	32 528	34 088
werkelijke huur	9 895	10 165	10 415	10 684	11 006	11 311	11 451	12 032
toegerekende huur eigen woningbezit	13 142	14 087	15 073	16 091	17 006	17 777	18 744	19 585
woning- en tuinonderhoud, reiniging	1 600	1 645	1 689	1 852	2 005	2 175	2 333	2 471
Horeca-diensten	8 781	9 390	9 951	10 569	11 305	11 889	12 378	12 149
maaltijdverstrekking en catering	4 030	4 325	4 625	4 864	5 163	5 387	5 577	5 439
drankverstrekking	3 805	4 070	4 236	4 536	4 845	5 149	5 319	5 257
logiesverstrekking	946	995	1 090	1 169	1 297	1 353	1 482	1 453
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	4 156	4 519	4 821	5 183	5 402	5 898	6 338	6 639
sport en recreatie, casino's en loterijen	2 878	3 206	3 392	3 669	3 845	4 210	4 507	4 701
bioscopen, theaters en concerten	388	410	446	447	449	483	526	555
radio en televisie, bibliotheken, musea e.d.	890	903	983	1 067	1 108	1 205	1 305	1 383
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	7 651	8 518	9 735	11 058	12 586	13 786	14 932	15 197
spoorwegen	537	574	630	674	743	746	811	841
tram, bus, metro en taxi	690	701	744	851	886	946	1 006	1 039
luchtvaart	524	654	684	721	837	813	805	725
reisbureaus	2 068	2 224	2 415	2 724	2 998	3 187	3 370	3 293
overige vervoersdiensten	266	277	294	328	360	382	407	421
communicatie	3 566	4 088	4 968	5 760	6 762	7 712	8 533	8 878
Medische diensten en welzijnzorg	7 129	7 031	7 452	8 134	8 405	9 535	10 523	11 253
ziekenhuizen (excl. psychiatrisch)	2 165	2 290	2 166	2 543	2 604	3 114	3 644	4 002
overige gezondheidszorg	162	157	155	165	175	194	216	231
medische en tandartspraktijken	1 942	1 840	1 874	2 004	2 114	2 294	2 552	2 721
andere (para) medische diensten	119	125	128	148	151	162	179	189
welzijnzorg	2 741	2 619	3 129	3 274	3 361	3 771	3 932	4 110
Financiële en zakelijke diensten	10 303	11 308	12 440	13 203	14 919	15 522	15 348	16 740
bank- en verzekeringsdiensten	7 752	8 555	9 530	10 015	11 362	11 710	11 175	12 397
zakelijke diensten	2 551	2 753	2 910	3 188	3 557	3 812	4 173	4 343
Overige diensten	11 245	11 778	12 386	13 278	14 077	15 222	16 178	16 504
auto- en motorreparatie	2 742	2 961	3 035	3 340	3 490	3 756	4 042	3 994
overige reparatie	431	422	436	439	461	493	528	521
kappers en overige persoonlijke diensten	4 006	4 103	4 323	4 601	4 844	5 176	5 440	5 556
onderwijs en andere lessen	1 240	1 285	1 352	1 426	1 458	1 533	1 607	1 686
overige diensten n.e.g.	2 826	3 007	3 240	3 472	3 824	4 264	4 561	4 747
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, binnenlands	154 711	162 877	173 619	185 089	197 752	209 574	218 168	221 235
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland (-)	3 950	4 561	4 964	5 264	5 665	5 681	6 026	6 174
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	6 303	6 680	7 322	7 768	8 555	8 897	9 142	9 233
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, nationaal	157 064	164 996	175 977	187 593	200 642	212 790	221 284	224 294
Consumptieve bestedingen door de overheid	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348
Individueel	37 381	39 796	42 111	44 915	48 449	53 244	58 986	63 399
Goederen	2 284	2 498	2 667	2 983	3 164	3 494	3 775	4 053
Duurzame consumptiegoederen	437	577	565	654	691	748	822	914
Woninginrichting	2	3	2	2	4	2	1	-
Huishoudelijke apparaten	12	19	18	21	21	20	21	24
Overige duurzame goederen	423	555	545	631	666	726	800	890
Overige goederen	1 847	1 921	2 102	2 329	2 473	2 746	2 953	3 139
Energie	11	11	18	20	21	21	21	23
Overige goederen	1 836	1 910	2 084	2 309	2 452	2 725	2 932	3 116
Diensten	35 097	37 298	39 444	41 932	45 285	49 750	55 211	59 346
Huisvesting	1 490	1 761	1 996	2 154	2 214	2 268	2 528	2 414
Horeca-diensten	87	104	84	101	100	74	37	17
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	1 160	1 218	1 223	1 324	1 394	1 459	1 564	1 660
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	563	605	631	587	601	654	716	774
Medische diensten en welzijnzorg	19 360	20 693	21 800	23 125	25 300	28 154	31 886	34 866
Financiële en zakelijke diensten	165	185	187	193	223	265	309	338
Overige diensten	12 272	12 732	13 523	14 448	15 453	16 876	18 171	19 277
Collectief	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Diensten	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Medische diensten en welzijnzorg	112	111	130	141	150	167	177	182
Financiële en zakelijke diensten	3 258	3 200	3 270	3 557	3 819	4 250	4 496	4 631
Overige diensten	32 110	33 313	34 929	36 913	38 870	43 258	45 757	47 136
Consumptieve bestedingen	229 925	241 416	256 417	273 119	291 930	313 709	330 700	339 642

TABEL G 14
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: volumemutaties

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	%							
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, binnenlands								
Goederen	4,1	3,2	4,7	4,7	3,5	1,2	1,3	-0,9
Voedings- en genotmiddelen	4,3	2,8	4,8	4,6	3,3	0,5	1,1	-1,9
Voedingsmiddelen	1,7	2,1	0,9	1,0	1,3	0,2	0,7	-0,1
Aardappelen, groenten en fruit	1,5	1,9	1,2	0,6	1,3	0,3	1,0	0,0
Vlees en vleeswaren	0,9	1,7	0,0	1,2	1,7	-0,4	1,2	-0,1
Vis	1,1	-0,1	-0,4	-0,9	0,6	-1,5	1,9	-0,5
Zuivelproducten	2,6	7,8	3,5	4,2	3,9	1,5	-8,0	1,3
Brood, beschuit en broodproducten	1,3	1,9	0,0	0,1	-0,7	0,3	0,1	-0,9
Overige voedingsmiddelen	1,5	1,7	-0,1	0,9	2,5	1,8	1,5	0,5
Genotmiddelen	2,9	4,0	6,1	1,5	2,8	2,3	2,3	0,9
Consumptie-ijs	2,0	2,4	0,3	1,9	1,3	0,0	0,2	-0,1
Zoetwaren	-1,9	10,9	5,0	6,7	-0,2	3,6	-0,4	1,6
Dranken	3,5	1,5	1,5	2,1	2,2	-0,8	0,6	0,9
Tabak	2,9	3,7	1,1	1,0	0,7	1,0	0,9	-0,2
Duurzame consumptiegoederen	0,1	-0,1	-2,5	2,2	1,7	-1,2	-0,9	-1,0
Textiel en kleding	3,7	5,0	9,7	8,3	5,6	-0,1	1,8	-3,7
Lederwaren en schoeisel	1,3	4,0	5,9	4,2	3,5	1,4	-0,5	-2,6
Woninginrichting	4,6	1,9	4,8	7,0	6,1	1,2	-1,1	-2,1
Huishoudelijke apparaten	3,5	5,2	8,1	4,5	4,7	0,8	-4,6	-8,2
Huishoudelijke artikelen	4,2	6,0	11,9	7,5	18,0	2,1	4,8	0,9
Voertuigen	1,6	2,1	5,7	3,2	0,9	0,4	-3,0	-3,3
Overige duurzame goederen	2,5	3,4	14,1	11,9	1,4	-5,3	9,0	-3,2
Overige goederen	8,7	8,9	11,9	14,1	8,2	1,6	1,9	-5,5
Motorbrandstoffen	8,3	0,4	1,7	2,6	1,5	1,7	0,4	-1,0
Energie	2,8	2,6	-1,2	1,8	-1,0	1,7	0,2	0,5
Overige goederen	8,9	-6,9	-1,1	-0,6	0,8	2,0	-1,6	1,4
Diensten	10,9	4,2	5,0	5,0	3,1	1,4	1,8	-3,4
Huisvesting	3,9	3,6	4,7	4,8	3,7	2,0	1,5	0,1
Horeca-diensten	2,3	1,3	1,2	1,9	1,6	1,3	1,0	1,5
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	1,7	4,7	3,9	2,4	3,5	-1,3	-2,7	-4,6
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	2,4	5,5	4,2	4,7	2,9	5,5	2,6	0,9
Medische diensten en welzijnszorg	5,5	10,9	16,2	18,7	14,4	7,6	4,8	-0,6
Financiële en zakelijke diensten	8,6	-3,7	4,1	3,5	-1,5	6,2	4,2	1,9
Overige diensten	7,1	7,4	7,1	4,3	4,8	-3,1	1,7	2,1
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	3,0	3,2	2,7	3,3	2,0	2,8	0,7	-2,0
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	1,7	13,0	7,1	3,0	4,3	-4,6	0,7	0,0
	-0,1	4,4	8,8	4,8	5,0	0,6	-0,3	-0,7
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, nationaal	4,0	3,0	4,8	4,7	3,5	1,4	1,3	-0,9
Individuele consumptie door de overheid	-1,7	4,9	3,6	2,0	2,8	3,3	5,0	2,9
Goederen	-19,3	10,1	5,6	11,9	5,1	8,2	5,1	9,3
Duurzame consumptiegoederen	-20,4	31,6	-3,1	12,7	2,8	7,4	7,1	10,2
Woninginrichting	0,0	50,0	-33,3	0,0	50,0	-50,0	-50,0	-99,9
Huishoudelijke apparaten	33,3	58,3	-5,3	16,7	0,0	-9,5	0,0	14,3
Overige duurzame goederen	-21,4	30,7	-2,9	12,7	2,7	8,3	7,4	10,3
Overige goederen	-19,1	5,0	8,3	11,7	5,8	8,4	4,6	9,0
Energie	11,1	-9,1	54,5	11,1	0,0	-9,5	-4,8	-4,8
Overige goederen	-19,2	5,1	8,0	11,7	5,8	8,6	4,6	9,1
Diensten	-0,2	4,6	3,5	1,3	2,6	3,0	5,0	2,5
Huisvesting	-3,4	14,5	9,4	4,4	-0,3	-0,9	7,4	-7,7
Horeca-diensten	3,7	17,2	-21,2	19,0	-5,9	-29,0	-54,1	-54,1
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	-0,7	0,9	-3,5	4,0	1,4	-0,1	2,6	3,3
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	7,8	5,2	1,8	-8,4	-0,9	4,3	4,9	2,9
Medische diensten en welzijnszorg	0,0	3,2	2,8	1,3	3,7	4,6	7,0	3,9
Financiële en zakelijke diensten	-3,6	7,3	0,0	-1,1	7,8	12,6	9,4	4,2
Overige diensten	-0,3	5,7	4,7	1,1	1,6	1,2	1,7	1,4
Werkelijke individuele consumptie	2,8	3,4	4,6	4,2	3,4	1,7	2,0	-0,1
Collectieve consumptie door de overheid	1,0	1,4	3,6	3,0	1,2	6,5	2,1	0,5
Diensten	1,0	1,4	3,6	3,0	1,2	6,5	2,1	0,5
Medische diensten en welzijnszorg	2,4	-3,6	12,0	6,5	1,7	6,0	1,8	0,0
Financiële en zakelijke diensten	1,6	-3,8	-1,4	6,2	3,6	7,2	2,8	1,1
Overige diensten	0,9	1,9	4,0	2,7	0,9	6,5	2,1	0,4
Consumptieve bestedingen	2,6	3,1	4,4	4,0	3,1	2,4	2,0	0,0

TABEL G 15
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: volume-indexcijfers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	1995=100							
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, binnenlands	104,1	107,4	112,5	117,8	121,9	123,4	125,0	123,8
Goederen	104,3	107,2	112,4	117,6	121,4	122,0	123,3	120,9
Voedings- en genotmiddelen	101,7	103,8	104,8	105,9	107,2	107,5	108,2	108,2
Voedingsmiddelen	101,5	103,5	104,8	105,3	106,8	107,1	108,2	108,1
Aardappelen, groenten en fruit	100,9	102,6	102,5	103,8	105,5	105,1	106,3	106,2
Vlees en vleeswaren	101,1	101,0	100,6	99,7	100,3	98,8	100,6	100,2
Vis	102,6	110,7	114,6	119,5	124,2	126,0	115,9	117,3
Zuivelproducten	101,3	103,2	103,2	103,4	102,7	102,9	103,0	102,1
Brood, beschuit en broodproducten	101,5	103,2	103,1	104,0	106,6	108,5	110,2	110,7
Overige voedingsmiddelen	102,9	107,0	113,6	115,3	118,5	121,3	124,1	125,2
Genotmiddelen	102,0	104,4	104,8	106,7	108,1	108,1	108,4	108,2
Consumptie-ijs	98,1	108,8	114,2	121,9	121,6	126,0	125,5	127,5
Zoetwaren	103,5	105,1	106,6	108,9	111,3	110,4	111,0	112,0
Dranken	102,9	106,7	107,9	109,0	109,7	110,9	111,9	111,6
Tabak	100,1	99,9	97,5	99,6	101,3	100,1	99,2	98,2
Duurzame consumptiegoederen	103,7	108,9	119,4	129,3	136,6	136,4	138,8	133,7
Textiel en kleding	101,3	105,4	111,7	116,3	120,4	122,1	121,5	118,3
Lederwaren en schoeisel	104,6	106,6	111,8	119,6	126,9	128,4	127,0	124,4
Woninginrichting	103,5	108,9	117,8	123,1	128,9	130,0	124,0	113,8
Huishoudelijke apparaten	104,2	110,4	123,6	132,8	156,8	160,0	167,7	169,2
Huishoudelijke artikelen	101,6	103,7	109,6	113,1	114,1	114,6	111,1	107,4
Voertuigen	102,5	106,0	121,0	135,4	137,3	130,0	141,6	137,1
Overige duurzame goederen	108,7	118,4	132,5	151,2	163,6	166,3	169,4	160,1
Overige goederen	108,3	108,8	110,6	113,5	115,1	117,1	117,5	116,3
Motorbrandstoffen	102,8	105,5	104,3	106,1	105,0	106,8	107,1	107,6
Energie	108,9	101,4	100,3	99,7	100,5	102,6	100,9	102,3
Overige goederen	110,9	115,6	121,3	127,3	131,3	133,2	135,6	131,0
Diensten	103,9	107,7	112,7	118,1	122,4	124,9	126,8	126,9
Huisvesting	102,3	103,6	104,8	106,8	108,6	110,0	111,0	112,8
Horeca-diensten	101,7	106,5	110,7	113,3	117,2	115,7	112,6	107,4
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	102,4	108,1	112,7	118,0	121,4	128,1	131,4	132,6
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	105,5	117,0	136,0	161,4	184,7	198,8	208,3	207,1
Medische diensten en welzijnszorg	108,6	104,6	108,9	112,7	110,9	117,8	122,8	125,1
Financiële en zakelijke diensten	107,1	115,1	123,2	128,6	134,7	130,6	132,9	135,6
Overige diensten	103,0	106,3	109,2	112,8	115,0	118,2	119,1	116,7
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	101,7	114,9	123,0	126,8	132,2	126,1	127,0	127,0
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	99,9	104,3	113,6	119,0	124,9	125,6	125,2	124,3
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, nationaal	104,0	107,1	112,3	117,6	121,8	123,4	125,0	123,8
Individuele consumptie door de overheid	98,3	103,1	106,8	109,0	112,0	115,7	121,4	125,0
Goederen	80,7	88,8	93,8	105,0	110,4	119,4	125,5	137,1
Duurzame consumptiegoederen	79,6	104,8	101,5	114,4	117,6	126,3	135,2	149,0
Woninginrichting	100,0	150,0	100,0	100,0	150,0	75,0	37,5	0,0
Huishoudelijke apparaten	133,3	211,1	200,0	233,3	233,3	211,1	211,1	241,3
Overige duurzame goederen	78,6	102,8	99,8	112,5	115,5	125,1	134,4	148,1
Overige goederen	80,9	85,0	92,0	102,7	108,7	117,8	123,2	134,3
Energie	111,1	101,0	156,1	173,5	173,5	156,9	149,5	142,3
Overige goederen	80,8	84,9	91,7	102,4	108,4	117,7	123,1	134,4
Diensten	99,8	104,4	108,0	109,4	112,3	115,6	121,3	124,3
Huisvesting	96,6	110,6	121,1	126,4	125,9	124,7	133,9	123,7
Horeca-diensten	103,7	121,5	95,8	114,1	107,3	76,2	35,0	16,1
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	99,3	100,1	96,6	100,5	101,8	101,8	104,4	107,9
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	107,8	113,3	115,4	105,7	104,8	109,3	114,7	118,0
Medische diensten en welzijnszorg	100,0	103,2	106,1	107,5	111,4	116,5	124,6	129,5
Financiële en zakelijke diensten	96,4	103,4	103,4	102,3	110,3	124,1	135,8	141,5
Overige diensten	99,7	105,3	110,3	111,5	113,2	114,6	116,5	118,1
Werkelijke individuele consumptie	102,8	106,3	111,2	115,9	119,8	121,9	124,3	124,1
Collectieve consumptie door de overheid	101,0	102,4	106,0	109,2	110,5	117,7	120,3	120,8
Diensten	101,0	102,4	106,0	109,2	110,5	117,7	120,3	120,8
Medische diensten en welzijnszorg	102,4	98,7	110,5	117,7	119,7	126,9	129,2	129,2
Financiële en zakelijke diensten	101,6	97,7	96,3	102,3	106,0	113,6	116,8	118,0
Overige diensten	100,9	102,8	107,0	109,9	110,9	118,1	120,6	121,1
Consumptieve bestedingen	102,6	105,7	110,4	114,8	118,3	121,2	123,7	123,6

TABEL G 16
Consumptieve bestedingen naar goederen- en dienstencategorieën: prijsniveau 1995 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, binnenlands	151 955	156 811	164 228	171 927	177 932	180 108	182 462	180 761
Goederen	80 257	82 513	86 474	90 462	93 426	93 857	94 883	93 050
Voedings- en genotmiddelen	24 647	25 159	25 382	25 648	25 985	26 042	26 225	26 209
Voedingsmiddelen	15 349	15 641	15 833	15 922	16 137	16 189	16 348	16 346
Aardappelen, groenten en fruit	2 713	2 758	2 757	2 790	2 838	2 825	2 859	2 855
Vlees en vleeswaren	4 250	4 246	4 229	4 190	4 216	4 152	4 230	4 211
Vis	543	586	606	632	657	667	613	621
Zuivelproducten	3 274	3 337	3 337	3 342	3 319	3 328	3 330	3 302
Brood, beschuit en broodproducten	1 555	1 581	1 580	1 593	1 633	1 662	1 688	1 696
Overige voedingsmiddelen	3 014	3 134	3 327	3 376	3 470	3 551	3 632	3 666
Genotmiddelen	9 298	9 518	9 549	9 726	9 849	9 853	9 877	9 863
Consumptie-ijs	357	396	416	444	443	459	457	464
Zoetwaren	2 142	2 174	2 206	2 253	2 302	2 284	2 297	2 318
Dranken	4 166	4 322	4 370	4 416	4 445	4 490	4 532	4 521
Tabak	2 633	2 629	2 564	2 621	2 665	2 633	2 610	2 584
Duurzame consumptiegoederen	33 927	35 608	39 070	42 296	44 677	44 618	45 418	43 726
Textiel en kleding	7 896	8 216	8 699	9 063	9 379	9 513	9 463	9 220
Lederwaren en schoeisel	1 848	1 883	1 974	2 111	2 241	2 267	2 243	2 196
Woninginrichting	5 310	5 588	6 040	6 314	6 612	6 667	6 360	5 837
Huishoudelijke apparaten	3 800	4 029	4 509	4 846	5 720	5 838	6 119	6 172
Huishoudelijke artikelen	1 437	1 467	1 550	1 600	1 615	1 621	1 572	1 520
Voertuigen	7 631	7 892	9 006	10 075	10 217	9 671	10 538	10 205
Overige duurzame goederen	6 005	6 538	7 317	8 351	9 034	9 182	9 354	8 843
Overige goederen	21 683	21 768	22 131	22 710	23 040	23 426	23 518	23 272
Motorbrandstoffen	5 008	5 139	5 080	5 169	5 115	5 201	5 214	5 239
Energie	6 541	6 091	6 027	5 991	6 037	6 160	6 061	6 144
Overige goederen	10 134	10 558	11 083	11 633	11 995	12 168	12 389	11 972
Diensten	71 698	74 290	77 748	81 456	84 488	86 192	87 510	87 583
Huisvesting	23 623	23 937	24 212	24 674	25 076	25 395	25 645	26 042
Horeca-diensten	8 571	8 978	9 329	9 548	9 880	9 752	9 489	9 049
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	4 026	4 249	4 427	4 637	4 771	5 034	5 164	5 211
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	7 266	8 057	9 362	11 115	12 719	13 689	14 346	14 263
Medische diensten en welzijnszorg	7 073	6 810	7 092	7 337	7 224	7 671	7 993	8 142
Financiële en zakelijke diensten	10 084	10 835	11 604	12 107	12 687	12 300	12 512	12 772
Overige diensten	11 055	11 412	11 724	12 106	12 349	12 694	12 784	12 526
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	3 864	4 368	4 677	4 818	5 023	4 794	4 827	4 829
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	6 079	6 347	6 909	7 238	7 599	7 642	7 617	7 564
Consumptieve bestedingen door huishoudens incl. IZW huishoudens, nationaal	154 170	158 790	166 462	174 350	180 510	182 962	185 260	183 501
Individuele consumptie door de overheid	37 057	38 870	40 270	41 073	42 208	43 601	45 769	47 099
Goederen	2 443	2 689	2 841	3 178	3 341	3 615	3 799	4 151
Duurzame consumptiegoederen	430	566	548	618	635	682	730	805
Woninginrichting	2	3	2	2	3	2	1	0
Huishoudelijke apparaten	12	19	18	21	21	19	19	22
Overige duurzame goederen	416	544	528	595	611	662	711	784
Overige goederen	2 013	2 113	2 288	2 555	2 703	2 930	3 064	3 340
Energie	10	9	14	16	16	14	13	13
Overige goederen	2 003	2 104	2 273	2 538	2 686	2 917	3 051	3 329
Diensten	34 614	36 191	37 445	37 941	38 926	40 077	42 066	43 106
Huisvesting	1 436	1 644	1 799	1 878	1 871	1 854	1 990	1 837
Horeca-diensten	85	100	79	94	88	62	29	13
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur	1 118	1 128	1 088	1 131	1 147	1 146	1 176	1 215
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie	554	583	593	543	539	562	589	607
Medische diensten en welzijnszorg	19 174	19 787	20 342	20 599	21 355	22 331	23 885	24 815
Financiële en zakelijke diensten	161	173	173	171	184	207	227	236
Overige diensten	12 086	12 773	13 375	13 524	13 733	13 894	14 131	14 327
Werkelijke individuele consumptie	191 227	197 655	206 732	215 432	222 723	226 590	231 121	230 802
Collectieve consumptie door de overheid	35 268	35 752	37 031	38 155	38 605	41 130	42 011	42 206
Diensten	35 268	35 752	37 031	38 155	38 605	41 130	42 011	42 206
Medische diensten en welzijnszorg	110	106	118	126	128	136	138	138
Financiële en zakelijke diensten	3 191	3 069	3 027	3 214	3 330	3 570	3 669	3 709
Overige diensten	31 967	32 580	33 892	34 815	35 145	37 420	38 199	38 354
Consumptieve bestedingen	226 495	233 413	243 773	253 604	261 357	267 736	273 147	273 022

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers in tabel G 15. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

TABEL G 17
Investerings in vaste activa (bruto) naar productgroepen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	5	6	6	8	9	9	9	9
Veeteeltproducten	219	235	156	221	128	97	172	85
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	-	-	-	-	-	-	-	-
Bosbouwproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Visserijproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Aardolie en aardgas	331	345	372	258	208	280	295	287
Overige delfstoffen	-	-	-	-	-	-	-	-
Vis- en vleesproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Aardappel-, groente- en fruitproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Oliën en vetten	-	-	-	-	-	-	-	-
Zuivelproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Graan- en zetmeelproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Voedingsmiddelen n.e.g.	-	-	-	-	-	-	-	-
Dranken	-	-	-	-	-	-	-	-
Tabaksproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Textiel	192	212	227	248	258	262	247	234
Kleding	15	17	18	17	19	23	21	20
Leder en lederwaren	-	-	-	-	-	-	-	-
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	118	165	205	238	244	266	249	247
Papier en papierwaren	-	-	-	-	-	-	-	-
Drukwerk en opgenomen media	-	-	-	-	-	-	-	-
Aardolie-producten e.d.	-	-	-	-	-	-	-	-
Chemische producten	-	-	-	-	-	-	-	-
Rubber- en kunststofproducten	197	213	242	256	264	280	257	248
Glas en bouwmaterialen	64	119	141	154	159	158	146	146
Basismetalen	-	-	-	-	-	-	-	-
Metaalproducten	1 548	1 497	1 319	1 420	1 418	1 422	1 446	1 361
Machines en apparaten n.e.g.	8 030	8 781	8 362	8 907	8 449	8 419	8 711	8 155
Kantoorproducten en computers	3 455	3 873	4 059	4 597	4 546	4 517	4 094	4 215
Elektrische machines n.e.g.	338	437	464	520	494	481	452	431
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	541	649	617	710	755	718	668	635
Medische, precisie en optische apparaten	1 545	1 663	1 615	1 754	1 648	1 647	1 674	1 681
Auto's	6 297	6 794	7 891	8 991	9 115	9 381	8 726	8 675
Overige transportmiddelen	1 613	1 483	1 474	1 428	1 866	1 392	1 320	2 297
Meubelen en overige industriële producten	1 643	1 890	2 152	2 307	2 365	2 414	2 271	2 076
Elektriciteit	65	67	73	80	86	96	101	111
Gas	-	-	-	-	-	-	-	-
Water	-	-	-	-	-	-	-	-
Producten van de bouwnijverheid	26 123	27 392	28 922	31 969	35 086	37 102	37 263	36 269
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	-	-	-	-	-	-	-	-
Horeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-
Post en telecommunicatie	-	-	-	-	-	-	-	-
Bankdiensten	24	48	61	87	89	115	116	121
Verzekeringdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële hulpdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Verhuur van en handel in onroerend goed	890	1 004	1 117	1 315	1 428	1 516	1 531	1 531
Verhuur van roerende goederen	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakelijke diensten	7 079	8 019	9 425	10 737	11 541	12 866	12 892	12 767
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	257	260	263	333	368	379	406	445
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-
Medische en maatschappelijke diensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Diensten n.e.g.	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	60 589	65 169	69 181	76 555	80 543	83 840	83 067	82 046
Niet toegerekende goederen en diensten	2 444	2 945	3 525	3 979	4 407	4 581	4 946	5 031
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Niet-aftrekbare toegerekende BTW	4 997	5 259	5 568	5 827	6 403	7 287	7 538	7 526
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	68 030	73 373	78 274	86 361	91 353	95 708	95 551	94 603
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 649	1 693	2 044	2 175	2 398	2 835	2 979	2 967
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636

Investerings

TABEL G 18
Investerings in vaste activa (bruto) naar type van activa

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Woningen	18 268	19 802	20 791	22 719	24 061	26 206	26 594	26 695
Bedrijfsgebouwen	10 100	10 541	11 656	13 074	14 977	15 860	15 896	14 797
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7 725	7 498	7 928	8 744	10 126	11 063	11 732	11 672
Vervoermiddelen	7 541	7 541	8 597	9 516	10 146	9 913	9 211	10 203
personenauto's	4 036	4 552	5 154	6 074	6 385	6 608	6 140	6 146
overige wegvoermiddelen	1 838	1 793	2 129	2 266	2 078	2 086	2 017	1 921
treinen en trams	262	222	182	71	193	211	215	398
schepen	717	519	671	628	553	432	426	546
vliegtuigen	688	455	461	477	937	576	413	1 192
Machines en installaties	13 275	14 968	14 409	15 813	14 838	14 805	15 029	14 329
Computers	3 156	3 489	3 704	4 180	4 195	4 207	3 755	3 735
Overige materiële vaste activa	3 244	3 859	4 431	4 776	4 878	5 042	4 746	4 562
Immateriële vaste activa	3 345	4 225	5 369	5 937	6 475	6 998	6 767	6 892
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)	396	446	337	462	388	326	481	395
Overdrachtskosten op grond	980	1 004	1 052	1 140	1 269	1 288	1 340	1 323
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	68 030	73 373	78 274	86 361	91 353	95 708	95 551	94 603
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 649	1 693	2 044	2 175	2 398	2 835	2 979	2 967
uitvoer	432	504	581	561	577	876	792	796
consumptieve bestedingen	1 217	1 189	1 463	1 614	1 821	1 959	2 187	2 171
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
<i>% volumemutaties</i>								
Woningen	3,9	5,3	1,4	4,2	-0,3	2,0	-4,3	-4,3
Bedrijfsgebouwen	-3,5	2,4	7,9	8,9	9,3	0,1	-4,0	-9,2
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6,4	-4,6	3,3	7,7	11,2	4,4	2,0	-2,0
Vervoermiddelen	1,0	0,1	12,9	10,5	4,2	-3,3	-7,1	10,0
personenauto's	9,7	13,5	12,2	17,8	1,4	1,9	-6,2	-1,0
overige wegvoermiddelen	8,7	-3,4	19,4	6,5	-7,9	0,0	-4,7	-4,6
treinen en trams								
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	11,5	11,6	-5,0	8,5	-7,7	-1,5	0,5	-5,0
Computers	23,5	21,5	11,4	15,4	-4,7	3,1	-7,9	3,6
Overige materiële vaste activa	8,1	17,2	13,0	7,2	0,3	1,2	-6,8	-4,3
Immateriële vaste activa	20,7	23,1	23,8	7,5	6,1	4,2	-6,7	-0,4
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)								
Overdrachtskosten op grond	13,0	0,8	-3,4	3,4	3,3	-7,2	-1,7	-3,8
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	5,9	6,6	4,6	7,8	1,6	0,7	-3,4	-3,0
Verkoop van gebruikte vaste activa	-6,9	4,4	19,9	6,7	12,2	18,3	5,4	-1,0
uitvoer	-10,9	14,4	15,5	-3,8	1,8	46,6	-10,2	0,5
consumptieve bestedingen	-5,4	0,8	21,8	10,9	15,9	9,3	12,3	-1,6
Investerings in vaste activa (bruto)	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	-3,6	-3,1
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Woningen	103,9	109,4	111,0	115,6	115,3	117,6	112,5	107,7
Bedrijfsgebouwen	96,5	98,8	106,6	116,0	126,8	126,9	121,9	110,7
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	106,4	101,6	104,9	113,0	125,6	131,2	133,8	131,0
Vervoermiddelen	101,0	101,2	114,2	126,1	131,4	127,1	118,1	129,9
personenauto's	109,7	124,5	139,7	164,6	166,8	170,0	159,4	157,9
overige wegvoermiddelen	108,7	105,0	125,4	133,5	123,0	123,1	117,3	111,9
treinen en trams								
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	111,5	124,4	118,2	128,2	118,3	116,5	117,1	111,3
Computers	123,5	150,0	167,1	192,7	183,7	189,5	174,6	180,8
Overige materiële vaste activa	108,1	126,7	143,2	153,5	154,0	155,9	145,3	139,0
Immateriële vaste activa	120,7	148,5	183,9	197,6	209,7	218,4	203,9	203,1
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)								
Overdrachtskosten op grond	113,0	114,0	110,1	113,9	117,7	109,2	107,4	103,3
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	105,9	112,9	118,1	127,2	129,3	130,3	125,9	122,1
Verkoop van gebruikte vaste activa	93,1	97,2	116,5	124,3	139,5	165,1	173,9	172,2
uitvoer	89,1	101,9	117,6	113,2	115,2	168,9	151,7	152,5
consumptieve bestedingen	94,6	95,4	116,1	128,8	149,2	163,1	183,2	180,3
Investerings in vaste activa (bruto)	106,3	113,4	118,1	127,3	129,1	129,4	124,7	120,9
<i>prijsniveau 1995 1): mln eur</i>								
Woningen	17 602	18 535	18 800	19 581	19 528	19 925	19 065	18 253
Bedrijfsgebouwen	9 799	10 032	10 822	11 782	12 873	12 884	12 373	11 239
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7 588	7 242	7 484	8 058	8 959	9 353	9 539	9 345
Vervoermiddelen	7 509	7 517	8 485	9 372	9 761	9 443	8 774	9 655
personenauto's	4 014	4 554	5 111	6 023	6 104	6 221	5 834	5 778
overige wegvoermiddelen	1 836	1 774	2 117	2 255	2 078	2 079	1 981	1 891
treinen en trams	258	221	178	68	185	199	200	364
schepen	723	525	637	584	514	417	389	488
vliegtuigen	678	442	442	452	874	533	381	1 111
Machines en installaties	13 183	14 709	13 975	15 159	13 987	13 776	13 850	13 161
Computers	3 352	4 071	4 534	5 231	4 987	5 143	4 738	4 907
Overige materiële vaste activa	3 205	3 757	4 246	4 553	4 568	4 623	4 309	4 123
Immateriële vaste activa	3 283	4 042	5 003	5 376	5 705	5 943	5 548	5 527
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)	422	472	373	515	399	283	385	315
Overdrachtskosten op grond	953	961	928	960	992	921	905	871
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	66 896	71 287	74 554	80 344	81 665	82 245	79 489	77 089
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 673	1 746	2 094	2 234	2 507	2 966	3 125	3 094
uitvoer	432	494	570	549	559	819	736	740
consumptieve bestedingen	1 241	1 251	1 524	1 689	1 957	2 140	2 403	2 366
Investerings in vaste activa (bruto)	65 223	69 539	72 475	78 124	79 195	79 382	76 511	74 151

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

TABEL G 19
Investerings in vaste activa van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh (bruto) naar type van activa (eigendoms criterium)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Woningen	18 229	19 789	20 754	22 681	24 032	26 140	26 513	26 619
Bedrijfsgebouwen	7 731	8 398	9 379	10 719	12 004	12 506	11 761	10 699
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2 736	2 501	2 429	2 655	3 318	3 170	2 637	2 341
Vervoermiddelen	6 939	7 111	8 207	9 205	9 867	9 610	8 951	9 954
personenauto's	3 892	4 406	4 980	5 912	6 204	6 416	5 966	5 968
overige wegvervoermiddelen	1 778	1 720	2 089	2 210	2 034	2 037	1 979	1 867
treinen en trams	262	222	182	71	193	211	215	398
schepen	650	488	658	610	527	419	406	536
vliegtuigen	357	275	298	402	909	527	385	1 185
Machines en installaties	12 598	14 322	13 745	15 026	14 216	14 103	14 358	13 688
Computers	2 646	2 899	3 119	3 503	3 459	3 497	3 166	3 141
Overige materiële vaste activa	2 887	3 397	3 882	4 267	4 252	4 323	4 110	3 929
Immateriële vaste activa	2 880	3 669	4 693	5 192	5 844	6 302	6 152	6 300
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)	396	446	337	462	388	326	481	395
Overdrachtskosten op grond	815	818	855	898	944	960	995	948
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	57 857	63 350	67 400	74 608	78 324	80 937	79 124	78 014
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo) (-)	1 340	1 338	1 540	1 605	1 836	2 376	2 594	2 614
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh	56 517	62 012	65 860	73 003	76 488	78 561	76 530	75 400
<i>% volumemutaties</i>								
Woningen	4,1	5,4	1,3	4,2	-0,2	1,9	-4,4	-4,2
Bedrijfsgebouwen	-3,1	6,6	9,0	11,0	6,8	-1,4	-9,9	-11,2
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-4,3	-9,9	-5,0	7,0	20,1	-8,0	-19,7	-12,4
Vervoermiddelen	0,2	2,6	14,3	12,0	4,7	-3,5	-6,9	10,5
personenauto's	10,3	13,9	12,0	18,7	1,2	1,9	-6,1	-1,0
overige wegvervoermiddelen	12,3	-4,2	22,1	5,8	-7,5	-0,2	-4,3	-5,5
treinen en trams								
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	11,1	12,5	-5,3	8,0	-7,0	-2,1	0,8	-5,0
Computers	28,1	20,3	12,8	14,6	-6,3	4,1	-6,5	3,3
Overige materiële vaste activa	8,0	15,9	12,5	9,4	-2,2	-0,4	-5,9	-4,8
Immateriële vaste activa	18,2	24,1	24,7	7,5	9,6	4,0	-5,8	0,2
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)								
Overdrachtskosten op grond	12,5	-1,0	-4,5	0,8	-2,1	-6,9	-4,3	-7,1
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	5,5	8,2	4,3	8,1	0,9	-0,6	-5,3	-3,5
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo)	-11,7	2,4	14,6	5,5	12,6	30,6	10,0	0,3
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh	6,0	8,3	4,1	8,2	0,6	-1,3	-5,8	-3,7
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Woningen	104,1	109,7	111,2	115,8	115,6	117,7	112,6	107,8
Bedrijfsgebouwen	96,9	103,3	112,6	125,0	133,4	131,6	118,6	105,3
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	95,7	86,2	81,9	87,7	105,3	96,9	77,8	68,2
Vervoermiddelen	100,2	102,8	117,5	131,5	137,8	132,9	123,8	136,7
personenauto's	110,3	125,7	140,8	167,1	169,1	172,3	161,7	160,1
overige wegvervoermiddelen	112,3	107,5	131,3	139,0	128,6	128,3	122,8	116,1
treinen en trams								
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	111,1	125,0	118,4	127,9	118,9	116,5	117,4	111,6
Computers	128,1	154,1	173,9	199,4	186,9	194,6	181,8	187,9
Overige materiële vaste activa	108,0	125,2	140,8	153,9	150,5	150,0	141,1	134,3
Immateriële vaste activa	118,2	146,8	183,0	196,7	215,6	224,2	211,2	211,5
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)								
Overdrachtskosten op grond	112,5	111,4	106,4	107,2	105,0	97,7	93,6	86,9
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	105,5	114,1	119,0	128,6	129,7	129,0	122,1	117,8
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo)	88,3	90,4	103,6	109,3	123,1	160,7	176,8	177,4
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh	106,0	114,8	119,4	129,2	130,0	128,3	120,8	116,4
<i>prijsniveau 1995 1): mln eurc</i>								
Woningen	17 563	18 520	18 762	19 543	19 499	19 868	18 999	18 193
Bedrijfsgebouwen	7 504	8 001	8 717	9 675	10 329	10 188	9 184	8 154
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2 700	2 432	2 310	2 473	2 970	2 732	2 195	1 923
Vervoermiddelen	6 911	7 093	8 106	9 077	9 506	9 168	8 540	9 435
personenauto's	3 870	4 408	4 938	5 863	5 933	6 043	5 672	5 615
overige wegvervoermiddelen	1 776	1 701	2 077	2 198	2 034	2 030	1 943	1 837
treinen en trams	258	221	178	68	185	199	200	364
schepen	655	493	623	567	490	405	372	479
vliegtuigen	352	269	288	383	853	491	357	1 111
Machines en installaties	12 509	14 073	13 327	14 397	13 389	13 111	13 218	12 559
Computers	2 808	3 379	3 813	4 370	4 097	4 265	3 986	4 119
Overige materiële vaste activa	2 853	3 306	3 717	4 065	3 975	3 961	3 727	3 547
Immateriële vaste activa	2 828	3 510	4 377	4 706	5 158	5 362	5 051	5 059
In cultuur gebrachte activa (bv. bomen en vee)	422	472	373	515	399	283	385	315
Overdrachtskosten op grond	792	784	749	755	739	688	659	612
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	56 890	61 532	64 166	69 362	69 970	69 576	65 866	63 545
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo) (-)	1 367	1 400	1 605	1 693	1 906	2 490	2 738	2 748
Investerings in vaste activa (bruto) van vennootschappen en huishoudens incl. IZWh	55 523	60 130	62 569	67 674	68 093	67 200	63 305	60 992

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

Investerings

TABEL G 20
Investerings in vaste activa van de overheid (bruto) naar type van activa (eigendoms criterium)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Woningen	39	13	37	38	29	66	81	76
Bedrijfsgebouwen	2 369	2 143	2 277	2 355	2 973	3 354	4 135	4 098
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4 989	4 997	5 499	6 089	6 808	7 893	9 095	9 331
Vervoermiddelen	602	430	390	311	279	303	260	249
personenauto's	144	146	174	162	181	192	174	178
overige wegvervoermiddelen	60	73	40	56	44	49	38	54
schepen	67	31	13	18	26	13	20	10
vliegtuigen	331	180	163	75	28	49	28	7
Machines en installaties	677	646	664	787	622	702	671	641
Computers	510	590	585	677	736	710	589	594
Overige materiële vaste activa	357	462	549	509	626	719	636	633
Immateriële vaste activa	465	556	676	745	631	696	615	592
Overdrachtskosten op grond	165	186	197	242	325	328	345	375
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	10 173	10 023	10 874	11 753	13 029	14 771	16 427	16 589
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo) (-)	309	355	504	570	562	459	385	353
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	9 864	9 668	10 370	11 183	12 467	14 312	16 042	16 236
<i>% volumemutaties</i>								
Woningen	-43,5	-64,1	184,6	0,0	-26,3	120,7	18,2	-9,9
Bedrijfsgebouwen	-4,8	-11,5	3,6	0,2	20,6	6,0	18,0	-3,4
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13,4	-1,6	7,5	7,9	7,3	10,5	10,7	1,0
Vervoermiddelen	12,6	-29,1	-10,2	-21,5	-12,9	6,8	-14,2	-5,4
personenauto's	-4,6	1,4	18,5	-8,0	7,4	3,9	-8,9	0,6
overige wegvervoermiddelen	-43,9	21,7	-45,2	40,0	-23,2	11,4	-22,4	42,1
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	18,5	-5,6	1,9	17,6	-21,6	11,4	-5,0	-4,8
Computers	4,2	27,3	4,2	19,3	3,5	-1,5	-14,4	4,8
Overige materiële vaste activa	8,3	28,3	17,1	-7,8	21,6	11,8	-12,1	-0,9
Immateriële vaste activa	38,3	16,8	17,8	7,1	-18,1	6,2	-14,5	-5,7
Overdrachtskosten op grond	15,8	9,7	1,6	14,7	23,6	-8,0	5,8	5,8
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	8,7	-2,5	6,5	5,7	6,5	8,4	7,5	-0,6
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo)	23,4	12,9	39,7	10,3	11,2	-21,9	-18,5	-10,1
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	8,3	-3,0	5,3	5,5	6,3	9,7	8,3	-0,4
<i>volume-indexcijfers (1995=100)</i>								
Woningen	56,5	20,3	57,7	57,7	42,6	93,9	111,0	100,0
Bedrijfsgebouwen	95,2	84,3	87,3	87,5	105,5	111,8	132,0	127,5
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	113,4	111,6	119,9	129,5	138,9	153,4	169,8	171,5
Vervoermiddelen	112,6	79,9	71,7	56,3	49,0	52,4	44,9	42,5
personenauto's	95,4	96,7	114,6	105,4	113,2	117,5	107,1	107,7
overige wegvervoermiddelen	56,1	68,2	37,4	52,3	40,2	44,8	34,7	49,3
schepen								
vliegtuigen								
Machines en installaties	118,5	111,8	113,9	133,9	105,0	117,0	111,2	105,9
Computers	104,2	132,6	138,2	164,9	170,8	168,2	144,1	150,9
Overige materiële vaste activa	108,3	138,9	162,7	150,0	182,4	203,9	179,3	177,6
Immateriële vaste activa	138,3	161,5	190,3	203,8	166,8	177,1	151,4	142,8
Overdrachtskosten op grond	115,8	127,1	129,1	148,1	183,0	168,4	178,1	188,4
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	108,7	106,0	112,8	119,3	127,1	137,7	148,0	147,1
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo)	123,4	139,4	194,7	214,8	238,9	186,6	152,1	136,7
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	108,3	105,0	110,6	116,6	124,0	136,0	147,4	146,8
<i>prijsniveau 1995 1): mln euro</i>								
Woningen	39	14	40	40	29	65	77	69
Bedrijfsgebouwen	2 295	2 031	2 105	2 109	2 544	2 696	3 181	3 074
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4 888	4 810	5 171	5 581	5 988	6 615	7 320	7 392
Vervoermiddelen	598	424	381	299	260	278	239	226
personenauto's	144	146	173	159	171	177	162	163
overige wegvervoermiddelen	60	73	40	56	43	48	37	53
schepen	68	32	13	15	22	11	16	8
vliegtuigen	326	173	155	70	26	45	26	6
Machines en installaties	674	636	648	762	598	666	633	602
Computers	544	692	722	861	892	878	752	788
Overige materiële vaste activa	352	452	529	487	593	663	583	577
Immateriële vaste activa	455	531	626	670	549	583	498	470
Overdrachtskosten op grond	161	177	179	206	254	234	248	262
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	10 006	9 754	10 388	10 981	11 697	12 675	13 627	13 546
Verkoop van gebruikte vaste activa (saldo) (-)	306	346	483	533	593	463	377	339
Investerings in vaste activa (bruto) van de overheid	9 700	9 409	9 905	10 449	11 105	12 185	13 202	13 154

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

TABEL G 21
Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren (eigendoms criterium)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	2 482	2 734	2 790	3 457	3 432	3 472	3 661	3 497
Delfstoffenwinning	1 166	2 223	1 551	1 123	1 047	1 444	1 628	1 791
Industrie	7 994	9 225	9 313	9 056	9 106	8 414	8 807	8 108
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1 471	1 557	1 458	1 579	1 605	1 628	1 653	.
Textiel- en lederindustrie	118	118	145	161	141	121	122	.
Papierindustrie	330	290	393	336	332	313	408	.
Uitgeverijen en drukkerijen	600	637	812	664	664	601	554	.
Aardolie-industrie	306	1 658	412	116	215	145	355	.
Chemische basisproductenindustrie	1 536	1 495	1 759	1 963	1 684	1 339	1 882	.
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Rubber- en kunststofindustrie	339	279	319	335	321	337	354	.
Basismetalaalindustrie	243	281	373	345	640	318	284	.
Metaalproductenindustrie	447	514	613	624	640	531	505	.
Machine-industrie	420	432	590	549	593	663	513	.
Elektrotechnische industrie	1 152	926	1 140	1 063	1 221	1 187	1 125	.
Transportmiddelenindustrie	338	320	471	451	265	337	249	.
Overige industrie	694	718	828	870	785	894	803	.
Energie- en waterleidingbedrijven	3 330	2 031	2 004	1 914	1 652	1 437	1 512	1 650
Bouwnijverheid	1 301	1 387	1 483	1 951	1 625	1 810	1 555	1 500
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	4 958	5 133	6 011	7 019	7 064	6 798	6 577	6 409
Autohandel en -reparatie	720	793	815	1 041	1 043	926	887	.
Groothandel	2 207	2 114	2 701	3 208	3 212	3 218	3 117	.
Detailhandel en reparatie	1 680	1 863	2 003	1 989	2 065	2 059	1 989	.
Horeca	351	363	492	781	744	595	584	.
Vervoer, opslag en communicatie	6 194	7 001	8 304	11 003	11 763	11 942	10 307	10 745
Vervoer over land	1 703	1 715	1 844	1 967	1 878	2 001	1 897	.
Vervoer over water	691	530	685	626	546	504	508	.
Vervoer door de lucht	434	395	524	606	1 182	779	632	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1 496	1 703	1 902	2 354	2 430	3 006	3 165	.
Post en telecommunicatie	1 870	2 658	3 349	5 450	5 727	5 652	4 105	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	27 694	30 765	33 643	36 673	40 001	43 152	42 689	41 495
Banken	1 487	2 071	2 373	2 247	2 744	2 490	2 423	.
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1 851	1 825	2 460	2 081	3 611	3 064	3 049	.
Financiële hulpactiviteiten	216	226	366	437	480	483	443	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	19 293	21 124	21 765	24 278	25 071	28 488	28 636	28 528
Verhuur van roerende goederen	2 858	3 108	3 585	4 515	4 782	5 380	5 031	.
Computerservicebureaus e.d.	383	406	497	646	610	648	610	.
Speur- en ontwikkelingswerk	1 606	2 005	2 597	2 469	2 703	2 599	2 497	.
Juridische en economische dienstverlening	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Architecten- en ingenieursbureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Reclamebureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Uitzendbureaus e.d.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overheid	8 671	8 242	8 931	9 650	10 866	12 103	13 861	14 158
Overheidsbestuur en sociale verzekering	7 008	6 931	7 772	8 398	9 545	10 569	12 287	12 636
Defensie	901	679	557	553	492	485	390	291
Gesubsidieerd onderwijs	762	632	602	699	829	1 049	1 184	1 231
Zorg en overige dienstverlening	4 240	4 632	4 244	4 515	4 797	5 136	4 954	5 250
Gezondheids- en welzijnszorg	2 181	2 116	2 216	2 442	2 714	2 968	2 893	.
Milieudienstverlening	1 032	1 376	779	792	800	875	802	.
Cultuur, sport, recreatie	1 027	1 140	1 249	1 281	1 283	1 293	1 259	.
Particuliere huishoudens met personeel	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overige dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	68 030	73 373	78 274	86 361	91 353	95 708	95 551	94 603
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 649	1 693	2 044	2 175	2 398	2 835	2 979	2 967
uitvoer	432	504	581	561	577	876	792	796
consumptieve bestedingen	1 217	1 189	1 463	1 614	1 821	1 959	2 187	2 171
Investerings in vaste activa (bruto)	66 381	71 680	76 230	84 186	88 955	92 873	92 572	91 636
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	33 828	35 916	37 540	42 158	43 083	42 867	44 534	42 299
Financiële instellingen	2 559	3 063	4 074	3 248	4 659	5 524	1 376	3 700
Overheid	9 864	9 668	10 370	11 183	12 467	14 312	16 042	16 236
Huishoudens	19 990	22 886	24 083	27 440	28 584	29 997	30 452	29 241
Instellingen zonder winstdoelmerk t.b.v. huishoudens	140	147	163	157	162	173	168	160

Investerings

TABEL G 22
Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen (eigendoms criterium): volumemutaties

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	%							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,4	8,5	1,5	21,6	-4,5	-3,9	2,4	-5,7
Delfstoffenwinning	-4,7	87,5	-32,2	-29,1	-9,4	34,1	9,5	7,2
Industrie	4,3	14,7	-0,2	-3,7	-1,3	-8,9	3,2	-8,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	9,5	5,4	-7,7	7,2	-0,4	-0,7	0,1	.
Textiel- en lederindustrie	-5,6	-	22,9	10,3	-13,0	-15,6	-0,8	.
Papierindustrie	33,2	-12,4	34,1	-14,8	-1,8	-6,6	28,8	.
Uitgeverijen en drukkerijen	-7,9	7,3	26,1	-19,2	-3,0	-10,1	-9,0	.
Aardolie-industrie	10,2	434,6	-75,5	-71,8	83,6	-33,0	141,4	.
Chemische basisproductenindustrie	22,1	-3,8	16,1	9,8	-16,0	-21,8	39,0	.
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Rubber- en kunststofindustrie	32,1	-18,0	14,0	4,4	-5,4	6,2	4,2	.
Basismetalaalindustrie	32,2	14,4	31,3	-8,8	82,3	-51,4	-12,6	.
Metaalproductenindustrie	10,7	14,3	17,9	1,6	1,1	-17,5	-6,0	.
Machine-industrie	22,9	3,1	35,4	-7,6	6,0	10,6	-23,5	.
Elektrotechnische industrie	59,1	-20,1	21,6	-7,9	12,8	-4,6	-7,4	.
Transportmiddelenindustrie	-71,1	-5,6	46,3	-5,1	-42,4	25,7	-27,0	.
Overige industrie	2,5	3,3	14,6	5,0	-10,8	12,9	-11,2	.
Energie- en waterleidingbedrijven	38,2	-39,6	-3,2	-6,5	-16,7	-15,4	2,9	6,8
Bouwnijverheid	36,9	6,6	6,2	29,7	-18,7	9,7	-15,0	-5,5
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	11,1	3,3	15,7	15,2	-2,6	-6,0	-4,7	-3,0
Autohandel en -reparatie	13,7	10,6	2,1	26,4	-2,2	-12,6	-5,2	.
Groothandel	12,3	-3,9	26,4	17,2	-3,4	-1,7	-4,4	.
Detailhandel en reparatie	14,6	9,7	5,6	-2,2	0,2	-3,7	-5,3	.
Horeca	-11,7	2,8	34,2	56,5	-6,9	-21,5	-3,5	.
Vervoer, opslag en communicatie	-4,2	12,0	16,5	30,4	3,7	-0,8	-15,7	3,3
Vervoer over land	-3,6	-0,1	7,1	5,6	-5,3	5,1	-7,0	.
Vervoer over water	22,4	-23,2	21,7	-9,9	-12,9	-4,9	-3,6	.
Vervoer door de lucht	-47,4	-10,4	30,9	13,7	91,4	-34,9	-20,0	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	-3,7	12,7	9,6	21,5	-0,5	19,0	1,9	.
Post en telecommunicatie	6,2	40,5	23,7	59,9	0,8	-3,7	-28,7	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	6,0	9,2	6,5	5,4	3,7	2,5	-5,3	-5,6
Banken	-5,9	40,9	14,1	-6,2	17,8	-11,7	-4,7	.
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	18,2	-2,8	31,8	-17,5	66,0	-19,6	-4,6	.
Financiële hulpactiviteiten	-	7,4	61,5	18,3	6,4	-1,7	-9,1	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	3,7	6,5	-0,6	6,6	-2,8	6,4	-5,2	-4,7
Verhuur van roerende goederen	15,5	9,2	14,5	26,4	2,7	11,0	-6,0	.
Computerservicebureaus e.d.	45,5	10,2	23,4	29,8	-8,7	5,4	-6,5	.
Speur- en ontwikkelingswerk	12,3	26,0	28,7	-7,0	5,9	-5,4	-5,1	.
Juridische en economische dienstverlening	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Architecten- en ingenieursbureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Reclamebureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Uitzendbureaus e.d.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overheid	10,8	-5,9	6,4	5,6	8,1	6,5	10,7	0,5
Overheidsbestuur en sociale verzekering	7,6	-2,3	9,9	5,5	9,0	5,7	12,3	1,2
Defensie	45,6	-25,3	-19,3	-2,7	-13,9	-4,7	-21,6	-26,4
Gesubsidieerd onderwijs	9,2	-16,3	-5,1	15,1	14,9	22,2	10,3	2,8
Zorg en overige dienstverlening	-8,5	8,4	-9,7	4,5	3,0	3,2	-5,8	1,4
Gezondheids- en welzijnszorg	-6,0	-3,9	2,8	7,8	7,1	4,3	-5,1	.
Milieudienstverlening	-19,9	31,3	-44,3	-0,1	-1,0	6,0	-10,9	.
Cultuur, sport, recreatie	-	11,5	8,9	1,6	-2,3	-1,1	-4,1	.
Particuliere huishoudens met personeel	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overige dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	5,9	6,6	4,6	7,8	1,6	0,7	-3,4	-3,0
Verkoop van gebruikte vaste activa	-6,9	4,4	19,9	6,7	12,2	18,3	5,4	-1,0
uitvoer	-10,9	14,4	15,5	-3,8	1,8	46,6	-10,2	0,5
consumptieve bestedingen	-5,4	0,8	21,8	10,9	15,9	9,3	12,3	-1,6
Investerings in vaste activa (bruto)	6,3	6,6	4,2	7,8	1,4	0,2	-3,6	-3,1

TABEL G 23
Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen (eigendoms criterium): volume-indexcijfers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1995=100</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	101,4	110,1	111,7	135,9	129,9	124,9	127,8	120,5
Delfstoffenwinning	95,3	178,7	121,3	85,9	77,8	104,3	114,2	122,4
Industrie	104,3	119,7	119,5	115,1	113,7	103,6	106,9	98,3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	109,5	115,4	106,5	114,2	113,7	112,8	113,0	.
Textiel- en lederindustrie	94,4	94,4	116,0	128,0	111,3	93,9	93,2	.
Papierindustrie	133,2	116,6	156,5	133,4	131,0	122,3	157,5	.
Uitgeverijen en drukkerijen	92,1	98,9	124,7	100,7	97,7	87,8	79,9	.
Aardolie-industrie	110,2	589,3	144,3	40,6	74,6	50,0	120,6	.
Chemische basisproductenindustrie	122,1	117,5	136,3	149,8	125,7	98,3	136,7	.
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Rubber- en kunststofindustrie	132,1	108,3	123,4	128,9	121,9	129,5	134,9	.
Basismetalaalindustrie	132,2	151,3	198,7	181,1	330,2	160,4	140,3	.
Metaalproductenindustrie	110,7	126,5	149,2	151,6	153,3	126,5	118,9	.
Machine-industrie	122,9	126,7	171,6	158,5	168,1	185,9	142,2	.
Elektrotechnische industrie	159,1	127,2	154,7	142,5	160,7	153,3	142,0	.
Transportmiddelenindustrie	28,9	27,3	39,9	37,9	21,8	27,4	20,0	.
Overige industrie	102,5	105,9	121,4	127,4	113,7	128,3	113,9	.
Energie- en waterleidingbedrijven	138,2	83,4	80,8	75,6	63,0	53,3	54,8	58,5
Bouwnijverheid	136,9	145,9	155,0	200,9	163,3	179,1	152,3	144,0
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	111,1	114,7	132,7	152,9	149,0	140,1	133,4	129,4
Autohandel en -reparatie	113,7	125,7	128,4	162,3	158,7	138,7	131,6	.
Groothandel	112,3	107,9	136,4	159,9	154,5	151,9	145,2	.
Detailhandel en reparatie	114,6	125,7	132,7	129,8	130,0	125,3	118,6	.
Horeca	88,3	90,8	121,8	190,7	177,5	139,3	134,4	.
Vervoer, opslag en communicatie	95,8	107,2	124,9	162,9	168,8	167,5	141,1	145,8
Vervoer over land	96,4	96,3	103,1	109,0	103,1	108,4	100,8	.
Vervoer over water	122,4	94,0	114,4	103,1	89,7	85,3	82,2	.
Vervoer door de lucht	52,6	47,1	61,7	70,2	134,3	87,5	70,0	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	96,3	108,6	119,0	144,6	143,9	171,2	174,5	.
Post en telecommunicatie	106,2	149,2	184,6	295,2	297,7	286,7	204,3	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	106,0	115,7	123,2	129,9	134,7	138,0	130,8	123,4
Banken	94,1	132,6	151,2	141,8	167,0	147,5	140,5	.
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	118,2	115,0	151,6	125,0	207,5	166,7	159,1	.
Financiële hulpactiviteiten	100,0	107,4	173,5	205,2	218,4	214,7	195,2	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	103,7	110,4	109,7	116,9	113,6	121,0	114,7	109,3
Verhuur van roerende goederen	115,5	126,1	144,4	182,5	187,5	208,2	195,7	.
Computerservicebureaus e.d.	145,5	160,3	197,9	256,8	234,5	247,2	231,2	.
Speur- en ontwikkelingswerk	112,3	141,5	182,1	169,4	179,4	169,7	161,0	.
Juridische en economische dienstverlening	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Architecten- en ingenieursbureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Reclamebureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Uitzendbureaus e.d.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overheid	110,8	104,2	110,9	117,1	126,6	134,8	149,2	150,1
Overheidsbestuur en sociale verzekering	107,6	105,2	115,6	121,9	132,9	140,4	157,7	159,5
Defensie	145,6	108,7	87,8	85,4	73,5	70,1	54,9	40,4
Gesubsidieerd onderwijs	109,2	91,4	86,8	99,9	114,7	140,2	154,6	159,0
Zorg en overige dienstverlening	91,5	99,2	89,5	93,6	96,4	99,5	93,7	95,0
Gezondheids- en welzijnszorg	94,0	90,4	92,9	100,1	107,3	111,9	106,2	.
Milieudienstverlening	80,1	105,2	58,6	58,5	57,9	61,4	54,7	.
Cultuur, sport, recreatie	100,0	111,5	121,4	123,3	120,4	119,1	114,2	.
Particuliere huishoudens met personeel	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overige dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	105,9	112,9	118,1	127,2	129,3	130,3	125,9	122,1
Verkoop van gebruikte vaste activa	93,1	97,2	116,5	124,3	139,5	165,1	173,9	172,2
uitvoer	89,1	101,9	117,6	113,2	115,2	168,9	151,7	152,5
consumptieve bestedingen	94,6	95,4	116,1	128,8	149,2	163,1	183,2	180,3
Investerings in vaste activa (bruto)	106,3	113,4	118,1	127,3	129,1	129,4	124,7	120,9

Investerings

TABEL G 24
Investerings in vaste activa (bruto) naar bedrijfstakken, -klassen (eigendoms criterium): prijsniveau 1995 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	2 475	2 686	2 727	3 317	3 169	3 046	3 119	2 941
Delfstoffenwinning	1 146	2 149	1 457	1 033	935	1 254	1 373	1 472
Industrie	7 953	9 126	9 111	8 775	8 663	7 896	8 151	7 495
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1 458	1 537	1 419	1 521	1 514	1 503	1 505	.
Textiel- en lederindustrie	118	118	145	160	139	117	116	.
Papierindustrie	329	288	386	329	324	302	389	.
Uitgeverijen en drukkerijen	598	642	809	654	634	570	519	.
Aardolie-industrie	302	1 615	395	111	204	137	330	.
Chemische basisproductenindustrie	1 525	1 467	1 703	1 870	1 570	1 228	1 707	.
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Rubber- en kunststofindustrie	346	284	323	338	319	339	353	.
Basismetalenindustrie	242	277	364	331	604	294	257	.
Metaalproductenindustrie	445	509	600	610	616	509	478	.
Machine-industrie	418	431	584	539	571	632	483	.
Elektrotechnische industrie	1 144	915	1 112	1 024	1 155	1 102	1 021	.
Transportmiddelenindustrie	337	318	465	441	254	320	233	.
Overige industrie	691	714	818	859	766	865	768	.
Energie- en waterleidingbedrijven	3 287	1 985	1 922	1 798	1 498	1 268	1 304	1 393
Bouwnijverheid	1 292	1 377	1 463	1 897	1 542	1 691	1 438	1 359
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	4 907	5 068	5 862	6 754	6 579	6 186	5 894	5 718
Autohandel en -reparatie	714	789	806	1 019	996	871	826	.
Groothandel	2 194	2 109	2 666	3 125	3 020	2 968	2 837	.
Detailhandel en reparatie	1 652	1 812	1 913	1 871	1 875	1 806	1 710	.
Horeca	347	357	479	749	698	548	528	.
Vervoer, opslag en communicatie	6 145	6 881	8 014	10 449	10 832	10 745	9 054	9 352
Vervoer over land	1 692	1 691	1 811	1 913	1 811	1 904	1 771	.
Vervoer over water	695	534	650	585	510	484	467	.
Vervoer door de lucht	428	384	502	571	1 093	712	570	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1 477	1 665	1 825	2 216	2 206	2 624	2 675	.
Post en telecommunicatie	1 853	2 604	3 221	5 152	5 195	5 002	3 566	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	26 977	29 450	31 363	33 068	34 276	35 125	33 278	31 416
Banken	1 505	2 120	2 418	2 267	2 670	2 358	2 246	.
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1 811	1 761	2 322	1 915	3 178	2 554	2 438	.
Financiële hulpactiviteiten	218	234	378	447	476	468	425	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	18 598	19 800	19 674	20 963	20 381	21 694	20 576	19 605
Verhuur van roerende goederen	2 843	3 104	3 554	4 494	4 617	5 125	4 817	.
Computerservicebureaus e.d.	390	430	530	688	629	663	620	.
Speur- en ontwikkelingswerk	1 612	2 032	2 615	2 433	2 577	2 437	2 312	.
Juridische en economische dienstverlening	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Architecten- en ingenieursbureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Reclamebureaus	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Uitzendbureaus e.d.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overheid	8 528	8 023	8 535	9 015	9 745	10 375	11 489	11 551
Overheidsbestuur en sociale verzekering	6 886	6 728	7 396	7 802	8 502	8 985	10 087	10 206
Defensie	891	666	537	523	450	429	336	247
Gesubsidieerd onderwijs	751	629	597	687	789	965	1 064	1 094
Zorg en overige dienstverlening	4 186	4 537	4 097	4 282	4 411	4 551	4 286	4 346
Gezondheids- en welzijnszorg	2 140	2 057	2 114	2 279	2 441	2 548	2 418	.
Milieudienstverlening	1 020	1 339	746	745	737	781	696	.
Cultuur, sport, recreatie	1 026	1 144	1 245	1 265	1 236	1 222	1 172	.
Particuliere huishoudens met personeel	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Overige dienstverlening n.e.g.	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	.
Investerings in vaste activa uit productie en invoer	66 896	71 287	74 554	80 344	81 665	82 245	79 489	77 089
Verkoop van gebruikte vaste activa (-)	1 673	1 746	2 094	2 234	2 507	2 966	3 125	3 094
uitvoer	432	494	570	549	559	819	736	740
consumptieve bestedingen	1 241	1 251	1 524	1 689	1 957	2 140	2 403	2 366
Investerings in vaste activa (bruto)	65 223	69 539	72 475	78 124	79 195	79 382	76 511	74 151

1) De gegevens zijn berekend aan de hand van de volume-indexcijfers in tabel G 23. Dientengevolge wijken de aggregaten af van de som van de onderdelen.

TABEL G 25
Veranderingen in voorraden naar productgroepen 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Akker- en tuinbouwproducten	- 6	- 83	- 98	183	173	206	20	106
Veeteeltproducten	- 30	- 161	89	- 76	- 72	- 74	- 23	- 10
Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt	-	-	-	-	-	-	-	-
Bosbouwproducten	- 1	1	-	2	2	- 3	1	1
Visserijproducten	-	-	1	-	-	-	-	-
Aardolie en aardgas	98	- 102	- 69	- 77	-	114	-	- 250
Overige delfstoffen	41	63	6	22	48	59	4	42
Vis- en vleesproducten	29	4	- 2	- 1	-	-	-	-
Aardappel-, groente- en fruitproducten	- 13	-	-	-	-	-	-	- 6
Oliën en vetten	24	- 52	- 27	- 44	11	- 30	- 78	-
Zuivelproducten	28	31	10	-	- 39	48	2	- 1
Graan- en zetmeelproducten	- 1	- 2	- 2	- 30	- 16	- 10	-	-
Voedingsmiddelen n.e.g.	69	- 40	- 181	41	- 61	- 123	- 3	23
Dranken	7	4	16	15	-	-	-	- 25
Tabaksproducten	-	-	-	-	-	-	-	-
Textiel	- 18	33	34	- 35	29	11	-	-
Kleding	29	32	18	64	33	30	30	62
Leder en lederwaren	- 8	9	20	- 7	-	-	-	-
Hout en houtproducten (excl. meubelen)	- 13	61	5	7	46	-	-	14
Papier en papierwaren	- 67	38	- 6	31	- 17	10	-	-
Drukwerk en opgenomen media	- 26	2	13	5	-	-	-	14
Aardolie-producten e.d.	51	- 31	- 103	105	- 35	-	-	153
Chemische producten	127	228	181	- 34	27	9	- 150	- 32
Rubber- en kunststofproducten	26	79	93	70	- 4	-	-	- 24
Glas en bouwmaterialen	25	- 5	- 9	- 18	-	-	-	9
Basismetalen	134	146	157	- 47	168	61	- 22	0
Metaalproducten	- 47	106	394	151	185	237	149	30
Machines en apparaten n.e.g.	266	- 435	405	- 242	- 251	611	- 452	- 6
Kantoorapparaten en computers	- 15	101	242	117	50	- 610	-	70
Elektrische machines n.e.g.	48	68	103	89	- 50	-	- 100	- 8
Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	- 12	1	44	375	92	- 27	-	- 125
Medische, precisie en optische apparaten	124	- 19	81	68	78	9	-	79
Auto's	- 4	219	502	- 468	- 399	- 433	- 194	0
Overige transportmiddelen	- 7	312	443	102	178	4	48	331
Meubelen en overige industriële producten	40	222	- 3	85	9	- 204	23	33
Elektriciteit	2	-	- 1	-	-	-	-	-
Gas	-	-	1	1	-	-	-	-
Water	-	-	-	-	-	-	-	-
Producten van de bouwnijverheid	-	-	-	-	-	-	-	-
Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's)	-	-	-	-	-	-	-	-
Horeca	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervoer	-	-	-	-	-	-	-	-
Post en telecommunicatie	- 1	- 1	-	-	-	-	-	-
Bankdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Verzekeringdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële hulpdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Verhuur van en handel in onroerend goed	-	-	-	-	-	-	-	-
Verhuur van roerende goederen	-	-	-	-	-	-	-	-
Zakelijke diensten	6	- 2	- 3	- 9	13	15	4	0
Openbaar bestuur, defensie, sociale verzekering	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-
Medische en maatschappelijke diensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Diensten n.e.g.	6	12	60	37	42	33	38	23
Subtotaal	924	839	2 414	482	240	- 57	- 703	503
Niet toegerekende goederen en diensten	- 93	-	-	-	-	-	-	-
Loondiensten, veredeling en handelsdiensten	-	-	-	-	-	-	-	-
Veranderingen in voorraden in het binnenland uit productie en invoer	831	839	2 414	482	240	- 57	- 703	503
Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding n.e.g. (-)	168	1	47	- 42	- 149	- 85	117	357
Veranderingen in voorraden	663	838	2 367	524	389	28	- 820	146

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

Productie, verbruik en inkomensvorming

TABEL P 0.1
Input-outputtabel, producentenprijzen (mln euro), 2001

	Landbouw, bosbouw en visserij	Delfstoffenwinning	Voedings- en genotmiddelenindustrie	Textiel- en lederindustrie	Papierindustrie, uitgeverijen en drukkerijen	Aardolie-industrie	Chemische industrie	Rubber- en kunststofindustrie	Metaalindustrie	Machine-industrie	Elektrotechnische industrie	Transportmiddelenindustrie	Overige industrie	Energie- en waterleidingbedrijven	Bouwnijverheid
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1 Landbouw, bosbouw en visserij	2 694	3	8 064	12	11	2	33	12	12	10	7	6	10	39	66
2 Delfstoffenwinning	4	235	105	2	65	802	504	4	48	1	8	2	253	4 515	199
3 Voedings- en genotmiddelenindustrie	2 525	2	4 669	24	38	3	267	4	3	8	15	1	48	4	23
4 Textiel- en lederindustrie	8	3	7	438	13	1	41	17	5	8	6	24	73	1	16
5 Papierindustrie, uitgeverijen en drukkerijen	11	12	958	52	2 594	15	292	88	105	82	170	50	171	36	77
6 Aardolie-industrie	269	41	79	10	34	1 090	1 366	11	61	11	26	21	87	100	269
7 Chemische industrie	140	6	103	104	161	133	4 469	336	87	39	113	78	233	85	257
8 Rubber- en kunststofindustrie	17	9	151	17	48	4	111	154	77	76	100	111	261	15	559
9 Metaalindustrie	44	60	217	5	81	22	127	39	3 454	1 190	583	868	238	112	1 725
10 Machine-industrie	294	138	155	20	110	42	165	33	302	1 149	98	147	141	108	495
11 Elektrotechnische industrie	10	23	82	11	85	12	122	12	85	102	1 702	245	70	60	169
12 Transportmiddelenindustrie	12	1	8	1	8	2	36	–	27	45	6	1 547	41	–	37
13 Overige industrie	152	12	281	18	85	10	123	87	225	88	98	109	958	17	4 821
14 Energie- en waterleidingbedrijven	1 316	64	618	73	242	57	645	129	518	106	168	98	297	5 108	105
15 Bouwnijverheid	121	74	51	13	29	8	64	13	111	42	70	58	117	134	15 012
16 Handel en reparatie	307	61	348	52	260	75	353	59	360	404	114	85	298	74	677
17 Horeca	11	8	94	18	79	6	74	21	55	57	108	29	50	31	47
18 Vervoer, opslag en communicatie	240	255	174	26	486	39	170	36	102	101	139	87	153	104	429
19 Financiële instellingen	239	27	140	32	138	33	151	31	117	84	107	51	96	70	398
20 Verhuur van en handel in onroerend goed	4	5	104	20	69	42	47	31	131	84	40	49	102	16	254
21 Zakelijke dienstverlening en verhuur van roerende goederen	504	295	2 298	186	1 255	269	1 777	365	893	913	1 673	670	819	634	3 238
22 Overheid	45	20	111	16	67	17	324	20	71	84	121	74	70	48	88
23 Gezondheids- en welzijnszorg	272	1	27	4	23	4	22	7	14	15	12	10	30	18	24
24 Dienstverlening n.e.g.	343	47	238	32	200	31	302	38	158	117	153	53	174	59	584
25 Goederen en diensten n.e.g.	3	8	10	21	39	8	55	10	29	23	26	7	41	20	114
26 Correctie in verband met loon in natura	– 18	– 7	– 53	– 8	– 40	– 4	– 33	– 12	– 45	– 31	– 32	– 21	– 40	– 8	– 253
27 Totaal regels 1–26	9 567	1 403	19 039	1 199	6 180	2 723	11 607	1 545	7 005	4 808	5 631	4 459	4 791	11 400	29 430
28 Invoer van goederen (cif) en diensten	1 756	1 179	12 251	1 674	4 531	11 785	12 482	1 967	5 553	4 391	7 012	5 148	3 460	2 660	7 949
29 Belastingen op invoer (exclusief BTW)	10	37	160	4	14	13	78	8	36	28	26	16	12	156	56
30 Subsidies op invoer (–)	–	–	– 72	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
31 Niet-afrekbare BTW	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
32 Handels- en vervoersmarges	689	122	2 582	210	601	140	2 249	333	993	1 180	1 036	1 258	1 252	207	3 991
33 Totaal regels 27–32 (=regel 47 gebruikstabel)	12 022	2 741	33 960	3 087	11 326	14 661	26 416	3 853	13 587	10 407	13 705	10 881	9 515	14 423	41 426
34 Productgebonden belastingen op productie (exclusief BTW)	1	247	1 789	–	–	3 569	82	–	6	–	–	49	3	2 367	–
35 Niet-productgebonden belastingen op productie	472	24	215	19	44	120	109	8	43	24	39	22	41	84	94
36 Productgebonden subsidies op productie (–)	– 340	–	– 426	–	– 1	–	– 2	–	–	–	– 49	– 86	–	– 7	– 34
37 Niet-productgebonden subsidies (–)	– 279	– 4	– 121	– 14	– 16	– 17	– 58	– 17	– 102	– 127	– 79	– 161	– 43	– 7	– 226
38 Lonen	2 040	415	4 250	689	3 806	343	3 039	1 065	3 982	2 880	3 371	1 829	4 436	1 347	12 173
39 Sociale premies t.l.v. werkgevers	467	110	1 141	161	844	87	748	222	890	650	748	420	1 026	310	3 294
40 Exploitatie-overschot (bruto)	7 883	11 209	6 142	525	2 922	1 612	4 430	644	1 545	1 409	1 441	730	2 535	4 073	7 833
41 Totaal regels 34–40	10 244	12 001	12 990	1 380	7 599	5 714	8 348	1 922	6 364	4 836	5 471	2 803	7 998	8 167	23 134
42 Verkoop van gebruikte vaste activa															
43 Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland															
44 Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland															
45 Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding n.e.g.															
46 Totaal regels 33+41+42+43+44+45	22 266	14 742	46 950	4 467	18 925	20 375	34 764	5 775	19 951	15 243	19 176	13 684	17 513	22 590	64 560

TABEL P 2
Intermediair verbruik naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	10 853	10 897	10 881	11 055	11 600	12 022	11 809	11 701
Delfstoffenwinning	2 188	2 236	2 322	2 273	2 538	2 741	2 746	2 752
Industrie	115 666	124 960	127 081	130 963	151 424	151 398	147 698	147 737
Voedings- en genotmiddelenindustrie	30 663	32 124	32 332	31 208	32 860	33 960	33 228	32 536
Textiel- en lederindustrie	2 839	2 994	3 114	3 025	3 197	3 087	2 991	2 892
Papierindustrie	2 900	3 118	3 193	3 282	3 838	3 718	3 731	3 687
Uitgeverijen en drukkerijen	6 181	6 259	6 817	7 012	7 437	7 608	7 162	6 982
Aardolie-industrie	8 860	9 442	6 962	9 219	16 032	14 661	13 967	14 636
Chemische basisproductenindustrie	12 137	13 739	12 844	13 062	18 188	17 917	17 881	19 552
Chemische eindproductenindustrie	6 182	6 574	6 916	7 382	8 002	8 499	8 827	9 359
Rubber- en kunststofindustrie	2 850	3 126	3 338	3 408	3 866	3 853	3 873	3 806
Basismetalaalindustrie	3 214	3 714	3 951	3 759	4 271	4 344	4 219	4 347
Metaalproductenindustrie	7 228	7 667	8 441	8 468	9 271	9 243	9 002	8 800
Machine-industrie	7 359	8 127	8 673	8 975	10 232	10 407	10 287	9 879
Elektrotechnische industrie	10 127	11 735	12 030	12 636	13 746	13 705	12 394	11 616
Transportmiddelenindustrie	7 830	8 437	9 995	10 482	10 959	10 881	10 789	10 714
Overige industrie	7 296	7 904	8 475	9 045	9 525	9 515	9 347	8 931
Energie- en waterleidingbedrijven	10 535	11 239	11 342	11 130	12 827	14 423	13 938	15 252
Bouwnijverheid	29 577	30 757	32 614	35 636	38 864	41 426	41 174	38 813
Burgerlijke en utiliteitsbouw	15 990	16 622	17 279	18 857	20 600	21 796	21 295	20 071
Grond-, water- en wegenbouw	5 638	5 942	6 283	7 152	7 830	8 617	8 767	8 201
Overige bouwnijverheid	7 949	8 193	9 052	9 627	10 434	11 013	11 112	10 541
Handel, horeca en reparatie	31 077	32 982	35 479	37 541	40 664	42 625	43 894	43 713
Autohandel en -reparatie	4 495	4 843	5 150	5 629	5 854	6 058	6 268	6 176
Groothandel	13 797	14 693	16 091	16 851	18 713	19 624	20 309	20 429
Detailhandel en reparatie	7 034	7 345	7 774	8 197	8 766	9 342	9 706	9 677
Horeca	5 751	6 101	6 464	6 864	7 331	7 601	7 611	7 431
Vervoer, opslag en communicatie	18 258	20 260	22 215	24 965	28 656	30 243	31 033	31 039
Vervoer over land	4 464	4 793	5 034	5 323	5 781	5 931	6 077	6 172
Vervoer over water	2 495	2 690	2 762	2 881	3 233	3 447	3 593	3 630
Vervoer door de lucht	3 199	3 638	3 874	4 224	5 023	4 873	4 972	4 780
Dienstverlening t.b.v. vervoer	4 498	4 827	5 174	5 628	6 100	6 394	6 641	6 506
Post en telecommunicatie	3 602	4 312	5 371	6 909	8 519	9 598	9 750	9 951
Financiële en zakelijke dienstverlening	37 400	41 906	46 679	50 868	56 628	60 702	62 762	62 914
Banken	4 382	5 163	5 886	6 289	7 236	7 569	7 606	7 589
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	5 178	5 788	6 558	6 920	7 545	7 731	8 302	8 408
Financiële hulpactiviteiten	938	981	1 179	1 294	1 535	1 574	1 581	1 604
Verhuur van en handel in onroerend goed	6 609	6 961	7 209	7 554	7 980	8 503	9 017	9 192
Verhuur van roerende goederen	1 514	1 656	1 748	2 039	2 310	2 578	2 715	2 766
Computerservicebureaus e.d.	1 943	2 628	3 318	3 885	4 407	4 816	4 643	4 474
Speur- en ontwikkelingswerk	1 115	1 219	1 320	1 496	1 620	1 749	1 840	1 855
Juridische en economische dienstverlening	5 387	6 218	6 853	7 640	8 723	9 819	10 576	10 678
Architecten- en ingenieursbureaus	3 015	3 138	3 497	3 851	4 180	4 639	4 605	4 591
Reclamebureaus	3 587	3 864	4 186	4 470	5 107	5 282	5 218	5 141
Uitzendbureaus e.d.	741	961	1 282	1 421	1 521	1 593	1 612	1 553
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2 991	3 329	3 643	4 009	4 464	4 849	5 047	5 063
Overheid	15 722	16 312	17 115	18 642	19 846	22 989	24 212	25 221
Overheidsbestuur en sociale verzekering	11 428	11 750	12 452	13 216	14 390	16 962	17 960	18 723
Defensie	1 672	1 762	1 684	2 248	2 060	2 227	2 202	2 261
Gesubsidieerd onderwijs	2 622	2 800	2 979	3 178	3 396	3 800	4 050	4 237
Zorg en overige dienstverlening	18 009	18 901	20 378	21 757	23 462	25 760	27 709	29 101
Gezondheids- en welzijnszorg	7 510	7 706	8 218	8 704	9 285	10 558	11 510	12 202
Milieudienstverlening	2 353	2 641	3 061	3 336	3 721	3 980	4 289	4 583
Cultuur, sport en recreatie	5 821	6 105	6 515	6 989	7 512	8 134	8 696	8 987
Particuliere huishoudens met personeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige dienstverlening n.e.g.	2 325	2 449	2 584	2 728	2 944	3 088	3 214	3 329
Subtotaal	289 285	310 450	326 106	344 830	386 509	404 329	406 975	408 243
Goederen en diensten n.e.g.	1 180	1 204	1 225	1 232	1 263	1 282	1 300	1 278
Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	290 465	311 654	327 331	346 062	387 772	405 611	408 275	409 521
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	226 529	244 470	255 712	269 520	303 802	315 101	315 061	315 228
Financiële instellingen	10 530	12 071	13 735	14 589	16 501	16 990	17 684	17 774
Overheid	19 942	20 687	21 963	23 988	25 483	29 284	30 779	31 922
Huishoudens	32 406	33 324	34 762	36 731	39 797	41 926	42 317	42 060
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	1 058	1 102	1 159	1 234	2 189	2 310	2 434	2 537

TABEL P 3
Belastingen op productie en invoer naar bedrijfstakken, -klassen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	396	405	388	408	432	473	488	455
Delfstoffenwinning	387	352	357	331	301	271	225	238
Industrie	5 427	5 747	5 921	6 572	5 953	6 182	6 357	7 024
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1 695	1 778	1 840	2 054	1 953	2 004	2 091	2 170
Textiel- en lederindustrie	14	12	10	16	16	19	21	21
Papierindustrie	22	18	21	26	26	27	28	27
Uitgeverijen en drukkerijen	9	13	10	14	15	17	17	18
Aardolie-industrie	3 453	3 647	3 764	4 024	3 558	3 689	3 626	4 182
Chemische basisproductenindustrie	68	74	62	125	134	159	267	280
Chemische eindproductenindustrie	20	20	22	23	25	32	32	33
Rubber- en kunststofindustrie	6	5	7	6	8	8	8	8
Basismetalaalindustrie	14	16	13	21	23	26	46	47
Metaalproductenindustrie	14	14	14	18	20	23	22	23
Machine-industrie	8	9	10	15	17	24	27	26
Elektrotechnische industrie	15	19	19	30	32	39	41	39
Transportmiddelenindustrie	54	86	92	162	83	71	88	107
Overige industrie	35	36	37	38	43	44	43	43
Energie- en waterleidingbedrijven	598	960	977	1 516	1 940	2 451	2 112	2 268
Bouwnijverheid	69	66	59	79	79	94	91	84
Burgerlijke en utiliteitsbouw	26	22	22	27	27	33	31	29
Grond-, water- en wegenbouw	17	21	15	19	19	21	21	19
Overige bouwnijverheid	26	23	22	33	33	40	39	36
Handel, horeca en reparatie	798	579	582	583	558	660	772	710
Autohandel en -reparatie	136	127	115	122	116	125	125	116
Groothandel	474	267	296	263	231	286	397	368
Detailhandel en reparatie	57	54	55	67	68	93	96	88
Horeca	131	131	116	131	143	156	154	138
Vervoer, opslag en communicatie	154	131	150	183	213	230	236	234
Vervoer over land	105	79	100	122	123	123	122	125
Vervoer over water	1	1	1	3	3	2	2	2
Vervoer door de lucht	15	17	14	18	43	58	64	59
Dienstverlening t.b.v. vervoer	20	20	23	27	30	32	34	35
Post en telecommunicatie	13	14	12	13	14	15	14	13
Financiële en zakelijke dienstverlening	3 650	4 067	4 529	5 127	5 627	6 399	6 612	6 546
Banken	263	296	318	355	611	506	422	314
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	507	557	592	540	568	700	717	767
Financiële hulpactiviteiten	9	9	10	14	13	15	15	15
Verhuur van en handel in onroerend goed	969	1 029	1 119	1 170	1 281	1 359	1 480	1 608
Verhuur van roerende goederen	171	131	185	211	232	240	242	254
Computerservicebureaus e.d.	5	4	3	11	12	15	16	14
Speur- en ontwikkelingswerk	9	8	8	11	11	11	11	11
Juridische en economische dienstverlening	1 693	2 020	2 282	2 777	2 860	3 504	3 659	3 517
Architecten- en ingenieursbureaus	6	5	5	11	11	15	15	14
Reclamebureaus	3	1	0	2	2	3	3	3
Uitzendbureaus e.d.	1	1	1	11	11	15	16	14
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	14	6	6	14	15	16	16	15
Overheid	274	286	290	333	349	357	372	401
Overheidsbestuur en sociale verzekering	173	178	179	209	219	228	236	260
Defensie	1	–	–	–	–	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	100	108	111	124	130	129	136	141
Zorg en overige dienstverlening	337	344	382	451	584	601	627	606
Gezondheids- en welzijnszorg	61	68	72	106	112	131	139	142
Milieudienstverlening	174	172	195	210	339	319	327	278
Cultuur, sport en recreatie	82	86	96	110	107	125	135	160
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	20	18	19	25	26	26	26	26
Subtotaal	12 090	12 937	13 635	15 583	16 036	17 718	17 892	18 566
Toegerekende BTW	22 163	23 504	25 068	26 753	28 517	32 543	34 080	34 188
Belastingen op invoer (exclusief BTW)	4 999	5 845	6 324	6 556	7 547	7 583	7 496	7 198
Verschil toegerekende en afgedragen BTW (–)	848	614	582	– 181	– 332	34	587	– 566
Belastingen op productie en invoer	38 404	41 672	44 445	49 073	52 432	57 810	58 881	60 518

TABEL P 4
Productgebonden belastingen naar bedrijfstakken, -klassen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	33	30	15	22	21	1	20	8
Delfstoffenwinning	371	338	343	312	281	247	201	214
Industrie	4 922	5 240	5 438	6 035	5 368	5 498	5 660	6 335
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1 513	1 603	1 681	1 882	1 767	1 789	1 880	1 976
Textiel- en lederindustrie	—	—	—	—	—	—	—	—
Papierindustrie	—	—	—	1	1	—	1	1
Uitgeverijen en drukkerijen	—	—	—	—	—	—	—	—
Aardolie-industrie	3 356	3 550	3 666	3 935	3 455	3 569	3 501	4 048
Chemische basisproductenindustrie	3	6	4	63	68	81	185	194
Chemische eindproductenindustrie	—	—	1	1	1	1	—	—
Rubber- en kunststofindustrie	—	—	—	—	—	—	—	—
Basismetalaalindustrie	—	3	2	5	6	6	26	28
Metaalproductenindustrie	—	—	—	—	—	—	—	—
Machine-industrie	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrotechnische industrie	—	—	—	—	—	—	—	—
Transportmiddelenindustrie	49	77	83	146	67	49	65	86
Overige industrie	1	1	1	2	3	3	2	2
Energie- en waterleidingbedrijven	560	902	916	1 444	1 866	2 367	2 022	2 170
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—
Burgerlijke en utiliteitsbouw	—	—	—	—	—	—	—	—
Grond-, water- en wegenbouw	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—
Handel, horeca en reparatie	326	132	155	109	75	90	199	181
Autohandel en -reparatie	—	—	—	—	—	—	—	—
Groothandel	318	123	155	109	75	90	199	181
Detailhandel en reparatie	—	—	—	—	—	—	—	—
Horeca	8	9	—	—	—	—	—	—
Vervoer, opslag en communicatie	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer over land	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer over water	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoer door de lucht	—	—	—	—	—	—	—	—
Dienstverlening t.b.v. vervoer	—	—	—	—	—	—	—	—
Post en telecommunicatie	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en zakelijke dienstverlening	2 318	2 720	3 040	3 488	3 830	4 474	4 555	4 356
Banken	205	232	249	274	518	402	317	210
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	462	509	544	485	505	633	646	694
Financiële hulpactiviteiten	—	—	—	—	—	—	—	—
Verhuur van en handel in onroerend goed	2	1	2	2	3	2	3	3
Verhuur van roerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Computerservicebureaus e.d.	—	—	—	—	—	—	—	—
Speur- en ontwikkelingswerk	—	—	—	—	—	—	—	—
Juridische en economische dienstverlening	1 649	1 978	2 245	2 727	2 804	3 437	3 589	3 449
Architecten- en ingenieursbureaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Reclamebureaus	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitzendbureaus e.d.	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	—	—	—	—	—	—	—	—
Overheid	—	—	—	—	—	—	—	—
Overheidsbestuur en sociale verzekering	—	—	—	—	—	—	—	—
Defensie	—	—	—	—	—	—	—	—
Gesubsidieerd onderwijs	—	—	—	—	—	—	—	—
Zorg en overige dienstverlening	134	129	141	165	290	276	269	233
Gezondheids- en welzijnszorg	—	—	—	—	—	—	—	—
Milieudienstverlening	89	82	82	96	223	196	183	124
Cultuur, sport en recreatie	45	47	59	69	67	80	86	109
Particuliere huishoudens met personeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige dienstverlening n.e.g.	—	—	—	—	—	—	—	—
Subtotaal	8 664	9 491	10 048	11 575	11 731	12 953	12 926	13 497
Toegerekende BTW	22 163	23 504	25 068	26 753	28 517	32 543	34 080	34 188
Belastingen op invoer (exclusief BTW)	4 999	5 845	6 324	6 556	7 547	7 583	7 496	7 198
Verschil toegerekende en afgedragen BTW (–)	848	614	582	– 181	– 332	34	587	– 566
Productgebonden belastingen	34 978	38 226	40 858	45 065	48 127	53 045	53 915	55 449

TABEL P 5
Niet-productgebonden belastingen op productie naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	363	375	373	386	411	472	468	447
Delfstoffenwinning	16	14	14	19	20	24	24	24
Industrie	505	507	483	537	585	684	697	689
Voedings- en genotmiddelenindustrie	182	175	159	172	186	215	211	194
Textiel- en lederindustrie	14	12	10	16	16	19	21	21
Papierindustrie	22	18	21	25	25	27	27	26
Uitgeverijen en drukkerijen	9	13	10	14	15	17	17	18
Aardolie-industrie	97	97	98	89	103	120	125	134
Chemische basisproductenindustrie	65	68	58	62	66	78	82	86
Chemische eindproductenindustrie	20	20	21	22	24	31	32	33
Rubber- en kunststofindustrie	6	5	7	6	8	8	8	8
Basismetalaalindustrie	14	13	11	16	17	20	20	19
Metaalproductenindustrie	14	14	14	18	20	23	22	23
Machine-industrie	8	9	10	15	17	24	27	26
Elektrotechnische industrie	15	19	19	30	32	39	41	39
Transportmiddelenindustrie	5	9	9	16	16	22	23	21
Overige industrie	34	35	36	36	40	41	41	41
Energie- en waterleidingbedrijven	38	58	61	72	74	84	90	98
Bouwnijverheid	69	66	59	79	79	94	91	84
Burgerlijke en utiliteitsbouw	26	22	22	27	27	33	31	29
Grond-, water- en wegenbouw	17	21	15	19	19	21	21	19
Overige bouwnijverheid	26	23	22	33	33	40	39	36
Handel, horeca en reparatie	472	447	427	474	483	570	573	529
Autohandel en -reparatie	136	127	115	122	116	125	125	116
Groothandel	156	144	141	154	156	196	198	187
Detailhandel en reparatie	57	54	55	67	68	93	96	88
Horeca	123	122	116	131	143	156	154	138
Vervoer, opslag en communicatie	154	131	150	183	213	230	236	234
Vervoer over land	105	79	100	122	123	123	122	125
Vervoer over water	1	1	1	3	3	2	2	2
Vervoer door de lucht	15	17	14	18	43	58	64	59
Dienstverlening t.b.v. vervoer	20	20	23	27	30	32	34	35
Post en telecommunicatie	13	14	12	13	14	15	14	13
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 332	1 347	1 489	1 639	1 797	1 925	2 057	2 190
Banken	58	64	69	81	93	104	105	104
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	48	55	63	67	71	73
Financiële hulpactiviteiten	9	9	10	14	13	15	15	15
Verhuur van en handel in onroerend goed	967	1 028	1 117	1 168	1 278	1 357	1 477	1 605
Verhuur van roerende goederen	171	131	185	211	232	240	242	254
Computerservicebureaus e.d.	5	4	3	11	12	15	16	14
Speur- en ontwikkelingswerk	9	8	8	11	11	11	11	11
Juridische en economische dienstverlening	44	42	37	50	56	67	70	68
Architecten- en ingenieursbureaus	6	5	5	11	11	15	15	14
Reclamebureaus	3	1	—	2	2	3	3	3
Uitzendbureaus e.d.	1	1	1	11	11	15	16	14
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	14	6	6	14	15	16	16	15
Overheid	274	286	290	333	349	357	372	401
Overheidsbestuur en sociale verzekering	173	178	179	209	219	228	236	260
Defensie	1	—	—	—	—	—	—	—
Gesubsidieerd onderwijs	100	108	111	124	130	129	136	141
Zorg en overige dienstverlening	203	215	241	286	294	325	358	373
Gezondheids- en welzijnszorg	61	68	72	106	112	131	139	142
Milieudienstverlening	85	90	113	114	116	123	144	154
Cultuur, sport en recreatie	37	39	37	41	40	45	49	51
Particuliere huishoudens met personeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige dienstverlening n.e.g.	20	18	19	25	26	26	26	26
Niet-productgebonden belastingen op productie	3 426	3 446	3 587	4 008	4 305	4 765	4 966	5 069
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	1 888	1 863	1 866	2 165	2 283	2 607	2 677	2 718
Financiële instellingen	183	197	220	244	299	314	329	330
Overheid	358	375	408	434	454	467	501	531
Huishoudens	989	1 002	1 078	1 148	1 252	1 360	1 441	1 472
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	8	9	15	17	17	17	18	18

TABEL P 6
Subsidies naar bedrijfstakken en -klassen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	665	1 572	573	618	420	619	588	743
Delfstoffenwinning	–	–	–	4	4	4	4	3
Industrie	1 041	1 124	1 261	1 487	1 470	1 319	1 394	1 309
Voedings- en genotmiddelenindustrie	781	803	730	734	746	547	609	625
Textiel- en lederindustrie	5	3	9	12	13	14	14	12
Papierindustrie	1	2	3	2	2	2	2	2
Uitgeverijen en drukkerijen	5	7	11	14	15	15	21	19
Aardolie-industrie	5	9	13	16	16	17	19	16
Chemische basisproductenindustrie	16	18	26	30	30	33	40	33
Chemische eindproductenindustrie	12	18	22	25	27	27	31	28
Rubber- en kunststofindustrie	4	3	13	15	16	17	20	18
Basismetalaalindustrie	4	4	11	14	15	15	18	15
Metaalproductenindustrie	19	32	54	65	70	87	96	74
Machine-industrie	31	37	97	112	119	127	140	123
Elektrotechnische industrie	64	73	101	113	124	128	134	121
Transportmiddelenindustrie	76	97	145	300	231	247	203	180
Overige industrie	18	18	26	35	46	43	47	43
Energie- en waterleidingbedrijven	3	17	14	14	15	14	15	14
Bouwnijverheid	123	163	218	222	248	260	274	242
Burgerlijke en utiliteitsbouw	42	58	85	91	100	106	114	95
Grond-, water- en wegenbouw	44	55	61	60	67	70	69	69
Overige bouwnijverheid	37	50	72	71	81	84	91	78
Handel, horeca en reparatie	192	248	354	400	426	471	532	460
Autohandel en -reparatie	12	16	35	53	52	56	59	49
Groothandel	102	117	160	172	186	208	245	222
Detailhandel en reparatie	47	69	102	105	113	126	146	120
Horeca	31	46	57	70	75	81	82	69
Vervoer, opslag en communicatie	1 128	1 203	1 259	1 328	1 389	1 471	1 612	1 645
Vervoer over land	1 002	1 061	1 103	1 171	1 217	1 261	1 399	1 448
Vervoer over water	60	66	64	57	67	87	93	79
Vervoer door de lucht	3	2	3	5	5	6	7	4
Dienstverlening t.b.v. vervoer	63	72	78	80	81	89	83	85
Post en telecommunicatie	–	2	11	15	19	28	30	29
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 048	1 213	1 430	1 513	1 580	1 573	1 594	1 520
Banken	22	34	56	62	85	97	105	93
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	92	90	86	65	1	51	51	50
Financiële hulpactiviteiten	–	–	–	–	–	–	–	–
Verhuur van en handel in onroerend goed	178	202	190	136	116	58	57	60
Verhuur van roerende goederen	–	–	4	7	7	7	9	8
Computerservicebureaus e.d.	5	6	24	30	34	38	39	35
Speur- en ontwikkelingswerk	509	612	644	733	820	805	798	782
Juridische en economische dienstverlening	92	83	106	105	112	103	95	96
Architecten- en ingenieursbureaus	29	37	74	83	89	97	98	87
Reclamebureaus	–	1	7	9	12	14	17	15
Uitzendbureaus e.d.	77	93	112	146	164	176	187	154
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	44	55	127	137	140	127	138	140
Overheid	170	182	308	377	336	407	461	457
Overheidsbestuur en sociale verzekering	123	169	286	350	309	375	426	422
Defensie	39	–	–	–	–	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	8	13	22	27	27	32	35	35
Zorg en overige dienstverlening	583	723	821	921	1 094	1 189	1 321	1 195
Gezondheids- en welzijnzorg	282	394	440	516	573	610	709	608
Milieudienstverlening	–	–	5	5	6	4	4	3
Cultuur, sport en recreatie	277	302	343	340	445	507	523	510
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	24	27	33	60	70	68	85	74
Subsidies op productie	4 953	6 445	6 238	6 884	6 982	7 327	7 795	7 588
Subsidies op invoer	277	296	268	345	328	161	241	268
Subsidies	5 230	6 741	6 506	7 229	7 310	7 488	8 036	7 856

Subsidies

TABEL P 7
Productgebonden subsidies naar bedrijfstakken en -klassen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	357	272	271	283	274	340	429	416
Delfstoffenwinning	–	–	–	–	–	–	–	–
Industrie	793	752	683	821	756	564	591	608
Voedings- en genotmiddelenindustrie	719	688	618	608	612	426	513	524
Textiel- en lederindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Papierindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Uitgeverijen en drukkerijen	–	–	–	–	1	1	5	6
Aardolie-industrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Chemische basisproductenindustrie	2	2	3	2	1	–	–	–
Chemische eindproductenindustrie	1	1	1	1	3	2	2	2
Rubber- en kunststofindustrie	–	–	–	–	–	–	–	1
Basismetalaalindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Metaalproductenindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Machine-industrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Elektrotechnische industrie	37	36	37	46	51	49	47	50
Transportmiddelenindustrie	29	25	24	164	88	86	24	25
Overige industrie	5	–	–	–	–	–	–	–
Energie- en waterleidingbedrijven	1	10	5	7	8	7	8	8
Bouwnijverheid	43	43	44	34	38	34	24	31
Burgerlijke en utiliteitsbouw	2	2	2	2	1	2	1	2
Grond-, water- en wegenbouw	32	33	33	26	28	24	18	24
Overige bouwnijverheid	9	8	9	6	9	8	5	5
Handel, horeca en reparatie	12	14	13	10	12	14	16	14
Autohandel en -reparatie	–	–	–	–	–	–	–	–
Groothandel	4	4	3	1	–	1	5	3
Detailhandel en reparatie	–	–	–	–	–	–	–	–
Horeca	8	10	10	9	12	13	11	11
Vervoer, opslag en communicatie	1 018	1 069	1 076	1 122	1 165	1 226	1 352	1 417
Vervoer over land	978	1 028	1 032	1 090	1 132	1 197	1 329	1 391
Vervoer over water	26	26	29	19	17	17	16	18
Vervoer door de lucht	–	–	1	1	1	1	1	0
Dienstverlening t.b.v. vervoer	14	15	14	12	15	11	6	8
Post en telecommunicatie	–	–	–	–	–	–	–	–
Financiële en zakelijke dienstverlening	691	732	762	798	787	731	679	725
Banken	–	1	1	1	1	1	1	2
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	92	90	86	65	1	51	51	50
Financiële hulpactiviteiten	–	–	–	–	–	–	–	–
Verhuur van en handel in onroerend goed	176	201	189	135	115	57	54	57
Verhuur van roerende goederen	–	–	–	–	–	–	–	–
Computerservicebureaus e.d.	–	–	–	–	–	–	–	–
Speur- en ontwikkelingswerk	310	338	385	499	565	534	503	537
Juridische en economische dienstverlening	84	73	74	72	78	66	52	59
Architecten- en ingenieursbureaus	20	21	20	19	20	16	13	14
Reclamebureaus	–	–	–	–	–	–	–	–
Uitzendbureaus e.d.	–	–	–	1	–	–	–	–
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	9	8	7	6	7	6	5	6
Overheid	–	–	–	–	–	–	–	–
Overheidsbestuur en sociale verzekering	–	–	–	–	–	–	–	–
Defensie	–	–	–	–	–	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	–	–	–	–	–	–	–	–
Zorg en overige dienstverlening	294	312	327	362	478	513	552	549
Gezondheids- en welzijnzorg	53	53	56	74	82	79	96	98
Milieudienstverlening	–	–	–	–	–	–	–	–
Cultuur, sport en recreatie	241	259	271	268	367	410	418	417
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	–	–	–	20	29	24	38	34
Productgebonden subsidies op productie	3 209	3 204	3 181	3 437	3 518	3 429	3 651	3 768
Subsidies op invoer	277	296	268	345	328	161	241	268
Productgebonden subsidies	3 486	3 500	3 449	3 782	3 846	3 590	3 892	4 036

TABEL P 8
Niet-productgebonden subsidies naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	308	1 300	302	335	146	279	159	327
Delfstoffenwinning	–	–	–	4	4	4	4	3
Industrie	248	372	578	666	714	755	803	701
Voedings- en genotmiddelenindustrie	62	115	112	126	134	121	96	101
Textiel- en lederindustrie	5	3	9	12	13	14	14	12
Papierindustrie	1	2	3	2	2	2	2	2
Uitgeverijen en drukkerijen	5	7	11	14	14	14	16	13
Aardolie-industrie	5	9	13	16	16	17	19	16
Chemische basisproductenindustrie	14	16	23	28	29	33	40	33
Chemische eindproductenindustrie	11	17	21	24	24	25	29	26
Rubber- en kunststofindustrie	4	3	13	15	16	17	20	17
Basismetalaalindustrie	4	4	11	14	15	15	18	15
Metaalproductenindustrie	19	32	54	65	70	87	96	74
Machine-industrie	31	37	97	112	119	127	140	123
Elektrotechnische industrie	27	37	64	67	73	79	87	71
Transportmiddelenindustrie	47	72	121	136	143	161	179	155
Overige industrie	13	18	26	35	46	43	47	43
Energie- en waterleidingbedrijven	2	7	9	7	7	7	7	6
Bouwnijverheid	80	120	174	188	210	226	250	211
Burgerlijke en utiliteitsbouw	40	56	83	89	99	104	113	93
Grond-, water- en wegenbouw	12	22	28	34	39	46	51	45
Overige bouwnijverheid	28	42	63	65	72	76	86	73
Handel, horeca en reparatie	180	234	341	390	414	457	516	446
Autohandel en -reparatie	12	16	35	53	52	56	59	49
Groothandel	98	113	157	171	186	207	240	219
Detailhandel en reparatie	47	69	102	105	113	126	146	120
Horeca	23	36	47	61	63	68	71	58
Vervoer, opslag en communicatie	110	134	183	206	224	245	260	228
Vervoer over land	24	33	71	81	85	64	70	57
Vervoer over water	34	40	35	38	50	70	77	61
Vervoer door de lucht	3	2	2	4	4	5	6	4
Dienstverlening t.b.v. vervoer	49	57	64	68	66	78	77	77
Post en telecommunicatie	–	2	11	15	19	28	30	29
Financiële en zakelijke dienstverlening	357	481	668	715	793	842	915	795
Banken	22	33	55	61	84	96	104	91
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	–	–	–	–	–	–	–	–
Financiële hulpactiviteiten	–	–	–	–	–	–	–	–
Verhuur van en handel in onroerend goed	2	1	1	1	1	1	3	3
Verhuur van roerende goederen	–	–	4	7	7	7	9	8
Computerservicebureaus e.d.	5	6	24	30	34	38	39	35
Speur- en ontwikkelingswerk	199	274	259	234	255	271	295	245
Juridische en economische dienstverlening	8	10	32	33	34	37	43	37
Architecten- en ingenieursbureaus	9	16	54	64	69	81	85	73
Reclamebureaus	–	1	7	9	12	14	17	15
Uitzendbureaus e.d.	77	93	112	145	164	176	187	154
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	35	47	120	131	133	121	133	134
Overheid	170	182	308	377	336	407	461	457
Overheidsbestuur en sociale verzekering	123	169	286	350	309	375	426	422
Defensie	39	–	–	–	–	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	8	13	22	27	27	32	35	35
Zorg en overige dienstverlening	289	411	494	559	616	676	769	646
Gezondheids- en welzijnszorg	229	341	384	442	491	531	613	510
Milieudienstverlening	–	–	5	5	6	4	4	3
Cultuur, sport en recreatie	36	43	72	72	78	97	105	93
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	24	27	33	40	41	44	47	40
Niet-productgebonden subsidies	1 744	3 241	3 057	3 447	3 464	3 898	4 144	3 820
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	1 051	1 480	2 003	2 342	2 508	2 671	2 899	2 505
Financiële instellingen	22	32	54	61	84	96	104	91
Overheid	309	354	504	561	539	647	723	702
Huishoudens	362	1 375	496	483	333	484	418	522
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	–	–	–	–	–	–	–	–

Beloning van werknemers

TABEL P 9.1
Duale classificatie van de beloning van werknemers, 2003*

sectoren bedrijfstakken, -klassen	Niet- financiële vennoot- schappen	Financiële instel- lingen	Overheid	Huis- houdens	Instellingen zonder winstoog- merk t.b.v. huishoudens	
						S 1
	<i>mln euro</i>	<i>in % bedrijfstakken, -klassen</i>				
Landbouw, bosbouw en visserij	2 740	60,8		1,6	37,6	
Delfstoffenwinning	578	100,0				
Industrie	38 127	89,6		6,6	3,8	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	5 827	92,5			7,5	
Textiel- en lederindustrie	790	92,8			7,2	
Papierindustrie	1 075	99,2			0,8	
Uitgeverijen en drukkerijen	3 666	94,3			5,7	
Aardolie-industrie	468	100,0				
Chemische basisproductenindustrie	1 997	99,9			0,1	
Chemische eindproductenindustrie	2 105	99,8			0,2	
Rubber- en kunststofindustrie	1 386	98,4			1,6	
Basismetalaalindustrie	1 252	99,8			0,2	
Metaalproductenindustrie	3 777	94,3			5,7	
Machine-industrie	3 626	97,1			2,9	
Elektrotechnische industrie	4 109	97,7			2,3	
Transportmiddelenindustrie	2 306	96,7			3,3	
Overige industrie	5 743	52,1		44,0	3,9	
Energie- en waterleidingbedrijven	1 759	100,0				
Bouwnijverheid	16 221	87,0			13,0	
Burgerlijke en utiliteitsbouw	6 230	87,7			12,3	
Grond-, water- en wegenbouw	3 281	91,7			8,3	
Overige bouwnijverheid	6 710	84,2			15,8	
Handel, horeca en reparatie	37 048	86,0			14,0	
Autohandel en -reparatie	4 116	73,8			26,2	
Groothandel	18 563	97,4			2,6	
Detailhandel en reparatie	10 357	80,1			19,9	
Horeca	4 012	61,3			38,7	
Vervoer, opslag en communicatie	16 681	94,6		0,8	4,6	
Vervoer over land	6 701	91,3			8,7	
Vervoer over water	515	83,1			16,9	
Vervoer door de lucht	1 862	100,0				
Dienstverlening t.b.v. vervoer	3 101	93,6		4,2	2,2	
Post en telecommunicatie	4 502	99,3			0,7	
Financiële en zakelijke dienstverlening	52 806	65,0	26,3	3,5	5,2	
Banken	9 357	7,4	92,6		–	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	2 955		100,0			
Financiële hulpactiviteiten	2 513		87,4		12,6	
Verhuur van en handel in onroerend goed	2 637	95,9			4,1	
Verhuur van roerende goederen	715	79,9	10,6		9,5	
Computerservicebureaus e.d.	5 351	98,3			1,7	
Speur- en ontwikkelingswerk	1 709	59,4		39,7	0,9	
Juridische en economische dienstverlening	10 134	87,4	–		12,6	
Architecten- en ingenieursbureaus	3 837	96,0			4,0	
Reclamebureaus	1 087	83,4			16,6	
Uitzendbureaus e.d.	8 194	85,1		14,3	0,6	
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	4 317	89,1			10,9	
Overheid	40 082			100,0		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	20 648			100,0		
Defensie	3 229			100,0		
Gesubsidieerd onderwijs	16 205			100,0		
Zorg en overige dienstverlening	34 564	76,5	–	12,3	6,9	4,3
Gezondheids- en welzijnzorg	25 928	84,4		10,7	4,7	0,2
Milieudienstverlening	1 325	57,8		40,0	2,2	
Cultuur, sport en recreatie	3 271	60,6		13,9	12,0	13,5
Particuliere huishoudens met personeel	33				100,0	
Overige dienstverlening n.e.g.	4 007	45,4	0,2	11,9	17,3	25,2
Beloning van werknemers in mln euro	240 606	160 711	13 901	48 871	15 630	1 493

TABEL P 9
Beloning van werknemers naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	1 894	1 963	2 095	2 231	2 336	2 507	2 633	2 740
Delfstoffenwinning	503	503	529	521	520	525	564	578
Industrie	29 844	30 717	32 203	33 452	35 083	36 627	37 942	38 127
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4 382	4 488	4 677	4 931	5 159	5 391	5 667	5 827
Textiel- en lederindustrie	785	795	812	831	852	850	843	790
Papierindustrie	905	901	947	972	996	1 027	1 060	1 075
Uitgeverijen en drukkerijen	2 906	2 999	3 198	3 363	3 531	3 623	3 725	3 666
Aardolie-industrie	415	418	425	397	401	430	457	468
Chemische basisproductenindustrie	1 791	1 834	1 861	1 770	1 820	1 905	1 980	1 997
Chemische eindproductenindustrie	1 496	1 531	1 549	1 649	1 754	1 882	2 034	2 105
Rubber- en kunststofindustrie	1 001	1 050	1 113	1 170	1 247	1 287	1 359	1 386
Basismetalaalindustrie	1 016	1 068	1 111	1 112	1 184	1 236	1 241	1 252
Metaalproductenindustrie	2 839	2 942	3 104	3 260	3 466	3 636	3 746	3 777
Machine-industrie	2 712	2 820	3 060	3 195	3 336	3 530	3 670	3 626
Elektrotechnische industrie	3 423	3 512	3 546	3 691	3 904	4 119	4 170	4 109
Transportmiddelenindustrie	1 738	1 779	1 964	2 079	2 157	2 249	2 317	2 306
Overige industrie	4 435	4 580	4 836	5 032	5 276	5 462	5 673	5 743
Energie- en waterleidingbedrijven	1 550	1 577	1 620	1 630	1 629	1 657	1 727	1 759
Bouwnijverheid	11 131	11 662	12 551	13 428	14 339	15 467	16 299	16 221
Burgerlijke en utiliteitsbouw	4 624	4 773	4 940	5 259	5 609	6 006	6 297	6 230
Grond-, water- en wegenbouw	2 263	2 357	2 559	2 738	2 900	3 174	3 330	3 281
Overige bouwnijverheid	4 244	4 532	5 052	5 431	5 830	6 287	6 672	6 710
Handel, horeca en reparatie	24 937	26 149	27 840	30 086	32 370	34 366	36 242	37 048
Autohandel en -reparatie	2 851	2 912	3 067	3 362	3 553	3 740	3 967	4 116
Groothandel	12 394	13 026	13 997	15 127	16 281	17 333	18 271	18 563
Detailhandel en reparatie	6 938	7 261	7 653	8 209	8 825	9 376	9 990	10 357
Horeca	2 754	2 950	3 123	3 388	3 711	3 917	4 014	4 012
Vervoer, opslag en communicatie	11 091	11 740	12 632	13 516	14 700	15 710	16 426	16 681
Vervoer over land	4 619	4 772	5 163	5 490	5 856	6 196	6 485	6 701
Vervoer over water	476	476	463	470	460	486	513	515
Vervoer door de lucht	1 285	1 439	1 531	1 620	1 668	1 697	1 818	1 862
Dienstverlening t.b.v. vervoer	2 064	2 193	2 328	2 467	2 633	2 801	2 977	3 101
Post en telecommunicatie	2 647	2 860	3 147	3 469	4 083	4 530	4 633	4 502
Financiële en zakelijke dienstverlening	30 379	33 770	37 686	41 524	45 439	48 983	52 014	52 806
Banken	5 240	5 732	6 296	7 164	7 934	8 567	9 305	9 357
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	2 037	2 160	2 285	2 428	2 591	2 729	2 914	2 955
Financiële hulpactiviteiten	1 625	1 760	2 006	2 140	2 287	2 422	2 537	2 513
Verhuur van en handel in onroerend goed	1 540	1 628	1 828	1 975	2 141	2 266	2 506	2 637
Verhuur van roerende goederen	387	397	427	500	567	634	693	715
Computerservicebureaus e.d.	2 288	2 813	3 581	4 298	4 839	5 387	5 480	5 351
Speur- en ontwikkelingswerk	1 053	1 142	1 224	1 359	1 404	1 490	1 649	1 709
Juridische en economische dienstverlening	5 372	5 985	6 391	6 976	7 981	8 957	9 643	10 134
Architecten- en ingenieursbureaus	2 400	2 556	2 810	3 024	3 277	3 552	3 780	3 837
Reclamebureaus	625	692	764	833	965	1 024	1 105	1 087
Uitzendbureaus e.d.	5 158	6 121	7 035	7 542	7 839	8 046	8 216	8 194
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2 654	2 784	3 039	3 285	3 614	3 909	4 186	4 317
Overheid	27 207	28 176	29 403	31 059	32 763	35 477	38 095	40 082
Overheidsbestuur en sociale verzekering	13 615	14 305	14 953	15 751	16 728	18 207	19 626	20 648
Defensie	2 757	2 735	2 751	2 834	2 811	2 991	3 167	3 229
Gesubsidieerd onderwijs	10 835	11 136	11 699	12 474	13 224	14 279	15 302	16 205
Zorg en overige dienstverlening	20 849	21 778	23 432	24 900	26 512	29 098	31 946	34 564
Gezondheids- en welzijnzorg	15 359	15 935	17 139	18 235	19 388	21 441	23 718	25 928
Milieudienstverlening	727	798	879	978	1 044	1 152	1 268	1 325
Cultuur, sport en recreatie	2 022	2 142	2 320	2 472	2 665	2 884	3 085	3 271
Particuliere huishoudens met personeel	23	24	27	27	30	31	32	33
Overige dienstverlening n.e.g.	2 718	2 879	3 067	3 188	3 385	3 590	3 843	4 007
Beloning van werknemers	159 385	168 035	179 991	192 347	205 691	220 417	233 888	240 606
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	106 898	113 050	121 639	129 863	138 770	148 356	156 908	160 711
Financiële instellingen	8 351	9 045	9 915	10 979	12 036	12 832	13 763	13 901
Overheid	32 814	34 141	35 885	38 067	40 285	43 460	46 606	48 871
Huishoudens	10 440	10 874	11 575	12 417	13 358	14 439	15 228	15 630
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	882	925	977	1 021	1 242	1 330	1 383	1 493

Beloning van werknemers

TABEL P 10
Lonen naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	1 661	1 721	1 731	1 833	1 908	2 040	2 120	2 169
Delfstoffenwinning	421	422	415	413	408	415	440	450
Industrie	25 898	26 897	26 251	27 353	28 564	29 690	30 350	30 337
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3 729	3 839	3 732	3 933	4 094	4 250	4 389	4 488
Textiel- en lederindustrie	681	696	662	678	693	689	670	621
Papierindustrie	796	801	792	813	833	857	873	878
Uitgeverijen en drukkerijen	2 507	2 614	2 582	2 745	2 883	2 949	2 990	2 922
Aardolie-industrie	342	345	327	324	321	343	361	373
Chemische basisproductenindustrie	1 506	1 564	1 485	1 418	1 445	1 508	1 544	1 559
Chemische eindproductenindustrie	1 292	1 329	1 270	1 374	1 429	1 531	1 627	1 666
Rubber- en kunststofindustrie	881	928	924	973	1 037	1 065	1 107	1 120
Basismetalaalindustrie	878	927	896	898	954	991	983	989
Metaalproductenindustrie	2 505	2 611	2 576	2 708	2 865	2 991	3 044	3 042
Machine-industrie	2 367	2 478	2 501	2 616	2 730	2 880	2 953	2 911
Elektrotechnische industrie	2 991	3 119	2 929	3 044	3 206	3 371	3 368	3 301
Transportmiddelenindustrie	1 530	1 577	1 616	1 703	1 764	1 829	1 860	1 850
Overige industrie	3 893	4 069	3 959	4 126	4 310	4 436	4 581	4 617
Energie- en waterleidingbedrijven	1 340	1 363	1 323	1 334	1 325	1 347	1 383	1 403
Bouwnijverheid	9 225	9 767	9 887	10 620	11 346	12 173	12 666	12 583
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3 732	3 899	3 791	4 052	4 325	4 604	4 764	4 709
Grond-, water- en wegenbouw	1 843	1 952	1 973	2 116	2 230	2 437	2 523	2 480
Overige bouwnijverheid	3 650	3 916	4 123	4 452	4 791	5 132	5 379	5 394
Handel, horeca en reparatie	22 136	23 272	23 299	25 214	27 072	28 606	29 822	30 244
Autohandel en -reparatie	2 571	2 604	2 571	2 837	3 006	3 152	3 304	3 402
Groothandel	10 989	11 564	11 703	12 675	13 606	14 412	14 990	15 115
Detailhandel en reparatie	6 136	6 444	6 387	6 848	7 339	7 762	8 189	8 406
Horeca	2 464	2 660	2 638	2 854	3 121	3 280	3 339	3 321
Vervoer, opslag en communicatie	9 735	10 294	10 361	11 181	12 095	12 894	13 303	13 415
Vervoer over land	4 162	4 320	4 340	4 640	4 943	5 206	5 419	5 536
Vervoer over water	424	421	381	392	380	399	414	413
Vervoer door de lucht	1 009	1 122	1 139	1 226	1 260	1 301	1 362	1 400
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1 810	1 931	1 939	2 064	2 198	2 328	2 462	2 539
Post en telecommunicatie	2 330	2 500	2 562	2 859	3 314	3 660	3 646	3 527
Financiële en zakelijke dienstverlening	26 658	29 735	30 785	34 062	37 175	39 946	41 683	41 876
Banken	4 391	4 852	4 974	5 732	6 415	6 921	7 336	7 177
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1 674	1 776	1 737	1 845	1 973	2 079	2 143	2 171
Financiële hulpactiviteiten	1 394	1 511	1 603	1 709	1 841	1 945	1 992	1 959
Verhuur van en handel in onroerend goed	1 273	1 355	1 418	1 538	1 665	1 769	1 924	2 012
Verhuur van roerende goederen	342	353	352	412	466	520	560	572
Computerservicebureaus e.d.	2 090	2 582	3 024	3 633	4 067	4 510	4 508	4 363
Speur- en ontwikkelingswerk	895	992	979	1 080	1 107	1 173	1 281	1 325
Juridische en economische dienstverlening	4 813	5 330	5 272	5 782	6 571	7 327	7 787	8 114
Architecten- en ingenieursbureaus	2 136	2 283	2 300	2 501	2 686	2 902	3 044	3 055
Reclamebureaus	559	622	631	690	791	829	883	857
Uitzendbureaus e.d.	4 696	5 570	5 969	6 394	6 585	6 739	6 807	6 767
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2 395	2 509	2 526	2 746	3 008	3 232	3 418	3 504
Overheid	21 305	22 297	22 327	23 604	24 802	26 804	28 765	30 113
Overheidsbestuur en sociale verzekering	10 782	11 417	11 563	12 153	12 807	13 974	15 049	15 674
Defensie	1 921	1 872	1 763	1 809	1 816	1 918	2 035	2 094
Gesubsidieerd onderwijs	8 602	9 008	9 001	9 642	10 179	10 912	11 681	12 345
Zorg en overige dienstverlening	18 063	18 870	19 033	20 243	21 525	23 670	25 728	27 673
Gezondheids- en welzijnszorg	13 307	13 780	13 928	14 812	15 743	17 498	19 194	20 859
Milieudienstverlening	612	678	696	771	822	902	979	1 015
Cultuur, sport en recreatie	1 762	1 871	1 892	2 021	2 184	2 347	2 468	2 606
Particuliere huishoudens met personeel	20	22	23	23	26	27	28	29
Overige dienstverlening n.e.g.	2 362	2 519	2 494	2 616	2 750	2 896	3 059	3 164
Lonen	136 442	144 638	145 412	155 857	166 220	177 585	186 260	190 263
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	93 355	99 151	99 838	106 911	113 892	121 394	126 752	128 955
Financiële instellingen	7 005	7 686	7 797	8 668	9 608	10 179	10 734	10 597
Overheid	26 040	27 318	27 496	29 171	30 731	33 130	35 455	37 062
Huishoudens	9 311	9 712	9 496	10 284	10 990	11 813	12 216	12 458
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	731	771	785	823	999	1 069	1 103	1 191

TABEL P 11
Sociale premies t.l.v. werkgevers naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	233	242	364	398	428	467	513	571
Delfstoffenwinning	82	81	114	108	112	110	124	128
Industrie	3 946	3 820	5 952	6 099	6 519	6 937	7 592	7 790
Voedings- en genotmiddelenindustrie	653	649	945	998	1 065	1 141	1 278	1 339
Textiel- en lederindustrie	104	99	150	153	159	161	173	169
Papierindustrie	109	100	155	159	163	170	187	197
Uitgeverijen en drukkerijen	399	385	616	618	648	674	735	744
Aardolie-industrie	73	73	98	73	80	87	96	95
Chemische basisproductenindustrie	285	270	376	352	375	397	436	438
Chemische eindproductenindustrie	204	202	279	275	325	351	407	439
Rubber- en kunststofindustrie	120	122	189	197	210	222	252	266
Basismetalenindustrie	138	141	215	214	230	245	258	263
Metaalproductenindustrie	334	331	528	552	601	645	702	735
Machine-industrie	345	342	559	579	606	650	717	715
Elektrotechnische industrie	432	393	617	647	698	748	802	808
Transportmiddelenindustrie	208	202	348	376	393	420	457	456
Overige industrie	542	511	877	906	966	1 026	1 092	1 126
Energie- en waterleidingbedrijven	210	214	297	296	304	310	344	356
Bouwnijverheid	1 906	1 895	2 664	2 808	2 993	3 294	3 633	3 638
Burgerlijke en utiliteitsbouw	892	874	1 149	1 207	1 284	1 402	1 533	1 521
Grond-, water- en wegenbouw	420	405	586	622	670	737	807	801
Overige bouwnijverheid	594	616	929	979	1 039	1 155	1 293	1 316
Handel, horeca en reparatie	2 801	2 877	4 541	4 872	5 298	5 760	6 420	6 804
Autohandel en -reparatie	304	308	496	525	547	588	663	714
Groothandel	1 405	1 462	2 294	2 452	2 675	2 921	3 281	3 448
Detailhandel en reparatie	802	817	1 266	1 361	1 486	1 614	1 801	1 951
Horeca	290	290	485	534	590	637	675	691
Vervoer, opslag en communicatie	1 356	1 446	2 271	2 335	2 605	2 816	3 123	3 266
Vervoer over land	457	452	823	850	913	990	1 066	1 165
Vervoer over water	52	55	82	78	80	87	99	102
Vervoer door de lucht	276	317	392	394	408	396	456	462
Dienstverlening t.b.v. vervoer	254	262	389	403	435	473	515	562
Post en telecommunicatie	317	360	585	610	769	870	987	975
Financiële en zakelijke dienstverlening	3 721	4 035	6 901	7 462	8 264	9 037	10 331	10 930
Banken	849	880	1 322	1 432	1 519	1 646	1 969	2 180
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	363	384	548	583	618	650	771	784
Financiële hulpactiviteiten	231	249	403	431	446	477	545	554
Verhuur van en handel in onroerend goed	267	273	410	437	476	497	582	625
Verhuur van roerende goederen	45	44	75	88	101	114	133	143
Computerservicebureaus e.d.	198	231	557	665	772	877	972	988
Speur- en ontwikkelingswerk	158	150	245	279	297	317	368	384
Juridische en economische dienstverlening	559	655	1 119	1 194	1 410	1 630	1 856	2 020
Architecten- en ingenieursbureaus	264	273	510	523	591	650	736	782
Reclamebureaus	66	70	133	143	174	195	222	230
Uitzendbureaus e.d.	462	551	1 066	1 148	1 254	1 307	1 409	1 427
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	259	275	513	539	606	677	768	813
Overheid	5 902	5 879	7 076	7 455	7 961	8 673	9 330	9 969
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2 833	2 888	3 390	3 598	3 921	4 233	4 577	4 974
Defensie	836	863	988	1 025	995	1 073	1 132	1 135
Gesubsidieerd onderwijs	2 233	2 128	2 698	2 832	3 045	3 367	3 621	3 860
Zorg en overige dienstverlening	2 786	2 908	4 399	4 657	4 987	5 428	6 218	6 891
Gezondheids- en welzijnzorg	2 052	2 155	3 211	3 423	3 645	3 943	4 524	5 069
Milieudienstverlening	115	120	183	207	222	250	289	310
Cultuur, sport en recreatie	260	271	428	451	481	537	617	665
Particuliere huishoudens met personeel	3	2	4	4	4	4	4	4
Overige dienstverlening n.e.g.	356	360	573	572	635	694	784	843
Sociale premies t.l.v. werkgevers	22 943	23 397	34 579	36 490	39 471	42 832	47 628	50 343
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	13 543	13 899	21 801	22 952	24 878	26 962	30 156	31 756
Financiële instellingen	1 346	1 359	2 118	2 311	2 428	2 653	3 029	3 304
Overheid	6 774	6 823	8 389	8 896	9 554	10 330	11 151	11 809
Huishoudens	1 129	1 162	2 079	2 133	2 368	2 626	3 012	3 172
Instellingen zonder winst oogmerk t.b.v. huishoudens	151	154	192	198	243	261	280	302

Exploitatieoverschot/gemengd inkomen

TABEL P 12.1
Duale classificatie van het exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto), 2003*

sectoren bedrijfstakken, -klassen		Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens
		S 1	S 2	S 3	S 4	S 5
	<i>mln euro</i>	<i>in % bedrijfstakken, -klassen</i>				
Landbouw, bosbouw en visserij	7 375	6,0			94,0	
Delfstoffenwinning	10 443	100,0			0,0	
Industrie	22 475	93,6		0,5	5,9	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7 517	96,0			4,0	
Textiel- en lederindustrie	519	82,3			17,7	
Papierindustrie	703	98,2			1,8	
Uitgeverijen en drukkerijen	1 759	87,4			12,6	
Aardolie-industrie	1 688	100,0				
Chemische basisproductenindustrie	2 559	99,8			0,2	
Chemische eindproductenindustrie	1 082	99,8			0,2	
Rubber- en kunststofindustrie	703	97,0			3,0	
Basismetalaalindustrie	327	99,4			0,6	
Metaalproductenindustrie	722	80,7			19,3	
Machine-industrie	1 136	89,7			10,3	
Elektrotechnische industrie	748	89,4			10,6	
Transportmiddelenindustrie	883	90,6			9,4	
Overige industrie	2 129	83,5		4,9	11,6	
Energie- en waterleidingbedrijven	5 806	100,0				
Bouwnijverheid	8 157	62,5			37,5	
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3 416	56,7			43,3	
Grond-, water- en wegenbouw	1 439	81,8			18,2	
Overige bouwnijverheid	3 302	60,2			39,8	
Handel, horeca en reparatie	22 460	58,1			41,9	
Autohandel en -reparatie	2 688	52,8			47,2	
Groothandel	11 285	78,5			21,5	
Detailhandel en reparatie	4 638	29,6			70,4	
Horeca	3 849	36,4			63,6	
Vervoer, opslag en communicatie	13 274	88,6		3,3	8,1	
Vervoer over land	2 558	77,3			22,7	
Vervoer over water	826	57,9			42,1	
Vervoer door de lucht	93	100,0				
Dienstverlening t.b.v. vervoer	2 521	78,1		17,2	4,7	
Post en telecommunicatie	7 276	99,5			0,5	
Financiële en zakelijke dienstverlening	58 018	34,3	23,4	0,1	42,2	
Banken	7 505	0,3	99,7		–	
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	4 271		100,0			
Financiële hulpactiviteiten	1 621		69,3		30,7	
Verhuur van en handel in onroerend goed	28 881	33,9			66,1	
Verhuur van roerende goederen	3 593	71,5	19,5		9,0	
Computerservicebureaus e.d.	2 092	81,7			18,3	
Speur- en ontwikkelingswerk	335	75,8		17,9	6,3	
Juridische en economische dienstverlening	4 240	47,1	–		52,9	
Architecten- en ingenieursbureaus	872	61,5			38,5	
Reclamebureaus	1 101	77,9			22,1	
Uitzendbureaus e.d.	1 088	95,1		0,6	4,3	
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2 419	47,3			52,7	
Overheid	10 129			100,0		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	8 197			100,0		
Defensie	734			100,0		
Gesubsidieerd onderwijs	1 198			100,0		
Zorg en overige dienstverlening	20 627	48,1	–	3,6	47,5	0,8
Gezondheids- en welzijnszorg	11 867	52,7		1,0	46,3	
Milieudienstverlening	1 351	63,6		34,0	2,4	
Cultuur, sport en recreatie	3 342	63,6		2,7	31,1	2,6
Particuliere huishoudens met personeel	1 766				100,0	
Overige dienstverlening n.e.g.	2 301	29,1	0,1	3,4	64,2	3,2
Verschil toegerekende en afgedragen BTW 1)	– 566	35,3			64,7	
Verbruik toegerekende bankdiensten (–) 1)	17 190					
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (bruto) in mln euro	161 008	97 286	13 578	11 476	55 697	161

1) Het BTW-verschil is niet verdeeld naar bedrijfstakken, -klassen, de toegerekende bankdiensten zijn niet verdeeld naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren.

TABEL P 13
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto) naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	5 552	6 181	5 383	4 795	4 960	5 075	4 204	4 415
Delfstoffenwinning	6 990	6 993	5 841	4 636	7 757	9 745	8 527	8 976
Industrie	13 122	14 230	15 088	14 641	16 201	15 339	13 910	13 577
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3 746	3 906	3 870	4 284	4 174	4 497	5 686	5 802
Textiel- en lederindustrie	259	254	338	353	391	341	331	337
Papierindustrie	1 830	1 900	1 922	1 935	1 972	1 951	1 642	1 463
Uitgeverijen en drukkerijen	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Aardolie-industrie	204	145	701	214	617	1 221	683	1 292
Chemische basisproductenindustrie	3 139	3 609	3 240	2 958	3 673	3 243	2 389	2 448
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Rubber- en kunststofindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Basismetalaalindustrie	2 803	3 236	3 661	3 303	3 700	2 242	1 446	838
Metaalproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Machine-industrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Elektrotechnische industrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Transportmiddelenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Overige industrie	1 141	1 180	1 356	1 594	1 674	1 844	1 733	1 397
Energie- en waterleidingbedrijven	2 191	1 660	1 773	1 848	1 491	1 789	2 936	3 481
Bouwnijverheid	3 561	3 930	4 106	4 966	5 985	6 563	6 712	6 763
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	13 446	14 550	16 630	17 860	18 372	17 893	18 314	16 014
Autohandel en -reparatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Groothandel	.	.	.	.	.	.	.	.
Detailhandel en reparatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Horeca	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer, opslag en communicatie	4 722	5 889	6 409	5 451	5 721	5 335	5 481	5 124
Vervoer over land	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	.	.	.	.	.	.	.	.
Post en telecommunicatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	25 150	26 740	27 633	29 843	31 188	32 589	31 328	32 577
Banken	6 142	6 308	6 238	6 808	7 461	8 264	7 477	9 752
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Financiële hulpactiviteiten	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Verhuur van en handel in onroerend goed	11 224	12 036	12 867	13 464	13 602	13 168	12 685	12 566
Verhuur van roerende goederen	.	.	.	.	.	.	.	.
Computerservicebureaus e.d.	.	.	.	.	.	.	.	.
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Architecten- en ingenieursbureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Reclamebureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitzendbureaus e.d.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	.	.	.	.	.	.	.	.
Overheid	–	–	–	–	–	–	–	–
Overheidsbestuur en sociale verzekering	–	–	–	–	–	–	–	–
Defensie	–	–	–	–	–	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	–	–	–	–	–	–	–	–
Zorg en overige dienstverlening	8 133	9 157	9 401	10 525	11 630	13 110	15 329	16 476
Gezondheids- en welzijnzorg	.	.	.	.	.	.	.	.
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport en recreatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	.	.	.	.	.	.	.	.
Subtotaal	82 867	89 330	92 264	94 565	103 305	107 438	106 741	107 403
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	848	614	582	– 181	– 332	34	587	– 566
Verbruik toegerekende bankdiensten (–)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	74 918	80 924	83 287	83 330	90 262	93 138	91 392	89 647
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	46 354	50 629	52 145	52 500	58 754	60 409	59 809	57 185
Financiële instellingen	5 825	5 864	5 744	6 163	7 007	7 548	6 918	9 003
Overheid	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	31 536	33 451	34 957	35 721	37 212	39 515	40 601	40 649
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	–	–	–	–	–	–	–	–
Verbruik toegerekende bankdiensten (–)	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190

TABEL P 14
Afschrijvingen naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	2 346	2 384	2 433	2 538	2 702	2 808	2 921	2 960
Delfstoffenwinning	1 198	1 292	1 402	1 452	1 461	1 464	1 476	1 467
Industrie	7 119	7 346	7 637	7 953	8 321	8 596	8 773	8 898
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1 373	1 418	1 460	1 506	1 576	1 645	1 688	1 715
Textiel- en lederindustrie	182	179	177	180	183	184	183	182
Papierindustrie	750	772	825	888	946	971	988	999
Uitgeverijen en drukkerijen	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Aardolie-industrie	375	385	403	396	393	391	395	396
Chemische basisproductenindustrie	1 639	1 660	1 678	1 721	1 786	1 831	1 865	1 896
Chemische eindproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Rubber- en kunststofindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Basismetalaalindustrie	2 225	2 331	2 470	2 615	2 766	2 883	2 942	2 978
Metaalproductenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Machine-industrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Elektrotechnische industrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Transportmiddelenindustrie	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Overige industrie	575	601	624	647	671	691	712	732
Energie- en waterleidingbedrijven	1 980	2 049	2 106	2 159	2 235	2 284	2 319	2 325
Bouwnijverheid	899	936	998	1 086	1 187	1 270	1 336	1 394
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	4 401	4 566	4 801	5 137	5 620	6 027	6 303	6 446
Autohandel en -reparatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Groothandel	.	.	.	.	.	.	.	.
Detailhandel en reparatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Horeca	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer, opslag en communicatie	4 933	5 178	5 537	6 030	6 691	7 296	7 829	8 150
Vervoer over land	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	.	.	.	.	.	.	.	.
Post en telecommunicatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	13 943	14 982	16 428	18 078	20 177	22 247	24 061	25 441
Banken	1 627	1 857	2 225	2 609	3 077	3 368	3 555	3 645
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Financiële hulpactiviteiten	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↑
Verhuur van en handel in onroerend goed	9 781	10 475	10 870	11 690	12 716	14 004	15 270	16 315
Verhuur van roerende goederen	.	.	.	.	.	.	.	.
Computerservicebureaus e.d.	.	.	.	.	.	.	.	.
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Architecten- en ingenieursbureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Reclamebureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitzendbureaus e.d.	.	.	.	.	.	.	.	.
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	.	.	.	.	.	.	.	.
Overheid	7 591	7 775	8 136	8 555	9 063	9 528	9 917	10 129
Overheidsbestuur en sociale verzekering	6 061	6 238	6 489	6 815	7 250	7 641	7 989	8 197
Defensie	686	696	756	775	784	782	763	734
Gesubsidieerd onderwijs	844	841	891	965	1 029	1 105	1 165	1 198
Zorg en overige dienstverlening	3 172	3 327	3 499	3 561	3 759	3 948	4 100	4 151
Gezondheids- en welzijnzorg	.	.	.	.	.	.	.	.
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport en recreatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	.	.	.	.	.	.	.	.
Afschrijvingen	47 582	49 835	52 977	56 549	61 216	65 468	69 035	71 361
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	27 319	28 541	30 374	32 358	34 918	37 063	38 929	40 101
Financiële instellingen	1 982	2 230	2 641	3 092	3 599	4 134	4 404	4 575
Overheid	8 477	8 748	9 121	9 558	10 128	10 693	11 185	11 476
Huishoudens	9 688	10 200	10 720	11 415	12 422	13 422	14 359	15 048
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	116	116	121	126	149	156	158	161

TABEL P 15
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln euro</i>							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	9 847	9 603	9 982	9 615	10 263	10 583	10 067	10 235
Delfstoffenwinning	8 707	8 802	7 786	6 624	9 754	11 754	10 587	11 042
Industrie	50 342	52 428	54 833	55 917	59 476	60 491	60 519	60 590
Voedings- en genotmiddelenindustrie	9 621	9 872	10 054	10 767	10 961	11 627	13 156	13 437
Textiel- en lederindustrie	1 235	1 237	1 328	1 368	1 429	1 380	1 364	1 318
Papierindustrie	1 502	1 551	1 611	1 632	1 706	1 841	1 800	1 802
Uitgeverijen en drukkerijen	4 914	5 043	5 298	5 549	5 763	5 759	5 641	5 430
Aardolie-industrie	1 086	1 036	1 614	1 080	1 498	2 145	1 641	2 274
Chemische basisproductenindustrie	4 483	4 884	4 520	4 105	5 019	4 802	4 173	4 609
Chemische eindproductenindustrie	2 983	3 141	3 114	3 263	3 430	3 466	3 545	3 194
Rubber- en kunststofindustrie	1 662	1 716	1 836	1 923	1 860	1 922	1 942	2 080
Basismetalaalindustrie	1 622	1 760	1 770	1 486	2 031	1 577	1 545	1 583
Metaalproductenindustrie	4 070	4 213	4 483	4 646	4 657	4 781	4 718	4 448
Machine-industrie	3 832	4 054	4 295	4 425	4 828	4 836	4 837	4 665
Elektrotechnische industrie	4 934	5 007	5 129	5 305	5 639	5 520	5 059	4 825
Transportmiddelenindustrie	2 226	2 536	2 955	3 094	3 040	2 840	2 986	3 055
Overige industrie	6 172	6 378	6 826	7 274	7 615	7 995	8 112	7 870
Energie- en waterleidingbedrijven	5 757	5 337	5 551	5 702	5 422	5 807	7 065	7 657
Bouwnijverheid	15 580	16 474	17 540	19 371	21 380	23 168	24 188	24 251
Burgerlijke en utiliteitsbouw	6 532	6 839	7 083	7 867	8 661	9 103	9 300	9 582
Grond-, water- en wegenbouw	3 168	3 347	3 509	3 900	4 264	4 755	4 895	4 694
Overige bouwnijverheid	5 880	6 288	6 948	7 604	8 455	9 310	9 993	9 975
Handel, horeca en reparatie	43 076	45 478	49 357	53 167	56 431	58 399	60 916	59 591
Autohandel en -reparatie	4 992	4 965	5 439	5 910	6 138	6 491	6 982	6 871
Groothandel	20 986	22 557	24 510	26 668	28 663	29 485	30 445	29 816
Detailhandel en reparatie	11 704	12 137	13 178	13 862	14 403	14 834	15 426	14 963
Horeca	5 394	5 819	6 230	6 727	7 227	7 589	8 063	7 941
Vervoer, opslag en communicatie	20 790	22 804	24 545	24 974	27 101	28 326	29 712	29 961
Vervoer over land	7 122	7 436	8 065	8 461	8 627	9 033	9 360	9 327
Vervoer over water	1 144	1 367	1 592	1 442	1 455	1 529	1 327	1 282
Vervoer door de lucht	1 952	2 532	2 634	2 480	2 691	2 563	2 421	2 010
Dienstverlening t.b.v. vervoer	3 798	4 154	4 498	4 636	4 858	5 228	5 379	5 580
Post en telecommunicatie	6 774	7 315	7 756	7 955	9 470	9 973	11 225	11 762
Financiële en zakelijke dienstverlening	70 447	76 358	82 568	90 369	97 808	104 902	108 545	112 219
Banken	8 597	9 112	9 715	11 426	13 252	14 325	15 726	16 875
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	5 450	5 599	5 789	5 947	6 098	6 895	6 040	7 299
Financiële hulpactiviteiten	2 714	3 194	3 618	3 865	4 085	4 220	4 109	4 149
Verhuur van en handel in onroerend goed	23 510	25 166	26 681	28 296	29 736	30 794	31 935	33 120
Verhuur van roerende goederen	2 569	2 671	2 983	3 502	3 870	4 300	4 521	4 554
Computerservicebureaus e.d.	3 330	4 377	5 382	6 412	7 091	7 814	7 612	7 422
Speur- en ontwikkelingswerk	1 291	1 316	1 357	1 480	1 565	1 680	1 777	1 810
Juridische en economische dienstverlening	8 157	8 961	9 377	10 439	11 662	12 889	14 157	14 405
Architecten- en ingenieursbureaus	3 223	3 394	3 589	3 850	4 093	4 463	4 502	4 650
Reclamebureaus	1 341	1 354	1 540	1 616	1 825	1 897	2 018	2 176
Uitzendbureaus e.d.	5 841	6 817	7 950	8 446	9 042	9 508	9 661	9 142
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	4 424	4 397	4 587	5 090	5 489	6 117	6 487	6 617
Overheid	34 902	36 055	37 521	39 570	41 839	44 955	47 923	50 155
Overheidsbestuur en sociale verzekering	19 726	20 552	21 335	22 425	23 888	25 701	27 425	28 683
Defensie	3 405	3 431	3 507	3 609	3 595	3 773	3 930	3 963
Gesubsidieerd onderwijs	11 771	12 072	12 679	13 536	14 356	15 481	16 568	17 509
Zorg en overige dienstverlening	32 068	34 066	36 079	38 713	41 579	45 805	50 964	54 918
Gezondheids- en welzijnzorg	21 031	22 070	23 269	25 058	27 022	30 095	34 163	37 427
Milieudienstverlening	1 682	1 890	1 987	2 159	2 364	2 502	2 694	2 827
Cultuur, sport en recreatie	4 055	4 498	4 761	5 090	5 405	5 906	6 303	6 571
Particuliere huishoudens met personeel	1 132	1 223	1 321	1 386	1 496	1 625	1 762	1 799
Overige dienstverlening n.e.g.	4 168	4 385	4 741	5 020	5 292	5 677	6 042	6 294
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	291 516	307 405	325 762	344 022	371 053	394 190	410 486	420 619
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	181 246	192 434	203 840	214 354	232 093	245 593	254 935	258 410
Financiële instellingen	16 319	17 304	18 466	20 417	22 857	24 732	25 310	27 718
Overheid	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Huishoudens	51 605	53 707	57 433	60 589	64 367	68 389	71 113	72 643
Instellingen zonder winst oogmerk t.b.v. huishoudens	1 006	1 050	1 113	1 164	1 408	1 503	1 559	1 672

TABEL P 16
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren: volumemutaties

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	%							
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	-2,0	-5,3	9,3	6,4	1,5	-4,3	-1,4	3,4
Delfstoffenwinning	13,4	-8,2	-0,8	-3,2	-2,3	6,0	1,1	-3,2
Industrie	0,6	2,5	3,0	2,4	4,4	-0,7	-0,8	-2,8
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1,7	0,4	0,1	1,6	1,6	0,0	2,5	-3,0
Textiel- en lederindustrie	-0,5	0,3	4,1	0,9	6,8	-5,9	-3,0	-5,6
Papierindustrie	-1,7	7,7	1,6	2,7	2,9	-3,9	1,6	1,1
Uitgeverijen en drukkerijen	3,1	3,5	7,1	0,9	1,7	-2,6	-4,9	-6,3
Aardolie-industrie	1,6	-34,3	0,7	-3,5	-5,8	1,0	5,9	6,0
Chemische basisproductenindustrie	-4,7	5,3	-0,2	6,5	9,7	3,0	4,0	5,1
Chemische eindproductenindustrie	-2,2	5,8	-0,6	4,9	5,6	3,5	3,5	3,2
Rubber- en kunststofindustrie	1,5	8,1	7,1	3,2	0,6	-0,3	1,9	-3,7
Basismetalaalindustrie	-2,3	8,0	2,0	0,3	1,8	-0,8	-1,9	2,3
Metaalproductenindustrie	0,2	2,1	5,2	1,0	4,3	0,3	-2,8	-4,9
Machine-industrie	4,5	6,8	2,5	-0,4	12,1	-1,2	-2,6	-5,3
Elektrotechnische industrie	0,8	0,1	1,2	3,6	11,3	-3,5	-9,6	-6,5
Transportmiddelenindustrie	4,8	8,4	11,4	2,0	0,4	-2,1	-0,6	-1,4
Overige industrie	0,5	1,5	4,8	4,5	1,9	-0,9	-1,4	-4,8
Energie- en waterleidingbedrijven	4,9	-7,0	0,3	-1,9	1,9	2,7	1,5	1,6
Bouwnijverheid	-1,8	3,3	3,2	5,4	4,2	1,9	-3,2	-5,0
Burgerlijke en utiliteitsbouw	-6,5	2,1	0,4	5,2	2,8	-1,1	-5,8	-5,4
Grond-, water- en wegenbouw	6,6	3,8	1,9	8,4	4,3	6,7	-2,0	-5,3
Overige bouwnijverheid	-0,6	4,4	7,1	4,0	5,6	2,6	-1,3	-4,5
Handel, horeca en reparatie	3,6	7,5	6,7	6,2	4,4	0,1	-0,2	-1,4
Autohandel en -reparatie	5,1	0,9	7,8	4,6	-1,1	0,7	0,8	-3,6
Groothandel	6,5	11,1	7,9	8,0	6,4	0,3	-0,2	0,5
Detailhandel en reparatie	-0,3	4,4	4,3	5,7	3,3	0,2	1,2	-2,0
Horeca	-0,3	6,1	6,0	1,8	3,5	-1,7	-3,7	-4,9
Vervoer, opslag en communicatie	3,7	8,6	9,4	6,8	10,4	3,4	2,5	-0,9
Vervoer over land	4,0	2,7	5,4	3,6	0,9	-1,0	-1,4	-2,2
Vervoer over water	1,2	9,8	8,6	-1,5	4,1	8,9	-2,2	-3,3
Vervoer door de lucht	6,4	10,5	3,8	3,1	5,4	-5,7	0,4	2,5
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,1	7,6	4,4	3,2	3,9	1,9	-1,1	1,0
Post en telecommunicatie	4,5	14,6	18,4	15,3	26,9	10,0	9,3	-1,1
Financiële en zakelijke dienstverlening	6,6	5,6	4,1	5,7	2,9	2,6	-0,7	0,1
Banken	6,7	6,8	-0,2	9,6	2,6	2,8	-1,9	7,0
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	3,8	1,9	1,3	3,2	-7,7	1,0	-0,7	5,5
Financiële hulpactiviteiten	13,2	11,1	9,8	3,6	0,2	-0,6	-5,8	-1,9
Verhuur van en handel in onroerend goed	3,0	2,7	1,8	2,2	1,8	1,3	1,1	0,7
Verhuur van roerende goederen	1,4	2,6	11,8	18,0	9,4	9,0	2,1	-1,9
Computerservicebureaus e.d.	21,8	29,5	18,3	14,0	7,8	5,7	-6,9	-4,2
Speur- en ontwikkelingswerk	1,0	-1,4	-1,8	2,0	1,7	2,9	1,8	-1,2
Juridische en economische dienstverlening	4,6	7,1	1,1	7,6	8,0	4,4	2,6	-1,3
Architecten- en ingenieursbureaus	3,3	4,6	2,5	5,3	4,0	6,1	-4,1	0,1
Reclamebureaus	5,2	-8,1	5,2	3,9	12,9	-0,1	2,0	2,4
Uitzendbureaus e.d.	23,6	14,0	12,9	3,2	0,0	-1,3	-2,9	-7,6
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	6,9	-2,9	1,1	7,4	4,3	5,0	0,5	-1,7
Overheid	0,5	2,9	2,7	1,0	1,3	1,4	2,2	1,2
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2,0	2,6	2,9	1,7	2,2	2,5	2,9	1,6
Defensie	-8,0	-1,4	1,5	-1,6	-3,3	-0,6	1,5	-1,0
Gesubsidieerd onderwijs	0,8	4,5	2,9	0,6	0,9	0,1	1,2	1,0
Zorg en overige dienstverlening	1,7	2,3	2,3	2,1	1,9	3,6	4,4	2,3
Gezondheids- en welzijnszorg	1,7	1,1	2,5	1,7	1,6	4,0	6,3	3,5
Milieudienstverlening	3,1	10,7	2,1	5,3	7,8	0,8	3,9	0,4
Cultuur, sport en recreatie	2,5	5,8	0,0	2,8	1,4	4,5	1,2	0,8
Particuliere huishoudens met personeel	9,8	4,4	4,3	0,2	4,0	3,5	0,1	-1,9
Overige dienstverlening n.e.g.	-1,6	1,1	3,6	2,3	0,8	1,6	-0,6	-1,0
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	2,9	3,7	4,2	4,0	3,5	1,6	0,4	-0,5
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	4,0	4,4	4,5	4,4	4,4	1,7	0,4	-1,6
Financiële instellingen	5,7	5,2	2,1	6,0	0,8	1,4	-1,5	5,3
Overheid	-0,1	2,8	2,9	1,4	1,6	1,3	2,1	0,9
Huishoudens	0,8	1,5	5,1	4,2	2,6	1,4	0,1	0,4
Instellingen zonder winst oogmerk t.b.v. huishoudens	3,2	-0,2	1,7	1,5	15,8	1,6	-1,7	3,3

TABEL P 19

Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen) naar bedrijfstakken, -klassen en sectoren: % BBP

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<hr/> % BBP								
BEDRIJFSTAKKEN EN -KLASSEN								
Landbouw, bosbouw en visserij	3,1	2,9	2,8	2,6	2,6	2,5	2,3	2,3
Delfstoffenwinning	2,8	2,6	2,2	1,8	2,4	2,7	2,4	2,4
Industrie	16,0	15,7	15,5	14,9	14,8	14,1	13,6	13,3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3,1	3,0	2,8	2,9	2,7	2,7	3,0	3,0
Textiel- en lederindustrie	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Papierindustrie	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Uitgeverijen en drukkerijen	1,6	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2
Aardolie-industrie	0,3	0,3	0,5	0,3	0,4	0,5	0,4	0,5
Chemische basisproductenindustrie	1,4	1,5	1,3	1,1	1,2	1,1	0,9	1,0
Chemische eindproductenindustrie	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7
Rubber- en kunststofindustrie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5
Basismetalaalindustrie	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,3	0,3
Metaalproductenindustrie	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
Machine-industrie	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0
Elektrotechnische industrie	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	1,1	1,1
Transportmiddelenindustrie	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7
Overige industrie	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,7
Energie- en waterleidingbedrijven	1,8	1,6	1,6	1,5	1,3	1,4	1,6	1,7
Bouwnijverheid	4,9	4,9	5,0	5,2	5,3	5,4	5,4	5,3
Burgerlijke en utiliteitsbouw	2,1	2,0	2,0	2,1	2,2	2,1	2,1	2,1
Grond-, water- en wegenbouw	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,0
Overige bouwnijverheid	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2
Handel, horeca en reparatie	13,7	13,6	13,9	14,2	14,0	13,6	13,7	13,1
Autohandel en -reparatie	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5
Groothandel	6,7	6,8	6,9	7,1	7,1	6,9	6,8	6,6
Detailhandel en reparatie	3,7	3,6	3,7	3,7	3,6	3,5	3,5	3,3
Horeca	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7
Vervoer, opslag en communicatie	6,6	6,8	6,9	6,7	6,7	6,6	6,7	6,6
Vervoer over land	2,3	2,2	2,3	2,3	2,1	2,1	2,1	2,1
Vervoer over water	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Vervoer door de lucht	0,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,5	0,4
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,2	1,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Post en telecommunicatie	2,2	2,2	2,2	2,1	2,4	2,3	2,5	2,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	22,4	22,9	23,3	24,2	24,3	24,4	24,4	24,7
Banken	2,7	2,7	2,7	3,1	3,3	3,3	3,5	3,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	1,6	1,4	1,6
Financiële hulpactiviteiten	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9
Verhuur van en handel in onroerend goed	7,5	7,5	7,5	7,6	7,4	7,2	7,2	7,3
Verhuur van roerende goederen	0,8	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Computerservicebureaus e.d.	1,1	1,3	1,5	1,7	1,8	1,8	1,7	1,6
Speur- en ontwikkelingswerk	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Juridische en economische dienstverlening	2,6	2,7	2,6	2,8	2,9	3,0	3,2	3,2
Architecten- en ingenieursbureaus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Reclamebureaus	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5
Uitzendbureaus e.d.	1,9	2,0	2,2	2,3	2,2	2,2	2,2	2,0
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Overheid	11,1	10,8	10,6	10,6	10,4	10,5	10,8	11,0
Overheidsbestuur en sociale verzekering	6,3	6,2	6,0	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3
Defensie	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9
Gesubsidieerd onderwijs	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,7	3,9
Zorg en overige dienstverlening	10,2	10,2	10,2	10,3	10,3	10,7	11,4	12,1
Gezondheids- en welzijnzorg	6,7	6,6	6,6	6,7	6,7	7,0	7,7	8,2
Milieudienstverlening	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Cultuur, sport en recreatie	1,3	1,3	1,3	1,4	1,3	1,4	1,4	1,4
Particuliere huishoudens met personeel	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Overige dienstverlening n.e.g.	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	92,5	92,1	92,0	92,0	92,2	91,8	92,2	92,6
SECTOREN								
Niet-financiële vennootschappen	57,5	57,7	57,6	57,3	57,7	57,2	57,3	56,9
Financiële instellingen	5,2	5,2	5,2	5,5	5,7	5,8	5,7	6,1
Overheid	13,1	12,9	12,7	12,7	12,5	12,6	12,9	13,2
Huishoudens	16,4	16,1	16,2	16,2	16,0	15,9	16,0	16,0
Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4

Arbeid

TABEL A 0.1
Beroepsbevolking, 15-64 jaar

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Bevolking	10 534	10 566	10 606	10 665	10 728	10 799	10 868	10 920
Naar geslacht: mannen	5 343	5 356	5 368	5 401	5 434	5 468	5 501	5 525
Naar geslacht: vrouwen	5 191	5 210	5 238	5 264	5 294	5 331	5 367	5 395
Beroepsbevolking	6 686	6 832	6 941	7 069	7 187	7 314	7 427	7 510
Naar geslacht: mannen	4 098	4 140	4 190	4 233	4 275	4 318	4 358	4 368
Naar geslacht: vrouwen	2 588	2 692	2 751	2 836	2 912	2 996	3 069	3 142
Werkzame beroepsbevolking	6 185	6 384	6 587	6 768	6 917	7 062	7 125	7 114
Naar geslacht: mannen	3 870	3 940	4 037	4 105	4 162	4 209	4 211	4 162
Naar geslacht: vrouwen	2 315	2 444	2 550	2 663	2 755	2 853	2 914	2 952
Werkloze beroepsbevolking	501	448	354	301	270	252	302	396
Naar geslacht: mannen	228	200	153	128	113	109	147	206
Naar geslacht: vrouwen	273	248	201	173	157	143	155	190
Niet-beroepsbevolking	3 848	3 734	3 665	3 596	3 541	3 485	3 441	3 410
Naar geslacht: mannen	1 245	1 216	1 178	1 168	1 159	1 150	1 143	1 157
Naar geslacht: vrouwen	2 603	2 518	2 487	2 428	2 382	2 335	2 298	2 253
<i>% mutaties</i>								
Bevolking	0,3	0,3	0,4	0,6	0,6	0,7	0,6	0,5
Naar geslacht: mannen	0,3	0,2	0,2	0,6	0,6	0,6	0,6	0,4
Naar geslacht: vrouwen	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,5
Beroepsbevolking	1,4	2,2	1,6	1,8	1,7	1,8	1,5	1,1
Naar geslacht: mannen	0,8	1,0	1,2	1,0	1,0	1,0	0,9	0,2
Naar geslacht: vrouwen	2,3	4,0	2,2	3,1	2,7	2,9	2,4	2,4
Werkzame beroepsbevolking	2,0	3,2	3,2	2,7	2,2	2,1	0,9	-0,2
Naar geslacht: mannen	1,5	1,8	2,5	1,7	1,4	1,1	0,0	-1,2
Naar geslacht: vrouwen	2,9	5,6	4,3	4,4	3,5	3,6	2,1	1,3
Werkloze beroepsbevolking	-6,0	-10,6	-21,0	-15,0	-10,3	-6,7	19,8	31,1
Naar geslacht: mannen	-9,9	-12,3	-23,5	-16,3	-11,7	-3,5	34,9	40,1
Naar geslacht: vrouwen	-2,5	-9,2	-19,0	-13,9	-9,2	-8,9	8,4	22,6
<i>% bevolking</i>								
Beroepsbevolking	63,5	64,7	65,4	66,3	67,0	67,7	68,3	68,8
Naar geslacht: mannen	76,7	77,3	78,1	78,4	78,7	79,0	79,2	79,1
Naar geslacht: vrouwen	49,9	51,7	52,5	53,9	55,0	56,2	57,2	58,2
<i>% beroepsbevolking</i>								
Werkloze beroepsbevolking	7,5	6,6	5,1	4,3	3,8	3,4	4,1	5,3
Naar geslacht: mannen	5,6	4,8	3,7	3,0	2,6	2,5	3,4	4,7
Naar geslacht: vrouwen	10,5	9,2	7,3	6,1	5,4	4,8	5,1	6,0

TABEL A 0.2
Kerncijfers van de arbeid

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Aantal werkzame personen	7 308	7 544	7 743	7 946	8 124	8 291	8 325	8 294
Naar geslacht: mannen	4 197	4 318	4 405	4 477	4 542	4 592	4 610	4 554
Naar geslacht: vrouwen	3 111	3 226	3 338	3 469	3 582	3 700	3 716	3 741
Met tenminste een bijbaan	370	363	402	409	413	385	409	410
Aantal werkzame personen: werknemers	6 153	6 354	6 559	6 798	6 969	7 124	7 166	7 141
<i>1 000 banen</i>								
Banen van werkzame personen	7 726	7 946	8 194	8 400	8 583	8 715	8 775	8 747
Naar geslacht: mannen	4 412	4 522	4 632	4 704	4 774	4 807	4 833	4 777
Naar geslacht: vrouwen	3 314	3 424	3 563	3 696	3 809	3 908	3 942	3 970
Banen van werkzame personen: werknemers	6 440	6 638	6 881	7 113	7 285	7 424	7 486	7 462
Naar geslacht: mannen	3 746	3 850	3 958	4 056	4 121	4 160	4 171	4 120
Naar geslacht: vrouwen	2 694	2 787	2 922	3 056	3 164	3 264	3 315	3 343
Naar dienstverband: voltijd	3 814	3 893	4 004	4 094	4 131	4 169	4 098	4 016
Naar dienstverband: deeltijd	2 626	2 744	2 877	3 019	3 155	3 255	3 388	3 446
Naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	5 826	5 916	6 095	6 336	6 528	6 638	6 695	6 682
Naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	615	722	786	776	757	786	792	780
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Arbeidsvolume van werkzame personen	5807,7	5991,6	6166,0	6309,1	6423,2	6508,2	6500,5	6438,7
Naar geslacht: mannen	3887,9	3990,8	4080,6	4130,6	4174,3	4190,1	4170,0	4114,1
Naar geslacht: vrouwen	1920,1	2000,8	2085,7	2178,5	2248,8	2317,7	2330,5	2325,0
Arbeidsvolume van werkzame personen: werknemers	5035,4	5200,5	5384,0	5546,9	5662,8	5753,2	5751,0	5695,3
<i>mln uren</i>								
In betaalde uren	8 875	9 135	9 378	9 640	9 844	9 998	9 993	9 897
Naar geslacht: mannen	5 922	6 061	6 191	6 306	6 396	6 447	6 414	6 327
Naar geslacht: vrouwen	2 953	3 074	3 187	3 334	3 447	3 551	3 579	3 570
Naar dienstverband: voltijd	6 749	6 865	7 010	7 153	7 217	7 280	7 154	7 014
Naar dienstverband: deeltijd	2 127	2 270	2 368	2 487	2 626	2 717	2 839	2 883
Naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	8 324	8 511	8 713	8 980	9 184	9 336	9 359	9 278
Naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	552	625	665	660	660	661	634	619
In overeengekomen uren	8 739	8 993	9 232	9 491	9 691	9 853	9 861	9 767
Naar geslacht: mannen	5 802	5 938	6 066	6 180	6 267	6 323	6 301	6 216
Naar geslacht: vrouwen	2 937	3 055	3 166	3 311	3 424	3 530	3 560	3 551
Naar dienstverband: voltijd	6 630	6 746	6 889	7 029	7 094	7 163	7 047	6 909
Naar dienstverband: deeltijd	2 108	2 248	2 344	2 462	2 597	2 690	2 814	2 858
Naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	8 195	8 377	8 577	8 841	9 043	9 202	9 237	9 159
Naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	544	616	655	650	649	651	623	608
<i>1 000 mln euro</i>								
Bruto looninkomen	132,3	141,1	152,0	162,2	173,1	188,1	195,8	199,5
Naar geslacht: mannen	97,2	104,1	111,9	118,8	126,6	136,9	142,2	144,1
Naar geslacht: vrouwen	35,1	37,0	40,0	43,3	46,5	51,2	53,5	55,4
Naar dienstverband: voltijd	107,0	113,6	121,9	129,6	137,2	148,7	152,9	154,3
Naar dienstverband: deeltijd	25,4	27,5	30,0	32,6	35,9	39,4	42,9	45,2
Naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	128,3	136,5	146,8	156,9	167,6	182,4	190,1	193,8
Naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	4,0	4,7	5,2	5,3	5,5	5,7	5,6	5,7
<i>1000 euro</i>								
Gemiddeld jaarloon per baan	20,6	21,3	22,1	22,8	23,8	25,3	26,1	26,7
Naar geslacht: mannen	26,0	27,0	28,3	29,3	30,7	32,9	34,1	35,0
Naar geslacht: vrouwen	13,0	13,3	13,7	14,2	14,7	15,7	16,1	16,6
Naar dienstverband: voltijd	28,0	29,2	30,4	31,7	33,2	35,7	37,3	38,4
Naar dienstverband: deeltijd	9,7	10,0	10,4	10,8	11,4	12,1	12,7	13,1
Naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	22,0	23,1	24,1	24,8	25,7	27,5	28,4	29,0
Naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	6,5	6,5	6,6	6,8	7,2	7,3	7,1	7,3

TABEL A 1.1.1
Aantal werkzame personen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	292	296	282	282	281	282	281	275
Delfstoffenwinning	10	9	9	9	9	8	8	8
Industrie	1051	1067	1073	1079	1085	1079	1060	1029
Voedings- en genotmiddelenindustrie	155	157	157	159	159	155	153	151
Textiel- en lederindustrie	38	38	36	35	34	34	32	29
Papierindustrie	27	26	27	27	26	26	26	25
Uitgeverijen en drukkerijen	133	134	129	131	131	128	124	120
Aardolie-industrie	8	8	8	7	7	7	7	7
Chemische basisproductenindustrie	37	38	37	34	33	33	32	32
Chemische eindproductenindustrie	42	42	42	43	44	44	44	44
Rubber- en kunststofindustrie	31	33	34	34	35	35	34	33
Basismetalaalindustrie	27	27	27	27	27	26	25	24
Metaalproductenindustrie	106	107	108	111	111	111	109	106
Machine-industrie	83	86	92	93	94	95	94	91
Elektrotechnische industrie	105	108	106	106	108	110	106	100
Transportmiddelenindustrie	61	60	63	65	65	64	63	62
Overige industrie	199	203	208	208	210	210	209	205
Energie- en waterleidingbedrijven	41	40	39	38	37	36	35	35
Bouwnijverheid	445	464	474	488	506	517	514	499
Burgerlijke en utiliteitsbouw	175	183	185	190	197	200	199	192
Grond-, water- en wegenbouw	74	74	76	78	79	80	80	76
Overige bouwnijverheid	195	206	213	221	229	237	236	232
Handel, horeca en reparatie	1470	1507	1543	1612	1663	1695	1693	1677
Autohandel en -reparatie	132	137	139	147	149	152	153	152
Groothandel	436	444	459	482	500	505	504	495
Detailhandel en reparatie	639	659	672	700	715	732	731	732
Horeca	263	268	273	284	299	307	306	298
Vervoer, opslag en communicatie	403	411	425	444	466	478	475	466
Vervoer over land	181	182	185	193	199	200	205	205
Vervoer over water	19	18	18	17	17	17	16	16
Vervoer door de lucht	28	30	30	31	31	31	31	31
Dienstverlening t.b.v. vervoer	72	74	76	79	82	83	86	86
Post en telecommunicatie	103	107	117	123	137	147	137	129
Financiële en zakelijke dienstverlening	1287	1384	1470	1532	1573	1601	1600	1565
Banken	140	148	157	167	175	179	176	169
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	49	51	52	53	53	52
Financiële hulpactiviteiten	62	65	69	73	75	75	75	72
Verhuur van en handel in onroerend goed	57	59	63	62	63	65	69	70
Verhuur van roerende goederen	20	22	20	24	27	28	27	27
Computerservicebureaus e.d.	70	85	100	112	119	129	127	120
Speur- en ontwikkelingswerk	27	29	30	32	31	31	32	32
Juridische en economische dienstverlening	195	195	204	214	226	239	242	244
Architecten- en ingenieursbureaus	82	84	87	91	94	98	99	97
Reclamebureaus	42	44	48	51	53	54	55	52
Uitzendbureaus e.d.	334	383	421	432	426	412	399	382
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	213	223	223	224	232	237	245	246
Overheid	811	815	821	845	861	886	919	942
Overheidsbestuur en sociale verzekering	385	388	391	401	409	421	436	447
Defensie	76	70	70	70	69	68	69	70
Gesubsidieerd onderwijs	351	358	360	375	383	397	413	426
Zorg en overige dienstverlening	1498	1550	1605	1615	1643	1710	1738	1797
Gezondheids- en welzijnszorg	854	887	925	948	967	1019	1058	1112
Milieudienstverlening	22	24	25	25	25	27	28	29
Cultuur, sport, recreatie	131	141	149	144	149	154	157	161
Particuliere huishoudens met personeel	292	292	304	296	296	295	285	284
Overige dienstverlening n.e.g.	197	206	202	202	206	216	210	211
Aantal werkzame personen	7308	7544	7743	7946	8124	8291	8325	8294

TABEL A 1.1.2
Aantal werkzame personen: werknemers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 personen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	103	107	106	110	108	119	118	117
Delfstoffenwinning	10	9	9	9	9	8	8	8
Industrie	1 000	1 007	1 015	1 028	1 037	1 034	1 015	984
Voedings- en genotmiddelenindustrie	147	147	148	151	151	148	148	146
Textiel- en lederindustrie	33	32	32	31	30	30	28	25
Papierindustrie	27	26	26	26	26	26	26	25
Uitgeverijen en drukkerijen	122	120	118	122	122	119	116	111
Aardolie-industrie	8	8	8	7	7	7	7	7
Chemische basisproductenindustrie	37	38	37	34	33	33	32	32
Chemische eindproductenindustrie	41	41	41	43	44	44	44	44
Rubber- en kunststofindustrie	31	32	32	33	34	34	33	33
Basismetalaalindustrie	27	27	27	27	27	26	25	24
Metaalproductenindustrie	98	99	99	102	104	105	103	99
Machine-industrie	80	83	88	88	90	92	90	86
Elektrotechnische industrie	102	105	104	104	105	107	103	98
Transportmiddelenindustrie	58	59	61	62	63	62	62	60
Overige industrie	188	191	193	196	200	200	198	194
Energie- en waterleidingbedrijven	41	40	39	38	37	36	35	35
Bouwnijverheid	382	392	401	413	425	434	431	415
Burgerlijke en utiliteitsbouw	149	152	152	157	161	163	162	155
Grond-, water- en wegenbouw	69	69	70	72	72	73	72	68
Overige bouwnijverheid	163	172	179	185	192	198	197	192
Handel, horeca en reparatie	1 246	1 291	1 339	1 418	1 465	1 487	1 490	1 475
Autohandel en -reparatie	110	114	115	126	129	130	130	129
Groothandel	392	399	420	446	464	469	468	459
Detailhandel en reparatie	526	551	573	606	618	628	634	634
Horeca	219	226	231	240	255	260	260	252
Vervoer, opslag en communicatie	373	382	397	415	437	452	448	439
Vervoer over land	165	165	169	177	183	186	190	190
Vervoer over water	12	12	11	11	11	11	11	10
Vervoer door de lucht	28	30	30	31	31	31	31	31
Dienstverlening t.b.v. vervoer	67	70	73	76	79	80	82	82
Post en telecommunicatie	100	104	114	120	134	144	134	126
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 146	1 234	1 319	1 384	1 423	1 447	1 441	1 405
Banken	140	148	157	167	175	179	176	169
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	49	51	52	53	53	52
Financiële hulpactiviteiten	50	53	58	60	62	62	61	58
Verhuur van en handel in onroerend goed	49	52	56	55	57	60	62	63
Verhuur van roerende goederen	16	17	16	19	21	22	22	22
Computerservicebureaus e.d.	60	71	87	98	105	113	110	103
Speur- en ontwikkelingswerk	26	28	29	30	30	30	31	31
Juridische en economische dienstverlening	148	149	155	162	173	183	188	190
Architecten- en ingenieursbureaus	69	73	76	81	84	86	87	85
Reclamebureaus	33	33	36	39	42	44	44	41
Uitzendbureaus e.d.	334	381	417	430	423	409	396	380
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	177	183	183	191	200	205	210	211
Overheid	811	815	821	845	861	886	919	942
Overheidsbestuur en sociale verzekering	385	388	391	401	409	421	436	447
Defensie	76	70	70	70	69	68	69	70
Gesubsidieerd onderwijs	351	358	360	375	383	397	413	426
Zorg en overige dienstverlening	1 040	1 077	1 112	1 137	1 166	1 220	1 261	1 320
Gezondheids- en welzijnzorg	786	812	840	864	885	930	971	1 026
Milieudienstverlening	22	24	25	24	25	27	28	28
Cultuur, sport, recreatie	88	89	95	94	98	101	102	106
Particuliere huishoudens met personeel	13	12	14	12	12	15	13	12
Overige dienstverlening n.e.g.	131	139	139	143	146	148	147	148
Aantal werkzame personen: werknemers	6 153	6 354	6 559	6 798	6 969	7 124	7 166	7 141

TABEL A 1.2.1
Aantal werkzame personen naar geslacht: mannen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	219	221	211	207	209	207	203	197
Delfstoffenwinning	9	8	8	8	7	7	7	7
Industrie	830	834	837	830	827	814	798	777
Voedings- en genotmiddelenindustrie	106	105	105	104	103	100	98	98
Textiel- en lederindustrie	21	20	20	19	18	18	17	16
Papierindustrie	22	21	22	22	21	21	21	20
Uitgeverijen en drukkerijen	90	91	85	86	84	81	81	78
Aardolie-industrie	7	7	7	6	6	6	6	6
Chemische basisproductenindustrie	33	33	32	29	27	26	25	25
Chemische eindproductenindustrie	30	29	28	30	30	30	30	30
Rubber- en kunststofindustrie	26	27	27	27	27	27	26	26
Basismetalaalindustrie	25	25	25	25	24	23	23	22
Metaalproductenindustrie	94	94	95	97	97	96	93	91
Machine-industrie	74	76	81	81	82	83	81	78
Elektrotechnische industrie	82	83	81	80	81	80	77	73
Transportmiddelenindustrie	55	54	56	57	58	56	55	54
Overige industrie	165	167	171	169	169	166	165	161
Energie- en waterleidingbedrijven	34	33	32	31	30	29	28	27
Bouwnijverheid	412	430	436	449	462	468	468	454
Burgerlijke en utiliteitsbouw	165	175	176	181	187	188	186	179
Grond-, water- en wegenbouw	68	71	72	74	74	74	74	70
Overige bouwnijverheid	179	184	188	195	201	206	208	204
Handel, horeca en reparatie	814	833	849	886	901	914	925	918
Autohandel en -reparatie	110	112	112	119	119	119	119	119
Groothandel	313	319	329	341	347	348	348	342
Detailhandel en reparatie	264	273	275	288	290	300	309	311
Horeca	127	129	133	139	145	146	150	146
Vervoer, opslag en communicatie	304	307	316	324	335	342	338	333
Vervoer over land	153	153	154	160	163	164	167	167
Vervoer over water	17	16	16	15	14	14	14	13
Vervoer door de lucht	17	17	17	17	17	18	18	18
Dienstverlening t.b.v. vervoer	48	48	49	50	51	51	51	51
Post en telecommunicatie	71	73	80	82	89	95	88	84
Financiële en zakelijke dienstverlening	737	800	838	875	899	917	924	905
Banken	73	77	82	87	91	94	94	92
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	28	29	30	30	30	30	29	28
Financiële hulpactiviteiten	34	38	40	39	42	41	43	43
Verhuur van en handel in onroerend goed	31	32	35	34	34	32	34	35
Verhuur van roerende goederen	15	16	14	18	19	20	20	21
Computerservicebureaus e.d.	57	68	80	88	93	101	99	95
Speur- en ontwikkelingswerk	20	21	20	21	20	20	20	20
Juridische en economische dienstverlening	106	109	113	118	124	131	131	131
Architecten- en ingenieursbureaus	65	67	67	70	71	73	76	74
Reclamebureaus	24	25	28	28	28	29	28	26
Uitzendbureaus e.d.	189	215	231	239	237	232	227	219
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	94	104	98	103	109	114	123	122
Overheid	488	487	491	489	491	495	503	510
Overheidsbestuur en sociale verzekering	243	245	246	245	244	245	248	251
Defensie	71	65	66	65	64	63	64	64
Gesubsidieerd onderwijs	174	177	179	179	183	187	192	195
Zorg en overige dienstverlening	350	365	386	377	380	398	416	427
Gezondheids- en welzijnszorg	188	194	209	209	210	225	234	243
Milieudienstverlening	18	19	20	20	21	21	22	22
Cultuur, sport, recreatie	70	72	79	74	76	76	83	85
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	72	79	78	74	73	76	77	77
Aantal werkzame personen naar geslacht: mannen	4 197	4 318	4 405	4 477	4 542	4 592	4610	4554

TABEL A 1.2.2
Aantal werkzame personen naar geslacht: vrouwen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	72	75	71	75	72	75	79	78
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	222	233	236	249	258	264	262	252
Voedings- en genotmiddelenindustrie	49	52	52	55	55	55	55	53
Textiel- en lederindustrie	16	18	16	16	16	15	15	14
Papierindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5
Uitgeverijen en drukkerijen	42	43	43	45	47	46	44	42
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	5	5	5	5	6	7	7	7
Chemische eindproductenindustrie	12	13	13	13	14	14	14	14
Rubber- en kunststofindustrie	6	6	7	7	8	8	8	8
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	12	13	12	13	14	15	16	15
Machine-industrie	9	10	11	12	12	13	13	13
Elektrotechnische industrie	22	24	25	26	27	29	28	27
Transportmiddelenindustrie	6	6	7	8	8	8	8	8
Overige industrie	35	36	37	40	41	44	44	44
Energie- en waterleidingbedrijven	7	7	7	7	7	7	7	8
Bouwnijverheid	33	34	38	39	44	49	47	45
Burgerlijke en utiliteitsbouw	10	8	8	9	10	12	12	12
Grond-, water- en wegenbouw	6	4	5	4	5	6	6	6
Overige bouwnijverheid	17	22	25	26	28	30	28	27
Handel, horeca en reparatie	656	674	694	726	762	781	768	760
Autohandel en -reparatie	22	25	27	28	30	33	34	33
Groothandel	122	125	130	141	153	156	156	153
Detailhandel en reparatie	376	386	397	412	425	431	422	421
Horeca	136	139	140	145	154	161	156	153
Vervoer, opslag en communicatie	99	104	109	120	131	135	137	134
Vervoer over land	28	29	30	33	36	36	38	38
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	12	13	13	14	14	13	13	13
Dienstverlening t.b.v. vervoer	24	26	27	29	30	32	35	35
Post en telecommunicatie	32	34	37	41	48	52	49	45
Financiële en zakelijke dienstverlening	550	584	632	657	674	684	677	660
Banken	67	70	75	79	83	85	82	77
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	17	19	19	21	22	24	24	24
Financiële hulpactiviteiten	27	27	30	33	34	34	32	30
Verhuur van en handel in onroerend goed	25	27	28	28	29	33	34	35
Verhuur van roerende goederen	5	6	6	7	8	8	7	6
Computerservicebureaus e.d.	13	17	20	24	26	28	28	25
Speur- en ontwikkelingswerk	7	8	9	11	11	11	12	12
Juridische en economische dienstverlening	89	86	91	96	102	108	112	114
Architecten- en ingenieursbureaus	17	17	20	20	23	24	24	23
Reclamebureaus	18	19	20	23	25	25	28	26
Uitzendbureaus e.d.	145	168	190	193	189	180	172	163
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	119	119	124	121	123	123	122	124
Overheid	323	328	330	357	370	390	416	432
Overheidsbestuur en sociale verzekering	141	143	144	156	165	176	189	196
Defensie	5	5	4	5	5	5	6	6
Gesubsidieerd onderwijs	177	181	181	196	200	210	221	231
Zorg en overige dienstverlening	1 148	1 184	1 219	1 238	1 264	1 312	1 323	1 371
Gezondheids- en welzijnszorg	666	693	716	739	757	794	824	870
Milieudienstverlening	.	5	5	4	4	6	7	7
Cultuur, sport, recreatie	61	69	71	70	73	78	74	76
Particuliere huishoudens met personeel	291	290	304	296	296	295	285	284
Overige dienstverlening n.e.g.	125	127	124	129	133	139	133	134
Aantal werkzame personen naar geslacht: vrouwen	3 111	3 226	3 338	3 469	3 582	3 700	3 716	3 741

TABEL A 1.3
Aantal werkzame personen met tenminste een bijbaan

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 personen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	16	17	16	18	17	17	16	16
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	27	30	29	28	28	29	29	28
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4	6	.	.	.	.	5	5
Textiel- en lederindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Papierindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitgeverijen en drukkerijen	8	8	8	7	8	7	6	6
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische eindproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Rubber- en kunststofindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Machine-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Elektrotechnische industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Transportmiddelenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Energie- en waterleidingbedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Bouwnijverheid	9	8	12	8	8	11	10	10
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	6	.	.
Handel, horeca en reparatie	64	57	69	65	67	63	73	72
Autohandel en -reparatie	.	.	.	6	6	.	.	.
Groothandel	14	13	15	13	14	14	14	14
Detailhandel en reparatie	26	24	30	30	30	24	32	32
Horeca	19	17	21	16	18	21	23	23
Vervoer, opslag en communicatie	13	13	15	16	16	19	19	18
Vervoer over land	6	5	6	6	6	7	6	6
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	.	.	.	.	.	.	.	.
Post en telecommunicatie	.	.	5	6	6	7	8	8
Financiële en zakelijke dienstverlening	74	76	84	96	96	84	80	79
Banken	.	.	.	.	.	.	5	5
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële hulpactiviteiten	.	.	.	.	.	.	.	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	.	.	.	5	5	.	.	.
Verhuur van roerende goederen	.	.	.	.	.	.	.	.
Computerservicebureaus e.d.	.	.	.	5	6	5	6	6
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	10	8	11	12	11	14	9	9
Architecten- en ingenieursbureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Reclamebureaus	.	.	.	5	6	.	.	.
Uitzendbureaus e.d.	23	30	28	31	31	23	21	21
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	19	17	21	23	23	18	21	21
Overheid	62	54	58	56	57	51	53	54
Overheidsbestuur en sociale verzekering	19	18	18	22	23	19	17	17
Defensie	.	.	.	.	.	.	.	.
Gesubsidieerd onderwijs	41	35	38	31	32	30	34	35
Zorg en overige dienstverlening	103	106	118	123	124	111	128	131
Gezondheids- en welzijnszorg	60	65	67	74	74	71	81	84
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport, recreatie	20	20	24	24	24	20	27	27
Particuliere huishoudens met personeel	5	5	8	5	5	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	17	16	19	18	19	18	18	18
Aantal werkzame personen met tenminste een bijbaan	370	363	402	409	413	385	409	410

TABEL A 2.1.1
Banen van werkzame personen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	309	310	300	302	301	294	295	288
Delfstoffenwinning	10	9	9	9	9	8	8	8
Industrie	1 074	1 090	1 096	1 102	1 107	1 103	1 081	1 050
Voedings- en genotmiddelenindustrie	157	158	159	161	160	159	156	153
Textiel- en lederindustrie	38	39	36	36	35	34	33	30
Papierindustrie	27	26	27	27	27	26	26	25
Uitgeverijen en drukkerijen	144	148	142	143	143	142	138	133
Aardolie-industrie	8	8	8	7	7	7	7	7
Chemische basisproductenindustrie	37	38	37	34	33	33	32	32
Chemische eindproductenindustrie	42	44	42	43	44	44	44	44
Rubber- en kunststofindustrie	31	34	35	35	35	35	34	34
Basismetalaalindustrie	27	27	27	27	27	26	25	24
Metaalproductenindustrie	107	108	109	112	112	112	110	107
Machine-industrie	84	86	92	94	96	97	95	92
Elektrotechnische industrie	105	108	106	106	108	110	106	100
Transportmiddelenindustrie	62	61	64	66	66	65	64	62
Overige industrie	202	206	211	212	213	211	210	206
Energie- en waterleidingbedrijven	41	40	40	39	37	36	35	35
Bouwnijverheid	451	471	480	495	513	525	524	508
Burgerlijke en utiliteitsbouw	178	186	186	191	199	203	201	194
Grond-, water- en wegenbouw	76	76	78	80	81	82	81	77
Overige bouwnijverheid	197	209	216	224	233	240	241	237
Handel, horeca en reparatie	1 541	1 571	1 617	1 683	1 735	1 765	1 770	1 753
Autohandel en -reparatie	135	140	143	150	153	156	158	158
Groothandel	444	452	465	488	505	512	516	508
Detailhandel en reparatie	668	688	702	731	747	757	757	758
Horeca	292	291	307	314	330	340	338	330
Vervoer, opslag en communicatie	419	427	440	461	483	495	493	484
Vervoer over land	187	188	193	200	206	210	213	213
Vervoer over water	19	19	18	18	17	17	16	16
Vervoer door de lucht	29	30	30	31	31	31	32	32
Dienstverlening t.b.v. vervoer	74	76	77	80	83	85	87	87
Post en telecommunicatie	109	114	122	131	146	152	145	137
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 377	1 471	1 575	1 643	1 685	1 699	1 700	1 664
Banken	141	149	158	168	176	180	178	171
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	50	51	53	53	53	53
Financiële hulpactiviteiten	63	67	72	75	78	80	79	76
Verhuur van en handel in onroerend goed	60	60	65	65	67	68	71	72
Verhuur van roerende goederen	21	23	23	25	28	29	29	29
Computerservicebureaus e.d.	74	89	104	119	127	136	131	124
Speur- en ontwikkelingswerk	27	30	31	33	32	32	33	32
Juridische en economische dienstverlening	211	207	215	231	241	253	260	261
Architecten- en ingenieursbureaus	87	87	91	95	99	102	105	103
Reclamebureaus	47	48	53	58	60	60	62	58
Uitzendbureaus e.d.	357	411	455	464	460	440	426	408
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	244	252	257	258	265	266	275	276
Overheid	869	867	879	890	906	931	964	988
Overheidsbestuur en sociale verzekering	397	398	404	411	419	434	451	462
Defensie	76	70	70	70	69	68	70	70
Gesubsidieerd onderwijs	397	398	404	409	418	428	443	457
Zorg en overige dienstverlening	1 635	1 690	1 758	1 777	1 807	1 859	1 905	1 968
Gezondheids- en welzijnszorg	917	953	1 000	1 025	1 046	1 093	1 141	1 198
Milieudienstverlening	23	24	25	26	26	28	29	29
Cultuur, sport, recreatie	166	179	187	184	190	196	201	206
Particuliere huishoudens met personeel	301	303	315	306	306	297	290	290
Overige dienstverlening n.e.g.	229	232	231	235	239	245	244	245
Banen van werkzame personen	7 726	7 946	8 194	8 400	8 583	8 715	8 775	8 747

TABEL A 2.1.2
Banen van werkzame personen: werknemers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	109	113	114	120	118	124	124	123
Delfstoffenwinning	10	9	9	9	9	8	8	8
Industrie	1 015	1 022	1 030	1 044	1 053	1 052	1 031	1 000
Voedings- en genotmiddelenindustrie	149	148	150	153	153	151	150	148
Textiel- en lederindustrie	33	32	32	32	31	30	28	25
Papierindustrie	27	26	26	27	26	26	26	25
Uitgeverijen en drukkerijen	130	130	126	130	131	129	126	122
Aardolie-industrie	8	8	8	7	7	7	7	7
Chemische basisproductenindustrie	37	38	37	34	33	33	32	32
Chemische eindproductenindustrie	42	41	42	43	44	44	44	44
Rubber- en kunststofindustrie	31	32	33	34	34	34	34	33
Basismetalaalindustrie	27	27	27	27	27	26	25	24
Metaalproductenindustrie	99	100	100	103	105	106	104	100
Machine-industrie	81	83	88	89	91	92	91	87
Elektrotechnische industrie	102	105	104	104	106	108	103	98
Transportmiddelenindustrie	59	59	62	63	64	63	62	60
Overige industrie	190	192	195	197	201	201	199	194
Energie- en waterleidingbedrijven	41	40	40	39	37	36	35	35
Bouwnijverheid	386	397	404	417	429	437	435	420
Burgerlijke en utiliteitsbouw	152	153	154	158	162	165	163	156
Grond-, water- en wegenbouw	70	70	70	72	73	74	73	69
Overige bouwnijverheid	165	174	180	187	194	199	199	195
Handel, horeca en reparatie	1 298	1 343	1 395	1 471	1 520	1 544	1 551	1 534
Autohandel en -reparatie	112	116	117	128	131	133	134	134
Groothandel	397	405	423	449	467	475	475	466
Detailhandel en reparatie	547	575	596	629	641	647	654	655
Horeca	242	247	259	265	281	289	287	279
Vervoer, opslag en communicatie	386	395	410	430	452	466	463	454
Vervoer over land	170	171	176	184	189	194	197	197
Vervoer over water	13	12	11	11	11	11	11	10
Vervoer door de lucht	29	30	30	31	31	31	32	32
Dienstverlening t.b.v. vervoer	69	72	74	77	79	82	83	83
Post en telecommunicatie	106	111	118	127	141	148	141	133
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 201	1 291	1 390	1 455	1 498	1 513	1 505	1 469
Banken	141	149	158	168	176	180	178	171
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	50	51	53	53	53	53
Financiële hulpactiviteiten	50	53	59	61	63	64	63	60
Verhuur van en handel in onroerend goed	51	52	56	57	60	61	63	65
Verhuur van roerende goederen	16	17	17	19	21	22	23	23
Computerservicebureaus e.d.	61	71	87	100	107	114	111	104
Speur- en ontwikkelingswerk	26	29	30	31	30	31	31	31
Juridische en economische dienstverlening	152	153	159	167	178	188	193	195
Architecten- en ingenieursbureaus	71	73	77	82	85	87	89	87
Reclamebureaus	36	36	40	42	45	47	48	44
Uitzendbureaus e.d.	355	409	451	462	457	437	422	405
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	196	200	205	214	223	228	232	233
Overheid	869	867	879	890	906	931	964	988
Overheidsbestuur en sociale verzekering	397	398	404	411	419	434	451	462
Defensie	76	70	70	70	69	68	70	70
Gesubsidieerd onderwijs	397	398	404	409	418	428	443	457
Zorg en overige dienstverlening	1 125	1 161	1 209	1 237	1 263	1 314	1 369	1 431
Gezondheids- en welzijnszorg	837	864	901	923	942	986	1 038	1 095
Milieudienstverlening	22	24	25	25	26	27	28	29
Cultuur, sport, recreatie	107	109	115	115	119	122	124	129
Particuliere huishoudens met personeel	16	16	17	17	17	17	17	17
Overige dienstverlening n.e.g.	144	148	151	156	158	161	161	162
Banen van werkzame personen: werknemers	6 440	6 638	6 881	7 113	7 285	7 424	7 486	7 462

TABEL A 2.2.1
Banen van werkzame personen naar geslacht: mannen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	233	233	224	220	222	216	213	207
Delfstoffenwinning	9	8	8	8	7	7	7	7
Industrie	845	848	852	845	841	829	809	788
Voedings- en genotmiddelenindustrie	107	106	106	105	104	102	99	99
Textiel- en lederindustrie	22	20	20	19	19	19	17	16
Papierindustrie	22	22	22	22	21	21	21	20
Uitgeverijen en drukkerijen	99	99	94	93	91	90	88	86
Aardolie-industrie	7	7	7	6	6	6	6	6
Chemische basisproductenindustrie	33	33	32	29	27	26	25	25
Chemische eindproductenindustrie	30	30	29	30	30	30	30	30
Rubber- en kunststofindustrie	26	27	28	27	27	27	26	26
Basismetalaalindustrie	25	25	25	25	24	24	23	22
Metaalproductenindustrie	95	95	97	98	98	97	94	91
Machine-industrie	75	76	81	82	83	84	82	79
Elektrotechnische industrie	82	84	81	80	81	81	78	74
Transportmiddelenindustrie	56	55	57	58	58	57	55	54
Overige industrie	166	169	173	171	170	167	166	162
Energie- en waterleidingbedrijven	34	33	32	31	30	29	28	27
Bouwnijverheid	416	436	441	454	467	474	475	460
Burgerlijke en utiliteitsbouw	167	177	178	182	188	189	188	181
Grond-, water- en wegenbouw	69	73	73	75	76	76	75	71
Overige bouwnijverheid	180	186	190	197	204	208	212	208
Handel, horeca en reparatie	851	865	889	923	939	949	963	955
Autohandel en -reparatie	112	114	115	121	122	122	123	123
Groothandel	319	324	334	346	351	352	355	349
Detailhandel en reparatie	278	287	289	303	306	312	321	322
Horeca	143	140	151	153	160	163	166	161
Vervoer, opslag en communicatie	316	319	328	337	348	353	351	346
Vervoer over land	158	159	162	166	169	171	174	174
Vervoer over water	17	16	16	15	15	15	14	13
Vervoer door de lucht	17	17	17	18	17	18	18	18
Dienstverlening t.b.v. vervoer	49	49	49	51	52	52	52	51
Post en telecommunicatie	75	79	84	88	95	98	93	89
Financiële en zakelijke dienstverlening	784	844	892	937	964	975	981	962
Banken	73	78	83	88	92	94	95	94
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	28	29	30	30	30	30	29	28
Financiële hulpactiviteiten	36	39	41	40	43	46	46	45
Verhuur van en handel in onroerend goed	33	33	36	35	36	34	35	36
Verhuur van roerende goederen	16	16	16	18	19	20	21	22
Computerservicebureaus e.d.	61	72	84	94	100	106	103	98
Speur- en ontwikkelingswerk	20	21	21	22	21	20	20	20
Juridische en economische dienstverlening	116	115	119	126	131	141	143	143
Architecten- en ingenieursbureaus	69	69	70	74	75	77	80	78
Reclamebureaus	27	28	31	31	32	32	31	30
Uitzendbureaus e.d.	198	229	249	257	258	247	240	232
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	108	115	112	122	127	128	136	135
Overheid	521	517	522	514	515	519	528	535
Overheidsbestuur en sociale verzekering	251	252	254	251	250	253	257	260
Defensie	71	66	66	65	64	64	64	65
Gesubsidieerd onderwijs	199	200	202	198	202	202	207	210
Zorg en overige dienstverlening	403	420	443	435	440	455	478	490
Gezondheids- en welzijnszorg	202	212	227	228	231	244	253	262
Milieudienstverlening	18	19	20	20	21	21	22	22
Cultuur, sport, recreatie	91	95	102	97	99	102	111	114
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	90	92	94	90	88	88	92	92
Banen van werkzame personen naar geslacht: mannen	4 412	4 522	4 632	4 704	4 774	4 807	4 833	4 777

TABEL A 2.2.2
Banen van werkzame personen naar geslacht: vrouwen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	76	78	76	81	78	78	81	81
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	229	242	244	258	266	274	272	262
Voedings- en genotmiddelenindustrie	50	52	53	56	56	57	56	55
Textiel- en lederindustrie	17	19	16	17	16	16	16	14
Papierindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5
Uitgeverijen en drukkerijen	46	48	48	49	52	52	50	48
Aardolie-industrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Chemische basisproductenindustrie	5	5	5	5	6	7	7	7
Chemische eindproductenindustrie	12	14	13	13	14	14	14	14
Rubber- en kunststofindustrie	6	7	7	7	8	8	8	8
Basismetalaalindustrie	2	2	2	2	2	2	3	2
Metaalproductenindustrie	12	13	12	14	15	16	17	16
Machine-industrie	9	10	11	12	12	13	13	13
Elektrotechnische industrie	23	24	25	26	28	30	29	27
Transportmiddelenindustrie	6	6	8	8	8	8	8	8
Overige industrie	36	37	38	41	43	45	45	44
Energie- en waterleidingbedrijven	7	7	7	7	7	7	7	8
Bouwnijverheid	35	35	39	42	46	52	49	48
Burgerlijke en utiliteitsbouw	11	9	9	10	11	14	14	13
Grond-, water- en wegenbouw	6	3	5	5	5	6	6	6
Overige bouwnijverheid	17	24	26	27	30	32	30	29
Handel, horeca en reparatie	689	706	728	760	796	816	806	798
Autohandel en -reparatie	24	26	28	29	31	34	36	35
Groothandel	125	127	132	142	154	160	162	158
Detailhandel en reparatie	391	401	412	428	441	445	436	436
Horeca	149	151	155	161	170	178	173	169
Vervoer, opslag en communicatie	103	108	113	124	135	142	142	138
Vervoer over land	29	30	31	34	37	39	39	39
Vervoer over water	3	3	2	3	2	2	2	2
Vervoer door de lucht	12	13	13	14	14	13	14	14
Dienstverlening t.b.v. vervoer	25	27	28	30	31	33	35	36
Post en telecommunicatie	34	36	38	43	50	54	51	47
Financiële en zakelijke dienstverlening	593	627	683	706	721	724	719	702
Banken	68	71	75	80	84	86	82	77
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	17	19	20	21	22	24	24	24
Financiële hulpactiviteiten	27	28	31	35	35	34	33	30
Verhuur van en handel in onroerend goed	28	27	29	29	31	33	36	36
Verhuur van roerende goederen	5	6	7	7	8	9	7	7
Computerservicebureaus e.d.	14	17	20	25	27	30	28	25
Speur- en ontwikkelingswerk	8	9	10	11	12	11	12	12
Juridische en economische dienstverlening	95	92	96	106	110	113	117	118
Architecten- en ingenieursbureaus	18	18	21	22	24	24	25	25
Reclamebureaus	20	20	22	27	28	28	30	29
Uitzendbureaus e.d.	158	182	207	207	202	194	186	176
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	135	137	145	136	138	138	139	141
Overheid	348	349	357	377	390	411	436	454
Overheidsbestuur en sociale verzekering	146	147	150	160	170	181	195	202
Defensie	5	5	5	5	5	5	6	6
Gesubsidieerd onderwijs	198	198	202	211	216	226	236	246
Zorg en overige dienstverlening	1 232	1 270	1 315	1 342	1 368	1 404	1 427	1 478
Gezondheids- en welzijnszorg	715	741	774	797	815	849	888	936
Milieudienstverlening	5	5	5	6	5	6	7	7
Cultuur, sport, recreatie	74	84	85	88	91	94	91	92
Particuliere huishoudens met personeel	299	300	314	306	306	297	289	289
Overige dienstverlening n.e.g.	140	140	137	146	151	157	152	153
Banen van werkzame personen naar geslacht: vrouwen	3 314	3 424	3 563	3 696	3 809	3 908	3 942	3 970

TABEL A 2.3.1
Banen van werknemers naar geslacht: mannen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	80	81	79	81	82	85	86	84
Delfstoffenwinning	8	8	8	8	7	7	7	7
Industrie	801	803	802	802	802	793	774	753
Voedings- en genotmiddelenindustrie	102	100	100	100	99	97	95	95
Textiel- en lederindustrie	18	18	18	18	18	17	16	15
Papierindustrie	22	21	22	21	21	21	20	20
Uitgeverijen en drukkerijen	89	89	84	84	83	82	80	77
Aardolie-industrie	7	7	7	6	6	6	6	6
Chemische basisproductenindustrie	33	33	32	29	27	26	25	25
Chemische eindproductenindustrie	29	28	28	30	30	30	30	30
Rubber- en kunststofindustrie	25	26	26	27	27	26	26	26
Basismetalaalindustrie	25	25	25	25	24	24	23	22
Metaalproductenindustrie	88	89	89	90	91	91	89	86
Machine-industrie	72	74	77	77	79	80	78	74
Elektrotechnische industrie	80	81	79	78	79	79	76	72
Transportmiddelenindustrie	53	53	54	56	56	55	53	52
Overige industrie	157	158	159	160	162	160	157	153
Energie- en waterleidingbedrijven	34	33	32	31	30	29	28	27
Bouwnijverheid	358	370	374	385	394	398	396	382
Burgerlijke en utiliteitsbouw	142	147	147	150	154	155	153	146
Grond-, water- en wegenbouw	64	67	67	68	69	70	69	65
Overige bouwnijverheid	152	156	161	167	171	173	175	171
Handel, horeca en reparatie	697	720	746	786	803	813	823	815
Autohandel en -reparatie	93	94	95	102	104	104	104	104
Groothandel	282	287	299	315	322	324	321	316
Detailhandel en reparatie	209	223	229	244	246	250	258	260
Horeca	113	115	123	124	132	136	140	135
Vervoer, opslag en communicatie	289	292	302	312	323	330	327	321
Vervoer over land	143	144	148	152	155	158	160	160
Vervoer over water	10	10	9	9	9	9	9	8
Vervoer door de lucht	17	17	17	18	17	18	18	18
Dienstverlening t.b.v. vervoer	45	45	47	48	49	49	49	49
Post en telecommunicatie	73	76	81	86	92	96	90	86
Financiële en zakelijke dienstverlening	662	717	767	807	832	841	843	824
Banken	73	78	83	88	92	94	95	94
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	28	29	30	30	30	30	29	28
Financiële hulpactiviteiten	26	27	31	32	33	34	33	33
Verhuur van en handel in onroerend goed	26	27	30	30	30	30	30	31
Verhuur van roerende goederen	11	12	11	13	14	16	17	17
Computerservicebureaus e.d.	48	56	68	78	83	87	85	80
Speur- en ontwikkelingswerk	19	20	20	21	19	19	19	19
Juridische en economische dienstverlening	73	76	78	82	86	92	95	95
Architecten- en ingenieursbureaus	56	58	60	62	63	66	66	64
Reclamebureaus	21	20	23	23	24	25	25	23
Uitzendbureaus e.d.	198	228	247	256	256	245	238	230
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	82	85	87	93	101	104	111	110
Overheid	521	517	522	514	515	519	528	535
Overheidsbestuur en sociale verzekering	251	252	254	251	250	253	257	260
Defensie	71	66	66	65	64	64	64	65
Gesubsidieerd onderwijs	199	200	202	198	202	202	207	210
Zorg en overige dienstverlening	296	310	326	330	333	345	359	371
Gezondheids- en welzijnszorg	168	177	186	191	193	202	215	224
Milieudienstverlening	18	19	19	20	21	21	22	22
Cultuur, sport, recreatie	54	56	60	57	59	60	62	65
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	56	59	61	62	60	61	61	61
Banen van werknemers naar geslacht: mannen	3 746	3 850	3 958	4 056	4 121	4 160	4 171	4 120

TABEL A 2.3.2
Banen van werknemers naar geslacht: vrouwen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 banen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	30	33	35	38	37	39	38	38
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	214	220	229	242	251	258	257	247
Voedings- en genotmiddelenindustrie	47	48	50	53	53	55	55	53
Textiel- en lederindustrie	14	14	14	14	13	13	12	11
Papierindustrie	5	5	5	5	5	5	5	5
Uitgeverijen en drukkerijen	42	41	42	46	48	47	46	44
Aardolie-industrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Chemische basisproductenindustrie	5	5	5	5	6	7	7	7
Chemische eindproductenindustrie	12	13	13	13	14	14	14	14
Rubber- en kunststofindustrie	6	6	7	7	8	8	8	8
Basismetalaalindustrie	2	2	2	2	2	2	3	2
Metaalproductenindustrie	11	11	12	13	14	15	15	14
Machine-industrie	9	10	11	12	12	13	13	13
Elektrotechnische industrie	22	24	25	26	27	29	27	25
Transportmiddelenindustrie	6	6	7	7	7	8	8	8
Overige industrie	33	34	36	38	40	41	42	41
Energie- en waterleidingbedrijven	7	7	7	7	7	7	7	8
Bouwnijverheid	28	27	30	32	35	39	39	37
Burgerlijke en utiliteitsbouw	10	6	7	8	8	10	10	10
Grond-, water- en wegenbouw	6	3	3	4	4	4	4	4
Overige bouwnijverheid	12	18	20	20	23	25	25	24
Handel, horeca en reparatie	601	623	649	685	717	731	728	719
Autohandel en -reparatie	19	22	23	26	27	29	30	29
Groothandel	115	117	124	134	145	151	154	151
Detailhandel en reparatie	339	351	367	385	396	397	396	395
Horeca	128	133	135	141	149	154	148	144
Vervoer, opslag en communicatie	98	103	108	118	130	136	137	133
Vervoer over land	27	27	29	32	34	36	37	37
Vervoer over water	2	2	2	2	2	2	2	2
Vervoer door de lucht	12	13	13	14	14	13	14	14
Dienstverlening t.b.v. vervoer	23	26	27	29	30	32	34	34
Post en telecommunicatie	33	35	37	41	49	52	50	47
Financiële en zakelijke dienstverlening	538	574	622	648	666	672	662	645
Banken	68	71	75	80	84	86	82	77
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	17	19	20	21	22	24	24	24
Financiële hulpactiviteiten	25	26	28	29	30	30	29	27
Verhuur van en handel in onroerend goed	25	25	26	27	29	31	33	34
Verhuur van roerende goederen	5	5	6	6	7	7	6	6
Computerservicebureaus e.d.	13	15	19	22	24	28	26	24
Speur- en ontwikkelingswerk	7	8	9	10	11	11	12	12
Juridische en economische dienstverlening	78	77	81	85	92	96	98	100
Architecten- en ingenieursbureaus	15	15	17	20	21	22	23	22
Reclamebureaus	15	16	17	19	22	22	23	21
Uitzendbureaus e.d.	157	181	205	206	201	192	184	175
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	114	114	119	121	123	124	121	123
Overheid	348	349	357	377	390	411	436	454
Overheidsbestuur en sociale verzekering	146	147	150	160	170	181	195	202
Defensie	5	5	5	5	5	5	6	6
Gesubsidieerd onderwijs	198	198	202	211	216	226	236	246
Zorg en overige dienstverlening	829	851	884	907	930	969	1 010	1 060
Gezondheids- en welzijnszorg	668	687	715	732	750	784	824	871
Milieudienstverlening	5	5	5	6	5	6	7	7
Cultuur, sport, recreatie	53	53	56	59	60	62	62	64
Particuliere huishoudens met personeel	15	15	17	17	17	17	17	17
Overige dienstverlening n.e.g.	87	89	91	94	98	100	100	101
Banen van werknemers naar geslacht: vrouwen	2 694	2 787	2 922	3 056	3 164	3 264	3 315	3 343

TABEL A 2.4.1
Banen van werknemers naar dienstverband: voltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1 000 banen</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	59	59	60	63	63	64	64	62
Delfstoffenwinning	9	8	9	8	8	8	8	7
Industrie	822	824	829	826	825	814	786	761
Voedings- en genotmiddelenindustrie	112	110	109	109	110	109	106	105
Textiel- en lederindustrie	24	24	24	23	22	21	20	18
Papierindustrie	24	23	23	23	22	21	21	20
Uitgeverijen en drukkerijen	65	67	68	68	67	65	64	60
Aardolie-industrie	8	7	7	7	7	6	6	6
Chemische basisproductenindustrie	35	35	34	31	31	31	30	29
Chemische eindproductenindustrie	35	34	34	36	36	36	37	37
Rubber- en kunststofindustrie	28	29	29	29	29	28	27	27
Basismetalaalindustrie	26	26	26	25	24	24	23	22
Metaalproductenindustrie	90	89	89	90	90	90	85	82
Machine-industrie	74	76	79	80	81	80	78	74
Elektrotechnische industrie	89	91	89	89	90	90	84	79
Transportmiddelenindustrie	54	54	56	57	57	55	54	52
Overige industrie	158	159	160	160	159	155	152	148
Energie- en waterleidingbedrijven	35	34	33	32	30	30	28	28
Bouwnijverheid	354	362	367	376	384	389	387	372
Burgerlijke en utiliteitsbouw	142	143	143	146	149	149	146	139
Grond-, water- en wegenbouw	64	65	66	67	68	70	70	66
Overige bouwnijverheid	149	155	159	163	168	170	171	167
Handel, horeca en reparatie	690	702	725	757	768	766	755	739
Autohandel en -reparatie	88	90	89	95	97	93	91	90
Groothandel	321	329	343	358	365	364	357	349
Detailhandel en reparatie	204	206	212	224	225	226	225	222
Horeca	76	77	81	81	82	83	81	77
Vervoer, opslag en communicatie	284	287	292	303	318	323	315	310
Vervoer over land	133	133	134	138	143	146	146	146
Vervoer over water	12	11	10	10	9	10	9	9
Vervoer door de lucht	22	22	22	23	22	22	21	21
Dienstverlening t.b.v. vervoer	55	57	59	60	63	64	62	62
Post en telecommunicatie	62	65	67	72	80	82	77	72
Financiële en zakelijke dienstverlening	701	744	795	829	839	840	820	795
Banken	103	109	116	125	129	127	123	117
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	35	37	38	38	38	37	36	35
Financiële hulpactiviteiten	37	39	42	42	44	44	42	41
Verhuur van en handel in onroerend goed	32	33	36	36	37	36	37	38
Verhuur van roerende goederen	12	12	12	13	15	16	16	15
Computerservicebureaus e.d.	54	63	75	85	90	93	87	82
Speur- en ontwikkelingswerk	21	22	22	23	22	22	22	22
Juridische en economische dienstverlening	103	105	107	112	116	117	117	118
Architecten- en ingenieursbureaus	58	61	65	68	68	68	67	64
Reclamebureaus	18	19	19	20	21	21	20	20
Uitzendbureaus e.d.	167	181	196	202	196	193	189	181
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	62	63	65	66	64	65	64	63
Overheid	516	516	522	519	518	542	548	555
Overheidsbestuur en sociale verzekering	272	275	279	278	280	290	291	295
Defensie	74	68	68	68	66	66	68	68
Gesubsidieerd onderwijs	171	173	174	173	172	185	189	192
Zorg en overige dienstverlening	345	357	372	380	378	393	387	386
Gezondheids- en welzijnszorg	229	236	244	250	251	262	257	253
Milieudienstverlening	18	19	19	20	20	21	22	22
Cultuur, sport, recreatie	38	39	42	43	42	44	44	46
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	60	63	67	67	65	66	64	64
Banen van werknemers naar dienstverband: voltijd	3 814	3 893	4 004	4 094	4 131	4 169	4 098	4 016

TABEL A 2.4.2
Banen van werknemers naar dienstverband: deeltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 banen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	50	55	54	57	55	59	60	60
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	193	198	201	218	228	238	244	239
Voedings- en genotmiddelenindustrie	37	38	41	44	43	42	44	43
Textiel- en lederindustrie	9	8	8	9	9	9	8	8
Papierindustrie	3	3	3	4	5	5	5	5
Uitgeverijen en drukkerijen	65	64	58	63	64	64	63	61
Aardolie-industrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Chemische basisproductenindustrie	3	3	3	3	2	2	2	2
Chemische eindproductenindustrie	7	7	7	8	8	8	7	7
Rubber- en kunststofindustrie	3	3	4	5	5	6	6	6
Basismetalaalindustrie	1	1	1	2	2	2	2	2
Metaalproductenindustrie	9	11	11	13	15	16	18	18
Machine-industrie	7	7	8	9	10	12	13	13
Elektrotechnische industrie	13	14	15	15	16	18	19	18
Transportmiddelenindustrie	5	5	6	6	7	8	8	8
Overige industrie	32	33	35	38	42	46	47	46
Energie- en waterleidingbedrijven	6	6	6	7	7	7	7	7
Bouwnijverheid	32	35	37	41	45	48	49	47
Burgerlijke en utiliteitsbouw	10	10	11	12	13	15	18	17
Grond-, water- en wegenbouw	6	5	5	5	5	4	3	3
Overige bouwnijverheid	16	19	22	24	27	28	28	27
Handel, horeca en reparatie	608	641	670	714	752	777	796	795
Autohandel en -reparatie	24	26	28	33	35	40	43	44
Groothandel	75	76	81	92	102	110	118	117
Detailhandel en reparatie	343	368	384	405	417	421	429	433
Horeca	165	170	178	185	199	206	206	202
Vervoer, opslag en communicatie	102	108	117	127	135	143	148	144
Vervoer over land	37	39	42	45	46	48	51	51
Vervoer over water	1	1	1	1	1	1	1	1
Vervoer door de lucht	6	7	8	9	9	10	11	11
Dienstverlening t.b.v. vervoer	14	14	15	16	17	18	21	21
Post en telecommunicatie	44	46	51	55	62	66	64	61
Financiële en zakelijke dienstverlening	500	547	595	626	659	673	685	674
Banken	38	40	41	44	47	53	55	54
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	10	12	12	13	14	16	17	18
Financiële hulpactiviteiten	13	15	17	19	19	20	20	19
Verhuur van en handel in onroerend goed	19	19	20	21	23	25	26	27
Verhuur van roerende goederen	4	5	4	6	7	7	7	8
Computerservicebureaus e.d.	7	8	12	15	17	22	23	22
Speur- en ontwikkelingswerk	6	7	7	8	8	9	9	9
Juridische en economische dienstverlening	49	48	52	55	62	71	76	77
Architecten- en ingenieursbureaus	13	12	12	14	17	19	22	22
Reclamebureaus	18	17	21	22	24	26	27	25
Uitzendbureaus e.d.	188	228	256	260	261	243	233	223
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	134	137	140	149	160	163	168	170
Overheid	353	351	357	371	388	389	416	433
Overheidsbestuur en sociale verzekering	125	123	125	133	140	144	160	166
Defensie	2	2	2	2	2	2	2	2
Gesubsidieerd onderwijs	226	226	230	236	246	243	254	265
Zorg en overige dienstverlening	780	803	837	857	885	921	982	1 045
Gezondheids- en welzijnszorg	607	628	657	673	692	724	782	842
Milieudienstverlening	4	5	5	5	6	6	6	6
Cultuur, sport, recreatie	69	70	73	72	77	78	80	83
Particuliere huishoudens met personeel	16	16	17	17	17	17	17	17
Overige dienstverlening n.e.g.	84	85	85	89	93	96	97	97
Banen van werknemers naar dienstverband: deeltijd	2 626	2 744	2 877	3 019	3 155	3 255	3 388	3 446

TABEL A 2.5.1
Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 banen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	94	94	94	98	100	102	104	103
Delfstoffenwinning	10	9	9	9	9	8	8	8
Industrie	999	1 003	998	1 011	1 028	1 027	1 007	977
Voedings- en genotmiddelenindustrie	143	140	138	142	143	141	139	138
Textiel- en lederindustrie	32	31	31	31	30	29	26	24
Papierindustrie	27	26	26	26	26	26	26	25
Uitgeverijen en drukkerijen	128	128	117	121	127	126	124	119
Aardolie-industrie	8	8	8	7	7	7	7	7
Chemische basisproductenindustrie	37	37	37	33	33	33	32	31
Chemische eindproductenindustrie	41	41	41	43	43	44	43	43
Rubber- en kunststofindustrie	31	32	32	33	34	34	34	33
Basismetalaalindustrie	27	27	27	27	27	26	25	24
Metaalproductenindustrie	97	98	98	101	103	104	102	98
Machine-industrie	80	82	87	88	90	91	89	86
Elektrotechnische industrie	102	104	103	103	105	107	103	97
Transportmiddelenindustrie	59	59	61	63	63	62	61	60
Overige industrie	188	189	191	193	197	197	195	191
Energie- en waterleidingbedrijven	41	40	40	39	37	36	35	35
Bouwnijverheid	381	392	399	412	424	431	429	414
Burgerlijke en utiliteitsbouw	150	152	151	156	160	162	160	153
Grond-, water- en wegenbouw	68	69	69	71	72	73	72	68
Overige bouwnijverheid	162	171	178	185	192	196	197	192
Handel, horeca en reparatie	1 113	1 139	1 186	1 265	1 314	1 309	1 304	1 291
Autohandel en -reparatie	107	110	111	117	120	120	120	119
Groothandel	386	388	406	431	449	456	457	448
Detailhandel en reparatie	435	463	488	528	542	526	519	521
Horeca	185	179	182	188	203	207	208	202
Vervoer, opslag en communicatie	370	375	390	414	435	446	445	436
Vervoer over land	156	156	163	172	176	179	184	184
Vervoer over water	12	12	11	11	10	10	10	10
Vervoer door de lucht	28	29	30	31	31	31	32	31
Dienstverlening t.b.v. vervoer	67	70	72	75	77	80	80	80
Post en telecommunicatie	106	108	115	125	140	146	139	131
Financiële en zakelijke dienstverlening	930	971	1 034	1 091	1 141	1 171	1 170	1 147
Banken	140	148	157	167	175	179	176	169
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	45	48	50	51	52	53	53	52
Financiële hulpactiviteiten	50	52	57	58	60	62	60	57
Verhuur van en handel in onroerend goed	50	51	55	56	58	60	62	63
Verhuur van roerende goederen	15	16	15	17	19	20	20	20
Computerservicebureaus e.d.	60	70	85	98	105	112	109	102
Speur- en ontwikkelingswerk	26	28	29	31	30	30	31	31
Juridische en economische dienstverlening	147	143	148	159	169	178	183	185
Architecten- en ingenieursbureaus	70	71	75	80	84	86	87	85
Reclamebureaus	35	35	34	36	39	41	41	38
Uitzendbureaus e.d.	117	130	149	154	159	159	158	154
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	176	178	180	185	190	192	189	188
Overheid	860	842	858	872	889	915	949	972
Overheidsbestuur en sociale verzekering	394	395	401	409	417	432	449	459
Defensie	76	70	70	70	69	68	70	70
Gesubsidieerd onderwijs	391	376	386	393	403	415	430	443
Zorg en overige dienstverlening	1 029	1 051	1 088	1 126	1 152	1 192	1 244	1 299
Gezondheids- en welzijnszorg	757	782	809	841	865	900	951	1 002
Milieudienstverlening	22	23	25	25	26	27	28	29
Cultuur, sport, recreatie	97	91	97	97	98	101	103	107
Particuliere huishoudens met personeel	16	16	15	15	15	15	15	15
Overige dienstverlening n.e.g.	137	139	142	147	148	148	147	147
Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	5 826	5 916	6 095	6 336	6 528	6 638	6 695	6 682

TABEL A 2.5.2
Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 banen</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	16	19	21	22	19	21	20	20
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	16	20	32	33	25	25	24	22
Voedings- en genotmiddelenindustrie	6	8	12	12	10	11	11	10
Textiel- en lederindustrie	1	1	1	1	1	1	2	2
Papierindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitgeverijen en drukkerijen	2	2	9	9	4	3	2	2
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische eindproductenindustrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Rubber- en kunststofindustrie	.	.	.	1	1	.	.	.
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	2	2	2	3	2	2	2	2
Machine-industrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Elektrotechnische industrie	1	.	.	1	1	1	1	1
Transportmiddelenindustrie	.	.	.	.	1	1	1	.
Overige industrie	2	3	4	4	4	4	3	3
Energie- en waterleidingbedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Bouwnijverheid	5	5	6	5	5	6	6	6
Burgerlijke en utiliteitsbouw	1	2	2	2	2	3	3	3
Grond-, water- en wegenbouw	1	1	1	1	1	1	1	1
Overige bouwnijverheid	2	3	3	2	2	2	2	2
Handel, horeca en reparatie	185	203	209	207	206	235	247	243
Autohandel en -reparatie	5	6	7	11	11	13	15	15
Groothandel	10	17	17	18	17	18	18	18
Detailhandel en reparatie	112	112	108	101	100	121	135	134
Horeca	57	69	77	77	78	83	80	77
Vervoer, opslag en communicatie	17	21	19	16	18	19	18	18
Vervoer over land	14	15	13	12	13	15	14	13
Vervoer over water	.	1	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	2	2	2	2	2	2	3	3
Post en telecommunicatie	1	2	3	2	2	2	1	1
Financiële en zakelijke dienstverlening	271	320	356	363	357	342	335	322
Banken	1	1	1	1	1	2	2	2
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële hulpactiviteiten	1	1	2	3	2	2	2	2
Verhuur van en handel in onroerend goed	1	1	1	1	1	1	1	1
Verhuur van roerende goederen	1	1	2	2	2	2	2	3
Computerservicebureaus e.d.	1	1	2	3	3	2	2	2
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	5	10	11	8	9	10	10	9
Architecten- en ingenieursbureaus	1	2	2	1	1	1	2	2
Reclamebureaus	1	1	6	6	6	6	6	6
Uitzendbureaus e.d.	239	279	302	307	298	278	263	251
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	20	22	26	30	34	36	43	45
Overheid	9	25	21	18	16	15	16	16
Overheidsbestuur en sociale verzekering	3	3	3	2	2	2	2	2
Defensie	.	.	.	.	.	.	.	.
Gesubsidieerd onderwijs	6	22	18	16	14	13	13	14
Zorg en overige dienstverlening	96	109	122	111	111	122	125	132
Gezondheids- en welzijnszorg	80	81	92	82	78	86	88	93
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport, recreatie	10	18	18	18	21	21	22	22
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	7	9	9	9	10	13	14	14
Banen van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	615	722	786	776	757	786	792	780

TABEL A 3.1.1
Arbeidsvolume van werkzame personen, in arbeidsjaren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	241,8	242,4	238,1	238,0	236,1	228,2	225,0	218,0
Delfstoffenwinning	9,5	8,8	9,1	8,5	8,3	8,0	8,0	7,8
Industrie	951,6	962,8	971,6	971,7	971,6	967,7	939,8	911,5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	136,7	136,7	135,4	135,5	136,0	135,3	130,9	129,0
Textiel- en lederindustrie	32,6	33,2	31,2	30,3	29,2	28,3	26,5	24,2
Papierindustrie	25,7	25,0	25,3	25,3	24,7	24,4	24,1	23,4
Uitgeverijen en drukkerijen	93,1	93,8	94,6	95,1	94,9	93,3	90,8	87,0
Aardolie-industrie	8,0	7,7	7,6	7,2	6,8	6,9	6,9	6,9
Chemische basisproductenindustrie	36,7	36,8	36,0	32,8	32,0	32,0	31,0	30,1
Chemische eindproductenindustrie	39,1	39,0	39,0	40,2	40,4	40,9	40,9	40,9
Rubber- en kunststofindustrie	30,2	32,0	32,6	32,4	32,8	32,4	31,3	31,0
Basismetalaalindustrie	26,6	26,8	26,8	26,3	25,7	25,3	24,2	23,3
Metaalproductenindustrie	100,8	101,2	102,5	103,8	104,1	104,2	100,2	96,9
Machine-industrie	80,4	82,2	87,3	88,7	89,1	90,4	87,9	84,4
Elektrotechnische industrie	99,2	102,5	99,9	99,4	100,8	102,2	97,4	92,0
Transportmiddelenindustrie	58,7	57,9	60,9	61,9	62,0	61,0	59,8	58,3
Overige industrie	183,8	188,0	192,5	192,8	193,1	191,1	187,9	184,1
Energie- en waterleidingbedrijven	39,0	37,7	37,2	35,9	34,4	33,4	32,7	32,2
Bouwnijverheid	425,8	445,1	452,1	467,0	478,2	488,6	483,8	468,9
Burgerlijke en utiliteitsbouw	170,4	177,7	178,8	185,7	189,3	191,8	187,2	180,4
Grond-, water- en wegenbouw	71,0	72,1	72,1	74,2	75,6	77,0	76,3	72,5
Overige bouwnijverheid	184,4	195,3	201,2	207,1	213,3	219,8	220,3	216,0
Handel, horeca en reparatie	1118,6	1141,0	1168,5	1208,3	1237,0	1248,2	1241,7	1226,8
Autohandel en -reparatie	118,5	121,3	124,2	128,7	130,8	130,4	130,5	130,1
Groothandel	394,4	404,0	414,9	431,9	443,4	445,7	444,5	436,1
Detailhandel en reparatie	436,0	446,0	449,9	464,9	475,0	481,6	480,0	479,6
Horeca	169,7	169,7	179,5	182,8	187,8	190,5	186,7	181,0
Vervoer, opslag en communicatie	358,0	363,7	372,7	386,3	403,3	411,3	406,4	399,3
Vervoer over land	163,9	164,7	167,8	172,7	177,4	179,7	181,3	181,3
Vervoer over water	18,9	18,1	17,4	16,7	16,0	15,8	15,4	14,9
Vervoer door de lucht	25,9	26,6	26,9	27,7	27,7	27,2	27,2	27,0
Dienstverlening t.b.v. vervoer	66,8	68,0	69,5	71,7	74,5	75,9	76,4	76,1
Post en telecommunicatie	82,5	86,3	91,1	97,5	107,7	112,7	106,1	100,0
Financiële en zakelijke dienstverlening	1050,4	1135,6	1205,5	1260,0	1292,8	1302,0	1292,7	1261,8
Banken	123,0	131,5	139,7	148,4	154,4	156,4	152,7	146,6
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	41,0	43,7	45,2	45,8	46,3	46,5	45,9	45,3
Financiële hulpactiviteiten	53,6	56,7	59,4	61,1	63,7	64,3	63,1	60,7
Verhuur van en handel in onroerend goed	47,0	48,4	51,1	50,7	51,6	52,7	55,2	56,0
Verhuur van roerende goederen	18,4	19,2	18,7	21,0	22,8	23,5	23,0	22,8
Computerservicebureaus e.d.	66,9	80,9	93,7	105,8	112,8	118,8	115,3	108,8
Speur- en ontwikkelingswerk	24,6	27,1	27,4	28,9	28,2	27,8	28,5	28,3
Juridische en economische dienstverlening	159,8	164,0	169,0	179,7	188,3	197,3	200,6	202,0
Architecten- en ingenieursbureaus	73,2	76,3	79,6	83,2	85,2	87,3	88,0	85,8
Reclamebureaus	29,5	30,7	32,0	33,6	35,5	35,6	36,4	34,5
Uitzendbureaus e.d.	281,0	320,1	346,5	355,5	353,2	340,8	330,2	317,5
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	132,4	137,0	143,2	146,3	150,8	151,0	153,8	153,5
Overheid	697,9	700,2	713,3	721,7	731,4	750,1	771,3	784,6
Overheidsbestuur en sociale verzekering	342,1	345,0	350,7	354,9	360,3	372,2	383,1	388,5
Defensie	75,0	69,6	70,0	69,8	68,1	67,8	69,1	69,5
Gesubsidieerd onderwijs	280,8	285,6	292,6	297,0	303,0	310,1	319,1	326,6
Zorg en overige dienstverlening	915,1	954,3	997,9	1011,7	1030,1	1070,7	1099,1	1127,8
Gezondheids- en welzijnzorg	585,3	611,3	645,0	660,5	675,3	709,1	737,2	762,8
Milieudienstverlening	20,8	22,0	22,9	23,6	24,2	24,9	26,1	26,1
Cultuur, sport, recreatie	93,9	98,0	105,6	104,6	106,3	109,7	109,1	111,4
Particuliere huishoudens met personeel	80,9	80,0	78,6	76,3	76,6	76,3	74,9	75,0
Overige dienstverlening n.e.g.	134,2	143,0	145,8	146,7	147,7	150,7	151,8	152,5
Arbeidsvolume van werkzame personen	5807,7	5991,6	6166,0	6309,1	6423,2	6508,2	6500,5	6438,7

TABEL A 3.1.2
Arbeidsvolume van werkzame personen: werknemers, in arbeidsjaren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	80,7	82,4	83,7	86,7	86,6	89,1	89,6	88,3
Delfstoffenwinning	9,3	8,8	9,0	8,5	8,3	8,0	8,0	7,8
Industrie	908,7	916,5	924,6	930,6	932,0	930,3	904,5	876,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	130,1	129,3	128,5	129,6	130,1	129,0	126,4	124,5
Textiel- en lederindustrie	28,8	28,9	28,3	27,6	26,5	25,5	23,5	21,1
Papierindustrie	25,5	24,8	25,2	25,0	24,5	24,3	23,9	23,1
Uitgeverijen en drukkerijen	84,7	84,5	85,9	88,4	88,1	86,8	84,4	80,6
Aardolie-industrie	8,0	7,7	7,6	7,2	6,8	6,9	6,9	6,9
Chemische basisproductenindustrie	36,7	36,8	36,0	32,8	32,0	32,0	31,0	30,1
Chemische eindproductenindustrie	38,6	38,4	38,9	40,2	40,4	40,9	40,9	40,9
Rubber- en kunststofindustrie	29,7	30,6	30,9	31,5	32,1	31,8	31,2	30,8
Basismetalaalindustrie	26,6	26,8	26,8	26,3	25,7	25,3	24,2	23,3
Metaalproductenindustrie	94,2	95,1	95,4	96,7	97,8	98,7	95,0	91,7
Machine-industrie	77,6	80,0	83,9	84,9	85,2	86,8	84,1	80,6
Elektrotechnische industrie	96,6	99,3	97,6	97,7	98,8	100,2	95,5	90,2
Transportmiddelenindustrie	56,3	56,7	59,0	60,2	60,2	59,5	58,1	56,7
Overige industrie	175,3	177,6	180,6	182,5	183,8	182,6	179,4	175,6
Energie- en waterleidingbedrijven	39,0	37,7	37,2	35,9	34,4	33,4	32,7	32,2
Bouwnijverheid	368,7	381,4	386,7	396,9	406,8	413,8	411,5	396,8
Burgerlijke en utiliteitsbouw	146,1	149,0	147,9	151,8	155,4	157,1	154,9	148,2
Grond-, water- en wegenbouw	66,7	67,8	67,7	69,4	70,2	71,6	71,0	67,3
Overige bouwnijverheid	155,9	164,6	171,1	175,7	181,2	185,1	185,6	181,3
Handel, horeca en reparatie	932,3	956,5	994,1	1043,8	1071,9	1081,8	1074,5	1059,7
Autohandel en -reparatie	98,9	100,7	102,2	109,9	112,5	111,6	111,0	110,6
Groothandel	356,0	366,2	381,5	400,6	413,1	417,5	413,6	405,3
Detailhandel en reparatie	344,6	355,2	367,1	386,4	394,2	398,0	399,5	399,1
Horeca	132,8	134,4	143,3	146,9	152,1	154,7	150,4	144,7
Vervoer, opslag en communicatie	331,3	337,5	347,3	361,8	378,9	388,4	383,5	376,4
Vervoer over land	149,6	150,2	154,0	159,1	163,8	167,4	168,9	168,9
Vervoer over water	12,2	11,7	10,7	10,7	10,1	10,1	9,9	9,4
Vervoer door de lucht	25,9	26,6	26,9	27,7	27,7	27,2	27,2	27,0
Dienstverlening t.b.v. vervoer	63,1	65,0	67,1	69,2	71,8	73,5	73,7	73,4
Post en telecommunicatie	80,5	84,0	88,6	95,1	105,5	110,2	103,8	97,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	944,1	1022,8	1093,3	1146,6	1179,6	1189,3	1174,7	1143,8
Banken	123,0	131,5	139,7	148,4	154,4	156,4	152,7	146,6
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	41,0	43,7	45,2	45,8	46,3	46,5	45,9	45,3
Financiële hulpactiviteiten	43,0	45,8	50,3	51,2	53,2	53,8	52,1	49,7
Verhuur van en handel in onroerend goed	41,4	42,9	46,0	46,7	48,3	49,5	51,5	52,3
Verhuur van roerende goederen	14,0	14,6	14,3	16,0	17,7	18,6	18,9	18,7
Computerservicebureaus e.d.	57,6	68,0	82,4	94,3	100,8	106,1	102,3	95,8
Speur- en ontwikkelingswerk	24,1	26,2	26,7	27,8	27,1	27,2	27,8	27,5
Juridische en economische dienstverlening	125,4	129,2	133,1	140,2	148,6	156,3	158,5	159,9
Architecten- en ingenieursbureaus	64,9	67,9	71,7	75,3	77,6	79,3	79,5	77,3
Reclamebureaus	22,2	23,4	24,4	25,9	27,8	28,6	28,4	26,4
Uitzendbureaus e.d.	280,6	318,6	344,1	353,8	350,9	338,2	327,7	315,1
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	106,9	111,0	115,4	121,2	126,9	128,8	129,4	129,2
Overheid	697,9	700,2	713,3	721,7	731,4	750,1	771,3	784,6
Overheidsbestuur en sociale verzekering	342,1	345,0	350,7	354,9	360,3	372,2	383,1	388,5
Defensie	75,0	69,6	70,0	69,8	68,1	67,8	69,1	69,5
Gesubsidieerd onderwijs	280,8	285,6	292,6	297,0	303,0	310,1	319,1	326,6
Zorg en overige dienstverlening	723,4	756,7	794,8	814,4	832,9	869,0	900,7	929,6
Gezondheids- en welzijnzorg	541,8	564,5	593,3	608,3	623,4	655,0	685,1	710,8
Milieudienstverlening	20,5	21,8	22,7	23,3	23,8	24,8	26,0	26,1
Cultuur, sport, recreatie	62,1	65,1	69,2	70,1	71,8	73,0	73,1	75,4
Particuliere huishoudens met personeel	1,5	1,6	1,8	1,8	1,9	2,0	1,9	2,0
Overige dienstverlening n.e.g.	97,5	103,7	107,8	110,9	112,0	114,2	114,6	115,3
Arbeidsvolume van werkzame personen: werknemers	5035,4	5200,5	5384,0	5546,9	5662,8	5753,2	5751,0	5695,3

TABEL A 3.2.1
Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: mannen, in arbeidsjaren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	202,3	201,8	196,5	192,3	196,3	190,5	186,3	180,0
Delfstoffenwinning	8,5	7,7	7,9	7,4	7,2	6,9	6,8	6,6
Industrie	788,4	790,8	796,3	788,9	783,5	773,4	750,5	730,2
Voedings- en genotmiddelenindustrie	102,4	101,2	100,0	98,9	98,9	96,8	93,1	92,6
Textiel- en lederindustrie	20,2	19,6	18,4	18,1	17,3	16,8	15,7	14,3
Papierindustrie	22,0	21,3	21,4	21,3	20,7	20,3	20,1	19,7
Uitgeverijen en drukkerijen	67,6	66,7	66,8	66,2	64,8	63,5	62,1	59,9
Aardolie-industrie	7,2	6,9	6,8	6,2	5,9	5,9	5,9	6,0
Chemische basisproductenindustrie	32,7	32,8	31,9	28,5	27,2	26,0	25,0	24,6
Chemische eindproductenindustrie	29,1	28,2	28,2	29,5	29,1	29,5	29,4	29,4
Rubber- en kunststofindustrie	25,5	27,0	27,3	26,6	26,7	26,3	25,1	25,0
Basismetalaalindustrie	24,9	25,0	24,9	24,4	23,9	23,4	22,3	21,5
Metaalproductenindustrie	92,2	92,2	93,1	93,9	93,9	93,0	89,1	86,6
Machine-industrie	72,9	74,5	78,8	79,4	79,6	80,6	78,5	75,3
Elektrotechnische industrie	80,9	82,2	80,1	78,5	78,8	78,8	75,3	71,6
Transportmiddelenindustrie	54,4	53,4	55,4	56,2	56,3	55,3	53,7	52,5
Overige industrie	156,4	159,7	163,2	161,1	160,4	157,3	155,1	151,3
Energie- en waterleidingbedrijven	33,5	32,3	31,8	30,6	29,3	28,4	27,5	26,8
Bouwnijverheid	404,5	423,2	427,7	442,3	451,4	457,9	454,4	440,6
Burgerlijke en utiliteitsbouw	163,0	172,3	173,6	179,6	183,0	184,3	179,7	173,1
Grond-, water- en wegenbouw	66,8	70,1	69,7	71,7	72,6	73,2	72,6	69,1
Overige bouwnijverheid	174,6	180,8	184,4	191,0	195,8	200,3	202,1	198,4
Handel, horeca en reparatie	710,5	723,3	739,7	761,5	771,2	774,3	778,0	770,4
Autohandel en -reparatie	102,5	104,8	105,8	109,3	110,0	108,4	107,3	107,2
Groothandel	302,5	308,0	315,3	327,1	331,0	329,8	328,1	322,6
Detailhandel en reparatie	210,1	214,7	216,1	219,5	224,7	231,0	234,9	235,5
Horeca	95,5	95,8	102,5	105,6	105,5	105,0	107,7	105,0
Vervoer, opslag en communicatie	286,3	288,7	295,9	301,6	312,3	316,5	312,2	307,7
Vervoer over land	145,1	145,2	147,8	150,9	153,3	154,6	156,0	156,1
Vervoer over water	15,5	15,2	15,3	13,8	14,3	14,3	13,6	13,0
Vervoer door de lucht	16,0	16,3	16,8	17,1	16,9	17,1	17,1	17,0
Dienstverlening t.b.v. vervoer	46,9	46,6	47,5	48,0	49,6	49,4	48,7	48,3
Post en telecommunicatie	62,8	65,5	68,6	71,9	78,2	81,1	76,7	73,3
Financiële en zakelijke dienstverlening	676,7	731,2	767,7	800,9	819,3	822,4	820,0	803,4
Banken	71,9	76,5	81,0	86,0	89,4	91,3	91,5	89,9
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	27,4	28,8	29,6	29,3	29,2	28,7	28,1	27,1
Financiële hulpactiviteiten	33,2	36,1	36,8	37,0	38,6	39,6	39,8	39,4
Verhuur van en handel in onroerend goed	30,0	30,5	32,4	31,1	31,4	30,5	31,6	32,3
Verhuur van roerende goederen	14,2	14,6	13,8	15,8	17,1	18,1	18,4	18,4
Computerservicebureaus e.d.	56,0	66,3	76,9	85,8	91,1	95,6	93,1	88,7
Speur- en ontwikkelingswerk	18,7	20,3	20,1	20,6	19,4	19,0	18,8	18,6
Juridische en economische dienstverlening	98,0	100,4	103,5	107,5	111,7	116,9	117,8	118,1
Architecten- en ingenieursbureaus	61,4	63,5	64,4	67,2	67,7	69,3	70,2	68,2
Reclamebureaus	18,3	19,0	20,4	20,8	21,2	21,0	20,4	19,6
Uitzendbureaus e.d.	169,7	191,6	204,7	211,2	211,4	201,1	195,5	189,2
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	77,6	83,6	84,0	88,5	91,2	91,5	94,9	93,9
Overheid	470,9	466,9	473,4	468,0	468,2	471,8	475,9	481,1
Overheidsbestuur en sociale verzekering	237,3	237,3	239,5	236,0	234,6	237,9	239,0	241,6
Defensie	70,9	65,4	65,6	65,2	63,6	63,3	63,9	64,2
Gesubsidieerd onderwijs	162,6	164,2	168,3	166,8	170,1	170,6	173,1	175,4
Zorg en overige dienstverlening	306,2	325,0	343,7	337,2	335,6	348,1	358,5	367,2
Gezondheids- en welzijnszorg	168,1	179,1	191,0	188,5	189,6	200,9	207,6	214,4
Milieudienstverlening	17,4	18,0	18,7	19,4	20,0	20,2	20,8	20,7
Cultuur, sport, recreatie	57,9	58,5	63,8	61,2	58,8	59,2	60,6	62,6
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	0,2	.	.	.	0,1	0,1
Overige dienstverlening n.e.g.	61,8	68,1	70,0	68,1	67,1	67,7	69,4	69,3
Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: mannen	3887,9	3990,8	4080,6	4130,6	4174,3	4190,1	4170,0	4114,1

TABEL A 3.2.2
Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: vrouwen, in arbeidsjaren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 arbeidsjaren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	39,5	40,7	41,5	45,6	39,9	37,7	38,7	37,9
Delfstoffenwinning	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Industrie	163,2	171,9	175,6	182,9	188,0	194,1	189,4	181,4
Voedings- en genotmiddelenindustrie	34,4	35,5	35,4	36,6	37,1	38,5	37,8	36,4
Textiel- en lederindustrie	12,4	13,5	12,8	12,2	11,9	11,5	10,9	9,9
Papierindustrie	3,7	3,7	3,9	4,0	4,0	4,1	4,0	3,7
Uitgeverijen en drukkerijen	25,5	27,1	27,9	28,9	30,1	29,9	28,7	27,1
Aardolie-industrie	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9
Chemische basisproductenindustrie	3,9	4,0	4,1	4,2	4,9	5,9	6,0	5,5
Chemische eindproductenindustrie	9,9	10,7	10,8	10,7	11,3	11,5	11,5	11,5
Rubber- en kunststofindustrie	4,7	5,0	5,3	5,8	6,2	6,1	6,3	6,0
Basismetalaalindustrie	1,7	1,8	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8
Metaalproductenindustrie	8,6	9,0	9,4	9,9	10,2	11,2	11,1	10,3
Machine-industrie	7,5	7,7	8,6	9,3	9,5	9,8	9,4	9,1
Elektrotechnische industrie	18,3	20,3	19,8	20,9	21,9	23,3	22,1	20,4
Transportmiddelenindustrie	4,3	4,5	5,5	5,7	5,6	5,7	6,0	5,8
Overige industrie	27,4	28,3	29,3	31,8	32,6	33,8	32,8	32,9
Energie- en waterleidingbedrijven	5,5	5,4	5,4	5,3	5,1	5,0	5,1	5,3
Bouwnijverheid	21,4	21,9	24,4	24,7	26,9	30,6	29,4	28,3
Burgerlijke en utiliteitsbouw	7,4	5,4	5,2	6,1	6,3	7,4	7,5	7,3
Grond-, water- en wegenbouw	4,2	2,0	2,4	2,5	3,0	3,8	3,7	3,5
Overige bouwnijverheid	9,8	14,5	16,7	16,1	17,6	19,5	18,2	17,6
Handel, horeca en reparatie	408,1	417,7	428,8	446,7	465,7	473,9	463,7	456,5
Autohandel en -reparatie	16,0	16,5	18,4	19,4	20,8	22,0	23,3	22,9
Groothandel	91,9	96,0	99,6	104,7	112,4	115,9	116,3	113,5
Detailhandel en reparatie	226,0	231,3	233,8	245,4	250,3	250,6	245,1	244,1
Horeca	74,2	73,9	77,1	77,3	82,3	85,5	79,0	76,0
Vervoer, opslag en communicatie	71,5	75,0	76,8	84,7	91,0	94,8	94,1	91,6
Vervoer over land	18,7	19,5	20,0	21,8	24,1	25,1	25,3	25,2
Vervoer over water	3,4	2,9	2,1	2,8	1,7	1,4	1,8	1,9
Vervoer door de lucht	9,8	10,3	10,1	10,7	10,8	10,1	10,0	10,1
Dienstverlening t.b.v. vervoer	19,9	21,5	22,0	23,7	24,9	26,5	27,6	27,7
Post en telecommunicatie	19,7	20,8	22,5	25,7	29,6	31,6	29,4	26,8
Financiële en zakelijke dienstverlening	373,8	404,4	438,0	459,1	473,5	479,4	472,7	458,6
Banken	51,1	55,0	58,7	62,3	65,0	65,1	61,3	56,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	13,5	14,8	15,7	16,5	17,1	17,8	17,8	18,3
Financiële hulpactiviteiten	20,4	20,6	22,7	24,1	25,1	24,7	23,3	21,3
Verhuur van en handel in onroerend goed	17,0	17,8	18,7	19,6	20,1	22,2	23,6	23,7
Verhuur van roerende goederen	4,1	4,6	4,8	5,1	5,6	5,4	4,7	4,4
Computerservicebureaus e.d.	10,9	14,6	16,8	20,0	21,7	23,3	22,2	20,1
Speur- en ontwikkelingswerk	5,9	6,9	7,3	8,3	8,9	8,9	9,7	9,7
Juridische en economische dienstverlening	61,8	63,6	65,5	72,2	76,7	80,4	82,8	83,9
Architecten- en ingenieursbureaus	11,8	12,8	15,2	16,0	17,5	18,0	17,8	17,7
Reclamebureaus	11,1	11,7	11,6	12,8	14,3	14,6	16,1	14,9
Uitzendbureaus e.d.	111,2	128,5	141,8	144,3	141,8	139,8	134,7	128,3
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	54,7	53,4	59,2	57,8	59,6	59,4	58,8	59,6
Overheid	227,0	233,3	239,9	253,7	263,2	278,2	295,4	303,5
Overheidsbestuur en sociale verzekering	104,7	107,7	111,2	118,9	125,8	134,3	144,1	147,0
Defensie	4,1	4,3	4,4	4,6	4,5	4,5	5,3	5,3
Gesubsidieerd onderwijs	118,2	121,4	124,3	130,2	132,9	139,5	146,0	151,2
Zorg en overige dienstverlening	608,9	629,4	654,2	674,6	694,4	722,6	740,6	760,6
Gezondheids- en welzijnszorg	417,2	432,2	454,0	472,1	485,7	508,2	529,6	548,4
Milieudienstverlening	3,4	4,0	4,2	4,2	4,1	4,7	5,3	5,4
Cultuur, sport, recreatie	36,0	39,6	41,8	43,4	47,5	50,5	48,4	48,8
Particuliere huishoudens met personeel	80,0	78,7	78,4	76,3	76,6	76,2	74,8	74,9
Overige dienstverlening n.e.g.	72,3	74,9	75,8	78,6	80,6	82,9	82,5	83,2
Arbeidsvolume van werkzame personen naar geslacht: vrouwen	1920,1	2000,8	2085,7	2178,5	2248,8	2317,7	2330,5	2325,0

TABEL A 3.3.1
Arbeidsvolume van werknemers: in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln uren</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	143	145	147	152	152	157	158	156
Delfstoffenwinning	17	16	16	15	15	14	14	14
Industrie	1 588	1 598	1 608	1 615	1 619	1 613	1 568	1 519
Voedings- en genotmiddelenindustrie	225	226	224	226	228	226	221	218
Textiel- en lederindustrie	50	50	49	48	46	45	41	37
Papierindustrie	43	43	43	43	42	42	41	39
Uitgeverijen en drukkerijen	145	145	147	151	151	149	144	138
Aardolie-industrie	13	13	13	12	12	12	12	12
Chemische basisproductenindustrie	63	63	61	56	55	55	53	52
Chemische eindproductenindustrie	67	66	67	69	69	70	70	70
Rubber- en kunststofindustrie	53	54	55	55	56	56	55	54
Basismetalaalindustrie	45	46	45	44	44	43	41	40
Metaalproductenindustrie	168	168	168	170	173	174	168	162
Machine-industrie	138	142	149	151	150	152	147	141
Elektrotechnische industrie	170	174	171	171	173	175	166	156
Transportmiddelenindustrie	98	99	103	105	105	103	101	98
Overige industrie	308	309	312	313	315	312	307	301
Energie- en waterleidingbedrijven	68	64	63	61	58	57	56	55
Bouwnijverheid	631	650	659	672	690	704	701	677
Burgerlijke en utiliteitsbouw	246	250	249	253	260	262	260	248
Grond-, water- en wegenbouw	115	117	117	119	121	123	122	116
Overige bouwnijverheid	269	283	293	300	310	318	320	313
Handel, horeca en reparatie	1 647	1 680	1 744	1 826	1 872	1 890	1 882	1 857
Autohandel en -reparatie	175	175	178	189	192	191	190	190
Groothandel	638	652	678	711	732	739	734	719
Detailhandel en reparatie	600	616	637	667	679	687	694	693
Horeca	234	237	252	259	269	273	265	254
Vervoer, opslag en communicatie	623	635	648	677	708	724	715	702
Vervoer over land	299	300	304	315	325	331	333	333
Vervoer over water	23	22	20	20	19	19	18	17
Vervoer door de lucht	47	49	49	51	51	50	50	50
Dienstverlening t.b.v. vervoer	111	115	117	121	125	127	128	127
Post en telecommunicatie	144	149	158	170	189	198	185	174
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 676	1 804	1 920	2 011	2 069	2 088	2 065	2 013
Banken	214	227	241	255	265	268	261	251
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	72	76	79	80	80	80	79	78
Financiële hulpactiviteiten	76	81	89	90	93	94	92	88
Verhuur van en handel in onroerend goed	70	73	78	79	82	83	87	88
Verhuur van roerende goederen	25	26	25	28	32	33	34	34
Computerservicebureaus e.d.	103	122	147	169	182	191	184	172
Speur- en ontwikkelingswerk	42	46	46	48	47	47	48	48
Juridische en economische dienstverlening	225	232	239	251	267	281	286	288
Architecten- en ingenieursbureaus	115	119	125	131	135	138	138	135
Reclamebureaus	41	43	44	47	51	52	51	48
Uitzendbureaus e.d.	499	562	600	616	612	593	576	555
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	193	198	206	216	225	227	229	229
Overheid	1 219	1 225	1 223	1 233	1 249	1 281	1 314	1 337
Overheidsbestuur en sociale verzekering	599	604	594	599	607	627	646	655
Defensie	131	122	122	121	119	119	119	120
Gesubsidieerd onderwijs	489	499	507	513	523	535	549	563
Zorg en overige dienstverlening	1 264	1 319	1 349	1 380	1 411	1 470	1 520	1 568
Gezondheids- en welzijnszorg	949	985	1 001	1 022	1 046	1 097	1 144	1 187
Milieudienstverlening	37	39	41	42	43	45	47	47
Cultuur, sport, recreatie	107	112	119	120	125	127	127	131
Particuliere huishoudens met personeel	3	3	3	3	3	3	3	3
Overige dienstverlening n.e.g.	169	179	186	192	195	198	198	200
Arbeidsvolume van werknemers: in betaalde uren	8 875	9 135	9 378	9 640	9 844	9 998	9 993	9 897

TABEL A 3.3.2
Arbeidsvolume van werknemers: in overeengekomen uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	141	143	146	150	150	155	156	154
Delfstoffenwinning	16	15	16	15	15	14	14	14
Industrie	1 556	1 563	1 572	1 581	1 585	1 582	1 541	1 493
Voedings- en genotmiddelenindustrie	219	220	217	220	221	219	216	212
Textiel- en lederindustrie	50	50	48	47	45	44	40	36
Papierindustrie	42	41	42	41	41	40	40	38
Uitgeverijen en drukkerijen	143	143	145	149	149	147	143	137
Aardolie-industrie	13	13	13	12	11	11	12	12
Chemische basisproductenindustrie	62	61	60	55	54	54	53	51
Chemische eindproductenindustrie	66	65	66	68	68	69	70	70
Rubber- en kunststofindustrie	52	53	54	54	55	55	54	54
Basismetalaalindustrie	44	45	45	44	43	42	41	39
Metaalproductenindustrie	163	163	163	166	168	169	164	158
Machine-industrie	134	137	144	145	146	149	144	138
Elektrotechnische industrie	168	172	169	169	171	174	164	155
Transportmiddelenindustrie	96	96	100	102	102	101	99	97
Overige industrie	303	303	306	307	310	307	302	296
Energie- en waterleidingbedrijven	67	63	62	60	57	56	55	54
Bouwnijverheid	622	642	651	663	681	695	694	669
Burgerlijke en utiliteitsbouw	243	248	247	250	257	260	257	246
Grond-, water- en wegenbouw	113	115	115	116	118	121	120	114
Overige bouwnijverheid	266	280	290	297	306	315	317	310
Handel, horeca en reparatie	1 628	1 659	1 722	1 802	1 847	1 866	1 861	1 836
Autohandel en -reparatie	174	173	176	187	190	189	188	188
Groothandel	626	640	665	698	719	726	723	709
Detailhandel en reparatie	596	612	631	660	673	681	687	687
Horeca	232	235	250	256	265	270	263	253
Vervoer, opslag en communicatie	582	594	608	635	664	682	675	662
Vervoer over land	263	266	270	280	288	294	297	297
Vervoer over water	22	21	19	19	18	18	18	17
Vervoer door de lucht	47	49	49	51	51	50	50	50
Dienstverlening t.b.v. vervoer	109	112	115	118	122	125	126	126
Post en telecommunicatie	141	146	155	167	186	195	184	173
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 655	1 782	1 897	1 989	2 048	2 067	2 045	1 993
Banken	212	225	239	253	264	266	260	250
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	71	76	78	79	80	80	78	77
Financiële hulpactiviteiten	76	81	89	90	93	94	92	87
Verhuur van en handel in onroerend goed	70	73	77	79	81	83	87	88
Verhuur van roerende goederen	25	26	25	28	31	33	33	33
Computerservicebureaus e.d.	102	121	146	168	180	190	183	172
Speur- en ontwikkelingswerk	42	46	46	48	47	47	48	48
Juridische en economische dienstverlening	223	230	237	249	265	279	283	285
Architecten- en ingenieursbureaus	114	118	124	130	134	137	138	134
Reclamebureaus	40	42	44	46	50	51	51	47
Uitzendbureaus e.d.	489	551	588	605	602	582	565	544
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	190	195	202	213	222	225	227	226
Overheid	1 215	1 221	1 218	1 228	1 244	1 277	1 311	1 334
Overheidsbestuur en sociale verzekering	595	600	590	595	603	623	643	651
Defensie	130	122	122	121	118	119	119	120
Gesubsidieerd onderwijs	489	499	506	512	523	535	549	562
Zorg en overige dienstverlening	1 257	1 311	1 341	1 369	1 399	1 459	1 510	1 559
Gezondheids- en welzijnszorg	945	980	995	1 017	1 040	1 092	1 140	1 183
Milieudienstverlening	36	38	39	40	41	43	45	45
Cultuur, sport, recreatie	106	112	119	120	123	126	126	130
Particuliere huishoudens met personeel	3	3	3	3	3	3	3	3
Overige dienstverlening n.e.g.	168	178	185	189	191	195	196	197
Arbeidsvolume van werknemers: in overeengekomen uren	8 739	8 993	9 232	9 491	9 691	9 853	9 861	9 767

TABEL A 3.4.1
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: mannen, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	115	115	114	116	116	122	123	121
Delfstoffenwinning	15	14	14	13	13	12	12	12
Industrie	1 317	1 317	1 318	1 315	1 311	1 296	1 258	1 223
Voedings- en genotmiddelenindustrie	170	168	166	166	166	161	158	157
Textiel- en lederindustrie	31	31	30	29	28	28	26	23
Papierindustrie	37	36	36	36	35	35	34	33
Uitgeverijen en drukkerijen	104	103	104	105	103	101	98	94
Aardolie-industrie	12	12	11	11	10	10	10	10
Chemische basisproductenindustrie	56	56	54	49	47	45	43	42
Chemische eindproductenindustrie	50	48	48	51	50	51	51	51
Rubber- en kunststofindustrie	45	45	45	46	46	45	44	44
Basismetalaalindustrie	42	42	42	41	41	40	38	37
Metaalproductenindustrie	154	153	152	154	156	155	150	146
Machine-industrie	125	129	135	135	134	136	131	126
Elektrotechnische industrie	139	140	137	135	136	136	129	122
Transportmiddelenindustrie	91	91	94	96	96	94	91	89
Overige industrie	262	262	263	262	264	260	255	249
Energie- en waterleidingbedrijven	58	55	54	52	50	48	47	46
Bouwnijverheid	600	618	624	636	652	660	658	635
Burgerlijke en utiliteitsbouw	235	243	242	245	251	252	249	238
Grond-, water- en wegenbouw	109	114	113	115	116	118	117	111
Overige bouwnijverheid	256	262	269	276	284	290	292	286
Handel, horeca en reparatie	1 021	1 040	1 081	1 125	1 146	1 156	1 157	1 144
Autohandel en -reparatie	151	149	151	158	160	157	156	156
Groothandel	484	493	511	534	543	544	537	528
Detailhandel en reparatie	261	270	279	291	296	303	312	313
Horeca	125	129	140	142	147	151	152	148
Vervoer, opslag en communicatie	502	506	517	534	551	560	553	545
Vervoer over land	267	268	270	278	284	288	290	290
Vervoer over water	19	18	17	17	16	16	15	14
Vervoer door de lucht	29	30	31	31	31	32	32	32
Dienstverlening t.b.v. vervoer	77	77	79	81	82	82	82	81
Post en telecommunicatie	110	113	119	127	138	142	134	128
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 052	1 133	1 197	1 253	1 288	1 298	1 293	1 265
Banken	125	132	140	148	153	157	157	155
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	48	51	52	52	51	50	49	47
Financiële hulpactiviteiten	44	47	51	52	54	55	54	54
Verhuur van en handel in onroerend goed	42	44	47	47	48	48	49	50
Verhuur van roerende goederen	19	19	18	21	23	25	26	26
Computerservicebureaus e.d.	84	98	119	136	145	151	147	139
Speur- en ontwikkelingswerk	32	34	34	34	32	32	32	31
Juridische en economische dienstverlening	125	130	132	138	145	153	155	156
Architecten- en ingenieursbureaus	96	98	101	104	107	110	110	107
Reclamebureaus	24	25	26	27	30	30	30	29
Uitzendbureaus e.d.	305	339	357	369	369	354	346	335
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	109	116	119	125	131	133	139	137
Overheid	823	819	814	803	804	811	816	825
Overheidsbestuur en sociale verzekering	416	417	408	400	397	403	406	410
Defensie	124	115	114	113	111	111	110	111
Gesubsidieerd onderwijs	283	287	292	289	295	296	300	304
Zorg en overige dienstverlening	419	443	458	460	466	483	497	512
Gezondheids- en welzijnszorg	248	263	268	270	274	288	300	312
Milieudienstverlening	31	32	33	35	36	36	38	38
Cultuur, sport, recreatie	61	65	70	66	67	67	68	72
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	78	83	87	90	89	91	91	91
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: mannen, in betaalde uren	5 922	6 061	6 191	6 306	6 396	6 447	6 414	6 327

TABEL A 3.4.2
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: vrouwen, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	28	30	33	36	36	35	35	35
Delfstoffenwinning	2	2	2	2	2	2	2	2
Industrie	271	281	290	300	308	317	310	296
Voedings- en genotmiddelenindustrie	56	58	58	60	62	64	64	61
Textiel- en lederindustrie	19	19	19	19	18	17	15	13
Papierindustrie	6	6	7	7	7	7	7	6
Uitgeverijen en drukkerijen	41	42	43	47	48	48	46	44
Aardolie-industrie	1	1	2	2	2	2	2	2
Chemische basisproductenindustrie	7	7	7	7	8	10	10	9
Chemische eindproductenindustrie	17	18	18	18	19	19	19	20
Rubber- en kunststofindustrie	8	9	9	10	10	11	11	10
Basismetalaalindustrie	3	3	3	3	3	3	3	3
Metaalproductenindustrie	14	15	16	16	17	19	18	16
Machine-industrie	12	13	15	16	16	16	16	16
Elektrotechnische industrie	32	34	34	36	37	39	37	34
Transportmiddelenindustrie	7	7	9	9	9	10	10	10
Overige industrie	46	46	49	50	51	52	52	52
Energie- en waterleidingbedrijven	10	9	9	9	9	8	9	9
Bouwnijverheid	31	31	35	36	39	44	44	42
Burgerlijke en utiliteitsbouw	11	7	7	8	9	10	11	10
Grond-, water- en wegenbouw	7	3	4	4	4	5	5	5
Overige bouwnijverheid	13	21	24	24	26	29	28	27
Handel, horeca en reparatie	626	640	664	701	726	734	725	713
Autohandel en -reparatie	24	25	27	31	32	34	34	33
Groothandel	154	160	167	177	189	194	197	192
Detailhandel en reparatie	340	347	357	376	383	384	382	381
Horeca	109	108	112	117	122	122	112	107
Vervoer, opslag en communicatie	121	128	131	143	157	164	162	157
Vervoer over land	32	33	33	37	41	43	43	43
Vervoer over water	4	3	3	3	3	3	3	3
Vervoer door de lucht	18	19	18	19	20	18	18	18
Dienstverlening t.b.v. vervoer	34	37	38	40	42	45	46	46
Post en telecommunicatie	34	36	38	43	51	55	51	47
Financiële en zakelijke dienstverlening	624	671	723	758	781	790	772	748
Banken	89	95	101	107	111	111	104	97
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	24	26	27	28	29	30	30	31
Financiële hulpactiviteiten	33	34	38	38	39	39	37	34
Verhuur van en handel in onroerend goed	28	29	31	32	33	36	38	38
Verhuur van roerende goederen	6	6	7	8	9	8	8	7
Computerservicebureaus e.d.	19	23	28	33	37	40	37	34
Speur- en ontwikkelingswerk	10	11	12	14	15	15	16	16
Juridische en economische dienstverlening	100	102	107	113	122	128	130	132
Architecten- en ingenieursbureaus	20	21	24	27	28	28	28	28
Reclamebureaus	17	18	18	20	21	21	21	19
Uitzendbureaus e.d.	195	223	242	247	243	239	231	220
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	84	82	87	91	94	94	90	92
Overheid	396	406	409	430	445	470	498	512
Overheidsbestuur en sociale verzekering	183	187	187	198	209	224	240	245
Defensie	7	7	8	8	8	8	9	9
Gesubsidieerd onderwijs	206	212	215	224	228	239	250	259
Zorg en overige dienstverlening	846	876	892	920	946	987	1 023	1 056
Gezondheids- en welzijnszorg	701	723	733	753	772	809	844	875
Milieudienstverlening	6	7	7	7	7	8	9	9
Cultuur, sport, recreatie	45	47	50	54	58	59	58	59
Particuliere huishoudens met personeel	2	3	3	3	3	3	3	3
Overige dienstverlening n.e.g.	91	96	99	102	106	107	108	109
Arbeidsvolume van werknemers naar geslacht: vrouwen, in betaalde uren	2 953	3 074	3 187	3 334	3 447	3 551	3 579	3 570

TABEL A 3.5.1
Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: voltijd, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>mln uren</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	105	103	106	110	112	114	112	110
Delfstoffenwinning	15	15	15	14	14	14	14	13
Industrie	1 438	1 439	1 443	1 437	1 435	1 414	1 365	1 321
Voedings- en genotmiddelenindustrie	195	194	190	191	193	192	187	184
Textiel- en lederindustrie	42	42	42	40	39	37	34	31
Papierindustrie	40	40	40	39	37	36	36	34
Uitgeverijen en drukkerijen	112	114	117	116	114	112	109	104
Aardolie-industrie	13	13	12	12	11	11	11	11
Chemische basisproductenindustrie	60	59	57	53	53	53	52	50
Chemische eindproductenindustrie	61	59	59	61	62	63	63	64
Rubber- en kunststofindustrie	50	51	51	51	51	50	48	48
Basismetalaalindustrie	44	45	44	43	41	41	40	38
Metaalproductenindustrie	160	157	157	158	159	159	151	145
Machine-industrie	131	135	142	142	142	141	136	130
Elektrotechnische industrie	158	160	156	156	158	158	146	138
Transportmiddelenindustrie	94	94	98	99	99	96	93	91
Overige industrie	278	277	277	275	274	266	260	255
Energie- en waterleidingbedrijven	61	58	56	54	52	50	48	47
Bouwnijverheid	605	617	626	636	651	661	658	635
Burgerlijke en utiliteitsbouw	239	240	241	243	249	249	244	233
Grond-, water- en wegenbouw	110	112	114	114	116	120	120	114
Overige bouwnijverheid	256	265	272	279	286	292	295	288
Handel, horeca en reparatie	1 225	1 237	1 275	1 328	1 344	1 340	1 321	1 294
Autohandel en -reparatie	157	155	156	163	166	160	156	155
Groothandel	576	586	609	635	647	645	634	620
Detailhandel en reparatie	357	359	368	388	389	390	390	385
Horeca	134	136	142	142	143	145	142	134
Vervoer, opslag en communicatie	540	546	551	574	599	608	594	584
Vervoer over land	269	269	269	278	288	293	292	293
Vervoer over water	22	20	19	19	18	18	17	16
Vervoer door de lucht	40	41	40	41	41	40	39	39
Dienstverlening t.b.v. vervoer	97	101	103	106	109	110	108	107
Post en telecommunicatie	112	115	120	130	143	148	137	129
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 256	1 324	1 407	1 467	1 484	1 487	1 452	1 409
Banken	178	188	201	214	221	218	210	201
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	61	64	67	67	66	65	62	60
Financiële hulpactiviteiten	65	69	75	74	77	77	74	71
Verhuur van en handel in onroerend goed	55	57	61	61	62	61	63	63
Verhuur van roerende goederen	22	22	22	23	26	28	28	27
Computerservicebureaus e.d.	96	113	135	153	162	167	158	147
Speur- en ontwikkelingswerk	36	38	38	40	38	38	38	38
Juridische en economische dienstverlening	185	189	193	201	209	211	211	212
Architecten- en ingenieursbureaus	103	106	113	118	118	119	116	112
Reclamebureaus	33	35	34	37	38	38	36	36
Uitzendbureaus e.d.	309	331	351	362	352	350	343	330
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	113	113	118	118	114	116	114	112
Overheid	901	903	895	887	885	926	935	947
Overheidsbestuur en sociale verzekering	476	482	474	470	472	490	492	498
Defensie	128	119	119	118	116	117	117	117
Gesubsidieerd onderwijs	297	302	302	299	297	320	326	331
Zorg en overige dienstverlening	603	623	634	645	642	666	655	653
Gezondheids- en welzijnszorg	401	412	411	420	421	440	429	423
Milieudienstverlening	33	34	35	36	37	39	40	40
Cultuur, sport, recreatie	65	68	73	74	73	75	77	80
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	104	109	115	115	111	112	110	110
Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: voltijd, in betaalde uren	6 749	6 865	7 010	7 153	7 217	7 280	7 154	7 014

TABEL A 3.5.2
Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: deeltijd, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	38	41	41	42	41	43	45	46
Delfstoffenwinning	1	1	1	1	1	1	1	1
Industrie	150	159	165	178	183	199	203	198
Voedings- en genotmiddelenindustrie	30	33	34	35	35	34	35	34
Textiel- en lederindustrie	8	9	7	8	7	8	7	6
Papierindustrie	3	3	3	4	5	6	5	6
Uitgeverijen en drukkerijen	33	31	31	35	37	37	36	34
Aardolie-industrie	1	.	.	1	0	1	1	1
Chemische basisproductenindustrie	3	3	3	3	2	2	2	1
Chemische eindproductenindustrie	7	8	8	8	7	8	7	7
Rubber- en kunststofindustrie	3	3	4	4	5	6	7	6
Basismetalaalindustrie	1	1	1	2	2	2	2	2
Metaalproductenindustrie	8	11	11	12	14	15	17	17
Machine-industrie	7	7	8	8	8	11	11	11
Elektrotechnische industrie	13	15	15	16	15	18	20	19
Transportmiddelenindustrie	4	4	5	6	6	7	8	8
Overige industrie	30	31	35	37	41	47	47	46
Energie- en waterleidingbedrijven	6	6	7	7	7	7	7	8
Bouwnijverheid	25	33	33	35	39	43	43	42
Burgerlijke en utiliteitsbouw	7	10	8	9	10	13	16	15
Grond-, water- en wegenbouw	5	5	4	4	4	4	2	2
Overige bouwnijverheid	13	17	21	22	25	26	25	24
Handel, horeca en reparatie	423	443	469	498	528	550	561	563
Autohandel en -reparatie	18	19	22	26	27	31	35	35
Groothandel	61	66	69	76	85	94	100	99
Detailhandel en reparatie	243	257	268	279	291	297	303	309
Horeca	99	101	110	117	125	128	123	120
Vervoer, opslag en communicatie	84	88	97	103	109	116	121	118
Vervoer over land	30	31	35	37	36	38	40	41
Vervoer over water	1	1	1	1	1	1	1	1
Vervoer door de lucht	6	8	9	9	10	10	11	11
Dienstverlening t.b.v. vervoer	15	14	15	15	16	17	20	21
Post en telecommunicatie	32	34	38	40	46	50	48	45
Financiële en zakelijke dienstverlening	420	480	513	544	585	600	614	603
Banken	36	38	40	41	44	50	51	51
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	11	12	12	13	14	16	17	18
Financiële hulpactiviteiten	11	13	14	16	17	17	17	16
Verhuur van en handel in onroerend goed	15	17	17	18	20	22	24	25
Verhuur van roerende goederen	3	4	3	5	5	5	6	7
Computerservicebureaus e.d.	7	9	13	17	19	24	27	25
Speur- en ontwikkelingswerk	6	7	8	8	9	9	10	10
Juridische en economische dienstverlening	40	44	46	51	58	71	75	76
Architecten- en ingenieursbureaus	13	12	12	13	17	19	22	23
Reclamebureaus	8	8	10	10	12	14	15	12
Uitzendbureaus e.d.	191	231	249	253	260	243	234	225
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	80	85	88	98	111	111	115	117
Overheid	318	322	328	345	364	355	380	390
Overheidsbestuur en sociale verzekering	123	122	121	128	135	137	154	156
Defensie	3	3	3	3	3	3	3	3
Gesubsidieerd onderwijs	192	197	205	214	226	215	223	231
Zorg en overige dienstverlening	661	696	715	735	770	804	865	914
Gezondheids- en welzijnszorg	548	574	589	602	625	657	716	764
Milieudienstverlening	4	5	6	6	6	6	6	7
Cultuur, sport, recreatie	42	44	46	47	51	51	50	51
Particuliere huishoudens met personeel	3	3	3	3	3	3	3	3
Overige dienstverlening n.e.g.	65	70	71	77	84	86	89	90
Arbeidsvolume van werknemers naar dienstverband: deeltijd, in betaalde uren	2 127	2 270	2 368	2 487	2 626	2 717	2 839	2 883

TABEL A 3.6.1
Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	133	131	131	136	139	143	144	142
Delfstoffenwinning	16	15	16	15	15	14	14	14
Industrie	1 574	1 580	1 582	1 590	1 598	1 594	1 551	1 504
Voedings- en genotmiddelenindustrie	221	220	214	217	219	218	215	212
Textiel- en lederindustrie	50	50	48	47	46	43	39	36
Papierindustrie	43	43	43	43	42	41	41	39
Uitgeverijen en drukkerijen	143	143	145	148	149	147	143	136
Aardolie-industrie	13	13	13	12	12	12	12	12
Chemische basisproductenindustrie	63	62	60	56	55	55	53	51
Chemische eindproductenindustrie	67	66	66	69	69	70	70	70
Rubber- en kunststofindustrie	53	54	54	55	56	56	55	54
Basismetalaalindustrie	45	45	45	44	44	43	41	40
Metaalproductenindustrie	166	165	165	168	170	172	167	161
Machine-industrie	137	141	149	150	150	151	147	141
Elektrotechnische industrie	170	174	171	171	172	175	165	156
Transportmiddelenindustrie	98	99	103	105	104	103	101	98
Overige industrie	307	305	306	307	310	308	304	298
Energie- en waterleidingbedrijven	67	64	63	61	58	57	56	55
Bouwnijverheid	626	645	654	667	686	699	696	671
Burgerlijke en utiliteitsbouw	245	249	247	251	258	260	257	246
Grond-, water- en wegenbouw	114	116	116	118	120	123	122	116
Overige bouwnijverheid	267	280	290	298	308	316	317	310
Handel, horeca en reparatie	1 538	1 563	1 616	1 699	1 741	1 742	1 735	1 712
Autohandel en -reparatie	172	171	173	181	183	180	179	178
Groothandel	628	639	665	700	719	726	722	708
Detailhandel en reparatie	534	552	572	608	618	613	613	614
Horeca	205	200	205	210	221	223	220	212
Vervoer, opslag en communicatie	608	619	633	665	694	709	702	689
Vervoer over land	286	288	294	307	314	319	323	323
Vervoer over water	22	21	20	20	19	19	18	17
Vervoer door de lucht	46	48	49	51	50	50	50	50
Dienstverlening t.b.v. vervoer	110	113	115	119	123	125	126	125
Post en telecommunicatie	143	148	156	168	188	196	185	174
Financiële en zakelijke dienstverlening	1 339	1 424	1 519	1 600	1 663	1 701	1 693	1 655
Banken	213	226	240	254	264	266	260	251
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	71	76	79	80	80	80	79	78
Financiële hulpactiviteiten	76	80	88	88	92	92	91	87
Verhuur van en handel in onroerend goed	69	72	77	78	81	82	86	87
Verhuur van roerende goederen	25	25	24	27	30	32	32	32
Computerservicebureaus e.d.	102	120	146	167	179	189	183	171
Speur- en ontwikkelingswerk	42	45	46	48	47	47	48	48
Juridische en economische dienstverlening	220	225	232	245	260	272	278	281
Architecten- en ingenieursbureaus	114	117	123	130	134	137	137	133
Reclamebureaus	40	42	42	45	48	49	50	46
Uitzendbureaus e.d.	189	213	237	244	250	252	248	241
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	178	181	186	194	199	202	202	201
Overheid	1 215	1 213	1 212	1 222	1 239	1 272	1 305	1 328
Overheidsbestuur en sociale verzekering	598	603	593	597	606	626	645	654
Defensie	131	122	122	121	119	119	119	120
Gesubsidieerd onderwijs	487	488	497	504	514	527	541	554
Zorg en overige dienstverlening	1 207	1 258	1 287	1 325	1 352	1 406	1 463	1 508
Gezondheids- en welzijnszorg	902	938	953	982	1 005	1 053	1 108	1 148
Milieudienstverlening	37	39	40	42	43	45	47	47
Cultuur, sport, recreatie	101	104	111	112	113	116	116	120
Particuliere huishoudens met personeel	3	3	2	3	3	3	3	3
Overige dienstverlening n.e.g.	165	174	180	186	187	189	189	190
Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur, in betaalde uren	8 324	8 511	8 713	8 980	9 184	9 336	9 359	9 278

TABEL A 3.6.2
Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur, in betaalde uren

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln uren</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	10	14	16	16	14	14	13	13
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	14	18	25	25	21	19	16	15
Voedings- en genotmiddelenindustrie	5	7	10	9	9	8	6	6
Textiel- en lederindustrie	1	1	1	1	.	1	1	1
Papierindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitgeverijen en drukkerijen	2	2	3	3	2	2	1	1
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische eindproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Rubber- en kunststofindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	2	2	3	2	2	2	1	1
Machine-industrie	1	1	1	1	1	1	1	1
Elektrotechnische industrie	1	.	.	1	1	.	1	1
Transportmiddelenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige industrie	2	3	6	6	5	4	3	3
Energie- en waterleidingbedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Bouwnijverheid	5	5	5	5	4	5	5	5
Burgerlijke en utiliteitsbouw	1	1	2	2	2	2	3	2
Grond-, water- en wegebouw	1	1	1	1	1	.	.	.
Overige bouwnijverheid	2	3	3	2	2	2	3	2
Handel, horeca en reparatie	110	117	129	127	131	148	148	145
Autohandel en -reparatie	4	4	5	8	9	11	12	12
Groothandel	10	13	13	11	13	13	12	11
Detailhandel en reparatie	66	64	65	59	61	74	80	80
Horeca	29	37	47	49	48	50	44	42
Vervoer, opslag en communicatie	16	16	15	12	14	15	13	13
Vervoer over land	13	12	10	8	10	12	10	10
Vervoer over water	.	1	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1	2	2	2	2	1	2	2
Post en telecommunicatie	1	1	2	2	1	1	1	1
Financiële en zakelijke dienstverlening	337	380	401	411	406	387	372	358
Banken	1	1	1	1	1	1	1	1
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële hulpactiviteiten	.	1	1	2	2	2	1	1
Verhuur van en handel in onroerend goed	1	1	1	1	1	1	1	1
Verhuur van roerende goederen	.	1	1	1	2	1	2	2
Computerservicebureaus e.d.	1	2	2	3	3	2	1	1
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	5	7	7	6	7	9	7	7
Architecten- en ingenieursbureaus	1	2	2	1	1	1	2	1
Reclamebureaus	1	1	2	2	3	2	1	1
Uitzendbureaus e.d.	310	349	363	371	362	342	328	314
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	16	17	20	21	26	25	28	28
Overheid	3	13	11	10	10	9	9	9
Overheidsbestuur en sociale verzekering	1	1	1	1	1	1	1	1
Defensie	.	.	.	.	.	.	.	.
Gesubsidieerd onderwijs	2	11	10	9	9	8	8	8
Zorg en overige dienstverlening	57	62	62	55	60	63	57	60
Gezondheids- en welzijnszorg	47	48	47	40	41	44	37	39
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport, recreatie	6	8	8	8	11	11	11	11
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	4	5	6	6	8	9	9	10
Arbeidsvolume van werknemers naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur, in betaalde uren	552	625	665	660	660	661	634	619

Bruto looninkomen

TABEL A 4.1
Bruto looninkomen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2	2,2	2,3
Delfstoffenwinning	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Industrie	24,8	25,9	27,2	28,3	29,6	31,3	31,9	31,9
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3,5	3,7	3,9	4,1	4,2	4,5	4,6	4,7
Textiel- en lederindustrie	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Papierindustrie	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Uitgeverijen en drukkerijen	2,4	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1
Aardolie-industrie	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Chemische basisproductenindustrie	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
Chemische eindproductenindustrie	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7
Rubber- en kunststofindustrie	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2
Basismetalaalindustrie	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0	1,1	1,0	1,1
Metaalproductenindustrie	2,4	2,5	2,7	2,8	3,0	3,2	3,2	3,2
Machine-industrie	2,2	2,4	2,6	2,7	2,8	3,0	3,1	3,0
Elektrotechnische industrie	2,9	3,0	3,0	3,1	3,3	3,5	3,5	3,4
Transportmiddelenindustrie	1,5	1,5	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9
Overige industrie	3,8	3,9	4,2	4,4	4,6	4,8	4,9	5,0
Energie- en waterleidingbedrijven	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Bouwnijverheid	9,2	9,8	10,5	11,2	11,9	13,0	13,5	13,4
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3,8	3,9	4,0	4,3	4,6	5,0	5,1	5,1
Grond-, water- en wegenbouw	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4	2,6	2,7	2,7
Overige bouwnijverheid	3,6	3,9	4,4	4,6	4,9	5,4	5,6	5,6
Handel, horeca en reparatie	20,5	21,7	23,4	25,2	27,1	29,1	30,2	30,6
Autohandel en -reparatie	2,1	2,3	2,5	2,6	2,8	3,0	3,1	3,2
Groothandel	10,3	10,9	11,8	12,7	13,7	14,8	15,3	15,4
Detailhandel en reparatie	5,9	6,2	6,7	7,1	7,7	8,2	8,6	8,9
Horeca	2,1	2,3	2,5	2,7	2,9	3,1	3,2	3,1
Vervoer, opslag en communicatie	9,3	9,8	10,7	11,5	12,5	13,6	13,9	14,0
Vervoer over land	4,0	4,2	4,5	4,8	5,1	5,5	5,7	5,8
Vervoer over water	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vervoer door de lucht	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,5
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,7	1,9	2,0	2,2	2,3	2,5	2,6	2,7
Post en telecommunicatie	2,2	2,3	2,6	2,9	3,3	3,8	3,8	3,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	25,1	28,1	31,4	34,7	38,0	41,5	43,1	43,3
Banken	4,0	4,5	4,9	5,7	6,4	7,0	7,4	7,2
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,1	2,1	2,1
Financiële hulpactiviteiten	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,0
Verhuur van en handel in onroerend goed	1,2	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1
Verhuur van roerende goederen	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
Computerservicebureaus e.d.	2,0	2,4	3,0	3,7	4,1	4,7	4,7	4,5
Speur- en ontwikkelingswerk	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4
Juridische en economische dienstverlening	4,4	4,9	5,3	5,8	6,7	7,6	8,0	8,4
Architecten- en ingenieursbureaus	2,0	2,2	2,4	2,6	2,8	3,0	3,2	3,2
Reclamebureaus	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Uitzendbureaus e.d.	4,5	5,4	6,3	6,7	6,9	7,2	7,2	7,2
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2,3	2,4	2,6	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7
Overheid	22,4	23,7	24,8	26,0	27,3	29,8	31,4	32,2
Overheidsbestuur en sociale verzekering	11,2	12,0	12,7	13,3	14,0	15,4	16,3	16,7
Defensie	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
Gesubsidieerd onderwijs	9,2	9,8	10,1	10,7	11,3	12,2	12,8	13,3
Zorg en overige dienstverlening	17,9	18,8	20,4	21,6	23,0	25,8	27,7	29,8
Gezondheids- en welzijnzorg	13,3	13,8	15,0	15,9	17,0	19,2	20,8	22,5
Milieudienstverlening	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1
Cultuur, sport, recreatie	1,7	1,8	2,0	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	2,3	2,5	2,6	2,7	2,9	3,1	3,3	3,4
Bruto looninkomen	132,3	141,1	152,0	162,2	173,1	188,1	195,8	199,5

TABEL A 4.2.1
Bruto looninkomen naar geslacht: mannen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,8	1,8	1,9
Delfstoffenwinning	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Industrie	21,6	22,6	23,8	24,7	25,8	27,3	27,8	27,9
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2,9	3,0	3,2	3,4	3,5	3,7	3,8	3,9
Textiel- en lederindustrie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Papierindustrie	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Uitgeverijen en drukkerijen	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3	2,4	2,4	2,4
Aardolie-industrie	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
Chemische basisproductenindustrie	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Chemische eindproductenindustrie	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4
Rubber- en kunststofindustrie	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Basismetalaalindustrie	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Metaalproductenindustrie	2,3	2,4	2,5	2,6	2,8	3,0	3,0	3,0
Machine-industrie	2,1	2,2	2,4	2,5	2,6	2,8	2,9	2,8
Elektrotechnische industrie	2,5	2,6	2,6	2,7	2,8	3,0	3,1	3,0
Transportmiddelenindustrie	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8
Overige industrie	3,3	3,4	3,7	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4
Energie- en waterleidingbedrijven	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
Bouwnijverheid	8,8	9,4	10,1	10,7	11,4	12,4	12,9	12,9
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3,6	3,8	4,0	4,2	4,5	4,8	5,0	5,0
Grond-, water- en wegenbouw	1,8	1,9	2,1	2,2	2,3	2,6	2,7	2,6
Overige bouwnijverheid	3,4	3,7	4,0	4,3	4,6	5,0	5,2	5,3
Handel, horeca en reparatie	14,7	15,6	16,9	18,1	19,5	20,9	21,8	22,0
Autohandel en -reparatie	1,9	2,0	2,2	2,3	2,5	2,6	2,7	2,8
Groothandel	8,5	9,0	9,8	10,6	11,3	12,2	12,6	12,7
Detailhandel en reparatie	3,0	3,2	3,4	3,6	3,9	4,2	4,4	4,5
Horeca	1,2	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	2,1	2,0
Vervoer, opslag en communicatie	7,7	8,2	9,0	9,6	10,4	11,3	11,7	11,7
Vervoer over land	3,6	3,8	4,1	4,4	4,6	5,0	5,1	5,3
Vervoer over water	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vervoer door de lucht	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,9	1,9	2,0
Post en telecommunicatie	1,7	1,9	2,1	2,3	2,6	3,0	3,0	2,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	17,9	20,3	22,6	25,1	27,4	30,1	31,5	31,6
Banken	2,9	3,2	3,5	4,1	4,6	5,1	5,5	5,5
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6
Financiële hulpactiviteiten	0,9	1,0	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5
Verhuur van en handel in onroerend goed	0,9	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4
Verhuur van roerende goederen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5
Computerservicebureaus e.d.	1,7	2,1	2,7	3,2	3,6	4,1	4,1	4,0
Speur- en ontwikkelingswerk	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1
Juridische en economische dienstverlening	3,0	3,5	3,7	4,1	4,6	5,2	5,5	5,6
Architecten- en ingenieursbureaus	1,8	1,9	2,0	2,2	2,4	2,6	2,8	2,8
Reclamebureaus	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
Uitzendbureaus e.d.	2,9	3,4	3,9	4,1	4,3	4,4	4,5	4,5
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	1,5	1,6	1,8	1,9	2,1	2,3	2,5	2,5
Overheid	16,3	17,3	18,1	18,7	19,6	21,2	22,0	22,5
Overheidsbestuur en sociale verzekering	8,5	9,1	9,7	10,0	10,4	11,5	12,0	12,2
Defensie	1,9	1,9	1,9	1,9	2,0	2,0	2,1	2,1
Gesubsidieerd onderwijs	5,9	6,3	6,5	6,8	7,2	7,6	7,9	8,1
Zorg en overige dienstverlening	7,3	7,8	8,4	8,8	9,2	10,3	11,0	11,8
Gezondheids- en welzijnszorg	4,4	4,8	5,1	5,4	5,7	6,4	6,9	7,5
Milieudienstverlening	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9
Cultuur, sport, recreatie	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,7
Particuliere huishoudens met personeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige dienstverlening n.e.g.	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7
Bruto looninkomen naar geslacht: mannen	97,2	104,1	111,9	118,8	126,6	136,9	142,2	144,1

Bruto looninkomen

TABEL A 4.2.2
Bruto looninkomen naar geslacht: vrouwen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Delfstoffenwinning	–	–	–	–	–	–	–	–
Industrie	3,2	3,3	3,4	3,6	3,8	4,0	4,0	4,0
Voedings- en genotmiddelenindustrie	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Textiel- en lederindustrie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Papierindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Uitgeverijen en drukkerijen	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Aardolie-industrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Chemische basisproductenindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Chemische eindproductenindustrie	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Rubber- en kunststofindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Basismetalaalindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Metaalproductenindustrie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Machine-industrie	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Elektrotechnische industrie	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Transportmiddelenindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Overige industrie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Energie- en waterleidingbedrijven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Bouwnijverheid	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6
Burgerlijke en utiliteitsbouw	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Grond-, water- en wegenbouw	0,1	–	–	–	0,1	0,1	0,1	0,1
Overige bouwnijverheid	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Handel, horeca en reparatie	5,9	6,1	6,5	7,1	7,6	8,2	8,4	8,5
Autohandel en -reparatie	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Groothandel	1,8	1,9	2,0	2,2	2,4	2,6	2,7	2,7
Detailhandel en reparatie	2,9	3,0	3,2	3,5	3,7	4,1	4,2	4,4
Horeca	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1
Vervoer, opslag en communicatie	1,5	1,6	1,7	1,9	2,1	2,3	2,3	2,3
Vervoer over land	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Vervoer over water	–	–	–	–	–	–	–	–
Vervoer door de lucht	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Dienstverlening t.b.v. vervoer	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7
Post en telecommunicatie	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	7,1	7,8	8,8	9,6	10,5	11,5	11,6	11,7
Banken	1,2	1,3	1,4	1,6	1,8	1,9	1,8	1,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Financiële hulpactiviteiten	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5
Verhuur van en handel in onroerend goed	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7
Verhuur van roerende goederen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Computerservicebureaus e.d.	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,5	0,5
Speur- en ontwikkelingswerk	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Juridische en economische dienstverlening	1,4	1,5	1,6	1,8	2,1	2,4	2,5	2,7
Architecten- en ingenieursbureaus	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reclamebureaus	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3
Uitzendbureaus e.d.	1,7	2,0	2,4	2,5	2,6	2,8	2,7	2,7
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2
Overheid	6,0	6,4	6,8	7,3	7,7	8,6	9,3	9,7
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2,7	2,9	3,0	3,3	3,5	4,0	4,3	4,5
Defensie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gesubsidieerd onderwijs	3,3	3,4	3,6	3,9	4,1	4,6	4,9	5,1
Zorg en overige dienstverlening	10,6	11,0	12,0	12,8	13,8	15,5	16,8	17,9
Gezondheids- en welzijnszorg	8,9	9,1	9,9	10,6	11,3	12,8	14,0	15,0
Milieudienstverlening	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Cultuur, sport, recreatie	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7
Bruto looninkomen naar geslacht: vrouwen	35,1	37,0	40,0	43,3	46,5	51,2	53,5	55,4

TABEL A 4.3.1
Bruto looninkomen naar dienstverband: voltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8
Delfstoffenwinning	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Industrie	23,1	24,1	25,3	26,2	27,3	28,8	29,3	29,3
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3,2	3,4	3,5	3,7	3,8	4,1	4,2	4,3
Textiel- en lederindustrie	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Papierindustrie	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Uitgeverijen en drukkerijen	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6	2,7	2,6
Aardolie-industrie	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Chemische basisproductenindustrie	1,4	1,5	1,5	1,4	1,5	1,6	1,6	1,6
Chemische eindproductenindustrie	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6
Rubber- en kunststofindustrie	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1
Basismetalaalindustrie	0,8	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Metaalproductenindustrie	2,4	2,4	2,6	2,7	2,8	3,0	3,0	3,0
Machine-industrie	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7	2,8	2,9	2,9
Elektrotechnische industrie	2,7	2,8	2,8	2,9	3,1	3,3	3,3	3,2
Transportmiddelenindustrie	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
Overige industrie	3,4	3,6	3,8	3,9	4,1	4,2	4,4	4,4
Energie- en waterleidingbedrijven	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3
Bouwnijverheid	8,9	9,4	10,1	10,7	11,4	12,4	12,8	12,8
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3,7	3,8	3,9	4,2	4,4	4,8	4,9	4,9
Grond-, water- en wegenbouw	1,8	1,9	2,0	2,2	2,3	2,6	2,7	2,7
Overige bouwnijverheid	3,4	3,7	4,1	4,3	4,6	5,0	5,3	5,3
Handel, horeca en reparatie	17,0	17,9	19,2	20,7	22,0	23,3	24,1	24,2
Autohandel en -reparatie	2,0	2,1	2,2	2,4	2,5	2,6	2,7	2,8
Groothandel	9,6	10,1	11,0	11,8	12,7	13,5	13,9	14,0
Detailhandel en reparatie	4,0	4,1	4,4	4,7	5,0	5,2	5,4	5,5
Horeca	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	1,9
Vervoer, opslag en communicatie	8,3	8,8	9,5	10,2	11,1	12,0	12,2	12,3
Vervoer over land	3,7	3,9	4,1	4,4	4,7	5,0	5,2	5,3
Vervoer over water	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vervoer door de lucht	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,3	2,3	2,4
Post en telecommunicatie	1,8	1,9	2,1	2,4	2,8	3,1	3,1	2,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	20,7	22,9	25,5	28,2	30,4	33,3	34,2	34,2
Banken	3,5	3,9	4,4	5,0	5,7	6,2	6,5	6,3
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8
Financiële hulpactiviteiten	1,2	1,3	1,5	1,5	1,6	1,8	1,8	1,8
Verhuur van en handel in onroerend goed	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,6
Verhuur van roerende goederen	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Computerservicebureaus e.d.	1,9	2,3	2,9	3,4	3,8	4,3	4,2	4,0
Speur- en ontwikkelingswerk	0,8	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2
Juridische en economische dienstverlening	3,9	4,4	4,6	5,1	5,7	6,3	6,6	6,8
Architecten- en ingenieursbureaus	1,8	2,0	2,2	2,4	2,5	2,7	2,8	2,8
Reclamebureaus	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
Uitzendbureaus e.d.	3,0	3,3	3,8	4,1	4,0	4,4	4,5	4,5
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	1,5	1,6	1,8	1,9	1,9	2,1	2,1	2,1
Overheid	16,9	18,0	18,7	19,4	20,2	22,7	23,6	24,2
Overheidsbestuur en sociale verzekering	9,3	9,9	10,6	10,9	11,5	12,9	13,4	13,7
Defensie	1,9	1,9	2,0	2,0	2,0	2,1	2,2	2,2
Gesubsidieerd onderwijs	5,8	6,1	6,2	6,5	6,7	7,7	8,0	8,3
Zorg en overige dienstverlening	9,3	9,8	10,5	11,1	11,6	12,8	13,2	13,8
Gezondheids- en welzijnszorg	6,1	6,4	6,8	7,2	7,5	8,4	8,5	8,9
Milieudienstverlening	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0
Cultuur, sport, recreatie	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8
Particuliere huishoudens met personeel	—	—	—	—	—	—	—	—
Overige dienstverlening n.e.g.	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9	2,0	2,1
Bruto looninkomen naar dienstverband: voltijd	107,0	113,6	121,9	129,6	137,2	148,7	152,9	154,3

Bruto looninkomen

TABEL A 4.3.2
Bruto looninkomen naar dienstverband: deeltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Delfstoffenwinning	–	–	–	–	–	–	–	–
Industrie	1,7	1,8	1,9	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7
Voedings- en genotmiddelenindustrie	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5
Textiel- en lederindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Papierindustrie	–	–	–	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Uitgeverijen en drukkerijen	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Aardolie-industrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Chemische basisproductenindustrie	–	–	–	0,1	–	–	–	–
Chemische eindproductenindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rubber- en kunststofindustrie	–	–	–	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Basismetalaalindustrie	–	–	–	–	–	–	–	–
Metaalproductenindustrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Machine-industrie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Elektrotechnische industrie	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
Transportmiddelenindustrie	–	–	–	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Overige industrie	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Energie- en waterleidingbedrijven	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Bouwnijverheid	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Burgerlijke en utiliteitsbouw	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Grond-, water- en wegenbouw	–	0,1	–	0,1	0,1	0,1	–	–
Overige bouwnijverheid	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Handel, horeca en reparatie	3,5	3,8	4,1	4,5	5,1	5,8	6,1	6,4
Autohandel en -reparatie	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Groothandel	0,7	0,8	0,8	0,9	1,0	1,2	1,3	1,4
Detailhandel en reparatie	1,9	2,1	2,2	2,4	2,7	3,0	3,2	3,4
Horeca	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2
Vervoer, opslag en communicatie	1,0	1,1	1,2	1,3	1,4	1,6	1,7	1,7
Vervoer over land	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5
Vervoer over water	–	–	–	–	–	–	–	–
Vervoer door de lucht	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Dienstverlening t.b.v. vervoer	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Post en telecommunicatie	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7
Financiële en zakelijke dienstverlening	4,4	5,2	5,9	6,5	7,5	8,3	8,9	9,1
Banken	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Financiële hulpactiviteiten	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2
Verhuur van en handel in onroerend goed	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
Verhuur van roerende goederen	–	–	–	–	0,1	0,1	0,1	0,1
Computerservicebureaus e.d.	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
Speur- en ontwikkelingswerk	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
Juridische en economische dienstverlening	0,6	0,6	0,7	0,8	1,0	1,2	1,4	1,5
Architecten- en ingenieursbureaus	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Reclamebureaus	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Uitzendbureaus e.d.	1,5	2,1	2,5	2,6	2,9	2,8	2,8	2,7
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	0,8	0,8	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	1,5
Overheid	5,4	5,8	6,1	6,6	7,1	7,1	7,7	8,0
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2,0	2,1	2,2	2,3	2,5	2,6	2,9	3,0
Defensie	–	–	–	–	0,1	–	–	–
Gesubsidieerd onderwijs	3,4	3,6	3,9	4,2	4,6	4,5	4,8	5,0
Zorg en overige dienstverlening	8,6	9,0	9,9	10,5	11,4	12,9	14,6	16,0
Gezondheids- en welzijnszorg	7,2	7,4	8,2	8,7	9,4	10,7	12,3	13,6
Milieudienstverlening	–	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Cultuur, sport, recreatie	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Particuliere huishoudens met personeel	–	–	–	–	–	–	–	–
Overige dienstverlening n.e.g.	0,8	0,9	0,9	0,9	1,1	1,2	1,3	1,3
Bruto looninkomen naar dienstverband: deeltijd	25,4	27,5	30,0	32,6	35,9	39,4	42,9	45,2

TABEL A 4.4.1
Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,1	2,1	2,2
Delfstoffenwinning	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
Industrie	24,7	25,7	27,0	28,1	29,4	31,2	31,8	31,8
Voedings- en genotmiddelenindustrie	3,5	3,6	3,8	4,0	4,2	4,4	4,6	4,7
Textiel- en lederindustrie	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Papierindustrie	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Uitgeverijen en drukkerijen	2,4	2,5	2,6	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1
Aardolie-industrie	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Chemische basisproductenindustrie	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
Chemische eindproductenindustrie	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7
Rubber- en kunststofindustrie	0,8	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
Basismetalaalindustrie	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0	1,1	1,0	1,1
Metaalproductenindustrie	2,4	2,5	2,7	2,8	3,0	3,2	3,2	3,2
Machine-industrie	2,2	2,4	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1	3,0
Elektrotechnische industrie	2,9	3,0	3,0	3,1	3,3	3,5	3,5	3,4
Transportmiddelenindustrie	1,5	1,5	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9
Overige industrie	3,8	3,9	4,1	4,3	4,5	4,8	4,9	5,0
Energie- en waterleidingbedrijven	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5
Bouwnijverheid	9,2	9,7	10,4	11,1	11,9	12,9	13,4	13,4
Burgerlijke en utiliteitsbouw	3,8	3,9	4,0	4,3	4,6	4,9	5,1	5,1
Grond-, water- en wegenbouw	1,9	2,0	2,1	2,3	2,4	2,6	2,7	2,7
Overige bouwnijverheid	3,6	3,9	4,3	4,6	4,9	5,4	5,6	5,6
Handel, horeca en reparatie	20,0	21,2	22,8	24,7	26,5	28,4	29,4	29,8
Autohandel en -reparatie	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7	2,9	3,0	3,1
Groothandel	10,2	10,8	11,8	12,7	13,6	14,7	15,2	15,3
Detailhandel en reparatie	5,6	6,0	6,4	6,9	7,4	7,9	8,2	8,5
Horeca	2,0	2,1	2,3	2,5	2,7	2,9	3,0	2,9
Vervoer, opslag en communicatie	9,2	9,8	10,6	11,5	12,4	13,5	13,9	13,9
Vervoer over land	3,9	4,1	4,4	4,8	5,1	5,4	5,6	5,8
Vervoer over water	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vervoer door de lucht	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,5
Dienstverlening t.b.v. vervoer	1,7	1,9	2,0	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7
Post en telecommunicatie	2,1	2,3	2,6	2,9	3,3	3,8	3,8	3,6
Financiële en zakelijke dienstverlening	22,3	24,8	27,7	30,8	34,0	37,5	39,2	39,5
Banken	4,0	4,5	4,9	5,7	6,3	7,0	7,4	7,2
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,1	2,1	2,1
Financiële hulpactiviteiten	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,0
Verhuur van en handel in onroerend goed	1,2	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1
Verhuur van roerende goederen	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6
Computerservicebureaus e.d.	2,0	2,4	3,0	3,7	4,1	4,7	4,6	4,5
Speur- en ontwikkelingswerk	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4
Juridische en economische dienstverlening	4,4	4,9	5,3	5,8	6,6	7,5	7,9	8,3
Architecten- en ingenieursbureaus	2,0	2,1	2,4	2,6	2,8	3,0	3,2	3,2
Reclamebureaus	0,5	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9
Uitzendbureaus e.d.	2,0	2,3	2,8	3,1	3,2	3,6	3,7	3,8
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	2,2	2,3	2,5	2,7	2,9	3,2	3,4	3,4
Overheid	22,3	23,6	24,7	25,9	27,2	29,7	31,3	32,1
Overheidsbestuur en sociale verzekering	11,2	12,0	12,7	13,2	14,0	15,4	16,3	16,7
Defensie	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
Gesubsidieerd onderwijs	9,2	9,7	10,0	10,6	11,2	12,1	12,7	13,2
Zorg en overige dienstverlening	17,4	18,3	19,9	21,2	22,5	25,2	27,1	29,1
Gezondheids- en welzijnszorg	12,9	13,5	14,6	15,6	16,6	18,7	20,4	22,0
Milieudienstverlening	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1
Cultuur, sport, recreatie	1,6	1,7	1,9	2,0	2,2	2,4	2,5	2,6
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	2,3	2,4	2,6	2,7	2,9	3,0	3,2	3,3
Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	128,3	136,5	146,8	156,9	167,6	182,4	190,1	193,8

Bruto looninkomen

TABEL A 4.4.2
Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1 000 mln euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	.	.	.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	.	.	.	.	0,1	0,1	.	.
Textiel- en lederindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Papierindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitgeverijen en drukkerijen	.	.	.	.	.	.	.	.
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische eindproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Rubber- en kunststofindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Machine-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Elektrotechnische industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Transportmiddelenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige industrie	.	.	.	0,1	0,1	.	.	.
Energie- en waterleidingbedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Burgerlijke en utiliteitsbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Grond-, water- en wegenbouw	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige bouwnijverheid	.	.	.	.	.	.	.	.
Handel, horeca en reparatie	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8
Autohandel en -reparatie	.	.	.	.	0,1	0,1	0,1	0,1
Groothandel	.	0,1	.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Detailhandel en reparatie	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4
Horeca	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Vervoer, opslag en communicatie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vervoer over land	.	.	.	.	0,1	0,1	0,1	0,1
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	.	.	.	.	.	.	.	.
Post en telecommunicatie	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële en zakelijke dienstverlening	2,8	3,3	3,7	3,9	4,0	4,0	3,9	3,8
Banken	.	.	.	.	.	.	.	.
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële hulpactiviteiten	.	.	.	.	.	.	.	.
Verhuur van en handel in onroerend goed	.	.	.	.	.	.	.	.
Verhuur van roerende goederen	.	.	.	.	.	.	.	.
Computerservicebureaus e.d.	.	.	.	.	.	.	.	.
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	.	.	.	.	.	0,1	0,1	0,1
Architecten- en ingenieursbureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Reclamebureaus	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitzendbureaus e.d.	2,6	3,2	3,5	3,6	3,7	3,6	3,5	3,4
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Overheid	.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Overheidsbestuur en sociale verzekering	.	.	.	.	.	.	.	.
Defensie	.	.	.	.	.	.	.	.
Gesubsidieerd onderwijs	.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Zorg en overige dienstverlening	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,6	0,7
Gezondheids- en welzijnszorg	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport, recreatie	.	.	.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	.	.	.	.	.	0,1	0,1	0,1
Bruto looninkomen naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	4,0	4,7	5,2	5,3	5,5	5,7	5,6	5,7

TABEL A 5.1
Gemiddeld jaarloon per baan

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	14,6	14,7	15,7	15,9	16,8	17,4	17,9	18,8
Delfstoffenwinning	41,0	43,2	45,5	47,0	47,9	51,7	53,9	56,6
Industrie	24,4	25,3	26,4	27,1	28,1	29,8	30,9	31,9
Voedings- en genotmiddelenindustrie	23,8	24,8	25,7	26,5	27,7	29,5	30,6	31,9
Textiel- en lederindustrie	19,9	21,0	21,4	22,0	23,2	24,2	25,3	26,1
Papierindustrie	27,5	28,9	30,2	30,9	31,9	33,7	34,8	36,1
Uitgeverijen en drukkerijen	18,4	19,3	21,1	21,6	22,7	24,0	24,8	25,3
Aardolie-industrie	40,7	42,7	44,5	46,7	48,1	51,3	52,8	53,6
Chemische basisproductenindustrie	38,5	40,0	41,8	43,6	45,1	48,0	50,1	51,5
Chemische eindproductenindustrie	29,3	30,6	31,2	32,4	33,3	36,1	38,1	39,4
Rubber- en kunststofindustrie	26,9	27,3	28,6	29,2	30,4	31,9	33,5	34,4
Basismetalaalindustrie	31,5	33,3	34,5	34,7	37,6	40,5	41,9	43,9
Metaalproductenindustrie	24,5	25,5	26,9	27,5	28,6	30,1	31,2	32,2
Machine-industrie	27,8	28,5	29,3	30,1	30,9	32,6	33,9	34,8
Elektrotechnische industrie	27,8	28,5	29,0	30,0	31,1	32,7	34,0	35,1
Transportmiddelenindustrie	24,8	25,6	27,0	27,8	28,5	30,6	31,6	32,3
Overige industrie	19,9	20,5	21,5	22,0	22,6	23,8	24,7	25,6
Energie- en waterleidingbedrijven	31,1	32,4	34,3	35,5	36,5	38,8	40,7	41,8
Bouwnijverheid	23,9	24,6	26,0	26,8	27,7	29,7	30,9	32,0
Burgerlijke en utiliteitsbouw	24,8	25,5	26,4	27,3	28,3	30,2	31,4	32,6
Grond-, water- en wegenbouw	26,6	28,1	30,1	31,4	32,7	35,7	37,4	39,2
Overige bouwnijverheid	21,9	22,5	24,0	24,5	25,4	27,1	28,2	29,0
Handel, horeca en reparatie	15,8	16,2	16,7	17,1	17,8	18,9	19,5	19,9
Autohandel en -reparatie	19,1	19,7	21,0	20,7	21,3	22,4	23,0	23,8
Groothandel	26,0	26,9	27,9	28,4	29,3	31,1	32,2	33,0
Detailhandel en reparatie	10,8	10,8	11,2	11,3	11,9	12,7	13,2	13,6
Horeca	8,9	9,3	9,5	10,1	10,5	10,9	11,0	11,1
Vervoer, opslag en communicatie	24,0	25,0	26,1	26,8	27,6	29,2	30,1	30,9
Vervoer over land	23,5	24,4	25,5	26,1	27,0	28,3	28,8	29,6
Vervoer over water	31,9	32,8	34,6	35,3	36,6	39,2	40,8	43,2
Vervoer door de lucht	34,0	36,6	39,3	41,0	42,1	44,7	45,7	46,9
Dienstverlening t.b.v. vervoer	25,3	26,1	27,5	28,2	29,0	30,5	31,5	32,2
Post en telecommunicatie	20,3	21,1	22,0	22,6	23,6	25,7	26,8	27,2
Financiële en zakelijke dienstverlening	20,9	21,8	22,6	23,9	25,3	27,5	28,6	29,5
Banken	28,8	30,1	31,3	33,7	36,1	38,8	41,4	42,0
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	33,6	33,4	34,0	35,2	36,7	38,7	39,6	40,7
Financiële hulpactiviteiten	26,2	27,0	27,8	28,8	30,1	31,8	33,1	34,2
Verhuur van en handel in onroerend goed	23,7	24,9	26,1	27,9	29,1	30,7	31,8	32,8
Verhuur van roerende goederen	20,2	20,0	21,4	21,9	22,6	24,4	25,7	26,1
Computerservicebureaus e.d.	32,0	33,8	35,2	36,8	38,5	40,8	42,0	43,4
Speur- en ontwikkelingswerk	32,9	33,7	34,8	36,7	38,2	40,9	43,1	45,1
Juridische en economische dienstverlening	29,5	32,5	33,4	34,9	37,4	40,3	41,5	42,9
Architecten- en ingenieursbureaus	28,5	29,6	30,7	31,6	32,7	35,0	35,8	36,8
Reclamebureaus	14,7	16,5	16,4	16,9	17,9	18,7	19,4	20,2
Uitzendbureaus e.d.	12,8	13,3	13,8	14,4	15,2	16,5	17,2	17,8
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	11,6	12,0	12,7	13,2	13,9	14,9	15,4	15,7
Overheid	25,7	27,4	28,2	29,2	30,2	32,0	32,5	32,6
Overheidsbestuur en sociale verzekering	28,3	30,1	31,5	32,2	33,3	35,6	36,2	36,2
Defensie	25,6	28,0	28,2	28,5	29,7	31,3	32,2	32,1
Gesubsidieerd onderwijs	23,2	24,5	25,0	26,2	27,1	28,5	28,9	29,0
Zorg en overige dienstverlening	15,9	16,2	16,8	17,5	18,2	19,6	20,3	20,8
Gezondheids- en welzijnzorg	15,9	16,1	16,7	17,3	18,0	19,4	20,1	20,6
Milieudienstverlening	26,8	28,0	29,7	32,0	33,5	35,9	36,7	38,0
Cultuur, sport, recreatie	15,7	16,4	16,9	18,1	18,9	20,3	20,8	21,2
Particuliere huishoudens met personeel	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,8
Overige dienstverlening n.e.g.	15,9	16,6	17,3	17,6	18,3	19,2	20,2	20,9
Gemiddeld jaarloon per baan	20,6	21,3	22,1	22,8	23,8	25,3	26,1	26,7

TABEL A 5.2.1
Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: mannen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	16,8	17,5	19,1	19,2	20,0	21,2	21,5	22,6
Delfstoffenwinning	44,0	46,8	49,7	51,0	52,8	57,4	60,4	63,5
Industrie	27,0	28,1	29,6	30,7	32,1	34,4	36,0	37,0
Voedings- en genotmiddelenindustrie	28,6	30,2	32,0	33,5	35,2	37,8	39,8	40,9
Textiel- en lederindustrie	24,6	25,6	26,3	27,2	29,2	30,7	32,1	32,8
Papierindustrie	30,0	31,8	33,4	34,5	35,9	38,2	39,8	40,8
Uitgeverijen en drukkerijen	21,0	21,9	24,5	26,0	27,6	29,2	30,0	30,5
Aardolie-industrie	42,8	45,1	47,4	50,8	52,9	57,7	60,1	61,4
Chemische basisproductenindustrie	40,7	42,6	44,8	47,2	50,1	54,5	57,3	59,2
Chemische eindproductenindustrie	33,4	35,9	36,8	38,1	39,5	43,4	46,0	47,4
Rubber- en kunststofindustrie	29,1	29,9	31,7	32,7	34,7	37,0	39,2	39,9
Basismetalaalindustrie	32,3	34,3	35,6	36,2	39,3	42,6	44,4	46,6
Metaalproductenindustrie	25,7	26,8	28,4	29,3	30,7	32,6	34,1	35,1
Machine-industrie	29,0	30,0	30,9	32,1	33,0	35,1	36,9	37,9
Elektrotechnische industrie	31,0	32,1	33,0	34,5	36,0	38,4	40,4	41,5
Transportmiddelenindustrie	25,9	26,8	28,5	29,3	30,3	32,7	34,1	34,8
Overige industrie	21,1	21,9	23,1	24,0	24,9	26,4	27,7	28,7
Energie- en waterleidingbedrijven	33,3	35,2	37,5	39,0	40,5	43,4	46,1	47,6
Bouwnijverheid	24,7	25,4	27,0	27,9	29,0	31,1	32,5	33,7
Burgerlijke en utiliteitsbouw	25,5	26,0	27,1	28,1	29,2	31,1	32,6	33,9
Grond-, water- en wegenbouw	27,7	28,6	30,9	32,3	33,6	36,9	38,7	40,5
Overige bouwnijverheid	22,7	23,6	25,2	25,9	26,9	28,7	29,9	30,9
Handel, horeca en reparatie	21,0	21,7	22,7	23,1	24,3	25,8	26,5	27,0
Autohandel en -reparatie	20,6	21,6	23,0	22,7	23,6	25,3	26,1	26,9
Groothandel	30,2	31,4	32,6	33,5	35,2	37,6	39,3	40,1
Detailhandel en reparatie	14,3	14,2	15,0	14,7	15,9	16,7	17,1	17,5
Horeca	11,0	12,1	12,4	13,2	13,8	14,4	14,7	15,0
Vervoer, opslag en communicatie	26,8	28,1	29,7	30,8	32,2	34,3	35,7	36,5
Vervoer over land	25,3	26,4	27,8	28,8	29,9	31,5	32,1	33,0
Vervoer over water	34,9	36,5	38,4	39,8	40,7	42,4	45,6	48,8
Vervoer door de lucht	41,7	46,7	50,9	54,5	57,1	61,0	63,6	65,2
Dienstverlening t.b.v. vervoer	29,3	31,3	33,4	34,4	35,5	37,8	39,5	40,2
Post en telecommunicatie	23,5	24,4	25,6	26,7	28,6	31,6	33,4	33,8
Financiële en zakelijke dienstverlening	27,1	28,3	29,5	31,1	33,0	35,8	37,4	38,3
Banken	38,9	41,0	42,7	46,5	50,1	54,3	58,0	58,3
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	42,0	42,5	43,8	46,3	49,5	53,2	55,3	57,5
Financiële hulpactiviteiten	35,7	37,2	37,9	39,4	41,5	43,8	45,2	45,5
Verhuur van en handel in onroerend goed	32,0	33,2	34,8	37,8	40,4	43,6	45,1	46,3
Verhuur van roerende goederen	22,2	21,9	24,7	24,9	25,8	28,1	28,8	28,7
Computerservicebureaus e.d.	35,1	37,4	39,0	41,4	43,5	47,0	48,6	49,9
Speur- en ontwikkelingswerk	37,6	38,8	40,7	43,8	47,2	50,9	53,9	55,9
Juridische en economische dienstverlening	41,6	45,7	47,1	49,3	52,9	56,3	58,2	59,5
Architecten- en ingenieursbureaus	31,7	32,8	34,2	36,0	37,3	40,2	41,6	43,0
Reclamebureaus	15,8	18,3	18,0	18,8	21,3	21,3	22,7	23,8
Uitzendbureaus e.d.	14,4	14,9	15,7	16,1	16,9	18,1	19,1	19,8
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	18,1	19,2	20,6	20,6	20,8	22,1	22,4	22,8
Overheid	31,4	33,4	34,6	36,3	38,0	40,8	41,7	42,1
Overheidsbestuur en sociale verzekering	34,1	36,3	38,1	39,8	41,8	45,3	46,8	47,0
Defensie	26,1	28,6	28,9	29,3	30,5	32,2	33,3	33,3
Gesubsidieerd onderwijs	29,8	31,5	32,1	34,4	35,7	37,8	38,1	38,6
Zorg en overige dienstverlening	24,5	25,1	25,7	26,6	27,7	29,8	30,5	31,9
Gezondheids- en welzijnzorg	26,2	27,0	27,5	28,1	29,3	31,4	32,0	33,7
Milieudienstverlening	29,0	30,7	32,8	35,7	37,2	40,5	41,8	43,3
Cultuur, sport, recreatie	19,6	20,2	20,5	22,1	22,2	24,0	24,9	25,5
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	22,6	22,5	23,3	23,4	24,8	26,3	27,3	28,2
Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: mannen	26,0	27,0	28,3	29,3	30,7	32,9	34,1	35,0

TABEL A 5.2.2
Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: vrouwen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	8,8	7,8	8,3	9,0	9,7	9,2	9,9	10,5
Delfstoffenwinning	21,3	22,1	22,2	25,1	22,1	23,2	24,0	25,1
Industrie	14,8	15,1	15,1	14,9	15,1	15,7	15,8	16,4
Voedings- en genotmiddelenindustrie	13,3	13,6	13,0	13,1	13,7	14,8	14,6	15,7
Textiel- en lederindustrie	13,8	14,7	15,0	15,2	15,2	15,4	16,1	16,9
Papierindustrie	15,8	15,9	16,2	16,2	16,3	16,3	15,9	17,3
Uitgeverijen en drukkerijen	12,8	13,7	14,2	13,7	14,3	14,9	15,7	16,0
Aardolie-industrie	25,3	26,3	26,0	23,8	22,8	21,3	20,5	19,8
Chemische basisproductenindustrie	22,2	21,9	22,1	22,4	21,5	22,9	23,6	23,5
Chemische eindproductenindustrie	19,5	19,3	19,3	19,6	20,0	20,5	21,3	22,3
Rubber- en kunststofindustrie	16,9	16,1	16,4	16,2	16,0	15,5	15,9	16,6
Basismetalaalindustrie	20,9	21,6	21,5	19,5	19,6	20,0	19,9	20,2
Metaalproductenindustrie	14,9	15,1	15,4	14,5	14,4	15,0	14,2	14,3
Machine-industrie	17,7	17,0	16,8	16,5	16,7	16,6	16,0	16,7
Elektrotechnische industrie	16,2	16,3	16,1	16,2	16,4	16,9	16,4	16,9
Transportmiddelenindustrie	15,1	15,1	16,7	16,4	15,7	15,6	15,6	16,1
Overige industrie	13,8	13,9	13,8	13,7	13,4	13,6	13,7	14,0
Energie- en waterleidingbedrijven	20,3	19,6	20,0	20,1	19,7	19,8	19,8	20,8
Bouwnijverheid	13,1	13,7	13,9	13,3	13,7	15,6	15,0	15,1
Burgerlijke en utiliteitsbouw	14,3	13,8	12,0	12,0	12,6	15,4	13,1	13,5
Grond-, water- en wegenbouw	14,2	15,4	14,1	13,9	14,4	15,9	16,2	17,1
Overige bouwnijverheid	11,6	13,3	14,5	13,7	13,9	15,6	15,6	15,4
Handel, horeca en reparatie	9,7	9,7	10,0	10,3	10,6	11,2	11,5	11,9
Autohandel en -reparatie	12,1	11,5	12,4	12,3	12,4	12,3	12,2	12,7
Groothandel	15,5	16,0	16,4	16,3	16,4	17,1	17,4	18,1
Detailhandel en reparatie	8,6	8,6	8,8	9,2	9,5	10,2	10,7	11,1
Horeca	7,1	6,9	6,9	7,4	7,6	7,7	7,6	7,5
Vervoer, opslag en communicatie	15,8	15,9	16,1	16,1	16,2	16,7	16,8	17,3
Vervoer over land	13,8	13,5	13,5	13,6	14,1	14,3	14,4	14,7
Vervoer over water	18,2	16,7	17,6	16,8	18,6	22,2	19,8	21,5
Vervoer door de lucht	23,2	23,6	24,1	23,8	23,4	23,2	22,6	23,3
Dienstverlening t.b.v. vervoer	17,5	17,1	17,4	17,9	18,3	19,3	19,7	20,6
Post en telecommunicatie	13,3	13,8	14,2	14,1	14,2	14,8	14,9	14,9
Financiële en zakelijke dienstverlening	13,3	13,6	14,1	14,9	15,8	17,0	17,5	18,2
Banken	17,8	18,2	18,8	19,8	20,9	21,7	22,2	22,1
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	20,1	19,5	19,4	19,5	19,6	20,5	20,3	21,1
Financiële hulpactiviteiten	16,2	16,1	16,8	17,1	17,6	18,4	19,4	20,4
Verhuur van en handel in onroerend goed	15,0	15,9	16,4	17,2	17,4	18,4	19,6	20,4
Verhuur van roerende goederen	15,3	15,2	14,7	15,1	15,8	16,1	17,3	18,2
Computerservicebureaus e.d.	20,2	20,7	21,1	20,6	21,3	21,3	20,9	21,5
Speur- en ontwikkelingswerk	20,7	21,0	21,3	22,0	22,2	23,6	25,8	27,9
Juridische en economische dienstverlening	18,1	19,5	20,2	21,0	22,8	25,0	25,5	27,3
Architecten- en ingenieursbureaus	16,4	17,7	18,6	18,2	18,9	19,1	18,6	18,8
Reclamebureaus	13,3	14,2	14,2	14,6	14,3	15,6	15,7	16,3
Uitzendbureaus e.d.	10,8	11,2	11,5	12,4	12,9	14,4	14,6	15,2
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	6,9	6,5	6,9	7,6	8,3	8,9	9,1	9,4
Overheid	17,3	18,4	18,9	19,4	19,7	20,9	21,4	21,4
Overheidsbestuur en sociale verzekering	18,4	19,6	20,3	20,4	20,7	21,9	22,2	22,2
Defensie	18,7	19,1	18,8	18,7	18,5	19,4	19,3	19,0
Gesubsidieerd onderwijs	16,5	17,5	17,9	18,6	19,0	20,2	20,8	20,8
Zorg en overige dienstverlening	12,8	12,9	13,6	14,1	14,8	16,0	16,6	16,9
Gezondheids- en welzijnszorg	13,3	13,2	13,8	14,4	15,1	16,4	17,0	17,2
Milieudienstverlening	18,2	18,5	19,1	19,2	19,3	20,2	20,7	21,7
Cultuur, sport, recreatie	11,8	12,4	13,1	14,2	15,7	16,8	16,7	16,9
Particuliere huishoudens met personeel	1,2	1,4	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,8
Overige dienstverlening n.e.g.	11,6	12,7	13,3	13,8	14,3	14,9	15,9	16,5
Gemiddeld jaarloon per baan, naar geslacht: vrouwen	13,0	13,3	13,7	14,2	14,7	15,7	16,1	16,6

TABEL A 5.3.1
Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: voltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	21,7	22,9	24,4	24,6	25,5	27,0	27,5	29,1
Delfstoffenwinning	44,1	46,6	48,4	49,7	50,9	55,1	57,8	60,7
Industrie	28,1	29,2	30,5	31,7	33,1	35,3	37,2	38,5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	28,9	30,3	32,2	33,5	34,8	37,1	39,2	40,6
Textiel- en lederindustrie	23,5	24,5	25,4	27,0	28,8	30,3	31,9	32,8
Papierindustrie	29,8	31,0	32,6	33,8	35,7	38,4	39,7	41,7
Uitgeverijen en drukkerijen	31,1	32,7	34,1	35,6	37,7	40,2	41,8	43,3
Aardolie-industrie	42,5	44,6	46,2	48,9	50,5	55,8	58,2	60,0
Chemische basisproductenindustrie	40,0	41,6	43,6	45,6	47,2	50,3	52,7	54,7
Chemische eindproductenindustrie	32,6	34,2	34,6	36,0	37,3	40,5	42,8	44,1
Rubber- en kunststofindustrie	28,3	29,1	31,0	32,0	33,7	36,0	38,3	39,1
Basismetalaalindustrie	32,3	34,1	35,4	36,2	39,7	42,8	44,1	46,2
Metaalproductenindustrie	26,0	27,3	28,8	29,9	31,4	33,1	35,1	36,3
Machine-industrie	29,1	30,0	31,1	32,2	33,4	35,3	37,5	38,5
Elektrotechnische industrie	30,2	30,9	31,8	33,0	34,4	36,6	38,7	40,1
Transportmiddelenindustrie	26,3	27,0	28,6	29,5	30,6	33,0	34,4	35,1
Overige industrie	21,9	22,5	23,7	24,7	25,7	27,4	28,8	29,9
Energie- en waterleidingbedrijven	33,4	35,3	37,6	39,2	40,9	43,9	46,5	48,0
Bouwnijverheid	25,2	25,9	27,5	28,5	29,6	31,8	33,2	34,4
Burgerlijke en utiliteitsbouw	25,9	26,5	27,6	28,7	29,8	32,0	33,6	34,9
Grond-, water- en wegenbouw	28,2	29,2	31,3	32,8	34,1	37,0	38,5	40,3
Overige bouwnijverheid	23,4	24,0	25,7	26,5	27,6	29,5	30,7	31,7
Handel, horeca en reparatie	24,6	25,5	26,5	27,3	28,6	30,4	31,9	32,8
Autohandel en -reparatie	22,5	23,6	25,1	25,3	26,1	28,3	29,7	30,6
Groothandel	29,9	30,8	32,0	33,1	34,7	37,1	39,0	40,1
Detailhandel en reparatie	19,6	20,1	20,8	21,1	22,1	23,1	24,2	25,0
Horeca	18,3	19,2	19,8	21,1	22,0	23,1	24,2	24,6
Vervoer, opslag en communicatie	29,1	30,5	32,4	33,6	34,8	37,2	38,8	39,7
Vervoer over land	27,6	29,0	30,5	31,6	32,8	34,4	35,4	36,3
Vervoer over water	33,6	35,7	37,4	38,8	39,4	42,0	44,8	47,0
Vervoer door de lucht	38,4	41,7	45,5	47,8	49,9	54,3	57,7	59,2
Dienstverlening t.b.v. vervoer	28,7	29,9	31,7	32,6	33,7	35,7	37,7	38,7
Post en telecommunicatie	28,2	29,5	31,6	32,9	34,6	38,1	40,1	40,8
Financiële en zakelijke dienstverlening	29,5	30,8	32,1	34,0	36,3	39,6	41,7	43,0
Banken	34,7	36,0	37,4	40,5	44,0	48,4	52,6	53,6
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	39,0	38,8	39,8	41,9	44,7	48,2	50,8	52,6
Financiële hulpactiviteiten	31,9	32,9	34,4	36,2	37,6	40,8	43,1	44,1
Verhuur van en handel in onroerend goed	30,9	32,1	33,9	36,1	38,5	40,5	41,9	43,4
Verhuur van roerende goederen	24,1	24,8	26,5	29,3	29,1	31,5	33,3	34,7
Computerservicebureaus e.d.	34,3	36,3	38,2	40,3	42,2	45,9	47,8	49,2
Speur- en ontwikkelingswerk	36,7	38,0	40,0	42,9	45,4	49,3	52,6	54,8
Juridische en economische dienstverlening	37,8	41,4	43,0	45,1	49,1	54,3	56,2	57,7
Architecten- en ingenieursbureaus	31,6	32,6	33,8	35,2	36,8	39,9	42,2	43,8
Reclamebureaus	25,0	26,5	29,0	29,7	32,5	33,2	34,2	35,6
Uitzendbureaus e.d.	18,1	18,3	19,2	20,1	20,5	22,6	23,6	24,6
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	24,7	25,5	27,2	28,2	29,2	31,8	33,2	33,8
Overheid	32,8	34,8	35,9	37,3	39,0	41,9	43,1	43,6
Overheidsbestuur en sociale verzekering	34,0	36,1	37,8	39,3	41,1	44,3	46,0	46,4
Defensie	25,8	28,2	28,4	28,7	30,0	31,6	32,6	32,5
Gesubsidieerd onderwijs	33,8	35,4	35,7	37,5	39,2	41,8	42,4	43,1
Zorg en overige dienstverlening	26,9	27,3	28,2	29,3	30,7	32,7	34,0	35,6
Gezondheids- en welzijnzorg	26,7	27,1	28,0	28,9	30,0	32,2	33,3	35,2
Milieudienstverlening	29,5	31,4	33,4	36,2	38,0	41,0	42,1	43,8
Cultuur, sport, recreatie	29,3	29,7	30,3	32,2	34,6	36,7	38,3	39,0
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	25,5	25,4	26,0	26,8	28,2	29,3	31,0	32,0
Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: voltijd	28,0	29,2	30,4	31,7	33,2	35,7	37,3	38,4

TABEL A 5.3.2
Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: deeltijd

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	6,4	5,9	6,2	6,5	6,9	7,1	7,9	8,2
Delfstoffenwinning	13,3	12,2	15,8	19,7	12,2	12,2	13,9	14,8
Industrie	8,7	9,2	9,5	9,7	9,9	10,7	10,8	11,1
Voedings- en genotmiddelenindustrie	8,3	9,0	8,4	8,7	9,4	9,8	9,8	10,7
Textiel- en lederindustrie	9,9	10,6	9,6	9,0	9,3	10,5	9,7	10,3
Papierindustrie	11,2	12,5	12,2	13,5	13,7	14,6	13,6	15,1
Uitgeverijen en drukkerijen	5,4	5,3	6,0	6,6	7,1	7,4	7,5	7,5
Aardolie-industrie	15,5	16,0	.	16,4	17,1	16,7	17,5	17,6
Chemische basisproductenindustrie	18,3	20,1	21,4	21,1	15,2	16,1	15,1	13,1
Chemische eindproductenindustrie	13,2	14,4	14,8	15,2	14,5	14,8	14,6	14,8
Rubber- en kunststofindustrie	12,4	11,2	11,8	11,5	12,0	12,0	13,5	14,1
Basismetalaalindustrie	12,6	11,6	15,9	15,7	16,0	16,1	14,7	14,5
Metaalproductenindustrie	9,1	10,8	12,0	11,2	12,1	13,0	13,2	13,6
Machine-industrie	14,0	13,3	11,6	11,7	10,9	14,0	12,9	13,3
Elektrotechnische industrie	11,2	12,3	11,9	12,1	11,9	12,8	13,3	13,5
Transportmiddelenindustrie	9,8	10,5	11,8	12,5	11,7	12,8	13,1	13,5
Overige industrie	10,2	10,8	11,1	10,9	10,7	11,6	11,4	11,7
Energie- en waterleidingbedrijven	17,0	16,1	17,3	17,6	17,4	16,9	17,8	18,3
Bouwnijverheid	9,0	11,2	11,3	11,1	11,8	12,8	12,6	13,0
Burgerlijke en utiliteitsbouw	10,0	11,8	10,0	10,6	11,5	12,9	12,9	13,4
Grond-, water- en wegenbouw	9,8	13,7	12,7	12,8	13,3	13,8	11,1	11,5
Overige bouwnijverheid	8,0	10,2	11,6	11,0	11,7	12,7	12,5	12,8
Handel, horeca en reparatie	5,8	5,9	6,2	6,4	6,8	7,5	7,7	8,0
Autohandel en -reparatie	6,7	6,4	7,8	7,5	7,7	8,5	9,1	9,6
Groothandel	9,0	10,2	10,3	10,0	10,1	11,2	11,3	11,8
Detailhandel en reparatie	5,6	5,6	5,9	5,9	6,4	7,2	7,4	7,7
Horeca	4,6	4,8	4,9	5,3	5,7	5,9	5,8	6,0
Vervoer, opslag en communicatie	9,9	10,1	10,5	10,5	10,5	11,1	11,6	12,0
Vervoer over land	8,7	8,5	9,3	9,3	9,0	9,5	9,8	10,2
Vervoer over water	12,5	10,2	12,7	11,0	14,1	15,1	10,5	12,2
Vervoer door de lucht	18,1	21,1	23,1	23,4	22,8	23,1	22,4	23,1
Dienstverlening t.b.v. vervoer	12,2	11,1	11,1	11,7	11,2	11,8	13,0	13,5
Post en telecommunicatie	9,0	9,3	9,3	9,2	9,6	10,2	10,9	11,0
Financiële en zakelijke dienstverlening	8,8	9,6	9,8	10,4	11,4	12,3	13,0	13,5
Banken	13,1	13,7	14,0	14,4	14,6	15,7	16,4	16,8
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	15,8	16,1	15,7	15,8	15,4	17,0	16,7	17,0
Financiële hulpactiviteiten	10,5	11,3	11,2	11,7	12,6	11,8	12,3	13,0
Verhuur van en handel in onroerend goed	11,3	12,3	12,5	14,2	13,9	16,3	17,4	18,3
Verhuur van roerende goederen	8,3	7,8	7,4	7,0	8,0	8,1	9,2	9,7
Computerservicebureaus e.d.	14,5	15,4	16,1	17,7	19,0	19,2	20,5	21,7
Speur- en ontwikkelingswerk	19,1	19,1	19,2	18,7	18,8	19,6	21,0	22,5
Juridische en economische dienstverlening	11,8	13,2	13,3	14,3	15,4	17,4	18,7	20,2
Architecten- en ingenieursbureaus	14,5	14,9	14,7	14,2	16,0	17,2	16,5	16,6
Reclamebureaus	4,4	5,1	4,8	5,0	5,5	6,8	8,5	7,8
Uitzendbureaus e.d.	8,1	9,3	9,7	10,1	11,2	11,6	11,9	12,3
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	5,6	5,8	6,0	6,6	7,8	8,2	8,6	9,0
Overheid	15,5	16,4	17,1	17,8	18,3	18,2	18,6	18,6
Overheidsbestuur en sociale verzekering	15,9	16,8	17,4	17,5	17,6	17,8	18,3	18,1
Defensie	18,9	20,6	21,1	21,5	21,7	20,7	20,2	20,7
Gesubsidieerd onderwijs	15,2	16,2	16,8	18,0	18,6	18,4	18,8	18,8
Zorg en overige dienstverlening	11,0	11,3	11,8	12,2	12,9	14,0	14,9	15,3
Gezondheids- en welzijnszorg	11,8	11,9	12,5	13,0	13,7	14,8	15,7	16,2
Milieudienstverlening	14,7	15,1	16,7	16,4	17,1	17,2	17,6	18,1
Cultuur, sport, recreatie	8,3	8,9	9,3	9,8	10,3	11,2	11,1	11,3
Particuliere huishoudens met personeel	1,3	1,5	1,4	1,4	1,6	1,7	1,7	1,8
Overige dienstverlening n.e.g.	9,0	10,0	10,5	10,7	11,4	12,3	13,1	13,6
Gemiddeld jaarloon per baan, naar dienstverband: deeltijd	9,7	10,0	10,4	10,8	11,4	12,1	12,7	13,1

TABEL A 5.4.1
Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>1000 euro</i>								
Landbouw, bosbouw en visserij	16,5	17,1	18,6	18,7	19,4	20,5	20,7	21,7
Delfstoffenwinning	41,2	44,7	46,3	47,8	48,5	52,3	54,8	57,5
Industrie	24,7	25,7	27,1	27,8	28,6	30,4	31,6	32,5
Voedings- en genotmiddelenindustrie	24,6	26,0	27,5	28,3	29,2	31,4	32,7	34,0
Textiel- en lederindustrie	20,5	21,4	22,0	22,7	23,8	25,0	26,7	27,6
Papierindustrie	27,9	29,1	30,4	31,2	31,9	33,8	34,9	36,2
Uitgeverijen en drukkerijen	18,7	19,6	22,6	23,2	23,3	24,5	25,2	25,7
Aardolie-industrie	41,0	43,0	44,6	46,8	48,2	51,4	52,9	53,7
Chemische basisproductenindustrie	38,6	40,1	42,0	43,8	45,3	48,2	50,3	51,8
Chemische eindproductenindustrie	29,8	31,1	31,6	32,8	33,7	36,5	38,7	40,0
Rubber- en kunststofindustrie	27,0	27,5	29,0	29,6	30,9	32,3	33,8	34,7
Basismetalaalindustrie	31,6	33,4	34,6	34,9	37,7	40,6	42,0	44,0
Metaalproductenindustrie	24,6	25,8	27,3	28,0	29,1	30,6	31,7	32,7
Machine-industrie	28,0	28,8	29,5	30,4	31,2	32,9	34,3	35,2
Elektrotechnische industrie	28,0	28,6	29,1	30,2	31,2	32,9	34,2	35,2
Transportmiddelenindustrie	24,9	25,7	27,2	28,0	28,7	30,8	31,8	32,5
Overige industrie	20,0	20,6	21,6	22,2	22,8	24,1	25,0	25,9
Energie- en waterleidingbedrijven	31,1	32,4	34,3	35,5	36,5	38,9	40,7	41,8
Bouwnijverheid	24,1	24,8	26,2	27,0	28,0	30,0	31,3	32,3
Burgerlijke en utiliteitsbouw	25,0	25,6	26,7	27,6	28,6	30,6	31,9	33,0
Grond-, water- en wegenbouw	27,0	28,2	30,4	31,7	32,9	36,1	37,8	39,6
Overige bouwnijverheid	22,1	22,7	24,2	24,8	25,7	27,3	28,4	29,2
Handel, horeca en reparatie	17,9	18,6	19,2	19,5	20,2	21,7	22,6	23,1
Autohandel en -reparatie	19,9	20,6	22,0	22,2	22,7	24,3	25,1	26,0
Groothandel	26,5	27,9	28,9	29,4	30,3	32,1	33,3	34,1
Detailhandel en reparatie	12,8	12,9	13,1	13,1	13,7	15,0	15,9	16,3
Horeca	11,0	12,0	12,5	13,2	13,5	14,2	14,3	14,4
Vervoer, opslag en communicatie	24,9	26,1	27,2	27,7	28,5	30,2	31,1	31,9
Vervoer over land	25,2	26,4	27,2	27,7	28,8	30,2	30,5	31,3
Vervoer over water	32,9	34,3	35,4	36,5	37,4	40,3	42,5	44,5
Vervoer door de lucht	34,2	37,1	39,9	41,5	42,7	45,2	46,0	47,1
Dienstverlening t.b.v. vervoer	25,8	26,7	28,1	28,8	29,6	31,1	32,3	33,1
Post en telecommunicatie	20,4	21,5	22,5	22,9	23,9	25,9	27,0	27,4
Financiële en zakelijke dienstverlening	24,1	25,5	26,8	28,3	29,8	32,1	33,5	34,4
Banken	29,0	30,2	31,5	33,9	36,3	39,1	41,8	42,3
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	33,8	33,6	34,2	35,3	36,8	38,9	39,8	40,9
Financiële hulpactiviteiten	26,5	27,6	28,8	29,9	31,0	32,6	34,3	35,4
Verhuur van en handel in onroerend goed	24,1	25,2	26,5	28,3	29,5	31,1	32,3	33,3
Verhuur van roerende goederen	21,1	21,1	23,6	24,7	24,9	26,5	28,6	29,0
Computerservicebureaus e.d.	32,3	34,4	35,8	37,7	39,2	41,5	42,7	44,1
Speur- en ontwikkelingswerk	33,2	34,1	35,3	37,1	38,4	41,3	43,4	45,4
Juridische en economische dienstverlening	30,3	34,4	35,6	36,6	39,1	42,2	43,4	44,8
Architecten- en ingenieursbureaus	28,9	30,2	31,2	32,0	33,0	35,4	36,2	37,2
Reclamebureaus	15,1	16,9	19,0	19,5	20,7	21,1	21,9	22,9
Uitzendbureaus e.d.	16,7	17,5	18,5	19,8	20,3	22,5	23,6	24,6
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	12,4	12,9	13,9	14,5	15,5	16,7	17,8	18,2
Overheid	26,0	28,0	28,8	29,7	30,6	32,4	33,0	33,0
Overheidsbestuur en sociale verzekering	28,5	30,3	31,7	32,4	33,4	35,7	36,3	36,4
Defensie	25,6	28,0	28,2	28,5	29,7	31,3	32,2	32,1
Gesubsidieerd onderwijs	23,5	25,7	26,0	27,0	27,8	29,2	29,5	29,7
Zorg en overige dienstverlening	16,9	17,4	18,3	18,8	19,5	21,1	21,8	22,4
Gezondheids- en welzijnzorg	17,1	17,2	18,1	18,5	19,2	20,8	21,5	22,0
Milieudienstverlening	27,0	28,4	30,0	32,2	33,6	36,0	36,8	38,1
Cultuur, sport, recreatie	16,9	19,1	19,6	20,9	22,1	23,8	24,3	24,8
Particuliere huishoudens met personeel	1,3	1,5	1,3	1,4	1,7	1,7	1,8	1,9
Overige dienstverlening n.e.g.	16,6	17,5	18,2	18,5	19,3	20,5	21,6	22,4
Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: vaste arbeidsduur	22,0	23,1	24,1	24,8	25,7	27,5	28,4	29,0

TABEL A 5.4.2
Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
	<i>1000 euro</i>							
Landbouw, bosbouw en visserij	3,1	2,7	2,9	3,1	3,0	2,7	3,9	4,1
Delfstoffenwinning	.	.	.	.	.	.	.	.
Industrie	5,9	6,4	5,7	5,1	6,3	5,1	4,3	4,9
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4,2	4,4	4,5	3,6	5,9	4,9	3,5	4,0
Textiel- en lederindustrie	2,5	6,9	5,1	4,7	2,9	6,4	3,7	4,0
Papierindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Uitgeverijen en drukkerijen	5,3	3,6	1,9	1,7	2,3	3,3	3,6	4,1
Aardolie-industrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische basisproductenindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Chemische eindproductenindustrie	4,9	2,5	3,8	3,0	4,2	1,9	2,9	2,9
Rubber- en kunststofindustrie	.	.	.	2,9	2,7	.	.	.
Basismetalaalindustrie	.	.	.	.	.	.	.	.
Metaalproductenindustrie	12,7	10,3	8,8	6,7	5,6	4,3	2,6	3,0
Machine-industrie	7,9	8,7	8,3	6,2	3,3	7,2	5,9	6,3
Elektrotechnische industrie	8,4	.	.	3,1	3,4	4,0	12,8	15,4
Transportmiddelenindustrie	.	.	.	.	5,2	5,6	4,1	.
Overige industrie	5,3	12,6	14,3	15,4	14,4	6,5	5,7	6,7
Energie- en waterleidingbedrijven	.	.	.	.	.	.	.	.
Bouwnijverheid	7,5	7,6	8,3	6,7	6,2	7,9	6,8	7,7
Burgerlijke en utiliteitsbouw	6,2	6,4	6,4	5,7	5,4	8,0	6,4	7,5
Grond-, water- en wegenbouw	6,6	13,4	7,5	8,2	9,5	1,8	1,5	1,9
Overige bouwnijverheid	8,9	7,0	10,0	6,7	6,0	9,7	9,4	9,8
Handel, horeca en reparatie	2,9	2,3	2,6	2,4	2,7	3,0	3,0	3,2
Autohandel en -reparatie	3,4	2,5	3,5	4,4	5,2	5,8	5,8	6,2
Groothandel	6,2	4,5	3,9	2,9	4,0	5,6	3,8	4,3
Detailhandel en reparatie	2,9	2,1	2,4	2,1	2,3	2,6	2,8	3,0
Horeca	2,2	2,1	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5	2,6
Vervoer, opslag en communicatie	4,7	3,9	4,5	4,0	4,0	5,5	5,3	5,7
Vervoer over land	4,5	4,0	4,6	3,7	3,9	5,5	5,5	6,0
Vervoer over water	.	.	.	.	.	.	.	.
Vervoer door de lucht	.	.	.	.	.	.	.	.
Dienstverlening t.b.v. vervoer	4,7	4,4	5,2	4,3	4,1	5,9	4,9	5,4
Post en telecommunicatie	5,3	1,9	3,1	6,0	3,7	5,2	3,7	3,8
Financiële en zakelijke dienstverlening	10,1	10,4	10,4	10,6	11,1	11,7	11,6	11,8
Banken	5,7	7,9	9,3	8,2	6,6	7,6	1,7	1,7
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	.	.	.	.	.	.	.	.
Financiële hulpactiviteiten	3,4	2,6	3,3	6,1	6,4	10,7	1,8	1,6
Verhuur van en handel in onroerend goed	3,5	8,2	5,7	4,8	6,6	7,3	10,4	11,9
Verhuur van roerende goederen	2,6	2,5	2,1	2,6	4,7	3,5	2,7	3,2
Computerservicebureaus e.d.	6,9	4,4	4,4	4,1	7,9	5,1	5,3	5,4
Speur- en ontwikkelingswerk	.	.	.	.	.	.	.	.
Juridische en economische dienstverlening	5,9	4,1	3,3	3,5	4,0	8,3	5,5	6,2
Architecten- en ingenieursbureaus	7,3	7,1	9,0	9,3	3,0	8,8	10,6	11,3
Reclamebureaus	5,1	2,0	1,1	1,1	0,9	1,8	2,4	3,1
Uitzendbureaus e.d.	10,9	11,3	11,5	11,7	12,4	13,0	13,3	13,6
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	3,9	3,9	4,2	5,1	5,0	5,4	5,2	5,5
Overheid	4,2	4,6	4,6	5,3	5,6	5,9	6,6	6,5
Overheidsbestuur en sociale verzekering	3,7	4,2	3,9	3,4	3,8	4,1	4,8	4,7
Defensie	.	.	.	.	.	.	.	.
Gesubsidieerd onderwijs	4,4	4,7	4,8	5,6	5,9	6,2	6,9	6,8
Zorg en overige dienstverlening	4,5	4,3	4,0	4,0	4,7	4,9	4,8	5,1
Gezondheids- en welzijnszorg	4,7	4,7	4,4	4,3	5,0	5,4	4,9	5,3
Milieudienstverlening	.	.	.	.	.	.	.	.
Cultuur, sport, recreatie	3,9	2,9	2,8	2,9	4,1	3,6	4,1	4,3
Particuliere huishoudens met personeel	.	.	.	.	.	.	.	.
Overige dienstverlening n.e.g.	2,7	3,0	3,0	3,3	4,0	4,4	5,5	5,7
Gemiddeld jaarloon per baan, naar arbeidsrelatie: flexibele arbeidsduur	6,5	6,5	6,6	6,8	7,2	7,3	7,1	7,3

Rekeningenstelsel: jaargegevens

TABEL R 0.1
Rekeningenstelsel 1996

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							164 364
B	Uitvoer van goederen en diensten							182 454
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	407 775	26 849	61 282	84 011	2 064	581 981	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						13 663	13 663
	Toegerekende BTW						22 163	22 163
	Productgebonden subsidies (-)						3 486	3 486
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	226 529	10 530	19 942	32 406	1 058	290 465	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						8 797	8 797
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	181 246	16 319	41 340	51 605	1 006	23 543	315 059
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	181 246	16 319	41 340	51 605	1 006	23 543	315 059
	Verskil toegerekende en afgedragen BTW	162			686		- 848	
B	Beloning van werknemers	106 898	8 351	32 814	10 440	882	159 385	531
	Belastingen op productie en invoer						38 404	
	Productgebonden (excl. BTW)						13 663	13 663
	Afgedragen BTW						21 315	21 315
	Niet-productgebonden	1 888	183	358	989	8	3 426	3 426
	Subsidies (-)						5 230	5 230
	Productgebonden						3 486	3 486
	Niet-productgebonden	1 051	22	309	362	-	1 744	1 744
	Afschrijvingen	27 319	1 982	8 477	9 688	116	47 582	47 582
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	46 354	5 825	-	31 536	-	- 8 797	74 918
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	46 354	5 825	-	31 536	-	- 8 797	74 918
	Beloning van werknemers				159 336		159 336	580
	Belastingen op productie en invoer			35 219			35 219	3 185
	Subsidies (-)			3 747			3 747	1 483
	Inkomen uit vermogen	12 965	70 019	8 694	38 038	389	130 105	24 782
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 8 797				8 797	
B	Inkomen uit vermogen	34 611	59 534	17 728	14 872	22	126 767	28 120
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	24 708	7 513	22 438	214 038	367	-	269 064
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	24 708	7 513	22 438	214 038	367	-	269 064
	Belastingen op inkomen en vermogen			40 621			40 621	127
	Sociale premies	3 828	30 967	52 338	262	31	87 426	
	Sociale uitkeringen (in geld)				65 951		65 951	649
	Overige inkomensoverdrachten	2 311	10 189	44 827	8 637	2 416	68 380	4 811
B	Belastingen op inkomen en vermogen	10 577	2 055		27 603	-	40 235	513
	Sociale premies				87 283		87 283	143
	Sociale uitkeringen (in geld)	3 828	15 832	46 521	262	31	66 474	126
	Overige inkomensoverdrachten	2 283	10 142	47 391	10 182	974	70 972	2 219
	Beschikbaar inkomen (netto)	14 159	20 640	66 312	163 558	1 809	266 478	
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	14 159	20 640	66 312	163 558	1 809	266 478	
	Correctie pensioenvoorziening		- 15 194		15 267		73	- 73
B	Consumptieve bestedingen			72 861	155 297	1 767	229 925	
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	14 159	5 446	- 6 549	23 528	42	36 626	- 17 164
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	14 159	5 446	- 6 549	23 528	42	36 626	- 17 164
	Kapitaaloverdrachten	964	215	5 162	1 168	197	7 706	2 899
B	Kapitaaloverdrachten	801	59	5 228	3 401	-	9 489	1 116
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 322	5 602	- 6 615	21 295	239	34 843	- 15 381
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALFORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 322	5 602	- 6 615	21 295	239	34 843	- 15 381
	Afschrijvingen	27 319	1 982	8 477	9 688	116	47 582	
B	Investerings (bruto)	34 722	2 562	9 872	19 748	140	67 044	
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	747	181	- 2 265	1 293	44	-	
	Vorderingensaldo	6 172	4 841	- 5 745	9 942	171	15 381	- 15 381
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	30 868	86 303	- 509	38 471		155 133	41 741
P	Verandering van schulden	29 487	81 462	5 236	24 696		140 881	55 993
	Verandering in financieel vermogen	1 381	4 841	- 5 745	13 775		14 252	- 14 252
	Vorderingensaldo	6 172	4 841	- 5 745	10 113		15 381	- 15 381
	Statistisch verschil	- 4 791	-	-	3 662		- 1 129	1 129

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 1997

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							184 055
B	Uitvoer van goederen en diensten							203 846
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	436 904	29 375	63 597	87 031	2 152	619 059	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						15 336	15 336
	Toegerekende BTW						23 504	23 504
	Productgebonden subsidies (-)						3 500	3 500
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	244 470	12 071	20 687	33 324	1 102	311 654	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						9 020	9 020
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	192 434	17 304	42 910	53 707	1 050	26 320	333 725
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	192 434	17 304	42 910	53 707	1 050	26 320	333 725
	Vershil toegerekende en afgedragen BTW	169			445		- 614	
B	Beloning van werknemers	113 050	9 045	34 141	10 874	925	168 035	584
	Belastingen op productie en invoer						41 672	
	Productgebonden (excl. BTW)						15 336	15 336
	Afgedragen BTW						22 890	22 890
	Niet-productgebonden	1 863	197	375	1 002	9	3 446	3 446
	Subsidies (-)						6 741	6 741
	Productgebonden						3 500	3 500
	Niet-productgebonden	1 480	32	354	1 375	-	3 241	3 241
	Afschrijvingen	28 541	2 230	8 748	10 200	116	49 835	49 835
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	50 629	5 864	-	33 451	-	- 9 020	80 924
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	50 629	5 864	-	33 451	-	- 9 020	80 924
	Beloning van werknemers				167 957		167 957	662
	Belastingen op productie en invoer			38 174			38 174	3 498
	Subsidies (-)			4 968			4 968	1 773
	Inkomen uit vermogen	16 279	76 300	8 381	40 888	406	142 254	29 580
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 9 020				9 020	
B	Inkomen uit vermogen	38 757	64 106	17 440	16 389	25	136 717	35 117
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	28 151	9 038	24 147	225 907	381	-	287 624
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	28 151	9 038	24 147	225 907	381	-	287 624
	Belastingen op inkomen en vermogen			41 478			41 478	149
	Sociale premies	4 263	32 200	55 418	329	38	92 248	
	Sociale uitkeringen (in geld)				66 502		66 502	766
	Overige inkomensoverdrachten	2 330	11 011	46 742	9 539	2 601	72 223	5 559
B	Belastingen op inkomen en vermogen	12 691	2 136		26 037	-	40 864	763
	Sociale premies				92 082		92 082	166
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 263	16 277	46 251	329	38	67 158	110
	Overige inkomensoverdrachten	2 330	11 000	49 629	11 211	1 152	75 322	2 460
	Beschikbaar inkomen (netto)	15 460	22 836	71 905	172 618	1 830	284 649	
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	15 460	22 836	71 905	172 618	1 830	284 649	
	Correctie pensioenvoorziening		- 15 948		16 093		145	- 145
B	Consumptieve bestedingen			76 420	163 183	1 813	241 416	
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	15 460	6 888	- 4 515	25 528	17	43 378	- 20 695
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	15 460	6 888	- 4 515	25 528	17	43 378	- 20 695
	Kapitaaloverdrachten	620	108	6 830	1 109	225	8 892	2 538
B	Kapitaaloverdrachten	134	45	6 971	3 179	-	10 329	1 101
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	15 946	6 951	- 4 656	23 458	242	41 941	- 19 258
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALFORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	15 946	6 951	- 4 656	23 458	242	41 941	- 19 258
	Afschrijvingen	28 541	2 230	8 748	10 200	116	49 835	
B	Investerings (bruto)	36 649	3 065	9 674	22 983	147	72 518	
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	826	130	- 1 868	869	43	-	
	Vorderingensaldo	7 012	5 986	- 3 714	9 806	168	19 258	- 19 258
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	36 568	132 681	- 4 634	39 211		203 826	83 894
P	Verandering van schulden	33 560	126 695	- 920	27 368		186 703	101 017
	Verandering in financieel vermogen	3 008	5 986	- 3 714	11 843		17 123	- 17 123
	Vorderingensaldo	7 012	5 986	- 3 714	9 974		19 258	- 19 258
	Statistisch verschil	- 4 004	-	-	1 869		- 2 135	2 135

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 1998

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
	<i>mln euro</i>							
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							196 704
B	Uitvoer van goederen en diensten							215 884
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	459 552	32 201	66 873	92 195	2 272	653 093	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						16 372	16 372
	Toegerekende BTW						25 068	25 068
	Productgebonden subsidies (-)						3 449	3 449
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	255 712	13 735	21 963	34 762	1 159	327 331	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						9 559	9 559
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	203 840	18 466	44 910	57 433	1 113	28 432	354 194
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	203 840	18 466	44 910	57 433	1 113	28 432	354 194
	Verschuif toegerekende en afgedragen BTW	181			401		- 582	
B	Beloning van werknemers	121 639	9 915	35 885	11 575	977	179 991	567
	Belastingen op productie en invoer						44 445	
	Productgebonden (excl. BTW)						16 372	16 372
	Afgedragen BTW						24 486	24 486
	Niet-productgebonden	1 866	220	408	1 078	15	3 587	3 587
	Subsidies (-)						6 506	6 506
	Productgebonden						3 449	3 449
	Niet-productgebonden	2 003	54	504	496	-	3 057	3 057
	Afschrijvingen	30 374	2 641	9 121	10 720	121	52 977	52 977
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	52 145	5 744	-	34 957	-	- 9 559	83 287
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	52 145	5 744	-	34 957	-	- 9 559	83 287
	Beloning van werknemers				179 863		179 863	695
	Belastingen op productie en invoer			41 003			41 003	3 442
	Subsidies (-)			5 190			5 190	1 316
	Inkomen uit vermogen	12 487	84 119	7 260	43 602	447	147 915	36 707
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 9 559				9 559	
B	Inkomen uit vermogen	41 725	74 357	17 321	18 009	25	151 437	33 185
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	22 907	5 947	25 752	240 413	422	-	295 441
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	22 907	5 947	25 752	240 413	422	-	295 441
	Belastingen op inkomen en vermogen			43 082			43 082	161
	Sociale premies	4 325	34 765	58 154	361	39	97 644	
	Sociale uitkeringen (in geld)				67 216		67 216	682
	Overige inkomensoverdrachten	2 710	12 042	48 020	10 568	2 750	76 090	5 825
B	Belastingen op inkomen en vermogen	13 262	2 199		26 869	-	42 330	913
	Sociale premies				97 518		97 518	126
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 325	16 871	46 185	361	39	67 781	117
	Overige inkomensoverdrachten	2 943	12 043	51 156	11 851	1 234	79 227	2 688
	Beschikbaar inkomen (netto)	9 412	21 641	77 667	181 959	1 938	292 617	
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	9 412	21 641	77 667	181 959	1 938	292 617	
	Correctie pensioenvoorziening		- 17 904		18 031		127	- 127
B	Consumptieve bestedingen			80 440	174 081	1 896	256 417	
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	9 412	3 737	- 2 773	25 909	42	36 327	- 10 707
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	9 412	3 737	- 2 773	25 909	42	36 327	- 10 707
	Kapitaaloverdrachten	1 224	800	4 592	1 104	284	8 004	1 852
B	Kapitaaloverdrachten	123	96	5 811	2 709	-	8 739	1 117
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	10 513	4 441	- 3 992	24 304	326	35 592	- 9 972
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALFORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	10 513	4 441	- 3 992	24 304	326	35 592	- 9 972
	Afschrijvingen	30 374	2 641	9 121	10 720	121	52 977	
B	Investerings (bruto)	39 733	4 077	10 387	24 201	199	78 597	
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	954	221	- 2 553	1 330	48	-	
	Vorderingensaldo	200	2 784	- 2 705	9 493	200	9 972	- 9 972
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	53 446	167 366	8 524	43 322		272 658	115 322
P	Verandering van schulden	57 701	164 582	11 229	31 187		264 699	123 281
	Verandering in financieel vermogen	- 4 255	2 784	- 2 705	12 135		7 959	- 7 959
	Vorderingensaldo	200	2 784	- 2 705	9 693		9 972	- 9 972
	Statistisch verschil	- 4 455	-	-	2 442		- 2 013	2 013

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 1999

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							209 137
B	Uitvoer van goederen en diensten							225 378
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	483 874	35 006	71 486	97 320	2 398	690 084	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						18 131	18 131
	Toegerekende BTW						26 753	26 753
	Productgebonden subsidies (-)						3 782	3 782
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	269 520	14 589	23 988	36 731	1 234	346 062	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						11 054	11 054
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	214 354	20 417	47 498	60 589	1 164	30 048	374 070
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	214 354	20 417	47 498	60 589	1 164	30 048	374 070
	Verschil toegerekende en afgedragen BTW	190			- 371		181	
B	Beloning van werknemers	129 863	10 979	38 067	12 417	1 021		192 347
	Belastingen op productie en invoer							49 073
	Productgebonden (excl. BTW)							18 131
	Afgedragen BTW						26 934	26 934
	Niet-productgebonden	2 165	244	434	1 148	17		4 008
	Subsidies (-)							7 229
	Productgebonden						3 782	3 782
	Niet-productgebonden	2 342	61	561	483	-		3 447
	Afschrijvingen	32 358	3 092	9 558	11 415	126		56 549
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	52 500	6 163	-	35 721	-	- 11 054	83 330
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	52 500	6 163	-	35 721	-	- 11 054	83 330
	Beloning van werknemers							192 081
	Belastingen op productie en invoer			45 657				45 657
	Subsidies (-)			5 891				5 891
	Inkomen uit vermogen	17 508	92 338	6 936	45 546	422		162 750
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 11 054				11 054	
B	Inkomen uit vermogen	44 702	77 080	16 948	20 933	25		159 688
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	25 306	10 367	29 754	252 415	397	-	318 239
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	25 306	10 367	29 754	252 415	397	-	318 239
	Belastingen op inkomen en vermogen			45 501				45 501
	Sociale premies	4 754	36 088	64 026	398	42		105 308
	Sociale uitkeringen (in geld)				70 107			70 107
	Overige inkomensoverdrachten	2 873	12 992	50 558	11 809	3 028		81 260
B	Belastingen op inkomen en vermogen	13 578	2 280		28 313	-		44 171
	Sociale premies				105 206			105 206
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 754	18 691	46 664	398	42		70 549
	Overige inkomensoverdrachten	2 702	12 996	54 464	12 811	1 430		84 403
	Beschikbaar inkomen (netto)	11 899	25 480	88 711	188 001	1 995		316 086
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	11 899	25 480	88 711	188 001	1 995		316 086
	Correctie pensioenvoorziening		- 17 406		17 556			150
B	Consumptieve bestedingen			85 526	185 585	2 008		273 119
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	11 899	8 074	3 185	19 972	- 13		43 117
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	11 899	8 074	3 185	19 972	- 13		43 117
	Kapitaaloverdrachten	1 700	53	5 617	1 815	307		9 492
B	Kapitaaloverdrachten	143	39	6 355	3 543	-		10 080
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	13 456	8 088	2 447	18 244	294		42 529
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALFORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	13 456	8 088	2 447	18 244	294		42 529
	Afschrijvingen	32 358	3 092	9 558	11 415	126		56 549
B	Investerings (bruto)	42 514	3 250	11 202	27 583	161		84 710
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	963	96	- 1 673	560	54		-
	Vorderingensaldo	2 337	7 834	2 476	1 516	205		14 368
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	65 844	147 162	2 029	50 483		265 518	147 167
P	Verandering van schulden	65 770	139 328	- 447	45 988		250 639	162 046
	Verandering in financieel vermogen	74	7 834	2 476	4 495		14 879	- 14 879
	Vorderingensaldo	2 337	7 834	2 476	1 721		14 368	- 14 368
	Statistisch verschil	- 2 263	-	-	2 774		511	- 511

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 2000

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							250 415
B	Uitvoer van goederen en diensten							271 432
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	535 895	39 358	75 811	104 164	3 597	758 825	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						19 278	19 278
	Toegerekende BTW						28 517	28 517
	Productgebonden subsidies (-)						3 846	3 846
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	303 802	16 501	25 483	39 797	2 189		387 772
	Verbruik toegerekende bankdiensten						12 711	12 711
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	232 093	22 857	50 328	64 367	1 408	31 238	402 291
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	232 093	22 857	50 328	64 367	1 408	31 238	402 291
	Verschil toegerekende en afgedragen BTW	124			- 456		332	
B	Beloning van werknemers	138 770	12 036	40 285	13 358	1 242		205 691
	Belastingen op productie en invoer							52 432
	Productgebonden (excl. BTW)						19 278	19 278
	Afgedragen BTW						28 849	28 849
	Niet-productgebonden	2 283	299	454	1 252	17		4 305
	Subsidies (-)							7 310
	Productgebonden						3 846	3 846
	Niet-productgebonden	2 508	84	539	333	-		3 464
	Afschrijvingen	34 918	3 599	10 128	12 422	149		61 216
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	58 754	7 007	-	37 212	-	- 12 711	90 262
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	58 754	7 007	-	37 212	-	- 12 711	90 262
	Beloning van werknemers				205 344			205 344
	Belastingen op productie en invoer			48 807				48 807
	Subsidies (-)			5 979				5 979
	Inkomen uit vermogen	20 089	107 930	8 217	46 927	462		183 625
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 12 711				12 711	
B	Inkomen uit vermogen	49 907	89 005	15 852	24 483	25		179 272
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	28 936	13 221	35 193	265 000	437	-	342 787
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	28 936	13 221	35 193	265 000	437	-	342 787
	Belastingen op inkomen en vermogen			48 540				48 540
	Sociale premies	4 477	37 294	68 702	384	45		110 902
	Sociale uitkeringen (in geld)				72 537			72 537
	Overige inkomensoverdrachten	3 217	14 155	54 279	12 985	4 084		88 720
B	Belastingen op inkomen en vermogen	14 532	2 801		30 427	-		47 760
	Sociale premies				110 779			110 779
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 477	20 645	47 498	384	45		73 049
	Overige inkomensoverdrachten	3 047	14 321	59 571	13 806	1 617		92 362
	Beschikbaar inkomen (netto)	14 574	26 903	99 645	195 510	2 904		339 536
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	14 574	26 903	99 645	195 510	2 904		339 536
	Correctie pensioenvoorziening		- 16 657		16 824			167
B	Consumptieve bestedingen			91 288	197 906	2 736		291 930
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	14 574	10 246	8 357	14 428	168		47 773
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	14 574	10 246	8 357	14 428	168		47 773
	Kapitaaloverdrachten	1 801	73	6 719	1 289	382		10 264
B	Kapitaaloverdrachten	146	35	7 448	3 848	-		11 477
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	16 229	10 284	7 628	11 869	550		46 560
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALFORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	16 229	10 284	7 628	11 869	550		46 560
	Afschrijvingen	34 918	3 599	10 128	12 422	149		61 216
B	Investerings (bruto)	43 425	4 664	12 490	28 603	162		89 344
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	3 106	284	- 3 600	138	72		-
	Vorderingensaldo	4 616	8 935	8 866	- 4 450	465		18 432
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	95 223	180 299	1 234	41 633		318 389	149 611
P	Verandering van schulden	93 667	171 364	- 7 632	45 026		302 425	165 575
	Verandering in financieel vermogen	1 556	8 935	8 866	- 3 393		15 964	- 15 964
	Vorderingensaldo	4 616	8 935	8 866	- 3 985		18 432	- 18 432
	Statistisch verschil	- 3 060	-	-	592		- 2 468	2 468

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 2001

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							257 267
B	Uitvoer van goederen en diensten							280 002
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	560 694	41 722	83 257	110 315	3 813	799 801	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						20 536	20 536
	Toegerekende BTW						32 543	32 543
	Productgebonden subsidies (-)						3 590	3 590
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	315 101	16 990	29 284	41 926	2 310	405 611	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						14 334	14 334
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	245 593	24 732	53 973	68 389	1 503	35 155	429 345
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	245 593	24 732	53 973	68 389	1 503	35 155	429 345
	Verschil toegerekende en afgedragen BTW	171			- 137		- 34	
B	Beloning van werknemers	148 356	12 832	43 460	14 439	1 330	220 417	540
	Belastingen op productie en invoer						57 810	
	Productgebonden (excl. BTW)						20 536	20 536
	Afgedragen BTW						32 509	32 509
	Niet-productgebonden	2 607	314	467	1 360	17	4 765	4 765
	Subsidies (-)						7 488	7 488
	Productgebonden						3 590	3 590
	Niet-productgebonden	2 671	96	647	484	-	3 898	3 898
	Afschrijvingen	37 063	4 134	10 693	13 422	156	65 468	65 468
	Exploitatietoerschoot/gemengd inkomen (netto)	60 409	7 548	-	39 515	-	- 14 334	93 138
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatietoerschoot/gemengd inkomen (netto)	60 409	7 548	-	39 515	-	- 14 334	93 138
	Beloning van werknemers				220 036			220 036
	Belastingen op productie en invoer			54 254				54 254
	Subsidies (-)			6 419				6 419
	Inkomen uit vermogen	14 697	109 521	11 235	46 875	472	182 800	49 236
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 14 334				14 334	
B	Inkomen uit vermogen	48 476	94 594	15 078	24 831	25	183 004	49 032
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	26 630	8 141	43 992	281 595	447	-	360 805
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	26 630	8 141	43 992	281 595	447	-	360 805
	Belastingen op inkomen en vermogen			51 201				51 201
	Sociale premies	4 733	38 926	65 765	406	45	109 875	109 875
	Sociale uitkeringen (in geld)				76 656			76 656
	Overige inkomensoverdrachten	3 351	15 575	61 213	14 180	4 283	98 602	7 935
B	Belastingen op inkomen en vermogen	15 004	2 845		32 428	-	50 277	1 184
	Sociale premies				109 754		109 754	121
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 733	21 919	50 139	406	45	77 242	131
	Overige inkomensoverdrachten	3 278	15 576	66 882	15 341	1 673	102 750	3 787
	Beschikbaar inkomen (netto)	11 699	22 302	105 150	214 908	3 057	357 116	
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	11 699	22 302	105 150	214 908	3 057	357 116	
	Correctie pensioenvoorziening		- 17 006		17 181		175	- 175
B	Consumptieve bestedingen			100 919	209 872	2 918	313 709	
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	11 699	5 296	4 231	22 217	139	43 582	- 16 149
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	11 699	5 296	4 231	22 217	139	43 582	- 16 149
	Kapitaaloverdrachten	2 859	57	6 993	1 552	381	11 842	2 413
B	Kapitaaloverdrachten	173	31	8 930	3 527	-	12 661	1 594
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 385	5 322	2 294	20 242	520	42 763	- 15 330
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALVORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 385	5 322	2 294	20 242	520	42 763	- 15 330
	Afschrijvingen	37 063	4 134	10 693	13 422	156	65 468	
B	Investerings (bruto)	42 984	5 528	14 333	29 883	173	92 901	
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	509	20	- 959	350	80	-	
	Vorderingensaldo	7 955	3 908	- 387	3 431	423	15 330	- 15 330
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	71 490	232 118	3 970	41 669		349 247	199 092
P	Verandering van schulden	64 938	228 210	4 357	36 524		334 029	214 310
	Verandering in financieel vermogen	6 552	3 908	- 387	5 145		15 218	- 15 218
	Vorderingensaldo	7 955	3 908	- 387	3 854		15 330	- 15 330
	Statistisch verschil	- 1 403	-	-	1 291		- 112	112

TABEL R 0.1 (vervolg)
Rekeningenstelsel 2002*

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							256 820
B	Uitvoer van goederen en diensten							279 528
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	569 996	42 994	88 348	113 430	3 993	818 761	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)					20 422	20 422	
	Toegerekende BTW					34 080	34 080	
	Productgebonden subsidies (-)					3 892	3 892	
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	315 061	17 684	30 779	42 317	2 434	408 275	
	Verbruik toegerekende bankdiensten					15 936	15 936	
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	254 935	25 310	57 569	71 113	1 559	34 674	445 160
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSFORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	254 935	25 310	57 569	71 113	1 559	34 674	445 160
	Verschil toegerekende en afgedragen BTW	489			98		- 587	
B	Beloning van werknemers	156 908	13 763	46 606	15 228	1 383	233 888	512
	Belastingen op productie en invoer						58 881	
	Productgebonden (excl. BTW)						20 422	
	Afgedragen BTW						33 493	
	Niet-productgebonden	2 677	329	501	1 441	18	4 966	
	Subsidies (-)						8 036	
	Productgebonden						3 892	
	Niet-productgebonden	2 899	104	723	418	-	4 144	
	Afschrijvingen	38 929	4 404	11 185	14 359	158	69 035	
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	59 809	6 918	-	40 601	-	91 392	
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	59 809	6 918	-	40 601	-	91 392	
	Beloning van werknemers				233 480		233 480	920
	Belastingen op productie en invoer			56 228			56 228	2 653
	Subsidies (-)			6 778			6 778	1 258
	Inkomen uit vermogen	12 625	104 078	9 931	45 913	455	173 002	47 068
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 15 936				15 936	
B	Inkomen uit vermogen	50 894	87 210	14 174	25 194	25	177 497	42 573
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	21 540	7 850	45 207	294 800	430	369 827	
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	21 540	7 850	45 207	294 800	430	369 827	
	Belastingen op inkomen en vermogen			53 256			53 256	206
	Sociale premies	4 814	41 729	66 214	423	44	113 224	
	Sociale uitkeringen (in geld)				80 394		80 394	826
	Overige inkomensoverdrachten	3 884	18 071	68 184	16 030	4 380	110 549	8 832
B	Belastingen op inkomen en vermogen	13 498	2 106		36 720	-	52 324	1 138
	Sociale premies				113 098		113 098	126
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 814	23 416	52 382	423	44	81 079	141
	Overige inkomensoverdrachten	3 803	18 040	74 545	17 129	1 744	115 261	4 120
	Beschikbaar inkomen (netto)	8 123	24 088	105 934	224 277	3 066	365 488	
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	8 123	24 088	105 934	224 277	3 066	365 488	
	Correctie pensioenvoorziening		- 18 344		18 534		190	- 190
B	Consumptieve bestedingen			109 416	218 175	3 109	330 700	
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	8 123	5 744	- 3 482	24 636	- 43	34 978	- 12 261
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	8 123	5 744	- 3 482	24 636	- 43	34 978	- 12 261
	Kapitaaloverdrachten	1 686	86	6 958	1 354	393	10 477	2 147
B	Kapitaaloverdrachten	180	30	7 372	3 732	-	11 314	1 310
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	9 629	5 800	- 3 896	22 258	350	34 141	- 11 424
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALVORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	9 629	5 800	- 3 896	22 258	350	34 141	- 11 424
	Afschrijvingen	38 929	4 404	11 185	14 359	158	69 035	
B	Investerings (bruto)	43 781	1 378	16 064	30 361	168	91 752	
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	37	22	- 118	31	28	-	
	Vorderingensaldo	4 740	8 804	- 8 657	6 225	312	11 424	- 11 424
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	49 845	193 627	6 553	43 906		293 931	152 186
P	Verandering van schulden	45 522	184 823	15 210	38 373		283 928	162 189
	Verandering in financieel vermogen	4 323	8 804	- 8 657	5 533		10 003	- 10 003
	Vorderingensaldo	4 740	8 804	- 8 657	6 537		11 424	- 11 424
	Statistisch verschil	- 417	-	-	- 1 004		- 1 421	1 421

TABEL R 0.1 (slot)
Rekeningenstelsel 2003*

Rekeningenstelsel

	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	Huishoudens	IZW huishoudens	Onverdeelde transacties	Totale economie	Transacties van het buitenland
	S 1	S 2	S 3	S 4	S 5		S 0	S 6
<i>mln euro</i>								
0. IN- EN UITVOER								
M	Invoer van goederen en diensten							256 556
B	Uitvoer van goederen en diensten							279 408
1. PRODUCTIEREKENING								
M	Productie (basisprijzen)	573 638	45 492	92 098	114 703	4 209	830 140	
	Productgebonden belastingen (excl. BTW)						20 695	20 695
	Toegerekende BTW						34 188	34 188
	Productgebonden subsidies (-)						4 036	4 036
B	Intermediair verbruik (excl. aftrekbare BTW)	315 228	17 774	31 922	42 060	2 537	409 521	
	Verbruik toegerekende bankdiensten						17 190	17 190
	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	258 410	27 718	60 176	72 643	1 672	33 657	454 276
2.1 INKOMENSREKENING (INKOMENSVORMING)								
M	Toegevoegde waarde (bruto) 1)	258 410	27 718	60 176	72 643	1 672	33 657	454 276
	Verschil toegerekende en afgedragen BTW	- 200			- 366		566	
B	Beloning van werknemers	160 711	13 901	48 871	15 630	1 493		240 606
	Belastingen op productie en invoer							60 518
	Productgebonden (excl. BTW)						20 695	20 695
	Afgedragen BTW						34 754	34 754
	Niet-productgebonden	2 718	330	531	1 472	18		5 069
	Subsidies (-)							7 856
	Productgebonden						4 036	4 036
	Niet-productgebonden	2 505	91	702	522	-		3 820
	Afschrijvingen	40 101	4 575	11 476	15 048	161		71 361
	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	57 185	9 003	-	40 649	-	- 17 190	89 647
2.2 INKOMENSREKENING (PRIMAIRE VERDELING)								
M	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	57 185	9 003	-	40 649	-	- 17 190	89 647
	Beloning van werknemers				240 048			240 048
	Belastingen op productie en invoer			57 852				57 852
	Subsidies (-)			6 486				6 486
	Inkomen uit vermogen	18 708	97 486	9 296	45 222	450		171 162
	Correctie toegerekende bankdiensten		- 17 190				17 190	
B	Inkomen uit vermogen	51 257	84 018	13 676	26 908	24		175 883
	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	24 636	5 281	46 986	299 011	426	-	376 340
2.3 INKOMENSREKENING (SECUNDAIRE VERDELING)								
M	Primair inkomen/nationaal inkomen (netto)	24 636	5 281	46 986	299 011	426	-	376 340
	Belastingen op inkomen en vermogen			50 817				50 817
	Sociale premies	4 168	45 161	70 418	366	39		120 152
	Sociale uitkeringen (in geld)				84 595			84 595
	Overige inkomensoverdrachten	4 232	19 030	72 744	17 114	4 524		117 644
B	Belastingen op inkomen en vermogen	11 537	2 066		36 350	-		49 953
	Sociale premies				120 033			120 033
	Sociale uitkeringen (in geld)	4 168	24 865	55 844	366	39		85 282
	Overige inkomensoverdrachten	4 192	18 993	78 956	18 359	1 833		122 333
	Beschikbaar inkomen (netto)	13 139	23 548	106 165	225 978	3 117		371 947
2.4 INKOMENSREKENING (INKOMENSBESTEDING)								
M	Beschikbaar inkomen (netto)	13 139	23 548	106 165	225 978	3 117		371 947
	Correctie pensioenvoorziening		- 20 333		20 519			186
B	Consumptieve bestedingen			115 348	221 046	3 248		339 642
	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	13 139	3 215	- 9 183	25 451	- 131		32 491
3.1 KAPITAALREKENING (KAPITAALOVERDRACHTEN)								
M	Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	13 139	3 215	- 9 183	25 451	- 131		32 491
	Kapitaaloverdrachten	1 896	89	9 704	1 272	343		13 304
B	Kapitaaloverdrachten	178	30	10 472	3 400	-		14 080
	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 857	3 274	- 9 951	23 323	212		31 715
3.2 KAPITAALREKENING (KAPITAALVORMING)								
M	Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 857	3 274	- 9 951	23 323	212		31 715
	Afschrijvingen	40 101	4 575	11 476	15 048	161		71 361
B	Investerings (bruto)	42 567	3 701	16 256	29 098	160		91 782
	Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	29	48	- 124	31	16		-
	Vorderingensaldo	12 362	4 100	- 14 607	9 242	197		11 294
4. FINANCIËLE REKENING 2)								
A	Verandering van vorderingen	30 665	196 559	1 570	51 491		280 285	158 730
P	Verandering van schulden	17 376	192 459	16 177	43 603		269 615	169 400
	Verandering in financieel vermogen	13 289	4 100	- 14 607	7 888		10 670	- 10 670
	Vorderingensaldo	12 362	4 100	- 14 607	9 439		11 294	- 11 294
	Statistisch verschil	927	-	-	- 1 551		- 624	624

1) Betreft voor de sectoren de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Voor de totale economie het bruto binnenlands product tegen marktprijzen.

2) De financiële rekening van de sector instellingen zonder winsttoegmerk t.b.v. huishoudens is gecombineerd met de financiële rekening van de sector huishoudens.

TABEL R 1
Transacties van de sector niet-financiële vennootschappen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	407 775	436 904	459 552	483 874	535 895	560 694	569 996	573 638
Marktproductie	406 385	435 270	457 751	481 875	533 602	558 302	567 552	571 157
Investerings in eigen beheer	1 390	1 634	1 801	1 999	2 293	2 392	2 444	2 481
Verskil toegerekende en afgedragen BTW	162	169	181	190	124	171	489	- 200
Inkomen uit vermogen	12 965	16 279	12 487	17 508	20 089	14 697	12 625	18 708
Rente	6 165	6 720	6 787	7 707	9 650	10 173	9 401	8 155
Dividenden	5 871	6 771	7 535	7 029	11 788	12 468	9 651	9 906
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	905	2 764	- 1 858	2 748	- 1 373	- 7 965	- 6 447	628
Inkomen uit grond en minerale reserves	24	24	23	24	24	21	20	19
Sociale premies	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Toegerekende sociale premies	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Overige inkomensoverdrachten	2 311	2 330	2 710	2 873	3 217	3 351	3 884	4 232
Schadeverzekeringssuitkeringen	1 826	1 819	2 115	2 201	2 490	2 683	3 153	3 356
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	485	511	595	672	727	668	731	876
Kapitaaloverdrachten	964	620	1 224	1 700	1 801	2 859	1 686	1 896
Investeringsbijdragen	1 053	959	1 450	1 426	1 449	1 412	1 370	1 573
Overige kapitaaloverdrachten	- 89	- 339	- 226	274	352	1 447	316	323
Totaal middelen	428 005	460 565	480 479	510 899	565 603	586 505	593 494	602 442
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Kortlopende waardepapieren	- 5	- 27	- 9	248	- 468	- 191	671	1 919
Obligaties	1 301	823	3 257	6 328	25 601	7 500	- 3 872	383
Kortlopende leningen	7 363	9 322	19 126	19 471	15 401	4 446	15 112	- 5 307
Langlopende leningen	6 065	10 875	11 363	17 734	16 430	20 257	23 935	2 053
Aandelen en overige deelnemingen	9 201	4 885	16 394	11 588	21 192	18 684	9 676	15 828
Verandering van schulden	23 925	25 878	50 131	55 369	78 156	50 696	45 522	14 876
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	181 246	192 434	203 840	214 354	232 093	245 593	254 935	258 410
Exploitatieoverschot (netto)	46 354	50 629	52 145	52 500	58 754	60 409	59 809	57 185
Primair inkomen (netto)	24 708	28 151	22 907	25 306	28 936	26 630	21 540	24 636
Beschikbaar inkomen (netto)	14 159	15 460	9 412	11 899	14 574	11 699	8 123	13 139
Besparingen (netto)	14 159	15 460	9 412	11 899	14 574	11 699	8 123	13 139
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	14 322	15 946	10 513	13 456	16 229	14 385	9 629	14 857
Vorderingensaldo	6 172	7 012	200	2 337	4 616	7 955	4 740	12 362
Statistisch verschil	- 4 791	- 4 004	- 4 455	- 2 263	- 3 060	- 1 403	- 417	927
Verandering in financieel vermogen	1 381	3 008	- 4 255	74	1 556	6 552	4 323	13 289

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	226 529	244 470	255 712	269 520	303 802	315 101	315 061	315 228
Niet-productgebonden belastingen op productie	1 888	1 863	1 866	2 165	2 283	2 607	2 677	2 718
Niet-productgebonden subsidies (-)	1 051	1 480	2 003	2 342	2 508	2 671	2 899	2 505
Beloning van werknemers	106 898	113 050	121 639	129 863	138 770	148 356	156 908	160 711
Lonen	93 355	99 151	99 838	106 911	113 892	121 394	126 752	128 955
Sociale premies t.l.v. werkgevers	13 543	13 899	21 801	22 952	24 878	26 962	30 156	31 756
Inkomen uit vermogen	34 611	38 757	41 725	44 702	49 907	48 476	50 894	51 257
Rente	16 633	17 673	18 820	19 585	22 721	24 919	24 682	23 925
Dividenden	12 625	14 706	15 577	17 224	20 094	22 037	20 437	19 010
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	842	878	860	970	942	1 071	1 100	971
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	1 959	2 873	4 748	5 568	4 204	- 2 550	1 859	4 125
Inkomen uit grond en minerale reserves	2 552	2 627	1 720	1 355	1 946	2 999	2 816	3 226
Belastingen op inkomen en vermogen	10 577	12 691	13 262	13 578	14 532	15 004	13 498	11 537
Belastingen op inkomen	10 577	12 691	13 262	13 578	14 532	15 004	13 498	11 537
Sociale uitkeringen (in geld)	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Overige inkomensoverdrachten	2 283	2 330	2 943	2 702	3 047	3 278	3 803	4 192
Schadeverzekeringspremies	1 826	1 819	2 115	2 201	2 490	2 683	3 153	3 356
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	457	511	828	501	557	595	650	836
Kapitaaloverdrachten	801	134	123	143	146	173	180	178
Investeringsbijdragen	73	69	66	58	60	72	112	96
Overige kapitaaloverdrachten	728	65	57	85	86	101	68	82
Investeringen (bruto)	34 722	36 649	39 733	42 514	43 425	42 984	43 781	42 567
Investeringen in vaste activa (bruto)	33 828	35 916	37 540	42 158	43 083	42 867	44 534	42 299
Afschrijvingen	27 319	28 541	30 374	32 358	34 918	37 063	38 929	40 101
Investeringen in vaste activa (netto)	6 509	7 375	7 166	9 800	8 165	5 804	5 605	2 198
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	894	733	2 193	356	342	117	- 753	268
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	747	826	954	963	3 106	509	37	29
Totaal bestedingen	421 833	453 553	480 279	508 562	560 987	578 550	588 754	590 080
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	87	100	- 48	35	162	268	103	288
Girale deposito's	6 076	4 159	5 262	6 361	5 117	13 975	- 160	3 040
Overige deposito's	- 4 673	2 686	7 089	3 151	12 737	1 934	6 374	- 4 076
Kortlopende waardepapieren	46	1 045	718	- 19	1 238	559	3 303	- 1 182
Obligaties	859	1 544	- 256	1 384	- 51	1 738	918	- 60
Kortlopende leningen	5 743	3 577	7 349	14 872	13 844	20 741	8 550	2 663
Langlopende leningen	5 308	7 960	14 696	16 288	22 822	16 775	6 071	595
Aandelen en overige deelnemingen	10 745	6 402	8 708	11 732	25 629	- 4 150	20 481	30 724
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	272	200	301	388	313	219	205	36
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	843	1 213	2 057	1 251	- 2 099	5 189	4 000	- 3 863
Verandering van vorderingen	25 306	28 886	45 876	55 443	79 712	57 248	49 845	28 165
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	57,5	57,7	57,6	57,3	57,7	57,2	57,3	56,9
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	3486,1	3622,4	3751,5	3880,7	3970,1	4022,4	4010,3	3954,0
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	59,0	58,7	59,7	60,6	59,8	60,4	61,5	62,2
Inkomen uit bedrijfsuitoefening (mln euro)	40 134	46 608	44 092	49 068	54 176	47 188	44 936	48 742
Investeringen (% BBP)	11,0	11,0	11,2	11,4	10,8	10,0	9,8	9,4

TABEL R 2
Transacties van de sector financiële instellingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	26 849	29 375	32 201	35 006	39 358	41 722	42 994	45 492
Productie van toegerekende bankdiensten	8 797	9 020	9 559	11 054	12 711	14 334	15 936	17 190
Overige marktproductie	17 843	19 873	21 975	23 220	25 859	26 535	26 207	27 442
Investerings in eigen beheer	209	482	667	732	788	853	851	860
Inkomen uit vermogen	70 019	76 300	84 119	92 338	107 930	109 521	104 078	97 486
Rente	61 021	66 142	73 947	77 561	86 264	90 896	86 570	81 831
Dividenden	7 160	7 547	8 423	11 169	15 032	14 492	13 529	12 100
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	220	334	244	83	218	152	143	125
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	1 604	2 263	1 489	3 509	6 400	3 953	3 820	3 421
Inkomen uit grond en minerale reserves	14	14	16	16	16	28	16	9
Correctie toegerekende bankdiensten	- 8 797	- 9 020	- 9 559	- 11 054	- 12 711	- 14 334	- 15 936	- 17 190
Sociale premies	30 967	32 200	34 765	36 088	37 294	38 926	41 729	45 161
Pensioenpremies	29 225	30 726	33 617	34 856	35 998	37 556	40 253	43 668
Overige particuliere sociale premies	1 544	1 294	967	1 048	1 090	1 142	1 234	1 276
Toegerekende sociale premies	198	180	181	184	206	228	242	217
Overige inkomensoverdrachten	10 189	11 011	12 042	12 992	14 155	15 575	18 071	19 030
Schadeverzekeringspremies	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
Schadeverzekeringsuitkeringen	595	700	866	917	1 188	1 333	1 572	1 554
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	64	25	12	10	11	14	46	38
Correctie pensioenvoorziening	- 15 194	- 15 948	- 17 904	- 17 406	- 16 657	- 17 006	- 18 344	- 20 333
Kapitaaloverdrachten	215	108	800	53	73	57	86	89
Investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige kapitaaloverdrachten	215	108	800	53	73	57	86	89
Totaal middelen	114 248	124 026	136 464	148 017	169 442	174 461	172 678	169 735
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Chartaal geld	152	172	- 578	428	- 279	- 7 005	7 640	3 776
Girale deposito's	13 735	3 400	24 671	8 801	21 806	35 756	- 3 702	38 378
Spaartegoeden (in euro's)	8 013	4 106	9 682	8 365	3 464	18 500	14 991	19 219
Overige deposito's	7 240	33 034	48 853	7 741	27 100	58 577	60 103	13 704
Kortlopende waardepapieren	- 1 917	2 930	- 2 748	10 202	1 299	9 590	6 336	- 2 872
Obligaties	12 733	14 542	14 924	36 854	37 477	54 041	48 620	63 791
Kortlopende leningen	9 390	15 961	9 676	7 657	3 123	- 2 452	21 409	1 881
Langlopende leningen	3 520	5 019	11 510	10 326	22 524	23 759	- 1 605	16 815
Aandelen en overige deelnemingen	3 018	4 224	11 557	16 452	13 716	6 356	- 4 044	9 445
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	22 673	23 995	26 446	26 092	26 909	27 298	25 992	28 260
Pensioenvoorzieningen	15 243	15 993	17 947	17 445	16 692	17 037	18 374	20 363
Levensverzekeringsvoorzieningen	7 430	8 002	8 499	8 647	10 217	10 261	7 618	7 897
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	882	434	1 492	1 554	1 792	1 161	1 161	154
Verandering van schulden	79 439	107 817	155 485	134 472	158 931	225 581	176 901	192 551
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	16 319	17 304	18 466	20 417	22 857	24 732	25 310	27 718
Exploitatieoverschot (netto)	5 825	5 864	5 744	6 163	7 007	7 548	6 918	9 003
Primair inkomen (netto)	7 513	9 038	5 947	10 367	13 221	8 141	7 850	5 281
Beschikbaar inkomen (netto)	20 640	22 836	21 641	25 480	26 903	22 302	24 088	23 548
Besparingen (netto)	5 446	6 888	3 737	8 074	10 246	5 296	5 744	3 215
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	5 602	6 951	4 441	8 088	10 284	5 322	5 800	3 274
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	4 841	5 986	2 784	7 834	8 935	3 908	8 804	4 100

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	10 530	12 071	13 735	14 589	16 501	16 990	17 684	17 774
Niet-productgebonden belastingen op productie	183	197	220	244	299	314	329	330
Niet-productgebonden subsidies (-)	22	32	54	61	84	96	104	91
Beloning van werknemers	8 351	9 045	9 915	10 979	12 036	12 832	13 763	13 901
Lonen	7 005	7 686	7 797	8 668	9 608	10 179	10 734	10 597
Sociale premies t.l.v. werkgevers	1 346	1 359	2 118	2 311	2 428	2 653	3 029	3 304
Inkomen uit vermogen	59 534	64 106	74 357	77 080	89 005	94 594	87 210	84 018
Rente	27 825	30 892	36 721	39 006	47 232	51 418	47 705	43 991
Dividenden	5 663	6 064	6 762	7 456	8 996	12 395	12 014	10 749
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	5	5	5	11	7	8	7	6
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	217	186	1 473	120	1 662	1 391	- 237	638
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	25 792	26 927	29 364	30 455	31 083	29 360	27 698	28 611
Inkomen uit grond en minerale reserves	32	32	32	32	25	22	23	23
Belastingen op inkomen en vermogen	2 055	2 136	2 199	2 280	2 801	2 845	2 106	2 066
Belastingen op inkomen	2 055	2 136	2 199	2 280	2 801	2 845	2 106	2 066
Sociale uitkeringen (in geld)	15 832	16 277	16 871	18 691	20 645	21 919	23 416	24 865
Pensioenuitkeringen	14 031	14 778	15 713	17 450	19 341	20 550	21 909	23 335
Overige particuliere sociale uitkeringen	1 603	1 319	977	1 057	1 098	1 141	1 265	1 313
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	198	180	181	184	206	228	242	217
Overige inkomensoverdrachten	10 142	11 000	12 043	12 996	14 321	15 576	18 040	18 993
Schadeverzekeringspremies	595	700	866	917	1 188	1 333	1 572	1 554
Schadeverzekeringsuitkeringen	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	17	14	13	14	177	15	15	1
Kapitaaloverdrachten	59	45	96	39	35	31	30	30
Overige kapitaaloverdrachten	10	-	53	-	-	-	-	-
Toegerekende kapitaaloverdrachten	49	45	43	39	35	31	30	30
Investerings (bruto)	2 562	3 065	4 077	3 250	4 664	5 528	1 378	3 701
Investerings in vaste activa (bruto)	2 559	3 063	4 074	3 248	4 659	5 524	1 376	3 700
Afschrijvingen	1 982	2 230	2 641	3 092	3 599	4 134	4 404	4 575
Investerings in vaste activa (netto)	577	833	1 433	156	1 060	1 390	- 3 028	- 875
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	3	2	3	2	5	4	2	1
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	181	130	221	96	284	20	22	48
Totaal bestedingen	109 407	118 040	133 680	140 183	160 507	170 553	163 874	165 635
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	- 2 568	580	- 1 220	- 505	- 1 521	365	- 175	- 820
Chartaal geld	166	2	- 42	- 73	48	1 103	- 370	- 94
Girale deposito's	- 570	4 839	7 931	- 5 071	19 516	- 9 105	6 166	19 738
Overige deposito's	329	- 10 780	17 874	- 3 737	10 677	81 970	33 009	57 693
Kortlopende waardepapieren	- 1 941	152	- 1 586	3 435	- 9 071	- 545	- 2 429	2 152
Obligaties	39 907	46 799	47 888	13 051	45 189	23 001	45 715	44 780
Kortlopende leningen	20 701	33 394	12 502	31 587	- 7 671	20 214	32 423	- 4 403
Langlopende leningen	20 298	33 925	43 599	59 247	61 525	59 308	47 769	61 648
Aandelen en overige deelnemingen	9 697	14 360	36 024	40 868	47 495	60 278	23 642	14 159
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	- 1 739	- 9 468	- 4 701	3 504	1 679	- 7 100	- 45	1 798
Verandering van vorderingen	84 280	113 803	158 269	142 306	167 866	229 489	185 705	196 651
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	5,2	5,2	5,2	5,5	5,7	5,8	5,7	6,1
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	194,1	207,2	220,3	229,7	237,7	240,2	233,7	226,8
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	51,2	52,3	53,7	53,8	52,7	51,9	54,4	50,2
Ontvangen inkomen uit vermogen (% totale vorderingen)	83,1	67,0	53,1	64,9	64,3	47,7	56,0	49,6
Betaald inkomen uit vermogen (% totale schulden)	74,9	59,5	47,8	57,3	56,0	41,9	49,3	43,6

TABEL R 2.1
Transacties van de sector monetaire financiële instellingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	12 376	13 519	13 305	15 006	18 100	19 239	20 881	21 919
Productie van toegerekende bankdiensten	8 479	8 658	8 815	10 243	11 854	13 469	15 151	16 353
Overige marktproductie	3 782	4 565	4 110	4 342	5 767	5 244	5 195	5 030
Investerings in eigen beheer	115	296	380	421	479	526	535	536
Inkomen uit vermogen	36 881	40 084	43 652	48 056	59 168	62 957	58 565	55 856
Rente	35 308	38 435	43 045	46 045	55 350	59 689	56 247	52 588
Dividenden	783	692	527	895	1 771	2 228	1 604	1 532
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	790	957	80	1 116	2 047	1 040	714	1 736
Correctie toegerekende bankdiensten	- 8 479	- 8 658	- 8 815	- 10 243	- 11 854	- 13 469	- 15 151	- 16 353
Sociale premies	127	109	108	104	129	148	158	144
Toegerekende sociale premies	127	109	108	104	129	148	158	144
Overige inkomensoverdrachten	65	65	76	79	89	160	230	260
Schadeverzekeringssuitkeringen	65	65	76	79	89	160	230	260
Kapitaaloverdrachten	156	63	75	59	28	37	59	66
Overige kapitaaloverdrachten	156	63	75	59	28	37	59	66
Totaal middelen	41 126	45 182	48 401	53 061	65 660	69 072	64 742	61 892
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Chartaal geld	152	172	- 578	428	- 279	- 7 005	7 640	3 776
Girale deposito's	13 735	3 400	24 671	8 801	21 806	35 756	- 3 702	38 378
Spaartegoeden (in euro's)	8 013	4 106	9 682	8 365	3 464	18 500	14 991	19 219
Overige deposito's	7 240	33 034	48 853	7 741	27 100	58 577	60 103	13 704
Kortlopende waardepapieren	- 1 971	2 829	- 2 796	10 647	11	10 015	6 590	- 3 400
Obligaties	12 535	13 025	13 306	26 087	15 919	21 176	22 290	37 177
Kortlopende leningen	9 573	12 452	3 352	4 412	- 4 289	- 3 640	8 183	3 188
Langlopende leningen	2 201	2 730	2 533	1 765	6 615	1 988	4 748	13 153
Aandelen en overige deelnemingen	933	285	864	2 030	1 330	- 2 512	- 856	211
Verandering van schulden	52 411	72 033	99 887	70 276	71 677	132 855	119 987	125 406
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	7 997	8 397	8 123	9 557	11 648	12 517	14 083	15 129
Exploitatieoverschot (netto)	2 144	1 947	1 780	2 298	3 362	3 337	4 071	5 002
Primair inkomen (netto)	4 099	3 992	2 542	4 864	6 955	4 406	4 352	5 873
Beschikbaar inkomen (netto)	2 961	2 881	1 500	3 809	5 530	3 357	3 519	4 745
Besparingen (netto)	2 961	2 881	1 500	3 809	5 530	3 357	3 519	4 745
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	3 117	2 944	1 522	3 868	5 558	3 394	3 578	4 811
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	2 506	2 051	539	2 829	4 927	3 312	4 302	5 402

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	4 379	5 122	5 182	5 449	6 452	6 722	6 798	6 790
Niet-productgebonden belastingen op productie	126	134	103	113	166	175	183	179
Beloning van werknemers	4 617	5 022	4 984	5 625	6 259	6 824	7 497	7 525
Lonen	3 875	4 285	3 946	4 519	5 085	5 466	5 900	5 754
Sociale premies t.l.v. werkgevers	742	737	1 038	1 106	1 174	1 358	1 597	1 771
Inkomen uit vermogen	26 447	29 381	34 075	35 247	43 721	48 419	43 133	38 632
Rente	24 581	27 494	31 647	33 463	40 922	43 970	39 171	35 021
Dividenden	1 802	1 826	2 160	2 023	2 689	4 149	4 138	3 529
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	64	61	268	- 239	110	300	- 176	82
Belastingen op inkomen en vermogen	1 138	1 111	1 042	1 055	1 403	1 049	833	1 128
Belastingen op inkomen	1 138	1 111	1 042	1 055	1 403	1 049	833	1 128
Sociale uitkeringen (in geld)	127	109	108	104	129	148	158	144
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	127	109	108	104	129	148	158	144
Overige inkomensoverdrachten	65	65	76	79	111	160	230	260
Schadeverzekeringspremies	65	65	76	79	89	160	230	260
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	-	-	-	-	22	-	-	-
Kapitaaloverdrachten	-	-	53	-	-	-	-	-
Overige kapitaaloverdrachten	-	-	53	-	-	-	-	-
Investeringen (bruto)	1 682	2 145	2 184	2 524	2 435	2 232	1 594	1 787
Investeringen in vaste activa (bruto)	1 679	2 143	2 181	2 522	2 430	2 228	1 592	1 786
Afschrijvingen	1 110	1 294	1 256	1 521	1 861	2 181	2 332	2 423
Investeringen in vaste activa (netto)	569	849	925	1 001	569	47	- 740	- 637
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	3	2	3	2	5	4	2	1
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	39	42	55	36	57	31	14	45
Totaal bestedingen	38 620	43 131	47 862	50 232	60 733	65 760	60 440	56 490
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	- 2 568	580	- 1 220	- 505	- 1 521	365	- 175	- 820
Chartaal geld	166	-	- 42	- 151	122	1 083	- 365	- 89
Girale deposito's	- 356	4 193	7 985	- 5 954	16 780	- 9 830	4 126	17 539
Overige deposito's	- 1 870	- 10 114	17 642	- 7 659	1 211	66 385	17 551	52 376
Kortlopende waardepapieren	- 2 003	107	- 1 608	3 433	- 8 700	- 929	- 2 408	1 914
Obligaties	15 126	16 666	26 968	- 6 008	12 699	4 862	32 014	15 798
Kortlopende leningen	18 599	31 308	11 019	28 946	- 10 398	22 604	27 601	- 7 583
Langlopende leningen	26 369	34 623	41 861	57 890	55 629	40 354	43 564	55 658
Aandelen en overige deelnemingen	1 892	4 087	5 794	- 3 845	12 844	7 203	784	- 2 564
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	- 438	- 7 366	- 7 973	6 958	- 2 062	4 070	1 597	- 1 421
Verandering van vorderingen	54 917	74 084	100 426	73 105	76 604	136 167	124 289	130 808
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	2,5	2,5	2,3	2,6	2,9	2,9	3,2	3,3
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	109,2	116,8	110,9	116,8	121,6	125,0	123,5	118,4
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	57,7	59,8	61,4	58,9	53,7	54,5	53,2	49,7

TABEL R 2.2
Transacties van de sector verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	10 628	11 387	12 347	12 867	13 643	14 626	14 342	15 707
Marktproductie	10 572	11 233	12 161	12 685	13 440	14 423	14 139	15 501
Investerings in eigen beheer	56	154	186	182	203	203	203	206
Inkomen uit vermogen	26 160	27 451	30 029	31 059	32 336	30 549	29 086	27 300
Rente	22 053	23 530	25 085	25 047	24 065	22 992	21 402	19 719
Dividenden	4 029	3 807	4 853	5 979	8 213	7 504	7 641	7 547
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	64	100	75	17	42	25	27	25
Inkomen uit grond en minerale reserves	14	14	16	16	16	28	16	9
Sociale premies	30 826	32 077	34 639	35 963	37 144	38 757	41 551	44 998
Pensioenpremies	29 225	30 726	33 617	34 856	35 998	37 556	40 253	43 668
Overige particuliere sociale premies	1 544	1 294	967	1 048	1 090	1 142	1 234	1 276
Toegerekende sociale premies	57	57	55	59	56	59	64	54
Overige inkomensoverdrachten	10 109	10 931	11 948	12 894	14 045	15 390	17 806	18 730
Schadeverzekeringspremies	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
Schadeverzekeringsuitkeringen	515	620	772	819	1 078	1 148	1 307	1 254
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	64	25	12	10	11	14	46	38
Correctie pensioenvoorziening	- 15 194	- 15 948	- 17 904	- 17 406	- 16 657	- 17 006	- 18 344	- 20 333
Kapitaaloverdrachten	59	45	725	- 6	45	20	27	23
Investeringsbijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige kapitaaloverdrachten	59	45	725	- 6	45	20	27	23
Totaal middelen	62 588	65 943	71 784	75 371	80 556	82 336	84 468	86 425
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Obligaties	-	-	-	661	18	- 85	- 131	12
Kortlopende leningen	92	1 167	882	2 872	- 1 134	- 1 185	- 285	4 418
Langlopende leningen	- 487	242	- 60	284	711	738	- 1 702	182
Aandelen en overige deelnemingen	553	- 2 250	- 5	- 1 316	- 7 914	222	- 151	148
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	22 673	23 995	26 446	26 092	26 909	27 298	25 992	28 260
Pensioenvoorzieningen	15 243	15 993	17 947	17 445	16 692	17 037	18 374	20 363
Levensverzekeringsvoorzieningen	7 430	8 002	8 499	8 647	10 217	10 261	7 618	7 897
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	882	434	1 492	1 554	1 792	1 161	1 161	154
Verandering van schulden	23 713	23 588	28 755	30 147	20 382	28 149	24 884	33 174
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	5 450	5 599	5 789	5 947	6 098	6 895	6 040	7 299
Exploitatieoverschot (netto)	2 741	2 735	2 697	2 637	2 606	3 188	2 074	3 252
Primair inkomen (netto)	968	1 457	1 402	907	797	1 235	754	- 311
Beschikbaar inkomen (netto)	15 651	16 834	18 676	17 697	16 646	17 067	18 370	19 558
Besparingen (netto)	457	886	772	291	- 11	61	26	- 775
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	457	886	1 454	246	- 1	50	23	- 782
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	328	814	659	861	1 091	169	3 348	70

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	5 178	5 788	6 558	6 920	7 545	7 731	8 302	8 408
Niet-productgebonden belastingen op productie	44	48	48	55	63	67	71	73
Beloning van werknemers	2 037	2 160	2 285	2 428	2 591	2 729	2 914	2 955
Lonen	1 670	1 793	1 736	1 845	1 973	2 079	2 143	2 171
Sociale premies t.l.v. werkgevers	367	367	549	583	618	650	771	784
Inkomen uit vermogen	27 933	28 729	31 324	32 789	34 145	32 502	30 406	30 863
Rente	710	716	775	809	1 049	1 112	903	799
Dividenden	1 286	964	1 090	1 360	1 847	1 974	1 749	1 400
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	131	108	79	149	154	45	45	42
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	25 792	26 927	29 364	30 455	31 083	29 360	27 698	28 611
Inkomen uit grond en minerale reserves	14	14	16	16	12	11	11	11
Belastingen op inkomen en vermogen	499	557	619	603	776	1 174	728	464
Belastingen op inkomen	499	557	619	603	776	1 174	728	464
Sociale uitkeringen (in geld)	15 691	16 154	16 745	18 566	20 495	21 750	23 238	24 702
Pensioenuitkeringen	14 031	14 778	15 713	17 450	19 341	20 550	21 909	23 335
Overige particuliere sociale uitkeringen	1 603	1 319	977	1 057	1 098	1 141	1 265	1 313
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	57	57	55	59	56	59	64	54
Overige inkomensoverdrachten	10 062	10 920	11 949	12 898	14 069	15 391	17 775	18 693
Schadeverzekeringspremies	515	620	772	819	1 078	1 148	1 307	1 254
Schadeverzekeringenuitkeringen	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	17	14	13	14	35	15	15	1
Kapitaaloverdrachten	59	45	43	39	35	31	30	30
Overige kapitaaloverdrachten	10	–	–	–	–	–	–	–
Toegerekende kapitaaloverdrachten	49	45	43	39	35	31	30	30
Investerings (bruto)	633	647	1 397	158	– 279	811	– 2 348	164
Investerings in vaste activa (bruto)	633	647	1 397	158	– 279	811	– 2 348	164
Afschrijvingen	628	656	759	827	838	911	981	1 019
Investerings in vaste activa (netto)	5	– 9	638	– 669	– 1 117	– 100	– 3 329	– 855
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	124	81	157	54	25	– 19	4	3
Totaal bestedingen	62 260	65 129	71 125	74 510	79 465	82 167	81 120	86 355
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	–	1	–	–	–	–	–	–
Girale deposito's	– 131	384	449	– 93	1 677	1 776	2 024	1 896
Overige deposito's	1 331	– 692	– 221	1 029	1 381	– 1 357	7 790	6 266
Kortlopende waardepapieren	61	53	– 153	– 80	– 9	111	– 38	225
Obligaties	24 036	29 927	19 684	19 796	23 117	3 547	12 345	23 638
Kortlopende leningen	1 524	– 438	– 826	443	2 527	– 70	485	1 297
Langlopende leningen	– 8 103	– 7 064	– 6 940	– 11 410	– 11 286	– 10 461	– 12 968	– 19 043
Aandelen en overige deelnemingen	5 850	4 341	15 723	23 700	2 607	41 677	19 997	15 224
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	– 527	– 2 110	1 698	– 2 377	1 459	– 6 905	– 1 403	3 741
Verandering van vorderingen	24 041	24 402	29 414	31 008	21 473	28 318	28 232	33 244
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	1,7	1,7	1,6	1,6	1,5	1,6	1,4	1,6
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	40,9	43,7	45,2	45,8	46,3	46,5	45,9	45,3
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	37,4	38,6	39,5	40,8	42,5	39,6	48,2	40,5
Sociale premies (% BBP)	9,8	9,6	9,8	9,6	9,2	9,0	9,3	9,9
Sociale uitkeringen (% BBP)	5,0	4,8	4,7	5,0	5,1	5,1	5,2	5,4

TABEL R 2.3
Transacties van de sector overige financiële instellingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	3 845	4 469	6 549	7 133	7 615	7 857	7 771	7 866
Productie van toegerekende bankdiensten	318	362	744	811	857	865	785	837
Overige marktproductie	3 489	4 075	5 704	6 193	6 652	6 868	6 873	6 911
Investerings in eigen beheer	38	32	101	129	106	124	113	118
Inkomen uit vermogen	6 978	8 765	10 438	13 223	16 426	16 015	16 427	14 330
Rente	3 660	4 177	5 817	6 469	6 849	8 215	8 921	9 524
Dividenden	2 348	3 048	3 043	4 295	5 048	4 760	4 284	3 021
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	156	234	169	66	176	127	116	100
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	814	1 306	1 409	2 393	4 353	2 913	3 106	1 685
Correctie toegerekende bankdiensten	- 318	- 362	- 744	- 811	- 857	- 865	- 785	- 837
Sociale premies	14	14	18	21	21	21	20	19
Toegerekende sociale premies	14	14	18	21	21	21	20	19
Overige inkomensoverdrachten	15	15	18	19	21	25	35	40
Schadeverzekeringssuitkeringen	15	15	18	19	21	25	35	40
Totaal middelen	10 534	12 901	16 279	19 585	23 226	23 053	23 468	21 418
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Kortlopende waardepapieren	54	101	48	- 445	1 288	- 425	- 254	528
Obligaties	198	1 517	1 618	10 106	21 540	32 950	26 461	26 602
Kortlopende leningen	- 275	2 342	5 442	373	8 546	2 373	13 511	- 5 725
Langlopende leningen	1 806	2 047	9 037	8 277	15 198	21 033	- 4 651	3 480
Aandelen en overige deelnemingen	1 532	6 189	10 698	15 738	20 300	8 646	- 3 037	9 086
Verandering van schulden	3 315	12 196	26 843	34 049	66 872	64 577	32 030	33 971
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	2 872	3 308	4 554	4 913	5 111	5 320	5 187	5 290
Exploitatieoverschot (netto)	940	1 182	1 267	1 228	1 039	1 023	773	749
Primair inkomen (netto)	2 446	3 589	2 003	4 596	5 469	2 500	2 744	- 281
Beschikbaar inkomen (netto)	2 028	3 121	1 465	3 974	4 727	1 878	2 199	- 755
Besparingen (netto)	2 028	3 121	1 465	3 974	4 727	1 878	2 199	- 755
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	2 028	3 121	1 465	3 974	4 727	1 878	2 199	- 755
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	2 007	3 121	1 586	4 144	2 917	427	1 154	- 1 372

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	973	1 161	1 995	2 220	2 504	2 537	2 584	2 576
Niet-productgebonden belastingen op productie	13	15	69	76	70	72	75	78
Niet-productgebonden subsidies (-)	22	32	54	61	84	96	104	91
Beloning van werknemers	1 697	1 863	2 646	2 926	3 186	3 279	3 352	3 421
Lonen	1 460	1 608	2 115	2 304	2 550	2 634	2 691	2 672
Sociale premies t.l.v. werkgevers	237	255	531	622	636	645	661	749
Inkomen uit vermogen	5 154	5 996	8 958	9 044	11 139	13 673	13 671	14 523
Rente	2 534	2 682	4 299	4 734	5 261	6 336	7 631	8 171
Dividenden	2 575	3 274	3 512	4 073	4 460	6 272	6 127	5 820
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	5	5	5	11	7	8	7	6
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	22	17	1 126	210	1 398	1 046	- 106	514
Inkomen uit grond en minerale reserves	18	18	16	16	13	11	12	12
Belastingen op inkomen en vermogen	418	468	538	622	622	622	545	474
Belastingen op inkomen	418	468	538	622	622	622	545	474
Sociale uitkeringen (in geld)	14	14	18	21	21	21	20	19
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	14	14	18	21	21	21	20	19
Overige inkomensoverdrachten	15	15	18	19	141	25	35	40
Schadeverzekeringspremies	15	15	18	19	21	25	35	40
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	-	-	-	-	120	-	-	-
Investerings (bruto)	247	273	496	568	2 508	2 485	2 132	1 750
Investerings in vaste activa (bruto)	247	273	496	568	2 508	2 485	2 132	1 750
Afschrijvingen	244	280	626	744	900	1 042	1 091	1 133
Investerings in vaste activa (netto)	3	- 7	- 130	- 176	1 608	1 443	1 041	617
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	18	7	9	6	202	8	4	-
Totaal bestedingen	8 527	9 780	14 693	15 441	20 309	22 626	22 314	22 790
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	-	1	-	78	- 74	20	- 5	- 5
Girale deposito's	- 83	262	- 503	976	1 059	- 1 051	16	303
Overige deposito's	868	26	453	2 893	8 085	16 942	7 668	- 949
Kortlopende waardepapieren	1	- 8	175	82	- 362	273	17	13
Obligaties	745	206	1 236	- 737	9 373	14 592	1 356	5 344
Kortlopende leningen	578	2 524	2 309	2 198	200	- 2 320	4 337	1 883
Langlopende leningen	2 032	6 366	8 678	12 767	17 182	29 415	17 173	25 033
Aandelen en overige deelnemingen	1 955	5 932	14 507	21 013	32 044	11 398	2 861	1 499
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	- 774	8	1 574	- 1 077	2 282	- 4 265	- 239	- 522
Verandering van vorderingen	5 322	15 317	28 429	38 193	69 789	65 004	33 184	32 599
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	0,9	1,0	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	44,0	46,7	64,2	67,1	69,8	68,7	64,3	63,1
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	59,1	56,3	58,1	59,6	62,3	61,6	64,6	64,7

TABEL R 3
Transacties van de sector overheid (geconsolideerd)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	61 282	63 597	66 873	71 486	75 811	83 257	88 348	92 098
Marktproductie	10 027	10 617	10 975	11 727	12 541	13 194	13 639	14 444
Investerings in eigen beheer	548	529	757	883	934	935	1 203	1 226
Overige niet-marktproductie	50 707	52 451	55 141	58 876	62 336	69 128	73 506	76 428
Belastingen op productie en invoer	35 219	38 174	41 003	45 657	48 807	54 254	56 228	57 852
Productgebonden	31 819	34 748	37 433	41 666	44 516	49 507	51 280	52 811
Niet-productgebonden	3 400	3 426	3 570	3 991	4 291	4 747	4 948	5 041
Subsidies (-)	3 747	4 968	5 190	5 891	5 979	6 419	6 778	6 486
Productgebonden	2 204	2 311	2 360	2 616	2 694	2 725	2 761	2 884
Niet-productgebonden	1 543	2 657	2 830	3 275	3 285	3 694	4 017	3 602
Inkomen uit vermogen	8 555	8 245	7 122	6 791	7 814	10 708	9 481	8 985
Rente	2 744	2 433	2 303	2 481	2 781	3 070	2 774	2 651
Dividenden	2 649	2 642	2 600	2 339	2 635	4 159	3 425	2 668
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	237	257	235	323	226	277	254	224
Inkomen uit grond en minerale reserves	2 925	2 913	1 984	1 648	2 172	3 202	3 028	3 442
Belastingen op inkomen en vermogen	40 621	41 478	43 082	45 501	48 540	51 201	53 256	50 817
Belastingen op inkomen	36 110	37 094	38 408	40 570	43 256	46 566	48 462	45 761
Belastingen op vermogen	4 511	4 384	4 674	4 931	5 284	4 635	4 794	5 056
Sociale premies	52 338	55 418	58 154	64 026	68 702	65 765	66 214	70 418
Premies wettelijke sociale verzekering	48 723	51 653	54 256	59 938	64 467	61 269	61 688	65 709
Toegerekende sociale premies	3 615	3 765	3 898	4 088	4 235	4 496	4 526	4 709
Overige inkomensoverdrachten	1 250	1 248	1 565	1 285	1 486	1 546	1 564	1 697
Schadeverzekeringuitkeringen	144	144	168	176	200	230	255	294
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	1 106	1 104	1 397	1 109	1 286	1 316	1 309	1 403
Kapitaaloverdrachten	1 757	1 183	1 349	1 599	1 731	1 667	1 958	1 738
Investeringsbijdragen	90	136	141	181	117	172	169	166
Vermogensheffingen	889	951	1 126	1 298	1 487	1 311	1 696	1 461
Overige kapitaaloverdrachten	778	96	82	120	127	184	93	111
Totaal middelen	197 275	204 375	213 958	230 454	246 912	261 979	270 271	277 119
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Chartaal geld	16	25	22	- 3	33	- 52	22	22
Kortlopende waardepapieren	1 152	- 975	980	- 1 853	412	194	10 299	4 242
Obligaties	9 215	5 925	7 677	6 896	- 6 052	3 344	- 2 324	10 343
Kortlopende leningen	1 696	- 2 214	4 104	2 599	4 119	6 372	4 691	- 1 024
Langlopende leningen	- 7 356	- 6 240	- 5 195	- 9 058	- 7 500	- 3 444	- 339	199
Verandering van schulden	4 723	- 3 479	7 588	- 1 419	- 8 988	6 414	12 349	13 782
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Exploitatieoverschot (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Primair inkomen (netto)	22 438	24 147	25 752	29 754	35 193	43 992	45 207	46 986
Beschikbaar inkomen (netto)	66 312	71 905	77 667	88 711	99 645	105 150	105 934	106 165
Besparingen (netto)	- 6 549	- 4 515	- 2 773	3 185	8 357	4 231	- 3 482	- 9 183
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 6 615	- 4 656	- 3 992	2 447	7 628	2 294	- 3 896	- 9 951
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	- 5 745	- 3 714	- 2 705	2 476	8 866	- 387	- 8 657	- 14 607

TABEL R 3.0
Transacties van de sector overheid (niet geconsolideerd)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	61 282	63 597	66 873	71 486	75 811	83 257	88 348	92 098
Marktproductie	10 027	10 617	10 975	11 727	12 541	13 194	13 639	14 444
Investerings in eigen beheer	548	529	757	883	934	935	1 203	1 226
Overige niet-marktproductie	50 707	52 451	55 141	58 876	62 336	69 128	73 506	76 428
Belastingen op productie en invoer	35 219	38 174	41 003	45 657	48 807	54 254	56 228	57 852
Productgebonden	31 819	34 748	37 433	41 666	44 516	49 507	51 280	52 811
Niet-productgebonden	3 400	3 426	3 570	3 991	4 291	4 747	4 948	5 041
Subsidies (-)	3 747	4 968	5 190	5 891	5 979	6 419	6 778	6 486
Productgebonden	2 204	2 311	2 360	2 616	2 694	2 725	2 761	2 884
Niet-productgebonden	1 543	2 657	2 830	3 275	3 285	3 694	4 017	3 602
Inkomen uit vermogen	8 694	8 381	7 260	6 936	8 217	11 235	9 931	9 296
Rente	2 883	2 569	2 441	2 626	3 184	3 597	3 224	2 962
Dividenden	2 649	2 642	2 600	2 339	2 635	4 159	3 425	2 668
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	237	257	235	323	226	277	254	224
Inkomen uit grond en minerale reserves	2 925	2 913	1 984	1 648	2 172	3 202	3 028	3 442
Belastingen op inkomen en vermogen	40 621	41 478	43 082	45 501	48 540	51 201	53 256	50 817
Belastingen op inkomen	36 110	37 094	38 408	40 570	43 256	46 566	48 462	45 761
Belastingen op vermogen	4 511	4 384	4 674	4 931	5 284	4 635	4 794	5 056
Sociale premies	52 338	55 418	58 154	64 026	68 702	65 765	66 214	70 418
Premies wettelijke sociale verzekering	48 723	51 653	54 256	59 938	64 467	61 269	61 688	65 709
Toegerekende sociale premies	3 615	3 765	3 898	4 088	4 235	4 496	4 526	4 709
Overige inkomensoverdrachten	44 827	46 742	48 020	50 558	54 279	61 213	68 184	72 744
Schadeverzekeringuitkeringen	144	144	168	176	200	230	255	294
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	44 683	46 598	47 852	50 382	54 079	60 983	67 929	72 450
Kapitaaloverdrachten	5 162	6 830	4 592	5 617	6 719	6 993	6 958	9 704
Investeringsbijdragen	2 975	2 729	2 681	3 375	4 341	4 888	4 770	5 545
Vermogensheffingen	889	951	1 126	1 298	1 487	1 311	1 696	1 461
Overige kapitaaloverdrachten	1 298	3 150	785	944	891	794	492	2 698
Totaal middelen	244 396	255 652	263 794	283 890	305 096	327 499	342 341	356 443
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Chartaal geld	16	25	22	- 3	33	- 52	22	22
Kortlopende waardepapieren	1 152	- 975	980	- 1 853	412	194	10 299	4 242
Obligaties	9 215	5 925	7 677	6 896	- 6 052	3 344	- 2 324	10 343
Kortlopende leningen	1 696	- 2 214	4 104	2 599	4 119	6 372	4 691	- 1 024
Langlopende leningen	- 7 356	- 6 240	- 5 195	- 9 058	- 7 500	- 3 444	- 339	199
Verandering van schulden	4 723	- 3 479	7 588	- 1 419	- 8 988	6 414	12 349	13 782
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Exploitatieoverschot (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Primair inkomen (netto)	22 438	24 147	25 752	29 754	35 193	43 992	45 207	46 986
Beschikbaar inkomen (netto)	66 312	71 905	77 667	88 711	99 645	105 150	105 934	106 165
Besparingen (netto)	- 6 549	- 4 515	- 2 773	3 185	8 357	4 231	- 3 482	- 9 183
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 6 615	- 4 656	- 3 992	2 447	7 628	2 294	- 3 896	- 9 951
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	- 5 745	- 3 714	- 2 705	2 476	8 866	- 387	- 8 657	- 14 607

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	19 942	20 687	21 963	23 988	25 483	29 284	30 779	31 922
Niet-productgebonden belastingen op productie	358	375	408	434	454	467	501	531
Niet-productgebonden subsidies (-)	309	354	504	561	539	647	723	702
Beloning van werknemers	32 814	34 141	35 885	38 067	40 285	43 460	46 606	48 871
Lonen	26 040	27 318	27 496	29 171	30 731	33 130	35 455	37 062
Sociale premies t.l.v. werkgevers	6 774	6 823	8 389	8 896	9 554	10 330	11 151	11 809
Inkomen uit vermogen	17 728	17 440	17 321	16 948	15 852	15 078	14 174	13 676
Rente	17 705	17 418	17 301	16 930	15 833	15 055	14 154	13 656
Inkomen uit grond en minerale reserves	23	22	20	18	19	23	20	20
Sociale uitkeringen (in geld)	46 521	46 251	46 185	46 664	47 498	50 139	52 382	55 844
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	32 616	32 650	31 685	32 365	33 017	34 979	36 910	39 614
Uitkeringen sociale voorziening	10 110	9 670	10 409	10 012	10 049	10 454	10 724	11 283
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	3 795	3 931	4 091	4 287	4 432	4 706	4 748	4 947
Overige inkomensoverdrachten	47 391	49 629	51 156	54 464	59 571	66 882	74 545	78 956
Schadeverzekeringspremies	144	144	168	176	200	230	255	294
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	47 247	49 485	50 988	54 288	59 371	66 652	74 290	78 662
Consumptieve bestedingen	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348
Collectieve consumptie	35 480	36 624	38 329	40 611	42 839	47 675	50 430	51 949
Individuele consumptie	37 381	39 796	42 111	44 915	48 449	53 244	58 986	63 399
Van overige niet-marktproductie	15 227	15 827	16 812	18 265	19 497	21 453	23 076	24 479
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering in natura via marktproducenten	17 900	20 823	21 893	23 070	25 163	27 786	31 493	34 274
Uitkeringen sociale voorziening in natura via marktproducenten	4 254	3 146	3 406	3 580	3 789	4 005	4 417	4 646
Kapitaaloverdrachten	5 228	6 971	5 811	6 355	7 448	8 930	7 372	10 472
Investeringsbijdragen	4 304	3 962	4 246	4 841	5 937	6 412	6 176	7 159
Overige kapitaaloverdrachten	924	3 009	1 565	1 514	1 511	2 518	1 196	3 313
Investerings (bruto)	9 872	9 674	10 387	11 202	12 490	14 333	16 064	16 256
Investerings in vaste activa (bruto)	9 864	9 668	10 370	11 183	12 467	14 312	16 042	16 236
Afschrijvingen	8 477	8 748	9 121	9 558	10 128	10 693	11 185	11 476
Investerings in vaste activa (netto)	1 387	920	1 249	1 625	2 339	3 619	4 857	4 760
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	8	6	17	19	23	21	22	20
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa 2)	- 2 265	- 1 868	- 2 553	- 1 673	- 3 600	- 959	- 118	- 124
Totaal bestedingen	250 141	259 366	266 499	281 414	296 230	327 886	350 998	371 050
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	- 12	43	29	11	-	- 3	- 2	-
Girale deposito's	- 155	- 6 504	2 511	- 2 558	490	689	402	- 280
Overige deposito's	151	1 316	59	2 497	- 1 114	- 721	- 1 137	- 147
Kortlopende waardepapieren	- 18	2	23	- 6	5	73	- 20	-
Obligaties	377	- 26	13	515	370	127	- 464	209
Kortlopende leningen	2	469	4 283	2 686	3 173	3 864	4 043	2 056
Langlopende leningen	- 680	- 891	- 723	- 830	291	- 680	478	- 1 677
Aandelen en overige deelnemingen	- 933	- 327	- 2 370	- 952	- 2 814	2 092	- 139	- 2 166
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	246	- 1 275	1 058	- 306	- 523	586	531	1 180
Verandering van vorderingen	- 1 022	- 7 193	4 883	1 057	- 122	6 027	3 692	- 825
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	13,1	12,9	12,7	12,7	12,5	12,6	12,9	13,2
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	936,7	942,4	971,5	980,4	988,3	1005,9	1027,4	1039,6
Belastingen en premies wettelijke sociale verzekering (% BBP)	39,8	39,6	39,4	40,7	40,6	39,1	38,8	38,7
Sociale uitkeringen in geld en natura (% BBP) 1)	20,6	19,9	19,0	18,5	17,9	18,0	18,8	19,8
Consumptieve bestedingen (% BBP)	23,1	22,9	22,7	22,9	22,7	23,5	24,6	25,4
Consumptieve bestedingen (% volumemutaties)	- 0,4	3,2	3,6	2,5	2,0	4,8	3,6	1,8
Collectieve consumptie (% BBP)	11,3	11,0	10,8	10,9	10,6	11,1	11,3	11,4
Individuele consumptie (% BBP)	11,9	11,9	11,9	12,0	12,0	12,4	13,3	14,0
Investerings (% BBP)	3,1	2,9	2,9	3,0	3,1	3,3	3,6	3,6
Vorderingensaldo (% BBP)	- 1,8	- 1,1	- 0,8	0,7	2,2	- 0,1	- 1,9	- 3,2
EMU-schuld (% BBP)	75,2	69,9	66,8	63,1	55,9	52,9	52,6	54,1
EMU-saldo (% BBP)	- 1,8	- 1,1	- 0,8	0,7	2,2	- 0,1	- 1,9	- 3,2

1) Exclusief uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

2) Het jaar 2000 inclusief opbrengsten UMTS.

TABEL R 3.1
Transacties van de sector centrale overheid

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	20 773	21 698	22 781	24 551	25 748	28 807	30 119	30 760
Marktproductie	2 956	2 986	2 969	2 926	3 362	3 750	3 901	4 238
Investerings in eigen beheer	157	180	232	340	304	325	524	561
Overige niet-marktproductie	17 660	18 532	19 580	21 285	22 082	24 732	25 694	25 961
Belastingen op productie en invoer	32 869	35 634	38 338	42 873	45 805	51 039	52 808	54 158
Productgebonden	31 819	34 748	37 433	41 666	44 516	49 507	51 280	52 811
Niet-productgebonden	1 050	886	905	1 207	1 289	1 532	1 528	1 347
Subsidies (-)	2 055	3 005	2 941	3 351	3 269	3 589	3 649	3 378
Productgebonden	1 050	1 073	1 148	1 224	1 277	1 260	1 189	1 271
Niet-productgebonden	1 005	1 932	1 793	2 127	1 992	2 329	2 460	2 107
Inkomen uit vermogen	5 397	5 384	4 569	3 836	4 709	7 469	6 530	6 301
Rente	748	609	762	757	818	1 032	971	1 022
Dividenden	2 348	2 288	2 230	1 914	2 101	3 568	2 873	2 177
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	-	-	-	-	-	-	-	-
Inkomen uit grond en minerale reserves	2 301	2 487	1 577	1 165	1 790	2 869	2 686	3 102
Belastingen op inkomen en vermogen	38 543	39 301	40 680	43 015	45 833	48 333	50 185	47 510
Belastingen op inkomen	36 110	37 094	38 408	40 570	43 256	46 566	48 462	45 761
Belastingen op vermogen	2 433	2 207	2 272	2 445	2 577	1 767	1 723	1 749
Sociale premies	1 847	1 882	1 899	1 934	1 918	2 073	2 075	2 128
Toegerekende sociale premies	1 847	1 882	1 899	1 934	1 918	2 073	2 075	2 128
Overige inkomensoverdrachten	5 105	5 120	5 614	5 973	6 621	7 658	7 795	7 873
Schadeverzekeringsuitkeringen	21	20	21	21	24	30	30	35
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	5 084	5 100	5 593	5 952	6 597	7 628	7 765	7 838
Kapitaaloverdrachten	2 452	2 082	2 392	3 016	3 562	3 865	4 212	3 814
Investeringsbijdragen	812	1 052	1 186	1 645	1 975	2 406	2 462	2 277
Vermogensheffingen	885	946	1 120	1 291	1 483	1 307	1 695	1 460
Overige kapitaaloverdrachten	755	84	86	80	104	152	55	77
Totaal middelen	104 931	108 096	113 332	121 847	130 927	145 655	150 075	149 166
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Chartaal geld	16	25	22	- 3	33	- 52	22	22
Kortlopende waardepapieren	1 310	- 1 022	960	- 1 789	476	194	10 274	4 257
Obligaties	9 270	5 968	7 746	6 689	- 6 209	3 086	- 2 251	10 427
Kortlopende leningen	76	- 109	2 284	3 806	6 768	4 785	1 064	- 1 646
Langlopende leningen	- 6 121	- 4 419	- 4 419	- 7 463	- 5 976	- 2 606	- 302	- 138
Verandering van schulden	4 551	443	6 593	1 240	- 4 908	5 407	8 807	12 922
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	13 299	13 813	14 372	15 018	15 751	16 808	17 815	18 311
Exploitatieoverschot (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Primair inkomen (netto)	21 872	23 786	25 609	29 563	34 378	42 538	44 151	46 049
Beschikbaar inkomen (netto)	16 896	18 136	19 575	23 160	26 937	31 541	27 814	22 480
Besparingen (netto)	- 2 701	- 2 498	- 2 342	- 592	2 239	4 022	- 1 054	- 6 696
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 4 323	- 6 373	- 4 474	- 2 340	4	1 008	- 2 285	- 11 323
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	- 4 715	- 6 860	- 4 016	- 2 718	2 026	- 303	- 4 533	- 13 553

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	7 474	7 885	8 409	9 533	9 997	11 999	12 304	12 449
Niet-productgebonden belastingen op productie	62	60	61	71	72	64	68	83
Niet-productgebonden subsidies (-)	129	98	130	117	115	136	148	132
Beloning van werknemers	10 398	10 740	11 216	11 808	12 369	13 301	14 181	14 576
Lonen	7 873	8 200	8 232	8 686	9 082	9 748	10 392	10 643
Sociale premies t.l.v. werkgevers	2 525	2 540	2 984	3 122	3 287	3 553	3 789	3 933
Inkomen uit vermogen	14 339	14 227	14 357	13 795	12 867	12 381	11 538	11 032
Rente 3)	14 321	14 210	14 342	13 783	12 853	12 363	11 522	11 016
Inkomen uit grond en minerale reserves	18	17	15	12	14	18	16	16
Sociale uitkeringen (in geld)	7 095	6 848	7 727	7 750	7 831	8 360	8 514	8 953
Uitkeringen sociale voorziening	5 068	4 800	5 635	5 617	5 716	6 077	6 217	6 587
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	2 027	2 048	2 092	2 133	2 115	2 283	2 297	2 366
Overige inkomensoverdrachten	43 376	45 105	46 500	49 575	53 982	60 701	67 878	72 127
Schadeverzekeringspremies	21	20	21	21	24	30	30	35
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	43 355	45 085	46 479	49 554	53 958	60 671	67 848	72 092
Consumptieve bestedingen	19 597	20 634	21 917	23 752	24 698	27 519	28 868	29 176
Collectieve consumptie	16 808	17 656	18 584	20 157	20 801	23 261	24 053	24 237
Individuele consumptie	2 789	2 978	3 333	3 595	3 897	4 258	4 815	4 939
Van overige niet-marktproductie	852	876	996	1 128	1 281	1 471	1 641	1 724
Uitkeringen sociale voorziening in natura via marktproducenten	1 937	2 102	2 337	2 467	2 616	2 787	3 174	3 215
Kapitaaloverdrachten	4 074	5 957	4 524	4 764	5 797	6 879	5 443	8 441
Investeringsbijdragen	3 178	2 982	2 994	3 349	4 422	4 668	4 543	5 360
Overige kapitaaloverdrachten	896	2 975	1 530	1 415	1 375	2 211	900	3 081
Investeringen (bruto)	3 632	3 728	3 663	3 788	4 009	4 767	5 791	6 136
Investeringen in vaste activa (bruto)	3 629	3 726	3 661	3 786	4 007	4 765	5 789	6 136
Afschrijvingen	2 968	3 111	3 225	3 256	3 425	3 579	3 714	3 784
Investeringen in vaste activa (netto)	661	615	436	530	582	1 186	2 075	2 352
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	3	2	2	2	2	2	2	-
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa 2)	- 272	- 130	- 896	- 154	- 2 606	123	171	- 122
Totaal bestedingen	109 646	114 956	117 348	124 565	128 901	145 958	154 608	162 719
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	- 8	37	29	11	-	-	-	-
Girale deposito's	- 49	- 6 592	2 450	- 2 340	- 256	55	438	50
Overige deposito's	87	366	465	2 173	- 2 944	12	- 615	397
Obligaties	107	39	11	14	18	5	- 37	-
Kortlopende leningen	105	- 133	2 325	- 908	- 952	1 649	2 241	2 135
Langlopende leningen	- 353	- 300	115	- 321	298	834	1 559	- 196
Aandelen en overige deelnemingen	- 611	- 371	- 2 158	- 1 043	33	2 018	189	- 1 746
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	558	537	- 660	936	921	531	499	- 1 271
Verandering van vorderingen	- 164	- 6 417	2 577	- 1 478	- 2 882	5 104	4 274	- 631
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	4,2	4,1	4,1	4,0	3,9	3,9	4,0	4,0
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	236,6	234,9	236,9	240,6	242,1	243,8	248,8	247,9
Belastingen (% BBP)	22,9	22,7	22,6	23,3	23,1	23,4	23,5	22,7
Sociale uitkeringen in geld en natura (% BBP) 1)	2,2	2,1	2,3	2,2	2,1	2,1	2,1	2,2
Consumptieve bestedingen (% BBP)	6,2	6,2	6,2	6,3	6,1	6,4	6,5	6,4
Collectieve consumptie (% BBP)	5,3	5,3	5,2	5,4	5,2	5,4	5,4	5,3
Individuele consumptie (% BBP)	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1
Investeringen (% BBP)	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1	1,3	1,4
Vorderingensaldo (% BBP)	- 1,5	- 2,1	- 1,1	- 0,7	0,5	- 0,1	- 1,0	- 3,0

1) Exclusief uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

2) Het jaar 2000 inclusief opbrengsten UMTS.

3) Discontinuïteit 2001-2002 in verband met invoering nieuwe rekenmethode voor de betaalde rente op transactiebasis bij het Rijk. Zonder breuk zou de betaalde rente in 2002 300 mln euro hoger zijn.

TABEL R 3.2
Transacties van de sector lokale overheid

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	37 988	39 566	41 774	44 496	47 415	51 559	54 999	57 997
Marktproductie	6 740	7 370	7 684	8 369	8 704	8 827	9 113	9 601
Investerings in eigen beheer	390	345	518	536	622	603	671	657
Overige niet-marktproductie	30 858	31 851	33 572	35 591	38 089	42 129	45 215	47 739
Belastingen op productie en invoer	2 350	2 540	2 665	2 784	3 002	3 215	3 420	3 694
Niet-productgebonden	2 350	2 540	2 665	2 784	3 002	3 215	3 420	3 694
Subsidies (-)	1 499	1 621	1 852	2 108	2 442	2 436	2 666	2 652
Productgebonden	1 154	1 238	1 212	1 392	1 417	1 465	1 572	1 613
Niet-productgebonden	345	383	640	716	1 025	971	1 094	1 039
Inkomen uit vermogen	3 013	2 829	2 560	2 941	3 058	3 206	2 983	2 723
Rente	1 851	1 792	1 548	1 710	1 916	2 005	1 835	1 668
Dividenden	301	354	370	425	534	591	552	491
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	237	257	235	323	226	277	254	224
Inkomen uit grond en minerale reserves	624	426	407	483	382	333	342	340
Belastingen op inkomen en vermogen	2 078	2 177	2 402	2 486	2 707	2 868	3 071	3 307
Belastingen op vermogen	2 078	2 177	2 402	2 486	2 707	2 868	3 071	3 307
Sociale premies	1 744	1 853	1 968	2 091	2 248	2 350	2 374	2 500
Toegerekende sociale premies	1 744	1 853	1 968	2 091	2 248	2 350	2 374	2 500
Overige inkomensoverdrachten	37 022	37 932	39 247	41 376	44 527	48 629	51 987	55 210
Schadeverzekeringsuitkeringen	123	124	147	155	176	200	225	259
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	36 899	37 808	39 100	41 221	44 351	48 429	51 762	54 951
Kapitaaloverdrachten	2 710	3 795	2 200	2 601	3 157	3 128	2 746	3 633
Investeringsbijdragen	2 163	1 677	1 495	1 730	2 366	2 482	2 308	3 268
Vermogensheffingen	4	5	6	7	4	4	1	1
Overige kapitaaloverdrachten	543	2 113	699	864	787	642	437	364
Totaal middelen	85 406	89 071	90 964	96 667	103 672	112 519	118 914	126 412
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Kortlopende waardepapieren	- 158	47	20	- 64	- 64	-	25	- 15
Obligaties	- 55	- 43	- 69	207	157	258	- 73	- 84
Kortlopende leningen	751	- 930	828	62	- 833	- 110	934	- 814
Langlopende leningen	- 1 281	- 1 710	- 821	- 1 704	- 1 494	- 844	61	343
Verandering van schulden	- 743	- 2 636	- 42	- 1 499	- 2 234	- 696	947	- 570
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	26 659	27 716	29 108	30 932	32 917	35 404	37 919	39 914
Exploitatieoverschot (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Primair inkomen (netto)	661	734	560	567	746	1 388	1 201	1 176
Beschikbaar inkomen (netto)	31 063	31 882	33 162	35 738	38 764	43 246	46 044	48 985
Besparingen (netto)	- 2 112	- 1 013	- 1 479	- 966	- 498	- 101	- 414	- 185
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 538	1 785	- 548	61	1 025	993	420	1 417
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	709	3 200	321	541	315	- 319	- 2 027	- 941

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	11 329	11 850	12 666	13 564	14 498	16 155	17 080	18 083
Niet-productgebonden belastingen op productie	291	311	343	359	378	398	428	443
Niet-productgebonden subsidies (-)	180	256	374	444	424	511	575	570
Beloning van werknemers	21 112	22 099	23 314	24 799	26 344	28 493	30 687	32 439
Lonen	17 035	17 999	18 109	19 300	20 388	22 042	23 670	24 931
Sociale premies t.l.v. werkgevers	4 077	4 100	5 205	5 499	5 956	6 451	7 017	7 508
Inkomen uit vermogen	3 203	3 014	2 813	3 050	2 872	2 597	2 536	2 589
Rente	3 198	3 009	2 808	3 044	2 867	2 592	2 532	2 585
Inkomen uit grond en minerale reserves	5	5	5	6	5	5	4	4
Sociale uitkeringen (in geld)	6 786	6 723	6 742	6 486	6 581	6 727	6 881	7 196
Uitkeringen sociale voorziening	5 042	4 870	4 774	4 395	4 333	4 377	4 507	4 696
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	1 744	1 853	1 968	2 091	2 248	2 350	2 374	2 500
Overige inkomensoverdrachten	3 656	4 091	4 273	4 296	4 883	5 262	5 708	6 012
Schadeverzekeringspremies	123	124	147	155	176	200	225	259
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	3 533	3 967	4 126	4 141	4 707	5 062	5 483	5 753
Consumptieve bestedingen	33 175	32 895	34 641	36 704	39 262	43 347	46 458	49 170
Collectieve consumptie	16 483	16 900	17 756	18 454	19 873	22 147	23 780	24 984
Individuele consumptie	16 692	15 995	16 885	18 250	19 389	21 200	22 678	24 186
Van overige niet-marktproductie	14 375	14 951	15 816	17 137	18 216	19 982	21 435	22 755
Uitkeringen sociale voorziening in natura via marktproducenten	2 317	1 044	1 069	1 113	1 173	1 218	1 243	1 431
Kapitaaloverdrachten	1 136	997	1 269	1 574	1 634	2 034	1 912	2 031
Investeringsbijdragen	1 126	980	1 252	1 492	1 515	1 744	1 633	1 799
Overige kapitaaloverdrachten	10	17	17	82	119	290	279	232
Investeringen (bruto)	6 181	5 885	6 613	7 255	8 321	9 416	10 113	9 960
Investeringen in vaste activa (bruto)	6 176	5 881	6 598	7 238	8 300	9 397	10 093	9 940
Afschrijvingen	5 436	5 562	5 825	6 218	6 619	7 024	7 379	7 602
Investeringen in vaste activa (netto)	740	319	773	1 020	1 681	2 373	2 714	2 338
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	5	4	15	17	21	19	20	20
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 1 992	- 1 738	- 1 657	- 1 517	- 992	- 1 080	- 287	-
Totaal bestedingen	84 697	85 871	90 643	96 126	103 357	112 838	120 941	127 353
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	- 1	4	-	-	2	- 2	-	-
Girale deposito's	66	- 37	116	- 370	711	593	209	- 288
Overige deposito's	34	1 052	413	235	1 859	- 717	- 530	- 819
Kortlopende waardepapieren	2	13	23	- 6	5	73	- 20	-
Obligaties	44	33	10	52	112	107	40	209
Kortlopende leningen	52	36	233	- 122	42	6	- 34	151
Langlopende leningen	48	19	- 845	- 628	64	- 1 469	- 1 031	- 1 475
Aandelen en overige deelnemingen	- 358	- 110	- 166	- 82	- 2 997	- 5	- 480	- 421
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	79	- 446	495	- 37	- 1 717	399	766	1 132
Verandering van vorderingen	- 34	564	279	- 958	- 1 919	- 1 015	- 1 080	- 1 511
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	8,5	8,3	8,2	8,3	8,2	8,2	8,5	8,8
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	665,6	674,3	699,5	704,6	710,7	725,9	742,1	754,9
Belastingen (% BBP)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
Sociale uitkeringen in geld en natura (% BBP) 1)	2,3	1,8	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,3
Consumptieve bestedingen (% BBP)	10,5	9,9	9,8	9,8	9,8	10,1	10,4	10,8
Collectieve consumptie (% BBP)	5,2	5,1	5,0	4,9	4,9	5,2	5,3	5,5
Individuele consumptie (% BBP)	5,3	4,8	4,8	4,9	4,8	4,9	5,1	5,3
Investeringen (% BBP)	2,0	1,8	1,9	1,9	2,1	2,2	2,3	2,2
Vorderingensaldo (% BBP)	0,2	1,0	0,1	0,1	0,1	- 0,1	- 0,5	- 0,2

1) Exclusief uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

TABEL R 3.3
Transacties van de sector wettelijke sociale verzekeringsinstelling

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	2 521	2 333	2 318	2 439	2 648	2 891	3 230	3 341
Marktproductie	331	261	322	432	475	617	625	605
Investerings in eigen beheer	1	4	7	7	8	7	8	8
Overige niet-marktproductie	2 189	2 068	1 989	2 000	2 165	2 267	2 597	2 728
Subsidies (-)	193	342	397	432	268	394	463	456
Niet-productgebonden	193	342	397	432	268	394	463	456
Inkomen uit vermogen	284	168	131	159	450	560	418	272
Rente	284	168	131	159	450	560	418	272
Sociale premies	48 747	51 683	54 287	60 001	64 536	61 342	61 765	65 790
Premies wettelijke sociale verzekering	48 723	51 653	54 256	59 938	64 467	61 269	61 688	65 709
Toegerekende sociale premies	24	30	31	63	69	73	77	81
Overige inkomensoverdrachten	2 700	3 690	3 159	3 209	3 131	4 926	8 402	9 661
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	2 700	3 690	3 159	3 209	3 131	4 926	8 402	9 661
Kapitaaloverdrachten	-	953	-	-	-	-	-	2 257
Overige kapitaaloverdrachten	-	953	-	-	-	-	-	2 257
Totaal middelen	54 059	58 485	59 498	65 376	70 497	69 325	73 352	80 865
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Kortlopende leningen	869	- 1 175	992	- 1 269	- 1 816	1 697	2 693	1 436
Langlopende leningen	46	- 111	45	109	- 30	6	- 98	- 6
Verandering van schulden	915	- 1 286	1 037	- 1 160	- 1 846	1 703	2 595	1 430
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	1 382	1 381	1 430	1 548	1 660	1 761	1 835	1 951
Exploitatieoverschot (netto)	-	-	-	-	-	-	-	-
Primair inkomen (netto)	- 95	- 373	- 417	- 376	69	66	- 145	- 239
Beschikbaar inkomen (netto)	18 353	21 887	24 930	29 813	33 944	30 363	32 076	34 700
Besparingen (netto)	- 1 736	- 1 004	1 048	4 743	6 616	310	- 2 014	- 2 302
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 1 754	- 68	1 030	4 726	6 599	293	- 2 031	- 45
Vorderingensaldo (=verandering in financieel vermogen)	- 1 739	- 54	990	4 653	6 525	235	- 2 097	- 113

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	1 139	952	888	891	988	1 130	1 395	1 390
Niet-productgebonden belastingen op productie	5	4	4	4	4	5	5	5
Beloning van werknemers	1 304	1 302	1 355	1 460	1 572	1 666	1 738	1 856
Lonen	1 132	1 119	1 155	1 185	1 261	1 340	1 393	1 488
Sociale premies t.l.v. werkgevers	172	183	200	275	311	326	345	368
Inkomen uit vermogen	186	199	151	103	113	100	100	55
Rente	186	199	151	103	113	100	100	55
Sociale uitkeringen (in geld)	32 640	32 680	31 716	32 428	33 086	35 052	36 987	39 695
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	32 616	32 650	31 685	32 365	33 017	34 979	36 910	39 614
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	24	30	31	63	69	73	77	81
Overige inkomensoverdrachten	359	433	383	593	706	919	959	817
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	359	433	383	593	706	919	959	817
Consumptieve bestedingen	20 089	22 891	23 882	25 070	27 328	30 053	34 090	37 002
Collectieve consumptie	2 189	2 068	1 989	2 000	2 165	2 267	2 597	2 728
Individuele consumptie	17 900	20 823	21 893	23 070	25 163	27 786	31 493	34 274
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering in natura via marktproducenten	17 900	20 823	21 893	23 070	25 163	27 786	31 493	34 274
Kapitaaloverdrachten	18	17	18	17	17	17	17	0
Overige kapitaaloverdrachten	18	17	18	17	17	17	17	0
Investerings (bruto)	59	61	111	159	160	150	160	160
Investerings in vaste activa (bruto)	59	61	111	159	160	150	160	160
Afschrijvingen	73	75	71	84	84	90	92	90
Investerings in vaste activa (netto)	- 14	- 14	40	75	76	60	68	70
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	- 1	-	-	- 2	- 2	- 2	- 2	- 2
Totaal bestedingen	55 798	58 539	58 508	60 723	63 972	69 090	75 449	80 978
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	- 3	2	-	-	- 2	- 1	- 2	-
Girale deposito's	- 172	125	- 55	152	35	41	- 245	- 42
Overige deposito's	30	- 102	- 819	89	- 29	- 16	8	275
Kortlopende waardepapieren	- 20	- 11	-	-	-	-	-	-
Obligaties	226	- 98	- 8	449	240	15	- 467	-
Kortlopende leningen	- 155	566	1 725	3 716	4 083	2 209	1 836	- 230
Langlopende leningen	- 375	- 610	7	119	- 71	- 45	- 50	- 6
Aandelen en overige deelnemingen	36	154	- 46	173	150	79	152	1
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	- 391	- 1 366	1 223	- 1 205	273	- 344	- 734	1 319
Verandering van vorderingen	- 824	- 1 340	2 027	3 493	4 679	1 938	498	1 317
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	34,5	33,2	35,1	35,2	35,5	36,2	36,5	36,8
Premies wettelijke sociale verzekering (% BBP)	15,5	15,5	15,3	16,0	16,0	14,3	13,9	14,5
Sociale uitkeringen in geld en natura (% BBP) 1)	16,0	16,0	15,1	14,8	14,5	14,6	15,4	16,3
Consumptieve bestedingen (% BBP)	6,4	6,9	6,7	6,7	6,8	7,0	7,7	8,1
Collectieve consumptie (% BBP)	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
Individuele consumptie (% BBP)	5,7	6,2	6,2	6,2	6,3	6,5	7,1	7,5
Investerings (% BBP)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vorderingsaldo (% BBP)	- 0,6	- 0,0	0,3	1,2	1,6	0,1	- 0,5	- 0,0

1) Exclusief uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

TABEL R 4
Transacties van de sector huishoudens

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	84 011	87 031	92 195	97 320	104 164	110 315	113 430	114 703
Marktproductie	70 044	72 117	76 296	80 337	86 236	91 606	93 707	94 122
Investerings in eigen beheer	789	792	789	853	880	889	936	953
Productie voor eigen consumptie	13 178	14 122	15 110	16 130	17 048	17 820	18 787	19 628
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	686	445	401	- 371	- 456	- 137	98	- 366
Beloning van werknemers	159 336	167 957	179 863	192 081	205 344	220 036	233 480	240 048
Lonen	136 393	144 560	145 284	155 591	165 873	177 204	185 852	189 705
Sociale premies t.l.v. werkgevers	22 943	23 397	34 579	36 490	39 471	42 832	47 628	50 343
Inkomen uit vermogen	38 038	40 888	43 602	45 546	46 927	46 875	45 913	45 222
Rente	7 579	7 801	7 640	7 752	8 773	8 346	9 057	7 968
Dividenden	4 024	5 498	5 856	6 561	6 239	8 315	8 270	7 838
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	736	763	810	837	902	928	970	856
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	- 29	7	5	2	3	- 3	- 6	14
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	25 705	26 797	29 271	30 376	30 991	29 266	27 602	28 526
Inkomen uit grond en minerale reserves	23	22	20	18	19	23	20	20
Sociale premies	262	329	361	398	384	406	423	366
Toegerekende sociale premies	262	329	361	398	384	406	423	366
Sociale uitkeringen (in geld)	65 951	66 502	67 216	70 107	72 537	76 656	80 394	84 595
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	32 309	32 305	31 373	32 175	32 795	34 689	36 541	39 232
Uitkeringen sociale voorziening	10 110	9 670	10 409	10 012	10 049	10 454	10 724	11 283
Pensioenuitkeringen	13 815	14 467	15 460	17 198	19 051	20 254	21 593	23 030
Overige particuliere sociale uitkeringen	1 603	1 319	977	1 057	1 098	1 141	1 265	1 313
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	8 114	8 741	8 997	9 665	9 544	10 118	10 271	9 737
Overige inkomensoverdrachten	8 637	9 539	10 568	11 809	12 985	14 180	16 030	17 114
Schadeverzekeringsuitkeringen	7 311	8 065	8 671	9 521	10 251	11 128	12 660	13 355
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	1 326	1 474	1 897	2 288	2 734	3 052	3 370	3 759
Correctie pensioenvoorziening	15 267	16 093	18 031	17 556	16 824	17 181	18 534	20 519
Kapitaaloverdrachten	1 168	1 109	1 104	1 815	1 289	1 552	1 354	1 272
Investeringsbijdragen	15	14	10	9	9	11	10	11
Overige kapitaaloverdrachten	1 104	1 050	1 051	1 767	1 245	1 510	1 314	1 231
Toegerekende kapitaaloverdrachten	49	45	43	39	35	31	30	30
Totaal middelen	373 356	389 893	413 341	436 261	459 998	487 064	509 656	523 473
VERANDERING VAN SCHULDEN 1)								
Kortlopende leningen	1 669	3 102	1 386	2 264	- 37	- 1 766	1 529	1 499
Langlopende leningen	22 679	29 440	33 554	42 258	45 063	40 228	37 049	43 440
Verandering van schulden	24 348	32 542	34 940	44 522	45 026	38 462	38 578	44 939
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	51 605	53 707	57 433	60 589	64 367	68 389	71 113	72 643
Gemengd inkomen (netto)	31 536	33 451	34 957	35 721	37 212	39 515	40 601	40 649
Primair inkomen (netto)	214 038	225 907	240 413	252 415	265 000	281 595	294 800	299 011
Beschikbaar inkomen (netto)	163 558	172 618	181 959	188 001	195 510	214 908	224 277	225 978
Alternatief beschikbaar inkomen (netto)	202 706	214 227	225 966	234 924	246 695	271 070	286 372	292 625
Besparingen (netto)	23 528	25 528	25 909	19 972	14 428	22 217	24 636	25 451
Besparingen (netto) en saldo kapitaaloverdrachten	21 295	23 458	24 304	18 244	11 869	20 242	22 258	23 323
Vorderingensaldo	9 942	9 806	9 493	1 516	- 4 450	3 431	6 225	9 242
Vorderingensaldo 1)	10 113	9 974	9 693	1 721	- 3 985	3 854	6 537	9 439
Statistisch verschil 1)	3 662	1 869	2 442	2 774	592	1 291	- 1 004	- 1 551
Verandering in financieel vermogen 1)	13 775	11 843	12 135	4 495	- 3 393	5 145	5 533	7 888

1) Inclusief instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens

TABEL R 5
Transacties van de sector instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Productie (basisprijzen)	2 064	2 152	2 272	2 398	3 597	3 813	3 993	4 209
Marktproductie	297	339	376	387	858	892	881	958
Investerings in eigen beheer	–	–	–	3	3	3	3	3
Overige niet-marktproductie	1 767	1 813	1 896	2 008	2 736	2 918	3 109	3 248
Inkomen uit vermogen	389	406	447	422	462	472	455	450
Rente	260	259	258	247	275	293	275	270
Dividenden	129	147	189	175	187	179	180	180
Sociale premies	31	38	39	42	45	45	44	39
Toegerekende sociale premies	31	38	39	42	45	45	44	39
Overige inkomensoverdrachten	2 416	2 601	2 750	3 028	4 084	4 283	4 380	4 524
Schadeverzekeringssuitkeringen	20	20	23	24	28	33	40	40
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	2 396	2 581	2 727	3 004	4 056	4 250	4 340	4 484
Kapitaaloverdrachten	197	225	284	307	382	381	393	343
Investeringsbijdragen	51	46	48	57	97	111	90	85
Overige kapitaaloverdrachten	146	179	236	250	285	270	303	258
Totaal middelen	5 097	5 422	5 792	6 197	8 570	8 994	9 265	9 565
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Financiële rekening gecombineerd met sector huishoudens (zie tabel R 4)								
SALDI								
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	1 006	1 050	1 113	1 164	1 408	1 503	1 559	1 672
Exploitatieoverschot (netto)	–	–	–	–	–	–	–	–
Primair inkomen (netto)	367	381	422	397	437	447	430	426
Beschikbaar inkomen (netto)	1 809	1 830	1 938	1 995	2 904	3 057	3 066	3 117
Besparingen (netto)	42	17	42	– 13	168	139	– 43	– 131
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	239	242	326	294	550	520	350	212
Vorderingensaldo	171	168	200	205	465	423	312	197

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Intermediair verbruik	1 058	1 102	1 159	1 234	2 189	2 310	2 434	2 537
Niet-productgebonden belastingen op productie	8	9	15	17	17	17	18	18
Beloning van werknemers	882	925	977	1 021	1 242	1 330	1 383	1 493
Lonen	731	771	785	823	999	1 069	1 103	1 191
Sociale premies t.l.v. werkgevers	151	154	192	198	243	261	280	302
Inkomen uit vermogen	22	25	25	25	25	25	25	24
Rente	22	25	25	25	25	25	25	24
Sociale uitkeringen (in geld)	31	38	39	42	45	45	44	39
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	31	38	39	42	45	45	44	39
Overige inkomensoverdrachten	974	1 152	1 234	1 430	1 617	1 673	1 744	1 833
Schadeverzekeringspremies	20	20	23	24	28	33	40	40
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	954	1 132	1 211	1 406	1 589	1 640	1 704	1 793
Consumptieve bestedingen	1 767	1 813	1 896	2 008	2 736	2 918	3 109	3 248
Van overige niet-marktproductie	1 767	1 813	1 896	2 008	2 736	2 918	3 109	3 248
Investerings (bruto)	140	147	199	161	162	173	168	160
Investerings in vaste activa (bruto)	140	147	163	157	162	173	168	160
Afschrijvingen	116	116	121	126	149	156	158	161
Investerings in vaste activa (netto)	24	31	42	31	13	17	10	- 1
Veranderingen in voorraden (incl. kostbaarheden)	-	-	36	4	-	-	-	-
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	44	43	48	54	72	80	28	16
Totaal bestedingen	4 926	5 254	5 592	5 992	8 105	8 571	8 953	9 368
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Financiële rekening gecombineerd met sector huishoudens (zie tabel R 4)								
KERNCIJFERS								
Toegevoegde waarde (% BBP)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4
Arbeidsvolume werknemers (1000 arbeidsjaren)	30,4	31,9	32,9	34,3	34,8	39,8	38,7	40,4

TABEL R 6
Transacties van het buitenland met Nederland

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Invoer van goederen en diensten	164 364	184 055	196 704	209 137	250 415	257 267	256 820	256 556
Goederen	134 098	150 548	159 867	169 507	205 292	208 235	204 200	203 800
Diensten	30 266	33 507	36 837	39 630	45 123	49 032	52 620	52 756
Beloning van werknemers	580	662	695	722	809	921	920	1 043
Belastingen op productie en invoer	3 185	3 498	3 442	3 416	3 625	3 556	2 653	2 666
Productgebonden	3 159	3 478	3 425	3 399	3 611	3 538	2 635	2 638
Niet-productgebonden	26	20	17	17	14	18	18	28
Subsidies (-)	1 483	1 773	1 316	1 338	1 331	1 069	1 258	1 370
Productgebonden	1 282	1 189	1 089	1 166	1 152	865	1 131	1 152
Niet-productgebonden	201	584	227	172	179	204	127	218
Inkomen uit vermogen	24 782	29 580	36 707	40 474	48 773	49 236	47 068	49 482
Rente	15 285	17 922	21 235	24 399	29 896	35 852	32 541	32 386
Dividenden	6 849	8 090	8 840	9 960	12 475	14 024	12 325	11 612
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	302	294	232	275	368	357	422	560
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	2 176	3 059	6 221	5 688	5 866	- 1 159	1 622	4 763
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	170	215	179	152	168	162	158	161
Belastingen op inkomen en vermogen	127	149	161	198	268	260	206	210
Belastingen op inkomen (dividendbelasting)	127	149	161	198	268	260	206	210
Sociale uitkeringen (in geld)	649	766	682	562	635	717	826	833
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	433	455	429	310	345	421	510	528
Pensioenuitkeringen	216	311	253	252	290	296	316	305
Overige inkomensoverdrachten	4 811	5 559	5 825	6 072	7 354	7 935	8 832	9 096
Schadeverzekeringspremies	540	654	807	933	1 295	1 349	1 442	1 461
Schadeverzekeringssuitkeringen	174	192	128	159	94	170	215	300
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	4 097	4 713	4 890	4 980	5 965	6 416	7 175	7 335
Correctie pensioenvoorziening	- 73	- 145	- 127	- 150	- 167	- 175	- 190	- 186
Kapitaaloverdrachten	2 899	2 538	1 852	2 476	2 513	2 413	2 147	2 056
Investeringsbijdragen	300	350	198	155	158	162	105	111
Overige kapitaaloverdrachten	2 599	2 188	1 654	2 321	2 355	2 251	2 042	1 945
Totaal middelen	199 841	224 889	244 625	261 569	312 894	321 061	318 024	320 386
VERANDERING VAN SCHULDEN								
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	- 2 568	580	- 1 220	- 505	- 1 521	365	- 175	- 820
Chartaal geld	36	4	41	- 177	132	- 7	10	- 37
Girale deposito's	- 261	2 401	2 642	- 5 954	14 505	- 10 492	6 619	15 627
Overige deposito's	- 2 860	- 6 760	17 341	- 4 876	7 264	67 909	29 268	51 848
Kortlopende waardepapieren	- 758	1 414	1 388	7 456	- 8 972	- 2 368	892	- 1 574
Obligaties	22 457	31 639	45 284	26 468	48 910	34 302	58 831	42 438
Kortlopende leningen	15 818	29 259	1 331	34 587	- 7 994	42 973	20 850	4 828
Langlopende leningen	5 401	11 834	16 036	26 840	39 573	29 831	11 693	13 547
Aandelen en overige deelnemingen	18 686	25 181	38 561	77 492	66 691	50 629	33 070	41 718
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	24	11	9	- 10	- 17	- 12	- 34	- 20
Levensverzekeringsvoorzieningen	24	11	9	- 10	- 17	- 12	- 34	- 20
Verandering van schulden	55 975	95 563	121 413	161 321	158 571	213 130	161 024	167 555
SALDI								
Saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	- 17 164	- 20 695	- 10 707	- 14 956	- 19 645	- 16 149	- 12 261	- 12 070
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	- 15 381	- 19 258	- 9 972	- 14 368	- 18 432	- 15 330	- 11 424	- 11 294
Vorderingensaldo	- 15 381	- 19 258	- 9 972	- 14 368	- 18 432	- 15 330	- 11 424	- 11 294
Statistisch verschil	1 129	2 135	2 013	- 511	2 468	112	1 421	624
Verandering in financieel vermogen	- 14 252	- 17 123	- 7 959	- 14 879	- 15 964	- 15 218	- 10 003	- 10 670

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BESTEDINGEN								
Uitvoer van goederen en diensten	182 454	203 846	215 884	225 378	271 432	280 002	279 528	279 408
Goederen	151 489	169 203	178 198	184 165	225 019	230 310	226 850	226 876
Diensten	30 965	34 643	37 686	41 213	46 413	49 692	52 678	52 532
Beloning van werknemers	531	584	567	456	462	540	512	485
Inkomen uit vermogen	28 120	35 117	33 185	43 536	53 126	49 032	42 573	44 761
Rente	16 817	19 602	21 935	24 389	28 357	33 496	29 955	25 849
Dividenden	8 394	9 925	11 104	12 553	19 266	19 205	14 929	14 545
Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen	346	471	424	262	397	278	260	228
Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen	2 480	5 034	- 364	6 259	5 030	- 4 015	- 2 633	4 063
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	83	85	86	73	76	68	62	76
Belastingen op inkomen en vermogen	513	763	913	1 528	1 048	1 184	1 138	1 074
Belastingen op inkomen (dividendbelasting)	513	763	913	1 528	1 048	1 184	1 138	1 074
Sociale premies	143	166	126	102	123	121	126	119
Pensioenpremies	143	166	126	102	123	121	126	119
Sociale uitkeringen (in geld)	126	110	117	120	123	131	141	146
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	126	110	117	120	123	131	141	146
Overige inkomensoverdrachten	2 219	2 460	2 688	2 929	3 712	3 787	4 120	4 407
Schadeverzekeringspremies	174	192	128	159	94	170	215	300
Schadeverzekeringssuitkeringen	540	654	807	933	1 295	1 349	1 442	1 461
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	1 505	1 614	1 753	1 837	2 323	2 268	2 463	2 646
Kapitaaloverdrachten	1 116	1 101	1 117	1 888	1 300	1 594	1 310	1 280
Investeringsbijdragen	17	67	75	123	57	100	57	70
Overige kapitaaloverdrachten	1 099	1 034	1 042	1 765	1 243	1 494	1 253	1 210
Totaal bestedingen	215 222	244 147	254 597	275 937	331 326	336 391	329 448	331 680
VERANDERING VAN VORDERINGEN								
Chartaal geld	-	-	-	-	-	-	-	3 153
Girale deposito's	3 527	911	7 588	- 969	8 181	13 620	- 2 804	31 818
Spaartegoeden (in euro's)	1 775	62	-	-	-	-	-	-
Overige deposito's	8 755	30 529	40 020	1 001	7 784	40 840	54 217	12 304
Kortlopende waardepapieren	638	1 984	456	12 643	99	7 138	17 344	745
Obligaties	2 648	6 930	22 456	60 832	57 408	71 082	41 812	69 228
Kortlopende leningen	9 448	17 904	11 304	17 294	5 261	4 774	18 748	1 554
Langlopende leningen	5 418	9 966	9 742	13 611	31 831	35 360	16 758	15 438
Aandelen en overige deelnemingen	8 493	5 839	24 079	45 054	29 785	25 759	9 701	23 777
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	23	- 41	- 24	- 41	- 44	- 48	- 81	- 81
Pensioenvoorzieningen	- 73	- 145	- 127	- 151	- 167	- 175	- 190	- 186
Levensverzekeringsvoorzieningen	96	104	103	110	123	127	109	105
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	998	4 356	- 2 167	- 2 983	2 302	- 613	- 4 674	- 1 051
Verandering van vorderingen	41 723	78 440	113 454	146 442	142 607	197 912	151 021	156 885
KERNCIJFERS								
Invoer van goederen en diensten (% totale middelen)	82,2	81,8	80,4	80,0	80,0	80,1	80,8	80,1
Idem (% volumemutaties)	4,4	9,5	8,5	5,8	10,5	2,2	0,8	0,6
Uitvoer van goederen en diensten (% totale bestedingen)	84,8	83,5	84,8	81,7	81,9	83,2	84,8	84,2
Idem (% volumemutaties)	4,6	8,8	7,4	5,1	11,3	1,6	0,8	0,0
Uitvoeroverschot (% BBP)	5,7	5,9	5,4	4,3	5,2	5,3	5,1	5,0
Saldo lopende transacties van Nederland (% BBP)	5,4	6,2	3,0	4,0	4,9	3,8	2,8	2,7
Ruilvoetwinst (mln euro)	- 1 204	828	353	- 2 677	- 333	2 816	- 54	2 057

Rekeningenstelsel: transactie-matrices

TABEL R 0.3.1
Inkomen uit vermogen naar tegensectoren

aan \ van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen inkomen uit vermogen
	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
1996											
Niet-financiële vennootschappen	1 579	2 691	24	65	517	36	11	408	–	7 634	12 965
Monetaire financiële instellingen	7 687	1 884	79	1 205	2 014	1 869	159	9 657	22	12 305	36 881
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 168	4 164	461	1 767	7 570	1 253	9	2 289	–	4 479	26 160
Overige financiële instellingen	1 098	578	1 368	197	375	3	–	1 110	–	2 249	6 978
Centrale overheid	3 925	1 109	–	7	37	7	5	198	–	109	5 397
Locale overheid	2 404	188	14	58	23	16	1	309	–	–	3 013
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	27	173	4	25	41	9	–	5	–	–	284
Huishoudens	2 819	5 531	25 633	1 342	791	10	1	567	–	1 344	38 038
IZW huishoudens	43	275	–	27	44	–	–	–	–	–	389
Buitenland	10 861	9 854	350	461	2 927	–	–	329	–	–	24 782
Totaal betaald inkomen uit vermogen	34 611	26 447	27 933	5 154	14 339	3 203	186	14 872	22	28 120	154 887
1997											
Niet-financiële vennootschappen	1 604	2 881	27	75	545	34	13	435	–	10 665	16 279
Monetaire financiële instellingen	8 069	1 653	72	1 271	2 008	1 774	166	11 164	23	13 884	40 084
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 487	4 445	452	1 824	7 715	1 162	13	2 340	–	5 013	27 451
Overige financiële instellingen	1 279	785	1 062	225	400	3	–	1 135	–	3 876	8 765
Centrale overheid	4 100	941	–	6	37	6	5	185	–	104	5 384
Locale overheid	2 310	190	14	61	26	16	1	209	2	–	2 829
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	18	70	3	27	36	9	–	5	–	–	168
Huishoudens	3 397	5 929	26 721	1 983	682	10	1	590	–	1 575	40 888
IZW huishoudens	50	285	–	30	41	–	–	–	–	–	406
Buitenland	13 443	12 202	378	494	2 737	–	–	326	–	–	29 580
Totaal betaald inkomen uit vermogen	38 757	29 381	28 729	5 996	14 227	3 014	199	16 389	25	35 117	171 834
1998											
Niet-financiële vennootschappen	1 678	2 984	19	93	526	32	13	513	–	6 629	12 487
Monetaire financiële instellingen	8 566	2 361	76	2 538	2 064	1 696	115	12 008	23	14 205	43 652
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 966	4 474	468	1 999	7 843	1 016	7	2 746	–	6 510	30 029
Overige financiële instellingen	2 061	665	1 230	537	425	–	–	1 482	–	4 038	10 438
Centrale overheid	3 136	1 013	–	3	37	7	14	202	–	157	4 569
Locale overheid	2 045	213	16	21	26	12	1	192	2	32	2 560
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	14	44	3	18	32	9	–	3	–	8	131
Huishoudens	3 477	6 194	29 194	1 868	662	10	1	590	–	1 606	43 602
IZW huishoudens	66	306	–	37	38	–	–	–	–	–	447
Buitenland	15 716	15 821	318	1 844	2 704	31	–	273	–	–	36 707
Totaal betaald inkomen uit vermogen	41 725	34 075	31 324	8 958	14 357	2 813	151	18 009	25	33 185	184 622
1999											
Niet-financiële vennootschappen	1 813	3 155	15	96	525	32	9	644	–	11 219	17 508
Monetaire financiële instellingen	9 025	2 378	105	2 906	1 753	1 849	70	13 818	24	16 128	48 056
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 597	4 075	470	2 121	6 979	1 019	9	3 093	–	8 696	31 059
Overige financiële instellingen	2 057	1 079	1 499	390	446	–	–	2 084	–	5 668	13 223
Centrale overheid	2 751	721	–	2	41	8	13	200	–	100	3 836
Locale overheid	2 249	270	17	27	27	14	1	222	1	113	2 941
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	14	64	2	19	32	9	–	4	–	15	159
Huishoudens	4 088	6 019	30 314	2 262	700	11	1	554	–	1 597	45 546
IZW huishoudens	60	291	–	34	37	–	–	–	–	–	422
Buitenland	18 048	17 195	367	1 187	3 255	108	–	314	–	–	40 474
Totaal betaald inkomen uit vermogen	44 702	35 247	32 789	9 044	13 795	3 050	103	20 933	25	43 536	203 224

TABEL R 0.3.1 (slot)
Inkomen uit vermogen naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen inkomen uit vermogen
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
2000											
Niet-financiële vennootschappen	2 210	4 554	26	32	563	40	9	697	–	11 958	20 089
Monetaire financiële instellingen	11 926	3 180	203	3 450	1 803	1 935	71	16 838	24	19 738	59 168
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 282	3 771	468	2 473	5 790	768	17	3 325	–	11 442	32 336
Overige financiële instellingen	1 899	1 001	2 103	594	480	–	–	2 188	–	8 161	16 426
Centrale overheid	3 753	608	–	1	40	5	14	201	–	87	4 709
Locale overheid	2 286	416	16	21	28	14	1	181	1	94	3 058
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	12	72	5	21	292	9	–	5	–	34	450
Huishoudens	3 492	7 476	30 930	1 994	793	9	1	620	–	1 612	46 927
IZW huishoudens	65	316	–	37	44	–	–	–	–	–	462
Buitenland	19 982	22 327	394	2 516	3 034	92	–	428	–	–	48 773
Totaal betaald inkomen uit vermogen	49 907	43 721	34 145	11 139	12 867	2 872	113	24 483	25	53 126	232 398
2001											
Niet-financiële vennootschappen	2 328	4 653	29	27	426	37	8	719	–	6 470	14 697
Monetaire financiële instellingen	11 934	3 975	177	3 151	1 325	1 750	71	17 606	24	22 944	62 957
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 702	3 608	515	3 137	4 828	676	7	2 916	–	11 160	30 549
Overige financiële instellingen	2 574	1 211	2 259	726	240	2	–	2 085	–	6 918	16 015
Centrale overheid	5 414	1 559	–	3	32	5	12	370	–	74	7 469
Locale overheid	2 335	559	17	19	28	12	1	156	1	78	3 206
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	8	57	5	17	428	9	–	3	–	33	560
Huishoudens	3 941	7 826	29 213	3 281	711	9	1	538	–	1 355	46 875
IZW huishoudens	62	331	–	37	42	–	–	–	–	–	472
Buitenland	16 178	24 640	287	3 275	4 321	97	–	438	–	–	49 236
Totaal betaald inkomen uit vermogen	48 476	48 419	32 502	13 673	12 381	2 597	100	24 831	25	49 032	232 036
2002*											
Niet-financiële vennootschappen	2 184	4 024	31	44	399	38	8	691	–	5 206	12 625
Monetaire financiële instellingen	12 019	4 191	114	3 823	1 289	1 728	74	17 772	24	17 531	58 565
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	4 185	2 881	449	3 167	3 569	638	4	2 859	–	11 334	29 086
Overige financiële instellingen	2 549	1 476	1 953	921	231	3	–	2 298	–	6 996	16 427
Centrale overheid	4 693	1 347	–	1	31	4	12	372	–	70	6 530
Locale overheid	2 202	500	15	20	31	11	1	159	1	43	2 983
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	4	17	4	5	360	–	–	1	–	27	418
Huishoudens	4 178	8 477	27 555	2 872	917	9	1	538	–	1 366	45 913
IZW huishoudens	62	321	–	37	35	–	–	–	–	–	455
Buitenland	18 818	19 899	285	2 781	4 676	105	–	504	–	–	47 068
Totaal betaald inkomen uit vermogen	50 894	43 133	30 406	13 671	11 538	2 536	100	25 194	25	42 573	220 070
2003*											
Niet-financiële vennootschappen	1 968	2 888	24	45	385	39	3	628	–	12 728	18 708
Monetaire financiële instellingen	11 760	3 847	77	3 695	1 214	1 833	39	18 733	23	14 635	55 856
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 793	2 489	442	3 066	3 090	589	4	2 803	–	11 024	27 300
Overige financiële instellingen	2 057	1 529	1 558	1 013	205	2	–	3 068	–	4 898	14 330
Centrale overheid	5 285	506	–	1	30	3	7	402	–	67	6 301
Locale overheid	1 997	447	15	19	28	10	1	159	1	46	2 723
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	3	12	4	3	232	–	–	1	–	17	272
Huishoudens	3 497	7 883	28 462	2 667	886	9	1	471	–	1 346	45 222
IZW huishoudens	56	324	–	36	34	–	–	–	–	–	450
Buitenland	20 841	18 707	281	3 978	4 928	104	–	643	–	–	49 482
Totaal betaald inkomen uit vermogen	51 257	38 632	30 863	14 523	11 032	2 589	55	26 908	24	44 761	220 644

TABEL R 0.3.2
Rente naar tegensectoren

	van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen rente
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6		
<i>mln euro</i>												
1996												
Niet-financiële vennootschappen	658	2 691	24	65	517	36	11	408	–	1 755	6 165	
Monetaire financiële instellingen	7 440	1 875	79	1 197	2 014	1 869	159	9 657	22	10 996	35 308	
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 033	3 908	461	839	7 570	1 253	9	2 275	–	2 705	22 053	
Overige financiële instellingen	962	429	82	173	375	3	–	1 110	–	526	3 660	
Centrale overheid	316	135	–	6	37	7	5	133	–	109	748	
Locale overheid	1 611	156	–	35	23	16	1	9	–	–	1 851	
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	27	173	4	25	41	9	–	5	–	–	284	
Huishoudens	154	5 299	11	43	773	5	1	567	–	726	7 579	
IZW huishoudens	–	216	–	–	44	–	–	–	–	–	260	
Buitenland	2 432	9 699	49	151	2 927	–	–	27	–	–	15 285	
Totaal betaalde rente	16 633	24 581	710	2 534	14 321	3 198	186	14 191	22	16 817	93 193	
1997												
Niet-financiële vennootschappen	681	2 881	27	75	545	34	13	435	–	2 029	6 720	
Monetaire financiële instellingen	7 750	1 646	72	1 255	2 008	1 774	166	11 164	23	12 577	38 435	
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 278	4 185	452	915	7 715	1 162	13	2 326	–	3 484	23 530	
Overige financiële instellingen	1 118	642	98	193	400	3	–	1 135	–	588	4 177	
Centrale overheid	242	99	–	5	37	6	5	111	–	104	609	
Locale overheid	1 547	157	–	38	26	16	1	5	2	–	1 792	
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	18	70	3	27	36	9	–	5	–	–	168	
Huishoudens	139	5 556	9	16	665	5	1	590	–	820	7 801	
IZW huishoudens	1	217	–	–	41	–	–	–	–	–	259	
Buitenland	2 899	12 041	55	158	2 737	–	–	32	–	–	17 922	
Totaal betaalde rente	17 673	27 494	716	2 682	14 210	3 009	199	15 803	25	19 602	101 413	
1998												
Niet-financiële vennootschappen	817	2 984	19	93	526	32	13	513	–	1 790	6 787	
Monetaire financiële instellingen	8 299	2 356	76	2 501	2 064	1 696	115	12 008	23	13 907	43 045	
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 549	4 202	468	780	7 843	1 016	7	2 730	–	4 490	25 085	
Overige financiële instellingen	1 879	572	140	491	425	–	–	1 482	–	828	5 817	
Centrale overheid	289	173	–	2	37	7	14	132	–	108	762	
Locale overheid	1 294	174	–	–	26	12	1	7	2	32	1 548	
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	14	44	3	18	32	9	–	3	–	8	131	
Huishoudens	114	5 473	9	29	647	5	1	590	–	772	7 640	
IZW huishoudens	1	219	–	–	38	–	–	–	–	–	258	
Buitenland	2 564	15 450	60	385	2 704	31	–	41	–	–	21 235	
Totaal betaalde rente	18 820	31 647	775	4 299	14 342	2 808	151	17 506	25	21 935	112 308	
1999												
Niet-financiële vennootschappen	840	3 155	15	96	525	32	9	644	–	2 391	7 707	
Monetaire financiële instellingen	8 642	2 365	105	2 716	1 753	1 849	70	13 818	24	14 703	46 045	
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	3 536	3 845	470	810	6 979	1 019	9	3 077	–	5 302	25 047	
Overige financiële instellingen	1 797	616	139	386	446	–	–	2 084	–	1 001	6 469	
Centrale overheid	326	136	–	1	41	8	13	133	–	99	757	
Locale overheid	1 320	229	1	–	27	14	1	4	1	113	1 710	
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	14	64	2	19	32	9	–	4	–	15	159	
Huishoudens	125	5 523	11	80	688	5	1	554	–	765	7 752	
IZW huishoudens	1	209	–	–	37	–	–	–	–	–	247	
Buitenland	2 984	17 321	66	626	3 255	108	–	39	–	–	24 399	
Totaal betaalde rente	19 585	33 463	809	4 734	13 783	3 044	103	20 357	25	24 389	120 292	

TABEL R 0.3.2 (slot)
Rente naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen rente
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
2000											
Niet-financiële vennootschappen	840	4 554	26	32	563	40	9	697	–	2 889	9 650
Monetaire financiële instellingen	11 501	3 053	203	2 967	1 803	1 935	71	16 838	24	16 955	55 350
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	2 852	3 528	468	891	5 790	768	17	3 309	–	6 442	24 065
Overige financiële instellingen	1 413	984	256	448	480	–	–	2 188	–	1 080	6 849
Centrale overheid	415	104	–	1	40	5	14	152	–	87	818
Locale overheid	1 394	374	4	1	28	14	1	5	1	94	1 916
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	12	72	5	21	292	9	–	5	–	34	450
Huishoudens	178	6 229	15	171	779	4	1	620	–	776	8 773
IZW huishoudens	2	229	–	–	44	–	–	–	–	–	275
Buitenland	4 114	21 795	72	729	3 034	92	–	60	–	–	29 896
Totaal betaalde rente	22 721	40 922	1 049	5 261	12 853	2 867	113	23 874	25	28 357	138 042
2001											
Niet-financiële vennootschappen	897	4 653	29	27	426	37	8	719	–	3 377	10 173
Monetaire financiële instellingen	11 383	3 890	177	2 866	1 325	1 750	71	17 606	24	20 597	59 689
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	2 837	3 392	515	931	4 828	676	7	2 888	–	6 918	22 992
Overige financiële instellingen	2 064	1 189	285	518	240	2	–	2 085	–	1 832	8 215
Centrale overheid	478	107	–	2	32	5	12	322	–	74	1 032
Locale overheid	1 368	509	6	0	28	12	1	2	1	78	2 005
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	8	57	5	17	428	9	–	3	–	33	560
Huishoudens	170	6 133	15	205	693	4	1	538	–	587	8 346
IZW huishoudens	2	249	–	–	42	–	–	–	–	–	293
Buitenland	5 712	23 791	80	1 770	4 321	97	–	81	–	–	35 852
Totaal betaalde rente	24 919	43 970	1 112	6 336	12 363	2 592	100	24 244	25	33 496	149 157
2002*											
Niet-financiële vennootschappen	845	4 024	31	44	399	38	8	691	–	3 321	9 401
Monetaire financiële instellingen	11 560	4 125	114	3 444	1 289	1 728	74	17 772	24	16 117	56 247
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	2 591	2 726	449	847	3 569	638	4	2 843	–	7 735	21 402
Overige financiële instellingen	2 019	1 455	204	705	231	3	–	2 298	–	2 006	8 921
Centrale overheid	439	94	–	1	31	4	12	320	–	70	971
Locale overheid	1 295	446	4	1	31	11	1	2	1	43	1 835
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	4	17	4	5	360	–	–	1	–	27	418
Huishoudens	183	6 582	15	196	901	5	1	538	–	636	9 057
IZW huishoudens	1	239	–	–	35	–	–	–	–	–	275
Buitenland	5 745	19 463	82	2 388	4 676	105	–	82	–	–	32 541
Totaal betaalde rente	24 682	39 171	903	7 631	11 522	2 532	100	24 547	25	29 955	141 068
2003*											
Niet-financiële vennootschappen	748	2 888	24	45	385	39	3	628	–	3 395	8 155
Monetaire financiële instellingen	11 322	3 784	77	3 333	1 214	1 833	39	18 733	23	12 230	52 588
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	2 219	2 336	442	775	3 090	589	4	2 794	–	7 470	19 719
Overige financiële instellingen	1 683	1 514	158	861	205	2	–	3 068	–	2 033	9 524
Centrale overheid	477	90	–	1	30	3	7	347	–	67	1 022
Locale overheid	1 181	394	4	1	28	10	1	2	1	46	1 668
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	3	12	4	3	232	–	–	1	–	17	272
Huishoudens	170	5 677	12	171	870	5	1	471	–	591	7 968
IZW huishoudens	1	235	–	–	34	–	–	–	–	–	270
Buitenland	6 121	18 091	78	2 981	4 928	104	–	83	–	–	32 386
Totaal betaalde rente	23 925	35 021	799	8 171	11 016	2 585	55	26 127	24	25 849	133 572

Transactie-matrices

TABEL R 0.3.3
Dividenden naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen dividenden
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
1996											
Niet-financiële vennootschappen	897	–	–	–	–	–	–	–	–	4 974	5 871
Monetaire financiële instellingen	247	9	–	8	–	–	–	–	–	519	783
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 135	256	–	928	–	–	–	–	–	1 710	4 029
Overige financiële instellingen	136	149	1 286	24	–	–	–	–	–	753	2 348
Centrale overheid	1 373	974	–	1	–	–	–	–	–	–	2 348
Locale overheid	269	32	–	–	–	–	–	–	–	–	301
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 055	232	–	1 299	–	–	–	–	–	438	4 024
IZW huishoudens	43	59	–	27	–	–	–	–	–	–	129
Buitenland	6 470	91	–	288	–	–	–	–	–	–	6 849
Totaal betaalde dividenden	12 625	1 802	1 286	2 575	–	–	–	–	–	8 394	26 682
1997											
Niet-financiële vennootschappen	899	–	–	–	–	–	–	–	–	5 872	6 771
Monetaire financiële instellingen	319	7	–	16	–	–	–	–	–	350	692
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 209	260	–	909	–	–	–	–	–	1 429	3 807
Overige financiële instellingen	161	143	964	32	–	–	–	–	–	1 748	3 048
Centrale overheid	1 445	842	–	1	–	–	–	–	–	–	2 288
Locale overheid	321	33	–	–	–	–	–	–	–	–	354
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 632	373	–	1 967	–	–	–	–	–	526	5 498
IZW huishoudens	49	68	–	30	–	–	–	–	–	–	147
Buitenland	7 671	100	–	319	–	–	–	–	–	–	8 090
Totaal betaalde dividenden	14 706	1 826	964	3 274	–	–	–	–	–	9 925	30 695
1998											
Niet-financiële vennootschappen	838	–	–	–	–	–	–	–	–	6 697	7 535
Monetaire financiële instellingen	267	5	–	37	–	–	–	–	–	218	527
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 417	272	–	1 219	–	–	–	–	–	1 945	4 853
Overige financiële instellingen	182	93	1 090	46	–	–	–	–	–	1 632	3 043
Centrale overheid	1 340	840	–	1	–	–	–	–	–	49	2 230
Locale overheid	331	39	–	–	–	–	–	–	–	–	370
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 733	721	–	1 839	–	–	–	–	–	563	5 856
IZW huishoudens	65	87	–	37	–	–	–	–	–	–	189
Buitenland	8 404	103	–	333	–	–	–	–	–	–	8 840
Totaal betaalde dividenden	15 577	2 160	1 090	3 512	–	–	–	–	–	11 104	33 443
1999											
Niet-financiële vennootschappen	949	–	–	–	–	–	–	–	–	6 080	7 029
Monetaire financiële instellingen	383	13	–	190	–	–	–	–	–	309	895
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 061	230	–	1 311	–	–	–	–	–	3 377	5 979
Overige financiële instellingen	260	463	1 360	4	–	–	–	–	–	2 208	4 295
Centrale overheid	1 327	585	–	1	–	–	–	–	–	1	1 914
Locale overheid	384	41	–	–	–	–	–	–	–	–	425
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	3 305	496	–	2 182	–	–	–	–	–	578	6 561
IZW huishoudens	59	82	–	34	–	–	–	–	–	–	175
Buitenland	9 496	113	–	351	–	–	–	–	–	–	9 960
Totaal betaalde dividenden	17 224	2 023	1 360	4 073	–	–	–	–	–	12 553	37 233

TABEL R 0.3.3 (slot)
Dividenden naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen dividenden
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
2000											
Niet-financiële vennootschappen	1 346	–	–	–	–	–	–	–	–	10 442	11 788
Monetaire financiële instellingen	425	127	–	483	–	–	–	–	–	736	1 771
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 430	243	–	1 582	–	–	–	–	–	4 958	8 213
Overige financiële instellingen	486	17	1 847	146	–	–	–	–	–	2 552	5 048
Centrale overheid	1 597	504	–	–	–	–	–	–	–	–	2 101
Locale overheid	492	42	–	–	–	–	–	–	–	–	534
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 591	1 247	–	1 823	–	–	–	–	–	578	6 239
IZW huishoudens	63	87	–	37	–	–	–	–	–	–	187
Buitenland	11 664	422	–	389	–	–	–	–	–	–	12 475
Totaal betaalde dividenden	20 094	2 689	1 847	4 460	–	–	–	–	–	19 266	48 356
2001											
Niet-financiële vennootschappen	1 410	–	–	–	–	–	–	–	–	11 058	12 468
Monetaire financiële instellingen	551	85	–	285	–	–	–	–	–	1 307	2 228
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	865	216	–	2 206	–	–	–	–	–	4 217	7 504
Overige financiële instellingen	510	22	1 974	208	–	–	–	–	–	2 046	4 760
Centrale overheid	2 115	1 452	–	1	–	–	–	–	–	–	3 568
Locale overheid	541	50	–	–	–	–	–	–	–	–	591
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 969	1 693	–	3 076	–	–	–	–	–	577	8 315
IZW huishoudens	60	82	–	37	–	–	–	–	–	–	179
Buitenland	13 016	549	–	459	–	–	–	–	–	–	14 024
Totaal betaalde dividenden	22 037	4 149	1 974	6 272	–	–	–	–	–	19 205	53 637
2002*											
Niet-financiële vennootschappen	1 319	–	–	–	–	–	–	–	–	8 332	9 651
Monetaire financiële instellingen	459	66	–	379	–	–	–	–	–	700	1 604
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 594	155	–	2 320	–	–	–	–	–	3 572	7 641
Overige financiële instellingen	530	21	1 749	216	–	–	–	–	–	1 768	4 284
Centrale overheid	1 620	1 253	–	–	–	–	–	–	–	–	2 873
Locale overheid	498	54	–	–	–	–	–	–	–	–	552
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	3 142	1 895	–	2 676	–	–	–	–	–	557	8 270
IZW huishoudens	61	82	–	37	–	–	–	–	–	–	180
Buitenland	11 214	612	–	499	–	–	–	–	–	–	12 325
Totaal betaalde dividenden	20 437	4 138	1 749	6 127	–	–	–	–	–	14 929	47 380
2003*											
Niet-financiële vennootschappen	1 201	–	–	–	–	–	–	–	–	8 705	9 906
Monetaire financiële instellingen	438	63	–	362	–	–	–	–	–	669	1 532
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	1 574	153	–	2 291	–	–	–	–	–	3 529	7 547
Overige financiële instellingen	374	15	1 400	152	–	–	–	–	–	1 080	3 021
Centrale overheid	1 761	416	–	–	–	–	–	–	–	–	2 177
Locale overheid	438	53	–	–	–	–	–	–	–	–	491
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	2 574	2 206	–	2 496	–	–	–	–	–	562	7 838
IZW huishoudens	55	89	–	36	–	–	–	–	–	–	180
Buitenland	10 595	534	–	483	–	–	–	–	–	–	11 612
Totaal betaalde dividenden	19 010	3 529	1 400	5 820	–	–	–	–	–	14 545	44 304

TABEL R 0.3.4
Overige inkomensoverdrachten n.e.g. naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen overige inkomensoverdrachten
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
1996											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	31	–	30	424	485
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	55	–	9	–	–	–	64
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	28	–	–	–	4 049	10	319	476	–	202	5 084
Locale overheid	6	–	3	–	33 293	3 220	–	164	29	184	36 899
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	2 686	–	–	–	–	–	2 700
Huishoudens	170	–	–	–	15	146	–	–	300	695	1 326
IZW huishoudens	250	–	–	–	139	157	–	1 742	108	–	2 396
Buitenland	3	–	–	–	3 118	–	–	489	487	–	4 097
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	457	–	17	–	43 355	3 533	359	2 871	954	1 505	53 051
1997											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	38	–	32	441	511
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	20	–	5	–	–	–	25
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	37	–	–	–	4 008	10	390	444	4	207	5 100
Locale overheid	25	–	–	–	33 785	3 625	–	170	29	174	37 808
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	3 676	–	–	–	–	–	3 690
Huishoudens	177	–	–	–	35	139	–	–	331	792	1 474
IZW huishoudens	263	–	–	–	181	193	–	1 830	114	–	2 581
Buitenland	9	–	–	–	3 380	–	–	702	622	–	4 713
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	511	–	14	–	45 085	3 967	433	3 146	1 132	1 614	55 902
1998											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	14	–	34	547	595
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	12	–	–	–	–	–	12
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	319	–	–	–	4 174	11	369	476	–	244	5 593
Locale overheid	9	–	–	–	35 144	3 611	–	142	29	165	39 100
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	13	–	3 146	–	–	–	–	–	3 159
Huishoudens	188	–	–	–	87	400	–	–	425	797	1 897
IZW huishoudens	302	–	–	–	195	104	–	2 008	118	–	2 727
Buitenland	10	–	–	–	3 721	–	–	554	605	–	4 890
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	828	–	13	–	46 479	4 126	383	3 180	1 211	1 753	57 973
1999											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	–	–	40	632	672
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	10	–	–	–	–	–	10
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	35	–	–	–	4 490	30	593	528	–	276	5 952
Locale overheid	8	–	–	–	37 440	3 525	–	164	24	60	41 221
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	3 195	–	–	–	–	–	3 209
Huishoudens	145	–	–	–	284	479	–	–	511	869	2 288
IZW huishoudens	303	–	–	–	223	107	–	2 243	128	–	3 004
Buitenland	10	–	–	–	3 912	–	–	355	703	–	4 980
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	501	–	14	–	49 554	4 141	593	3 290	1 406	1 837	61 336

TABEL R 0.3.4 (slot)
Overige inkomensoverdrachten n.e.g. naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen overige inkomensoverdrachten
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
2000											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	–	–	45	682	727
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	11	–	–	–	–	–	11
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	48	–	–	–	4 879	40	706	640	–	284	6 597
Locale overheid	5	–	–	–	40 101	3 950	–	160	22	113	44 351
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	3 117	–	–	–	–	–	3 131
Huishoudens	186	1	5	23	130	585	–	–	560	1 244	2 734
IZW huishoudens	308	20	11	74	1 254	132	–	2 123	134	–	4 056
Buitenland	10	1	5	23	4 466	–	–	632	828	–	5 965
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	557	22	35	120	53 958	4 707	706	3 555	1 589	2 323	67 572
2001											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	–	–	49	619	668
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	14	–	–	–	–	–	14
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	40	–	1	–	5 538	77	919	745	–	308	7 628
Locale overheid	10	–	–	–	44 037	4 184	–	169	23	6	48 429
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	4 912	–	–	–	–	–	4 926
Huishoudens	193	–	–	–	213	672	–	–	639	1 335	3 052
IZW huishoudens	342	–	–	–	1 285	129	–	2 344	150	–	4 250
Buitenland	10	–	–	–	4 672	–	–	955	779	–	6 416
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	595	–	15	–	60 671	5 062	919	4 213	1 640	2 268	75 383
2002*											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	–	–	–	–	55	676	731
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	46	–	–	–	–	–	46
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	37	–	1	–	5 667	48	959	792	–	261	7 765
Locale overheid	12	–	–	–	46 978	4 580	–	170	22	–	51 762
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	14	–	8 388	–	–	–	–	–	8 402
Huishoudens	200	–	–	–	216	725	–	–	703	1 526	3 370
IZW huishoudens	391	–	–	–	1 229	130	–	2 441	149	–	4 340
Buitenland	10	–	–	–	5 324	–	–	1 066	775	–	7 175
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	650	–	15	–	67 848	5 483	959	4 469	1 704	2 463	83 591
2003*											
Niet-financiële vennootschappen	24	–	–	–	–	–	–	116	58	678	876
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	38	–	–	–	–	–	38
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	42	–	1	–	5 812	33	817	843	–	290	7 838
Locale overheid	13	–	–	–	49 883	4 841	–	194	20	–	54 951
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	9 661	–	–	–	–	–	9 661
Huishoudens	335	–	–	–	265	740	–	–	741	1 678	3 759
IZW huishoudens	412	–	–	–	1 204	139	–	2 572	157	–	4 484
Buitenland	10	–	–	–	5 229	–	–	1 279	817	–	7 335
Totaal betaalde ov. Inkomensoverdr.	836	–	1	–	72 092	5 753	817	5 004	1 793	2 646	88 942

TABEL R 0.3.5
Kapitaaloverdrachten naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen kapitaaloverdrachten
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
1996											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	232	732	–	–	–	–	964
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	156	–	–	–	–	–	156
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	59	–	–	–	–	–	59
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	717	–	10	–	763	34	–	895	–	33	2 452
Locale overheid	84	–	–	–	2 255	353	–	4	–	14	2 710
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	49	–	28	4	18	–	–	1 069	1 168
IZW huishoudens	–	–	–	–	60	13	–	124	–	–	197
Buitenland	–	–	–	–	521	–	–	2 378	–	–	2 899
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	801	–	59	–	4 074	1 136	18	3 401	–	1 116	10 605
1997											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	60	560	–	–	–	–	620
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	63	–	–	–	–	–	63
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	45	–	–	–	–	–	45
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	48	–	–	–	971	38	–	954	–	71	2 082
Locale overheid	86	–	–	–	3 303	382	–	5	–	19	3 795
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	953	–	–	–	–	–	953
Huishoudens	–	–	45	–	30	6	17	–	–	1 011	1 109
IZW huishoudens	–	–	–	–	56	11	–	158	–	–	225
Buitenland	–	–	–	–	476	–	–	2 062	–	–	2 538
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	134	–	45	–	5 957	997	17	3 179	–	1 101	11 430
1998											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	288	936	–	–	–	–	1 224
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	75	–	–	–	–	–	75
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	725	–	–	–	–	–	725
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	36	–	–	–	1 115	39	–	1 126	–	76	2 392
Locale overheid	87	–	–	–	1 813	276	–	6	–	18	2 200
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	43	–	16	4	18	–	–	1 023	1 104
IZW huishoudens	–	53	–	–	60	14	–	157	–	–	284
Buitenland	–	–	–	–	432	–	–	1 420	–	–	1 852
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	123	53	43	–	4 524	1 269	18	2 709	–	1 117	9 856
1999											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	483	1 217	–	–	–	–	1 700
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	59	–	–	–	–	–	59
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	– 6	–	–	–	–	–	– 6
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	41	–	–	–	1 577	52	–	1 301	–	45	3 016
Locale overheid	102	–	–	–	2 103	286	–	7	–	103	2 601
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	39	–	14	5	17	–	–	1 740	1 815
IZW huishoudens	–	–	–	–	70	14	–	223	–	–	307
Buitenland	–	–	–	–	464	–	–	2 012	–	–	2 476
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	143	–	39	–	4 764	1 574	17	3 543	–	1 888	11 968

TABEL R 0.3.5 (slot)
Kapitaaloverdrachten naar tegensectoren

van	Niet-financiële vennootschappen	Monetaire financiële instellingen	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële instellingen	Centrale overheid	Lokale overheid	Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	Huishoudens	IZW huishoudens	Buitenland	Totaal ontvangen kapitaaloverdrachten
aan	S 1	S 2.1	S 2.2	S 2.3	S 3.1	S 3.2	S 3.3	S 4	S 5	S 6	
<i>mln euro</i>											
2000											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	571	1 230	–	–	–	–	1 801
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	28	–	–	–	–	–	28
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	45	–	–	–	–	–	45
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	47	–	–	–	1 891	78	–	1 500	–	46	3 562
Locale overheid	99	–	–	–	2 712	307	–	4	–	35	3 157
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	35	–	13	5	17	–	–	1 219	1 289
IZW huishoudens	–	–	–	–	115	14	–	253	–	–	382
Buitenland	–	–	–	–	422	–	–	2 091	–	–	2 513
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	146	–	35	–	5 797	1 634	17	3 848	–	1 300	12 777
2001											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	1 545	1 314	–	–	–	–	2 859
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	37	–	–	–	–	–	37
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	20	–	–	–	–	–	20
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	73	–	–	–	2 311	52	–	1 309	–	120	3 865
Locale overheid	100	–	–	–	2 392	571	–	4	–	61	3 128
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	31	–	9	82	17	–	–	1 413	1 552
IZW huishoudens	–	–	–	–	140	15	–	226	–	–	381
Buitenland	–	–	–	–	425	–	–	1 988	–	–	2 413
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	173	–	31	–	6 879	2 034	17	3 527	–	1 594	14 255
2002*											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	350	1 336	–	–	–	–	1 686
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	59	–	–	–	–	–	59
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	27	–	–	–	–	–	27
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	100	–	–	–	2 350	7	–	1 699	–	56	4 212
Locale overheid	80	–	–	–	2 159	484	–	1	–	22	2 746
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Huishoudens	–	–	30	–	5	70	17	–	–	1 232	1 354
IZW huishoudens	–	–	–	–	175	15	–	203	–	–	393
Buitenland	–	–	–	–	318	–	–	1 829	–	–	2 147
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	180	–	30	–	5 443	1 912	17	3 732	–	1 310	12 624
2003*											
Niet-financiële vennootschappen	–	–	–	–	396	1 500	–	–	–	–	1 896
Monetaire financiële instellingen	–	–	–	–	66	–	–	–	–	–	66
Verzekeringsinst. en pensioenfondsen	–	–	–	–	23	–	–	–	–	–	23
Overige financiële instellingen	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Centrale overheid	91	–	–	–	2 171	15	–	1 463	–	74	3 814
Locale overheid	87	–	–	–	3 076	447	–	1	–	22	3 633
Wettelijke sociale verzekeringsinst.	–	–	–	–	2 257	–	–	–	–	–	2 257
Huishoudens	–	–	30	–	5	53	–	–	–	1 184	1 272
IZW huishoudens	–	–	–	–	113	16	–	214	–	–	343
Buitenland	–	–	–	–	334	–	–	1 722	–	–	2 056
Totaal betaalde kapitaaloverdrachten	178	–	30	–	8 441	2 031	–	3 400	–	1 280	15 360

Rekeningenstelsel: financiële balansen

TABEL R 1.B
Financiële balansen van de sector niet-financiële vennootschappen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans
1 000 mln euro										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,6	0,1	-0,0	0,6	0,1	-0,0	0,7	-0,0	-0,0	0,6
Girale deposito's	32,2	6,1	0,1	38,4	4,2	0,2	42,8	5,3	7,6	55,6
Overige deposito's	29,3	-4,7	-0,1	24,5	2,7	0,1	27,3	7,1	-1,5	32,8
Kortlopende waardepapieren	0,6	0,0	-	0,6	1,0	0,1	1,7	0,7	0,4	2,9
Obligaties	8,0	0,9	0,2	9,1	1,5	-0,0	10,6	-0,3	0,1	10,4
Kortlopende leningen	25,9	5,7	0,3	32,0	3,6	1,3	36,8	7,3	-3,6	40,5
Langlopende leningen	38,9	5,3	0,8	45,0	8,0	2,3	55,2	14,7	-10,3	59,6
Aandelen en overige deelnemingen	89,6	10,7	3,7	104,1	6,4	3,6	114,1	8,7	-12,7	110,1
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	3,4	0,3	0,0	3,7	0,2	-	3,9	0,3	-0,0	4,2
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	-14,2	0,8	-1,2	-14,6	1,2	1,2	-12,2	2,1	-2,4	-12,6
Totaal vorderingen	214,4	25,3	3,8	243,4	28,9	8,6	280,9	45,9	-22,5	304,3
SCHULDEN										
Kortlopende waardepapieren	0,6	-0,0	0,1	0,7	-0,0	-0,1	0,6	-0,0	-0,0	0,5
Obligaties	12,8	1,3	-0,4	13,7	0,8	-0,1	14,4	3,3	0,6	18,2
Kortlopende leningen	66,1	7,4	0,5	73,9	9,3	-0,2	83,1	19,1	1,6	103,8
Langlopende leningen	181,1	6,1	0,8	188,0	10,9	2,4	201,2	11,4	-3,4	209,2
Aandelen en overige deelnemingen	284,9	9,2	58,4	352,5	4,9	100,0	457,3	16,4	33,7	507,4
Totaal schulden	545,5	23,9	59,4	628,8	25,9	101,9	756,6	50,1	32,4	839,1
Financieel vermogen	-331,2	1,4	-55,6	-385,4	3,0	-93,3	-475,7	-4,3	-54,9	-534,8

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

TABEL R 2.B
Financiële balansen van de sector financiële instellingen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans
1 000 mln euro										
VORDERINGEN										
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	17,0	-2,6	2,2	16,7	0,6	-4,4	12,9	-1,2	-0,7	11,0
Chartaal geld	1,6	0,2	-	1,8	0,0	0,0	1,8	-0,0	0,0	1,8
Girale deposito's	14,1	-0,6	0,0	13,5	4,8	-0,0	18,3	7,9	6,0	32,2
Overige deposito's	105,6	0,3	0,6	106,5	-10,8	1,7	97,4	17,9	49,3	164,6
Kortlopende waardepapieren	24,9	-1,9	0,3	23,3	0,2	3,2	26,6	-1,6	-9,7	15,3
Obligaties	176,1	39,9	4,7	220,7	46,8	2,5	270,0	47,9	27,5	345,3
Kortlopende leningen	113,7	20,7	-0,2	134,2	33,4	-0,1	167,5	12,5	-16,7	163,3
Langlopende leningen	465,9	20,3	-0,6	485,6	33,9	-0,8	518,8	43,6	19,1	581,5
Aandelen en overige deelnemingen	174,1	9,7	45,3	229,1	14,4	59,9	303,3	36,0	64,8	404,2
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	1,4	-1,7	0,3	0,0	-9,5	-0,5	-9,9	-4,7	1,3	-13,4
Totaal vorderingen	1094,5	84,3	52,6	1231,4	113,8	61,4	1406,6	158,3	140,9	1705,8
SCHULDEN										
Chartaal geld	17,5	0,2	-	17,7	0,2	-	17,9	-0,6	0,0	17,3
Girale deposito's	81,0	13,7	0,1	94,8	3,4	0,1	98,2	24,7	24,9	147,8
Spaartegoeden (in euro's)	107,8	8,0	0,0	115,9	4,1	0,0	120,0	9,7	-6,9	122,7
Overige deposito's	170,5	7,2	-	177,7	33,0	0,5	211,2	48,9	38,1	298,1
Kortlopende waardepapieren	9,2	-1,9	-	7,3	2,9	0,0	10,2	-2,7	2,3	9,8
Obligaties	68,8	12,7	1,1	82,6	14,5	1,0	98,2	14,9	12,0	125,1
Kortlopende leningen	32,9	9,4	-0,8	41,5	16,0	0,6	58,1	9,7	-17,3	50,5
Langlopende leningen	85,5	3,5	-0,3	88,7	5,0	-0,4	93,3	11,5	9,8	114,6
Aandelen en overige deelnemingen	145,1	3,0	39,9	188,0	4,2	50,7	243,0	11,6	78,6	333,1
Pensioen- en levensverzekeringstechnische voorzieningen	376,6	22,7	26,1	425,4	24,0	32,6	482,0	26,4	34,6	543,1
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	14,1	0,9	0,4	15,3	0,4	0,2	16,0	1,5	0,6	18,1
Totaal schulden	1109,0	79,4	66,5	1254,9	107,8	85,3	1448,1	155,5	176,6	1780,2
Financieel vermogen	-14,5	4,8	-13,9	-23,5	6,0	-23,9	-41,5	2,8	-35,7	-74,4

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,6	0,0	0,0	0,7	0,2	0,0	0,9	0,3	-	1,1	0,1	-0,1	1,2	0,3	-	1,5
55,6	6,4	0,0	62,0	5,1	1,4	68,5	14,0	1,4	83,8	-0,2	-0,2	83,5	3,0	-0,0	86,5
32,8	3,2	-0,1	35,9	12,7	-1,5	47,1	1,9	0,8	49,8	6,4	1,7	57,9	-4,1	-1,7	52,2
2,9	-0,0	0,0	2,9	1,2	-0,0	4,1	0,6	-0,7	3,9	3,3	-0,1	7,1	-1,2	-	5,9
10,4	1,4	-0,7	11,1	-0,1	-0,7	10,4	1,7	-0,0	12,1	0,9	-1,7	11,3	-0,1	-0,6	10,6
40,5	14,9	4,4	59,8	13,8	0,4	74,0	20,7	0,6	95,3	8,6	-2,1	101,8	2,7	-	104,5
59,6	16,3	4,3	80,2	22,8	0,6	103,7	16,8	-0,2	120,3	6,1	-3,5	122,9	0,6	-0,1	123,4
110,1	11,7	17,1	139,0	25,6	-3,8	160,8	-4,2	-19,3	137,4	20,5	-20,0	137,9	30,7	-4,2	164,4
4,2	0,4	0,1	4,7	0,3	-	5,0	0,2	-	5,2	0,2	-	5,4	0,0	-	5,5
-12,6	1,3	-0,2	-11,5	-2,1	-0,1	-13,8	5,2	-0,1	-8,7	4,0	-	-4,7	-3,9	-	-8,5
304,3	55,4	24,9	384,6	79,7	-3,7	460,6	57,2	-17,5	500,3	49,8	-25,8	524,3	28,2	-6,6	545,9
0,5	0,2	-	0,8	-0,5	-	0,3	-0,2	-	0,1	0,7	-0,7	0,0	1,9	-0,0	1,9
18,2	6,3	0,2	24,8	25,6	-2,1	48,3	7,5	-0,1	55,7	-3,9	1,6	53,4	0,4	-1,8	52,0
103,8	19,5	0,3	123,5	15,4	0,0	138,9	4,4	-2,4	141,0	15,1	-6,3	149,8	-5,3	-	144,5
209,2	17,7	4,2	231,1	16,4	5,4	252,9	20,3	1,8	275,0	23,9	-2,7	296,3	2,1	0,5	298,8
507,4	11,6	153,0	672,0	21,2	-41,6	651,5	18,7	-90,0	580,2	9,7	-119,7	470,1	15,8	4,3	490,2
839,1	55,4	157,7	1052,1	78,2	-38,3	1092,0	50,7	-90,7	1052,0	45,5	-127,9	969,6	14,9	3,0	987,5
-534,8	0,1	-132,8	-667,5	1,6	34,6	-631,4	6,6	73,2	-551,7	4,3	102,1	-445,2	13,3	-9,6	-441,6

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
11,0	-0,5	1,5	12,0	-1,5	0,2	10,7	0,4	0,7	11,7	-0,2	0,1	11,6	-0,8	-0,2	10,7
1,8	-0,1	-0,0	1,7	0,0	-	1,7	1,1	0,1	3,0	-0,4	0,0	2,6	-0,1	-	2,5
32,2	-5,1	1,0	28,1	19,5	0,6	48,3	-9,1	-0,7	38,4	6,2	-1,7	42,9	19,7	-2,9	59,7
164,6	-3,7	8,0	168,8	10,7	5,7	185,2	82,0	1,5	268,7	33,0	-17,5	284,2	57,7	-20,8	321,1
15,3	3,4	0,9	19,6	-9,1	-0,2	10,4	-0,5	0,0	9,8	-2,4	-0,0	7,4	2,2	-0,0	9,5
345,3	13,1	-16,2	342,2	45,2	0,4	387,8	23,0	10,1	420,8	45,7	-3,1	463,5	44,8	-10,8	497,5
163,3	31,6	2,2	197,0	-7,7	4,0	193,3	20,2	0,3	213,8	32,4	-10,5	235,7	-4,4	-6,6	224,8
581,5	59,2	1,5	642,2	61,5	-5,0	698,7	59,3	5,2	763,2	47,8	-2,1	808,9	61,6	-0,0	870,6
404,2	40,9	89,1	534,2	47,5	-26,7	555,0	60,3	-91,3	523,9	23,6	-115,1	432,5	14,2	43,1	489,7
-13,4	3,5	-1,1	-11,0	1,7	2,1	-7,2	-7,1	-1,9	-16,2	-0,0	1,1	-15,1	1,8	0,3	-13,0
1705,8	142,3	86,7	1934,9	167,9	-18,9	2083,8	229,5	-76,1	2237,2	185,7	-148,8	2274,2	196,7	2,1	2472,9
17,3	0,4	-	17,7	-0,3	-	17,4	-7,0	-	10,4	7,6	-0,6	17,4	3,8	-	21,2
147,8	8,8	2,2	158,7	21,8	1,3	181,8	35,8	1,5	219,1	-3,7	-3,8	211,6	38,4	-3,3	246,7
122,7	8,4	-	131,1	3,5	-	134,6	18,5	-	153,1	15,0	-	168,1	19,2	-	187,3
298,1	7,7	12,7	318,5	27,1	8,6	354,3	58,6	7,8	420,6	60,1	-20,5	460,2	13,7	-15,0	458,9
9,8	10,2	0,0	20,0	1,3	-	21,3	9,6	-0,7	30,2	6,3	-	36,6	-2,9	-	33,7
125,1	36,9	-9,6	152,3	37,5	-0,8	189,0	54,0	2,1	245,2	48,6	3,6	297,4	63,8	-12,6	348,6
50,5	7,7	-0,1	58,0	3,1	-0,7	60,5	-2,5	0,2	58,2	21,4	-0,6	79,0	1,9	-	80,9
114,6	10,3	-0,4	124,6	22,5	-5,6	141,5	23,8	1,9	167,1	-1,6	-1,1	164,4	16,8	-0,6	180,7
333,1	16,5	40,0	389,6	13,7	28,1	431,4	6,4	-64,2	373,6	-4,0	-85,9	283,7	9,4	20,1	313,2
543,1	26,1	50,2	619,4	26,9	0,8	647,1	27,3	-30,2	644,2	26,0	-56,2	614,1	28,3	21,8	664,1
18,1	1,6	-0,6	19,1	1,8	-0,2	20,7	1,2	0,2	22,1	1,2	-0,0	23,2	0,2	-	23,4
1780,2	134,5	94,4	2009,1	158,9	31,6	2199,6	225,6	-81,3	2343,9	176,9	-165,2	2355,6	192,6	10,5	2558,6
-74,4	7,8	-7,6	-74,2	8,9	-50,5	-115,7	3,9	5,2	-106,6	8,8	16,5	-81,4	4,1	-8,4	-85,6

TABEL R 2.1.B
Financiële balansen van de sector monetaire financiële instellingen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	17,0	-2,6	2,2	16,7	0,6	-4,4	12,9	-1,2	-0,7	11,0
Chartaal geld	1,6	0,2	-	1,8	-	-	1,8	-0,0	0,0	1,8
Girale deposito's	9,1	-0,4	-	8,8	4,2	0,0	13,0	8,0	5,9	26,8
Overige deposito's	87,7	-1,9	0,6	86,4	-10,1	1,4	77,7	17,6	49,8	145,2
Kortlopende waardepapieren	23,3	-2,0	0,2	21,5	0,1	3,5	25,1	-1,6	-9,1	14,4
Obligaties	51,3	15,1	1,1	67,4	16,7	0,2	84,3	27,0	14,8	126,1
Kortlopende leningen	105,5	18,6	-0,3	123,8	31,3	-0,2	154,9	11,0	-21,7	144,3
Langlopende leningen	270,3	26,4	-0,4	296,2	34,6	0,4	331,2	41,9	-8,4	364,7
Aandelen en overige deelnemingen	13,0	1,9	0,3	15,1	4,1	0,3	19,5	5,8	2,8	28,1
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	-10,8	-0,4	0,2	-11,1	-7,4	0,6	-17,8	-8,0	0,3	-25,5
Totaal vorderingen	567,9	54,9	3,9	626,7	74,1	1,8	702,6	100,4	33,9	836,9
SCHULDEN										
Chartaal geld	17,5	0,2	-	17,7	0,2	-	17,9	-0,6	0,0	17,3
Girale deposito's	81,0	13,7	0,1	94,8	3,4	0,1	98,2	24,7	24,9	147,8
Spaartegoeden (in euro's)	107,8	8,0	0,0	115,9	4,1	0,0	120,0	9,7	-6,9	122,7
Overige deposito's	170,5	7,2	-	177,7	33,0	0,5	211,2	48,9	38,1	298,1
Kortlopende waardepapieren	9,1	-2,0	-	7,1	2,8	-	9,9	-2,8	1,3	8,4
Obligaties	62,0	12,5	1,2	75,7	13,0	0,7	89,4	13,3	10,6	113,4
Kortlopende leningen	17,6	9,6	-	27,2	12,5	-	39,6	3,4	-34,4	8,6
Langlopende leningen	53,2	2,2	-0,1	55,3	2,7	0,7	58,8	2,5	-9,0	52,3
Aandelen en overige deelnemingen	35,6	0,9	11,9	48,4	0,3	9,3	58,0	0,9	6,0	64,9
Totaal schulden	554,3	52,4	13,1	619,8	72,0	11,2	703,1	99,9	30,6	833,6
Financieel vermogen	13,7	2,5	-9,2	7,0	2,1	-9,5	-0,4	0,5	3,3	3,4

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

TABEL R 2.2.B
Financiële balansen van de sector verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
Girale deposito's	2,7	-0,1	0,0	2,6	0,4	-0,0	3,0	0,4	0,1	3,5
Overige deposito's	11,7	1,3	0,0	13,0	-0,7	0,3	12,6	-0,2	0,5	12,9
Kortlopende waardepapieren	0,3	0,1	0,1	0,4	0,1	0,0	0,5	-0,2	-	0,3
Obligaties	113,3	24,0	3,2	140,6	29,9	2,3	172,8	19,7	10,7	203,1
Kortlopende leningen	3,1	1,5	0,1	4,7	-0,4	0,0	4,2	-0,8	0,1	3,5
Langlopende leningen	165,4	-8,1	-0,2	157,1	-7,1	-0,4	149,7	-6,9	3,7	146,4
Aandelen en overige deelnemingen	100,8	5,9	28,3	134,9	4,3	37,8	177,0	15,7	28,9	221,6
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	11,8	-0,5	0,7	12,0	-2,1	-0,9	9,0	1,7	0,7	11,4
Totaal vorderingen	409,1	24,0	32,2	465,3	24,4	39,0	528,8	29,4	44,6	602,8
SCHULDEN										
Kortlopende waardepapieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kortlopende leningen	5,5	0,1	-0,1	5,4	1,2	0,6	7,2	0,9	0,1	8,1
Langlopende leningen	11,2	-0,5	-0,3	10,4	0,2	-0,3	10,3	-0,1	0,7	10,9
Aandelen en overige deelnemingen	22,4	0,6	2,2	25,2	-2,3	7,9	30,9	-0,0	6,2	37,1
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	376,6	22,7	26,1	425,4	24,0	32,6	482,0	26,4	34,6	543,1
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	14,1	0,9	0,4	15,3	0,4	0,2	16,0	1,5	0,6	18,1
Totaal schulden	429,8	23,7	28,3	481,8	23,6	41,0	546,4	28,8	42,2	617,3
Financieel vermogen	-20,8	0,3	3,9	-16,5	0,8	-2,0	-17,7	0,7	2,4	-14,6

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
11,0	-0,5	1,5	12,0	-1,5	0,2	10,7	0,4	0,7	11,7	-0,2	0,1	11,6	-0,8	-0,2	10,7
1,8	-0,2	-	1,6	0,1	-	1,7	1,1	0,1	2,9	-0,4	0,0	2,6	-0,1	-	2,5
26,8	-6,0	1,0	21,8	16,8	0,7	39,3	-9,8	0,5	29,9	4,1	-1,7	32,3	17,5	-2,9	46,9
145,2	-7,7	7,8	145,3	1,2	3,8	150,3	66,4	2,6	219,2	17,6	-17,2	219,6	52,4	-20,8	251,1
14,4	3,4	0,9	18,8	-8,7	-0,2	9,9	-0,9	0,0	9,0	-2,4	-0,0	6,5	1,9	-0,0	8,4
126,1	-6,0	-4,2	115,8	12,7	-0,4	128,1	4,9	3,1	136,1	32,0	-1,1	167,0	15,8	-3,2	179,6
144,3	28,9	2,1	175,4	-10,4	4,8	169,8	22,6	1,1	193,5	27,6	-8,7	212,4	-7,6	-6,6	198,3
364,7	57,9	1,1	423,7	55,6	15,4	494,8	40,4	-0,3	534,8	43,6	-0,1	578,2	55,7	-	633,9
28,1	-3,8	5,4	29,7	12,8	-1,3	41,2	7,2	-2,9	45,5	0,8	-3,1	43,2	-2,6	2,9	43,5
-25,5	7,0	1,0	-17,5	-2,1	-1,4	-21,0	4,1	-0,1	-17,0	1,6	0,5	-14,9	-1,4	0,2	-16,1
836,9	73,1	16,6	926,6	76,6	21,6	1024,8	136,2	4,7	1165,7	124,3	-31,4	1258,6	130,8	-30,6	1358,8
17,3	0,4	-	17,7	-0,3	-	17,4	-7,0	-	10,4	7,6	-0,6	17,4	3,8	-	21,2
147,8	8,8	2,2	158,7	21,8	1,3	181,8	35,8	1,5	219,1	-3,7	-3,8	211,6	38,4	-3,3	246,7
122,7	8,4	-	131,1	3,5	-	134,6	18,5	-	153,1	15,0	-	168,1	19,2	-	187,3
298,1	7,7	12,7	318,5	27,1	8,6	354,3	58,6	7,8	420,6	60,1	-20,5	460,2	13,7	-15,0	458,9
8,4	10,6	-	19,0	0,0	-	19,1	10,0	-	29,1	6,6	-	35,7	-3,4	-	32,3
113,4	26,1	-8,2	131,3	15,9	0,2	147,4	21,2	1,8	170,4	22,3	2,4	195,0	37,2	-12,7	219,5
8,6	4,4	-	13,0	-4,3	0,4	9,2	-3,6	-	5,5	8,2	-	13,7	3,2	-	16,9
52,3	1,8	-0,2	53,9	6,6	9,7	70,3	2,0	-0,1	72,1	4,7	0,1	76,9	13,2	-	90,1
64,9	2,0	13,1	80,1	1,3	4,1	85,5	-2,5	-7,1	75,9	-0,9	-0,9	74,2	0,2	7,1	81,4
833,6	70,3	19,6	923,4	71,7	24,3	1019,4	132,9	3,9	1156,2	120,0	-23,4	1252,8	125,4	-23,9	1354,3
3,4	2,8	-3,0	3,1	4,9	-2,7	5,4	3,3	0,8	9,5	4,3	-7,9	5,8	5,4	-6,7	4,5

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,0	-	-0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3,5	-0,1	0,0	3,5	1,7	0,0	5,2	1,8	-1,2	5,8	2,0	-0,0	7,8	1,9	-	9,7
12,9	1,0	0,2	14,1	1,4	0,7	16,2	-1,4	0,2	15,0	7,8	-0,3	22,5	6,3	-	28,8
0,3	-0,1	0,0	0,2	-0,0	0,0	0,2	0,1	-	0,3	-0,0	-	0,3	0,2	-	0,5
203,1	19,8	-11,0	212,0	23,1	0,7	235,8	3,5	7,6	246,9	12,3	-2,7	256,5	23,6	-7,8	272,4
3,5	0,4	-0,0	3,9	2,5	0,0	6,5	-0,1	-0,0	6,4	0,5	-0,0	6,8	1,3	-	8,1
146,4	-11,4	0,3	135,3	-11,3	-1,1	122,9	-10,5	3,3	115,8	-13,0	1,2	104,0	-19,0	0,1	85,0
221,6	23,7	63,1	308,4	2,6	-3,3	307,7	41,7	-45,4	304,1	20,0	-74,8	249,3	15,2	31,1	295,6
11,4	-2,4	-1,9	7,1	1,5	3,6	12,2	-6,9	-4,5	0,8	-1,4	-0,2	-0,8	3,7	0,1	3,0
602,8	31,0	50,8	684,6	21,5	0,7	706,7	28,3	-40,0	695,0	28,2	-76,9	646,3	33,2	23,5	703,0
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	0,7	0,1	0,8	0,0	-0,0	0,8	-0,1	-0,0	0,7	-0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,6
8,1	2,9	-0,0	11,0	-1,1	-0,2	9,7	-1,2	-0,0	8,5	-0,3	0,0	8,2	4,4	-	12,6
10,9	0,3	-0,1	11,1	0,7	0,0	11,8	0,7	1,6	14,1	-1,7	-0,1	12,3	0,2	0,1	12,6
37,1	-1,3	1,8	37,6	-7,9	7,2	36,8	0,2	-3,6	33,5	-0,2	-6,7	26,6	0,1	1,2	27,9
543,1	26,1	50,2	619,4	26,9	0,8	647,1	27,3	-30,2	644,2	26,0	-56,2	614,1	28,3	21,8	664,1
18,1	1,6	-0,6	19,1	1,8	-0,2	20,7	1,2	0,2	22,1	1,2	-0,0	23,2	0,2	-	23,4
617,3	30,1	51,4	698,9	20,4	7,6	726,8	28,1	-31,9	723,1	24,9	-63,0	685,0	33,2	23,1	741,2
-14,6	0,9	-0,6	-14,3	1,1	-6,9	-20,1	0,2	-8,1	-28,0	3,3	-13,9	-38,6	0,1	0,4	-38,2

TABEL R 2.3.B
Financiële balansen van de sector overige financiële instellingen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	–	–	–	–	0,0	0,0	0,0	–	0,0	0,0
Girale deposito's	2,2	–0,1	–	2,1	0,3	–0,0	2,3	–0,5	0,1	1,9
Overige deposito's	6,2	0,9	0,0	7,1	0,0	–0,0	7,1	0,5	–1,0	6,5
Kortlopende waardepapieren	1,3	0,0	–	1,3	–0,0	–0,3	1,0	0,2	–0,7	0,6
Obligaties	11,6	0,7	0,4	12,7	0,2	–0,1	12,8	1,2	2,0	16,1
Kortlopende leningen	5,2	0,6	–0,0	5,7	2,5	0,1	8,3	2,3	4,9	15,5
Langlopende leningen	30,2	2,0	–0,0	32,2	6,4	–0,7	37,9	8,7	23,8	70,4
Aandelen en overige deelnemingen	60,4	2,0	16,7	79,1	5,9	21,8	106,8	14,5	33,1	154,5
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	0,5	–0,8	–0,6	–0,9	0,0	–0,2	–1,1	1,6	0,2	0,7
Totaal vorderingen	117,5	5,3	16,5	139,4	15,3	20,6	175,3	28,4	62,5	266,2
SCHULDEN										
Overige deposito's	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kortlopende waardepapieren	0,1	0,1	–	0,2	0,1	0,0	0,3	0,0	1,0	1,4
Obligaties	6,8	0,2	–0,1	6,9	1,5	0,3	8,7	1,6	1,3	11,7
Kortlopende leningen	9,8	–0,3	–0,7	8,9	2,3	0,0	11,2	5,4	17,0	33,7
Langlopende leningen	21,1	1,8	0,1	23,0	2,0	–0,8	24,3	9,0	18,1	51,4
Aandelen en overige deelnemingen	87,1	1,5	25,7	114,4	6,2	33,5	154,1	10,7	66,4	231,1
Totaal schulden	124,9	3,3	25,1	153,4	12,2	33,1	198,6	26,8	103,8	329,3
Financieel vermogen	–7,4	2,0	–8,6	–14,0	3,1	–12,5	–23,4	1,6	–41,4	–63,2

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

TABEL R 3.B
Financiële balansen van de sector overheid 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,1	–0,0	–	0,1	0,0	–0,0	0,2	0,0	–0,0	0,2
Girale deposito's	9,1	–0,2	0,1	9,0	–6,5	0,1	2,5	2,5	0,1	5,1
Overige deposito's	4,8	0,2	–	5,0	1,3	–0,0	6,3	0,1	0,2	6,5
Kortlopende waardepapieren	0,0	–0,0	0,0	0,0	0,0	–0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Obligaties	1,4	0,4	0,1	1,9	–0,0	–0,0	1,9	0,0	–0,8	1,1
Kortlopende leningen	1,6	0,0	0,0	1,6	0,5	–0,1	2,0	4,3	0,1	6,4
Langlopende leningen	33,3	–0,7	0,1	32,7	–0,9	0,3	32,1	–0,7	–1,7	29,7
Aandelen en overige deelnemingen	34,7	–0,9	4,8	38,5	–0,3	2,7	40,9	–2,4	7,2	45,7
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	0,9	0,2	0,2	1,4	–1,3	–1,2	–1,1	1,1	3,7	3,7
Totaal vorderingen	85,9	–1,0	5,3	90,2	–7,2	1,8	84,8	4,9	8,8	98,4
SCHULDEN										
Chartaal geld	1,2	0,0	–0,0	1,2	0,0	–0,0	1,2	0,0	0,0	1,3
Kortlopende waardepapieren	5,8	1,2	0,0	7,0	–1,0	0,0	6,1	1,0	–0,0	7,0
Obligaties	157,1	9,2	2,1	168,5	5,9	0,7	175,1	7,7	7,0	189,8
Kortlopende leningen	6,6	1,7	0,4	8,7	–2,2	–0,0	6,5	4,1	0,3	10,9
Langlopende leningen	78,6	–7,4	0,1	71,4	–6,2	–0,1	65,0	–5,2	–0,4	59,4
Totaal schulden	249,3	4,7	2,7	256,8	–3,5	0,6	253,9	7,6	6,9	268,4
Financieel vermogen	–163,4	–5,7	2,5	–166,6	–3,7	1,2	–169,1	–2,7	1,9	–170,0

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,0	0,1	-0,0	0,1	-0,1	-	0,0	0,0	-	0,0	-0,0	-	0,0	-0,0	-	0,0
1,9	1,0	-0,0	2,9	1,1	-0,1	3,8	-1,1	-0,0	2,7	0,0	-	2,8	0,3	-	3,1
6,5	2,9	-0,0	9,4	8,1	1,2	18,7	16,9	-1,2	34,4	7,7	0,0	42,1	-0,9	-0,0	41,2
0,6	0,1	-	0,6	-0,4	-	0,3	0,3	-	0,5	0,0	-	0,6	0,0	-	0,6
16,1	-0,7	-1,0	14,4	9,4	0,1	23,9	14,6	-0,5	37,9	1,4	0,7	40,0	5,3	0,2	45,5
15,5	2,2	0,1	17,8	0,2	-0,9	17,0	-2,3	-0,8	13,9	4,3	-1,8	16,5	1,9	-	18,4
70,4	12,8	0,0	83,2	17,2	-19,3	81,0	29,4	2,2	112,7	17,2	-3,1	126,7	25,0	-0,1	151,6
154,5	21,0	20,6	196,1	32,0	-22,1	206,0	11,4	-43,0	174,4	2,9	-37,2	140,0	1,5	9,1	150,6
0,7	-1,1	-0,3	-0,6	2,3	-0,1	1,6	-4,3	2,6	-0,0	-0,2	0,9	0,6	-0,5	-	0,1
266,2	38,2	19,4	323,7	69,8	-41,2	352,3	65,0	-40,8	376,6	33,2	-40,5	369,3	32,6	9,2	411,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,4	-0,4	0,0	1,0	1,3	-	2,2	-0,4	-0,7	1,2	-0,3	-	0,9	0,5	-	1,4
11,7	10,1	-1,5	20,3	21,5	-1,0	40,8	33,0	0,3	74,1	26,5	1,2	101,8	26,6	0,1	128,5
33,7	0,4	-0,1	34,0	8,5	-0,9	41,6	2,4	0,2	44,2	13,5	-0,6	57,1	-5,7	-	51,3
51,4	8,3	-0,1	59,6	15,2	-15,4	59,5	21,0	0,4	80,9	-4,7	-1,1	75,2	3,5	-0,7	78,0
231,1	15,7	25,1	272,0	20,3	16,8	309,1	8,6	-53,5	264,3	-3,0	-78,3	182,9	9,1	11,9	203,9
329,3	34,0	23,4	386,8	66,9	-0,4	453,3	64,6	-53,2	464,6	32,0	-78,8	417,8	34,0	11,3	463,1
-63,2	4,1	-4,0	-63,0	2,9	-40,8	-100,9	0,4	12,5	-88,1	1,2	38,3	-48,6	-1,4	-2,1	-52,0

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,2	0,0	0,0	0,2	-	-0,2	0,0	-0,0	-	0,0	-0,0	0,0	0,0	-	-	0,0
5,1	-2,6	0,0	2,6	0,5	0,0	3,1	0,7	0,0	3,8	0,4	0,1	4,3	-0,3	-	4,0
6,5	2,5	0,3	9,3	-1,1	0,2	8,4	-0,7	0,1	7,8	-1,1	0,2	6,9	-0,1	-0,3	6,4
0,1	-0,0	-0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,0	0,0	0,1	-	-	0,1
1,1	0,5	0,0	1,6	0,4	-0,1	1,9	0,1	-0,0	2,0	-0,5	0,0	1,5	0,2	-0,0	1,7
6,4	2,7	0,0	9,1	3,2	0,1	12,4	3,9	-0,3	16,0	4,0	-0,3	19,7	2,1	-	21,8
29,7	-0,8	0,1	29,0	0,3	0,3	29,5	-0,7	0,3	29,2	0,5	-0,1	29,5	-1,7	0,0	27,9
45,7	-1,0	16,4	61,1	-2,8	-10,6	47,8	2,1	-1,4	48,4	-0,1	-1,7	46,6	-2,2	1,9	46,2
3,7	-0,3	-0,6	2,8	-0,5	-1,3	1,0	0,6	1,2	2,8	0,5	0,2	3,5	1,2	-0,1	4,6
98,4	1,1	16,3	115,7	-0,1	-11,6	104,0	6,0	-0,1	110,0	3,7	-1,6	112,1	-0,8	1,5	112,8
1,3	-0,0	0,0	1,3	0,0	-0,0	1,3	-0,1	0,0	1,3	0,0	-0,6	0,7	0,0	-	0,7
7,0	-1,9	0,0	5,2	0,4	-0,0	5,5	0,2	0,1	5,8	10,3	-0,1	16,0	4,2	0,0	20,3
189,8	6,9	-13,4	183,3	-6,1	1,8	179,1	3,3	-0,3	182,1	-2,3	5,7	185,5	10,3	-2,7	193,1
10,9	2,6	-0,0	13,4	4,1	-0,3	17,3	6,4	0,1	23,8	4,7	-0,2	28,3	-1,0	0,0	27,3
59,4	-9,1	-1,0	49,3	-7,5	0,2	42,1	-3,4	0,2	38,8	-0,3	-0,3	38,2	0,2	-0,4	38,0
268,4	-1,4	-14,5	252,5	-9,0	1,8	245,3	6,4	0,1	251,9	12,3	4,5	268,7	13,8	-3,1	279,4
-170,0	2,5	30,7	-136,8	8,9	-13,4	-141,3	-0,4	-0,2	-141,8	-8,7	-6,1	-156,6	-14,6	4,6	-166,6

TABEL R 3.1.B
Financiële balansen van de sector centrale overheid 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,1	-0,0	-	0,1	0,0	-	0,1	0,0	-	0,2
Girale deposito's	7,4	-0,0	0,1	7,4	-6,6	0,1	0,8	2,5	-0,0	3,3
Overige deposito's	0,8	0,1	-	0,9	0,4	-0,0	1,3	0,5	0,0	1,7
Kortlopende waardepapieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Obligaties	0,1	0,1	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,0	0,3
Kortlopende leningen	0,2	0,1	-	0,3	-0,1	-0,0	0,2	2,3	0,1	2,6
Langlopende leningen	9,9	-0,4	-0,0	9,6	-0,3	0,2	9,4	0,1	-0,6	8,9
Aandelen en overige deelnemingen	29,0	-0,6	4,8	33,1	-0,4	2,2	35,0	-2,2	6,6	39,5
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	-2,8	0,6	0,1	-2,2	0,5	-1,6	-3,2	-0,7	2,8	-1,1
Totaal vorderingen	44,8	-0,2	4,9	49,5	-6,4	0,8	43,9	2,6	8,9	55,4
SCHULDEN										
Chartaal geld	1,2	0,0	-0,0	1,2	0,0	-0,0	1,2	0,0	0,0	1,3
Kortlopende waardepapieren	5,6	1,3	0,0	7,0	-1,0	-	6,0	1,0	-0,0	6,9
Obligaties	156,7	9,3	2,1	168,1	6,0	0,7	174,7	7,7	7,0	189,5
Kortlopende leningen	0,5	0,1	-	0,6	-0,1	0,0	0,5	2,3	-0,0	2,8
Langlopende leningen	37,1	-6,1	0,1	31,0	-4,4	-0,1	26,5	-4,4	-0,4	21,7
Totaal schulden	201,2	4,6	2,2	207,9	0,4	0,6	208,9	6,6	6,6	222,1
Financieel vermogen	-156,4	-4,7	2,7	-158,4	-6,9	0,2	-165,0	-4,0	2,3	-166,7

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

TABEL R 3.2.B
Financiële balansen van de sector lokale overheid 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,0	-0,0	-	0,0	0,0	-0,0	0,0	-	-0,0	0,0
Girale deposito's	1,3	0,1	-	1,4	-0,0	-	1,3	0,1	0,2	1,7
Overige deposito's	2,9	0,0	-	2,9	1,1	0,0	4,0	0,4	0,1	4,6
Kortlopende waardepapieren	-	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Obligaties	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	-0,0	0,3	0,0	-	0,3
Kortlopende leningen	0,5	0,1	0,0	0,5	0,0	-0,0	0,5	0,2	0,0	0,8
Langlopende leningen	21,9	0,0	0,1	22,0	0,0	0,1	22,2	-0,8	-0,8	20,6
Aandelen en overige deelnemingen	5,6	-0,4	-0,0	5,2	-0,1	0,5	5,6	-0,2	0,5	5,9
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	0,8	0,1	0,1	1,0	-0,4	0,3	0,8	0,5	0,5	1,9
Totaal vorderingen	33,1	-0,0	0,3	33,4	0,6	0,9	34,8	0,3	0,7	35,7
SCHULDEN										
Kortlopende waardepapieren	0,2	-0,2	-	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Obligaties	0,5	-0,1	0,0	0,4	-0,0	-0,0	0,4	-0,1	0,0	0,3
Kortlopende leningen	2,3	0,8	0,4	3,5	-0,9	-0,0	2,5	0,8	0,3	3,6
Langlopende leningen	41,4	-1,3	0,1	40,2	-1,7	0,0	38,5	-0,8	0,0	37,7
Totaal schulden	44,3	-0,7	0,5	44,1	-2,6	0,0	41,5	-0,0	0,4	41,8
Financieel vermogen	-11,2	0,7	-0,3	-10,7	3,2	0,8	-6,7	0,3	0,3	-6,1

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,2	0,0	0,0	0,2	-	-0,2	-	-	-	-	-	0,0	0,0	-	-	0,0
3,3	-2,3	-0,1	0,8	-0,3	0,1	0,7	0,1	0,0	0,8	0,4	0,1	1,3	0,1	-	1,4
1,7	2,2	-0,1	3,8	-2,9	-0,0	0,9	0,0	0,0	0,9	-0,6	0,5	0,8	0,4	-	1,1
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,3	0,0	-0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	-0,0	0,3	-0,0	-0,0	0,3	-	-0,0	0,3
2,6	-0,9	0,0	1,7	-1,0	0,1	0,8	1,6	-0,0	2,4	2,2	-0,3	4,4	2,1	-	6,5
8,9	-0,3	0,1	8,7	0,3	0,0	9,1	0,8	0,3	10,3	1,6	-0,1	11,7	-0,2	0,0	11,5
39,5	-1,0	16,0	54,4	0,0	-12,9	41,6	2,0	-1,3	42,3	0,2	-1,7	40,8	-1,7	1,3	40,3
-1,1	0,9	-0,3	-0,5	0,9	0,4	0,9	0,5	0,1	1,5	0,5	0,2	2,3	-1,3	-	1,0
55,4	-1,5	15,7	69,5	-2,9	-12,4	54,3	5,1	-0,9	58,5	4,3	-1,3	61,5	-0,6	1,3	62,1
1,3	-0,0	0,0	1,3	0,0	-0,0	1,3	-0,1	0,0	1,3	0,0	-0,6	0,7	0,0	-	0,7
6,9	-1,8	0,0	5,1	0,5	-0,0	5,5	0,2	0,1	5,8	10,3	-0,1	16,0	4,3	-	20,2
189,5	6,7	-14,8	181,4	-6,2	1,8	177,0	3,1	-0,3	179,8	-2,3	5,8	183,3	10,4	-2,7	191,0
2,8	3,8	-0,0	6,5	6,8	0,0	13,3	4,8	0,1	18,2	1,1	-0,2	19,1	-1,6	0,0	17,5
21,7	-7,5	-0,2	14,0	-6,0	0,0	8,1	-2,6	0,2	5,6	-0,3	-0,1	5,2	-0,1	-0,1	5,0
222,1	1,2	-15,0	208,3	-4,9	1,8	205,2	5,4	0,0	210,7	8,8	4,8	224,3	12,9	-2,8	234,4
-166,7	-2,7	30,6	-138,8	2,0	-14,2	-151,0	-0,3	-0,9	-152,2	-4,5	-6,1	-162,8	-13,6	4,1	-172,3

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,0	-	-	0,0	0,0	-	0,0	-0,0	-	0,0	-	-	0,0	-	-	0,0
1,7	-0,4	0,1	1,4	0,7	-0,1	2,0	0,6	-	2,6	0,2	-	2,8	-0,3	-	2,6
4,6	0,2	0,4	5,2	1,9	0,2	7,2	-0,7	0,1	6,6	-0,5	-0,3	5,8	-0,8	-0,3	4,7
0,1	-0,0	-0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,0	0,0	0,1	-	-	0,1
0,3	0,1	0,1	0,4	0,1	0,0	0,5	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	0,7	0,2	-0,0	0,9
0,8	-0,1	0,0	0,7	0,0	-0,0	0,7	0,0	-0,2	0,4	-0,0	0,0	0,4	0,2	-	0,5
20,6	-0,6	0,0	20,0	0,1	0,2	20,3	-1,5	-0,0	18,8	-1,0	0,0	17,8	-1,5	-	16,3
5,9	-0,1	0,3	6,1	-3,0	2,4	5,5	-0,0	-0,0	5,5	-0,5	0,2	5,2	-0,4	0,5	5,3
1,9	-0,0	0,0	1,9	-1,7	-0,4	-0,2	0,4	-0,2	-0,0	0,8	-0,1	0,7	1,1	-0,0	1,8
35,7	-1,0	0,9	35,7	-1,9	2,3	36,0	-1,0	-0,4	34,7	-1,1	-0,1	33,5	-1,5	0,2	32,2
0,1	-0,1	-	0,1	-0,1	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	-0,0	0,0	0,0
0,3	0,2	1,3	1,9	0,2	0,0	2,1	0,3	0,0	2,4	-0,1	-0,1	2,2	-0,1	-0,0	2,1
3,6	0,1	0,0	3,7	-0,8	-0,3	2,6	-0,1	0,0	2,5	0,9	-0,0	3,5	-0,8	-0,0	2,6
37,7	-1,7	-0,8	35,1	-1,5	0,2	33,8	-0,8	0,1	33,1	0,1	-0,2	32,9	0,3	-0,3	32,9
41,8	-1,5	0,5	40,8	-2,2	-0,0	38,5	-0,7	0,1	37,9	0,9	-0,3	38,6	-0,6	-0,3	37,7
-6,1	0,5	0,4	-5,1	0,3	2,3	-2,5	-0,3	-0,5	-3,3	-2,0	0,2	-5,1	-0,9	0,5	-5,5

TABEL R 3.3.B
Financiële balansen van de sector wettelijke sociale verzekeringsinstellingen 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	0,0	-0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	-	-	0,0
Girale deposito's	0,4	-0,2	-	0,2	0,1	-	0,4	-0,1	-0,1	0,2
Overige deposito's	1,1	0,0	-	1,2	-0,1	-0,0	1,1	-0,8	0,0	0,2
Kortlopende waardepapieren	0,0	-0,0	-	0,0	-0,0	-	-0,0	-	-	-0,0
Obligaties	1,1	0,2	0,0	1,4	-0,1	-	1,3	-0,0	-0,8	0,5
Kortlopende leningen	0,9	-0,2	-	0,7	0,6	-0,0	1,3	1,7	-	3,0
Langlopende leningen	1,5	-0,4	-	1,1	-0,6	-	0,5	0,0	-0,4	0,1
Aandelen en overige deelnemingen	0,1	0,0	-	0,1	0,2	0,0	0,3	-0,0	0,1	0,3
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	2,9	-0,4	0,0	2,5	-1,4	0,1	1,3	1,2	0,5	3,0
Totaal vorderingen	8,0	-0,8	0,1	7,3	-1,3	0,1	6,1	2,0	-0,7	7,4
SCHULDEN										
Kortlopende waardepapieren	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kortlopende leningen	3,8	0,9	-	4,6	-1,2	0,0	3,5	1,0	-	4,5
Langlopende leningen	0,1	0,0	0,0	0,2	-0,1	-0,0	0,1	0,0	-0,0	0,1
Totaal schulden	3,9	0,9	0,0	4,8	-1,3	-0,0	3,5	1,0	-0,0	4,5
Financieel vermogen	4,2	-1,7	0,0	2,5	-0,1	0,1	2,5	1,0	-0,7	2,8

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

TABEL R 4.B
Financiële balansen van de sectoren huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens 1)

	1996			1997			1998			
	Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	16,6	-0,0	0,0	16,6	0,1	0,0	16,7	-0,5	0,1	16,3
Girale deposito's	27,6	4,6	-0,0	32,2	2,4	-0,1	34,5	4,0	0,9	39,3
Spaartegoeden (in euro's)	104,1	6,2	0,0	110,3	4,0	0,0	114,4	9,7	-1,3	122,7
Overige deposito's	17,9	-0,2	-	17,7	2,5	0,0	20,3	1,2	0,5	21,9
Kortlopende waardepapieren	1,4	-0,3	-0,0	1,1	0,2	0,0	1,3	-	-1,3	-
Obligaties	23,3	1,9	0,1	25,3	-2,3	0,2	23,1	1,0	1,9	26,1
Kortlopende leningen	0,3	0,0	-0,0	0,3	0,1	-0,0	0,4	0,2	-0,1	0,5
Langlopende leningen	1,9	-0,0	-0,1	1,7	-0,0	-0,0	1,7	-0,0	1,4	3,1
Aandelen en overige deelnemingen	142,4	2,9	21,7	167,0	8,0	34,8	209,8	0,1	20,7	230,6
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	375,0	22,7	26,1	423,8	24,0	31,5	479,4	26,5	35,2	541,1
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	10,6	0,6	0,4	11,6	0,2	0,2	12,1	1,2	0,6	13,9
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	14,8	-0,3	2,1	16,5	5,2	1,4	23,1	3,8	-2,9	23,9
Totaal vorderingen	735,9	38,1	50,2	824,2	44,4	68,1	936,6	47,1	55,6	1039,3
SCHULDEN										
Kortlopende leningen	16,6	1,7	-0,0	18,2	3,1	-0,0	21,3	1,4	-3,1	19,5
Langlopende leningen	173,0	22,7	-0,4	195,4	29,4	-1,0	223,8	33,6	4,6	262,0
Totaal schulden	189,6	24,3	-0,4	213,6	32,5	-1,0	245,1	34,9	1,5	281,5
Financieel vermogen	546,3	13,8	50,5	610,6	11,8	69,1	691,5	12,1	54,2	757,8

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
0,0	–	–	0,0	–0,0	–	0,0	–0,0	–	0,0	–0,0	–	–	–	–	–
0,2	0,2	–	0,3	0,0	–0,0	0,4	0,0	–	0,4	–0,2	–	0,2	–0,0	–	0,1
0,2	0,1	–	0,3	–0,0	–	0,3	–0,0	–	0,3	0,0	–	0,3	0,3	–	0,6
–0,0	–	–	–0,0	–	–	–0,0	–	–	–0,0	–	–	–0,0	–	–	–0,0
0,5	0,4	–0,0	0,9	0,2	–0,1	1,0	0,0	–	1,1	–0,5	–	0,6	–	–0,0	0,6
3,0	3,7	0,0	6,7	4,1	0,1	10,9	2,2	–	13,1	1,8	–	15,0	–0,2	–	14,7
0,1	0,1	–0,0	0,2	–0,1	–0,0	0,2	–0,0	–	0,1	–0,1	–	0,1	–0,0	–	0,1
0,3	0,2	0,1	0,6	0,2	–0,1	0,7	0,1	–0,1	0,6	0,2	–0,2	0,6	0,0	0,1	0,6
3,0	–1,2	–0,4	1,4	0,3	–1,3	0,3	–0,3	1,3	1,2	–0,7	0,1	0,6	1,3	–0,1	1,8
7,4	3,5	–0,3	10,5	4,7	–1,5	13,8	1,9	1,2	16,9	0,5	–0,2	17,2	1,3	–0,0	18,5
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4,5	–1,3	–0,0	3,2	–1,8	–0,0	1,4	1,7	–	3,1	2,7	–	5,8	1,4	–	7,2
0,1	0,1	–	0,2	–0,0	–	0,2	0,0	–	0,2	–0,1	–	0,1	–0,0	–	0,1
4,5	–1,2	–0,0	3,4	–1,8	–0,0	1,5	1,7	–	3,2	2,6	–	5,8	1,4	–	7,2
2,8	4,7	–0,3	7,2	6,5	–1,5	12,2	0,2	1,2	13,6	–2,1	–0,2	11,4	–0,1	–0,0	11,3

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans	Financiële transacties	Overige mutaties	Eind-balans
16,3	0,3	–0,0	16,5	–0,3	0,2	16,4	–8,4	–0,3	7,7	7,9	–1,2	14,4	0,4	–	14,9
39,3	5,1	–0,0	44,4	3,0	0,0	47,4	6,1	–0,2	53,3	–0,7	–0,0	52,6	–0,3	–	52,3
122,7	8,4	–	131,1	3,5	–	134,6	18,5	–	153,1	15,0	–	168,1	19,2	–	187,3
21,9	–0,0	–	21,9	4,3	0,0	26,1	2,5	0,2	28,9	–3,1	–	25,8	–0,2	–0,2	25,3
–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
26,1	0,8	–0,2	26,7	3,0	–0,3	29,4	3,2	0,2	32,8	13,3	0,3	46,4	2,8	–1,5	47,7
0,5	0,1	–	0,6	0,0	–0,5	0,1	–0,0	–	0,1	–0,2	0,3	0,2	0,0	–	0,2
3,1	–0,2	–0,0	2,9	–0,4	–0,0	2,5	–0,1	0,0	2,4	–0,3	–0,0	2,0	0,1	–	2,0
230,6	8,8	27,7	267,1	1,5	–4,7	263,9	–8,3	–35,6	220,0	–15,0	–82,2	122,8	0,5	5,1	128,4
541,1	26,1	50,1	617,3	26,9	0,3	644,5	27,3	–30,3	641,5	26,0	–56,4	611,2	28,3	21,7	661,2
13,9	1,2	–0,7	14,4	1,5	–0,2	15,7	0,9	0,2	16,8	1,0	–0,0	17,8	0,1	–	17,9
23,9	–1,5	1,3	23,8	–1,4	0,9	23,3	1,9	–0,1	25,1	0,2	–1,3	24,0	1,9	–0,3	25,7
1039,3	49,0	78,3	1166,6	41,6	–4,3	1203,9	43,6	–65,9	1181,7	44,1	–140,6	1085,2	52,8	24,8	1162,8
19,5	2,3	0,0	21,8	–0,0	1,4	23,1	–1,8	–0,0	21,3	1,5	0,1	22,9	1,5	–	24,4
262,0	42,3	0,2	304,5	45,1	–3,8	345,8	40,2	1,4	387,4	37,0	–2,0	422,5	43,4	0,0	465,9
281,5	44,5	0,2	326,3	45,0	–2,4	368,9	38,5	1,4	408,8	38,6	–2,0	445,4	44,9	0,0	490,3
757,8	4,5	78,1	840,3	–3,4	–1,9	835,0	5,1	–67,3	772,9	5,5	–138,7	639,8	7,9	24,8	672,5

TABEL R 6.B
Financiële balansen van het buitenland met Nederland 1)

	1996			1997			1998			
	Begin- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans
<i>1 000 mln euro</i>										
VORDERINGEN										
Chartaal geld	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Girale deposito's	7,2	3,5	-	10,7	0,9	-	11,6	7,6	16,0	35,3
Spaartegoeden (in euro's)	3,8	1,8	-	5,5	0,1	-	5,6	-	-5,6	-
Overige deposito's	106,0	8,8	-	114,8	30,5	-0,0	145,3	40,0	35,0	220,3
Kortlopende waardepapieren	1,0	0,6	-	1,6	2,0	-0,0	3,6	0,5	3,2	7,3
Obligaties	81,8	2,6	-0,7	83,7	6,9	0,2	90,8	22,5	9,9	123,2
Kortlopende leningen	37,5	9,4	0,3	47,3	17,9	0,4	65,5	11,3	-31,4	45,4
Langlopende leningen	30,8	5,4	0,5	36,7	10,0	1,7	48,3	9,7	-9,8	48,2
Aandelen en overige deelnemingen	151,0	8,5	45,8	205,3	5,8	65,5	276,6	24,1	30,9	331,6
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	2,7	0,0	-0,0	2,7	-0,0	1,1	3,7	-0,0	-0,5	3,1
Handelskredieten en transitorische posten (saldo)	-3,0	1,0	-1,4	-3,4	4,4	-0,8	0,2	-2,2	0,4	-1,6
Totaal vorderingen	418,7	41,7	44,5	504,9	78,4	68,0	651,4	113,5	48,0	812,9
SCHULDEN										
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten	17,0	-2,6	2,2	16,7	0,6	-4,4	12,9	-1,2	-0,7	11,0
Chartaal geld	0,2	0,0	-	0,2	0,0	-0,0	0,2	0,0	0,0	0,3
Girale deposito's	9,2	-0,3	0,1	9,0	2,4	0,1	11,5	2,6	5,7	19,8
Overige deposito's	93,2	-2,9	0,5	90,8	-6,8	1,3	85,4	17,3	45,4	148,1
Kortlopende waardepapieren	12,2	-0,8	0,2	11,6	1,4	3,3	16,4	1,4	-9,6	8,2
Obligaties	52,0	22,5	1,4	75,8	31,6	1,3	108,8	45,3	19,0	173,0
Kortlopende leningen	56,9	15,8	0,3	73,0	29,3	1,1	103,3	1,3	-33,2	71,4
Langlopende leningen	52,5	5,4	0,4	58,3	11,8	2,6	72,7	16,0	-11,8	77,0
Aandelen en overige deelnemingen	161,6	18,7	23,1	203,4	25,2	15,8	244,3	38,6	-1,3	281,6
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	1,1	0,0	-	1,1	0,0	-	1,1	0,0	0,0	1,1
Totaal schulden	455,9	56,0	28,1	539,9	95,6	21,1	656,6	121,4	13,5	791,5
Financieel vermogen	-37,2	-14,3	16,4	-35,0	-17,1	47,0	-5,2	-8,0	34,5	21,4

1) Eindbalans en overige mutaties zijn experimenteel.

1999			2000			2001			2002*			2003*			
Begin- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans	Finan- ciële trans- acties	Overige muta- ties	Eind- balans
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,2	-	3,2
35,3	-1,0	2,2	36,4	8,2	0,8	45,5	13,6	1,5	60,6	-2,8	-3,8	54,0	31,8	-3,3	82,5
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
220,3	1,0	12,7	234,0	7,8	7,7	249,5	40,8	7,8	298,1	54,2	-20,6	331,7	12,3	-14,9	329,1
7,3	12,6	-	19,9	0,1	-	20,0	7,1	-0,1	27,0	17,3	-0,9	43,5	0,7	-	44,2
123,2	60,8	-10,5	173,6	57,4	-1,7	229,3	71,1	-1,6	298,8	41,8	3,2	343,8	69,2	-17,8	395,2
45,4	17,3	0,6	63,3	5,3	-0,1	68,5	4,8	-0,7	72,6	18,7	-4,4	86,9	1,6	-	88,4
48,2	13,6	2,6	64,4	31,8	0,9	97,1	35,4	2,2	134,7	16,8	-5,9	145,6	15,4	-0,4	160,6
331,6	45,1	101,3	478,0	29,8	6,0	513,8	25,8	-61,5	478,1	9,7	-81,6	406,2	23,8	11,3	441,2
3,1	-0,0	0,1	3,2	-0,0	0,5	3,6	-0,0	0,1	3,7	-0,1	0,2	3,9	-0,1	0,0	3,9
-1,6	-3,0	0,6	-4,0	2,3	-1,6	-3,3	-0,6	0,9	-3,0	-4,7	0,0	-7,7	-1,1	-	-8,7
812,9	146,4	109,6	1068,9	142,6	12,6	1224,1	197,9	-51,4	1370,6	151,0	-113,8	1407,8	156,9	-25,1	1539,7
11,0	-0,5	1,5	12,0	-1,5	0,2	10,7	0,4	0,7	11,7	-0,2	0,1	11,6	-0,8	-0,2	10,7
0,3	-0,2	-	0,1	0,1	-	0,3	-0,0	-0,2	0,1	0,0	-	0,1	-0,0	-	0,1
19,8	-6,0	1,0	14,8	14,5	1,6	30,9	-10,5	0,5	20,9	6,6	-1,8	25,7	15,6	-2,9	38,4
148,1	-4,9	8,1	151,3	7,3	3,4	162,0	67,9	2,7	232,6	29,3	-15,6	246,3	51,8	-23,0	275,2
8,2	7,5	0,9	16,5	-9,0	-0,1	7,4	-2,4	-0,3	4,8	0,9	-0,2	5,4	-1,6	-0,0	3,9
173,0	26,5	-4,7	194,7	48,9	-1,3	242,3	34,3	6,9	283,5	58,8	-12,1	330,2	42,4	-13,6	359,1
71,4	34,6	7,0	113,0	-8,0	3,4	108,4	43,0	2,0	153,4	20,9	-9,9	164,4	4,8	-6,6	162,6
77,0	26,8	5,4	109,2	39,6	0,5	149,3	29,8	2,2	181,4	11,7	-5,5	187,5	13,5	-0,1	201,0
281,6	77,5	58,8	417,9	66,7	-26,2	458,3	50,6	-55,0	454,0	33,1	-94,9	392,1	41,7	32,6	466,5
1,1	-0,0	-	1,1	-0,0	0,0	1,1	-0,0	-0,0	1,1	-0,0	-	1,0	-0,0	-	1,0
791,5	161,3	77,9	1030,7	158,6	-18,6	1170,7	213,1	-40,4	1343,4	161,0	-140,0	1364,4	167,6	-13,7	1518,3
21,4	-14,9	31,7	38,2	-16,0	31,2	53,4	-15,2	-10,9	27,2	-10,0	26,2	43,4	-10,7	-11,4	21,3

(Sub)sectorspecifieke detailgegevens

TABEL D 0.1
Belastingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Belasting over de toegevoegde waarde (BTW)	21 315	22 890	24 486	26 934	28 849	32 509	33 493	34 754
Loonbelasting	20 007	18 691	19 845	23 020	24 433	27 172	29 577	28 790
Vennootschapsbelasting	12 500	14 673	15 300	15 651	16 736	17 580	15 394	13 392
Accijnzen	6 363	6 922	7 296	7 578	7 713	7 913	8 446	8 587
Milieuheffingen	3 145	3 647	3 726	4 409	5 140	5 781	5 479	5 766
Motorrijtuigenbelasting (incl. Eurovignet)	2 806	2 348	2 591	2 765	2 941	2 888	2 924	3 099
Belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM)	1 892	2 061	2 425	2 840	2 875	2 939	2 741	2 874
Overdrachtsbelasting	1 649	1 978	2 245	2 727	2 804	3 437	3 589	3 449
Onroerendezaakbelasting	1 952	2 076	2 246	2 334	2 540	2 689	2 925	3 161
Dividendbelasting	1 186	1 630	2 097	3 220	2 856	4 568	3 696	3 338
Invoerrechten	1 270	1 381	1 360	1 332	1 377	1 210	1 137	1 114
Inkomstenbelasting 1)	2 505	2 206	1 276	- 1 184	- 880	- 2 565	- 75	378
Vermogensheffingen 2)	889	951	1 126	1 298	1 487	1 311	1 696	1 461
Vermogensbelasting	648	764	729	780	824	91	49	38
Assurantebelasting	463	510	545	492	512	638	660	746
Overige	1 451	1 522	1 521	1 874	2 520	2 421	2 308	2 059
Belastingen	80 041	84 250	88 814	96 070	102 727	110 582	114 039	113 006
Belastingen op productie en invoer	38 404	41 672	44 445	49 073	52 432	57 810	58 881	60 518
Belastingen op inkomen en vermogen	40 748	41 627	43 243	45 699	48 808	51 461	53 462	51 027
Kapitaaloverdrachten 2)	889	951	1 126	1 298	1 487	1 311	1 696	1 461
Betaald door:								
Ingezetenen	79 528	83 487	87 901	94 542	101 679	109 398	112 901	111 932
Buitenland	513	763	913	1 528	1 048	1 184	1 138	1 074
Ontvangen door:								
Overheid	76 729	80 603	85 211	92 456	98 834	106 766	111 180	110 130
Buitenland	3 312	3 647	3 603	3 614	3 893	3 816	2 859	2 876

1) In 1999 is er sprake van negatieve ontvangsten inkomstenbelasting. Sinds 1999 worden verminderingen van loonbelasting vanwege aftrekposten namelijk rechtstreeks uitbetaald door de belastingdienst via een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting.

2) Vermogensheffingen zijn niet-periodieke belastingen op vermogen. Zij worden geregistreerd onder de kapitaaloverdrachten van huishoudens aan de overheid

TABEL D 0.2
Belastingen op productie en invoer

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
PRODUCTGEBONDEN								
Belasting over de toegevoegde waarde (BTW)	21 315	22 890	24 486	26 934	28 849	32 509	33 493	34 754
w.o. BTW afdracht aan de EU	1 671	1 828	1 819	1 801	1 961	2 090	1 241	1 196
Invoerrechten aan de EU	1 270	1 381	1 360	1 332	1 377	1 210	1 137	1 114
EU-heffingen op voedingsmiddelen	218	269	246	266	273	238	257	328
Accijnzen	6 363	6 922	7 296	7 578	7 713	7 913	8 446	8 587
Benzine	2 744	2 901	3 038	3 127	3 151	3 148	3 420	3 506
Overige minerale oliën	1 642	1 848	2 018	2 041	2 139	2 076	2 317	2 446
Tabak	1 418	1 346	1 348	1 546	1 590	1 817	1 719	1 750
Alcohol	376	400	426	396	397	413	472	357
Overige accijnzen	183	427	466	468	436	459	518	528
Verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken e.d.	185	191	191	217	216	228	161	146
Verbruiksbelasting op milieugrondslag	1 318	1 694	1 714	2 294	2 849	3 352	2 953	3 081
Belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM)	1 892	2 061	2 425	2 840	2 875	2 939	2 741	2 874
Kansspelbelasting	53	56	59	69	67	80	86	109
Overdrachtsbelasting	1 649	1 978	2 245	2 727	2 804	3 437	3 589	3 449
Assurantebelasting	463	510	545	492	512	638	660	746
Kapitaalsbelasting	252	274	291	316	592	501	392	261
Beursbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
Productgebonden belastingen	34 978	38 226	40 858	45 065	48 127	53 045	53 915	55 449
NIET-PRODUCTGEBONDEN								
Onroerendezaakbelasting	1 371	1 473	1 595	1 657	1 803	1 909	2 077	2 244
Motorrijtuigenbelasting (incl. Eurovignet)	657	536	578	626	653	649	651	682
Milieuheffingen	760	825	814	864	946	1 006	1 038	1 094
Rioolrechten	95	104	113	119	130	139	146	159
Heffingen op waterverontreiniging	318	345	319	324	333	339	357	362
Omslagheffing waterschappen	322	345	354	375	395	434	453	474
Overige milieuheffingen	25	31	28	46	88	94	82	99
Overige	638	612	600	861	903	1 201	1 200	1 049
Niet-productgebonden belastingen op productie	3 426	3 446	3 587	4 008	4 305	4 765	4 966	5 069
Belastingen op productie en invoer (betaald door ingezetenen)	38 404	41 672	44 445	49 073	52 432	57 810	58 881	60 518
Ontvangen door:								
Overheid	35 219	38 174	41 003	45 657	48 807	54 254	56 228	57 852
Buitenland (EU)	3 185	3 498	3 442	3 416	3 625	3 556	2 653	2 666

TABEL D 0.3
Subsidies

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
PRODUCTGEBONDEN								
EU-subsidies op voedingsmiddelen	1 282	1 189	1 089	1 166	1 152	865	1 131	1 152
Subsidies voor het openbaar vervoer	979	1 026	1 030	1 089	1 131	1 196	1 329	1 389
Subsidies voor onderzoek en innovatie	287	333	378	502	556	534	511	544
Subsidies voor cultuur, sport en recreatie	184	202	210	211	279	317	321	314
Huurprijsverlagende subsidies	243	258	244	180	99	91	89	88
Overige	511	492	498	634	629	587	511	549
Productgebonden subsidies	3 486	3 500	3 449	3 782	3 846	3 590	3 892	4 036
NIET-PRODUCTGEBONDEN								
EU-subsidies op voedingsmiddelen	201	150	188	172	179	204	127	218
Loonsubsidies	1 134	1 568	2 257	2 631	2 813	3 109	3 464	2 910
Subsidies door productschappen e.d.	209	219	185	186	149	150	148	135
Schadeloosstelling varkenspest, MKZ, vogelpest	-	1 121	142	14	-	97	10	111
Overige	200	183	285	444	323	338	395	446
Niet-productgebonden subsidies	1 744	3 241	3 057	3 447	3 464	3 898	4 144	3 820
Subsidies (ontvangen door ingezetenen)	5 230	6 741	6 506	7 229	7 310	7 488	8 036	7 856
Betaald door:								
Overheid	3 747	4 968	5 190	5 891	5 979	6 419	6 778	6 486
Buitenland (EU)	1 483	1 773	1 316	1 338	1 331	1 069	1 258	1 370

TABEL D 0.4
Belastingen op inkomen en vermogen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
OP INKOMEN								
Vennootschapsbelasting	12 500	14 673	15 300	15 651	16 736	17 580	15 394	13 392
Loonbelasting	20 007	18 691	19 845	23 020	24 433	27 172	29 577	28 790
Inkomstenbelasting 1)	2 505	2 206	1 276	- 1 184	- 880	- 2 565	- 75	378
Dividendbelasting	1 186	1 630	2 097	3 220	2 856	4 568	3 696	3 338
Kansspelbelasting	39	43	51	61	59	71	76	73
Eenmalig ontvangst i.v.m. liquidatie houdstermaatschappijen	-	-	-	-	320	-	-	-
Belastingen op inkomen	36 237	37 243	38 569	40 768	43 524	46 826	48 668	45 971
OP VERMOGEN								
Onroerendezaakbelasting	581	603	651	677	737	780	848	917
Vermogensbelasting	648	764	729	780	824	91	49	38
Motorrijtuigenbelasting	2 149	1 812	2 013	2 139	2 288	2 239	2 273	2 417
Milieuheffingen	1 067	1 128	1 198	1 251	1 345	1 423	1 488	1 591
Rioolrechten	372	418	452	475	520	555	585	635
Heffingen op waterverontreiniging	581	582	612	638	670	696	722	752
Omslagheffing waterschappen	114	128	134	138	155	172	181	204
Overige	66	77	83	84	90	102	136	93
Belastingen op vermogen	4 511	4 384	4 674	4 931	5 284	4 635	4 794	5 056
Belastingen op inkomen en vermogen	40 748	41 627	43 243	45 699	48 808	51 461	53 462	51 027
Betaald door:								
Niet-financiële vennootschappen	10 577	12 691	13 262	13 578	14 532	15 004	13 498	11 537
Financiële instellingen	2 055	2 136	2 199	2 280	2 801	2 845	2 106	2 066
Huishoudens	27 603	26 037	26 869	28 313	30 427	32 428	36 720	36 350
Buitenland 2)	513	763	913	1 528	1 048	1 184	1 138	1 074
Ontvangen door:								
Overheid	40 621	41 478	43 082	45 501	48 540	51 201	53 256	50 817
Buitenland 2)	127	149	161	198	268	260	206	210

1) Voor de jaren 1999-2003 is er sprake van negatieve ontvangsten inkomstenbelasting. Sinds 1999 worden verminderingen van loonbelasting vanwege aftrekposten namelijk rechtstreeks uitbetaald door de belastingdienst via een voorlopige teruggaaf inkomstenbelasting.

2) Betreft de dividendbelasting van en aan het buitenland.

TABEL D 0.5
Sociale premies

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Premies wettelijke sociale verzekering	48 723	51 653	54 256	59 938	64 467	61 269	61 688	65 709
Ziektefondswet (ZFW)	6 986	6 966	7 615	9 207	10 511	10 636	10 722	13 222
Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)	8 727	10 851	11 096	12 662	13 806	12 168	11 972	14 045
Ziektewet (ZW)	252	—	—	—	—	—	—	—
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)	6 794	6 738	— 31	22	— 69	3	—	—
Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	3 201	3 639	9 266	9 165	8 746	9 148	9 295	8 180
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	—	—	326	1 009	1 946	2 219	2 947	3 402
Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	—	—	363	599	842	829	882	867
Algemene Ouderdomswet (AOW)	15 441	16 200	18 333	19 798	20 569	18 586	18 110	18 032
Algemene Nabestaandenwet (ANW) 1)	2 013	2 020	1 634	1 745	1 701	1 488	1 457	1 452
Werkloosheidswet (WW)	5 309	5 239	5 654	5 731	6 415	5 909	5 993	6 113
Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UFO)	—	—	—	—	—	283	310	396
Pensioenpremies	29 225	30 726	33 617	34 856	35 998	37 556	40 253	43 668
Pensioenpremies (bruto)	30 924	32 556	35 718	37 051	38 707	40 210	42 682	46 671
Bedrijfspensioenfondsen	15 174	15 673	17 665	18 467	19 349	19 382	21 121	23 216
Ondernemingspensioenfondsen	5 613	6 156	6 448	6 221	6 411	6 686	8 789	9 995
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	3 139	3 494	3 207	3 314	2 865	2 992	2 565	2 517
Levensverzekeringmaatschappijen	6 998	7 233	8 398	9 049	10 082	11 150	10 207	10 943
Vergoeding voor verzekeringsdiensten (-)	1 699	1 830	2 101	2 195	2 709	2 654	2 429	3 003
Overige particuliere sociale premies	1 544	1 294	967	1 048	1 090	1 142	1 234	1 276
Overige particuliere sociale premies (bruto)	1 629	1 383	1 042	1 093	1 135	1 210	1 299	1 350
Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering								
Overheidspersoneel (FAOP)	764	493	27	—	—	—	—	—
Ziektekostenvoorzieningen voor ambtenaren	720	759	812	909	921	976	1 139	1 142
Overige particuliere sociale fondsen	145	131	203	184	214	234	160	208
Vergoeding voor verzekeringsdiensten (-)	85	89	75	45	45	68	65	74
Toegerekende sociale premies	7 934	8 575	8 804	9 466	9 347	9 908	10 049	9 499
Doorbetalings bij ziekte	4 440	4 900	5 492	5 941	5 970	6 297	6 471	5 913
Interimregeling ziektekostenvergoeding ambtenaren	631	647	648	762	690	760	803	831
Wachtgeld voor voormalig overheidspersoneel	1 040	1 070	1 091	1 092	1 165	1 263	1 280	1 325
Eigen pensioen militairen	532	555	540	493	498	519	522	561
Overige	1 291	1 403	1 033	1 178	1 024	1 069	973	869
Sociale premies	87 426	92 248	97 644	105 308	110 902	109 875	113 224	120 152
Ontvangen door:								
Niet-financiële vennootschappen	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Financiële instellingen	30 967	32 200	34 765	36 088	37 294	38 926	41 729	45 161
Overheid	52 338	55 418	58 154	64 026	68 702	65 765	66 214	70 418
Huishoudens (incl. IZWh)	293	367	400	440	429	451	467	405
Betaald door:								
Huishoudens	87 283	92 082	97 518	105 206	110 779	109 754	113 098	120 033
Buitenland	143	166	126	102	123	121	126	119

1) Tot 1 juli 1996 Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW).

TABEL D 0.6
Sociale premies t.l.v. werkgevers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Premies wettelijke sociale verzekering t.l.v. werkgevers	6 124	5 985	16 363	17 152	18 671	19 444	20 205	20 204
Ziektefondswet (ZFW)	3 304	3 450	4 134	4 265	4 891	4 927	4 783	5 657
Ziekwet (ZW)	247	–	–	–	–	–	–	–
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)	– 36	–	–	–	–	–	–	–
Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	– 2	–	9 266	9 165	8 746	9 148	9 295	8 180
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	–	–	326	1 009	1 946	2 219	2 947	3 402
Werkloosheidswet (WW)	2 611	2 535	2 637	2 713	3 088	2 867	2 870	2 569
Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UFO)	–	–	–	–	–	283	310	396
Pensioenpremies t.l.v. werkgevers	7 639	7 812	8 802	9 213	10 772	12 791	16 644	19 910
Bedrijfspensioenfondsen	2 299	2 523	3 230	3 662	4 242	4 468	5 948	7 932
Ondernemingspensioenfondsen	1 016	1 296	992	689	870	1 719	4 384	5 674
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	1 998	1 620	1 533	1 612	1 465	1 230	1 419	1 386
Levensverzekeringmaatschappijen	2 326	2 373	3 047	3 250	4 195	5 374	4 893	4 918
Overige particuliere sociale premies t.l.v. werkgevers	1 246	1 025	610	659	681	689	730	730
Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering								
Overheidspersoneel (FAOP)	758	488	–	–	–	–	–	–
Ziektekostenvoorzieningen voor ambtenaren	435	454	454	484	527	565	631	631
Overige particuliere sociale fondsen	53	83	156	175	154	124	99	99
Toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers	7 934	8 575	8 804	9 466	9 347	9 908	10 049	9 499
Doorbetaling bij ziekte	4 440	4 900	5 492	5 941	5 970	6 297	6 471	5 913
Interimregeling ziektekostenvergoeding ambtenaren	631	647	648	762	690	760	803	831
Wachtgeldten voormalig overheidspersoneel	1 040	1 070	1 091	1 092	1 165	1 263	1 280	1 325
Eigen pensioen militairen	532	555	540	493	498	519	522	561
Overige	1 291	1 403	1 033	1 178	1 024	1 069	973	869
Sociale premies t.l.v. werkgevers	22 943	23 397	34 579	36 490	39 471	42 832	47 628	50 343
Betaald door huishoudens t.l.v.:								
Niet-financiële vennootschappen	13 543	13 899	21 801	22 952	24 878	26 962	30 156	31 756
Financiële instellingen	1 346	1 359	2 118	2 311	2 428	2 653	3 029	3 304
Overheid	6 774	6 823	8 389	8 896	9 554	10 330	11 151	11 809
Huishoudens (incl. IZWh)	1 280	1 316	2 271	2 331	2 611	2 887	3 292	3 474

TABEL D 0.7
Sociale premies niet t.l.v. werkgevers

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Premies wettelijke sociale verzekering t.l.v. werknemers, zelfstandigen en niet werkenden	42 599	45 668	37 893	42 786	45 796	41 825	41 483	45 505
Ziektefondswet (ZFW)	3 682	3 516	3 481	4 942	5 620	5 709	5 939	7 565
Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)	8 727	10 851	11 096	12 662	13 806	12 168	11 972	14 045
Ziekwet (ZW)	5	–	–	–	–	–	–	–
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)	6 830	6 738	– 31	22	– 69	3	–	–
Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	3 203	3 639	–	–	–	–	–	–
Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	–	–	363	599	842	829	882	867
Algemene Ouderdomswet (AOW)	15 441	16 200	18 333	19 798	20 569	18 586	18 110	18 032
Algemene Nabestaandenwet (ANW) 1)	2 013	2 020	1 634	1 745	1 701	1 488	1 457	1 452
Werkloosheidswet (WW)	2 698	2 704	3 017	3 018	3 327	3 042	3 123	3 544
Pensioenpremies t.l.v. werknemers	21 586	22 914	24 815	25 643	25 226	24 765	23 609	23 758
Pensioenpremies (bruto)	23 285	24 744	26 916	27 838	27 935	27 419	26 038	26 761
Bedrijfspensioenfondsen	12 875	13 150	14 435	14 805	15 107	14 914	15 173	15 284
Ondernemingspensioenfondsen	4 597	4 860	5 456	5 532	5 541	4 967	4 405	4 321
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	1 141	1 874	1 674	1 702	1 400	1 762	1 146	1 131
Levensverzekeringmaatschappijen	4 672	4 860	5 351	5 799	5 887	5 776	5 314	6 025
Vergoeding voor verzekeringsdiensten (–)	1 699	1 830	2 101	2 195	2 709	2 654	2 429	3 003
Overige particuliere sociale premies t.l.v. werknemers	298	269	357	389	409	453	504	546
Overige particuliere sociale premies (bruto)	383	358	432	434	454	521	569	620
Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering								
Overheidspersoneel (FAOP)	6	5	27	–	–	–	–	–
Ziektekostenvoorzieningen voor ambtenaren	285	305	358	425	394	411	508	511
Overige particuliere sociale fondsen	92	48	47	9	60	110	61	109
Vergoeding voor verzekeringsdiensten (–)	85	89	75	45	45	68	65	74
Sociale premies niet t.l.v. werkgevers	64 483	68 851	63 065	68 818	71 431	67 043	65 596	69 809
Betaald door huishoudens en buitenland t.l.v.:								
Werknemers	53 385	57 371	52 425	56 288	57 743	54 370	52 919	55 566
Zelfstandigen en niet werkenden	11 098	11 480	10 640	12 530	13 688	12 673	12 677	14 243

1) Tot 1 juli 1996 Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW).

Sociale uitkeringen

TABEL D 0.8
Sociale uitkeringen in geld

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	32 616	32 650	31 685	32 365	33 017	34 979	36 910	39 614
Ziekwet (ZW)	324	—	—	—	—	—	—	—
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)	5 598	6 076	8	—	—	—	—	—
Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	3 288	3 147	7 802	7 346	7 039	6 828	6 564	6 489
Arbeidsongeschiktheidskas (AOK)	—	—	317	1 037	1 645	2 293	2 837	3 213
Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	—	—	436	486	469	504	502	530
Algemene Ouderdomswet (AOW)	15 853	16 609	17 578	18 400	19 098	20 284	21 383	22 439
Algemene Nabestaandenwet (ANW) 1)	2 109	2 005	1 552	1 539	1 498	1 515	1 528	1 513
Werkloosheidswet (WW)	5 444	4 813	3 992	3 557	3 268	3 417	3 888	5 119
Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UFO)	—	—	—	—	—	138	208	311
Uitkeringen sociale voorziening	10 110	9 670	10 409	10 012	10 049	10 454	10 724	11 283
Uitkeringen oorlogsslachtoffers	348	340	346	358	356	368	386	383
Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten (WAJONG)	—	—	1 007	982	1 024	1 132	1 135	1 268
Wetten inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werklozen (IOAW en IOAZ)	236	247	244	263	270	243	259	245
Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	2 898	2 832	2 868	2 828	2 911	3 001	3 118	3 199
Premies koopwoningen	223	181	143	110	83	61	51	41
Studiebeurzen	1 161	1 055	873	950	938	1 110	1 119	1 273
Algemene Bijstandswet (in geld) (ABW)	4 753	4 550	4 376	4 009	3 890	3 931	4 040	4 281
Toeslagenwet (TW)	292	284	282	302	289	274	287	303
Overige	199	181	270	210	288	334	329	290
Pensioenuitkeringen	14 031	14 778	15 713	17 450	19 341	20 550	21 909	23 335
Bedrijfspensioenfondsen	5 846	6 183	6 809	7 331	7 869	8 642	9 451	10 065
Ondernemingspensioenfondsen	2 575	2 730	2 977	3 218	3 575	3 962	4 188	4 461
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	2 816	2 796	2 442	2 519	2 591	2 395	2 461	2 623
Levensverzekeringmaatschappijen	2 794	3 069	3 485	4 382	5 306	5 551	5 809	6 186
Overige particuliere sociale uitkeringen	1 603	1 319	977	1 057	1 098	1 141	1 265	1 313
Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering	—	—	—	—	—	—	—	—
Overheidspersoneel (FAOP)	716	444	—	—	—	—	—	—
Ziektekostenvoorzieningen voor ambtenaren	751	753	786	839	894	985	1 101	1 143
Overige particuliere sociale fondsen	136	122	191	218	204	156	164	170
Sociale uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	8 114	8 741	8 997	9 665	9 544	10 118	10 271	9 737
Doorbetaling bij ziekte	4 440	4 900	5 492	5 941	5 970	6 297	6 471	5 913
Interimregeling ziektekostenvergoeding ambtenaren	631	647	648	762	690	760	803	831
Wachtgeldten voormalig overheidspersoneel	1 040	1 070	1 091	1 092	1 165	1 263	1 280	1 325
Eigen pensioen militairen	712	721	733	692	695	729	744	799
Overige	1 291	1 403	1 033	1 178	1 024	1 069	973	869
Sociale uitkeringen door het buitenland	126	110	117	120	123	131	141	146
Sociale uitkeringen in geld	66 600	67 268	67 898	70 669	73 172	77 373	81 220	85 428
Ontvangen door:								
Huishoudens	65 951	66 502	67 216	70 107	72 537	76 656	80 394	84 595
Buitenland	649	766	682	562	635	717	826	833
Betaald door:								
Niet-financiële vennootschappen	3 828	4 263	4 325	4 754	4 477	4 733	4 814	4 168
Financiële instellingen	15 832	16 277	16 871	18 691	20 645	21 919	23 416	24 865
Overheid	46 521	46 251	46 185	46 664	47 498	50 139	52 382	55 844
Huishoudens (incl. IZW huishoudens)	293	367	400	440	429	451	467	405
Buitenland	126	110	117	120	123	131	141	146

1) Tot 1 juli 1996 Algemene Weduwen- en Wezenwet (AWW).

TABEL D 0.9
Sociale uitkeringen in natura via marktproducenten 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering in natura via marktproducenten	17 900	20 823	21 893	23 070	25 163	27 786	31 493	34 274
Ziekenfondswet (ZFW)	9 500	10 312	10 723	11 313	12 220	13 440	14 957	16 007
Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)	8 326	10 436	11 131	11 742	12 943	14 346	16 536	18 267
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW)	74	75	39	15	—	—	—	—
Uitkeringen sociale voorziening in natura via marktproducenten	4 254	3 146	3 406	3 580	3 789	4 005	4 417	4 646
Wet voorzieningen gehandicapten (WVG)	499	598	606	628	652	674	708	708
Bijdragen aan bejaardenoorden	1 500	—	—	—	—	—	—	—
Individuele huursubsidies	1 021	1 185	1 364	1 459	1 462	1 508	1 717	1 603
OV-jaarkaart studerende	377	404	378	352	313	358	375	486
Algemene Bijstandswet (in natura) (ABW)	126	168	170	193	207	210	214	225
Rechtsbijstand	165	185	187	193	223	265	308	338
Overige	566	606	701	755	932	990	1 095	1 286
Sociale uitkeringen in natura via marktproducenten	22 154	23 969	25 299	26 650	28 952	31 791	35 910	38 920

1) De sociale uitkeringen in natura via marktproducenten worden geregistreerd onder de consumptieve bestedingen van de overheid.

Kapitaaloverdrachten

TABEL D 0.11
Kapitaaloverdrachten

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
BETAALD DOOR DE OVERHEID								
Aan de overheid	3 405	5 647	3 243	4 018	4 988	5 326	5 000	7 966
Door CO aan CO	763	971	1 115	1 577	1 891	2 311	2 350	2 171
Infrastructuur	572	762	878	1 320	1 603	2 032	2 096	1 924
Wetenschappelijk onderwijs	149	157	168	170	173	181	185	225
Overige	42	52	69	87	115	98	69	22
Door CO aan LO	2 255	3 303	1 813	2 103	2 712	2 392	2 159	3 076
Infrastructuur	296	305	357	379	665	658	757	879
Gesubsidieerd onderwijs	580	301	309	315	351	370	366	407
Stadsvernieuwing	501	486	339	394	304	81	–	–
Afkoop subsidies woningcorporaties	–	–	13	47	1	–	–	–
Overname schuld van Amsterdam	–	1 465	–	–	–	–	–	–
Overige	878	746	795	968	1 391	1 283	1 036	1 790
Door CO aan SV	–	953	–	–	–	–	–	2 257
AOW, ANW en WW	–	953	–	–	–	–	–	2 257
Door LO aan CO	34	38	39	52	78	52	7	15
Door LO aan LO	353	382	276	286	307	571	484	447
Aan andere sectoren	1 302	848	2 136	1 873	2 038	3 179	2 054	2 172
Wet Investeringsrekening (WIR)	123	142	128	70	62	–	–	–
Netto garantiebetalingen m.b.t. uitvoer	– 297	– 395	– 376	– 243	– 176	– 290	– 62	– 70
Afkoop subsidies particuliere woningverhuurders	–	–	682	– 14	–	–	–	–
Afkoop subsidies woningcorporaties	–	–	–	36	–	–	–	–
Bijdragen voor volkshuisvesting	677	552	615	614	781	617	527	521
Overige	799	549	1 087	1 410	1 371	2 852	1 589	1 721
Aan het buitenland	521	476	432	464	422	425	318	334
BETAALD DOOR ANDERE SECTOREN								
Aan de overheid	1 710	1 093	1 255	1 451	1 650	1 486	1 880	1 642
Vermogensheffingen	889	951	1 126	1 298	1 487	1 311	1 696	1 461
Overige	821	142	129	153	163	175	184	181
Aan andere sectoren	1 73	203	253	262	288	257	233	244
Toegerekende kapitaaloverdrachten aan polishouders	49	45	43	39	35	31	30	30
Overdrachten door IZWh aan huishoudens	124	158	157	223	253	226	203	214
Overige	–	–	53	–	–	–	–	–
Aan het buitenland	2 378	2 062	1 420	2 012	2 091	1 988	1 829	1 722
Overdrachten door huishoudens	2 378	2 062	1 420	2 012	2 091	1 988	1 829	1 722
BETAALD DOOR HET BUITENLAND								
Aan de overheid	47	90	94	148	81	181	78	96
Aan andere sectoren	1 069	1 011	1 023	1 740	1 219	1 413	1 232	1 184
Overdrachten aan huishoudens	1 069	1 011	1 023	1 740	1 219	1 413	1 232	1 184
Kapitaaloverdrachten	10 605	11 430	9 856	11 968	12 777	14 255	12 624	15 360
Betaald door:								
Overheid	5 228	6 971	5 811	6 355	7 448	8 930	7 372	10 472
Andere sectoren	4 261	3 358	2 928	3 725	4 029	3 731	3 942	3 608
Niet-financiële vennootschappen	801	134	123	143	146	173	180	178
Financiële instellingen	59	45	96	39	35	31	30	30
Huishoudens	3 401	3 179	2 709	3 543	3 848	3 527	3 732	3 400
Buitenland	1 116	1 101	1 117	1 888	1 300	1 594	1 310	1 280
Ontvangen door:								
Overheid	5 162	6 830	4 592	5 617	6 719	6 993	6 958	9 704
Andere sectoren	2 544	2 062	3 412	3 875	3 545	4 849	3 519	3 600
Niet-financiële vennootschappen	964	620	1 224	1 700	1 801	2 859	1 686	1 896
Financiële instellingen	215	108	800	53	73	57	86	89
Huishoudens	1 168	1 109	1 104	1 815	1 289	1 552	1 354	1 272
IZW huishoudens	197	225	284	307	382	381	393	343
Buitenland	2 899	2 538	1 852	2 476	2 513	2 413	2 147	2 056

TABEL D 2.3.3
Verzekeringstransacties van levensverzekeringmaatschappijen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Pensioenpremies (bruto)	6 998	7 233	8 398	9 049	10 082	11 150	10 207	10 943
Vergoeding voor verzekeringsdiensten	1 029	1 077	1 226	1 311	1 688	1 667	1 402	1 517
Pensioenpremies	5 969	6 156	7 172	7 738	8 394	9 483	8 805	9 426
In rekening gebracht	1 414	1 274	1 978	2 179	2 743	4 073	3 892	3 809
Aanvulling uit beleggingsinkomen	4 555	4 882	5 194	5 559	5 651	5 410	4 913	5 617
Levensverzekeringspremies (bruto)	13 038	14 710	16 486	18 237	20 970	21 629	21 713	22 607
Vergoeding voor verzekeringsdiensten	2 481	2 705	3 348	3 821	4 125	4 267	3 602	3 895
Levensverzekeringspremies	10 557	12 005	13 138	14 416	16 845	17 362	18 111	18 712
In rekening gebracht	6 432	7 402	8 218	8 755	10 676	11 176	12 298	12 064
Aanvulling uit beleggingsinkomen	4 125	4 603	4 920	5 661	6 169	6 186	5 813	6 648
Inkomen uit belegging van verzekeringstechnische voorzieningen	8 680	9 485	10 114	11 220	11 820	11 596	10 726	12 265
Totaal middelen	28 716	31 428	34 998	38 506	42 872	44 375	42 646	45 815
BESTEDINGEN								
Productie van verzekeringsdiensten	3 510	3 782	4 574	5 132	5 813	5 934	5 004	5 412
Administratiekosten	2 177	2 469	3 195	3 717	4 077	4 375	4 370	4 507
Exploitatieoverschot	1 333	1 313	1 379	1 415	1 736	1 559	634	905
Pensioenuitkeringen	2 794	3 069	3 485	4 382	5 306	5 551	5 809	6 186
Levensverzekeringsuitkeringen	3 664	4 527	5 213	6 342	7 189	7 566	10 832	11 154
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	8 680	9 485	10 114	11 220	11 820	11 596	10 726	12 265
Totaal bestedingen	18 648	20 863	23 386	27 076	30 128	30 647	32 371	35 017
Verandering in pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen (M-B)	10 068	10 565	11 612	11 430	12 744	13 728	10 275	10 798
Pensioen	3 175	3 087	3 687	3 356	3 088	3 932	2 996	3 240
Levensverzekering	6 893	7 478	7 925	8 074	9 656	9 796	7 279	7 558

TABEL D 2.3.4
Verzekeringstransacties van schadeverzekeringmaatschappijen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Schadeverzekeringspremies (bruto)	13 606	14 554	15 232	16 165	17 240	18 727	21 349	22 817
Vergoeding voor verzekeringsdiensten	4 076	4 268	4 068	4 100	4 284	4 499	4 896	5 379
Schadeverzekeringspremies	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
In rekening gebracht	8 737	9 372	10 223	11 103	12 009	13 442	15 476	16 197
Aanvulling uit beleggingsinkomen	793	914	941	962	947	786	977	1 241
Inkomen uit belegging van verzekeringstechnische voorzieningen	793	914	941	962	947	786	977	1 241
Totaal middelen	14 399	15 468	16 173	17 127	18 187	19 513	22 326	24 058
BESTEDINGEN								
Productie van verzekeringsdiensten	4 076	4 268	4 068	4 100	4 284	4 499	4 896	5 379
Administratiekosten	3 486	3 712	3 755	3 877	4 179	4 842	5 533	5 351
Exploitatieoverschot	590	556	313	223	105	- 343	- 637	28
Schadeverzekeringsuitkeringen	9 530	10 286	11 164	12 065	12 956	14 228	16 453	17 438
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	793	914	941	962	947	786	977	1 241
Totaal bestedingen	14 399	15 468	16 173	17 127	18 187	19 513	22 326	24 058

TABEL D 2.3.5
Verzekeringstransacties van overige particuliere sociale verzekeringsinstellingen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Overige particuliere sociale premies (bruto)	1 629	1 383	1 042	1 093	1 135	1 210	1 299	1 350
Vergoeding voor verzekeringsdiensten	85	89	75	45	45	68	65	74
Overige particuliere sociale premies	1 544	1 294	967	1 048	1 090	1 142	1 234	1 276
In rekening gebracht	1 476	1 273	950	1 024	1 058	1 114	1 209	1 246
Aanvulling uit beleggingsinkomen	68	21	17	24	32	28	25	30
Inkomen uit belegging van verzekeringstechnische voorzieningen	68	21	17	24	32	28	25	30
Inkomensoverdrachten (per saldo ontvangen)	59	25	10	9	8	- 1	31	37
Totaal middelen	1 756	1 429	1 069	1 126	1 175	1 237	1 355	1 417
BESTEDINGEN								
Productie van verzekeringsdiensten	85	89	75	45	45	68	65	74
Administratiekosten	85	89	75	45	45	68	65	74
Exploitatieoverschot	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige particuliere sociale uitkeringen	1 603	1 319	977	1 057	1 098	1 141	1 265	1 313
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	68	21	17	24	32	28	25	30
Totaal bestedingen	1 756	1 429	1 069	1 126	1 175	1 237	1 355	1 417

TABEL D 2.3.6
Verzekeringstransacties naar groepen van pensioenfondsen

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
MIDDELEN								
Pensioenpremies (bruto)	23 926	25 323	27 320	28 002	28 625	29 060	32 475	35 728
Bedrijfspensioenfondsen	15 174	15 673	17 665	18 467	19 349	19 382	21 121	23 216
Ondernemingspensioenfondsen	5 613	6 156	6 448	6 221	6 411	6 686	8 789	9 995
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	3 139	3 494	3 207	3 314	2 865	2 992	2 565	2 517
Levensverzekeringspremies (bruto)	774	751	820	858	889	849	711	713
Beroepspensioenfondsen	774	751	820	858	889	849	711	713
Inkomen uit belegging van verzekeringstechnische voorzieningen	16 251	16 507	18 292	18 249	18 284	16 950	15 970	15 075
Bedrijfspensioenfondsen	11 443	11 538	12 552	12 557	12 509	11 764	11 540	10 888
Ondernemingspensioenfondsen	4 046	4 239	4 951	4 883	4 983	4 443	3 820	3 618
Beroepspensioenfondsen	543	504	565	605	619	609	464	432
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	219	226	224	204	173	134	146	137
Kapitaaloverdrachten (per saldo ontvangen)	49	45	43	39	35	31	30	30
Bedrijfspensioenfondsen	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	49	45	43	39	35	31	30	30
Totaal middelen	41 000	42 626	46 475	47 148	47 833	46 890	49 186	51 546
BESTEDINGEN								
Administratiekosten	684	764	885	896	1 038	1 008	1 040	1 501
Bedrijfspensioenfondsen	443	506	595	594	693	597	638	943
Ondernemingspensioenfondsen	181	200	230	239	276	341	335	480
Beroepspensioenfondsen	14	11	10	12	17	21	13	15
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	46	47	50	51	52	49	54	63
Pensioenuitkeringen	11 237	11 709	12 228	13 068	14 035	14 999	16 100	17 149
Bedrijfspensioenfondsen	5 846	6 183	6 809	7 331	7 869	8 642	9 451	10 065
Ondernemingspensioenfondsen	2 575	2 730	2 977	3 218	3 575	3 962	4 188	4 461
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	2 816	2 796	2 442	2 519	2 591	2 395	2 461	2 623
Levensverzekeringsuitkeringen	223	216	236	273	311	363	359	359
Beroepspensioenfondsen	223	216	236	273	311	363	359	359
Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders	16 251	16 507	18 292	18 249	18 284	16 950	15 970	15 075
Bedrijfspensioenfondsen	11 443	11 538	12 552	12 557	12 509	11 764	11 540	10 888
Ondernemingspensioenfondsen	4 046	4 239	4 951	4 883	4 983	4 443	3 820	3 618
Beroepspensioenfondsen	543	504	565	605	619	609	464	432
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	219	226	224	204	173	134	146	137
Totaal bestedingen	28 395	29 196	31 641	32 486	33 668	33 320	33 469	34 084
Verandering in pensioenvoorzieningen	12 068	12 906	14 260	14 089	13 604	13 105	15 378	17 123
Bedrijfspensioenfondsen	8 885	8 984	10 261	10 542	10 787	10 143	11 032	12 208
Ondernemingspensioenfondsen	2 857	3 226	3 241	2 764	2 560	2 383	4 266	5 054
Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	326	696	758	783	257	579	80	- 139
Verandering in levensverzekeringsvoorzieningen	537	524	574	573	561	465	339	339
Beroepspensioenfondsen	537	524	574	573	561	465	339	339

TABEL D 3.3
Uitgaven van de overheid (geconsolideerd) naar functie 1)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
CONSUMPTIEVE BESTEDINGEN								
Algemeen bestuur	5 293	5 307	6 109	6 709	6 943	7 856	8 420	8 574
Defensie	5 165	5 475	5 281	6 040	6 518	6 707	6 834	6 990
Openbare orde en veiligheid	4 002	4 166	4 494	4 863	5 011	6 070	6 589	7 212
Economisch beleid	10 744	11 325	11 651	11 584	12 785	13 828	14 248	14 224
Milieu	1 062	1 069	1 124	1 147	1 147	1 241	1 432	1 619
Huisvesting 2)	3 285	3 387	3 524	3 809	4 015	4 609	4 993	5 244
Gezondheid	10 976	13 281	13 961	14 718	15 901	17 621	19 695	21 244
Collectief	522	523	387	466	638	687	752	785
Individueel	10 454	12 758	13 574	14 252	15 263	16 934	18 943	20 459
Recreatie en cultuur	2 187	2 337	2 429	2 657	2 513	2 707	2 926	3 140
Collectief	1 040	1 136	1 224	1 352	1 139	1 270	1 384	1 503
Individueel	1 147	1 201	1 205	1 305	1 374	1 437	1 542	1 637
Onderwijs	13 463	14 007	14 890	15 763	16 679	18 235	19 630	20 782
Collectief	723	781	896	868	861	960	1 052	982
Individueel	12 740	13 226	13 994	14 895	15 818	17 275	18 578	19 800
Sociale bescherming 2)	16 684	16 066	16 977	18 236	19 776	22 045	24 649	26 319
Collectief	3 644	3 455	3 639	3 773	3 782	4 447	4 726	4 816
Individueel	13 040	12 611	13 338	14 463	15 994	17 598	19 923	21 503
Consumptieve bestedingen	72 861	76 420	80 440	85 526	91 288	100 919	109 416	115 348
OVERIGE UITGAVEN								
Algemeen bestuur	24 714	25 529	26 186	26 512	26 920	27 011	27 964	27 639
Defensie	580	247	350	67	- 30	49	- 36	- 61
Openbare orde en veiligheid	347	406	490	562	552	502	685	773
Economisch beleid	4 984	5 787	5 308	7 555	5 395	10 111	10 441	11 392
Milieu	1 347	1 385	1 577	1 770	1 860	1 919	2 021	1 989
Huisvesting	1 518	1 173	2 199	1 734	1 776	2 069	2 214	2 339
Gezondheid	178	189	204	170	173	223	218	221
Recreatie en cultuur	608	564	557	614	1 938	1 979	2 065	1 990
Onderwijs	2 184	2 000	1 811	2 022	2 125	2 504	2 655	2 728
Sociale bescherming	47 048	47 260	48 094	49 022	50 231	53 018	55 280	58 128
Overige uitgaven	83 508	84 540	86 776	90 028	90 940	99 385	103 507	107 138
TOTAAL UITGAVEN								
Algemeen bestuur	30 007	30 836	32 295	33 221	33 863	34 867	36 384	36 213
Defensie	5 745	5 722	5 631	6 107	6 488	6 756	6 798	6 929
Openbare orde en veiligheid	4 349	4 572	4 984	5 425	5 563	6 572	7 274	7 985
Economisch beleid	15 728	17 112	16 959	19 139	18 180	23 939	24 689	25 616
Milieu	2 409	2 454	2 701	2 917	3 007	3 160	3 453	3 608
Huisvesting	4 803	4 560	5 723	5 543	5 791	6 678	7 207	7 583
Gezondheid	11 154	13 470	14 165	14 888	16 074	17 844	19 913	21 465
Recreatie en cultuur	2 795	2 901	2 986	3 271	4 451	4 686	4 991	5 130
Onderwijs	15 647	16 007	16 701	17 785	18 804	20 739	22 285	23 510
Sociale bescherming	63 732	63 326	65 071	67 258	70 007	75 063	79 929	84 447
Totaal uitgaven	156 369	160 960	167 216	175 554	182 228	200 304	212 923	222 486

1) Deze gegevens zijn nog in een experimentele fase.

2) Gebaseerd op de COFOG. Dit betekent, dat individuele huursubsidies tot de functie "Sociale bescherming" worden gerekend.

De werkelijke individuele consumptie van huishoudens (zie de tabel M 18) is volgens de COICOP ingedeeld.

De individuele huursubsidies worden in deze tabel gerekend tot de functie "Huisvesting".

TABEL D 3.4
Specificaties van transacties van de publieke sector

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002*	2003*
<i>mln euro</i>								
SECTOR OVERHEID								
Arbeidsvolume werknemers (1 000 arbeidsjaren)	936,7	942,4	971,5	980,4	988,3	1005,9	1027,4	1039,6
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	41 340	42 910	44 910	47 498	50 328	53 973	57 569	60 176
Beloning van werknemers	32 814	34 141	35 885	38 067	40 285	43 460	46 606	48 871
Aanbestedingen	29 814	30 361	32 350	35 190	37 973	43 617	46 843	48 178
Intermediair verbruik	19 942	20 687	21 963	23 988	25 483	29 284	30 779	31 922
Investerings (bruto)	9 872	9 674	10 387	11 202	12 490	14 333	16 064	16 256
NIET-FINANCIËLE VENNOOTSCHAPPEN IN HANDEN VAN DE OVERHEID								
Arbeidsvolume werknemers (1 000 arbeidsjaren)	541,1	550,8	575,0	589,4	595,3	642,9	671,2	696,7
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	26 057	26 080	26 822	28 050	28 201	32 632	34 669	37 916
Beloning van werknemers	16 128	16 469	17 673	19 525	19 496	21 859	23 778	26 006
Aanbestedingen	24 528	24 850	25 750	25 640	29 054	31 475	30 063	.
Intermediair verbruik	19 469	20 191	21 003	21 053	24 869	25 891	25 333	.
Investerings (bruto)	5 059	4 659	4 747	4 587	4 185	5 584	4 730	.
FINANCIËLE INSTELLINGEN IN HANDEN VAN DE OVERHEID								
Arbeidsvolume werknemers (1 000 arbeidsjaren)	2,5	2,6	2,7	2,8	2,6	2,7	2,8	2,7
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	1 049	1 128	1 252	1 127	1 545	1 551	1 158	999
Beloning van werknemers	133	143	153	170	163	175	194	256
Aanbestedingen	145	159	200	240	175	272	244	238
Intermediair verbruik	155	156	182	204	155	249	224	204
Investerings (bruto)	- 10	3	18	36	20	23	20	34
TOTAAL PUBLIEKE SECTOR								
Arbeidsvolume werknemers (1 000 arbeidsjaren)	1480,3	1495,8	1549,2	1572,6	1586,2	1651,5	1701,4	1739,0
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	68 446	70 118	72 984	76 675	80 074	88 156	93 396	99 091
Beloning van werknemers	49 075	50 753	53 711	57 762	59 944	65 494	70 578	75 133
Aanbestedingen	54 487	55 370	58 300	61 070	67 202	75 364	77 150	.
Intermediair verbruik	39 566	41 034	43 148	45 245	50 507	55 424	56 336	.
Investerings (bruto)	14 921	14 336	15 152	15 825	16 695	19 940	20 814	.
KERNCIJFERS								
Arbeidsvolume werknemers (% totale economie)	29,4	28,8	28,8	28,4	28,0	28,7	29,6	30,5
Toegevoegde waarde (% BBP)	21,7	21,0	20,6	20,5	19,9	20,5	21,0	21,8
Beloning van werknemers (% totale economie)	30,8	30,2	29,8	30,0	29,1	29,7	30,2	31,2
Investerings (% totale economie)	22,3	19,8	19,3	18,7	18,7	21,5	22,7	.

Historische gegevens

TABEL H 1
Goederen- en dienstentotalen: indexcijfers

	Beschikbaar voor finale bestedingen			Finale bestedingen							Uitvoer
	Totaal	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Invoer	Totaal	Nationale finale bestedingen				Veranderingen in voorraden 1)		
					Totaal	Consumptieve bestedingen		Investerings in v.a. (bruto)			
						huishoudens incl. IZWh	overheid	overheid		vennootschappen, huishoudens en IZWh	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
<i>volume-indexcijfers (1938=100)</i>											
1900	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1913	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
1921	70	68	80	70	71	67	80	63	89	66	
1929	103	96	120	103	98	88	82	94	115	114	
1938	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
1948	115	124	84	115	127	117	200	64	128	69	
1960	230	220	240	230	200	170	280	120	250	320	
1969	410	340	540	410	320	290	360	230	450	640	
1979	610	470	920	610	430	430	530	190	530	1150	
1989	770	570	1250	770	500	460	690	180	670	1710	
1999	1130	770	2210	1130	650	610	860	250	910	3120	
2003*	1220	800	2530	1220	680	640	970	320	820	3560	
<i>deflatoren: indexcijfers (1938=100)</i>											
1900	.	.	.	.	.	83	.	.	.	.	
1913	.	.	.	.	.	97	.	.	.	.	
1921	170	155	205	170	159	162	134	192	172	209	
1929	132	123	158	132	126	132	119	130	114	156	
1938	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
1948	248	215	413	248	226	205	228	307	307	405	
1960	370	340	490	370	360	320	470	550	480	430	
1969	500	540	500	500	550	450	1010	870	630	460	
1979	1030	1130	990	1030	1180	890	2610	2130	1360	860	
1989	1260	1410	1180	1260	1490	1170	2840	2760	1740	1000	
1999	1430	1720	1160	1430	1850	1460	3610	3290	2060	980	
2003*	1610	2000	1240	1610	2140	1660	4310	3800	2370	1070	

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

TABEL H 2
Componenten van het binnenlands product

	Lonen	Sociale premies t.l.v. werkgevers	Exploitatieoverschot/gemengd inkomen (netto)	Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies	Binnenlands product (netto, marktprijzen)	Afschrijvingen	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Arbeidsvolume werkzame personen, in arbeidsjaren	Gemiddelde bevolking
	1	2	3	4	5=1-4	6	7=5+6	8	9
	<i>mln euro</i>						<i>x 1 000</i>		
1900	.	.	.	44	752	.	.	.	5 142
1901	.	.	.	46	783	.	.	.	5 221
1902	.	.	.	47	801	.	.	.	5 305
1903	.	.	.	49	814	.	.	.	5 389
1904	.	.	.	49	837	.	.	.	5 470
1905	.	.	.	50	866	.	.	.	5 551
1906	.	.	.	52	896	.	.	.	5 632
1907	.	.	.	52	922	.	.	.	5 710
1908	.	.	.	52	945	.	.	.	5 786
1909	.	.	.	54	975	.	.	.	5 842
1910	.	.	.	57	1 007	.	.	.	5 902
1911	.	.	.	58	1 048	.	.	.	5 984
1912	.	.	.	60	1 118	.	.	.	6 068
1913	.	.	.	62	1 150	.	.	.	6 163
1914	.	.	.	61	1 137	.	.	.	6 276
1915	.	.	.	61	1 368	.	.	.	6 395
1916	.	.	.	64	1 556	.	.	.	6 516
1917	.	.	.	33	1 545	.	.	.	6 654
1918	.	.	.	- 10	.	.	.	.	6 752
1919	.	.	.	35	.	.	.	.	6 805
1920	.	.	.	127	.	.	.	.	6 848
1921	.	.	.	136	2 372	.	.	.	6 921
1921	1 222	31	1 069	121	2 443	185	2 628	2 530	6 921
1922	1 166	39	1 023	122	2 350	156	2 506	2 560	7 032
1923	1 107	39	991	124	2 261	154	2 415	2 530	7 150
1924	1 104	39	1 108	138	2 389	151	2 540	2 580	7 264
1925	1 110	37	1 154	150	2 451	151	2 602	2 630	7 366
1926	1 136	42	1 169	157	2 504	150	2 654	2 680	7 471
1927	1 163	43	1 214	164	2 584	153	2 737	2 740	7 576
1928	1 206	45	1 277	172	2 700	162	2 862	2 820	7 678
1929	1 261	47	1 288	176	2 772	173	2 945	2 900	7 781
1930	1 293	60	1 127	171	2 651	184	2 835	2 950	7 894
1931	1 254	68	953	162	2 437	183	2 620	2 900	7 999
1932	1 110	55	886	160	2 211	164	2 375	2 740	8 122
1933	1 067	55	854	163	2 139	150	2 289	2 740	8 237
1934	1 041	54	836	172	2 103	147	2 250	2 750	8 341
1935	994	52	853	178	2 077	140	2 217	2 750	8 433
1936	983	49	893	186	2 111	137	2 248	2 760	8 516
1937	1 029	56	994	213	2 292	162	2 454	2 860	8 598
1938	1 071	59	973	212	2 315	184	2 499	2 940	8 684
1939	1 109	64	1 144	235	2 552	198	2 750	3 110	8 781
1938	1 117	.	926	223	2 266	217	2 483	2 940	8 684
1940	.	.	.	.	.	.	.	.	8 869
1941	.	.	.	.	.	.	.	.	8 960
1942	.	.	.	.	.	.	.	.	9 051
1943	.	.	.	.	.	.	.	.	9 096
1944	.	.	.	.	.	.	.	.	9 177
1945	.	.	.	.	.	.	.	.	9 246
1946	2 475	.	1 654	273	4 403	442	4 845	.	9 411
1947	2 877	.	2 129	370	5 376	581	5 957	3 548	9 632
1948	3 222	.	2 514	604	6 339	667	7 006	3 700	9 795
1948	2 857	394	2 120	627	5 998	732	6 730	3 700	9 795
1949	2 996	431	2 520	825	6 772	774	7 546	3 751	9 949
1950	3 285	471	2 874	971	7 601	840	8 441	3 773	10 109
1951	3 684	537	3 267	1 159	8 647	993	9 640	3 787	10 264
1952	3 789	587	3 402	1 183	8 961	1 091	10 052	3 771	10 380
1953	4 039	633	3 715	1 223	9 610	1 089	10 699	3 840	10 490
1954	4 598	716	4 173	1 340	10 827	1 127	11 954	3 944	10 611

TABEL H 3
Nationaal inkomen, beschikbaar nationaal inkomen en vorderingensaldo

	Saldo u/h buitenland ontvangen primaire inkomens	Nationaal inkomen		Saldo u/h buitenland ontvangen inkomens- over- drachten	Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	Saldo lopende transacties met het buitenland	Vorderingensaldo		Arbeids- volume werkzame personen, in arbeidsjaren	Gemiddelde bevolking
		netto, marktprijzen	bruto, marktprijzen				nationaal	overheid		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9	10
	<i>mln euro</i>						<i>% BBP</i>		<i>% mutaties</i>	
1900	63	815	.	.	.	.	.	.	.	1,3
1901	63	845	.	.	.	.	.	.	.	1,5
1902	62	863	.	.	.	.	.	.	.	1,6
1903	72	886	.	.	.	.	.	.	.	1,6
1904	68	904	.	.	.	.	.	.	.	1,5
1905	68	934	.	.	.	.	.	.	.	1,5
1906	83	978	.	.	.	.	.	.	.	1,5
1907	74	996	.	.	.	.	.	.	.	1,4
1908	79	1 023	.	.	.	.	.	.	.	1,3
1909	79	1 054	.	.	.	.	.	.	.	1,0
1910	85	1 093	.	.	.	.	.	.	.	1,0
1911	92	1 139	.	.	.	.	.	.	.	1,4
1912	102	1 220	.	.	.	.	.	.	.	1,4
1913	123	1 274	.	.	.	.	.	.	.	1,6
1914	102	1 239	.	.	.	.	.	.	.	1,8
1915	96	1 464	.	.	.	.	.	.	.	1,9
1916	120	1 675	.	.	.	.	.	.	.	1,9
1917	118	1 664	.	.	.	.	.	.	.	2,1
1918	.	1 860	.	.	.	.	.	.	.	1,5
1919	.	2 509	.	.	.	.	.	.	.	0,8
1920	.	2 852	.	.	.	.	.	.	.	0,6
1921	250	2 623	.	.	.	.	.	.	.	1,1
1921	230	2 673	2 858	1	2 859	- 59	.	.	.	1,1
1922	170	2 520	2 676	1	2 677	- 78	.	.	1,2	1,6
1923	181	2 442	2 596	1	2 597	- 15	.	.	-1,2	1,7
1924	201	2 590	2 741	1	2 742	11	.	.	2,0	1,6
1925	224	2 675	2 826	1	2 827	50	.	.	1,9	1,4
1926	256	2 760	2 910	1	2 911	68	.	.	1,9	1,4
1927	251	2 835	2 988	1	2 989	92	.	.	2,2	1,4
1928	276	2 976	3 138	1	3 139	95	.	.	2,9	1,3
1929	233	3 005	3 178	1	3 179	23	.	.	2,8	1,3
1930	236	2 887	3 071	1	3 072	22	.	.	1,7	1,5
1931	147	2 584	2 767	1	2 768	- 33	.	.	-1,7	1,3
1932	103	2 314	2 478	1	2 479	- 49	.	.	-5,5	1,5
1933	83	2 222	2 372	1	2 373	- 93	.	.	0,0	1,4
1934	64	2 167	2 314	1	2 315	- 40	.	.	0,4	1,3
1935	83	2 160	2 300	1	2 301	9	.	.	0,0	1,1
1936	114	2 225	2 362	1	2 363	48	.	.	0,4	1,0
1937	147	2 439	2 601	1	2 602	72	.	.	3,6	1,0
1938	162	2 477	2 661	1	2 662	94	.	.	2,8	1,0
1939	156	2 708	2 906	-	2 906	30	.	.	5,8	1,1
1938	182	2 448	2 665	.	.	.	.	.	2,8	1,0
1940	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,0
1941	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,0
1942	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1,0
1943	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,5
1944	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,9
1945	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,8
1946	102	4 505	4 947	.	.	.	.	.	.	1,8
1947	99	5 475	6 056	.	.	.	.	.	.	2,3
1948	123	6 462	7 129	.	.	.	.	.	4,3	1,7
1948	40	6 038	6 770	37	6 807	- 657	-5,9	16,8	4,3	1,7
1949	117	6 889	7 663	43	7 706	- 142	2,3	11,6	1,4	1,6
1950	68	7 669	8 509	44	8 553	- 513	0,5	11,4	0,6	1,6
1951	102	8 749	9 742	16	9 758	- 122	1,4	7,1	0,4	1,5
1952	156	9 117	10 208	18	10 226	796	9,4	7,3	-0,4	1,1
1953	192	9 802	10 891	11	10 902	617	6,8	2,5	1,8	1,1
1954	191	11 018	12 145	6	12 151	106	1,5	0,8	2,7	1,2

TABEL H 3 (slot)
Nationaal inkomen, beschikbaar nationaal inkomen en vorderingensaldo

	Saldo u/h buitenland ontvangen primaire inkomens	Nationaal inkomen		Saldo u/h buitenland ontvangen inkomens- over- drachten	Beschikbaar nationaal inkomen (bruto, marktprijzen)	Saldo lopende transacties met het buitenland	Vorderingensaldo		Arbeids- volume werkzame personen, in arbeidsjaren	Gemiddelde bevolking
		netto, marktprijzen	bruto, marktprijzen				nationaal	overheid		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8	9	10
	<i>mln euro</i>						<i>% BBP</i>		<i>% mutaties</i>	
1955	250	12 377	13 624	1	13 625	354	3,0	-2,5	1,8	1,3
1956	145	13 296	14 649	- 18	14 631	- 340	-2,1	-0,6	1,5	1,3
1957	125	14 383	15 892	- 25	15 867	- 270	-1,6	0,2	0,5	1,2
1958	240	14 553	16 152	- 13	16 139	696	4,5	-1,7	-0,9	1,5
1959	303	15 591	17 274	- 25	17 249	809	4,7	0,5	1,0	1,4
1960	211	17 423	19 197	- 13	19 184	565	3,1	0,8	1,9	1,2
1961	294	18 430	20 339	- 31	20 308	287	1,5	0,1	1,5	1,3
1962	204	19 721	21 783	- 63	21 720	226	0,9	-0,6	2,0	1,4
1963	302	21 472	23 713	36	23 749	164	0,9	-1,3	1,4	1,4
1964	348	25 419	27 896	- 39	27 857	- 292	-0,9	-1,5	1,8	1,3
1965	343	28 383	31 110	- 93	31 017	32	0,3	-0,8	0,9	1,4
1966	273	30 782	33 775	- 101	33 674	- 323	-0,9	-0,9	0,8	1,3
1967	385	33 888	37 140	- 152	36 988	- 115	-0,4	-1,3	-0,3	1,1
1968	269	37 507	41 023	- 139	40 884	123	0,2	-0,9	0,9	1,0
1969	348	42 616	46 504	- 132	46 372	119	0,1	-0,5	1,7	1,2
1969	1 471	47 541	53 324	- 13	53 311	1 140	2,0	-1,1	.	1,2
1970	1 420	52 964	59 556	- 41	59 515	153	0,0	-1,5	1,2	1,2
1971	1 118	59 116	66 756	- 275	66 481	509	0,6	-1,6	0,5	1,2
1972	1 470	66 321	75 001	- 259	74 742	2 807	3,6	-0,7	-0,9	1,0
1973	2 054	76 649	86 221	- 614	85 607	3 590	4,1	0,5	0,1	0,8
1974	2 050	86 416	97 545	- 395	97 150	3 730	3,8	-0,3	0,2	0,8
1975	563	93 286	105 982	- 378	105 604	2 821	2,5	-2,9	-0,7	0,9
1976	1 438	106 843	121 284	- 137	121 147	4 355	3,5	-2,1	0,1	0,8
1977	1 352	116 498	132 308	- 568	131 740	1 369	0,9	-0,8	0,2	0,6
1978	726	124 591	142 049	-1 100	140 949	-1 268	-1,1	-2,1	0,8	0,6
1979	2 430	133 194	152 251	- 598	151 653	200	-0,1	-2,5	1,5	0,7
1980	1 713	141 412	162 434	- 760	161 674	- 721	-0,7	-4,0	0,7	0,8
1981	471	145 987	169 000	- 990	168 010	4 302	2,3	-5,0	-1,4	0,7
1982	643	151 515	175 994	- 978	175 016	6 101	3,2	-6,2	-2,6	0,5
1983	1 716	158 467	183 896	- 838	183 058	6 744	3,5	-5,5	-1,8	0,4
1984	2 356	166 410	192 849	-1 238	191 611	9 615	4,9	-5,3	0,1	0,4
1985	- 210	171 396	198 863	- 926	197 937	6 712	3,2	-3,6	1,9	0,5
1986	- 192	176 945	205 307	-1 182	204 125	5 018	2,2	-4,6	2,1	0,5
1987	2 307	179 734	210 144	- 969	209 175	5 334	2,3	-5,3	1,8	0,7
1988	1 695	185 081	217 737	- 537	217 200	7 492	3,3	-4,2	1,5	0,7
1989	2 142	195 940	231 102	- 608	230 494	7 705	3,1	-5,0	2,2	0,6
1990	- 1 688	204 460	241 873	- 666	241 207	6 819	2,6	-5,3	2,6	0,7
1991	- 807	216 150	255 740	-1 778	253 962	7 661	2,8	-2,7	1,2	0,8
1992	- 2 032	222 878	264 440	-1 683	262 757	5 735	1,9	-4,2	1,1	0,8
1993	- 169	230 061	273 073	- 2 453	270 620	12 797	4,4	-2,8	-0,2	0,7
1994	1 692	244 685	289 209	- 2 410	286 799	17 075	5,6	-3,5	-0,2	0,6
1995	3 632	260 178	305 865	- 2 303	303 562	19 351	6,0	-9,1	2,0	0,5
1996	1 587	269 064	316 646	- 2 586	314 060	17 164	4,9	-1,8	2,6	0,4
1997	3 734	287 624	337 459	- 2 975	334 484	20 695	5,8	-1,1	3,2	0,5
1998	- 5 776	295 441	348 418	- 2 824	345 594	10 707	2,8	-0,8	2,9	0,6
1999	718	318 239	374 788	- 2 153	372 635	14 956	3,8	0,7	2,3	0,7
2000	1 712	342 787	404 003	- 3 251	400 752	19 645	4,6	2,2	1,8	0,7
2001	- 3 072	360 805	426 273	- 3 689	422 584	16 149	3,6	-0,1	1,3	0,8
2002*	- 6 298	369 827	438 862	- 4 339	434 523	12 261	2,6	-1,9	-0,1	0,6
2003*	- 6 575	376 340	447 701	- 4 393	443 308	12 070	2,5	-3,2	-1,0	0,5

TABEL H 4
Goederen- en dienstentotalen: volumemutaties

	Beschikbaar voor finale bestedingen		Finale bestedingen					Uitvoer
	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Invoer	Consumptieve bestedingen		Investerings in v.a. (bruto)		Veranderingen in voorraden 1)	
			huishoudens incl. IZWh	overheid	overheid	vennootschappen, huishoudens en IZWh		
	1	2	3	4	5	6	7	8
	%							
1921	.	.	.	.	.	.	-4,8	.
1922	6,5	10,1	10,2	2,6	-4,7	-5,8	-5,1	13,8
1923	2,2	-1,6	.	-5,3	-10,1	-13,2	-2,7	5,9
1924	7,0	9,9	1,8	-0,2	-3,2	8,5	0,9	14,5
1925	3,2	3,9	-0,7	3,8	4,5	11,4	2,4	5,3
1926	6,7	6,3	5,8	1,2	10,0	10,6	3,2	5,1
1927	4,6	4,8	4,3	0,3	22,2	3,3	1,6	8,9
1928	4,2	4,3	3,9	-4,0	8,8	9,9	1,7	3,5
1929	1,8	4,9	2,8	5,1	17,5	4,1	1,8	0,4
1930	-1,3	-4,8	5,2	4,7	9,7	10,2	-4,6	-8,0
1931	-3,6	-4,9	1,8	6,4	13,2	-14,0	-7,2	-7,8
1932	-1,1	-13,9	1,5	5,1	-9,5	-23,0	-5,8	-16,6
1933	0,4	5,5	0,8	1,6	-10,9	-2,6	-3,0	-3,6
1934	-1,0	-4,1	-2,1	-1,7	-1,7	5,1	-4,7	5,2
1935	2,7	-3,3	0,6	-3,5	-5,5	-5,0	-3,2	4,6
1936	5,5	2,0	3,8	2,1	-7,0	-6,2	-0,4	3,4
1937	5,7	8,2	0,8	-0,7	4,7	10,3	1,6	19,1
1938	-3,0	-0,9	0,5	6,1	18,0	17,9	-3,3	-5,1
1939	8,3	4,9	5,9	-3,1	6,1	-3,6	2,9	-3,3
1949	7,2	7,8	2,9	-1,0	12,2	6,4	1,5	32,6
1950	4,2	32,1	1,6	-2,8	-2,7	7,1	6,1	40,0
1951	2,4	-5,3	-2,0	0,7	-3,8	-4,4	5,1	10,6
1952	1,7	-7,8	0,6	9,8	-4,5	-7,4	-1,4	10,2
1953	8,4	19,1	5,4	10,1	62,2	15,5	-0,9	13,1
1954	6,9	23,7	6,6	7,0	-16,4	15,9	3,8	11,3
1955	7,1	8,0	6,7	4,8	5,8	16,0	2,3	9,4
1956	4,5	13,6	7,5	4,1	7,5	12,1	2,2	4,2
1957	3,0	3,3	0,3	-0,5	10,2	3,8	2,5	7,3
1958	-1,0	-4,5	0,3	-2,9	-8,1	-12,9	0,2	6,1
1959	4,7	12,6	4,4	-1,3	13,8	11,0	0,5	10,0
1960	9,0	16,6	6,1	5,4	7,2	12,4	3,3	14,0
1961	2,9	6,3	5,4	3,4	9,3	6,0	2,7	2,1
1962	4,3	6,7	6,1	4,4	7,6	3,6	1,5	6,5
1963	3,3	9,5	7,1	6,8	8,8	0,3	1,1	5,6
1964	8,6	14,8	5,9	1,7	12,3	20,7	3,0	11,2
1965	5,3	6,1	7,5	1,5	2,2	5,9	1,9	7,6
1966	2,8	7,0	3,2	1,7	3,8	9,3	1,3	5,3
1967	5,3	6,3	5,4	2,4	10,1	7,6	0,9	6,7
1968	6,7	12,9	6,6	2,2	15,0	10,2	0,6	12,9
1969	6,8	14,0	7,7	4,5	-3,8	-1,7	2,4	15,0
1969	.	.	.	.	.	.	1,9	.
1970	5,7	14,2	7,3	6,3	3,4	10,1	1,8	11,4
1971	4,4	5,9	3,2	5,6	2,8	0,3	0,7	10,3
1972	2,7	5,2	2,6	2,9	-10,2	-1,9	0,2	9,8
1973	4,9	11,0	4,6	1,9	-7,2	6,8	0,9	11,7
1974	4,1	-1,4	3,2	2,5	-1,0	-3,1	1,9	2,3
1975	0,2	-3,7	3,0	4,2	7,8	-6,3	-0,2	-3,0
1976	4,5	9,9	5,5	4,5	0,9	-3,3	0,7	9,7
1977	2,5	3,0	4,1	4,5	-10,2	14,6	0,3	-1,5
1978	2,5	6,5	4,6	3,2	0,3	3,0	0,2	3,6
1979	1,8	5,7	1,3	3,4	-2,5	-1,0	0,1	7,4
1980	1,7	0,2	-0,1	2,3	1,8	-0,1	0,5	2,1
1981	-0,5	-6,1	-3,7	3,2	-3,8	-10,1	-0,7	1,4
1982	-1,3	0,0	-0,9	2,5	-4,7	-3,4	-1,0	-0,4
1983	1,8	3,9	1,0	2,1	-3,4	4,1	-0,2	3,2
1984	3,1	5,3	1,7	0,2	7,0	5,0	-0,3	7,7
1985	2,7	6,5	1,8	5,0	-4,2	9,0	-0,5	5,1
1986	3,1	4,2	2,3	4,2	-4,7	8,5	0,2	2,7
1987	1,9	3,7	2,1	4,8	3,5	0,7	-0,6	3,5
1988	3,0	6,4	0,8	1,8	3,4	5,6	-0,4	8,1
1989	4,8	7,7	3,0	1,9	1,7	5,7	1,0	7,5
1990	4,1	3,8	3,8	2,2	4,1	2,3	0,8	5,6
1991	2,4	4,9	2,7	2,9	2,4	0,0	0,6	5,6
1992	1,5	1,5	0,5	2,9	6,8	-0,3	0,7	1,8
1993	0,7	0,3	0,3	1,6	-3,6	-3,2	-0,8	4,8
1994	2,9	9,4	1,4	1,5	1,8	2,2	0,0	9,7
1995	3,0	10,5	2,9	1,5	4,3	4,1	0,7	8,8
1996	3,0	4,4	4,0	-0,4	8,3	6,0	0,2	4,6
1997	3,8	9,5	3,0	3,2	-3,0	8,3	0,3	8,8
1998	4,3	8,5	4,8	3,6	5,3	4,1	0,7	7,4
1999	4,0	5,8	4,7	2,5	5,5	8,2	0,1	5,1
2000	3,5	10,5	3,5	2,0	6,3	0,6	0,1	11,3
2001	1,4	2,2	1,4	4,8	9,7	-1,3	0,0	1,6
2002*	0,6	0,8	1,3	3,6	8,3	-5,8	-0,2	0,8
2003*	-0,9	0,6	-0,9	1,8	-0,4	-3,7	0,0	0,0

1) Veranderingen in voorraden in procenten van het binnenlands product (bruto, marktprijzen) in hetzelfde jaar. Incl. saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

TABEL H 5
Deflatoren van de goederen- en dienstentotalen: mutaties

	Beschikbaar voor finale bestedingen		Finale bestedingen				Uitvoer
	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Invoer	Consumptieve bestedingen		Investerings in v.a. (bruto)		
			huishoudens incl. IZWh	overheid	overheid	vennootschappen, huishoudens en IZWh	
	1	2	3	4	5	6	7
	%						
1921	.	.	.	.	.	.	.
1922	-10,5	-18,3	-10,2	-3,4	-18,0	-16,6	-19,8
1923	-5,7	0,6	-4,3	-0,6	-10,0	-7,6	-1,2
1924	-1,7	3,9	0,2	-3,4	-5,0	-5,9	2,9
1925	-0,8	0,3	0,5	-5,3	-3,4	-7,2	1,0
1926	-4,4	-6,5	-4,9	-3,6	-2,7	-1,4	-6,7
1927	-1,4	-1,3	-1,2	-0,3	-0,7	-0,7	-2,1
1928	0,4	0,4	0,5	2,2	1,2	0,4	0,0
1929	1,1	-2,9	-0,6	2,9	2,0	0,2	-0,7
1930	-2,4	-9,4	-4,7	-0,7	-1,0	1,4	-9,0
1931	-4,2	-19,0	-6,7	-1,9	-5,7	-6,6	-18,0
1932	-8,4	-19,8	-8,6	-6,2	-10,9	-14,1	-21,4
1933	-4,0	-10,8	-4,0	-6,1	-8,7	-8,9	-8,9
1934	-0,6	-6,5	-1,6	-0,5	-1,5	-0,6	-3,8
1935	-4,1	-2,7	-3,4	-0,6	-4,4	-6,3	-4,9
1936	-3,9	5,0	-4,1	-3,7	-4,0	-1,6	6,3
1937	3,3	34,7	4,5	3,2	6,0	16,1	26,1
1938	5,0	-6,6	1,9	-0,4	5,7	10,8	-2,2
1939	1,7	0,3	0,7	0,6	3,4	5,7	1,1
1949	4,7	-1,4	6,4	1,4	1,8	1,2	-1,4
1950	7,3	9,8	8,7	15,4	5,7	3,9	-1,7
1951	11,5	25,6	10,6	19,5	21,4	11,4	20,5
1952	2,5	-1,0	0,1	0,1	1,5	10,0	-1,0
1953	-1,8	-10,2	-0,6	-0,8	-2,0	-2,7	-9,8
1954	4,5	-2,6	4,1	6,8	8,6	1,7	-1,9
1955	4,4	1,6	2,1	8,0	4,0	4,4	3,5
1956	3,8	3,4	2,6	8,4	6,7	8,4	3,9
1957	5,5	4,7	5,3	8,5	10,0	5,9	2,6
1958	1,9	-5,4	1,6	0,6	1,0	1,6	-5,1
1959	1,9	-3,1	1,2	1,0	0,3	-0,5	-0,7
1960	2,6	-0,4	2,4	6,4	3,1	0,6	-0,6
1961	2,6	-1,8	2,2	6,1	1,7	2,0	-1,4
1962	3,2	-1,1	2,6	7,4	4,3	1,3	-0,4
1963	5,0	1,6	3,7	7,3	5,5	3,0	3,0
1964	8,4	2,5	6,8	17,0	7,6	5,6	2,5
1965	6,1	0,5	4,0	9,6	5,7	4,4	2,3
1966	5,9	0,8	5,4	9,7	6,3	4,7	0,6
1967	4,1	-0,8	3,0	9,7	2,7	1,8	-0,1
1968	3,9	-2,8	2,6	6,0	3,7	1,3	-0,6
1969	6,1	3,4	6,3	9,1	9,3	4,9	2,1
1969	.	.	.	.	.	.	.
1970	6,1	6,6	4,2	8,1	7,6	8,0	5,8
1971	8,1	3,8	7,4	12,3	11,0	9,9	3,2
1972	9,1	-0,2	7,5	11,6	9,5	7,8	1,8
1973	9,1	7,3	9,1	11,5	9,4	5,5	7,3
1974	9,0	32,7	9,0	15,5	12,7	11,2	26,0
1975	10,2	4,6	9,5	13,6	10,1	10,4	5,0
1976	8,8	6,4	8,9	8,9	9,2	8,5	6,6
1977	6,6	3,3	5,9	6,5	8,1	6,8	3,6
1978	5,3	-1,3	4,1	6,5	8,4	6,1	-0,9
1979	4,1	10,9	4,8	5,5	7,9	6,0	8,2
1980	5,5	13,4	6,8	4,5	8,4	6,4	11,5
1981	5,4	14,6	6,4	2,3	6,1	6,5	14,0
1982	5,4	1,6	5,0	2,8	2,7	3,7	3,7
1983	2,1	0,0	2,9	0,5	0,7	1,4	-0,1
1984	1,4	5,7	2,1	-0,6	2,3	1,0	5,1
1985	1,8	1,2	2,5	-0,2	1,6	1,1	1,4
1986	0,1	-16,7	0,2	-1,5	-0,3	-0,1	-15,8
1987	-0,7	-3,0	0,3	0,3	0,4	1,8	-5,0
1988	0,9	-0,2	0,9	-0,4	1,8	1,4	0,2
1989	1,1	4,6	1,5	0,8	2,8	1,8	4,0
1990	2,2	-1,3	2,1	2,6	2,3	2,1	-0,8
1991	2,9	0,3	3,3	3,4	2,3	2,3	0,1
1992	2,3	-1,1	3,2	3,6	2,2	1,9	-2,0
1993	1,9	-2,1	2,1	2,5	1,7	1,5	-2,1
1994	2,3	0,1	2,9	1,7	1,1	0,8	0,5
1995	2,0	0,2	1,4	2,8	1,3	1,0	0,9
1996	1,2	1,2	1,9	0,7	1,7	1,8	0,5
1997	2,0	2,2	2,0	1,7	1,0	1,3	2,7
1998	1,7	-1,5	1,7	1,6	1,9	2,1	-1,4
1999	1,6	0,5	1,8	3,7	2,2	2,5	-0,7
2000	3,9	8,3	3,3	4,6	4,9	4,1	8,2
2001	5,2	0,5	4,6	5,5	4,6	4,1	1,5
2002*	3,1	-1,0	2,7	4,6	3,5	3,4	-1,0
2003*	3,0	-0,7	2,3	3,6	1,6	2,3	0,0

TABEL H 6
Goederen- en dienstentotalen

	Beschikbaar voor finale bestedingen		Finale bestedingen					Veranderingen in voorraden 1)	Uitvoer
	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Invoer	Consumptieve bestedingen		Investerings in v.a. (bruto)				
			huishoudens incl. IZWh	overheid	overheid	vennootschappen, huishoudens en IZWh			
	1	2	3	4	5	6	7	8	
<i>mln euro</i>									
1921	2 628	1 265	2 184	216	152	492	- 126	975	
1922	2 506	1 139	2 163	214	119	387	- 127	889	
1923	2 415	1 127	2 070	201	96	310	- 66	931	
1924	2 540	1 287	2 111	194	88	316	22	1 096	
1925	2 602	1 341	2 106	191	90	327	63	1 166	
1926	2 654	1 334	2 120	186	96	357	85	1 144	
1927	2 737	1 379	2 185	186	116	366	44	1 219	
1928	2 862	1 444	2 281	183	128	403	49	1 262	
1929	2 945	1 470	2 332	198	153	421	52	1 259	
1930	2 835	1 268	2 337	205	166	470	- 129	1 054	
1931	2 620	977	2 218	215	178	378	- 188	796	
1932	2 375	674	2 059	212	143	250	- 137	522	
1933	2 289	635	1 992	202	117	222	- 68	459	
1934	2 250	569	1 919	197	113	232	- 106	464	
1935	2 217	536	1 865	189	102	207	- 71	461	
1936	2 248	574	1 856	186	91	191	- 9	507	
1937	2 454	838	1 956	191	101	244	39	761	
1938	2 499	775	2 002	202	126	319	- 82	707	
1939	2 750	816	2 135	196	138	325	81	691	
1938	2 483	778	1 997	317		236	22	689	
1946	4 845	1 245	3 653	998		628	191	620	
1947	5 957	2 195	4 580	986		926	313	1 347	
1948	7 006	2 668	5 042	1 057		1 252	295	2 028	
1948	6 730	2 688	4 781	910	224	1 234	314	1 955	
1949	7 546	2 857	5 234	913	255	1 330	115	2 556	
1950	8 441	4 143	5 781	1 025	263	1 480	516	3 519	
1951	9 640	4 929	6 267	1 234	307	1 577	495	4 689	
1952	10 052	4 494	6 313	1 356	297	1 607	- 144	5 117	
1953	10 699	4 805	6 617	1 482	473	1 805	- 92	5 219	
1954	11 954	5 791	7 338	1 694	429	2 128	455	5 701	
1955	13 374	6 352	7 994	1 918	472	2 575	312	6 455	
1956	14 504	7 460	8 819	2 165	541	3 128	319	6 992	
1957	15 767	8 070	9 307	2 336	655	3 438	400	7 701	
1958	15 912	7 286	9 488	2 282	608	3 041	24	7 755	
1959	16 971	7 943	10 025	2 274	695	3 358	88	8 474	
1960	18 986	9 230	10 882	2 551	768	3 795	624	9 596	
1961	20 045	9 633	11 724	2 801	853	4 102	541	9 657	
1962	21 579	10 164	12 767	3 137	957	4 303	331	10 248	
1963	23 411	11 314	14 181	3 596	1 098	4 446	264	11 140	
1964	27 548	13 305	16 035	4 280	1 328	5 671	835	12 704	
1965	30 767	14 195	17 920	4 764	1 435	6 272	594	13 977	
1966	33 502	15 302	19 493	5 313	1 583	7 174	433	14 808	
1967	36 755	16 131	21 164	5 970	1 790	7 857	321	15 784	
1968	40 754	17 712	23 136	6 468	2 136	8 769	252	17 705	
1969	46 156	20 891	26 475	7 376	2 245	9 049	1 107	20 795	
1969	51 853	22 030	27 469	10 051	2 703	10 974	984	21 702	
1970	58 136	26 822	30 713	11 546	3 008	13 053	1 054	25 584	
1971	65 638	29 472	34 013	13 697	3 433	14 391	453	29 123	
1972	73 531	30 955	37 508	15 728	3 377	15 217	118	32 538	
1973	84 167	36 876	42 810	17 884	3 428	17 138	774	39 009	
1974	95 495	48 238	48 169	21 167	3 826	18 477	1 803	50 291	
1975	105 419	48 585	54 333	25 068	4 541	19 120	- 259	51 201	
1976	119 846	56 832	62 419	28 549	5 002	20 052	801	59 855	
1977	130 956	60 491	68 818	31 769	4 853	24 552	404	61 051	
1978	141 323	63 584	74 918	34 929	5 277	26 838	273	62 672	
1979	149 821	74 513	79 524	38 081	5 550	28 153	175	72 851	

TABEL H 6 (slot)
Goederen- en dienstentotalen

	Beschikbaar voor finale bestedingen		Finale bestedingen					Uitvoer
	Binnenlands product (bruto, marktprijzen)	Invoer	Consumptieve bestedingen		Investerings in v.a. (bruto)		Veranderingen in voorraden 1)	
			huishoudens incl. IZWh	overheid	overheid	vennootschappen, huishoudens en IZWh		
	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>mln euro</i>								
1980	160 721	84 624	84 890	40 719	6 126	29 914	801	82 895
1981	168 529	91 102	87 025	42 981	6 254	28 631	- 1 103	95 843
1982	175 351	92 597	90 585	45 278	6 118	28 684	- 1 667	98 950
1983	182 180	96 225	94 154	46 459	5 952	30 290	- 453	102 003
1984	190 493	107 107	97 812	46 265	6 517	32 121	- 627	115 512
1985	199 073	115 394	102 049	48 469	6 345	35 383	- 924	123 145
1986	205 499	100 206	104 640	49 765	6 026	38 344	434	106 496
1987	207 837	100 813	107 176	52 339	6 262	39 322	- 1 150	104 701
1988	216 042	107 129	108 964	53 073	6 589	42 108	- 924	113 361
1989	228 960	120 717	113 942	54 502	6 889	45 304	2 299	126 741
1990	243 561	123 673	120 774	57 130	7 341	47 344	1 950	132 695
1991	256 547	130 173	128 100	60 790	7 693	48 434	1 433	140 270
1992	266 472	130 618	132 852	64 819	8 400	49 211	1 910	139 898
1993	273 242	128 313	136 067	67 450	8 238	48 357	- 2 089	143 532
1994	287 517	140 528	142 011	69 582	8 477	49 808	64	158 103
1995	302 233	155 674	148 238	72 624	8 958	52 389	2 072	173 626
1996	315 059	164 364	157 064	72 861	9 864	56 517	663	182 454
1997	333 725	184 055	164 996	76 420	9 668	62 012	838	203 846
1998	354 194	196 704	175 977	80 440	10 370	65 860	2 367	215 884
1999	374 070	209 137	187 593	85 526	11 183	73 003	524	225 378
2000	402 291	250 415	200 642	91 288	12 467	76 488	389	271 432
2001	429 345	257 267	212 790	100 919	14 312	78 561	28	280 002
2002*	445 160	256 820	221 284	109 416	16 042	76 530	- 820	279 528
2003*	454 276	256 556	224 294	115 348	16 236	75 400	146	279 408

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

NAM, SAM en NAMEA

TABEL N 1

Een geaggregeerde NAM (mln euro), 2003*

TYPE REKENING		1. Goederen en diensten	2. Productie	3. Inkomensvorming	4. Primaire inkomensverdeling	5. Secundaire inkomensverdeling	6. Inkomensbesteding	7. Kapitaaltransacties	
	Indeling	Productgroepen	Bedrijfstakken	Toegevoegde waarde-categorieën	Sectoren	Sectoren	Sectoren	Sectoren	
1. Goederen en diensten	Productgroepen	Handels- en vervoersmarges –	Intermediair verbruik 426 711				Consumptieve bestedingen 339 642		
2. Productie	Bedrijfstakken	Productie, basisprijzen 830 140							
3. Inkomensvorming	Toegevoegde waarde-categorieën		Toegevoegde waarde basisprijzen 403 429	Niet-afgedragen BTW – 566					
4. Primaire inkomensverdeling	Sectoren	Productgebonden belastingen minus subsidies 49 361		Netto nationaal gegeneerd inkomen basisprijzen 331 700	Inkomen uit vermogen 126 401				
5. Secundaire inkomensverdeling	Sectoren				Netto nationaal inkomen, marktprijzen 376 340	Inkomensoverdrachten 367 462			
6. Inkomensbesteding	Sectoren					Netto beschikbaar nationaal inkomen 371 947	Correctie pensioenvoorziening 20 519		
7. Kapitaaltransacties	Sectoren			Afschrijvingen 71 361			Netto nationale besparingen 32 491	Kapitaaloverdrachten 12 024	
8. Verzamelrekening								Investerings 1) 91 782	
9. Bestemming van de investeringen	Bedrijfstakken								
10. Aard van de investeringen	Typen vaste activa								
11. Financiële transacties	Sectoren							Nationaal voorde-ringensaldo 11 294	
12. Financiële transacties	Typen financiële activa								
13. Buitenland, lopend		Invoer (cif) en productgeb. belast. minus subs. a/h buitenl. 258 430		Lonen en niet-productgeb. belast. minus subs. a/h buitenl. 853	Inkomen uit vermogen aan het buitenland 49 482	Inkomensoverdrachten aan het buitenland 10 139	Correctie pensioenvoorziening aan het buitenland – 186		
14. Buitenland, kapitaal								Kapitaaloverdrachten aan het buitenland 2 056	
TOTAAL		Aanbod, aankooprijzen 1 137 931	Productiekosten basisprijzen 830 140	Bestemming factorinkomen 403 348	Bestemming quid-pro-quo inkomen 552 223	Bestemming secundair inkomen 749 548	Bestemming beschikbaar inkomen 392 466	Bestemming middelen voor financiering 117 156	

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van grond.

8. Verzamelrekening	9. Bestemming van de investeringen	10. Aard van de investeringen	11. Financiële transacties	12. Financiële transacties	13. Buitenland, lopend	14. Buitenland, kapitaal	TOTAAL
	Bedrijfstakken	Typen vaste activa	Sectoren	Typen financiële activa			
Veranderingen in voorraden 146		Investeringen in vaste activa 91 636			Uitvoer (fob) 279 796		Gebruik, aankooprijzen 1 137 931
							Productie, basisprijzen 830 140
					Lonen uit het buitenland 485		Herkomst factorinkomen 403 348
					Inkomen uit vermogen uit het buitenland 44 761		Herkomst quid-pro-quo inkomen 552 223
					Inkomensoverdrachten uit het buitenland 5 746		Herkomst secundaire inkomen 749 548
							Herkomst beschikbaar inkomen 392 466
						Kapitaaloverdrachten uit het buitenland 1 280	Herkomst middelen voor financiering 117 156
							Investeringen 91 782
Investeringen in v.a. uit productie en invoer 94 603							Investeringen in v.a. uit productie en invoer 94 603
Verkopen van gebruikte vaste activa - 2 967	Investeringen in v.a. uit productie en invoer 94 603						Investeringen in vaste activa 91 636
				Verandering van schulden 269 615			Veranderingen van vorderingen 280 909
			Verandering van vorderingen 280 909			Verandering van schulden aan het buitenland 158 106	Verandering van financiële activa 439 015
						Saldo lopende transacties met het buitenland 12 070	Lopend verkeer naar het buitenland 330 788
				Verandering van vorderingen op het buitenland 169 400			Kapitaalverkeer naar het buitenland 171 456
Investeringen 91 782	Investeringen in v.a. uit productie en invoer 94 603	Investeringen in vaste activa 91 636	Verandering van vorderingen 280 909	Verandering van financiële passiva 439 015	lopend verkeer uit het buitenland 330 788	Kapitaalverkeer uit het buitenland 171 456	

TABEL S 1
Een geaggregeerde SAM (mln euro), 2003*

TYPE REKENING	Indeling	1.Goede- ren en diensten	2.Productie	3.Inkomensvorming					4.Primaire inkomensverdeling					5.Secundaire inkomensverdeling					
		Product- groepen	Bedrijfs- takken	Lonen		Vrouwen		Sociale premies t.i.v. werkgevers	Exploitatie- overschot	Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:					Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:				
				Laag opgeleid	Hoog opgeleid	Laag opgeleid	Hoog opgeleid			Loon bedrijf	Eigen over- drachten	Ov.huish- houdens	Ov.sec- toren	Loon bedrijf	Eigen over- drachten	Ov.huish- houdens	Ov.sec- toren		
1.Goede- ren en diensten	Product- groepen	Handels- en vervoers- marges	Intermediair verbruik																
		-	426 711																
2.Pro- ductie	Bedrijfstakken	Productie, basisprijzen 830 140																	
3.Inko- mens- vorming	Lonen		Toegevoegde waarde																
	w.v. mannen		41 886																
	Laag opgel.		96 615																
	w.v. vrouwen		13 701																
	Laag opgel.		38 061																
	Hoog opgel.		50 343																
	Soc. premies tlv werkgevers		161 574																
	Expl. oversch.																		
4.Primaire inko- mens- verde- ling	Huishoudens met vnl. inkomen uit:			Netto nationaal gegeneerd inkomen					Inkomen uit vermogen										
	Loon			39 238	92 873	11 551	31 827	48 756	12 841	-	-	-	-	26 248					
	Eigen bedrijf			1 296	2 124	1 529	5 603	865	23 181	-	-	-	-	5 788					
	Overdrachten			1 212	1 306	562	438	694	4 485	471	-	-	-	11 074					
	Ov. huish.			17	29	18	81	29	142	-	-	-	-	295					
	Ov. sectoren			-	-	-	-	-	48998	17 784	5 631	2 371	8	56 731					
5.Secun- daire inko- mens- verde- ling	Huishoudens met vnl. inkomen uit:								Netto nationaal inkomen, marktprijzen					Sociale uitkeringen en overige inkomensover- drachten (excl. schadeverzekeringspremies en -uitkeringen)					
	Loon								245 287					273					
	Eigen bedrijf								- 35 038					53					
	Overdrachten								- 18 087					75					
	Ov. huish.								- 599					350					
	Ov. sectoren								- 77 329					23 173					
														31					
														6					
														9					
														10					
														20 799					
														243					
														48					
														67					
														6					
														58 170					
														46					
														411					
														- 72					
														- 366					
														2 742					
														2 347					
														334					
														992					
														51					
														73 155					
6.Inko- mens- beste- ding	Huishoudens met vnl. inkomen uit:													Netto beschikbaar nationaal inkomen					
	Loon													141 262					
	Eigen bedrijf													- 28 537					
	Overdrachten													- 53 593					
	Ov. huish.													- 2 586					
	Ov. sectoren													- 145 969					
7.Kapitaal- trans- acties	Sectoren			Afschrijvingen															
	Huishoudens Ov. sectoren			-	-	-	-	-	15 048	-	-	-	-	-					
				-	-	-	-	-	56 313	-	-	-	-						
8.Ver- zamel- rekening																			
9.Bestem- ming van de inves- teringen	Bedrijfstakken																		
10.Aard van de inves- teringen	Typen vaste activa																		
11.Finan- ciële trans- acties	Sectoren																		
12.Finan- ciële trans- acties	Typen finan- ciële activa																		
13.Belas- tingen en subsidi- es	Typen	Productge- bonden be- lastingen minus subsi- dies 50 847	Niet-product- gebonden be- lastingen op productie mi- nus subsidies 1 249											Belastingen op inkomen en vermogen en sociale premies					
														125 342					
														8 151					
														22 152					
														738					
														13 603					
14.Buitenland, lopend	Invoer (cif)			Lonen aan het buitenland					Inkomen uit vermogen aan het buitenland					Overige inkomensoverdrachten aan het buitenland					
	256 944			230	530	75	209	-	-	334	89	204	17	48 839	713	82	446	38	8 650
15.Buitenland, kapitaal																			
TOTAAL	Aanbod, aankoop- prijzen	Productie- kosten, basisprijzen		Bestemming factorinkomen					Bestemming quid-pro-quo inkomen					Bestemming secundair inkomen					
	1 137 931	830 140		41 993	96 861	13 736	38 158	50 343	161 008	263 876	40 757	20 662	624	226 304	270 257	37 622	77 261	3 414	327 541

1) Inclusief saldo aan- en verkopen van grond.

2) Inclusief saldo aan- en verkopen van kostbaarheden.

6. Inkomensbesteding					7. Kapitaaltransacties		8. Verzamelrekening	9. Bestemming van de investeringen	10. Aard van de investeringen	11. Financiële transacties	12. Financiële transacties	13. Belastingen en subsidies	14. Buitenland, lopend	15. Buitenland, Kapitaal	TOTAAL
Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:					Huishoudens	Ov.sec-toren		Bedrijfstakken	Typen vaste activa	Sectoren	Typen financiële activa	Typen			
Loon	Eigen bedrijf	Overdrachten	Ov.huishoudens	Ov.sec-toren											
Consumptieve bestedingen							Veranderingen in voorraden 2)		Investeringen in vaste activa				Uitvoer (fob)		Gebruik, aankooprijzen
140 522	19 888	58 148	2 489	118 596			146		91 636				279 796		1 137 931
															Productie, basisrijzen 830 140
												Niet afgedragen BTW	Lonen uit het buitenland		Herkomst factorinkomen
													107 246		41 993 96 861
													35 97		13 736 38 158
													-		50 343 161 008
													-566		
												Belastingen op prod. en invoer minus subsidies	Inkomen uit vermogen uit het buitenland		Herkomst quid-pro-quo inkomen
													542		263 876
													371		40 757
													420		20 662
													13		624
													51 366	43 415	226 304
													Belastingen op inkomen en vermogen en sociale premies	Ov. inkomensoverdrachten uit het buitenland	Herkomst secundair inkomen
													30	1 017	270 257
													333	117	37 622
													3	636	77 261
													-	54	3 414
													170 603	2 729	327 541
Correctie pensioenvoorziening															Herkomst beschikbaar inkomen
-	-	-	-	34 614											175 876
-	-	-	-	264											28 802
-	-	-	-	-14 073											39 520
-	-	-	-	-287											2 299
-	-	-	-	-											145 969
Netto nationale besparingen					Kapitaaloverdrachten									Kapitaaloverdrachten uit het buitenland	Herkomst middelen voor financiering
35 354	8 914	-18 628	-189	-	-	88									41 771
-	-	-	-	7 040	1 678	10 258								1 184 96	75 385
					Investeringen 1)										Investeringen
					29 129	62 653									91 782
							Investeringen in v.a. uit productie en invoer								Investeringen in v.a. uit productie en invoer
							94 603								94 603
							Verkopen van gebruikte vaste activa	Investeringen in v.a. uit productie en invoer							Investeringen in vaste activa
							-2 967	94 603							91 636
					Nationaal vorderingsaldo						Verandering van schulden				Verandering van vorderingen
					9 242	2 052					269 615				280 909
										Verandering van vorderingen					Verandering van financiële activa
										280 909				158 106	439 015
													Belast. op inkomen en sociale premies uit het btw. (incl. corr. pens. voorz.)		Afdrachten belastingen minus subsidies en premies
													1 193		223 275
Correctie pensioenvoorziening aan het buitenland													Belast. op inkomen en prod. (-subs) a/h buitenland	Saldo lopende transacties met het buitenland	Lopend verkeer naar het buitenland
-	-	-	-	-186									1 506	12 070	330 788
					Kapitaaloverdrachten aan het buitenland						Verandering van vorderingen op het buitenland				Kapitaalverkeer naar het buitenland
					1 722	334					169 400				171 456
Bestemming beschikbaar inkomen					Bestemming middelen voor financiering	Investeringen	Investeringen in v.a. uit productie en invoer	Investeringen in vaste activa	Verandering van vorderingen	Verandering van financiële passiva	Belastingen minus subsidies en premies	Lopend verkeer uit het buitenland	Kapitaalverkeer uit het buitenland		
175 876	28 802	39 520	2 299	145 969	41 771	75 385	91 782	94 603	280 909	439 015	223 275	330 788	171 456		

TABEL S 2
Consumptieve bestedingen door huishoudens naar goederen- en dienstencategorieën, 2003*

goederen en diensten	huishoudens	Totaal consumptieve bestedingen door huishoudens, Nederland	w.o.: Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:						
			Loon			Zelfstandige bedrijfsuitoefening	Overdrachtsinkomen i.v.m. ouderdom		Overdrachtsinkomen n.e.g.
			Eenpersoons	Meerpersoons			Eenpersoons	Meerpersoons	
				zonder minderjarige kinderen	met minderjarige kinderen				
<i>mln euro</i>									
Goederen		106 942	9 554	29 705	30 867	9 191	6 168	12 618	8 253
Voedings- en genotmiddelen		30 624	2 599	8 091	8 547	2 518	2 086	4 101	2 534
Voedingsmiddelen		19 008	1 590	4 835	5 513	1 591	1 271	2 539	1 649
Aardappelen, groenten en fruit		3 570	291	895	952	335	278	533	283
Vlees en vleeswaren		4 812	347	1 210	1 426	361	336	708	419
Vis		878	55	245	227	77	56	131	87
Zuivelproducten		3 678	286	900	1 043	354	261	523	307
Brood, beschuit en broodproducten		1 883	154	456	592	158	122	229	171
Overige voedingsmiddelen		4 187	458	1 128	1 274	307	219	415	383
Genotmiddelen		11 616	1 009	3 256	3 034	927	815	1 562	885
Consumptie-ijs		473	26	93	189	40	38	50	31
Zoetwaren		2 583	180	540	870	208	223	364	168
Dranken		4 893	396	1 411	1 198	442	301	751	346
Tabak		3 667	407	1 211	776	236	254	397	339
Duurzame consumptiegoederen		45 448	4 072	13 213	14 040	4 068	2 001	4 653	3 140
Textiel en kleding		9 891	818	2 821	2 940	998	515	995	713
Lederwaren en schoeisel		2 499	234	664	831	206	130	225	186
Woninginrichting		6 715	508	2 072	1 923	654	295	713	501
Huishoudelijke apparaten		5 331	673	1 632	1 404	396	242	491	485
Huishoudelijke artikelen		1 806	144	605	511	128	91	185	126
Voertuigen		10 636	955	3 212	3 701	707	380	1 209	466
Overige duurzame goederen		8 570	740	2 208	2 730	978	348	835	663
Overige goederen		30 870	2 884	8 400	8 280	2 605	2 081	3 863	2 579
Motorbrandstoffen		6 861	806	2 179	1 983	426	263	811	388
Energie		10 046	988	2 350	2 490	911	941	1 364	982
Overige goederen		13 963	1 090	3 871	3 807	1 268	877	1 689	1 210
Diensten		104 871	11 208	28 045	25 642	9 866	7 553	12 328	8 341
Huisvesting		34 070	3 865	8 983	7 593	3 041	3 703	4 936	3 471
Horeca-diensten		8 759	1 230	2 953	1 838	823	443	865	518
Diensten m.b.t. recreatie en cultuur		4 234	480	1 067	1 157	391	266	503	325
Diensten m.b.t. vervoer en communicatie		14 810	1 922	4 140	3 268	1 229	986	1 533	1 538
Medische diensten en verzorging		10 923	607	1 957	3 512	1 222	481	1 375	829
Financiële en zakelijke diensten		16 390	1 516	4 640	4 545	1 755	419	943	609
Overige diensten		15 685	1 589	4 306	3 728	1 405	1 256	2 173	1 052
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland		9 233	583	2 509	2 408	831	679	1 340	868
Consumptieve bestedingen door huishoudens, nationaal		221 046	21 346	60 259	58 917	19 888	14 400	26 285	17 462

TABEL S 3
Sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten (excl. schadeverzekeringspremies en -uitkeringen), 2003*

aan	van	Niet-financiële vennootschappen	Financiële instellingen	Overheid	IZW huishoudens	Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:						Overige huishoudens 1)	Totaal sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten
						Loon		Zelfstandige bedrijfsuitoefening	Overdrachtsinkomen i.v.m. ouderdom				
						Eenpersoons	Meerpersoons		Eenpersoons	Meerpersoons			
											zonder minderjarige kinderen		
<i>mln euro</i>													
Niet-financiële vennootschappen		24	–	–	58	17	24	23	8	13	14	17	198
Financiële instellingen		–	–	38	–	–	–	–	–	–	–	–	38
Overheid		55	1	71 047	20	68	216	373	94	53	112	122	72 160
IZW huishoudens		412	–	1 343	157	168	535	925	233	131	278	303	4 484
Huishoudens met voornamelijk inkomen uit:													
Loon													
Huishoudens													
Eenpersoons		451	341	1 454	52	34	38	25	19	10	9	43	2 475
Meerpersoons													
zonder minderjarige kinderen		1 983	2 015	6 683	172	27	30	20	15	8	7	171	11 131
met minderjarige kinderen		1 817	887	7 036	282	34	38	26	19	10	9	159	10 318
Zelfstandige bedrijfsuitoefening		130	303	1 578	68	11	12	8	6	3	3	12	2 134
Overdrachtsinkomen i.v.m. ouderdom													
Huishoudens													
Eenpersoons		16	6 217	10 791	38	27	30	20	15	8	7	7	17 176
Meerpersoons		55	13 885	13 112	81	18	20	14	10	5	5	8	27 214
Overige huishoudens		51	911	15 667	88	50	45	65	433	10	6	– 420	16 905
Totaal sociale uitkeringen en overige inkomensoverdrachten		4 994	24 561	128 749	1 015	453	988	1 499	852	250	449	422	164 233

1) Waaronder huishoudens met voornamelijk ander overdrachtsinkomen dan i.v.m. ouderdom en personen in instellingen.

TABEL NE 1
En geaggregeerde NAMEA (rekening 1-10 mln euro), 2001

TYPE REKENING (indeling)	Goederen en diensten (productgroepen)		Consumptieve bestedingen door huishoudens (doeleinden)		Productie (bedrijfstakken)	Inkomens- vorming (toege- voegde waarde catego- rieën)	Inkomensver- deling en besteding (sectoren)	Kapitaal			Buitenland, lopend
	1a	1b	2a	2b				8a	8b	8c	
Goederen en diensten (productgroepen)	Handels- en vervoers- marges		Consumptieve bestedingen door huishoudens		Intermediair verbruik		Consumptieve bestedingen van de overheid	Investeringen			Uitvoer (fob)
Milieureinigingsdiensten	1a		1 109		8 645		887				
Overige goederengroepen	1b	-	244	211 437	413 917		100 032	92 901			280 407
Consumptieve bestedingen door huishoudens (doeleinden)							Consumptieve bestedingen door huis- houdens				
Milieu	2a						1 353				
Overige goederen en diensten	2b						211 437				
Productie (bedrijfstakken)	3		Productie, basisprijzen								
			10 207 792 211								
Inkomensvorming (toegevoegde waarde categorieën)	4				Netto toegevoegde waarde			Niet-afgedragen BTW			Lonen uit het buitenland
					313 521						34 540
Inkomensverdeling en -besteding (sectoren)	5					Netto nationaal gegenereerd inkomen	Inkomen uit vermogen en inkomens- overdrachten	Belastingen minus subsidies			Inkomen uit vermogen en inkomens- overdrachten uit het buitenland
						313 174	432 042	1 812 14 414 82 810			53 071
Kapitaal	6				Afschrijvingen		Netto besparingen				
					65 468		43 582				
Financiële saldi	7							Nationaal vorderingen- saldo			
								15 330			
Belastingen (belastingsoorten)			Productgebon- den belastingen minus subsidies		Niet-produkt- gebonden belastingen op productie minus subsidies		Belastingen op inkomen en vermogen				Belastingen uit het buitenland
Milieuheffingen	8a				561		1 251				
Groene belastingen	8b	191	11 324		660		2 239				
Overige belastingen	8c	243	37 731		- 354		46 787				1 184
Buitenland, lopend	9		Invoer (cif)			Lonen aan het buiten- land	Inkomen uit vermogen en inkomensover- drachten aan het buitenland	Belastingen aan het buitenland			
			257 672			921	57 713				2 747
Buitenland, kapitaal	10							Kapitaalover- drachten aan het buitenland			
								2 413			
Stoffen*)					Absorptie door producenten						Grensover- schrijdende vervuiling naar het buitenland
CO2	11a										649
N2O	11b										129
CH4	11c										69
CFK's en halonen	11d										16
NOX	11e										681
SO2	11f										.
NH3	11g										.
P	11h										.
N	11i				21						.
Afval	11j				120						.
Afvalwater	11k				5 335						.
Aardgas	11l				.						.
Aardolie	11m				2 352						.
					59						.
Milieuthema's,								Milieu- indicatoren			
Broeikasewffect (CO2-equivalenten)	12a						246 599				
Ozonlaagaantasting (CFK11-equivalenten)	12b						221				
Verzuring (ZEO)	12c						157				
Vermesting (MEQ)	12d						113				
Afval (kg)	12e						7 353				
Afvalwater (i.e.)	12f						.				
Verandering van natuurlijke hulpbronnen							.				
Fossiele energiedragers (p.j.)	12g						- 1 262				
TOTAAL	Aanbod, aankopprijzen		Consumptieve bestedingen van huishoudens		Productiekosten, basisprijzen	Bestemming factor- inkomen	Lopende uitgaven	Kapitaaluitgaven			Belasting- ontvangsten
	10 641 1 098 938		1 353 211 437		802 418	314 095	897 323	110 644			1 812 14 414 85 591

1) CFKs en halonen in 1 000 kg, afvalwater in 1 000 inwonerequivalenten (1 000 i.e.), aardgas en aardolie in petajoule (p.j.). Overige stoffen in mln kg.
2) Broeikasewffect thema : inclusief de bijdrage van HFk's, PFk's en SF6.

Buitenland, kapitaal	Stoffen 1)													Milieuthema's 2)							Verandering natuurlijke hulpbronnen	TOTAAL		
	CO2	N2O	CH4	CFK's en halononen	NOX	SO2	NH3	P	N	Afval	Afval-water	Aard-gas	Aard-olie	Accumulatie van stoffen naar het milieu	Broei-kas-effect	Ozon-laag-tas-ting	Ver-zu-ring	Ver-mest-ting	Afval	Afval-water			Fossiele energie-dragers	
10	11a	11b	11c	11d	11e	11f	11g	11h	11i	11j	11k	11l	11m	12	12a	12b	12c	12d	12e	12f	12g			
																						Gebruik, aankoop-prijzen		
																						10 641		
																						1 098 938		
	Emissie van vervuilende stoffen door consumenten																							Consump-tieve bestedingen van huis-houdens
	36 938	1	20	74	83	1	9	13	128	5 167	.											1 353		
																						211 437		
	Emissie van vervuilende stoffen door producenten																							Productie, basis-prijzen
	170 560	46	562	119	600	156	134	70	717	7 521	.											802 418		
																						Factor-inkomen		
																						314 095		
																						Lopende ontvang-sten		
																						897 323		
Kapitaaloverdrachten uit het buitenland	Overige binnenlandse emissie en verandering van natuurlijke hulpbronnen																							Kapitaal-inkomen
1 594	1 160	-	371	28	-	-	-	2	1	.	.	1 149	-									110 644		
Saldo toename financiële middelen van het buitenland																						-		
- 15 330																								
																						Belasting-afrachten minus subsidies		
																						1 812		
																						14 414		
																						85 591		
Saldo lopende transacties met het buitenland	Grensoverschrijdende vervuiling uit het buitenland																							Lopend verkeer naar het buitenland
					199	128	24	13	470	.	.													
16 149																						335 202		
																						Kapitaal-verkeer naar het buitenland		
																						2 413		
														Bijdrage van vervuilende stoffen aan de milieuthema's									Bestem-ming van stoffen	
														208 658	208 658							208 658		
														47	14 607							47		
														952	20 002							952		
														221		221						221		
														234			51					883		
														156			49					285		
														97			57					166		
														62								99		
														516				62				1 317		
														7 353				52				12 688		
														.								.		
														- 1 203								1 149		
														- 59								-		
																						Thema-equivalen-ten		
																						246 599		
																						221		
																						157		
																						113		
																						7 353		
																						.		
																						- 1 262		
Kapitaalverkeer uit het buitenland	Herkomst van stoffen													Thema-equivalenten										
2 413	208 658	47	952	221	883	285	166	99	1 317	12 688	.	1 149	-									246 599		
																						221		
																						157		
																						113		
																						7 353		
																						.		
																						- 1 262		

TABEL NE 2
Gedetailleerde presentatie van de herkomst en bestemming van stoffen in de NAMEA, 1996

	CO ₂	N ₂ O	CH ₄	CFKs en halonen	NO _x	SO ₂	NH ₃	P	N	Afval	Afvalwater	Aardgas	Aardolie
	11a	11b	11c	11d	11e	11f	11g	11h	11i	11j	11k	11l	11m
	<i>mln kg</i>			<i>1 000 kg</i>	<i>mln kg</i>						<i>1000 i.e.</i>	<i>petajoules</i>	
HERKOMST VAN STOFFEN													
EMISSIE DOOR CONSUMENTEN	40 154	1,33	23,80	210	122,49	3,39	8,27	12,38	132,34	4 635	15 530		
Eigen vervoer	15 238	1,11	4,00	43	97,79	2,78	1,56	–	29,83	–	–		
Overige consumptie	24 916	0,22	19,80	167	24,70	0,61	6,71	12,38	102,52	4 635	15 530		
EMISSIE DOOR PRODUCENTEN	163 268	50,49	686,12	353	603,12	189,73	186,35	94,10	913,48	8 964	7 412		
Landbouw	10 738	25,24	488,24	–	21,57	0,96	181,42	62,01	624,73	101	132		
Visserij	1 295	0,03	0,04	–	28,34	5,52	–	–	8,67	–	7		
Aardolie- en aardgaswinning	1 815	–	184,07	–	4,68	0,14	–	–	1,44	161	4		
Overige delfstoffenwinning	173	–	0,05	–	1,30	0,73	–	–	0,40	6	2		
Voedings- en genotmiddelenindustrie	5 278	0,02	0,57	54	8,71	1,00	0,33	2,75	15,12	950	1 665		
Textiel- en lederindustrie	445	–	0,05	–	0,63	0,02	0,01	0,08	1,14	35	213		
Papierindustrie	1 981	–	0,16	–	2,04	0,06	0,03	1,14	5,54	384	237		
Uitgeverijen en drukkerijen	325	0,01	0,03	–	1,32	0,07	0,01	–	0,42	48	65		
Aardolie-industrie	11 259	0,03	1,07	–	16,75	55,08	0,01	–	5,60	38	112		
Chemische industrie	24 818	23,49	5,28	159	29,29	12,41	2,80	7,37	17,05	1 969	601		
Rubber- en kunststofindustrie	285	–	0,04	–	0,74	0,05	0,01	0,04	0,32	48	14		
Basismetalaalindustrie	5 651	0,01	0,56	–	9,99	10,73	0,04	0,17	4,24	357	94		
Metaalproductenindustrie	695	0,01	0,04	–	1,67	0,10	0,01	0,02	0,62	54	78		
Machine-industrie	411	0,01	0,03	–	1,38	0,18	0,01	0,01	0,47	47	24		
Elektrotechnische industrie	290	0,01	0,03	2	0,78	0,39	0,01	0,02	0,61	49	69		
Transportmiddelenindustrie	321	–	0,07	–	0,87	0,04	–	–	0,34	31	30		
Vorbereiding tot recycling	54	–	–	–	0,21	0,01	–	–	0,15	694	1		
Houtindustrie	139	–	0,01	–	0,51	0,03	–	–	0,96	87	20		
Bouwmaterialenindustrie	2 924	0,01	0,32	–	8,61	4,64	0,49	0,03	3,18	153	26		
Overige industriële bedrijven	281	–	0,02	–	0,77	0,10	–	–	0,94	131	24		
Energiebedrijven	45 682	0,34	1,19	–	58,29	18,38	–	0,03	17,91	54	16		
Waterleidingbedrijven	60	–	1,98	–	0,29	0,02	–	–	0,09	46	11		
Bouwnijverheid	1 459	0,05	0,17	16	10,32	0,87	0,06	3,01	6,20	1 220	63		
Autohandel en -reparatie	807	0,01	0,04	–	2,87	0,13	0,03	–	0,90	77	107		
Groothandel	2 018	0,04	0,11	1	14,87	0,69	0,09	0,03	4,63	331	192		
Detailhandel, horeca en reparatie	2 991	0,01	0,08	1	5,73	0,13	0,07	–	1,81	634	1 119		
Vervoer over land	7 295	0,09	0,26	1	100,36	5,29	0,07	0,01	30,70	90	69		
Vervoer over water	7 722	0,19	0,27	–	171,34	60,65	0,02	–	52,28	15	2		
Vervoer door de lucht	9 396	0,05	0,08	–	37,02	4,14	–	–	11,29	25	5		
Dienstverlening t.b.v. vervoer	538	0,01	0,02	–	5,58	0,33	0,02	–	1,75	49	65		
Financiële en zakelijke dienstverlening en communicatie	3 689	0,14	0,47	4	24,42	2,43	0,43	–	7,83	274	488		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2 815	0,06	0,17	1	16,29	3,42	0,13	–	5,13	164	217		
Onderwijs	1 195	0,01	0,09	1	2,39	0,01	0,09	–	0,83	82	211		
Gezondheids- en welzijnszorg	1 998	0,47	0,24	1	3,01	0,27	0,02	–	0,96	138	738		
Milieudienstverlening	5 063	0,12	0,11	112	6,51	0,61	0,08	17,40	78,05	332	170		
Overige diensten	1 362	0,02	0,15	1	3,67	0,09	0,06	–	1,18	90	522		
OVERIGE HERKOMST BINNENLAND													
Afvall stortplaatsen	1 248		488,54	36	0,38	0,03							
Transportverschil								1,70	10,73		4 411		
Emissie door ingezetenen	204 671	51,82	1198,46	600	725,99	193,15	194,62	108,19	1056,55	13 599	27 354		
UIT HET BUITENLAND													
Niet-ingezetenen in Nederland					114,48	49,75	0,06		34,96				
Aanvoer via oppervlaktewater of lucht					69,00	73,60	18,70	15,70	328,02				
OVERIGE VERANDERING VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN												2 203	111
Totaal = NAMEA kolomtotaal 11	204 671	51,82	1198,46	600	909,47	316,50	213,38	123,89	1419,53	13 599	27 354	2 203	111
BESTEMMING VAN STOFFEN													
ABSORPTIE DOOR PRODUCENTEN													
Landbouw								1,11	5,17				
Aardolie- en aardgaswinning												2 868	95
Bouwnijverheid								3,00	3,00				
Milieureinigingsbedrijven								17,40	103,61	4 474	22 602		
NAAR HET BUITENLAND													
Ingezetenen in het buitenland					246,49	64,47	0,19	–	75,34				
Afvoer via oppervlaktewater of lucht					430,96	106,51	62,90	22,90	503,95				
BIJDRAGE AAN MILIEUTHEMA'S													
Broeikaseneffect	204 671	51,82	1198,46										
Ozonlaagaantasting				600									
Verzuring					232,02	145,51	150,28						
Vermesting								79,48	728,48				
Afval										9 125			
Afvalwater											4 751		
Verandering van natuurlijke hulpbronnen												– 665	16
Totaal = NAMEA rijtotaal 11	204 671	51,82	1198,46	600	909,47	316,50	213,38	123,89	1419,53	13 599	27 353	2 203	111

TABEL NE 2 (vervolg)
Gedetailleerde presentatie van de herkomst en bestemming van stoffen in de NAMEA, 1997

	CO ₂	N ₂ O	CH ₄	CFKs en halonen	NO _x	SO ₂	NH ₃	P	N	Afval	Afvalwater	Aardgas	Aardolie
	11a	11b	11c	11d	11e	11f	11g	11h	11i	11j	11k	11l	11m
	<i>mln kg</i>			<i>1 000 kg</i>	<i>mln kg</i>						<i>1000 i.e.</i>	<i>petajoules</i>	
HERKOMST VAN STOFFEN													
EMISSIE DOOR CONSUMENTEN	36 265	1,31	21,00	159	111,05	2,09	8,43	12,49	129,70	4 793	15 611		
Eigen vervoer	15 284	1,10	3,75	26	90,11	1,56	1,66	–	27,48	3			
Overige consumptie	20 980	0,20	17,24	133	20,94	0,54	6,77	12,49	102,22	4 790	15 611		
EMISSIE DOOR PRODUCENTEN	161 332	52,57	619,54	231	591,54	181,28	181,95	84,49	880,58	9 180	7 422		
Landbouw	9 098	25,84	450,93	–	20,15	0,80	177,17	53,01	596,86	56	130		
Visserij	1 254	0,03	0,04	–	27,53	5,48	–	–	8,42	2	9		
Aardolie- en aardgaswinning	1 825	–	157,98	–	3,62	0,10	–	–	1,12	136	3		
Overige delfstoffenwinning	186	–	0,07	–	1,39	1,16	–	–	0,44	6	2		
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4 576	0,02	0,34	24	6,39	0,42	0,24	2,54	13,93	1 002	1 616		
Textiel- en lederindustrie	436	–	0,05	–	0,66	0,01	0,02	0,03	1,99	36	205		
Papierindustrie	1 971	–	0,08	–	2,03	0,06	0,10	0,82	4,09	376	264		
Uitgeverijen en drukkerijen	315	0,01	0,04	–	1,26	0,03	0,01	–	0,40	45	64		
Aardolie-industrie	11 299	0,07	0,71	–	15,81	52,65	0,02	0,01	5,47	50	131		
Chemische industrie	23 456	24,98	2,99	78	25,50	12,56	2,59	7,51	16,17	1 968	603		
Rubber- en kunststofindustrie	249	–	0,05	–	0,46	0,01	–	0,02	0,23	50	14		
Basismetalaalindustrie	7 575	–	0,09	–	9,19	10,05	0,07	0,17	3,92	389	102		
Metaalproductenindustrie	662	0,01	0,05	–	1,56	0,05	0,01	0,02	1,06	59	72		
Machine-industrie	411	0,01	0,04	–	1,14	0,07	0,01	0,07	0,61	46	30		
Elektrotechnische industrie	648	0,01	0,06	1	1,06	0,53	0,01	0,02	0,53	50	67		
Transportmiddelenindustrie	197	–	0,06	–	0,52	0,08	–	–	0,19	44	27		
Vorbereiding tot recycling	102	–	–	–	0,24	–	–	–	0,08	735	1		
Houtindustrie	129	–	0,01	–	0,45	0,01	–	–	1,06	102	19		
Bouwmaterialenindustrie	3 166	0,01	0,31	–	9,51	4,09	0,50	0,05	3,52	165	25		
Overige industriële bedrijven	339	–	0,03	–	0,75	0,13	0,01	–	0,92	126	28		
Energiebedrijven	44 829	0,34	1,24	–	53,30	11,85	0,01	0,03	16,40	42	16		
Waterleidingbedrijven	58	–	1,95	–	0,19	–	–	–	0,06	47	9		
Bouwnijverheid	1 364	0,05	0,16	15	10,17	0,70	0,07	2,95	6,11	1 205	61		
Autohandel en -reparatie	659	0,01	0,05	–	2,39	0,06	0,03	–	0,75	67	110		
Groothandel	1 921	0,04	0,11	1	14,33	0,37	0,10	0,04	4,49	311	190		
Detailhandel, horeca en reparatie	2 254	0,01	0,15	–	4,06	0,06	0,06	0,01	1,30	691	1 133		
Vervoer over land	7 300	0,10	0,25	–	97,82	2,31	0,07	–	29,92	92	66		
Vervoer over water	7 992	0,20	0,28	–	180,23	67,18	0,03	–	54,99	51	2		
Vervoer door de lucht	10 291	0,05	0,09	–	40,58	4,55	–	–	12,38	31	6		
Dienstverlening t.b.v. vervoer	383	0,01	0,03	–	3,77	0,20	0,02	–	1,19	52	66		
Financiële en zakelijke dienstverlening en communicatie	3 749	0,15	0,46	2	24,20	1,24	0,45	–	7,79	342	499		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	2 577	0,06	0,16	1	15,64	3,49	0,13	–	4,96	161	227		
Onderwijs	908	0,01	0,12	–	1,83	0,01	0,09	–	0,66	76	211		
Gezondheids- en welzijnszorg	1 678	0,42	0,21	–	2,70	0,48	0,02	–	0,86	131	745		
Milieudienstverlening	6 371	0,14	0,22	109	8,00	0,44	0,05	17,21	76,70	331	161		
Overige diensten	1 104	0,02	0,11	1	3,11	0,04	0,06	–	1,00	108	507		
OVERIGE HERKOMST BINNENLAND													
Afvall stortplaatsen	1 196		473,48	34	0,36	0,03							
Transportverschil								2,76	3,12		4 170		
Emissie door ingezetenen	198 793	53,88	1114,01	425	702,95	183,40	190,38	99,75	1013,40	13 973	27 203		
UIT HET BUITENLAND													
Niet-ingezetenen in Nederland					122,48	53,02	0,06		37,41				
Aanvoer via oppervlaktewater of lucht					59,80	70,40	22,10	16,60	325,81				
OVERIGE VERANDERING VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN												3 364	250
Totaal = NAMEA kolomtotaal 11	198 793	53,88	1114,01	425	885,23	306,82	212,54	116,35	1376,61	13 973	27 203	3 364	250
BESTEMMING VAN STOFFEN													
ABSORPTIE DOOR PRODUCENTEN													
Landbouw								1,09	5,41				
Aardolie- en aardgaswinning												2 541	88
Bouwnijverheid								3,00	3,00				
Milieureinigingsbedrijven								17,18	109,50	5 190	23 000		
NAAR HET BUITENLAND													
Ingezetenen in het buitenland					251,28	69,09	0,21	–	76,81				
Afvoer via oppervlaktewater of lucht					411,68	92,15	34,00	19,20	457,81				
BIJDRAGE AAN MILIEUTHEMA'S													
Broeikaseneffect	198 793	53,88	1114,01										
Ozonlaagaantasting				425									
Verzuring					222,27	145,58	178,33						
Vermesting								75,87	724,08				
Afvval										8 783			
Afvvalwater											4 309		
Verandering van natuurlijke hulpbronnen												823	162
Totaal = NAMEA rijtotaal 11	198 793	53,88	1114,01	425	885,23	306,82	212,54	116,35	1376,61	13 973	27 309	3 364	250

TABEL NE 2 (vervolg)
Gedetailleerde presentatie van de herkomst en bestemming van stoffen in de NAMEA, 1998

	CO ₂	N ₂ O	CH ₄	CFKs en halonen	NO _x	SO ₂	NH ₃	P	N	Afval	Afvalwater	Aardgas	Aardolie
	11a	11b	11c	11d	11e	11f	11g	11h	11i	11j	11k	11l	11m
	<i>mln kg</i>			<i>1 000 kg</i>	<i>mln kg</i>						<i>1000 i.e.</i>	<i>petajoules</i>	
HERKOMST VAN STOFFEN													
EMISSIE DOOR CONSUMENTEN	35 743	1,31	19,80	113	104,25	2,31	8,52	12,72	128,87	4 806	15 707		
Eigen vervoer	15 921	1,10	3,56	11	84,48	1,79	1,69	–	25,77	43	.		
Overige consumptie	19 822	0,21	16,24	102	19,78	0,52	6,83	12,72	103,11	4 764	15 707		
EMISSIE DOOR PRODUCENTEN	163 715	51,85	597,30	114	577,98	168,59	163,82	88,64	876,55	9 220	7 447		
Landbouw	9 183	25,31	437,31	–	20,42	0,72	159,25	59,02	589,22	56	103		
Visserij	1 213	0,03	0,04	–	26,95	5,44	–	–	8,24	2	6		
Aardolie- en aardgaswinning	2 200	–	149,65	–	4,92	0,13	–	–	1,52	132	6		
Overige delfstoffenwinning	276	–	0,03	–	1,83	1,73	–	–	0,57	7	1		
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4 764	0,02	0,35	2	6,61	0,62	0,31	2,65	17,48	1 054	1 734		
Textiel- en lederindustrie	434	–	0,03	–	0,50	0,01	0,01	0,05	1,46	37	213		
Papierindustrie	1 882	0,01	0,01	–	1,78	0,05	0,11	0,76	3,43	368	206		
Uitgeverijen en drukkerijen	328	0,01	0,04	–	1,28	0,03	0,01	–	0,41	43	61		
Aardolie-industrie	11 737	0,06	0,52	–	12,51	49,63	0,02	0,13	4,87	67	122		
Chemische industrie	22 831	24,79	3,05	23	21,14	8,29	2,45	7,51	15,00	1 870	651		
Rubber- en kunststofindustrie	257	–	0,03	–	0,50	0,02	0,02	0,01	0,20	52	14		
Basismetalaalindustrie	6 423	–	0,10	–	8,08	8,04	0,07	0,20	3,64	415	131		
Metaalproductenindustrie	711	0,01	0,04	–	1,71	0,04	0,01	0,06	0,79	72	66		
Machine-industrie	428	0,01	0,04	–	1,31	0,15	0,01	0,04	0,53	43	28		
Elektrotechnische industrie	519	0,03	0,06	–	0,84	0,50	0,01	0,02	1,00	55	59		
Transportmiddelenindustrie	324	–	0,02	–	0,69	0,27	–	0,01	0,27	62	33		
Vorbereiding tot recycling	190	–	–	–	0,25	–	–	–	0,03	0,19	758	–	
Houtindustrie	192	–	0,01	–	0,58	0,02	–	–	1,24	117	12		
Bouwmaterialenindustrie	2 931	0,01	0,28	–	7,62	3,68	0,22	0,04	2,70	179	36		
Overige industriële bedrijven	226	–	0,01	–	0,68	0,14	0,01	–	0,81	121	18		
Energiebedrijven	46 674	0,35	0,73	–	51,27	10,40	–	0,01	15,70	84	7		
Waterleidingbedrijven	65	–	1,92	–	0,20	–	–	–	0,06	42	8		
Bouwnijverheid	1 751	0,06	0,18	10	11,27	0,64	0,08	2,96	6,48	1 200	48		
Autohandel en -reparatie	696	0,01	0,07	–	2,77	0,06	0,03	–	0,87	65	121		
Groothandel	2 122	0,05	0,20	–	16,33	0,42	0,10	0,04	5,36	296	217		
Detailhandel, horeca en reparatie	2 397	0,01	0,25	–	5,86	0,06	0,06	–	1,84	657	1 149		
Vervoer over land	6 963	0,09	0,22	–	91,83	2,19	0,07	–	28,09	91	61		
Vervoer over water	7 370	0,19	0,26	–	168,98	64,32	0,02	–	51,56	40	2		
Vervoer door de lucht	11 117	0,06	0,10	–	44,28	4,93	–	–	13,51	23	5		
Dienstverlening t.b.v. vervoer	348	0,01	0,03	–	1,88	0,07	0,02	0,01	0,64	40	61		
Financiële en zakelijke dienstverlening en communicatie	3 836	0,14	0,40	1	26,33	1,43	0,46	–	8,47	371	464		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	3 229	0,08	0,21	–	19,35	3,89	0,17	–	6,14	147	212		
Onderwijs	929	0,01	0,12	–	1,92	0,01	0,10	–	0,67	63	226		
Gezondheids- en welzijnszorg	1 684	0,38	0,22	–	2,89	0,22	0,02	–	0,98	109	765		
Milieudienstverlening	6 357	0,14	0,66	77	8,97	0,40	0,08	15,09	81,44	388	169		
Overige diensten	1 126	0,02	0,14	1	3,66	0,06	0,07	–	1,19	96	429		
OVERIGE HERKOMST BINNENLAND													
Afvallstortplaatsen	1 123		446,65	33	0,34	0,03							
Transportverschil								2,37	–2,30		4 374		
Emissie door ingezetenen	200 581	53,16	1063,75	259	682,57	170,93	172,34	103,74	1003,12	14 027	27 527		
UIT HET BUITENLAND													
Niet-ingezetenen in Nederland					128,09	54,83	0,06		39,12				
Aanvoer via oppervlaktewater of lucht					64,40	64,00	19,04	23,60	462,49				
OVERIGE VERANDERING VAN NATUURLIJKE HULPBRONNEN												707	111
Totaal = NAMEA kolomtotaal 11	200 581	53,16	1063,75	259	875,07	289,76	191,44	127,34	1504,74	14 027	27 527	707	111
BESTEMMING VAN STOFFEN													
ABSORPTIE DOOR PRODUCENTEN													
Landbouw								1,00	4,69				
Aardolie- en aardgaswinning												2 416	73
Bouwnijverheid								3,00	3,00				
Milieureinigingsbedrijven								17,56	112,18	5 411	22 993		
NAAR HET BUITENLAND													
Ingezetenen in het buitenland					251,34	66,99	0,22	–	76,84				
Afvoer via oppervlaktewater of lucht					395,60	76,80	90,10	21,80	607,92				
BIJDRAGE AAN MILIEUTHEMA'S													
Broeikaseneffect	200 581	53,16	1063,75										
Ozonlaagaantasting				259									
Verzuring					228,13	145,97	101,12						
Vermesting								83,98	700,11				
Afval										8 616			
Afvalwater											4 521		
Verandering van natuurlijke hulpbronnen												–1 709	38
Totaal = NAMEA rijtotaal 11	200 581	53,16	1063,75	259	875,07	289,76	191,44	127,34	1504,74	14 027	27 514	707	111

Toelichtingen

1. Nationale rekeningen in hoofdlijnen

1.1 Inleiding

Het systeem van nationale rekeningen geeft een kwantitatieve beschrijving van het economische proces binnen een land en de economische relaties met het buitenland. Als onderdelen van het economisch proces worden onderscheiden productie, inkomensvorming, inkomensverdeling, bestedingen en financiering.

1.2 Economische indicatoren

Centraal in de nationale rekeningen staat een aantal belangrijke economische indicatoren zoals het binnenlands product en het nationaal inkomen. Het binnenlands product (BBP) is een maatstaf voor de door productie in een land beschikbaar gekomen goederen en diensten. Globaal gesproken komt het overeen met het verschil tussen de waarde van de productie en van de daarvoor verbruikte goederen en diensten. Het binnenlands product kan bruto of netto worden bepaald, dat wil zeggen inclusief of exclusief de afschrijvingen. Dat geldt ook voor het nationaal inkomen. Het netto nationaal inkomen is de som van de primaire inkomens (lonen, winsten, per saldo ontvangen rente en dividenden) van de ingezetenen van een land. Dit is gelijk aan het netto binnenlands product plus het saldo van de primaire inkomensstromen van en naar het buitenland.

1.3 Economische processen

Er zijn landen waar de nationale rekeningen uitsluitend betrekking hebben op een raming voor één of meer van deze macrovariabelen. Er is dan niet echt sprake van een beschrijving van het economisch proces in de bovenbedoelde zin. Voor de Tweede Wereldoorlog was dit ook in Nederland het geval; de grondslagen voor een geïntegreerd systeem zoals we dat nu kennen waren toen ook nog niet gelegd. In een uitgebouwd nationale rekeningenstelsel zoals dat nu in Nederland wordt samengesteld gaat de beschrijving veel verder. Om te beginnen wordt er een uitgebreid overzicht gegeven van de productie van goederen en diensten en daarmee van de mate waarin voorzien wordt in meer of minder belangrijke levensbehoeften zoals voedingsmiddelen, huisvesting, duurzame consumptiegoederen, enz. Ook wordt erin beschreven in welke mate op de kapitaalgoederenvoorraad wordt afgeschreven en in hoeverre deze door investeringen wordt vergroot. Verder krijgt de manier waarop de inkomens worden verdeeld de nodige aandacht en wordt ook de herverdeling door belasting- en premieheffing en sociale uitkeringen belicht. Ten slotte kan ook nog gewezen worden op de beschrijving van de financiële transacties die in de nationale rekeningen gegeven wordt.

Dit alles gebeurt niet alleen voor het totaal van de volkshuishouding maar ook voor onderdelen daarvan. De beschrijving van de productie bijvoorbeeld wordt gedetailleerd naar bedrijfsklassen. Voor de beschrijving van inkomensverdeling, bestedingen en financiering wordt de economie onderscheiden in sectoren zoals de overheid, huishoudens, niet-financiële vennootschappen en financiële instellingen.

1.4 Consistente beschrijving

Dat de nationale rekeningen een systeem worden genoemd is gerechtvaardigd doordat ze een samenhangend en geïntegreerd geheel vormen waarin alle variabelen op een consistente wijze met elkaar samenhangen. Dit draagt belangrijk bij aan kwaliteit en gebruiksmogelijkheden. De kwaliteit wordt er door bevorderd omdat de definitievergelijkingen die aan het systeem ten grondslag liggen het mogelijk maken om gegevens uit verschillende statistieken aan elkaar te relateren. Ook als de uitkomsten van deze statistieken niet sluiten, kan via integratie tot de meest plausibele schattingen worden gekomen. De gebruiksmogelijkheden van de nationale

rekeningen worden bevorderd doordat de systematiek het mogelijk maakt allerlei verschijnselen met elkaar in verband te brengen.

De systematiek leidt echter ook tot beperkingen, vooral ten aanzien van de mogelijkheid om wijzigingen in concepten en definities door te voeren. Partiële veranderingen zijn zonder meer uitgesloten. Een verandering bijvoorbeeld in wat tot de productie gerekend moet worden is alleen mogelijk als tegelijkertijd begrippen als inkomens, consumptie, besparingen en investeringen aangepast worden.

In een stelsel van nationale rekeningen moeten voor een groot aantal variabelen schattingen gemaakt worden; variabelen die vaak ook al van belang zijn zoals productie, consumptie, investeringen, in- en uitvoer, besparingen, enz. Bij het opstellen van nationale rekeningen moet voor al deze variabelen een keuze gemaakt worden.

1.5 Gebruiksmogelijkheden

Bij het maken van iedere keuze op dit vlak speelt een aantal elementen een rol. De consistentie van het stelsel is bijvoorbeeld een belangrijke factor. Een andere belangrijke factor is het gebruik dat van de nationale rekeningen gemaakt wordt. De gebruiksmogelijkheden zijn zeer divers: allereerst worden binnenlands product en nationaal inkomen vaak gehanteerd als samenvattende maatstaven voor het functioneren van de economie van een land, het succes van het gevoerde financieel-economische beleid en de financiële draagkracht van de samenleving. Het vorderingentekort van de overheid wordt bijvoorbeeld uitgedrukt als percentage van het BBP (EMU-norm). Verder is het BBP één van de grondslagen voor de afdrachten aan de Europese Unie. Het nationaal inkomen wordt gebruikt als richtlijn voor de omvang van de ontwikkelingshulp en als basis voor allerlei kengetallen ten aanzien van de overheid. Verder kan uit de nationale rekeningen het relatieve belang van een bedrijfstak voor de economie afgelezen worden, bijvoorbeeld door zijn aandeel in het binnenlands product.

Voorts worden nationale rekeningengegevens veelvuldig gebruikt voor prognoses en analyses. Omdat ze een geïntegreerde en geïntegreerde beschrijving van de economie geven, zijn de nationale rekeningendata bij uitstek geschikt voor gebruik in modellen die de economische ontwikkeling voorspellen en de invloed van beleidsvarianten toetsen. Ten slotte kan nog gewezen worden op het gebruik van de gegevens over de productiestructuur. Deze vormen een specifieke data-set (aanbod- en gebruikstabellen en input-outputtabellen, zie toelichting 3), die eveneens dient als basis voor een zeer pluriform gebruik. Voorbeelden zijn studies naar energiegebruik, milieuvervuiling en de gevolgen van belastingmaatregelen op de productie en werkgelegenheid.

1.6 Enkele kanttekeningen bij de gebruiksmogelijkheden

De diversiteit van het gebruik maakt dat de keuze niet voor elke aanwending optimaal uitvalt. Dat geldt bijvoorbeeld voor de keuze tussen een beschrijving vanuit de invalshoek van de economische actoren versus een zo correct mogelijke weergave van economische processen. Het eerste wordt een institutionele benadering genoemd, het tweede een functionele. Zo staan bij een institutionele beschrijving van het productieproces de producenten centraal. Deze worden op basis van het zwaartepunt van hun economische activiteit ingedeeld in bedrijfstakken. Producenten bijvoorbeeld die vervoer als hoofdactiviteit hebben worden ingedeeld in de bedrijfstak vervoer, opslag en communicatie. Dit leidt tot goede informatie over de totale productiewaarde van de producenten die tot een bepaalde bedrijfstak gerekend worden en sluit aan bij

de werkelijkheid waarin de producent opereert. Deze benadering betekent echter tevens dat ook de productie uit hoofde van eventuele nevenactiviteiten in de productiewaarde van een bedrijfstak wordt meegenomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor een transportondernemer met als nevenactiviteit detailhandel.

Voor de raming van de totale productiewaarde van een bepaalde activiteit (bijvoorbeeld transport) is de institutionele benadering daarom minder geschikt, vooral als deze activiteit vaak als nevenactiviteit wordt uitgeoefend door producenten in andere bedrijfstakken. Een functionele benadering biedt dan voordelen.

Iedere keuze die in dit kader is gemaakt, is er op gericht dat de nationale rekeningen voor zoveel mogelijk doeleinden bruikbaar zijn. Voor specifieke oogmerken worden aparte modules gemaakt die dan in aanvulling op de standaard nationale rekeningen de gegevens bevatten die nodig zijn voor een bijzondere invalshoek of een specifiek gebruik.

1.7 Percepties van classificaties

Bij de keuze voor een zo algemeen mogelijke bruikbaarheid speelt ook nog een andere overweging een rol. Een aantal begrippen dat in de nationale rekeningen voorkomt (bijvoorbeeld 'inkomen') wordt ook gebruikt in boekhoudkundige of fiscale zin. De inhoud die dan aan deze begrippen wordt gegeven is echter vaak niet dezelfde als die in de nationale rekeningen. Belastingcijfers en gegevens uit bedrijfsboekhoudingen zijn echter wel belangrijke bronnen om de nationale rekeningen samen te stellen. Substantieel afwijken van de begrippen in dergelijke bronnen kan dan een probleem vormen. Dit geldt zowel voor de samenstelling van de nationale rekeningen, als voor het gebruik ervan. Meer algemeen geldt dat het voor een goed begrip van de nationale rekeningen van belang is zoveel mogelijk aan te sluiten bij de percepties van de deelnemers in het economische proces, waarbij zich overigens het probleem voordoet dat deze percepties kunnen verschillen.

1.8 Internationale vergelijkbaarheid

Internationale vergelijkbaarheid is een belangrijk kenmerk van de nationale rekeningen. Ook hiermee moet met het maken van elke keuze rekening worden gehouden. Een individueel land of statistisch bureau doet dat niet autonoom; de concepten en definities worden in internationaal verband vastgesteld. Hiervoor bestaan richtlijnen van internationale organisaties zoals de Verenigde Naties en de Europese Unie. Deze richtlijnen worden in de Nederlandse nationale rekeningen in principe gevolgd.

1.9 Welvaart

Vanwege het veelvuldige en veelzijdige gebruik van de nationale rekeningencijfers is het van belang dat de precieze betekenis van deze gegevens ook voor iedereen duidelijk is. De door de produc-

tie- of inkomencijfers gerepresenteerde beschikbare goederen en diensten vormen bijvoorbeeld maar één van de indicatoren voor de welvaart. Welvaart of nut is te definiëren als de behoeftebevrediging van individuele burgers. Nut is echter niet meetbaar en daarom niet geschikt als eenheid om de gegevens in de nationale rekeningen in uit te drukken. De in de nationale rekeningen gebruikte geldeenheden hebben slechts een onvolkomen relatie met nutseenheden, bijvoorbeeld vanwege het bestaan van consumptieoverschotten. Daarnaast kan volgens velen de welvaart van de samenleving slechts in termen van individuele welvaart worden geformuleerd. Optelling is daarbij zeker niet geoorloofd, onder andere door de onmogelijkheid om nut tussen verschillende personen te vergelijken. Een cijfer als het nationaal inkomen kan alleen al daarom geen maatstaf van collectieve welvaart zijn.

1.10 Milieu

In het reguliere deel van de nationale rekeningen zijn de milieuaspecten van productie en consumptie slechts in beperkte mate meegenomen. Alleen voor zover bedrijven daadwerkelijk uitgaven doen om vervuiling tegen te gaan, komen deze ook als kosten in de nationale rekeningen terecht. Indien echter de overheid zorgt voor waterzuivering of bodemsanering, wordt dit gerekend tot de overheidsproductie en draagt dit bij aan het nationaal inkomen. Dit geldt ook als de consument ervoor betaalt. De vervuiling zelf komt niet tot uiting in de in geld luidende transacties. Wel is het zo dat, als er via de markt of het democratisch proces aan milieubederf een prijskaartje gehangen wordt, dit in het huidige stelsel van de nationale rekeningen enigszins tot uitdrukking komt. Milieueffingen bijvoorbeeld vormen een onderdeel van de transacties die in het kader van de nationale rekeningen beschreven worden.

Het zonder meer uitbreiden van de gangbare beschrijving in de nationale rekeningen met milieuaspecten heeft duidelijke bezwaren. Eén daarvan is dat milieuaspecten daarvoor in geldtermen zouden moeten worden beschreven. De informatie daartoe is volstrekt onvoldoende. Als gevolg daarvan zou de nauwkeurigheid van centrale grootheden als het binnenlands product en het nationaal inkomen in belangrijke mate worden aangetast en zouden de huidige gebruiksmogelijkheden worden beperkt. Tevens kan worden opgemerkt dat economische actoren hun (bestedings)beslissingen niet baseren op een inkomen dat ze eigenlijk hadden moeten krijgen als milieuschade daarin verdisconteerd was, maar op het werkelijk ontvangen bedrag in euro's.

Wel is het zinvol om in een afzonderlijke module in samenhang met de nationale rekeningen (en macro-economische grootheden als het nationaal inkomen) milieueffecten zo volledig mogelijk te kwantificeren in statistisch waarneembare fysieke eenheden. Tevens kunnen uitgaven aan het milieu in de vorm van milieubelastingen of milieureinigingsdiensten in de milieumodule worden verbijszonderd. Een dergelijke module is opgenomen in deze publicatie (zie ook toelichting 8).

2. Transacties in de nationale rekeningen

2.1 Inleiding

In de nationale rekeningen worden, uitgaande van internationale richtlijnen, transacties beschreven van bedrijfseenheden (gegroepeerd in bedrijfsklassen) en van institutionele eenheden (gegroepeerd in sectoren).

De transacties van bedrijfseenheden worden beschreven in de aanbod- en gebruikstabellen. Hierbij ligt het accent op de goederen- en dienstentransacties en de beschrijving van het productieproces en de inkomensvorming.

De transacties van institutionele eenheden worden beschreven in het rekeningenstelsel. Hierbij ligt het accent op inkomensverdeling, -besteding en financiering. In deze toelichting komen de diverse transacties aan de orde.

2.2 Productie en inkomensvorming (zie hoofdstuk Productie, verbruik en inkomensvorming)

Productie (basisprijzen)

De productie omvat de waarde van alle voor de verkoop bestemde goederen (ook de nog niet verkochte) en de ontvangsten voor bezworen diensten.

Verder omvat de productie producten met een markequivalent die voor eigen gebruik zijn geproduceerd zoals investeringen in eigen beheer, eigen woningdiensten en landbouwproducten voor eigen consumptie door landbouwers. De productiewaarde hiervan wordt berekend door de geproduceerde hoeveelheid te waarderen tegen de prijs die de producent bij verkoop zou hebben ontvangen.

De productie is gewaardeerd tegen basisprijzen. De basisprijs is de prijs die de producent daadwerkelijk overhoudt, dus exclusief de handels- en vervoersmarges van derden en exclusief het saldo van productgebonden belastingen (waaronder BTW) en productgebonden subsidies.

Enkele bijzondere gevallen:

De *handel* distribueert goederen in ruimte en tijd zonder ze te bewerken. Zij produceert dus diensten die aan goederen verbonden zijn. De waarde van deze diensten wordt berekend als het verschil tussen de verkoopwaarde en de aankoopwaarde van de verhandelde goederen.

Verhuur van en handel in onroerend goed produceert behalve diensten van bedrijfsgebouwen en huurwoningen, ook diensten van woningen die door de eigenaar zelf worden bewoond. Deze diensten worden gewaardeerd met behulp van de huurprijzen voor vergelijkbare woningen.

Banken houden zich vooral bezig met financiële intermediaat, dat wil zeggen het aantrekken, transformeren en distribueren van financiële middelen. De vergoeding voor deze diensten wordt impliciet verrekend met de ontvangen en de betaalde rente. De waarde van deze zogenoemde toegerekende bankdiensten is gelijkgesteld aan het verschil tussen het ontvangen inkomen uit vermogen en de betaalde rente.

Het *verzekeringswezen en pensioenfondsen* houdt zich vooral bezig met het omzetten van individuele risico's in collectieve risico's. De waarde van deze dienstverlening is gelijkgesteld aan het verschil tussen premies en uitkeringen. Bij pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen wordt dit verschil gecorrigeerd voor de verandering in wiskundige reserves.

De *overheid* houdt zich vooral bezig met het produceren van collectieve diensten. Door het ontbreken van marktprijzen wordt de productiewaarde van de overheid vanuit de productiekosten berekend, als de som van het intermediair verbruik, de beloning van werknemers, de afschrijvingen en de niet-productgebonden belastingen op productie betaald door de overheid zelf.

Intermediair verbruik (aankooprijzen)

Tot het intermediair verbruik worden alle producten gerekend, die in de verslagperiode zijn verbruikt in het productieproces. Dit kunnen al of niet in de verslagperiode aangekochte grondstoffen, half-

fabrikaten en brandstoffen zijn maar ook diensten zoals communicatiediensten, schoonmaakdiensten en diensten van externe accountants.

Het intermediair verbruik is gewaardeerd tegen aankooprijzen, exclusief aftrekbare BTW. Het intermediair verbruik is echter inclusief de niet-aftrekbare BTW betaald door zogenoemde 'vrijgestelde' bedrijven. Deze bedrijven brengen geen BTW in rekening op hun verkopen. Zij kunnen de BTW op hun aankopen dan ook niet verrekenen met ontvangen BTW. De BTW op hun aankopen is daarmee een eindheffing die wordt gerekend tot het intermediair verbruik.

Tot het intermediair verbruik wordt niet gerekend:

- de aankoop van goederen door de handel die, zonder enige bewerking te ondergaan, weer zijn verkocht.
- de aankoop van goederen, met een levensduur van meer dan één jaar, die in het productieproces worden gebruikt. Deze worden tot de investeringen in vaste activa gerekend. Het verbruik van deze goederen wordt over de economische levensduur verdeeld in de vorm van afschrijvingen.

Verbruik toegerekende bankdiensten

De door banken geproduceerde toegerekende bankdiensten worden niet verdeeld over bestedingscategorieën. Het gebruik ervan wordt per conventie op het niveau van de totale economie in mindering gebracht op het BBP (en het exploitatieoverschot / gemengd inkomen).

Toegevoegde waarde (basisprijzen)

De toegevoegde waarde tegen basisprijzen per bedrijfsklasse is gelijk aan het verschil tussen de productie (basisprijzen) en het intermediair verbruik (aankooprijzen).

Toegevoegde waarde (marktprijzen)

De toegevoegde waarde tegen marktprijzen voor de totale economie (het BBP) wordt als volgt berekend:

$$\begin{aligned} & \text{bij bedrijfsklassen gevormde} \\ & \text{toegevoegde waarde tegen basisprijzen} \\ \text{plus:} & \text{ saldo van productgebonden belastingen} \\ & \text{en productgebonden subsidies} \\ \text{plus:} & \text{ verschil toegerekende en afgedragen BTW} \\ \text{minus:} & \text{ verbruik toegerekende bankdiensten} \\ \\ = & \text{ BBP (marktprijzen)} \end{aligned}$$

De BTW, de belastingen en subsidies op invoer en het verbruik van toegerekende bankdiensten worden niet toegerekend aan bedrijfsklassen. Vandaar dat het BBP tegen marktprijzen niet restloos kan worden uitgesplitst naar bedrijfsklassen.

Afhankelijk van de behandeling van de afschrijvingen is de toegevoegde waarde bruto (inclusief afschrijvingen) of netto (exclusief afschrijvingen).

Belastingen op productie en invoer

Dit zijn verplichte betalingen aan de overheid en de Europese Unie (EU) die verband houden met productie en invoer en met het gebruik van productiefactoren.

Deze belastingen worden onderscheiden in productgebonden belastingen en niet-productgebonden belastingen op productie.

Productgebonden belastingen

Dit zijn belastingen die moeten worden betaald per eenheid geproduceerd of verhandeld product. Zij zijn gerelateerd aan de waarde of de hoeveelheid van het product en hebben zowel betrekking op geproduceerde als op ingevoerde producten. Productgebonden belastingen worden onderscheiden in productgebonden belastingen op productie, belastingen op invoer (exclusief BTW), toegerekende BTW en het verschil toegerekende en afgedragen BTW.

Productgebonden belastingen op productie (exclusief BTW)

Dit zijn belastingen die gerelateerd zijn aan de waarde of de hoeveelheid van geproduceerde of verkochte producten. Voorbeelden hiervan zijn assurantiebelasting en accijnzen op benzine en op tabak.

Belastingen op invoer (exclusief BTW)

Dit zijn belastingen die gerelateerd zijn aan de waarde of de hoeveelheid van ingevoerde producten. Voorbeelden hiervan zijn invoerrechten en accijnzen op ingevoerde brandstoffen.

De belastingen op invoer worden niet verdeeld over bedrijfsklassen.

Toegerekende BTW

De BTW is een productgebonden belasting, die op de verschillende momenten van levering door producenten wordt geïnd en uiteindelijk volledig ten laste komt van de eindgebruikers. Producenten dragen alleen het verschil af tussen de BTW op hun verkopen en de BTW op hun aankopen.

De toegerekende BTW wordt berekend door op de relevante goederen- en dienstentransacties de wettelijke BTW-percentages toe te passen. Met relevant wordt bedoeld dat de BTW alleen berekend wordt over de transacties waarbij sprake is van een eindheffing. Dit geldt vooral voor de consumptieve aankopen door huishoudens en de aankopen door 'vrijgestelde' bedrijven. Deze bedrijven zijn vrijgesteld van de afdracht van BTW. Omdat ze geen BTW berekenen op hun verkopen, kunnen ze de BTW op hun aankoop van intermediaire goederen en kapitaalgoederen ook niet verrekenen. De BTW op hun aankopen is daarmee een eindheffing.

Verschil toegerekende en afgedragen BTW

De toegerekende BTW wijkt af van de aan de overheid afgedragen BTW als gevolg van kwijtscheldingen, oninbaar geleden bedragen, boetes, Regeling kleine ondernemers en ook door ontwijking van (afdracht van) BTW. Het verschil tussen toegerekende en afgedragen BTW wordt niet verdeeld over de bedrijfsklassen. Dit verschil wordt op het niveau van de totale economie geteld bij de toegevoegde waarde (en het exploitatieoverschot / gemengd inkomen).

Niet-productgebonden belastingen op productie

Deze belastingen omvatten alle belastingen op productie die producenten moeten betalen, ongeacht de hoeveelheid of de waarde van de geproduceerde of verkochte producten. Voorbeelden hiervan zijn de onroerendezaakbelasting, reinigingsrechten en rioolrechten betaald door producenten.

Subsidies

Subsidies zijn betalingen van de overheid en de EU aan producenten met het doel de prijzen van producten te verlagen, de werkgelegenheid in stand te houden of de productiefactoren redelijk te belonen.

Subsidies worden onderscheiden in productgebonden subsidies en niet-productgebonden subsidies.

Productgebonden subsidies

Deze subsidies worden uitgekeerd per eenheid geproduceerd of verhandeld product. Zij zijn gerelateerd aan de waarde of aan de hoeveelheid van het product en kunnen zowel betrekking hebben op geproduceerde als op ingevoerde producten.

Productgebonden subsidies worden onderscheiden in productgebonden subsidies op productie en subsidies op invoer.

Productgebonden subsidies op productie

Deze subsidies zijn gerelateerd aan de waarde of de hoeveelheid geproduceerde of verkochte producten. Voorbeelden hiervan zijn EU-subsidies op voedingsmiddelen en subsidies voor het openbaar vervoer.

Subsidies op invoer

Deze subsidies zijn gerelateerd aan de waarde of de hoeveelheid van ingevoerde producten, die zonder verdere bewerking weer

worden uitgevoerd. Het betreft vooral subsidies op wederuitvoer van zuivelproducten.

Subsidies op invoer worden niet verdeeld over bedrijfsklassen.

Niet-productgebonden subsidies

Hieronder vallen de overige subsidies op productie. Deze subsidies zijn niet direct relateerbaar aan de waarde of de hoeveelheid geproduceerde en verkochte producten. Het betreft vooral de loonsubsidies.

Beloning van werknemers

De beloning van werknemers heeft betrekking op de beloning voor geleverde arbeid. Als werknemer zijn aangemerkt alle ingezetenen en niet-ingezetenen personen die in dienstbetrekking werkzaam zijn. Ook directeurs van NV's en BV's behoren tot de werknemers, dus hun salarissen zijn ook in de beloning van werknemers begrepen. Hetzelfde geldt voor medewerkers van sociale werkplaatsen. De beloning van werknemers heeft twee componenten: lonen enerzijds en sociale premies t.l.v. werkgevers anderzijds.

Lonen

De lonen zijn inclusief de door de werkgever ingehouden loonbelasting en de sociale premies die ten laste komen van de werknemers. Verder omvatten de lonen naast het periodieke, direct aan werknemers betaalde loon ook aanvullingen hierop (zoals gratificaties, overwerkvergoeding, fooien en provisie), het loon in natura (zoals vrij wonen, vrije voeding, 'auto van de zaak', korting op kinderopvang, rentevoordeel, voordelig reizen) en het vakantiegeld. Ook bepaalde vergoedingen voor kosten die door werknemers zijn gemaakt in verband met de dienstbetrekking, zoals vergoeding voor de kosten van het woon-werkverkeer, zijn tot de lonen gerekend.

Sociale premies t.l.v. werkgevers

De sociale premies t.l.v. werkgevers hebben betrekking op de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. Zij omvatten premies wettelijke sociale verzekering, particuliere sociale premies (waaronder pensioenpremies) en toegerekende sociale premies.

De sociale premies t.l.v. werkgevers worden meestal rechtstreeks door de werkgevers afgedragen aan de verzekeraars. Om tot het juiste loonkostenbegrip te komen worden ze echter in de nationale rekeningen per conventie geboekt als twee transacties: a) een betaling van werkgevers aan hun werknemers en b) een afdracht van de werknemers aan de verzekeraars.

Afschrijvingen

Onder de afschrijvingen wordt de waardevermindering van de kapitaalgoederenvoorraad verstaan, die het gevolg is van voorzienbare technische en economische veroudering en verzekerbare schade (door brand en dergelijke). Waardevermindering van kapitaalgoederen door natuurrampen of door onvoorziene veroudering worden als kapitaalverlies beschouwd, dus niet tot de afschrijvingen gerekend.

Bij het berekenen van de afschrijvingen wordt gebruik gemaakt van de PIM methode ('perpetual inventory method'). Deze methode gaat uit van de waarde van de aan het begin van een jaar aanwezige kapitaalgoederenvoorraad, die op vervangingswaarde wordt gebracht door te corrigeren voor de prijsveranderingen van vergelijkbare kapitaalgoederen in het verslagjaar. Hieraan worden de investeringen in vaste activa van dat jaar toegevoegd en vervolgens wordt de waarde van de buiten gebruik gestelde activa erop in mindering gebracht. Aldus wordt de waarde van de kapitaalgoederenvoorraad aan het eind van het jaar verkregen. De afschrijvingen worden berekend door de gemiddelde waarde van de kapitaalgoederenvoorraad aan het begin en het eind van het verslagjaar - per type activum - te delen door de verwachte levensduur.

De aldus vastgestelde afschrijvingen behoeven niet overeen te stemmen met de bedrijfseconomische afschrijvingen die zijn vastgesteld op basis van historische kostprijs of fiscale levensduur.

Exploitatieoverschot / gemengd inkomen

Het bruto exploitatieoverschot per bedrijfsklasse is het saldo dat resteert nadat de toegevoegde waarde tegen basisprijzen is vermindert met de beloning van werknemers en het saldo van niet-productgebonden belastingen op productie en niet-productgebonden subsidies op productie. Bij zelfstandigen wordt dit saldo gemengd inkomen genoemd omdat het ook de beloning voor de door hun geleverde arbeid bevat.

Op het niveau van de totale economie wordt het exploitatieoverschot van de totale economie bepaald door het totaal van de bedrijfsklassen te vermeerderen met het verschil toegererekende en afgedragen BTW en te verminderen met het verbruik van toegerekende bankdiensten.

Het netto exploitatieoverschot / gemengd inkomen is gelijk aan het bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen vermindert met de afschrijvingen.

2.3 Finale bestedingen en invoer (zie hoofdstuk Aanbod, gebruik en finale bestedingen)

Invoer en uitvoer (waarderingen)

In de aanbod- en gebruikstabellen zijn ingevoerde en uitgevoerde goederen gewaardeerd tegen de prijs aan de Nederlandse grens.

Als gevolg van de 'grenswaardering' zijn:

- bij de invoer de kosten van vervoer en verzekering in het buitenland begrepen in de invoer van goederen (cif-waardering).
- bij de uitvoer de kosten van vervoer en verzekering op het Nederlandse traject begrepen in de uitvoer van goederen (fob-waardering).

De grenswaardering kan niet zonder meer worden toegepast. Om te bereiken dat het uitvoeroverschot (het saldo van de uitvoer en de invoer) aansluit op de werkelijk per saldo uit het buitenland te ontvangen bedragen wordt de volgende registratiewijze toegepast:

- als bij de *uitvoer van goederen* het vervoer in Nederland tot de grens plaatsvindt door een buitenlands bedrijf, dan vindt er compensatie plaats door de *invoer van diensten* met hetzelfde bedrag te verhogen.
- als bij de *invoer van goederen* het vervoer in het buitenland tot de grens plaatsvindt door een Nederlands bedrijf, dan vindt er compensatie plaats door de *uitvoer van diensten* met hetzelfde bedrag te verhogen.

Op *macro niveau* wordt de invoer fob gewaardeerd (evenals de uitvoer), dus tegen de waarde aan de grens van het land van uitvoer. De overgang van een cif- naar een fob-waardering van ingevoerde goederen bestaat uit:

- een cif/fob-correctie, voor wat betreft het vervoer door Nederlandse bedrijven in het buitenland. De invoer en de uitvoer worden met hetzelfde bedrag vermindert.
- een cif/fob-herclassificatie, voor wat betreft het vervoer door buitenlandse bedrijven in het buitenland. In dit geval vindt er een verschuiving plaats van invoer goederen naar invoer diensten.

Invoer van goederen en diensten

De invoer van goederen betreft de voor ingezetenen bestemde goederen, die vanuit het buitenland in het economisch gebied van Nederland zijn gebracht.

Hiertoe behoren voor verwerking in het productieproces benodigde grondstoffen, halfabrikaten, brandstoffen en voor investeringen bestemde vaste activa. De invoer omvat ook goederen die, zonder enige bewerking te hebben ondergaan, weer zijn uitgevoerd (wederuitvoer).

De invoer van diensten heeft onder meer betrekking op de uitgaven van Nederlandse bedrijven in het buitenland, zoals vervoerskosten, bankkosten en zakenreizen. Bij de overheid gaat het onder meer om uitgaven van Nederlandse ambassades en consulaten in het buitenland.

De invoer door huishoudens bestaat onder meer uit ingevoerde consumptiegoederen en de directe consumptieve bestedingen van Nederlandse toeristen, grensbewoners, diplomaten en militairen in het buitenland.

Uitvoer van goederen en diensten

Tot de uitvoer van goederen zijn de goederen gerekend, die door ingezetenen vanuit het economisch gebied van Nederland aan het buitenland zijn geleverd. De uitvoer van diensten omvat onder meer de diensten van Nederlandse vervoerbedrijven in het buitenland, aan het buitenland bewezen havendiensten, scheepsreparatie en de uitvoering van werken in het buitenland door Nederlandse aannemers. Onder de uitvoer vallen eveneens de bestedingen in Nederland door buitenlandse toeristen, grensbewoners en diplomaten.

Consumptieve bestedingen

Consumptieve bestedingen zijn uitgaven voor goederen en diensten die worden gebruikt voor de rechtstreekse bevrediging van individuele behoeften of wensen of van de collectieve behoeften van leden van de gemeenschap. De consumptieve bestedingen kunnen zowel op het eigen grondgebied als in het buitenland worden gedaan.

Consumptieve bestedingen vinden plaats bij huishoudens, IZW huishoudens en de overheid.

Classificatie van consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie

Voor de consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie van huishoudens worden internationaal twee verschillende classificaties gebruikt: naar productgroepen en naar verbruiksfuncties. De classificatie naar productgroepen geeft vooral het gezichtspunt van de producenten weer. Het is ook de indeling die wordt gebruikt in de aanbod- en gebruikstabellen. De classificatie naar verbruiksfuncties geeft veel meer het gezichtspunt van de consumenten weer. Bij deze laatste indeling speelt het onderscheid tussen goederen en diensten geen centrale rol. De verbruiksfunctie vervoer omvat bijvoorbeeld zowel de aankoop van voertuigen als de aankoop van vervoersdiensten.

In de Nederlandse Nationale rekeningen worden de consumptieve bestedingen en werkelijke individuele consumptie van huishoudens ook ingedeeld naar goederen- en dienstencategorieën. Deze specifiek Nederlandse indeling kan worden gezien als een indeling vanuit het gezichtspunt van de detailhandel. Het is een mengeling van de indelingen naar productgroepen en verbruiksfuncties.

Consumptieve bestedingen door huishoudens

Tot de consumptieve bestedingen door huishoudens behoren de volgende gevallen:

- inkomen in natura zoals huisvesting, voeding en kleding.
- diensten van woningen die door de eigenaar zelf worden bewoond en waarbij dus geen sprake is van werkelijk betaalde huur. Deze diensten zijn gewaardeerd met behulp van de huurprijzen voor vergelijkbare woningen.
- producten die voor eigen gebruik zijn geproduceerd, bijvoorbeeld in de landbouw. De waarde ervan is gelijk aan de marktprijs voor deze of vergelijkbare producten.
- duurzame consumptiegoederen, zoals personenauto's, huishoudelijke apparaten, meubilair en kleding. De aankoop door particulieren van woningen wordt echter gerekend tot de investeringen in vaste activa van huishoudens.

De detailgegevens over de consumptieve bestedingen betreffen de binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen. Hieronder vallen de consumptieve bestedingen in Nederland, ongeacht het ingezetenschap van de consument. Hieruit kunnen de consumptieve bestedingen door huishoudens worden afgeleid door de consumptie door niet-ingezetenen in Nederland in mindering te brengen en te registreren als uitvoer en de consumptie door ingezetenen in het buitenland erbij te tellen en te registreren als invoer.

Consumptieve bestedingen door huishoudens naar productgroepen

Tot de consumptieve bestedingen door huishoudens naar productgroepen worden de producten gerekend die in Nederland zijn geproduceerd dan wel ingevoerd en rechtstreeks door de consument zijn gekocht. De detailgegevens zijn exclusief BTW.

Consumptieve bestedingen door IZW huishoudens

De consumptieve bestedingen door Instellingen zonder winstoogmerk (IZW) ten behoeve van huishoudens omvatten de niet-marktproductie van deze sector met uitzondering van de investeringen in eigen beheer.

Consumptieve bestedingen door de overheid

Bij de consumptieve bestedingen door de overheid doet zich een probleem voor dat verband houdt met het karakter van de overheidsproductie. Slechts een deel van de diensten van de overheid wordt daadwerkelijk verkocht (marktproductie). Het grootste deel van de overheidsproductie wordt betaald uit de algemene middelen en gratis beschikbaar gesteld aan alle sectoren (niet-marktproductie). Daarom stuit het toerekenen ervan aan sectoren op grote problemen. Een dergelijke toerekening wordt dan ook niet gemaakt. De overheid wordt per conventie beschouwd als consument van de door haarzelf geproduceerde diensten. Door het ontbreken van marktprijzen wordt de waarde van de consumptieve bestedingen door de overheid berekend vanuit de kosten:

intermediair verbruik
plus: beloning van werknemers
plus: afschrijvingen
plus: niet-productgebonden belastingen op productie (betaald door de overheid zelf)
minus: niet-productgebonden subsidies (ontvangen door de overheid)

= productie (basisprijzen)
minus: verkopen (=marktproductie)
minus: investeringen in eigen beheer
plus: sociale uitkeringen in natura

= consumptieve bestedingen door de overheid

De consumptieve bestedingen worden onderscheiden in collectieve consumptie en individuele consumptie.

Werkelijke individuele consumptie

Consumptieve bestedingen hebben betrekking op de uitgaven voor consumptiegoederen en -diensten. De werkelijke individuele consumptie daarentegen betreft de verwerving van consumptiegoederen en -diensten. Het verschil tussen deze begrippen is gelegen in de behandeling van bepaalde goederen en diensten die door de overheid of IZW huishoudens worden gefinancierd, en vervolgens als sociale overdrachten in natura aan de huishoudens worden geleverd.

Hieronder valt het merendeel van de uitgaven van de overheid op het gebied van gezondheid, onderwijs en sociale bescherming. Per conventie wordt de consumptie door IZW huishoudens geheel tot de individuele consumptie gerekend.

De werkelijke individuele consumptie door huishoudens wordt als volgt berekend:

consumptieve bestedingen door huishoudens
plus: consumptieve bestedingen door IZW huishoudens
plus: individuele consumptie door de overheid

= werkelijke individuele consumptie

Werkelijke collectieve consumptie

De werkelijk collectieve consumptie betreft het collectief gebruik van diensten die worden verleend aan alle leden van de samenleving of aan alle leden van een bepaald deel van de samenleving. Collectieve consumptie vindt per conventie uitsluitend plaats bij de overheid en betreft met name uitgaven voor diensten op het gebied van:

openbaar bestuur, beveiliging en defensie.
ordehandhaving, wet- en regelgeving.
gezondheid.
milieubescherming.
speur- en ontwikkelingswerk.
infrastructuur en economische ontwikkeling.

De werkelijke collectieve consumptie wordt berekend door de individuele consumptie van de totale consumptieve bestedingen door de overheid af te trekken.

Investeringen in vaste activa

Vaste activa zijn geproduceerde materiële of immateriële activa die langer dan een jaar in het productieproces worden gebruikt. De investeringen in vaste activa omvatten:

- 1) het saldo aan- en verkopen van materiële vaste activa:
  - woningen en bedrijfsgebouwen.
  - grond-, weg- en waterbouwkundige werken.
  - vervoermiddelen.
  - machines, installaties en computers.
  - in cultuur gebrachte activa (bomen en vee).
- 2) het saldo aan- en verkopen van immateriële vaste activa:
  - exploratie van minerale reserves.
  - computerprogrammatuur en grote databanken.
  - originelen op het gebied van woord, beeld en geluid.
  - overige immateriële vaste activa.
- 3) grondverbetering (ontginning, ruilverkaveling en het bouwrijp maken van grond).

Tot de investeringen in vaste activa behoren ook:

- het onderhanden werk in de bouwnijverheid, dat tot de investeringen in vaste activa van de opdrachtgever is gerekend. Het gaat hierbij om woningen, bedrijfsgebouwen, weg- en waterbouwkundige werken, enz.
- militaire bouwwerken die op soortgelijke wijze als door civiele producenten worden gebruikt, zoals vliegvelden en ziekenhuizen.
- verbeteringen aan gebruikte vaste activa, die veel verder gaan dan wat voor gewoon onderhoud en gewone reparaties nodig is.
- de bij de aankoop van nieuwe en gebruikte vaste activa gemaakte kosten, zoals overdrachtskosten en kosten van makelaars, architecten, notarissen en taxateurs.

Op het niveau van de totale economie (en de sectoren) worden de investeringen gecorrigeerd voor de aan- en verkopen van gebruikte vaste activa. Deze (des)investeringen worden niet verdeeld naar bedrijfsklassen.

Veranderingen in voorraden

Als voorraden zijn aangemerkt alle grondstoffen, halffabrikaten, onderhanden werk en eindproducten, die op een bepaald moment bij de producenten aanwezig zijn.

Mutaties in het onderhanden werk zijn in het algemeen tot de veranderingen in voorraden gerekend. Een uitzondering is echter het onderhanden werk in de bouwnijverheid, dat tot de investeringen in vaste activa van de opdrachtgever is gerekend, en niet tot veranderingen in voorraden in de bouwnijverheid. Het gaat hierbij om nog niet voltooide woningen, bedrijfsgebouwen en weg- en waterbouwkundige werken.

Positieve veranderingen in de voorraden ontstaan wanneer in het verslagjaar goederen zijn geproduceerd, maar nog niet verkocht. Evenzo ontstaan toevoegingen aan voorraden wanneer goederen in het verslagjaar zijn gekocht, maar nog niet in het productieproces verbruikt. Negatieve veranderingen in voorraden treden op wanneer goederen aan bestaande voorraden worden onttrokken om verkocht of in het productieproces verbruikt te worden.

De waardering van de veranderingen in voorraden gebeurt zodanig, dat winsten of verliezen op voorraden door prijsveranderingen worden vermeden; beginvoorraad en eindvoorraad van elk goed worden voor dit doel tegen dezelfde prijs gewaardeerd, namelijk grondstoffen tegen de in de periode geldende gemiddelde inkoopprijs, eindproducten tegen de gemiddelde verkoopprijs en het onderhanden werk tegen de gemiddelde kostprijs. Met deze waarderingmethode wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de productiewaarde en daarmee de toegevoegde waarde worden beïnvloed door prijsveranderingen van de voorraden gedurende de periode van waarneming.

Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden

Dit betreft het saldo van aan- en verkopen van kostbaarheden, zoals edelstenen, goud, antiques, kunstobjecten en sierraden,

die primair als beleggingsobject worden aangeschaft. In de nationale rekeningen wordt deze transactie in het algemeen gecombineerd met de veranderingen in voorraden.

2.4 Verdelingstransacties (zie hoofdstuk Rekeningenstelsel)

Beloning van werknemers / loonkosten

De beloning van werknemers heeft betrekking op de beloning voor geleverde arbeid. Als werknemer zijn aangemerkt alle ingezetenen en niet-ingezetenen personen die in dienstbetrekking werkzaam zijn. Ook directeuren van NV's en BV's behoren tot de werknemers, dus hun salarissen zijn ook in de beloning van werknemers begrepen. Hetzelfde geldt voor medewerkers van sociale werkplaatsen. De beloning van werknemers heeft twee componenten: lonen enerzijds en sociale premies t.l.v. werkgevers anderzijds.

Lonen

De lonen zijn inclusief de door de werkgever ingehouden loonbelasting en de sociale premies die ten laste komen van de werknemers. Verder omvatten de lonen naast het periodieke, direct aan werknemers betaalde loon ook aanvullingen hierop (zoals gratificaties, overwerkvergoeding, fooien en provisie), het loon in natura (zoals vrij wonen, vrije voeding, 'auto van de zaak', korting op kinderopvang, rentevoordeel en voordelig reizen) en het vakantiegeld.

Ook bepaalde vergoedingen voor kosten die door werknemers zijn gemaakt in verband met de dienstbetrekking, zoals vergoeding voor de kosten van het woon-werkverkeer, zijn tot de lonen gerekend.

Sociale premies t.l.v. werkgevers

De sociale premies t.l.v. werkgevers hebben betrekking op de werkgeversbijdragen in het kader van de sociale zekerheid. Zij omvatten premies wettelijke sociale verzekering, particuliere sociale premies (waaronder pensioenpremies) en toegerekende sociale premies.

De sociale premies t.l.v. werkgevers worden meestal rechtstreeks door de werkgevers afgedragen aan de verzekeraars. Om tot het juiste loonkostenbegrip te komen worden ze echter in de nationale rekeningen per conventie geboekt als twee transacties: a) een betaling van werkgevers aan hun werknemers en b) een afdracht van de werknemers aan de verzekeraars.

Belastingen op productie en invoer

De belastingen op productie en invoer hebben betrekking op alle door producenten aan de overheid en de EU betaalde belastingen, met uitzondering van de belastingen over de winst.

Alle belastingen die huishoudens afdragen in hun hoedanigheid van consument worden echter gerekend tot belastingen op inkomen en vermogen. Zo wordt het deel van de onroerendezaakbelasting op woningen dat is betaald door bewoners, gerekend tot de belastingen op inkomen en vermogen. Het deel dat is betaald door exploitanten van woningen, waartoe ook de eigen huiseigenaren behoren, wordt beschouwd als belasting op productie. Afhankelijk van de belastingplichtige kan een zelfde belastingsoort dus tot beide belastingen zijn gerekend.

De invoerrechten aan de EU zijn gerekend tot de belastingen op invoer. De invoerrechten die (via de overheid) door niet-ingezetenen aan de EU worden betaald, worden niet geregistreerd.

De belastingen op productie en invoer worden geregistreerd volgens het bestemmingscriterium. Belastingen die door de centrale overheid worden geïnd ten behoeve van de lokale overheid of de EU worden dus niet geboekt bij de centrale overheid.

Subsidies

Subsidies worden door de overheid en de EU verleend om het bedrijfsleven te steunen, de prijzen van producten te verlagen, of de werkgelegenheid in stand te houden dan wel uit te breiden. Als subsidies zijn onder meer aangemerkt de subsidies voor het openbaar vervoer, de huurprijzverlagende subsidies aan exploitanten van woningen, de EU-subsidies op voedingsmiddelen en de bijdragen van de overheid in verliezen van overheidsbedrijven.

De subsidies op voedingsmiddelen die door de EU (via de overheid) worden betaald aan niet-ingezetenen, worden niet geregistreerd.

Rente

Rente heeft alleen betrekking op werkelijke rentebetalingen, dat wil zeggen dat alle vormen van gecalculeerde rente - zoals rente over reserves of voorzieningen - buiten beschouwing blijven.

De vergoedingen voor leningen die overheidsbedrijven betalen aan de overheidsinstelling waartoe zij administratief behoren, worden gezien als een vorm van winstuitkering aan de overheid. Zij zijn daarom begrepen in het inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen (zie hierna).

De rente wordt toegerekend aan het tijdvak waarin de onderliggende vordering of schuld uitstaat.

Dividenden

Dividend is een uitkering van een vennootschap aan diegenen die vermogen beschikbaar hebben gesteld in de vorm van aandelenkapitaal. Tot het dividend behoren de contante dividenden, het stockdividend alsmede het keuzedividend. Bonusuitkeringen vallen echter niet onder het dividend.

Dividend wordt bruto geregistreerd, dat wil zeggen inclusief de door de vennootschappen als voorheffing ingehouden dividendbelasting. Dit geldt ook voor de dividendbetalingen van en naar het buitenland.

Dividenden worden geregistreerd op het moment dat zij betaalbaar worden gesteld.

Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen

Quasi-vennootschappen zijn delen van juridische eenheden die, omdat zij zich gedragen als vennootschappen (NV's, BV's), als afzonderlijke economische eenheden worden opgevat. Zij worden ingedeeld bij de niet-financiële vennootschappen of de financiële instellingen.

Overheidsbedrijven zijn, hoewel ze administratief tot de overheid behoren, als quasi-vennootschappen bij de vennootschappen opgenomen. De winsten van de overheidsbedrijven worden in de vorm van inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen teruggeboekt naar de overheid. Het spiegelbeeld hiervan, overheidsbijdragen in tekorten van overheidsbedrijven, zijn daarentegen als subsidies geboekt.

Ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen

De ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen omvatten het deel van de winst van een buitenlandse dochteronderneming dat niet in de vorm van dividend is afgedragen aan de moederonderneming. Indien het uitgekeerde dividend groter is dan de in een jaar behaalde winst betekent dit dat de ingehouden winsten op directe buitenlandse investeringen negatief zijn. Op de financiële rekening wordt dit rendement op directe buitenlandse investeringen teruggestuurd in de vorm van de aankoop van aandelen.

Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders

De opbrengsten, verkregen uit de belegging van de in de loop van de jaren opgebouwde voorzieningen bij verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen, worden beschouwd als primair inkomen van polishouders. In werkelijkheid betalen de verzekeringsinstellingen deze bedragen niet aan de polishouders uit, maar voegen zij ze toe aan de voorzieningen. Om aan de eisen van het stelsel te voldoen, worden daarom een tweetal toerekeningen gemaakt: eerst worden de bedragen toegerekend aan polishouders, die dit vervolgens terugbetalen als onderdeel van de premies.

Inkomen uit grond en minerale reserves

Het inkomen uit grond en minerale reserves omvat de betalingen voor het gebruik van grond (pacht) en de betalingen die voortvloeien uit het verlenen van vergunningen om minerale reserves te mogen exploreren of exploiteren (concessies).

Correctie toegerekende bankdiensten

De toegerekende bankdiensten vormen een belangrijk deel van de productie en de toegevoegde waarde van financiële instellingen. De waarde ervan wordt bepaald als het verschil tussen het ontvangen inkomen uit vermogen en de betaalde rente.

Het ontvangen inkomen uit vermogen en de betaalde rente komen echter ook voor op de primaire inkomensrekening van de financiële instellingen. Om een dubbeltekening te voorkomen is daarom de transactie 'correctie toegerekende bankdiensten' opgenomen op deze rekening.

Belastingen op inkomen en vermogen

Bij vennootschappen omvatten de belastingen op inkomen en vermogen met name de vennootschapsbelasting en de dividendbelasting. Deze belastingen hebben als grondslag de winst van vennootschappen.

Bij huishoudens worden als belastingen op inkomen en vermogen alle belastingen beschouwd, die periodiek worden geheven op het inkomen of het vermogen, zoals inkomstenbelasting, loonbelasting en vermogensbelasting. Niet-periodieke heffingen, zoals de successierechten, zijn als kapitaaloverdrachten aangemerkt.

Enkele belastingsoorten die bij producenten gerekend worden tot belastingen op productie en invoer worden bij huishoudens, in hun hoedanigheid van consument, beschouwd als belastingen op inkomen en vermogen. Zo is de motorrijtuigenbelasting op auto's die privé worden gebruikt, gerekend tot de belastingen op inkomen en vermogen.

De behandeling van de dividendbelasting vloeit voort uit de bruto registratie van dividend, dat wil zeggen inclusief dividendbelasting. Dit betekent dat de dividendbelasting geboekt dient te worden bij de sector die het dividend ontvangt. Dit heeft tot gevolg dat er ook dividendbelasting aan het buitenland wordt betaald en uit het buitenland wordt ontvangen.

Sociale premies

Sociale premies omvatten premies wettelijke sociale verzekering, pensioenpremies, overige particuliere sociale premies en toegerekende sociale premies. Deze premies komen ten laste van werkgevers, werknemers, zelfstandigen en niet-werkenden.

In de praktijk wordt het werkgeversdeel van deze premies rechtstreeks door de werkgevers aan de verzekeraars betaald. Omdat de werkgeverspremies ook deel uit maken van de loonkosten zijn zij in eerste aanleg behandeld als beloning van werknemers aan huishoudens. Vanuit de huishoudens vloeien ze daarna, samen met de premies die niet ten laste komen van werkgevers, naar de verzekeraars.

Premies wettelijke sociale verzekering

Dit zijn de premies van huishoudens aan wettelijke sociale verzekeringsinstellingen.

Pensioenpremies

Pensioenpremies worden betaald op grond van collectieve contracten bij pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen.

De pensioenpremies worden als volgt berekend:

$$\begin{aligned} & \text{werkelijke pensioenpremies (bruto)} \\ \text{minus:} & \text{vergoeding van verzekeringsdiensten (=consumptie)} \\ \text{plus:} & \text{aanvulling uit beleggingsinkomen} \\ \\ = & \text{pensioenpremies} \end{aligned}$$

De aanvulling uit beleggingsinkomen is het inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders voor zover dit betrekking heeft op pensioen.

Overige particuliere sociale premies

Dit zijn de premies aan overige particuliere sociale verzekeringsinstellingen. De premies kunnen op dezelfde manier afgeleid worden als de pensioenpremies.

Toegerekende sociale premies

In deze transactie wordt de tegenwaarde geregistreerd van de rechtstreekse sociale uitkeringen door werkgevers aan hun (voormalige) werknemers.

Omdat de rechtstreekse uitkeringen door werkgevers deel uitmaken van de loonkosten zijn zij in eerste instantie geregistreerd als beloning van werknemers (onderdeel sociale premies t.i.v. werkgevers). De rechtstreekse uitkeringen worden echter ook gezien als sociale uitkeringen. De dubbeltekening die daardoor ontstaat wordt geneutraliseerd door de fictieve transactie 'toegerekende sociale premies'.

Sociale uitkeringen (in geld)

Deze uitkeringen worden aan huishoudens toegekend om de financiële lasten te verlichten die voor die huishoudens voortvloeien uit een aantal risico's en behoeften (zoals ziekte, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid, ouderdom, nabestaanden en werkloosheid).

Sociale uitkeringen omvatten uitkeringen wettelijke sociale verzekering, uitkeringen sociale voorziening, pensioenuitkeringen, overige particuliere sociale premies en uitkeringen rechtstreeks door werkgevers.

Uitkeringen wettelijke sociale verzekering

Uitkeringen wettelijke sociale verzekering hebben betrekking op uitkeringen door wettelijke sociale verzekeringsinstellingen op het gebied van werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, ziekte, ouderdom, en dergelijke.

Uitkeringen sociale voorziening

Uitkeringen sociale voorziening zijn sociale uitkeringen van de centrale en de lokale overheid aan huishoudens, zonder de verplichting van premiebetaling. Deze uitkeringen worden onder meer toegekend op grond van de Algemene Bijstandswet en de Wet Sociale Werkvoorziening.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen zijn particuliere sociale uitkeringen die betrekking hebben op ouderdomsverzekering, overlijdensverzekering of invaliditeitsverzekering, door werkgevers ten behoeve van hun werknemers afgesloten bij pensioenfondsen of levensverzekeringsmaatschappijen.

Overige particuliere sociale uitkeringen

Deze uitkeringen hebben betrekking op particuliere sociale uitkeringen die niet gebaseerd zijn op verzekeringen afgesloten bij pensioenfondsen of levensverzekeringsmaatschappijen.

Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers

Deze uitkeringen worden door werkgevers rechtstreeks aan hun (voormalige) werknemers verstrekt zonder dat hierbij een sociaal verzekeringsfonds is betrokken. Hiertoe behoren onder meer de doorbetalingen bij ziekte.

Voor werknemers in dienst van de overheid en de overheidsbedrijven behoren hiertoe onder andere de betalingen in verband met de Interim-regeling Ziektekosten voor Ambtenaren en de wachtgelden.

Schadeverzekeringspremies

Schadeverzekeringspremies zijn premies die betaald worden om de schade te verzekeren als gevolg van ongeval, ziekte, diefstal, aanrijding, enz.

Zij worden betaald door ingezetenen en niet-ingezetenen polishouders aan ingezetenen en niet-ingezetenen verzekeringsinstellingen.

Omdat de vergoeding voor verzekeringsdiensten bij schadeverzekeringsmaatschappijen wordt berekend als het verschil tussen de bruto premies (in rekening gebrachte premies en de aanvulling uit het beleggingsinkomen) en de uitkeringen, zijn de schadeverzekeringspremies gelijk aan de uitkeringen.

Schadeverzekeringuitkeringen

Schadeverzekeringuitkeringen zijn uitkeringen die betaald worden ter compensatie van schade als gevolg van ongeval, ziekte, diefstal, aanrijding, enz. Zij worden betaald door ingezetenen en niet-

ingezeten verzekeringsinstellingen aan ingezeten en niet-ingezeten polishouders.

Overige inkomstenoverdrachten n.e.g.

Onder deze transactie worden alle nog niet eerder genoemde transacties geboekt, die niet het karakter hebben van een kapitaaloverdracht.

Hiertoe behoren voornamelijk de onderlinge overdrachten tussen de subsectoren van de overheid.

Correctie pensioenvoorziening

Deze correctie is bedoeld om de verandering in de pensioenvoorzieningen die aan huishoudens toebehoren, in de besparingen van de huishoudens tot uitdrukking te kunnen brengen. Deze voorzieningen worden in de financiële rekeningen en de balansen beschouwd als vorderingen van huishoudens.

Deze correctie is gelijk aan de pensioenpremies minus de pensioenuitkeringen. Aldus blijven de besparingen van huishoudens op hetzelfde niveau als wanneer de pensioenpremies en –uitkeringen niet als inkomstenstransacties zouden zijn opgenomen.

De correctie wordt ook gemaakt voor de voorzieningen van niet-ingezeten huishoudens bij Nederlandse verzekeringsinstellingen. Uiteraard zijn tegenovergestelde correcties noodzakelijk bij de betreffende verzekeringsinstellingen.

Kapitaaloverdrachten

Kapitaaloverdrachten zijn betalingen waarvoor geen tegenprestatie verwacht wordt en die drukken op het vermogen van de betaler of dienen om investeringen in vaste activa of andere lange termijn uitgaven van de ontvanger te financieren.

Er zijn vier deeltransacties onderscheiden: investeringsbijdragen, vermogensheffingen, overige kapitaaloverdrachten en de toegerekende kapitaaloverdrachten.

Investeringsbijdragen

Investeringsbijdragen zijn kapitaaloverdrachten, die bestemd zijn om geheel of gedeeltelijk de investeringen in vaste activa van andere eenheden te financieren

Vermogensheffingen

Vermogensheffingen zijn verplichte, niet-periodieke betalingen aan de overheid, die gebaseerd zijn op het vermogen van de belastingplichtigen. Zij hebben in de praktijk uitsluitend betrekking op successierechten. Tot de vermogensheffingen behoort niet de vermogensbelasting. Deze wordt periodiek geheven en is daarom begrepen in de belastingen op inkomen en vermogen.

Overige kapitaaloverdrachten

Overige kapitaaloverdrachten bestaan uit de kapitaaloverdrachten, die niet het karakter hebben van een investeringsbijdrage of een vermogensheffing.

Toegerekende kapitaaloverdrachten

Dotaties van de overheid, bedoeld ter vergroting van de pensioenvoorzieningen, zijn geregistreerd als overige kapitaaloverdrachten van de overheid aan pensioenfondsen.

Zij worden via een toegerekende kapitaaloverdracht van pensioenfondsen aan huishoudens ten gunste gebracht van de polishouders. Dit bedrag wordt vervolgens op de financiële rekening teruggeboekt naar de pensioenfondsen als onderdeel van de pensioenvoorzieningen.

Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa

De transactie saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa bestaat voornamelijk uit transacties in grond. Het belangrijkste deel wordt gevormd door de verkopen van bouwrijp gemaakte grond door gemeentelijke grondbedrijven aan investeerders in gebouwen en woningen.

De waardering van de aan- en verkopen van grond is exclusief BTW en overdrachtskosten; deze vormen een onderdeel van de investeringen in vaste activa.

2.5 Financiële transacties (zie hoofdstuk Rekeningenstelsel)

Algemeen

Financiële transacties zijn veranderingen in diverse typen vorderingen op en schulden aan andere sectoren en het buitenland. In het algemeen worden veranderingen in vorderingen respectievelijk schulden gemeten als het verschil tussen de verstrekte respectievelijk aangetrokken financiële middelen en de aflossingen. De waarde van de transacties in effecten, zoals aandelen en obligaties, wordt evenwel bepaald als aankoopsaldo (aan de vorderingskant) en verkoopsaldo (aan de schuldenkant). Herwaarderingen, bijvoorbeeld als gevolg van koersveranderingen, zijn niet begrepen in de financiële transacties.

Financiële transacties kunnen twee oorzaken hebben:

- een financiële transactie is het gevolg van een lopende of kapitaaltransactie. Beide transacties worden gelijktijdig geregistreerd tegen dezelfde waarde.
- een financiële transactie is het gevolg van een andere financiële transactie. Ook hierbij worden de beide transacties gelijktijdig geregistreerd tegen dezelfde waarde.

Bij de groepering van de financiële transacties is getracht een tweetal invalshoeken zoveel mogelijk te verenigen:

- de aard en vorm van de betrokken transacties. Hiermee ontstaat een beeld van de ontwikkelingen van een aantal deelmarkten van de geld- en kapitaalmarkt.
- de looptijd en eventuele overdraagbaarheid van vorderingen en schulden. Dit is van belang bij de beoordeling van de liquiditeit en solvabiliteit per sector.

Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten

Monetair goud omvat alle goud dat niet voor industriële doeleinden is bestemd en niet in de vorm van kostbaarheden wordt aangehouden. Monetair goud wordt per conventie beschouwd als een schuld van het buitenland. Monetair goud wordt uitsluitend waargenomen bij De Nederlandsche Bank (DNB).

De bijzondere trekkingsrechten (SDR's) omvatten de door het IMF gecreëerde internationale deviezenreserves. Zij zijn als vordering opgenomen bij DNB.

Chartaal geld

Chartaal geld omvat alle bankbiljetten en munten in omloop. Als schuld komt deze transactie uitsluitend voor bij de centrale overheid (muntuitgifte), de monetaire financiële instellingen (DNB, in omloop gebrachte bankbiljetten) en het buitenland (vreemde valuta). Het tegoed op de chippers en dergelijke maakt geen onderdeel uit van het chartale geld

Girale deposito's

Girale deposito's omvatten alle rekening-courant tegoeden luidend in euro's en vreemde valuta bij ingezeten en niet-ingezeten banken, waarover door middel van cheques, overschrijving of anderszins (tegoed op de chippers) onmiddellijk en volledig kan worden beschikt. Als schuld komt deze transactie uitsluitend voor bij de monetaire financiële instellingen en het buitenland.

Spaartegoeden in euro's

Deze spaartegoeden omvatten alle tegoeden in euro's van zowel ingezeten als niet-ingezeten particulieren bij banken in de vorm van gewone spaarrekeningen, termijnsparrekeningen, premie-spaarrekeningen en termijndeposito's.

Overige deposito's

Overige deposito's omvatten alle deposito's in euro's en vreemde valuta bij ingezeten en niet-ingezeten banken (uitgezonderd spaartegoeden in euro's), waarover niet onmiddellijk en volledig kan worden beschikt. Als schuld komt deze transactie uitsluitend voor bij de monetaire financiële instellingen en het buitenland.

Kortlopende waardepapieren

Kortlopende waardepapieren omvatten alle waardepapieren met een looptijd tot maximaal een jaar, die in principe verhandelbaar

zijn tegen een van tevoren vastgestelde prijs. In deze prijs is veelal de door de schuldenaar te betalen rente verdisconteerd.

Het begrip 'verhandelbaar' bij de financiële transacties houdt in dat vorderingen vanaf of op een bij uitgifte vastgestelde datum in geld kunnen worden omgezet. Deze transactie omvat schatkistpapier ten laste van zowel de Nederlandse overheid als van buitenlandse overheden, spaarbewijzen aan toonder en verhandelbare depositocertificaten, uitgegeven door ingezetenen en niet-ingezetenen.

Obligaties

Obligaties omvatten alle verhandelbare waardepapieren met in het algemeen een langere looptijd dan een jaar, waarvan de waarde in de regel op de beurs wordt genoteerd en waarvan de rente meestal door middel van coupons betaalbaar wordt gesteld. Tot deze transactie worden eveneens gerekend pandbrieven, door banken geëmitteerde 'notes' en converteerbare obligaties, zolang deze niet in aandelen zijn omgezet.

Kortlopende leningen

Kortlopende leningen omvatten alle kredieten die niet het karakter dragen van deposito's en waarvan de vooraf bepaalde contractuele looptijd doorgaans korter is dan een jaar. Hieronder vallen onder meer kortlopende leningen bij financiële instellingen, rekening-courant verhoudingen (uitgezonderd giraal geld), kortlopend consumptief krediet, wissels en promessen.

Langlopende leningen

Langlopende leningen omvatten alle kredieten die niet het karakter dragen van deposito's en waarvan de vooraf bepaalde contractuele looptijd in principe gelijk dan wel langer is dan een jaar. Het gaat hierbij voornamelijk om langlopende leningen op schuldbekentenis (voornamelijk aangegaan bij institutionele beleggers), hypothecaire leningen en langlopend consumptief krediet.

Aandelen en overige deelnemingen

Aandelen en overige deelnemingen omvatten alle vorderingen die een gehele of gedeeltelijke aanspraak verlenen op de eventuele winst en het eventuele netto vermogen bij liquidatie. Hiertoe wordt eveneens gerekend de waarde van de investeringen door de overheid in de overheidsbedrijven.

Pensioenvoorzieningen

Pensioenvoorzieningen zijn vorderingen van ingezetenen of niet-ingezetenen huishoudens op ingezetenen pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen, die betrekking hebben op de pensioenverzekering van werknemers of zelfstandigen.

De veranderingen in pensioenvoorzieningen zijn als volgt opgebouwd:

werkelijke pensioenpremies (bruto)
minus: vergoeding van verzekeringsdiensten (=consumptie)
plus: aanvulling uit beleggingsinkomen

= pensioenpremies
minus: pensioenuitkeringen
plus: toegerekende kapitaaloverdrachten

= veranderingen in pensioenvoorzieningen

Levensverzekeringvoorzieningen

Levensverzekeringvoorzieningen zijn vorderingen van ingezetenen of niet-ingezetenen huishoudens op ingezetenen of niet-ingezetenen pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen, die betrekking hebben op de levensverzekering. De veranderingen in levensverzekeringvoorzieningen zijn als volgt opgebouwd:

werkelijke levensverzekeringspremies (bruto)
minus: vergoeding van verzekeringsdiensten (=consumptie)
plus: aanvulling uit beleggingsinkomen

= levensverzekeringspremies
minus: levensverzekeringsuitkeringen

= veranderingen in levensverzekeringvoorzieningen

Overige verzekeringstechnische voorzieningen

De overige verzekeringstechnische voorzieningen zijn vorderingen van huishoudens op verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen, die betrekking hebben op:

- vooruitbetaalde premies, dat wil zeggen de premies die in de verslagperiode zijn betaald, maar die betrekking hebben op de volgende verslagperiode.
- voorzieningen voor openstaande aanspraken, dat wil zeggen de aanspraken die zich in de verslagperiode hebben voorgedaan, maar die nog niet zijn afgewikkeld.

Handelskredieten en transitorische posten (saldo)

De transacties in het rekeningenstelsel worden merendeels geregistreerd op een moment dat niet samenvalt met het moment waarop ze financieel worden afgewikkeld. Uit dit tijdsverschil vloeien vorderingen en schulden voort, die onder deze transactie worden verantwoord. Zo worden verkopen geregistreerd op het moment van levering. Op dat moment ontstaat een vordering van de leverancier op de afnemer (leverancierskrediet), die pas teniet wordt gedaan op het moment dat de afnemer tot betaling overgaat. Andere componenten van deze transactie zijn: vooruitbetalingen op leveringen (afnemerskrediet) en te betalen c.q. te ontvangen lonen, rente en premies, enz.

Omdat de statistische informatie ervoor ontbreekt is deze transactie bij geen van de sectoren onderscheiden in veranderingen in vorderingen enerzijds en veranderingen in schulden anderzijds. Bij alle sectoren is daarom alleen het saldo van deze transactie opgenomen aan de vorderingenkant van de financiële rekening.

2.6 De belangrijkste saldi in de Nationale rekeningen

Binnenlands product / toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde (basisprijzen) per sector is gelijk aan het verschil tussen de productie (basisprijzen) en het intermediair verbruik (aankoopprijzen).

De toegevoegde waarde tegen basisprijzen van alle sectoren samen, aangevuld met enkele transacties die niet naar sectoren worden verdeeld, is de waarde van het in Nederland gevormde inkomen ofwel het BBP (marktprijzen). De onverdeelde transacties betreffen het saldo van productgebonden belastingen en subsidies, het verschil toegerekende en afgedragen BTW en het verbruik toegerekende bankdiensten.

Nationaal inkomen / primair inkomen

Het primaire inkomen is het inkomen dat de sectoren ontvangen voor hun directe deelname aan het productieproces alsmede het inkomen dat zij ontvangen in ruil voor het beschikbaar stellen van financiële middelen, grond, en dergelijke.

Het BBP vermeerderd met het per saldo uit het buitenland ontvangen (primaire) inkomen geeft het nationaal inkomen.

Beschikbaar inkomen

Het beschikbaar inkomen geeft aan over welk inkomen een sector kan beschikken na herverdeling van het primaire inkomen door al dan niet verplichte inkomensoverdrachten tussen de sectoren (belastingen op inkomen en vermogen, sociale premies en uitkeringen en overige inkomensoverdrachten).

De registratiewijze van de verzekeringstransacties leidt ertoe dat de verandering in pensioenvoorzieningen niet zijn opgenomen in het beschikbaar inkomen van huishoudens.

De som van het beschikbaar inkomen van alle sectoren samen is het beschikbaar nationaal inkomen. Het is gelijk aan het nationaal inkomen plus de per saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten.

Besparingen

De besparingen zijn het verschil tussen het beschikbare inkomen en de consumptieve bestedingen. Het begrip besparingen wordt, zowel voor de totale economie als voor de afzonderlijke sectoren, geheel bepaald door de definities van de grootheden waaruit het is afgeleid.

Van grote invloed op de omvang van de besparingen van de huishoudens en de verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen is de

registratiewijze van de verzekeringstransacties. De gevolgde registratiewijze leidt ertoe dat de opbouw van de verzekeringstechnische voorzieningen als besparingen van huishoudens wordt geregistreerd. De 'correctie pensioenvoorziening' zorgt ervoor dat de verandering in pensioenvoorziening (niet opgenomen in het beschikbaar inkomen) ook in de besparingen tot uitdrukking wordt gebracht.

Saldo lopende transacties met het buitenland

Het saldo lopende transacties van Nederland met het buitenland is opgebouwd uit drie onderdelen:

- het uitvoeroverschot, dat is het bedrag waarmee de uitvoer de invoer overtreft.
- het saldo uit het buitenland ontvangen primaire inkomens. De primaire inkomens omvatten belastingen op productie en invoer, subsidies, beloning van werknemers en inkomen uit vermogen, zoals rente en dividend.
- het saldo uit het buitenland ontvangen inkomensoverdrachten. De inkomensoverdrachten omvatten de dividendbelasting, de uitkeringen sociale verzekering en de overige inkomensoverdrachten.

Het saldo lopende transacties van Nederland met het buitenland wijkt af van het saldo lopende rekening volgens de betalingsbalans op transactiebasis, zoals vastgesteld door DNB in samenwerking met het CBS. De verschillen tussen beide saldi worden vooral veroorzaakt door definitie- en meetverschillen.

Vorderingensaldo

Het vorderingensaldo geeft aan hoeveel een sector per saldo kan uitlenen dan wel aan financiële middelen moet aantrekken gegeven de lopende en de kapitaaltransacties.

Dit saldo wordt naar mutaties in typen van vorderingen en schulden gespecificeerd in de financiële rekeningen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de overheid zoals gedefinieerd in de Nationale rekeningen plus het rentevoordeel / minus het rentenadeel dat de overheid heeft uit door haar afgesloten renteswaps. Het EMU-saldo is één van de onderdelen van het Stabiliteitspact.

EMU-schuld

De EMU-schuld is de geconsolideerde, nominale schuld van de overheid. De EMU-schuld is één van de onderdelen van het Stabiliteitspact.

Verandering in financieel vermogen

De verandering in financieel vermogen is de vanuit de financiële transacties vastgestelde verandering in de financiële verhouding van een sector met de andere sectoren en het buitenland. In principe is dit saldo gelijk aan het vorderingensaldo. Onder andere door het gebruik van verschillende bronnen voor de lopende en kapitaaltransacties respectievelijk de financiële transacties ontstaan echter statistische verschillen.

3. Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen

3.1 Inleiding

In deze publicatie zijn een aanbodtabel (tabel G 0.1), een gebruikstabel (tabel G 0.2) en een input-outputtabel (tabel P 0.1) voor 2001 opgenomen. Hierna wordt een toelichting gegeven op de inhoud van die tabellen en op de relaties tussen de tabellen.

3.2 De aanbodtabel

De aanbodtabel (tabel G 0.1) beschrijft het aanbod van goederen en diensten verbijzonderd naar productgroepen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen binnenlandse productie door bedrijfsklassen (kolom 1-25) en invoer (kolom 27) van al deze productgroepen.

Een regel van de aanbodtabel geeft een beschrijving van het aanbod van een bepaalde productgroep. Zo komt cel 1,1 overeen met de productie van landbouwproducten door de bedrijfsklasse landbouw, bosbouw en visserij. Cel 1,27 bevat de invoer van landbouwproducten.

Een kolom van de aanbodtabel beschrijft de totale productie van een bedrijfsklasse. Zo geeft kolom 3 een verdeling van de totale productie van de voedings- en genotmiddelenindustrie over de verschillende producten, zoals voedingsmiddelen en dranken en tabaksproducten, maar ook metaalproducten, zakelijke diensten en loondiensten.

3.3 De gebruikstabel

De gebruikstabel (tabel G 0.2) beschrijft het gebruik van goederen en diensten verbijzonderd naar productgroepen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen intermediair verbruik door bedrijfsklassen (kolom 1-25) en finale bestedingen (kolom 27-32). De finale bestedingen worden uitgesplitst naar uitvoer van goederen en diensten, consumptieve bestedingen door huishoudens, consumptieve bestedingen door de overheid, bruto investeringen in vaste activa en veranderingen in voorraden.

Een regel van de gebruikstabel geeft een beschrijving van de bestemmingen van een bepaalde productgroep. Uit cel 1,3 blijkt bijvoorbeeld het gebruik van landbouwproducten door de voedings- en genotmiddelenindustrie. De uitvoer van deze producten is te vinden in cel 1,27.

Het totaal van iedere regel van de gebruikstabel (kolom 35) is per definitie gelijk aan het totaal van de corresponderende regel van de aanbodtabel (kolom 32). Hiertoe dienen nog wel enkele aanvullende kolommen te worden opgenomen in verband met de verschillende waarderings- en gebruikstabellen. Deze kolommen worden hieronder nader verklaard onder het kopje 'soorten waardering'.

Een kolom van het intermediaire gedeelte van de gebruikstabel beschrijft welke producten door een bedrijfsklasse zijn gebruikt in het productieproces (regel 1-45) en tevens de in het productieproces gegenereerde toegevoegde waarde (regel 48-52). Cel 47,3 geeft het totale intermediaire verbruik van de voedings- en genotmiddelenindustrie. De totale bruto toegevoegde waarde (tegen basisprijzen, zie bij soorten waardering) van deze bedrijfsklasse is te vinden in cel 53,3. Het totaal van iedere kolom van de gebruikstabel (regel 58) is per definitie gelijk aan het totaal van de corresponderende kolom van de aanbodtabel (regel 46).

3.4 De input-outputtabel

Ook in de input-outputtabel (tabel P 0.1) worden aanbod en gebruik beschreven. Hier wordt echter het gebruik niet gespecifi-

ceerd naar productgroep zoals in de gebruikstabel, maar naar bedrijfsklasse van herkomst dan wel naar invoer. In deze tabel worden zodoende de relaties tussen diverse producenten en hun afnemers beschreven. De input-outputtabel wordt afgeleid uit de aanbod- en gebruikstabellen.

Op een regel van de input-outputtabel staat de productie van een bedrijfsklasse verdeeld naar afzetcategorieën: intermediair verbruik door andere bedrijfsklassen en de finale bestedingen. In de kolommen van het intermediair verbruik wordt beschreven van welke bedrijfsklasse (dan wel invoer) de door de bedrijfsklassen gebruikte producten afkomstig zijn. Zo kan bijvoorbeeld in cel 1,3 het gebruik van producten van de landbouw, bosbouw en visserij door de voedings- en genotmiddelenindustrie worden afgelezen. Regel 28 beschrijft de invoer van goederen en diensten naar bestemming.

De input-outputtabel bevat verder de toegevoegde waarde per bedrijfsklasse (regel 34-40) en de finale afzet naar bedrijfsklasse van herkomst (kolom 27-32). Kolom 33 van de input-outputtabel betreft de productie van handels- en vervoersmarges. Deze kolom is gelijk aan regel 45 van de aanbodtabel. Omdat meestal niet bekend is om welke goederen het gaat en welke bestemming deze hebben is een volledige toerekening van de marges naar bedrijfsklasse van bestemming niet mogelijk. Daarom is een afzonderlijke kolom (33) marges opgenomen en een daarmee corresponderende regel (32) (zie 3.5).

3.5 Soorten waardering

Bij binnenlands geproduceerde producten spelen drie soorten waardering een rol. De *aankoopprijs* van een product is het bedrag dat de koper betaalt, onder aftrek van BTW. De producent van een product ontvangt echter niet de aankoopprijs, maar een lager bedrag. Het verschil wordt bepaald door de handels- en vervoersmarges op het product. Het bedrag dat de producent ontvangt is de *producentenprijs*. Echter, het kan zijn dat de producent nog productgebonden belastingen (bijvoorbeeld accijnzen) moet afdragen of productgebonden subsidies ontvangt. Wat de producent uiteindelijk overhoudt is de *basisprijs*.

Voor ingevoerde producten zijn er twee waarderings- en *aankoopprijs* en *cif-prijs*, dat wil zeggen de prijs aan de Nederlandse grens.

Soorten waardering voor binnenlands geproduceerde producten

aankoopprijs
minus: handels- en vervoersmarges
= producentenprijs
minus: productgebonden belastingen
plus: productgebonden subsidies
= basisprijs

Soorten waardering voor ingevoerde producten

aankoopprijs
minus: handels- en vervoersmarges in Nederland
minus: belastingen op invoer
plus: subsidies op wederuitvoer
= cif-prijs

De drie soorten tabellen die hier worden behandeld hebben alle drie een andere waardering.

De bedragen in de *gebruikstabel* luiden in *aankoopprijzen*. De niet-afrekbare BTW wordt op een afzonderlijke regel geboekt (regel 46).

De bedragen in de *aanbodtabel* luiden voor wat betreft de binnenlandse productie in *basisprijzen*. De invoer is gewaardeerd tegen *cif-prijzen*.

De totalen van de handels- en vervoersmarges en productgebonden belastingen en subsidies per productgroep zijn opgenomen in de kolommen 29, 30 en 31 van de *aanbodtabel*. Op deze wijze zijn de totalen per productgroep in de *aanbod-* en *gebruiktabel* aan elkaar gelijk.

De regels 47 en 48 van de *aanbodtabel* beschrijven respectievelijk de afdracht van productgebonden belastingen en de ontvangsten van productgebonden subsidies door de bedrijfsklassen. De totalen van deze regels zijn per definitie gelijk aan de totalen van de corresponderende kolommen 30 en 31.

De bedragen van de binnenlands geproduceerde goederen en diensten in de *input-outputtabel* luiden in *producentenprijzen*. De ingevoerde goederen zijn gewaardeerd tegen *cif-prijzen*. De handels- en vervoersmarges op de aangekochte producten worden afzonderlijk beschreven op regel 32. Regel 29 bevat de belastingen op ingevoerde producten. Hierin zijn ook de invoerrechten be-ge-re-p-en. Regel 30 bevat ten slotte de subsidies op wederuitvoer.

3.6 De aansluiting in de gebruiktabel en de input-outputtabel met de macrototalen

In de gebruiktabel en de input-outputtabel is een aantal extra regels en kolommen opgenomen om aansluiting met de macrotota-len te verkrijgen. Deze worden hieronder toegelicht.

Verkoop van gebruikte vaste activa

Naast de toeneming van de kapitaalgoederenvoorraad door nieuw geproduceerde en ingevoerde kapitaalgoederen, neemt de kapitaalgoederenvoorraad af door verkopen van gebruikte vaste activa. Dit wordt geregistreerd in de kolom investeringen in vaste activa.

De tegenposten zijn uitvoer, voor zover het verkopen aan het buitenland betreft, en consumptieve bestedingen door huishoudens. De invoer van gebruikte vaste activa wordt overigens geheel tot de investeringen in vaste activa gerekend.

Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland

De binnenlandse particuliere consumptieve bestedingen bevatten ook de consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland, zoals uitgaven tijdens vakantie. De consumptieve bestedingen

worden in één keer hiervoor gecorrigeerd. De tegenpost is de uitvoer.

Consumptie door huishoudens in het buitenland

Tegenover de consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland staan de consumptieve bestedingen door Nederlandse huishoudens in het buitenland. De consumptieve bestedingen zijn hiervoor gecorrigeerd. In een aparte kolom 'consumptie door huishoudens in het buitenland' wordt dit bedrag tegengeboekt bij de invoer.

Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding

Ingezetenen kopen of verkopen goederen in het buitenland die niet feitelijk worden ingevoerd of uitgevoerd. Omgekeerd kopen of verkopen niet-ingezetenen goederen in Nederland die niet worden uitgevoerd of ingevoerd. Het saldo van al deze transacties wordt op een afzonderlijke regel geregistreerd bij de uitvoer met als tegenpost veranderingen in voorraden.

Verschil toegerekende en afgedragen BTW

De niet-afrekbare BTW wordt geraamd op basis van de onderliggende goederen- en dienstentransacties en de daarop rustende tarieven. Dit BTW-bedrag, de toegerekende BTW genoemd, dient door de bedrijven aan de overheid afgedragen te worden. De feitelijke ontvangsten van de overheid verschillen hiervan echter door bijvoorbeeld boetes, kwijtscheldingen en oninbaar geleden bedragen. De niet-afgedragen BTW wordt ten gunste gebracht van het exploitatieoverschot in een aparte kolom 'afgedragen minus toegerekende BTW'. Het totaal van de regel BTW is daarmee gelijk aan het door de overheid ontvangen bedrag.

Verbruik toegerekende bankdiensten

De door banken geproduceerde toegerekende bankdiensten worden niet verdeeld over bestedingscategorieën. Het gebruik ervan wordt per conventie op het niveau van de totale economie in mindering gebracht op het BBP (en het exploitatieoverschot / gemengd inkomen).

De tabellen zijn sterk geaggregeerd. Op aanvraag zijn gedetailleerdere tabellen beschikbaar. Dit geldt zowel voor de aanbod- en gebruiktabel als voor de input-outputtabel. De tabellen zijn zowel in lopende prijzen als in prijzen van het voorafgaand jaar samengesteld.

4. Sectoren in het rekeningstelsel

4.1 Inleiding

Het rekeningstelsel geeft in de vorm van opeenvolgende rekeningen een overzicht van alle economische deelprocessen, zoals productie, inkomensverdeling en financiering. Deze rekeningen worden niet alleen opgesteld voor de totale economie, maar ook voor vijf verschillende binnenlandse sectoren. Op deze wijze beschrijft het rekeningstelsel:

- per economisch deelproces de rol die elke sector speelt, zoals de overheid bij inkomensherverdeling en kredietinstellingen bij financiering.
- per sector de omvang en samenhang van de verschillende economische activiteiten en hun relatie met de rest van de economie en het buitenland.

De sectoren zijn volgens internationaal vastgestelde criteria onderscheiden in niet-financiële vennootschappen, financiële instellingen, overheid, huishoudens en IZW huishoudens. Deze sectoren worden besproken in paragraaf 4.2

In de aanbod- en gebruikstabellen en de input-outputtabel zijn de producenten niet ingedeeld naar sectoren maar naar bedrijfsklassen. De relatie tussen de sectoren en de bedrijfsklassen wordt in paragraaf 4.3 toegelicht.

4.2 De sectorindeling in het rekeningstelsel

Het rekeningstelsel beschrijft de transacties van Nederlandse economische eenheden met andere economische eenheden, zowel Nederlandse als buitenlandse. De Nederlandse economische eenheden betreffen alle in Nederland gevestigde vennootschappen, alle Nederlandse overheidsinstellingen (zowel in Nederland en als in het buitenland) en alle in Nederland woonachtige natuurlijke personen.

Vennootschappen zijn ondernemingen met rechtspersoonlijkheid. Ook grote zelfstandig opererende ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid worden tot de vennootschappen gerekend. Voorbeelden van deze zogenoemde quasi-vennootschappen zijn gemeentelijke vervoersbedrijven en grote familiebedrijven. Buitenlandse ondernemingen die zich voor langere tijd in Nederland vestigen worden eveneens gerekend tot de Nederlandse vennootschappen. De vestigingen van Nederlandse ondernemingen in het buitenland worden niet tot de Nederlandse vennootschappen gerekend.

Alle vennootschappen en quasi-vennootschappen behoren uitsluitend tot de sectoren niet-financiële vennootschappen en financiële instellingen.

Niet-financiële vennootschappen

Deze sector bevat alle (quasi-)vennootschappen met als hoofdfunctie het produceren van goederen en verhandelbare niet-financiële diensten:

- alle vennootschappen (NV's en BV's), quasi-vennootschappen en coöperatieve verenigingen die niet tot de financiële instellingen worden gerekend (zie aldaar).
- alle IZW's (stichtingen en verenigingen) die niet tot de andere sectoren worden gerekend. Voorbeelden zijn bejaardenheden, ziekenhuizen en woningcorporaties.
- overheidsbedrijven (vennootschappen die geheel of gedeeltelijk eigendom zijn van de overheid) zoals de NS.

Financiële instellingen

Deze sector bevat alle (quasi-)vennootschappen met als hoofdfunctie financiële intermediatie, dat wil zeggen het aantrekken, transformeren en distribueren van financiële middelen.

De sector financiële instellingen bestaat uit drie subsectoren: monetaire financiële instellingen, verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen en overige financiële instellingen.

Tot de monetaire financiële instellingen behoren:

- De Nederlandsche Bank NV (DNB).
- onder toezicht van DNB staande geldscheppende instellingen, zoals algemene banken, spaarbanken, effectenkredietinstellingen en zelfstandige hypotheekbanken.

Tot de verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen behoren alle (quasi-)vennootschappen met als hoofdfunctie het omzetten van individuele risico's in collectieve risico's:

- onder toezicht van de Verzekeringskamer staande pensioenfondsen, levens- en schadeverzekeringsmaatschappijen en spaar- en jaarkassen.
- niet onder toezicht van de Verzekeringskamer staande pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen, zoals VUT-fondsen en herverzekeringsmaatschappijen.
- particulier georganiseerde sociale verzekeringsinstellingen. Deze voeren sociale verzekeringsregelingen uit die buiten de invloedssfeer van de overheid vallen, zoals het Risicofonds voor de bouwnijverheid en diverse ziektekostenregelingen voor specifieke beroepsgroepen (gemeente ambtenaren, politiepersoneel, en dergelijke).

Tot de overige financiële instellingen behoren:

- beleggingsinstellingen.
- niet onder toezicht staande financiële instellingen zoals zelfstandige financierings- en leasemaatschappijen, gemeentelijke kredietbanken, regionale ontwikkelingsmaatschappijen en participatiemaatschappijen.
- financiële hulpbedrijven voor het bankwezen zoals de Amsterdamse Effectenbeurs, de optiebeurs, creditcard organisaties en bedrijven op het gebied van krediet- en hypotheekbemiddeling.
- financiële hulpbedrijven voor het verzekeringswezen zoals assurantietussenpersonen, waarborgfondsen, pensioenadviesbureaus en verzekeringsbeurzen.
- houdstermaatschappijen van monetaire financiële instellingen en verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen voor zover die zelf niet onder de toezichtwetgeving vallen.

Niet in de sector financiële instellingen begrepen zijn:

- juridisch zelfstandige beleggingsmaatschappijen in het bezit van één of enkele eigenaren, die zelf niet tot de financiële instellingen behoren. Deze zijn ingedeeld bij de sector waartoe de eigenaar behoort.
- niet onder toezicht staande fondsen gericht op de pensioenverzekering van één enkel persoon (pensioen-BV's). Deze zijn ingedeeld bij de sector huishoudens.
- financiële hulpbedrijven en dergelijke die geen rechtspersoonlijkheid bezitten. Deze zijn ingedeeld bij de sector huishoudens.

Overheid

De sector overheid bevat alle eenheden die voornamelijk gecontroleerd en gefinancierd worden door de overheid. Deze eenheden betreffen uitsluitend niet-markt producenten. Hiertoe behoren alle overheidsinstellingen ook al zijn zij werkzaam in het buitenland, zoals ambassades. Omgekeerd worden buitenlandse ambassades en internationale instellingen, zoals Europol en het Internationaal gerechtshof, niet tot de Nederlandse overheid gerekend. Vennootschappen maken in principe geen deel uit van de overheid, zelfs al zijn ze geheel of gedeeltelijk eigendom van overheidsinstellingen, bijvoorbeeld de NS, Schiphol en DNB. De sector overheid bestaat uit drie subsectoren: centrale overheid, lokale overheid en wettelijke sociale verzekeringsinstellingen.

Tot de centrale overheid (CO) behoren:

- het Rijk (ministeries en begrotingsfondsen, zoals Gemeentefonds, Provinciefonds, Mobiliteitsfonds en Infrastructuurfonds).

- universiteiten.
- product- en bedrijfsschappen.
- een groep van landelijke stichtingen en organisaties.

Voorbeelden van de landelijke stichtingen en organisaties zijn:

- onderzoeksinstituten (onder andere NWO, KNAW en aan de universiteiten gelieerde instituten).
- ideële organisaties (onder andere NOVIB, Veilig Verkeer Nederland)
- verzelfstandigde landelijke overheidsdiensten (bijvoorbeeld Informatie Beheer Groep).
- overige instellingen, zoals de Open Universiteit en NS-railinfrabeheer.

Tot de lokale overheid (LO) behoren:

- provincies en waterschappen.
- gemeenten, exclusief hun quasi-vennootschappen die bij de niet-financiële of de financiële vennootschappen zijn ingedeeld (onder andere gemeentelijke vervoersbedrijven).
- gemeenschappelijke regelingen (samenwerkingsverbanden van gemeenten op het gebied van afvalverwerking, waterzuivering, brandweer, sociale werkvoorziening, enz.).
- verzelfstandigde lokale overheidsdiensten, zoals bureaus voor arbeidsbemiddeling en regionale politiekorpsen.
- privaatrechtelijke lokale instellingen op het gebied van arbeid, maatschappelijke werk, cultuur en onderwijs zoals Banenpools, het Jeugd Werk Garantieplan, centra voor asielzoekers, musea, bibliotheken, scholen voor bijzonder onderwijs en studiebegeleidingsdiensten.

Tot de wettelijke sociale verzekeringsinstellingen behoren:

- de toezichts- en uitvoeringsorganen van de wettelijke sociale verzekeringsregelingen zoals CTSV, LISV, Sociale verzekeringsbank, Ziekenfondsraad, bedrijfsverenigingen en GAK. M.i.v. 1998 vallen ook de arbeidsongeschiktheidsregelingen voor overheidspersoneel (FAOP) onder de wettelijke sociale verzekering, evenals het bijbehorende uitvoeringsorgaan, de UWV USZO.
- de sociale fondsen (bijvoorbeeld AOW-fonds en WW-fonds).

Huishoudens

De sector huishoudens bevat alle natuurlijke personen die langer dan een jaar in Nederland verblijven, ongeacht hun nationaliteit. Omgekeerd worden Nederlanders die langer dan een jaar in het buitenland verblijven niet tot de Nederlandse huishoudens gerekend.

Huishoudens omvatten niet alleen op zichzelf of in gezinsverband wonende personen, maar ook personen in verpleeginrichtingen, bejaardentehuizen, gevangenis, internaten, en dergelijke.

Indien de tot de huishoudens gerekende personen een eigen bedrijf hebben, wordt dit bedrijf ook tot de huishoudens gerekend. Dit is het geval bij de zelfstandigen en de eigenwoningbezitters. Grote, zelfstandig opererende ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid (quasi-vennootschappen) behoren echter tot de (niet-financiële of financiële) vennootschappen.

IZW huishoudens

De sector instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (IZW huishoudens) bevat stichtingen en verenigingen waarvan de middelen voor het merendeel afkomstig zijn uit vrijwillige bijdragen van huishoudens en uit inkomen uit vermogen. Voorbeelden zijn religieuze instellingen, liefdadigheidsinstellingen, politieke partijen, vakbonden en verenigingen op het gebied van cultuur, sport en recreatie.

4.3 De relatie tussen sectoren en bedrijfsklassen

Hieronder wordt de inhoud van de sectoren beschreven aan de hand van de bedrijfsklassen in de aanbod- en gebruiktabellen en de input-outputtabel.

Niet-financiële vennootschappen

De sector niet-financiële vennootschappen bevat alle bedrijfs-eenheden die niet bij de andere sectoren zijn ingedeeld.

Financiële instellingen

De sector financiële instellingen bevat alle eenheden uit de bedrijfsklassen banken, verzekeringswezen en pensioenfondsen en financiële hulpactiviteiten, met uitzondering van de niet onder toezicht staande financiële eenheden die werkzaam zijn voor een niet-financiële vennootschap, waarvan zij onderdeel vormen.

Daarnaast zijn er eenheden in een aantal andere bedrijfsklassen die eveneens tot de sector financiële instellingen behoren. Voorbeelden hiervan zijn:

- operationele lease door maatschappijen die onderdeel vormen van een financiële instelling (bedrijfsklasse verhuur van roerende goederen).
- houdstermaatschappijen van verzekeringsmaatschappijen en monetaire financiële instellingen die zelf niet onder toezicht staan (bedrijfsklasse economische dienstverlening).
- werkgevers-, werknemers- en beroepsorganisaties voor zover die in verband staan met financiële instellingen (bedrijfsklasse overige dienstverlening n.e.g.).

Overheid

De sector overheid bevat alle eenheden uit de bedrijfstak overheid (bedrijfsklassen overheidsbestuur en sociale verzekering, defensie en gesubsidieerd onderwijs).

Daarnaast zijn er eenheden in een aantal andere bedrijfsklassen die eveneens tot de sector overheid behoren.

Voorbeelden hiervan zijn:

- specifieke activiteiten van gemeenten, zoals reinigingsdiensten (bedrijfsklasse milieudienstverlening), sociale werkplaatsen (bedrijfsklasse overige industrie) en medische dienstverlening (bedrijfsklasse gezondheids- en welzijnszorg) en aparte gemeenschappelijke regelingen voor deze activiteiten.
- bureaus voor arbeidsbemiddeling, banenpools en het Jeugd Werk Garantieplan (bedrijfsklasse uitzendbureaus).
- aan universiteiten gelieerde instituten (bedrijfsklasse speuren ontwikkelingswerk).
- de niet-commerciële taakorganisaties van de NS (bedrijfsklasse dienstverlening ten behoeve van het vervoer).
- opvangtehuizen en asielzoekerscentra (bedrijfsklasse gezondheids- en welzijnszorg).
- ideële organisaties, zoals NOVIB en SNV in de bedrijfsklasse overige dienstverlening n.e.g.

Huishoudens

De sector huishoudens bevat alle natuurlijke personen met inbegrip van hun bedrijf. Hieronder vallen de zelfstandigen en de eigenwoningbezitters. Het eigenwoningbezit maakt deel uit van de bedrijfsklasse verhuur van onroerend goed. Zelfstandigen kunnen in principe in elke bedrijfsklasse voorkomen, met uitzondering van de bedrijfsklassen waarin de specifieke activiteiten van de overheid zijn opgenomen.

IZW huishoudens

De stichtingen en verenigingen die tot de sector IZW huishoudens behoren, komen met name voor in de bedrijfsklassen gezondheids- en welzijnszorg, cultuur, sport en recreatie en de overige dienstverlening.

5. Rekeningen in het rekeningenstelsel

5.1 Inleiding

In het rekeningenstelsel wordt de economie beschreven als een reeks samenhangende economische deelprocessen. De onderscheiden deelprocessen zijn achtereenvolgens: productie, inkomensvorming, primaire en secundaire inkomensverdeling, inkomensbesteding, herverdeling door kapitaaloverdrachten, kapitaalvorming en financiering.

Elk deelproces wordt beschreven in een afzonderlijke rekening. Daarbij worden de economische transacties onderscheiden in middelen en bestedingen. De rekeningen zijn in evenwicht gebracht door middel van saldi (het verschil tussen de middelen en de bestedingen). Door het saldo van de ene rekening door te boeken naar de volgende rekening ontstaat er een samenhang tussen de opeenvolgende rekeningen en de daarin beschreven processen.

De deelprocessen worden beschreven in de rekeningen voor de totale economie en voor de afzonderlijke binnenlandse sectoren. De relatie van de totale economie met het buitenland wordt getoond in de rekeningen voor 'transacties van het buitenland met Nederland'. Deze rekeningen zijn opgesteld vanuit buitenlands gezichtspunt en bevatten een lopende rekening, een kapitaalrekening en een financiële rekening. Op de lopende rekening zijn de invoer, de uitvoer en de inkomenstransacties opgenomen.

Hieronder worden de onderscheiden rekeningen nader toegelicht.

5.2 De rekeningen

Productierekening

De productierekening toont de transacties die betrekking hebben op het productieproces. De productie wordt geregistreerd als baat, het intermediair verbruik als last. Het saldo van de rekening is per sector de bruto toegevoegde waarde tegen basisprijzen.

De productierekening voor de totale economie is de som van de productierekeningen van de sectoren aangevuld met enkele transacties die niet naar sectoren worden verdeeld. Deze laatste betreffen het saldo van productgebonden belastingen en subsidies en het verbruik van toegerekende bankdiensten. Het saldo van de productierekening voor de totale economie is het BBP tegen marktprijzen.

Inkomensrekening: inkomensvorming

Deze rekening beschrijft de sectorale verdeling van de gevormde toegevoegde waarde tegen basisprijzen over de beloning van werknemers, het saldo van niet-productgebonden belastingen en subsidies en het bruto exploitatieoverschot. Het bruto exploitatieoverschot is het resultaat voordat rekening is gehouden met afschrijvingen, rente, dividend, enz.

Bij de sector huishoudens wordt het saldo van deze rekening gemengd inkomen genoemd omdat het naast het exploitatieoverschot ook de beloning voor geleverde arbeid van zelfstandigen en hun medewerkende gezinsleden bevat.

Het exploitatieoverschot / gemengd inkomen is in eerste instantie bruto geregistreerd (vóór aftrek van afschrijvingen). Omdat bij de inkomensaldi een netto registratie relevanter is, zijn vervolgens op het saldo de afschrijvingen in mindering gebracht.

Inkomensrekening: primaire inkomensverdeling

Op deze rekening wordt bij de middelen het inkomen geregistreerd dat de sectoren ontvangen voor hun directe deelname aan het productieproces evenals het inkomen uit vermogen, dat wil zeggen het inkomen dat zij ontvangen in ruil voor het beschikbaar stellen van financiële middelen, grond, enz. Bij de be-

stedingen wordt het betaalde inkomen uit vermogen geregistreerd.

Op deze rekening zijn de werkelijk betaalde en de werkelijk ontvangen rente geregistreerd, dus inclusief de impliciete vergoeding voor toegerekende bankdiensten. De opbrengst van deze bankdiensten is echter ook al via de productie opgenomen in het exploitatieoverschot van de financiële instellingen. Om dubbeltelling te voorkomen is daarom bij de middelen van de financiële instellingen een negatieve post 'correctie toegerekende bankdiensten' opgenomen.

De voorzieningen van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen worden in de nationale rekeningen beschouwd als een vordering van verzekerden op de verzekeraars. Daarom worden de beleggingsopbrengsten op deze voorzieningen geboekt als een betaling van verzekeringsinstellingen aan huishoudens, door de transactie 'inkomen toegerekend aan polishouders'.

Het saldo van deze rekening voor de afzonderlijke sectoren is het primair inkomen. Voor de totale economie wordt dit saldo het nationaal inkomen genoemd.

Inkomensrekening: secundaire inkomensverdeling

Deze rekening laat zien hoe het primaire inkomen van de sectoren wordt herverdeeld door belastingen op inkomen en vermogen, sociale premies (waaronder pensioenpremies), sociale uitkeringen (waaronder pensioenuitkeringen) en overige inkomensoverdrachten.

Het saldo van deze rekening is het beschikbaar inkomen. Voor de sectoren waar consumptie plaatsvindt (overheid, huishoudens en IZW huishoudens) wordt dit saldo doorgeboekt naar de inkomensbestedingsrekening. Voor de overige sectoren is het beschikbaar inkomen gelijk aan de besparingen. Deze worden doorgeboekt naar de kapitaalrekening.

Inkomensrekening: inkomensbesteding

Deze rekening laat zien welk deel van het beschikbaar inkomen wordt besteed aan consumptie en welk deel wordt bespaard. Alleen bij de overheid, de huishoudens en de IZW huishoudens is er sprake van consumptie.

Bij de middelen van deze rekening is de post 'correctie pensioenvoorziening' opgenomen. Deze correctie neutraliseert (het saldo van) de pensioenpremies en de uitkeringen die als sociale premies c.q. uitkeringen zijn opgenomen op de vorige rekening. Voor de levensverzekeringstransacties, die gezien worden als financiële transactie, behoeft een dergelijke correctie niet te worden opgenomen. De registratiewijze van de verzekeringstransacties leidt ertoe dat de opbouw van de pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen als besparingen van ingezetenen en niet-ingezetenen huishoudens wordt gezien.

Kapitaalrekening: kapitaaloverdrachten

Op deze rekening worden de kapitaaloverdrachten geregistreerd.

Kapitaalrekening: kapitaalvorming

Op deze rekening staan bij de middelen de netto besparingen, de afschrijvingen en de per saldo ontvangen kapitaaloverdrachten.

Na investeringen en de per saldo aangekochte niet geproduceerde niet-financiële activa (met name grond) resteert het vorderingensaldo. Dit saldo geeft aan hoeveel een sector kan uitleenen / beleggen dan wel aan financiële middelen moet aantrekken gegeven de lopende en kapitaaltransacties in het rekeningstelsel.

Financiële rekening

De financiële rekening biedt voor elke sector een gedetailleerd overzicht van de veranderingen in de financiële verhoudingen met de overige sectoren en met het buitenland. Zij vormt daarmee een logisch verlengstuk van de lopende en kapitaaltransac-

ties in het rekeningstelsel.

De financiële verhouding van een sector ten opzichte van de andere sectoren en het buitenland kan worden ontleed in vorderingen en in schulden met daarbinnen een verscheidenheid aan financiële titels. Veranderingen daarin worden aangeduid als financiële transacties.

Het saldo van deze rekening is de verandering in financieel vermogen. In principe is dit saldo gelijk aan het vorderingensaldo. Omdat er om meerdere redenen niet is voldaan aan de budgetidentiteit van het stelsel verschillen beide saldi (zie hieronder).

5.3 Statistisch verschillen

Met het rekeningstelsel kan in principe een volledig consistente beschrijving worden gegeven van de totale economie.

Consistentie houdt daarbij het volgende in:

- een transactie die als last wordt geregistreerd bij een sector wordt tevens geregistreerd als baat bij een andere sector en

vice versa. Dientengevolge geldt voor iedere transactie dat het totaal van de bestedingen gelijk is aan het totaal van de middelen; dit wordt de transactie-identiteit genoemd. Een bijzondere identiteit is die tussen aanbod (productie en invoer) en gebruik (intermediair verbruik, consumptieve bestedingen, investeringen en uitvoer).

- alle bij een sector beschikbaar gekomen middelen worden ook aangewend door die sector. Dit wordt de budgetidentiteit genoemd. Deze identiteit houdt in dat bij iedere sector het totaal van middelen en verandering van schulden gelijk is aan het totaal van bestedingen en de verandering van vorderingen.

In het rekeningstelsel wordt volledig voldaan aan de transactie-identiteit. Het is echter nog niet mogelijk om volledig aan de budgetidentiteit te voldoen. Het handhaven van deze identiteit zou leiden tot aanpassingen van de ramingen die niet kunnen worden onderbouwd vanuit het beschikbare statistische materiaal. Daarom is gekozen voor het opnemen van statistische verschillen in de financiële rekeningen.

6. NAM

6.1 Inleiding

In het rekeningenstelsel worden de gegevens over het aanbod en gebruik van goederen en diensten en het productieproces alleen op totaal niveau getoond. Detailgegevens uit de aanbod- en gebruikstabellen zijn in dit stelsel niet opgenomen. Anderzijds ontbreekt in de aanbod- en gebruikstabellen een overzicht van een aantal belangrijke economische deelprocessen, zoals inkomensverdeling en financiering.

Zowel het rekeningenstelsel als de aanbod- en gebruikstabellen vervullen dus een specifieke functie in de nationale rekeningen. Daarnaast is het wenselijk om het gehele systeem van nationale rekeningen in één raamwerk te presenteren. Een presentatiewijze in de vorm van een matrix ligt daarbij voor de hand, mede omdat het alleen op deze wijze mogelijk is om aanbod- en gebruikstabellen op te nemen. Daarnaast biedt een matrixpresentatie de mogelijkheid om in het gehele stelsel per deelproces de meest relevante economische eenheid en de meest relevante indeling van eenheden te kiezen.

6.2 Een geaggregeerde NAM

In tabel N 1 wordt een geaggregeerde matrixpresentatie van de nationale rekeningen voor het jaar 2003 gegeven. Deze zogenoemde NAM (=national accounting matrix) geeft een goed inzicht in de samenhang tussen de waarden van de macro-economische variabelen. Zo kunnen de relaties tussen de voornaamste binnenlandse en nationale economische graadmeters, zoals het bruto binnenlands product (BBP), het netto nationaal inkomen (NNI), het beschikbaar inkomen en het saldo lopende transacties met het buitenland, rechtstreeks uit deze tabel worden afgelezen. Hieronder wordt de tabel nader besproken.

In de regels staan de ontvangsten en in de kolommen de uitgaven. De totalen van de regels (ontvangsten) en overeenkomstige kolommen (uitgaven) zijn per rekening steeds aan elkaar gelijk. Indien een rekening tot een saldo leidt, dan staat dit normaal gesproken in de kolom van de betreffende rekening. Dit saldo is in dat geval gelijk aan de ontvangsten op de regel minus de uitgaven in de kolom. Zo is het BBP het saldo van de productierekening (rekening 2) en is gelijk aan de productie (cel 2,1) minus het intermediair verbruik (cel 1,2).

Aanbod en gebruik

Rekening 1 toont de goederen- en dienstentransacties. De macro-ramingen betreffende het aanbod en het gebruik van goederen en diensten, in aankooprijzen gemeten, staan hier geregistreerd. Op de regel worden de verschillende categorieën van het gebruik van goederen en diensten gepresenteerd: intermediair verbruik, consumptieve bestedingen, veranderingen in voorraden, investeringen in vaste activa en uitvoer (fob). Voor de economie als geheel is het saldo van betaalde en ontvangen handels- en vervoersmarges (cel 1,1) altijd gelijk aan nul. Deze marges komen overigens wel voor in meer gedetailleerde overzichten, zoals in de aanbod- en gebruikstabellen.

De kolom van rekening 1 toont het aanbod: ieder product wordt of voortgebracht door een binnenlandse bedrijfstak (cel 2,1) of ingevoerd (cel 13,1). De productiewaarde van de bedrijfstakken is weergegeven in basisprijzen, dat wil zeggen exclusief het saldo van productgebonden belastingen (BTW, accijnzen, enz.) en productgebonden subsidies. De productgebonden belastingen en de subsidies vormen onderdeel van het primaire inkomen van de overheid (cel 4,1), of van het buitenland (cel 13,1). De som van de bedragen in de eerste kolom komt overeen met het totale aanbod, gewaardeerd tegen aankooprijzen. Op deze wijze zijn de totalen van de eerste regel en de eerste kolom per definitie aan elkaar gelijk.

Productie

Rekening 2 is de productierekening. De verbinding tussen de eerste twee rekeningen wordt gevormd door de productie van de bedrijfstakken (cel 2,1). In kolom 2 worden de productiekosten geregistreerd. Deze bestaan uit intermediair verbruik van binnenlands geproduceerde en ingevoerde goederen en diensten plus de toegevoegde waarde, de laatste onderverdeeld naar primaire kosten-categorieën.

De eerste twee rekeningen vormen samen de geaggregeerde aanbod- en gebruikstabellen, zij het dat de aanbodtabel getransporteerd wordt weergegeven. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de aanbod- en gebruikstabellen.

Inkomensvorming

In rekening 3, de inkomensvormingsrekening, wordt een aantal toegevoegde waarde-categorieën onderscheiden (lonen, exploitatieoverschot, en dergelijke). Het BBP is op deze rekening geboekt in de kolom van de productierekening. Het wordt vermeerderd met de in het buitenland verdiende lonen van ingezetenen (cel 3,13) en verminderd met de in ons land betaalde lonen aan niet-ingezetenen (cel 13,3).

De BTW die wel is toegerekend maar niet is afgedragen, vormt onderdeel van de productiewaarde en de toegevoegde waarde tegen basisprijzen. Het wordt ten gunste gebracht van het exploitatieoverschot. Dit wordt getoond in cel (3,3). Na boeking van de afschrijvingen naar de kapitaalrekening en de door het buitenland ontvangen niet-productgebonden belastingen minus subsidies naar de lopende rekening van het buitenland, resteert een nieuw saldo, dat tussen het BBP en het NNI in ligt. Het wordt hier netto nationaal gegenereerd inkomen (NNGI) genoemd (cel 4,3). Het NNGI geeft het totale inkomen dat ingezetenen eenheden hebben verdiend door hun feitelijke deelname in het productieproces.

Inkomensverdeling

Rekening 4 beschrijft de primaire inkomensverdeling voor de sectoren. Deze ontvangen het NNGI van de inkomensvormingsrekening en tevens de uit het buitenland ontvangen inkomens uit vermogen (cel 4,13). Het inkomen uit vermogen waarbij geen buitenlandse transactiepartijen betrokken zijn, wijzigt slechts de verdeling van het nationale inkomen, niet de hoogte (cel 4,4). Dit geldt ook voor het inkomen uit vermogen toegerekend aan polis-houders van verzekeringsinstellingen, dat toekomt aan de sector huishoudens. De sector overheid ontvangt op deze rekening het saldo van de productgebonden belastingen en subsidies (cel 4,1) en de BTW op grond (cel 4,10). Het saldo van de niet-productgebonden belastingen en subsidies behoort (voor zover niet toebehorend aan het buitenland) tot het gedeelte van het NNGI dat toevalt aan de overheid (onderdeel van cel 4,3). Om te komen tot het NNI, gewaardeerd tegen marktprijzen, moet het betaalde inkomen uit vermogen dat toekomt aan het buitenland nog afgetrokken worden (cel 13,4).

Inkomensherverdeling en -besteding

Rekening 5, de secundaire inkomensverdelingsrekening, toont de herverdeling van het nationaal inkomen via inkomensoverdrachten (zoals belastingen, sociale premies en uitkeringen), die weer deels van en naar het buitenland stromen. Het is duidelijk dat er in Nederland omvangrijke bedragen gemoeid zijn met de herverdeling van inkomen tussen sectoren, vergelijk bijvoorbeeld het bedrag in cel (5,5) met dat in cel (5,4). Er blijkt dan dat de inkomensoverdrachten van dezelfde orde van grootte zijn als het NNI zelf. Het saldo van rekening 5 is het netto beschikbaar nationaal inkomen.

Rekening 6 laat de inkomensbesteding zien. Het beschikbaar inkomen dat voortvloeit uit de secundaire inkomensverdeling wordt gebruikt voor consumptieve bestedingen en netto besparingen in kolom 6.

Kapitaaltransacties

Rekening 7 beschrijft de kapitaalrekening voor de sectoren. Op de regel staan de kapitaalinkomens: afschrijvingen, netto besparingen en de ontvangen kapitaaloverdrachten (successierechten, investeringsbijdragen, en dergelijke) uit binnen- en buitenland. In de kolom staan de kapitaaluitgaven: investeringen in vaste activa en veranderingen in voorraden, het saldo aan- en verkopen van grond (op macroniveau gelijk aan nul) en aan binnen- en buitenland betaalde kapitaaloverdrachten. Dit resulteert in het nationaal vorderingsaldo.

Speciale behandeling van de investeringen

Om een beter zicht te krijgen op de rol van de investeringen in vaste activa in de economie is een gedetailleerd overzicht van deze investeringen van belang. Daarom zijn hiervoor in de NAM enkele afzonderlijke rekeningen opgenomen, die zich vooral onderscheiden door verschillen in classificatie.

Bij de weergave van de investeringen in de NAM doen zich drie problemen voor. Ten eerste bevatten de huidige nationale rekeningen wel ramingen van de totale investeringen per sector en per bedrijfstak van bestemming, maar is het niet precies bekend welke sector in welke bedrijfstak investeert. Voorts is de verdeling van de investeringen naar bestemming per productgroep niet beschikbaar. Ten derde is wel de bestemming per bedrijfstak bekend van nieuw geproduceerde en ingevoerde kapitaalgoederen, maar niet van binnen Nederland verhandelde gebruikte kapitaalgoederen. Dit laatste is echter wel bekend per sector. Om deze redenen is in de NAM een zogenoemde verzamelrekening voor de investeringen opgenomen (rekening 8). Een verzamelrekening is een rekening die ook in een meer gedetailleerde presentatie niet onderverdeeld wordt in onderliggende regels en kolommen. Op de regel van deze rekening staan de investeringen per sector, zoals deze volgen uit de kapitaalrekening voor de sectoren. De kolom toont in cel (1,8) de veranderingen in voorraden naar productgroep, in cel (9,8) de investeringen in vaste activa uit productie en invoer (die voor Nederland nieuw zijn), gespecificeerd naar bedrijfstak van bestemming, en in cel (10,8) de verkopen van gebruikte, niet volledig afgeschreven kapitaalgoederen, voor zover deze worden uitgevoerd of door huishoudens voor consumptieve doeleinden worden gekocht.

In rekening 9 wordt de bestemming van de investeringen beschreven. De regel toont de investeringen in vaste activa per bedrijfstak. In de kolom worden deze per bedrijfstak verbijzonderd naar type activa.

In rekening 10 staan de investeringen in vaste activa naar type (gebouwen, vervoermiddelen, machines, en dergelijke). Zij worden

in de regel uitgesplitst naar bedrijfstak van bestemming. In de kolom worden ze onderscheiden naar productgroepen.

Samenvattend kan gesteld worden dat deze presentatie het mogelijk maakt om een verband te leggen tussen de investeringen per sector die getoond worden in het rekeningenstelsel en de investeringen per productgroep die onderdeel uitmaken van de aanbod- en gebruiktabellen.

Financiële transacties

De rekeningen 11 en 12 bevatten de financiële rekeningen voor de sectoren. De financiële rekening wordt geopend met het nationaal vorderingsaldo uit de kapitaalrekening. Idealiter sluit ze per sector restloos af, maar om statistische redenen zijn er verschillen, die opgenomen zijn bij de veranderingen van vorderingen (cel 12,11). Zie voor een uitgebreide toelichting op deze statistische verschillen toelichting 4.

De veranderingen van schulden (cel 11,12) betreft het aangaan van nieuwe verplichtingen, zoals het afsluiten van leningen, aandelenemissies, en dergelijke, minus de aflossing van bestaande verplichtingen. De veranderingen van vorderingen (cel 12,11) betreft de netto verwerving van financiële titels (onder meer door aandelen en obligaties te kopen of door geld uit te lenen). De verkoop van bestaande financiële activa wordt hier met een minteken opgenomen. Voor een nadere toelichting op de financiële rekeningen wordt verwezen naar toelichting 4.

Op rekening 12 wordt geregistreerd welke financiële activa en passiva in de verslagperiode gecreëerd of verhandeld zijn, inclusief dergelijke transacties van het buitenland met Nederland.

Transacties met het buitenland

Rekening 13 beschrijft de lopende transacties met het buitenland. Deze rekening is opgesteld vanuit buitenlands gezichtspunt. Het lopend verkeer uit het buitenland staat in de kolom en het lopend verkeer naar het buitenland in de regel. Het saldo lopende transacties van Nederland met het buitenland wordt echter vanuit Nederlands gezichtspunt gezien. Dit houdt in dat het op de regel van de lopende rekening voor het buitenland wordt geboekt en in de kolom van de kapitaalrekening voor het buitenland. In geval van een overschot op de lopende rekening (van Nederland ten opzichte van het buitenland) staat hier een positief bedrag.

Rekening 14 ten slotte toont de kapitaaltransacties van het buitenland met Nederland en wordt dus ook vanuit het buitenlands gezichtspunt opgesteld.

7. SAM

7.1 Inleiding

In de nationale rekeningenmatrix (NAM) wordt het kernsysteem van de nationale rekeningen in de vorm van een matrix gepresenteerd. Eén van de eigenschappen van een dergelijke matrixpresentatie is dat per economisch deelproces de meest geschikte eenheden kunnen worden gekozen. Dit maakt deze wijze van presenteren zeer flexibel, zodat de matrix naar behoefte kan worden uitgebreid. De social accounting matrix (SAM) is zo'n uitbreiding, waarbij de nadruk ligt op de rol van personen en huishoudens in de economie.

De nationale rekeningen geven een goed inzicht in de macro-ontwikkelingen van de economie. Echter, niet alle informatie die van belang is voor beoordeling van de economische ontwikkelingen is in het systeem opgenomen. Inzicht in werkgelegenheid, inkomensongelijkheid, consumptiepatronen, enz. is eveneens relevant. Dergelijke informatie op mesoniveau is weliswaar beschikbaar, maar is gewoonlijk niet in een macrokader geplaatst. Om in deze lacune te voorzien is de SAM ontwikkeld.

In de SAM worden verbanden gelegd tussen de aanbod- en gebruikstabel (waar het accent ligt op productie en inkomensvorming) aan de ene kant en de sectorrekeningen (waar het accent ligt op inkomensverdeling en -besteding en op financiering) aan de andere kant. Centraal in de SAM staat de informatie over soorten arbeid en over huishoudensgroepen. Dit komt tot uiting in de onderverdeling van de sector huishoudens en de gedetailleerde presentatie van de arbeidsmarkt. Hierdoor ontstaat een volledige inkomenskringloop op mesoniveau, die bovendien op consistente wijze in de macro-economische context is ingepast.

Bij het samenstellen van de SAM is gebruik gemaakt van drie statistische systemen: de nationale rekeningen, de arbeidsrekeningen en de sociaal-economische rekeningen. De arbeidsmarktgegevens in de SAM zijn gebaseerd op de arbeidsrekeningen; de detailinformatie over huishoudens is ontleend aan de sociaal-economische rekeningen. De drie statistieken zijn op zodanige wijze gecombineerd dat er een consistent en op de totalen van de nationale rekeningen aansluitend systeem is ontstaan.

De arbeidsmarkt wordt in beeld gebracht door de werknemers te onderscheiden naar geslacht en 7 opleidingsniveaus. Per bedrijfsklasse is van deze 14 soorten arbeid het loon, het arbeidsvolume en de loonvoet opgenomen. Zo ontstaat inzicht in zowel het gebruik van arbeid per bedrijfsklasse als in het aanbod van de verschillende soorten arbeid per huishoudensgroep.

Ook de huishoudens zijn in 14 groepen onderverdeeld. Bij de onderverdeling is gekeken naar de voornaamste bron van inkomen van het huishouden en de samenstelling van het huishouden. Voor een volledig overzicht van de classificaties in de SAM wordt hier verwezen naar het over de SAM verschenen occasional paper (NA-68).

7.2 Een beknopte beschrijving van de SAM

Hoewel de SAM een grote hoeveelheid sociaal-economische detailinformatie bevat, is de structuur vrijwel gelijk aan die van de NAM. De nadruk ligt in deze bespreking dan ook op die zaken die vanuit het gezichtspunt van de SAM interessant zijn, in het bijzonder de rol van huishoudens in de economie.

Evenals in de NAM staan ontvangsten op de regel en uitgaven in de kolom. De meeste rekeningen sluiten af met een ontvangsten-saldo, dat doorgaans in de kolom van de rekening is opgenomen. Op deze wijze zijn de regel- en kolomtotalen van iedere rekening aan elkaar gelijk en ontstaat er een consistent stelsel.

Tabel S 1 toont de SAM voor 2003. Met het oog op de overzichtelijkheid is de tabel enigszins geaggregeerd. Bij de productiefactor arbeid is het aantal opleidingsniveaus teruggebracht tot twee. Bij de sector huishoudens is het aantal huishoudensgroepen beperkt tot vier. De groep 'overige huishoudens' is een restsector. Zij bevat de transacties van institutionele huishoudens, zoals de bewoners van bejaardenhuizen. Verder zijn de transacties die niet over andere huishoudensgroepen verdeeld kunnen worden en de correcties die gemaakt moeten worden om aan te sluiten bij de totalen van de nationale rekeningen hier geregistreerd.

Aanbod en gebruik

De eerste twee rekeningen van de SAM vormen samen de aanbod- en gebruikstabellen. Vanuit de optiek van de SAM zijn vooral de consumptieve bestedingen van huishoudens, onderverdeeld naar huishoudensgroepen, van belang. Aan de hand hiervan worden de consumptiepatronen van de verschillende huishoudensgroepen in de gebruikstabel getoond. Dit illustreert de extra dimensie die de SAM kan geven aan de standaardinformatie van de nationale rekeningen. Na deze rekeningen volgen de rekeningen die het proces van inkomensvorming, -verdeling en -besteding beschrijven. Deze rekeningen vormen in feite de kern van de SAM.

Inkomensvorming

De inkomensvormingsrekening beschrijft de vorming van de toegevoegde waarde en de bestemming daarvan voor de verschillende productiefactoren. Met name de beloning van de productiefactor arbeid is in de SAM van belang. Deze wordt geregistreerd als een transactie (werk in ruil voor beloning) tussen werkgever (ingedeeld naar bedrijfsklasse) en de werknemer (getypeerd naar geslacht en opleiding). In de SAM zijn ook gegevens opgenomen over het arbeidsvolume (dit is het aantal werknemers omgerekend naar arbeidsjaren) per soort arbeid en per bedrijfsklasse. Het saldo van deze rekening is het netto nationaal gegenereerd inkomen. Voor de verschillende huishoudensgroepen is dit het inkomen dat zij hebben gevormd door hun actieve deelname (als werknemers of als zelfstandige ondernemers) aan het productieproces.

Inkomensverdeling

De primaire inkomensverdelingsrekening beschrijft de verdeling van de toegevoegde waarde over de deelnemers (d.w.z. de leveranciers van de productiefactoren arbeid en kapitaal) aan het productieproces. Op deze rekening is te zien hoe het looninkomen van werknemers (personen) terechtkomt bij de huishoudens waar zij toe behoren. Op deze wijze wordt het verband gelegd tussen de arbeidsmarkt (waar individuele werknemers actief zijn) en de huishoudens waarvan zij deel uitmaken. De afhankelijkheid van de verschillende soorten huishoudens van de vraag naar en de beloning van verschillende typen arbeid kan zodoende worden geanalyseerd.

Op deze rekening wordt ook voor elke sector, en bij de huishoudens voor elke huishoudensgroep, het ontvangen en betaalde inkomen uit vermogen naar tegensector geregistreerd. De opbrengsten verkregen uit beleggingen van de in de loop der jaren opgebouwde pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen bij het verzekeringswezen worden in de nationale rekeningen als primair inkomen van huishoudens beschouwd.

Voor elk van de huishoudensgroepen en de overige sectoren is het saldo van de rekening het primair inkomen. Deze saldi tellen op tot het netto nationaal inkomen tegen marktprijzen.

Inkomensherverdeling en -besteding

De secundaire inkomensverdelingsrekening toont het proces van inkomensherverdeling. Hier zijn onder meer de effecten van het overheidsbeleid op het beschikbaar inkomen van de verschillende huishoudensgroepen te zien. Het resultaat van deze herverdeling is het beschikbaar inkomen per huishoudensgroep dat als saldo op de rekening is opgenomen.

De kolom van de inkomensbestedingsrekening toont onder andere voor elke huishoudensgroep de consumptie en de besparingen. Op deze wijze worden via de uiteenlopende consumptiepatronen de inkomensverdeling en de productiestructuur met elkaar in verband gebracht.

Speciale behandeling van de belastingen

Op de regel van de belastingrekening wordt het verband getoond tussen de belastingen en de transacties waarover de belastingen worden geheven. Zo is bijvoorbeeld te zien hoeveel belastingen op inkomen en vermogen en premies wordt betaald door elk van

de huishoudensgroepen. In de kolom van de belastingrekening worden de ontvangsten van belastingen en premies gespecificeerd.

Voor het overzicht is hier een ten dele geaggregeerde matrix getoond. Hierdoor ontstaat een beperkt beeld van de hoeveelheid informatie die aan een SAM kan worden ontleend. De gedetailleerde versie van de SAM biedt inzicht in de onderlinge relaties tussen transacties van een groot aantal huishoudengroepen, productgroepen, bedrijfsklassen, en dergelijke.

8. NAMEA

8.1 Inleiding

In de nationale rekeningen wordt als stelregel gehanteerd dat de waarde van een product of een arbeidsprestatie overeenkomt met wat er in werkelijkheid voor betaald en ontvangen is. Op deze wijze zijn betalingen en ontvangsten altijd aan elkaar gelijk en ontstaat er een consistente statistiek. Deze waarderingsgrondslag weerspiegelt de marktverhoudingen voor private producten en de democratische verhoudingen voor collectieve goederen. De registratie van milieuvervuiling in de nationale rekeningen geschiedt ook volgens dit principe. Als milieuschade niet daadwerkelijk in rekening is gebracht bij de vervuilende bedrijven, heeft dit geen invloed op het nationaal inkomen. Deze maatschappelijke lasten zijn immers niet in mindering gebracht op de beloning van werknemers en kapitaalverschaffers in deze bedrijven, en de betrokken huishoudens hebben op hun beurt ook niet minder geconsumeerd. Op dezelfde wijze leidt een gratis gebruik van milieufuncties, zoals zwemmen in een schone zee, ook niet tot een hoger nationaal inkomen.

Dit betekent dat het kernstelsel van nationale rekeningen wel bijdraagt aan het inzicht in de welvaartsontwikkeling van een land, maar geen volledig beeld schetst. Naast het onbetaalde gebruik van milieufuncties geven de nationale rekeningen ook geen inzicht in bijvoorbeeld huishoudelijke arbeid en vrije tijd. Andere aspecten van welvaart, zoals het nationaal inkomen, de werkgelegenheid of de uitkeringen in het kader van de sociale zekerheid kunnen echter wel worden ontleend aan het stelsel van nationale rekeningen. Zij worden echter niet onder één noemer gebracht in een soort gecorrigeerd nationaal inkomen. Niet-monetaire welvaartsaspecten kunnen worden ingebed in een uitgebreid informatiesysteem, waaraan dan voor ieder aspect een afzonderlijke indicator wordt ontleend.

In de zogenoemde National Accounting Matrix including Environmental Accounts (NAMEA) is er een verbinding tot stand gebracht tussen de nationale rekeningen en milieustatistiek. De NAMEA toont de samenhang tussen macro-indicatoren voor de economie (binnenlands product, besparingen, betalingsbalanssaldo, en dergelijke) en milieu. De NAMEA kan gebruikt worden voor allerhande analyses. Zo kunnen bijvoorbeeld de indirecte economische en milieueffecten van de consumptie of uitvoer van bepaalde soorten producten worden getoond. Ook kan de NAMEA dienen als raamwerk voor een toegepast algemeen evenwichtsmodel waarmee de gevolgen van bijvoorbeeld een energieheffing op milieu-indicatoren en economische indicatoren als binnenlands product en nationaal inkomen kunnen worden berekend. Een andere mogelijke toepassing van macro-economische modellen betreft de schatting van een nationaal inkomen in een duurzame situatie waarin het binnenlands product wordt gemaximaliseerd waarbij moet zijn voldaan aan een aantal technische en economische restricties en aan de beperking dat de vervuiling bepaalde normen niet mag overschrijden.

Komende jaren wordt gewerkt aan een verdere conceptuele en cijfermatige ontwikkeling van de NAMEA. Bij het CBS is een publicatie beschikbaar met uitgebreide NAMEA's voor de periode 1987-1992. Naast de thema's broeikaseffect, ozonlaagaantasting, verzuring, vermesting (overmatige accumulatie van voedingsstoffen in bodems en oppervlaktewater), afvalprobleem en de winning van aardgas en aardolie, komen in deze publicatie tevens afvalwater en de exploitatie van de natuurlijke hulpbron hout aan bod. Daarnaast zijn recentere gegevens op aanvraag beschikbaar.

8.2 Een beknopte beschrijving van de NAMEA

In de NAMEA zijn twee rekeningen voor het milieu toegevoegd aan de Nationale rekeningen matrix (NAM), een stoffenrekening en een rekening voor milieuthema's. Deze rekeningen beschrijven

geen in geld uitgedrukte transacties maar bevatten gegevens over het milieu zoals ze zijn waargenomen, namelijk in fysieke eenheden.

Niet alleen de vervuiling afkomstig van producenten en consumenten wordt getoond, maar ook de missie van vervuilende stoffen in het Nederlandse milieu: de in het binnenland uitgestoten vervuiling inclusief het saldo van grensoverschrijdende vervuiling van en naar het buitenland. Deze grensoverschrijdende vervuiling bestaat uit onderdelen, te weten:

- a. vervuiling door niet-ingezetenen in Nederland of door ingezetenen in het buitenland.
- b. aan- en afvoer van vervuilende stoffen via oppervlaktewater of lucht.

Voor het broeikaseffect en de ozonlaagaantasting is in de tabellen NE 1 en NE 2 uitsluitend de milieudruk door ingezetenen getoond. In tabel NE 3 is voor een aantal luchtvervuilende emissies aangegeven hoe deze milieudruk samenhangt met de milieudruk op Nederlands grondgebied. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat transport over weg, via water of lucht kan plaatsvinden bij verscheidene bedrijfstakken (en huishoudens). Zo is de burgerluchtvaart nagenoeg volledig toewijsbaar aan de bedrijfstak 'vervoer door de lucht' terwijl militaire luchtvaart bij defensie onderdeel uitmaakt van 'openbaar bestuur'.

De overige rekeningen in de NAMEA bevatten in samengevatte vorm de gebruikelijke transacties uit de NAM. In een aantal gevallen zijn echter de inkomsten c.q. uitgaven met een typisch 'milieu-karakter' afgezonderd en expliciet weergegeven, zoals de milieureinigingsdiensten in de goederen- en dienstenrekening en de milieubelastingen in de belastingrekening. Evenals in de NAM staan ook in de NAMEA ontvangsten op de regel en uitgaven in de kolom. De meeste rekeningen sluiten af met een saldo, het totaal van de inkomsten minus het totaal van de uitgaven. Dit saldo wordt gearceerd in de kolom van de desbetreffende rekening weergegeven. Op deze wijze zijn de regel- en kolomtotalen van iedere rekening aan elkaar gelijk en ontstaat er een consistent stelsel. In tabel NE 1 is een geaggregeerde weergave van de NAMEA opgenomen. Deze tabel is een optelling van veel gedetailleerdere tabellen waarbij in de meeste rekeningen een aantal categorieën wordt onderscheiden.

In de goederen- en dienstenrekening staan het intermediair en finale gebruik van producten in de regel. In de kolom wordt het aanbod, uit binnenlandse productie en uit invoer, weergegeven. Milieureinigingsdiensten worden apart gepresenteerd. Hiertoe worden zowel externe als interne milieureinigingsdiensten gerekend. Externe milieureinigingsdiensten zijn diensten die door een productie-eenheid worden geleverd aan een andere productie-eenheid dan wel aan een finale bestedingscategorie. Deze diensten worden in de nationale rekeningen tot de productie, het intermediair verbruik of de finale bestedingen gerekend. Een voorbeeld is het ophalen en verwerken van afval door reinigingsbedrijven. Interne milieureinigingsdiensten betreffen diensten die door een productie-eenheid wordt geproduceerd voor eigen gebruik. Zij worden in de nationale rekeningen niet tot de productie en het intermediair verbruik gerekend. Om toch een indruk te krijgen van de financiële inspanningen ten behoeve van het milieu binnen de verschillende bedrijfstakken zijn zij wel opgenomen in de NAMEA. Hierdoor zijn weliswaar de productie en het intermediair verbruik in de NAMEA hoger dan in de nationale rekeningen, maar blijven het binnenlands product en alle andere saldi ongewijzigd. In de kolom van de goederen- en dienstenrekening staan tevens de productgebonden belastingen (BTW, accijnzen, en dergelijke) en de handels- en vervoersmarges, die samen het verschil vormen tussen de betalingen van de afnemer en de ontvangsten van de producent.

In een specifieke consumptierekening worden de aankopen door huishoudens gehergroepeerd naar uitgaven voor consumptiedoel-einden waarmee een uitstoot van afvalproducten gepaard gaat.

Verder zijn consumptieve uitgaven die speciaal dienen om het milieu te ontlasten apart gepresenteerd, zoals de extra uitgaven voor auto's met een katalysator. Deze uitgaven geven, samen met de milieubelasting betaald door huishoudens, een indicatie van de financiële inspanningen van huishoudens ten behoeve van het milieu.

De productierekening toont op de regel de productie en de hiermee gepaard gaande uitstoot van vervuilende stoffen. De kolom bevat, naast het verbruik, de afschrijvingen en de netto toegevoegde waarde, gegevens over een aantal in fysieke eenheden gemeten stoffen die in het productieproces worden ingezet en waarvoor niet feitelijk is betaald. Deze betreffen in de eerste plaats onttrekkingen aan natuurlijke hulpbronnen in Nederland maar daarnaast ook het afval dat wordt verwerkt in vuilverbrandingsinstallaties en afvalwater in de waterzuiveringsbedrijven.

In de belastingrekening zijn de milieubelastingen apart onderscheiden. Hieronder vallen bijvoorbeeld de verbruiksbelasting op milieugrondslag en de milieuheffingen zoals weergegeven in de tabellen D 0.2 en D 0.4 van deze publicatie.

De relaties met het buitenland worden op twee rekeningen behandeld, een lopende rekening en een kapitaalrekening. Op de regel van het lopend verkeer met het buitenland staan behalve de feitelijke uitgaven ook de hoeveelheid vervuilende stoffen die via rivieren, lucht en grensoverschrijdende transportactiviteiten ons land binnenkomen. In de betreffende kolom staan de uitgaven van het buitenland, alsmede de uitvoer van vervuilende stoffen. De cijfers laten zien dat voor wat betreft de meeste vervuilingcategorieën de uitvoer groter is dan de invoer.

In de stoffenrekening wordt op de regel de bestemming van de totale vervuiling getoond. Een deel komt terecht in het buitenland. Van de vervuiling die in Nederland terecht komt wordt het deel, dat in het productieproces wordt opgenomen, apart getoond. Hier wordt ook de winning van natuurlijke hulpbronnen opgenomen. Het resterende deel van de vervuiling wordt gehergroepeerd naar

de volgende milieuthema's: broeikaseffect, ozonlaagaantasting, verzuring, vermesting, afval en afvalwater. De uitputting van de natuurlijke hulpbronnen aardgas en aardolie is in één gezamenlijk thema samengevat.

In de kolom van de stoffenrekening wordt de herkomst van de uitstoot vervuilende stoffen geregistreerd. De vervuiling is afkomstig van producenten, consumenten en het buitenland. Verder worden hier enkele veranderingen in natuurlijke hulpbronnen geregistreerd, zoals ontdekkingen van nieuwe voorraden of veranderingen in economisch winbare reserves als gevolg van veranderde marktprijzen. Deze bepalen naast de jaarlijkse winning het verschil tussen begin- en eindvoorraad.

De milieuthema's in de NAMEA zijn in een afzonderlijke rekening gepresenteerd. Het concept van de milieuthema's is ontleend aan het (tweede) Nationaal Milieubeleidsplan (NMP) waar de thema's dienen als integratiekaders voor de milieuproblemen in Nederland. Per stof wordt in deze rekening de bijdrage aan de milieuthema's getoond. Hierbij zijn de gegevens per stof omgerekend naar zogenoemde thema-equivalenten. De hierbij gebruikte omrekenfactoren komen overeen met de relatieve schadelijkheid van iedere stof voor het betreffende milieuthema. Deze methode is ontwikkeld bij het Ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) en is vooral gebaseerd op internationaal onderzoek naar de effecten van verschillende stoffen op de kwaliteit van het milieu.

Deze methode levert een beperkt aantal milieu-indicatoren op. De indicatoren voor het broeikaseffect en aantasting van de ozonlaag hebben uitsluitend betrekking op de Nederlandse bijdrage aan deze mondiale problemen. De andere thema's zijn nationale milieuthema's, die betrekking hebben op de aantasting van het milieu binnen de landsgrenzen. Voor deze thema's zijn daarom gegevens over de nationale vervuiling relevant, dat wil zeggen de uitstoot in Nederland minus de export plus de import van vervuilende stoffen.

9. Arbeid

9.1 Inleiding

In de afgelopen decennia is de statistische waarneming van de arbeidsmarkt regelmatig uitgebreid bij zowel personen, administraties van bedrijven als centrale registraties. Daardoor is veel meer informatie beschikbaar gekomen over de afzonderlijke deelrekeningen en aspecten van de arbeidsmarkt. Om een statistische beschrijving van de arbeidsmarkt te kunnen geven heeft het CBS een geïntegreerd stelsel van gegevens over arbeid ontwikkeld, de Arbeidsrekeningen. De gegevens hebben betrekking op uniforme afgebakende populaties, volgens uniforme indelingen en zijn gebaseerd op duidelijke definities en de daaruit volgende identiteitsrelaties. De gegevens worden samengesteld in een statistisch integratieproces dat op basis van alle beschikbare bronnen tot zo nauwkeurig mogelijke ramingen leidt.

De belangrijkste bronnen van de Arbeidsrekeningen zijn de Enquête Werkgelegenheid en Lonen, de Enquête Beroepsbevolking en de Statistiek Verloonde dagen en loonsommen.

De Arbeidsrekeningen zijn in 1999 gereviseerd. Deze revisie is afgestemd op de revisie 1995 van de Nationale rekeningen. Er is sindsdien sprake van een volledige aansluiting tussen Arbeidsrekeningen en Nationale rekeningen wat betreft de beloning van werknemers en het arbeidsvolume in arbeidsjaren. De beloning van werknemers wordt gegeven in het hoofdstuk Productie, verbruik en inkomensvorming, het arbeidsvolume is in het hoofdstuk Arbeid opgenomen.

De revisie is tevens gebruikt om nieuwe statistische bronnen alsmede wijzigingen van bestaande statistische bronnen sinds het begin van de Arbeidsrekeningen (1987) te verwerken. Ook is de revisie aangegrepen om statistische verbeteringen door te voeren, zoals het meenemen van tweede bijbanen. Omdat de ramingen vooral gericht zijn op zo goed mogelijke jaar-op-jaar mutaties zijn de niveaus in de loop der tijd gaan verschillen van de actuele niveaus. Deze kloof, die sinds 1987 is ontstaan, is door de revisie verdwenen.

In 1999 zijn de gereviseerde cijfers vanaf 1995 gepubliceerd, de revisie is nu teruggerekend tot 1969 (met uitzondering van de gegevens in de tabellen A1.2.1 tot en met A2.5.2. en A 3.3.1 tot en met A 5.4.2). In het hoofdstuk Arbeid is een aantal arbeidsmarktgegevens opgenomen. Deze tabellen tonen slechts een klein deel van alle gegevens die door de Arbeidsrekeningen worden geproduceerd. Meer gedetailleerde gegevens zijn op aanvraag beschikbaar. Ook is via de elektronische databank van het CBS (<http://www.cbs.nl>) meer informatie beschikbaar.

9.2 Beroepsbevolking

Werkzame beroepsbevolking

De werkzame beroepsbevolking bestaat uit personen van 15-64 jaar die in Nederland wonen en die betaald werk hebben van twaalf uur of meer per week.

Werkloze beroepsbevolking

De werkloze beroepsbevolking bestaat uit personen van 15-64 jaar die zoeken naar een baan van twaalf uur of meer per week, daarvoor beschikbaar zijn en geen werk hebben of een baan van minder dan twaalf uur per week. Zoeken betekent dat men in de laatste vier weken activiteiten ondernomen heeft om een betaalde baan te vinden.

9.3 Werkzame personen

Werkzame personen zijn alle personen die een baan hebben bij een in Nederland gevestigd bedrijf of bij een particulier huishouden in Nederland.

Tot de werkzame personen behoren alle personen die:

- betaalde arbeid verrichten, ook al is het maar voor één of enkele uren per week.
- arbeid verrichten waarvan de beloning weliswaar aan de registratie door fiscus en / of sociale zekerheidsautoriteiten wordt onttrokken, maar die op zichzelf genomen legaal is ('zwarte arbeid').
- tijdelijk geen arbeid verrichten, maar wel doorbetaald krijgen (bijvoorbeeld bij ziekte of vorstverlet).
- tijdelijk onbetaald verlof hebben opgenomen.

Werkzame personen kunnen worden onderscheiden in werknemers en zelfstandigen.

Werknemers / zelfstandigen

Werknemers zijn personen die in een bepaalde periode arbeid verrichten voor loon of salaris, in geld of in natura.

Zelfstandigen zijn personen die een inkomen ontvangen door voor eigen rekening of risico arbeid te verrichten in het bedrijf of het beroep dat zij zelfstandig uitoefenen of die meewerken in het bedrijf van een gezinslid. Meewerkende gezinsleden worden tot zelfstandigen gerekend tenzij zij uitdrukkelijk een arbeidsovereenkomst zijn aangegaan.

9.4 Banen

Een baan is een arbeidsplaats die bezet wordt door een werknemer of een zelfstandige. Het aantal banen in een jaar is het gemiddelde aantal banen in dat jaar. Dit betekent dat een arbeidsplaats alleen voor de dagen dat deze bezet is, meetelt in het gemiddeld aantal banen. Omdat één persoon meerdere banen kan hebben is het aantal banen gelijk aan of groter dan het aantal werkzame personen.

Dienstverband: voltijdbaan / deeltijdbaan

Bij een voltijdbaan is sprake van het voor het bedrijf geldende aantal uren behorende bij een volledige werktijd. Alle overige banen van werknemers zijn deeltijdbanen.

Arbeidsrelatie: flexibele baan / baan met vaste arbeidsduur

Flexibele banen zijn banen van uitzend-, oproep-, afroep- en invalkrachten en andere werknemers met wie geen vaste arbeidsduur is overeengekomen. Bij de berekening van het aantal flexibele banen in een jaar wordt uitgegaan van het gemiddelde aantal door 'flexibele' werknemers bezette arbeidsplaatsen per dag. Alle overige banen van werknemers behoren tot de banen met een vaste arbeidsduur.

Hoofdbaan / bijbaan

Indien een persoon meer dan één baan heeft, dan wordt de baan waar de meeste tijd aan wordt besteed aangeduid als de hoofdbaan en de andere baan (banen) als bijbaan (bijbanen). Een persoon kan meerdere bijbanen hebben.

9.5 Arbeidsvolume

Het arbeidsvolume kan worden uitgedrukt in (voltijd)banen, in jaren en in arbeidsuren.

Arbeidsjaar

Het arbeidsvolume in arbeidsjaren: dit wordt berekend door alle (voltijd-, deeltijd- en flexibele) banen in een jaar om te rekenen naar voltijdbanen of voltijdequivalenten. Het voltijdequivalent van een baan wordt bepaald door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur, die bij die baan behoort, te delen door de overeengekomen jaarlijkse arbeidsduur die bij een voltijdbaan (in de betreffende bedrijfstak) behoort. Zo leveren twee halve banen samen een arbeidsvolume van één arbeidsjaar op.

Het voltijdequivalent van een baan van een zelfstandige wordt bepaald door de gebruikelijke wekelijkse arbeidsduur behorende bij die baan te delen door de gemiddelde arbeidsduur van de banen van zelfstandigen met een wekelijkse arbeidsduur van 37 uur of meer (in dezelfde bedrijfstak).

Uren

Het arbeidsvolume van werknemers in uren is het totaal aantal arbeidsuren van werknemers tijdens de verslagperiode. In de Arbeidsrekeningen worden verschillende arbeidsduurbegrippen gehanteerd: overeengekomen uren, overuren en betaalde uren.

Overeengekomen uren

Overeengekomen uren zijn de tussen werkgevers en werknemers overeengekomen arbeidsuren. De overeengekomen verlof- en feestdagen en dagen arbeidsduurverkorting (ADV) tellen niet mee als overeengekomen (arbeids)uren.

Overuren

Overuren zijn uren die boven de voor de werknemer geldende arbeidsduur werkelijk zijn gewerkt en volledig zijn uitbetaald. Teruggegeven overuren, betaalde reizen en wachturen worden niet als overuren beschouwd.

Betaalde uren

Betaalde uren is de som van overeengekomen arbeidsuren en de betaalde overuren. Ziekte- en vorstverleturen behoren tot de betaalde uren. Verlof- en feestdagen worden, anders dan in de juridische terminologie, niet aangemerkt als betaalde uren. De (door)betaling over deze dagen wordt toegerekend aan de overige dagen.

9.6 Verdere detailleringen

De aantallen werkzame personen, banen en het arbeidsvolume worden onderscheiden naar economische activiteit en geslacht. De indeling naar economische activiteit wordt bepaald door de SBI 1993 van het bedrijf waar de persoon in loondienst is. Uitzendkrachten die op de loonlijst van uitzendbureaus voorkomen behoren dus bij de uitzendbureaus e.d.

9.7 Betaling voor arbeid van werknemers

Over de betaling voor arbeid aan werknemers worden in de Arbeidsrekeningen twee begrippen gebruikt: het *bruto looninkomen* en de *loonkosten van de werkgever*.

Het begrip loonkosten in de Arbeidsrekeningen stemt overeen met het begrip 'beloning van werknemers' in de Nationale rekeningen, de beloning heeft daar betrekking op de vergoeding voor geleverde arbeid (ESER 1995).

Bruto looninkomen

Het bruto looninkomen laat het loon zien als inkomen van de werknemer. Het bruto looninkomen is het aan werknemers toegekende loon vóór aftrek van loonbelasting en sociale premies die de werknemers verschuldigd zijn. Tot het loon behoren zowel de (maand)beloning voor het verrichten van arbeid en het doorbetaald loon bij ziekte en weerverlet, als de incidentele en bijzondere beloningen.

Concreet omvat het bruto looninkomen het bruto loon, waaronder het schaalloon, eventueel doorbetaald loon bij ziekte en weerverlet, overwerkvergoedingen, spaarloon, spaarregeling, loon in natura (niet de auto van de zaak), toeslagen (zoals voor ploegendienst), met daarnaast de werkgeversbijdrage in een ziektekostenregeling dan wel het werkgeversdeel in de premie ziekenfondswet en de bijzondere beloningen, zoals de vakantietoeslag, gratificatie, tantième, eindejaars- en winstdelinguitkering.

Gemiddeld jaarloon per baan

Het gemiddeld jaarloon is het gemiddelde bruto looninkomen inclusief bijzondere beloningen per baan bij een bezetting van de arbeidsplaats gedurende het gehele jaar.

Het jaarloon is gerelateerd aan het aantal betaalde uren op jaarbasis.

Loonkosten / beloning van werknemers

De loonkosten van de werkgever geven de werkgeverslasten weer die direct samenhangen met het inzetten van individuele werknemers in het productieproces.

Het begrip loonkosten heeft twee hoofdcomponenten: lonen enerzijds en de sociale premies die de werkgever betaalt anderzijds. De loonkosten bestaan uit de volgende elementen: lonen en salarissen (inclusief de ingehouden loonbelasting en sociale premies), bijzondere beloningen (zoals vakantietoeslag), loon in natura, onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer) en sociale premies ten laste van de werkgever (betalingen en afdrachten in het kader van de wettelijke en contractuele sociale zekerheid).

Loon en salaris is de vergoeding die een werknemer ontvangt op grond van zijn dienstbetrekking. De belangrijkste vorm van loon is 'loon in geld'. Dat loon kan omvatten het bruto loon, provisies, premies of toeslagen, gevarengeld, overwerkloon, tantième, gratificatie, en doorbetaald loon bij ziekte en weerverlet, fooien, maar ook een vergoeding of tegemoetkoming voor de kosten van woon-werkverkeer. Naast 'loon in geld' kan 'loon in natura' onderdeel van het loon uitmaken, als dit voor de werknemer een voordeel uit dienstbetrekking is. Loon in natura is bijvoorbeeld het privé-gebruik van de auto van de zaak, het rentevoordeel van geldleningen, kinderopvang.

Een belangrijk verschil tussen het *bruto looninkomen* en de *loonkosten* is, dat vergoedingen zoals voor de kosten van woon-werkverkeer en de sociale premies die de werkgever betaalt, wel kosten zijn voor de werkgever, maar geen inkomen voor de werknemer.

10. Enkele breuken in de reeksen

10.1 Inleiding

De nationale rekeningengegevens voor een verslagjaar worden zodanig vastgesteld, dat ze goed vergelijkbaar zijn met de gegevens voor de aangrenzende jaren. Op deze manier worden de jaar op jaar veranderingen zo juist mogelijk weergegeven. Pas bij periodieke revisies worden de niveaus opnieuw geraamd. Om de vergelijkbaarheid in de tijd te behouden worden ook de gegevens over eerdere jaren aangepast.

Ondanks het streven naar vergelijkbaarheid in de tijd treden er soms discontinuïteiten op in de gegevens. Dit komt in de eerste plaats omdat de in de loop van de tijd doorgevoerde revisies niet altijd ver genoeg zijn teruggewerkt. Daarom vertonen de lange tijdreeksen in het hoofdstuk Historische gegevens van deze publicatie enkele breuken. Tevens kunnen wijzigingen op het gebied van belastingen, sociale verzekering, enz. de continuïteit van de reeksen sterk beïnvloeden.

10.2 Reeksbreuken veroorzaakt door revisies

Het CBS raamt al vanaf de jaren dertig economische grootheden die later deel zijn gaan uitmaken van de nationale rekeningen. Vanaf 1900 zijn er 'officiële' gegevens beschikbaar. In de loop van de tijd zijn de nationale rekeningen een aantal malen herzien. Redenen daartoe waren onder meer het beschikbaar komen van nieuw statistisch grondmateriaal, verbeteringen in de ramingsmethoden en wijzigingen in de concepten. In eerste instantie hebben dergelijke herzieningen betrekking op één jaar. Voor dit revisiejaar worden gegevens samengesteld zowel volgens de oude methoden en concepten als volgens de nieuwe. Aansluitend op een revisie worden herberekeningen uitgevoerd voor een aantal voorafgaande jaren.

Het aantal jaren dat is herberekend verschilt echter per revisie. De lange reeksen in het hoofdstuk Historische gegevens vallen daarom uiteen in deelperioden (met continue gegevens) die onderling minder goed vergelijkbaar zijn. In het hoofdstuk Historische gegevens worden voor breukjaren de niveaugegevens tweemaal gegeven, zowel vóór als na de betreffende revisie. Bij de volumee- en prijsgegevens wordt de problematiek van de breukjaren gedeeltelijk vermeden door alleen mutaties ten opzichte van het voorafgaande jaar te geven en geen indices ten opzichte van een vast basisjaar.

Om toch langetermijn niveauvergelijkingen van volumina en prijzen mogelijk te maken, geeft tabel H 1 voor een aantal steekjaren indices op basis van 1938=100. Deze indices zijn berekend door de jaarlijkse mutaties uit de eerdere tabellen te cumuleren.

Om het nationaal inkomen te berekenen zijn in Nederland een aantal verschillende methoden gehanteerd. De eerste is de inkomensmethode. Hierbij worden de, goeddeels op fiscale gegevens gebaseerde, inkomens van de individuele eenheden geaggregeerd tot een nationaal totaal. De tweede is de nettoproductie methode. Bij deze methode wordt voor elke bedrijfsklasse afzonderlijk de totale productie en het totale verbruik bepaald op grond van productiegegevens die voornamelijk bij bedrijven worden geëncquêteerd. Het verschil tussen productie en verbruik is de toegevoegde waarde; het nationaal inkomen is de toegevoegde waarde van alle bedrijfsklassen samen, na correctie voor primaire inkomenstransacties met het buitenland. De derde methode is de commodity-flow of input-output methode. Ook deze methode is gebaseerd op een raming van productie en verbruik; in dit geval worden deze echter per bedrijfsklasse naar goederen- en dienstengroepen gedetailleerd. Voor elke goederen- en dienstengroep geldt daarbij dat de productie van een bedrijfsklasse ofwel aan andere bedrijfsklassen ofwel aan finale bestedingscategorieën wordt geleverd. Andersom is het verbruik van elke groep goederen of

diensten door iedere bedrijfsklasse afkomstig uit productie van een bedrijfsklasse of uit invoer en voorraadintering. Deze identiteiten tussen 'beschikbaar' en 'afgenomen' maken het mogelijk gedetailleerde confrontaties te maken en de productie, het verbruik en de toegevoegde waarde van elke bedrijfsklasse zodanig te bepalen dat de resultaten consistent zijn met die voor alle andere bedrijfsklassen. Van de genoemde methoden is daardoor de commodity-flow methode de meest betrouwbare.

Voor de periode 1900-1920 zijn alleen gegevens over het nationaal inkomen berekend met behulp van de inkomensmethode. Volumegegevens zijn verkregen door de waardecijfers te defleren met een prijsindex van de kosten van levensonderhoud van arbeidersgezinnen. De gehanteerde concepten wijken af van de thans gangbare. Voor details wordt verwezen naar de publicatie *Berekeningen over het nationale inkomen van Nederland voor de periode 1900-1920* (Speciale Onderzoekingen van de Nederlandsche Conjunctuur, No. 4, 1941).

De gegevens voor 1921-1939 zijn enige tijd geleden opnieuw vastgesteld, zoveel mogelijk conform de huidige concepten. Voor die jaren is de netto productie methode gehanteerd. Bestedingscomponenten en een aantal andere grootheden zijn autonoom geraamd. Deflatoren zijn op basis van gedetailleerd materiaal bepaald. Een gedetailleerde beschrijving wordt gegeven in *Macroeconomische ontwikkelingen, 1921-1939 en 1969-1985*. Een vergelijking op basis van herziene gegevens voor het interbellum.

Voor 1940-1945 is dezelfde methode gehanteerd als voor 1900-1920. De gegevens en de gebruikte methode zijn gepubliceerd in *Statistische en econometrische onderzoekingen, nieuwe reeks, jaargang 5, no. 1, 1e kwartaal 1950*. Voor de periode 1940-1945 is slechts één waardereeks beschikbaar (zie de publicatie *Nationale rekeningen 1999*): het nationaal inkomen (netto, factorkosten). Ook de volumereeks betreft voor de oorlogsperiode het factorkostenbegrip. Ter wille van de continuïteit is het factorkostenbegrip in deze volumereeks tevens aangehouden voor 1946-1948. Voor 1946 en 1947 is bij de samenstelling van de nationale rekeningengegevens de commodity-flow methode gehanteerd. De concepten wijken op een aantal punten af van de nu gehanteerde. Bovendien zijn latere revisies niet teruggerekend zodat het niveau van de gegevens niet aansluit op dat van de gegevens voor latere jaren. Voor details wordt verwezen naar de publicatie *De Nationale Jaarrekeningen: doeleinden, problemen, resultaten* (Monografieën van de Nederlandse Conjunctuur, no. 8, 1960).

Voor de periode vanaf 1948 is de commodity-flow methode gehanteerd. De oorspronkelijke gegevens voor de periode 1948-1957 zijn gepubliceerd in *Statistische en Econometrische Onderzoekingen, 2^e en 3^e kwartaal 1958*, die voor 1958 en latere jaren zijn gepubliceerd in de jaarlijkse edities van de publicatie *Nationale rekeningen*.

De reeksen voor de periode 1948-heden bevatten drie reeksbreuken. In de eerste plaats is er voor 1977 een revisie doorgevoerd die is teruggewerkt tot 1969. Dit betekent dat de niveaus van de gegevens voor 1948-1968 niet aansluiten op die vanaf 1969. Deze revisie wordt beschreven in de publicaties *Nationale rekeningen 1980* en *Nationale rekeningen 1969-1981* met herziene reeksen voor de jaren 1969-1976.

In de tweede plaats zijn de nationale rekeningen in 1992 herzien met als kernjaar 1987. Een uitgebreide toelichting op deze revisie wordt gegeven in band II van de publicatie *Nationale rekeningen 1991*. Deze revisie is teruggewerkt tot 1969, zie de publicaties *Nationale rekeningen – gereviseerde reeksen 1977-1986* en *Nationale rekeningen – gereviseerde reeksen 1969-1976*.

In de derde plaats zijn in de publicatie Nationale rekeningen 1998 gereviseerde gegevens gepresenteerd voor de jaren 1995-1998. De nationale rekeningen sluiten sindsdien aan op de nieuwste internationale richtlijnen, zoals vastgelegd in het Europees Systeem van Nationale en Regionale rekeningen 1995 (ESR 1995) en het System of National Accounts 1993 (SNA 1993). Hierdoor ontstaat een beter beeld van een aantal relatief nieuwe economische ontwikkelingen, zoals het sterk toegenomen belang van automatisering, informatie en kennis. Een uitgebreide toelichting op deze revisie wordt gegeven in de publicatie Nationale rekeningen, Revisiepublicatie – Beschrijving en uitkomsten van de ESR 1995 revisie. De revisie 1995 is teruggerekend tot 1969.

10.3 Discontinuïteiten door overheidsmaatregelen

In het verleden zijn er enkele wijzigingen doorgevoerd op het gebied van belastingen en sociale verzekering, die belangrijke gevolgen hebben voor de continuïteit van de gegevens in de nationale rekeningen. Enkele belangrijke wijzigingen worden hierna genoemd.

Bruteringsoperatie volkshuisvesting

In 1995 heeft de overheid de exploitatiesubsidies aan woningcorporaties afgekocht. Het ging bij deze zogenoemde bruteringsoperatie om een totaalbedrag van 14,9 miljard euro. Dit bedrag is in de nationale rekeningen geregistreerd bij de kapitaaloverdrachten betaald door de overheid aan niet-financiële vennootschappen. Hierdoor nam het vorderingentekort van de overheid in 1995 sterk toe en steeg het overschot bij de niet-financiële vennootschappen in dezelfde mate. De woningcorporaties hebben de afkoopsom benut om hun leningen bij de overheid af te lossen. Als gevolg van deze operatie daalden de huurprijzverlagende subsidies sterk in 1995.

Terugbetaling wijnaccijns

In 1996 heeft de overheid (als gevolg van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie) 204,2 miljoen euro aan de wijnbranche terugbetaald.

De accijnsvrijstelling voor vruchtenwijnen tot 1992 was namelijk ook van toepassing op tafelwijnen.

Financiering bejaardenoorden

Met ingang van 1997 is de financiering van de diensten van bejaardenoorden ondergebracht bij de AWBZ. Tot dat jaar vond de financiering plaats uit de algemene middelen van de overheid en uit eigen bijdragen van huishoudens. Als gevolg van deze maatregel daalden de uitkeringen sociale voorziening in natura en stegen de premies en uitkeringen wettelijke sociale verzekering met 1,4 miljard euro. De verhoging van de premies is gecompenseerd met een verlaging van de loonbelasting.

De invoering van de PEMBA

In 1998 is de PEMBA ingevoerd, deze afkorting staat voor Premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Het basisidee achter de PEMBA-operatie is om de risico's neer te leggen bij de werkgevers, omdat die het meest in staat geacht worden arbeidsongeschiktheid te voorkomen. De PEMBA-operatie bestaat uit drie soorten maatregelen.

Ten eerste is de reikwijdte aangepast van het deel van de arbeidsongeschiktheid dat onder de wettelijke sociale verzekering valt, ten einde beter aan te sluiten op de verschillende soorten risico's. Daartoe werden de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor het overheidspersoneel (FAOP) en het werknemersdeel van de AAW samengevoegd met de WAO. Daarentegen worden de uitkeringen aan de jonggehandicapten niet meer gedekt door wettelijke sociale verzekeringspremies (AAW), maar uit de algemene middelen (WAJONG). De jonggehandicapten zijn mensen die van jongs af aan een handicap hebben en daardoor nooit in staat zijn geweest om een inkomen te verdienen.

Ten tweede worden de arbeidsongeschiktheidspremies nu volledig door werkgevers betaald. De werkgevers zijn hiervoor gecompenseerd via een drastische vermindering van de overhevelingstoeslag.

Ten derde is een deel van de werkgeverspremies variabel geworden, te weten de premies voor de ArbeidsongeschiktheidsKas (AOK). Deze hangen nu af van het aantal werknemers dat arbeidsongeschikt wordt. Als weinig werknemers arbeidsongeschikt worden hoeft de werkgever dus minder premie te betalen. Op deze manier wordt voor werkgevers een stimulans ingebouwd om aan preventie te doen.

11. Prijs- en volumemutaties

11.1 Inleiding

Een van de belangrijkste cijfers van de nationale rekeningen is de volumegroei van het bruto binnenlands product (BBP). Maar ook de volumemutaties van vele andere nationale rekeningencijfers spelen een grote rol op velerlei gebied.

Deze toelichting geeft een beknopt overzicht van de bronnen en methoden die worden gebruikt bij het vaststellen van prijs- en volume-ontwikkelingen in de nationale rekeningen.

In Nederland gaat de samenstelling van input-outputtabellen in lopende prijzen als onderdeel van de reguliere nationale rekeningen terug tot de jaren vijftig. Vanaf 1980 worden naast tabellen in lopende prijzen ook input-outputtabellen in constante prijzen gemaakt.

Vanaf de revisie 1987 worden aanbod- en gebruiktabellen, zowel in lopende als in constante prijzen, gebruikt als integratiekader. In aanbodtabellen wordt het aanbod van goederen en diensten beschreven, verbijzonderd naar productgroepen en in gebruiktabellen wordt het gebruik van goederen en diensten beschreven, ook verbijzonderd naar productgroepen.

Aanbod- en gebruiktabellen maken dan ook, in tegenstelling tot input-outputtabellen, optimaal gebruik van de beschikbare bronnen aangezien productiestatistieken, statistieken van de buitenlandse handel en gegevens over de consumptie en de investeringen informatie verschaffen over producten.

De introductie van de aanbod- en gebruiktabellen heeft de kwaliteit van de ramingen dan ook sterk verbeterd. Dit niet alleen door de nauwe relatie met bronstatistieken over aanbod en gebruik maar ook met prijsstatistieken.

11.2 Enkele vraagstukken bij ramingen in constante prijzen

Simultaan samenstellen en integreren van tabellen in lopende en constante prijzen

Tot in het begin van de jaren tachtig werd de integratie van de nationale rekeningen uitgevoerd in lopende prijzen waarna met een defleringsmethode volumeveranderingen werden geraamd. Met het maken van de definitieve ramingen voor het jaar 1981 werd begonnen met een experiment waarbij simultaan input-outputtabellen in zowel lopende als constante prijzen werden samengesteld. De eerste tabellen (van het type industrie x industrie) waren van beperkte omvang (200 x 100), maar de methode bewees toch een effectieve manier te zijn om te komen tot kwalitatief goede gegevens in lopende en constante prijzen (en waarde-, volume- en prijsindices).

Een van de belangrijkste problemen was het gebrek aan homogeniteit in een industrie x industrie input-outputtabel. Dat betekent dat in beginsel iedere cel van de tabel moet worden gesplitst naar belangrijkste producten om correcte deflatoren en dus correcte volumemutaties te kunnen berekenen.

Daarom volgde al snel een tweede verbetering: met ingang van de revisie 1987 is het systeem uitgebreid tot een volledige set aanbod- en gebruiktabellen met 250 bedrijfsklassen en 800 producten. Deze set is het centrale integratiekader met de traditionele industrie x industrie input-outputtabellen als belangrijk bijproduct.

Een belangrijk voordeel van het ramen van prijs- en volumemutaties in een integratiekader zoals de aanbod- en gebruiktabellen is dat een controle mogelijk is ten aanzien van de numerieke consistentie en de plausibiliteit van de set als geheel. Een ander voordeel is dat prijs- en volumemutaties kunnen worden bepaald voor de belangrijke saldogosten van de nationale rekeningen. De bruto toegevoegde waarde in constante prijzen wordt bepaald als het

verschil tussen de productie in constante prijzen en het intermediair verbruik in constante prijzen, dit wordt ook wel de "dubbele deflatie" methode genoemd.

De keuze van de indexcijferformule

Onderdeel van het ontwerp van het systeem is de keuze van de indexcijferformule. Vanuit praktisch gezichtspunt moet de indexcijferformule voldoen aan twee eisen:

- additieve consistentie.
  - waarde-index is het product van prijsindex en volume-index.
- In integratiekaders zoals de aanbod- en gebruiktabel betekent additieve consistentie een vereenvoudiging van het integratieproces. Alle consistentiechecks die in lopende prijzen gelden, kunnen ook in constante prijzen worden toegepast. De tweede eis betekent dat de waarde-index restloos wordt gesplitst in een volume- en een prijscomponent.

In de internationale richtlijnen voor de nationale rekeningen wordt een voorkeur uitgesproken voor de Fisher index, omdat deze een goede benadering is van de theoretische superlatieve indexformules van Tornqvist en Vartia. Een nadeel van de Fisher index is dat deze hoge eisen stelt aan het datamateriaal en dat de uitkomsten niet gemakkelijk kunnen worden geïnterpreteerd, bovendien is er bij gebruik van deze indexcijferformule geen additieve consistentie. Dit betekent dat de Fisher index niet goed toepasbaar is in een integratiekader waarin additiviteit een belangrijke rol speelt. Een oplossing is een combinatie van een Paasche prijsindex en een Laspeyres volume-index. Deze combinatie is een aanvaardbaar alternatief en voldoet aan de hiervoor genoemde eisen.

De keuze van het basisjaar

Een ander vraagstuk bij het maken van ramingen in constante prijzen is de keuze van het basisjaar. In het SNA 1993 en het ESR 1995 wordt een voorkeur uitgesproken voor een voortschrijdend basisjaar. In de praktijk betekent dit dat t-1 het basisjaar is. Voorzaken hiervan zijn:

- een actueel wegingschema geeft betere ramingen van groei-voeten.
- er is geen noodzaak tot basisverleggingen van tijdreeksen.

Voor prijs- en volumemutaties over meerdere jaren zijn de Paasche en Laspeyres kettindexen een goede benadering van de Fisher kettindexcijfers.

Een nadeel van het gebruik van kettindexen bij het maken van tijdreeksen van gegevens in constante prijzen van een bepaald basisjaar is dat de som van de gedefleerde onderdelen van een aggregaat niet gelijk is aan het gedefleerde aggregaat zelf. De omvang van dit aggregatieverschil is afhankelijk van de manier waarop het aggregaat is gesplitst in subgroepen.

Non-additiviteit

In de publicatie Nationale rekeningen worden de aggregatieverschillen niet weggewerkt. De tabellen met gegevens in constante prijzen van een vast basisjaar zijn dan ook niet-additief. In de publicatie worden de gegevens in constante prijzen niet in afzonderlijke tabellen gepresenteerd maar samen met gegevens in lopende prijzen, volumemutaties en kettindexcijfers. Verder worden deflatoren en kettindexcijfers van deflatoren gegeven.

Kwaliteitsveranderingen

Veranderingen in waarden als gevolg van veranderingen in de kwaliteit moeten tot uitdrukking komen in de volume-index en niet in de prijsindex. De volume-index is het product van hoeveelheidsindex en kwaliteitsindex. Kwaliteitsveranderingen kunnen op twee manieren voorkomen: door veranderingen in de productmix en door veranderingen in de (fysieke) karakteristieken van producten. Aan de eis van het juist meten van een kwaliteitsverandering als gevolg van veranderingen in de productmix wordt beter voldaan

naarmate transacties meer homogeen zijn. Het aantal productgroepen in de aanbod- en gebruiktabellen (800) is aanzienlijk, kwaliteitsveranderingen worden dan ook vrij goed gemeten.

Voor het meten van kwaliteitsveranderingen van individuele producten is het noodzakelijk dat in de prijsstatistieken veranderingen in de waarde per eenheid worden gecorrigeerd voor veranderingen in de (fysieke) karakteristieken van goederen en diensten. In het algemeen voldoen de prijsstatistieken voor productie, internationale handel en consumptie door huishoudens aan die eis. Deze statistieken zijn de belangrijkste bron voor de deflatoren die worden gebruikt bij het samenstellen van aanbod- en gebruiktabellen in constante prijzen.

In gevallen waar geen prijsindexcijfers beschikbaar zijn worden hoeveelheidsindicatoren gebruikt bij het ramen van de productie in constante prijzen. Zo zijn voor de landbouw hoeveelheidsindicatoren beschikbaar voor vrij homogene producten op een laag aggregatieniveau. Voor sommige producten, die jaarlijks aan kwaliteitsveranderingen onderhevig zijn, zijn hoeveelheidsindexen gestandaardiseerd (bijvoorbeeld melk, suiker, aardappels).

11.3 Belangrijkste bronnen

De belangrijkste bronnen die worden gebruikt bij het bepalen van prijs- en volumemutaties van nationale rekeningengegevens zijn de statistieken van de producentenprijzen en consumentenprijzen. Voorbeelden van andere gebruikte gegevens zijn hoeveelheidsindicatoren, unit-value indices, prijs- en hoeveelheidsgegevens afkomstig van landbouwinstellingen en jaarverslagen van ondernemingen.

Producentenprijsindices

Een aanzienlijk deel van de prijsindexcijfers die worden gebruikt bij het bepalen van prijs- en volumemutaties van goederen is afkomstig van de statistiek van de producentenprijzen.

De statistiek producentenprijzen geeft prijsindices over afzet, verbruik, in- en uitvoer; onderscheiden per product en per activiteit. De dekking van het stelsel van de producentenprijzen beperkt zich tot nu toe vrijwel geheel tot de producten van producenten die hun hoofdactiviteit hebben in de delfstoffenwinning, de industrie en de productie en distributie van elektriciteit, aardgas en water.

Consumentenprijsindices

Consumentenprijsindices worden gebruikt bij het bepalen van prijs- en volumemutaties van de consumptie van huishoudens. Zij worden ook gebruikt als deflator voor de waarde van productie of intermediair verbruik in gevallen waarin geen producentenprijsindex beschikbaar is.

De consumentenprijsindex geeft de gemiddelde prijsontwikkeling weer van goederen en diensten die het gemiddelde huishouden in Nederland in een basisjaar heeft aangeschaft voor consumptie. Bij het vaststellen van prijs- en volume-ontwikkelingen in de nationale rekeningen wordt de index toegepast op het gedetailleerde niveau van 800 goederengroepen van de aanbod- en gebruiktabellen.

Andere bronnen

Andere gegevens die worden gebruikt bij het bepalen van prijs- en volumemutaties van nationale rekeningencijfers zijn: hoeveelheidsindicatoren, unit-value indices, prijs- en hoeveelheidsgegevens afkomstig van landbouwinstellingen en jaarverslagen van ondernemingen.

Voor enkele specifieke producten (bankdiensten, verzekeringsdiensten, onderwijs, passagiersvervoer per trein enz.) zijn geen geschikte prijsindices beschikbaar voor het bepalen van prijs- en volumemutaties van de productie maar wel (bijna) integrale en gedetailleerde hoeveelheidsgegevens. Zo wordt bij het passagiersvervoer het aantal passagierskilometers als indicator gebruikt.

De prijs- en volume-ontwikkelingen van de productie van bankdiensten worden voor zover beschikbaar bepaald met behulp van

hoeveelheidsindicatoren, bijvoorbeeld aantallen transacties. Er wordt ook gebruik gemaakt van uurloonindices.

De prijs- en volumemutaties van de productie van banken die betrekking heeft op het verbruik toegerekende bankdiensten (zie toelichting 2) worden bepaald met behulp van gedetailleerde hoeveelheidsindicatoren.

Bij het vaststellen van prijs- en volume-ontwikkelingen van diensten in verband met verzekering wordt gebruik gemaakt van hoeveelheidsindicatoren per onderdeel van het pakket diensten. Voorbeelden zijn het aantal polissen in beheer, het aantal nieuw afgesloten polissen, en dergelijke.

Het aantal leerlingen wordt als indicator gebruikt voor de productie van het basisonderwijs, het speciaal onderwijs en het beroepsonderwijs. Het aantal bevorderde leerlingen wordt als hoeveelheidsindicator gebruikt voor het voortgezet onderwijs en het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. Voor het hoger beroeps-onderwijs is de hoeveelheidsindicator eveneens het aantal leerlingen, doch met een aanpassing voor de verwachte studieduur tot aan het verkrijgen van het diploma.

De prijs- en volumemutaties van de productie van ziekenhuizen (inclusief medische specialisten) worden vastgesteld met behulp van hoeveelheidsindicatoren, waarvan de belangrijkste zijn het aantal patiënten ingedeeld naar diagnosegroep en leeftijdsklasse en het aantal bezoeken aan poliklinieken. Prijsindices afgeleid uit tariefinformatie worden gebruikt bij huisartsen, tandartsen, paramedische werkers, psychiatrische ziekenhuizen, verpleegtehuizen, verzorgingstehuizen en thuiszorg. Bij dagopvang voor kinderen en veterinaire diensten worden prijsindices toegepast. Verder wordt er ook, waar er geen toepasbare prijsinformatie is, gebruik gemaakt van uurloonindices.

In enkele gevallen worden unit-value indices gebruikt bij de deflering als gegevens over waarden en hoeveelheden beschikbaar zijn voor transacties van homogene producten (vooral bulkgoederen). Voorbeelden zijn de in- en uitvoer van bepaalde agrarische producten. Een ander voorbeeld is de productie van transportdiensten waar, naast de waarde van de productie, cijfers over tonkilometers beschikbaar zijn.

Unit-value indices worden ook gebruikt om de plausibiliteit te beoordelen van andere prijsindicatoren zoals de producentenprijsindices van uitvoer en invoer.

Bij specifieke agrarische producten wordt de waarde van de productie bepaald door een combinatie van prijs- en hoeveelheidsgegevens op een laag aggregatieniveau. De prijsinformatie wordt in veel gevallen geleverd door semi-overheidsinstellingen die zijn gerelateerd aan de agrarische sector, zoals het Landbouw Economisch Instituut en de Productschappen voor de tuinbouw, zuivelproducten, eieren, enz.

In enkele gevallen wordt prijs- en/of hoeveelheidsinformatie uit jaarverslagen van ondernemingen gebruikt voor het bepalen van prijs- en volumemutaties van de productie. Voorbeelden zijn telecommunicatiediensten en postdiensten.

Integratie

Hoewel het integratieproces niet een echte 'bron' van prijs- en hoeveelheidsindicatoren is, is dat proces van groot belang voor de kwaliteit van de ramingen. In de eerste plaats als consistentiecheck van bijvoorbeeld producenten- en consumentenprijsindices. Meer in het algemeen worden waarden, prijs- en volumemutaties gecontroleerd tijdens het simultane integratieproces in lopende en constante prijzen.

11.4 Toegevoegde waarde en componenten

De methode voor het defleren van de toegevoegde waarde tegen basisprijzen van een bedrijfsklasse hangt af van het karakter van de productie. De productie van goederen en diensten kan worden ingedeeld naar markt- en niet-marktproductie. Bovendien is het voor het defleren van belang om bij de niet-marktproductie onder-

scheid te maken tussen individuele goederen en diensten en collectieve diensten.

Marktproductie

De toegevoegde waarde in lopende prijzen van een bedrijfsklasse wordt geraamd als het verschil tussen de brutoproductie en het intermediair verbruik. Bij de ramingen in constante prijzen wordt dezelfde methode gebruikt. De toegevoegde waarde in constante prijzen wordt bepaald als het verschil tussen de waarde in constante prijzen van de bruto productie en het intermediair verbruik.

Niet-marktproductie: individuele goederen en diensten

Bij de niet-marktproductie van individuele goederen en diensten is de manier waarop de toegevoegde waarde in constante prijzen wordt bepaald, anders dan de methode die bij de ramingen in lopende prijzen wordt gebruikt. Het gesubsidieerd onderwijs is een voorbeeld van niet-marktproductie van individuele diensten.

De productie in lopende prijzen wordt geraamd als de som van intermediair verbruik, arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen. Dat betekent dat de toegevoegde waarde gelijk is aan de som van arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen.

De productie in constante prijzen wordt bepaald door de productie in $t-1$ te vermenigvuldigen met de volume-index van de productie. De toegevoegde waarde in constante prijzen wordt bepaald als het verschil tussen de gedefleerde bruto productie en het gedefleerde intermediair verbruik.

Voor de meerderheid van de productie van niet-markt individuele goederen en diensten zijn volume-indicatoren beschikbaar. Het belangrijkste voorbeeld is onderwijs. In andere gevallen wordt bij het bepalen van prijs- en volumemutaties dezelfde methode gebruikt als bij de collectieve diensten.

Niet-marktproductie: collectieve diensten

Bij bedrijfsklassen die hoofdzakelijk collectieve diensten produceren is er een overeenkomst in de manier waarop de ramingen van de toegevoegde waarde in lopende en in constante prijzen wordt bepaald. De productie van de overheid is een voorbeeld van niet-marktproductie van collectieve diensten

De productie in lopende prijzen wordt geraamd als de som van intermediair verbruik, arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen. Dat betekent dat de toegevoegde waarde in lopende prijzen gelijk is aan de som van arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen.

Er zijn geen geschikte hoeveelheidsindicatoren beschikbaar voor de raming van de volumeverandering van de productie van collectieve diensten. Daarom wordt de productie in constante prijzen berekend als de som van intermediair verbruik, arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen in constante prijzen. Dat betekent dat de toegevoegde waarde in constante prijzen gelijk is aan de som van arbeidskosten, niet-productgebonden belastingen op productie en afschrijvingen in constante prijzen.

De raming van de afschrijvingen in constante prijzen is een impliciet onderdeel van de raming in lopende prijzen. Als impliciete deflatoren worden de prijsindices van de binnenlandse aankopen per goed gebruikt, deze worden bepaald als het gewogen gemiddelde

van de producentenprijsindices van de binnenlandse verkopen en de invoer.

Beloning van werknemers

De beloning van werknemers maakt deel uit van de toegevoegde waarde. Ramingen van deze post in constante prijzen worden gebruikt bij economische analyses gebaseerd op aanbod- en gebruiktabelleten. De uitkomsten kunnen onder andere worden gebruikt bij de analyse van de arbeidsproductiviteit.

De beloning van werknemers bestaat uit twee delen: lonen en salarissen, zowel in geld als in natura, en sociale premies ten laste van werkgevers.

Bij de berekening van de lonen en salarissen in constante prijzen wordt de prijsverandering van de arbeidsinput waargenomen en wordt de volumeverandering afgeleid.

De volume-index van de sociale premies ten laste van werkgevers is dezelfde als die van de lonen en salarissen. De prijsindex wordt bepaald uit de waarde- en volume-index.

Bij de raming van de lonen en salarissen in constante prijzen wordt de volume-index van de lonen en salarissen in geld ingezet.

Productgebonden belastingen en subsidies

Productgebonden belastingen en subsidies beïnvloeden de *prijs* van een product en niet het *volume*. Dit betekent dat een voorwaarde voor het defleren is dat de resulterende volume-index van een goederen- of dienstentransactie inclusief en exclusief belasting dezelfde is. Dit betekent dat ook de volume-index van de belasting op een transactie dezelfde is als de volume-index van de transactie inclusief (of exclusief) belasting.

Bij de raming van de volume-index van een belasting of een subsidie wordt rekening gehouden met het deel van het aanbod of van de vraag dat wordt belast of gesubsidieerd. Zo wordt bijvoorbeeld een belasting alleen geheven op de binnenlandse consumptie van een product en niet op de uitvoer.

Niet-productgebonden belastingen en subsidies op productie

Bij het bepalen van prijs- en volumemutaties van niet-productgebonden belastingen en subsidies op productie wordt in veel gevallen gebruik gemaakt van volume-indicatoren.

11.5 Internationale vergelijkbaarheid

In internationale richtlijnen voor de nationale rekeningen zoals het System of National Accounts 1993 (SNA 1993) en het Europees systeem van rekeningen 1995 (ESR 1995) wordt relatief weinig aandacht besteed aan prijs- en volumemaatstaven.

Met de komst van het Groei- en stabiliteitspact is de vraag naar kwalitatief goede, internationaal vergelijkbare prijs- en volumegegevens toegenomen. Dit heeft er toe geleid dat het statistisch bureau van de Europese Unie (Eurostat) in 2001 het Handbook on price and volume measures in national accounts heeft gepubliceerd. Dit boek geeft een volledig overzicht van de vraagstukken over het meten van prijs- en volumeveranderingen, van algemene beginselen tot het vaststellen van prijs- en volumemutaties van individuele goederen en diensten. Het handboek is consistent met het ESR 1995.

Aanhangsels

1. De bedrijfsklassen in de uitgebreide aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen

SBI 1993	Omschrijving	SBI 1993	Omschrijving
01.11	Landbouw, bosbouw en visserij		Transportmiddelenindustrie
01.12	* Akkerbouw	34	* Auto-industrie
01.2	* Tuinbouw	35.1	* Scheepsbouw
01.3	* Veehouderij	35.2-3	* Rail- en vliegtuigbouw
01.4	* Overig landbouw	35.4-5	* Overige transportmiddelenindustrie
02+01.5	* Dienstverlening t.b.v. de landbouw		
05	* Bosbouw en jacht		Overige industrie
	* Visserij	20	* Houtindustrie
		26	* Bouwmaterialenindustrie
	Delfstoffenwinning	36.1	* Meubelindustrie
11	* Aardolie- en aardgaswinning	36.2-6	* Overige industrie n.e.g.
10+14	* Overige delfstoffenwinning	37	* Voorbereiding tot recycling
15-16	Voedings- en genotmiddelenindustrie		Energie- en waterleidingbedrijven
15.1	* Slachterijen en vleesverwerkende industrie	40.1	* Electriciteitsbedrijven
15.2	* Visverwerkende industrie	40 rest	* Gasdistributiebedrijven
15.3	* Groente- en fruitverwerkende industrie	41	* Waterleidingbedrijven
15.5	* Zuivelindustrie		
15.71	* Veevoederindustrie	45.2.1.1;	
15 rest	* Overige voedingsmiddelenindustrie	45.2.2+5	Burgerlijke en utiliteitsbouw
15.86	* Koffiebranderijen en theepakkerijen		
15.9	* Drankenindustrie		Grond-, water- en wegenbouw
16	* Tabaksverwerkende industrie	45.1	* Bouwrijp maken van terreinen
		45.2 rest	* GWW (overig)
		45.5	* Verhuur van bouwmachines
17	Textiel- en lederindustrie		
18	* Textielindustrie		Overige bouwnijverheid
19	* Kledingindustrie		* Bouwinstallatiebedrijven
	* Leer- en schoenindustrie	45.3	* Afwerken van gebouwen
		45.4	
21	Papierindustrie		Autohandel en –reparatie
21.1	* Pulp-, papier- en kartonindustrie	50	
21.2	* Papier- en kartonwarenindustrie	50.10.4;	
		50.30.3;	
22	Uitgeverijen en drukkerijen	50.40.2	* Detailhandel in auto's
22.1-2	* Uigeverijen en drukkerijen	50 rest	* Groothandel in auto's
22.3	* Reproductie van opgenomen media	50.2; 50.5	* Autoreparatie en benzinestations
23	Aardolie-industrie	51	Groothandel
	Chemische basisproductenindustrie	52	Detailhandel en reparatie
24.1.3	* Basischemie (anorganisch)		
24 rest	* Basischemie (overig)	55	Horeca
24.1.4	* Petrochemie		
24.1.5	* Mest- en stikstofindustrie	60	Vervoer over land
		60 rest	* Personenvervoer over de weg, railvervoer
24.2-6	Chemische eindproductenindustrie	60.2.4	* Goederenvervoer over de weg
		60.3	* Vervoer via pijpleidingen
25	Rubber- en kunststofindustrie		
		61	Vervoer over water
27	Basismetalaalindustrie	61.1	* Zeevaart
		61.2	* Binnenvaart
28	Metaalproductenindustrie		
		62	Vervoer door de lucht
29	Machine-industrie		
29.1-6	* Overige machine-industrie	63	Dienstverlening t.b.v. het vervoer
29.7	* Huishoudelijke apparatenindustrie	63.2.2	* Dienstverlening t.b.v. scheepvaart
		63.2.3	* Dienstverlening t.b.v. luchtvaart
		63.3	* Reisbureaus
30	Elektrotechnische industrie		
31	* Kantoormachine- en computerindustrie	63.1+4;	
32	* Overige elektrische apparatenindustrie	63.2.1	* Overige dienstverlening t.b.v. vervoer
33	* Audio- en video-apparatenindustrie		
	* Medische en optische apparatenindustrie	64	Post en telecommunicatie

SBI 1993	Omschrijving	SBI 1993	Omschrijving
65	Banken	75 rest	Overheidsbestuur en sociale verzekering
66	Verzekeringswezen en pensioenfondsen		* Algemeen bestuur, rijk
67	Financiële hulpactiviteiten		* Algemeen bestuur, gemeenten
			* Overig algemeen bestuur en sociale verzekering
70	Verhuur van en handel in onroerend goed	75.2.2	Defensie
	* Exploitatie van woningen	80.1-3	Gesubsidieerd onderwijs
	* Exploitatie van overige onroerende goederen	80.30.2	* Wetenschappelijk onderwijs
71	Verhuur van roerende goederen	80.1-2 (deel)	* Bijzonder onderwijs
		80.1-2 (deel)	* Overig gesubsidieerd onderwijs
		80.1-3 (rest)	
72	Computerservicebureaus e.d.	85	Gezondheids- en welzijnszorg
73	Speur- en ontwikkelingswerk	85.1-2	* Medische en veterinaire dienstverlening
		85.3	* Welzijnszorg
74.1	Juridische en economische dienstverlening	90	Milieudienstverlening
74.2	Architecten- en ingenieursbureaus	90 (deel)	* Milieudienstverlening door bedrijven
		90 (deel)	* Milieudienstverlening door de overheid
74.4	Reclamebureaus	92	Cultuur, sport, recreatie
74.5	Uitzendbureaus e.d.	92 rest	* Overige cultuur, sport en recreatie
		92.71	* Loterijen en kansspelen
	Zakelijke dienstverlening n.e.g.		
74.7.01	* Schoonmaakbedrijven gebouwen	95	Particuliere huishoudens met personeel
74 rest	* Overige zakelijke dienstverlening n.e.g.	80.4; 91; 93	Overige dienstverlening n.e.g.

De gegevens in het hoofdstuk Productie, verbruik en inkomensvorming en in de aanbod- en gebruiktabellen in het hoofdstuk Aanbod, gebruik en finale bestedingen van deze publicatie zijn sterk geaggregeerd. In dit aanhangsel worden voor de in dat hoofdstuk onderscheiden bedrijfsklassen de onderliggende groepen gegeven waarvoor, met de macrogegevens consistente, informatie in het kader van meer uitgebreide aanbod- en gebruiktabellen en input-outputtabellen beschikbaar is. De gedetailleerde tabellen zijn op aanvraag beschikbaar. Voor bestelinformatie zie het colofon.

De met een * gemarkeerde bedrijfsklassen zijn details die niet zijn vermeld in de tabellen van de hiervoor genoemde hoofdstukken.

2. De productgroepen in de uitgebreide aanbod- en gebruikstabellen

Regel G 0.1 G 0.2	Omschrijving	Regel G 0.1 G 0.2	Omschrijving
1	Akker- en tuinbouwproducten Granen Aardappelen Oliehoudende zaden en vruchten Ruwe en niet tot verbruik bereide tabak Overige akkerbouwproducten Groenten Bloemen en planten Fruit Overige gewassen	*	Voedingsmiddelen n.e.g. Mengvoeder (excl. honden- en kattenvoer en kunstkalvermelk). Bijproducten suikerindustrie Honden- en kattenvoer Bakkerijproducten Suiker Cacao- en chocolade Koffie en koffieproducten, thee en theeproducten Overige voedingsmiddelen
*	Veeteeltproducten Runderen Rauwe melk Varkens Overige dieren en dierlijke producten	*	Dranken Gedistilleerde dranken Wijn (incl. port, sherry e.d.) Bier en moutproducten Limonades; bron- en mineraalwaters en overige frisdranken
*	Diensten i.v.m. landbouw en veeteelt Hoveniersdiensten Agrarische diensten	7	Tabaksproducten
2	Bosbouwproducten Bosbouwproducten	8	Textiel Textiel garens en weefsels Overige textielwaren
3	Visserijproducten Verse vis en visproducten	9	Kleding
4	Aardolie en aardgas Exploratie Ruwe aardolie en aardgascondensaten Aardgas	10	Leder en lederwaren
5	Overige delfstoffen Steenkool en bruinkool Uraniumerts Overige ertsen Overige delfstoffen	11	Hout en houtproducten (excl. meubelen) Hout Houtproducten
6	Vis- en vleesproducten Vlees Bewerkte vis	12	Papier en papierwaren Papier en karton Sanitaire en huishoudelijke producten van papier Papier- en kartonwaren
*	Aardappel-, groente- en fruitproducten	13	Drukwerk en opgenomen media Boeken, brochures en dergelijk drukwerk Drukwerk voor bladen en tijdschriften Bladen (abonnementen) Bladen (advertenties) Cd's, floppy's, cassettes e.a. bespeelde informatiedragers Naslagwerken Bindwerk, grafische afwerking Zetten en stereotyperen Overig drukwerk
*	Oliën en vetten Margarine en halvarine Veekoeken Overige producten vet- en olie-industrie	14	Aardolieproducten e.d. Cokes van vaste brandstoffen en steenkoolderivaten Benzine voor zuigermotoren (excl. vliegtuigbenzine) Petroleum voor reactiemotoren (jetfuel) Gasolie en dieselolie Overige vloeibare brandstoffen Splijt- en kweekstoffen
*	Zuivelproducten Ondermelk Consumptiemelk Wei en melkpoeder Boter en boterolie Wei- en weiproducten Kaas Overige zuivelproducten	15	Chemische producten Anorganische chemische grondstoffen Organische chemische grondstoffen Kunstmeststoffen Kunstharsen Overige chemische grondstoffen Bestrijdingsmiddelen Verf en verfproducten Farmaceutische producten
*	Graan- en zetmeelproducten Rijst en graanproducten Producten zetmeelindustrie		

Regel	Omschrijving	Regel	Omschrijving
G 0.1		G 0.1	
G 0.2		G 0.2	
	Zeep, onderhouds- en verzorgingsmiddelen Overige chemische producten Kunstmatige of synthetische vezels en garens		Burgerlijke- en utiliteitsbouwwerken; onderhoud woningen Burgerlijke- en utiliteitsbouwwerken; nieuwbouw gebouwen
16	Rubber- en kunststofproducten Preservatieven Overige rubberproducten Kunststofproducten		Burgerlijke- en utiliteitsbouwwerken; onderhoud gebouwen Grond-, water- en wegenbouwkundige werken Installatiewerk nieuwbouw woningen Installatiewerk onderhoud woningen Installatiewerk nieuwbouw woningen Installatiewerk nieuwbouw gebouwen Installatiewerk onderhoud gebouwen Overige producten bouwnijverheid
17	Glas en bouwmaterialen Glas en glasproducten Keramische producten Cement, kalk, gips Betonwaren Overige bouwmaterialen	31	Reparatie van gebruiksgoederen (incl. auto's) Auto-, motor- en fietsreparatie Overige reparatie van gebruiksgoederen
18	Basismetalen Basismetalen (ferro) Basismetalen (non-ferro)	32	Horeca Drankverstrekking (cafés, e.d.) Maaltijd- en logiesverstrekking
19	Metaalproducten Constructiewerk Overige metaalproducten	33	Vervoer Spoorwegdiensten; personenvervoer Spoorwegdiensten; goederenvervoer Overig personenvervoer over land Overig wegvervoer Vervoer via pijpleidingen Diensten zeevaart Binnenvaart; passagiersvervoer Overig vervoer door de binnenvaart Diensten luchtvaart Diensten luchtvaart verwante bedrijven (luchthavens) Reisorganisatie en reisbemiddeling Diensten overige hulpbedrijven vervoer
20	Machines en apparaten n.e.g. Machines Reparatie en onderhoud van overige machines Wapens en munitie Huishoudelijke apparaten	34	Post en telecommunicatie Post- en koeriersdiensten Telecommunicatiediensten
21	Kantoorapparaten en computers	35	Bankdiensten Bankdiensten Toegerekende bankdiensten
22	Elektrische machines n.e.g.	*	Verzekeringdiensten
23	Audio-, video- en telecommunicatieapparaten	*	Financiële hulpdiensten
24	Medische, precisie en optische apparaten Medische instrumenten Precisie- en optische apparaten	36	Verhuur van en handel in onroerend goed Diensten van makelaars en architecten Woningdiensten Verhuur/huur bedrijfsgebouwen en –terreinen
25	Auto's Personenauto's Overige wegtransportmiddelen Onderdelen voor wegtransportmiddelen	37	Verhuur van roerende goederen
26	Overige transportmiddelen Zeeschepen Overige schepen; reparatie, onderdelen voor schepen Rollend en ander materieel voor spoor- en tramwegen; reparatie en onderdelen Vliegtuigen Reparatie en onderhoud van vliegtuigen Motor- en bromfietsen en fietsen en onderdelen Invalidewagens en onderdelen Overige transportmiddelen	38	Zakelijke diensten Computer servicediensten Diensten van research- e.d. wetenschappelijke instellingen Diensten van top- en hulporganen Diensten van uitzendbedrijven van arbeidskrachten Overige zakelijke diensten
27	Meubelen en overige industriële producten Meubelen Overige industriële producten n.e.g. Recycling en afval	39	Openbaar bestuur, defensie en sociale verzekering Collectieve diensten Onderlinge leveringen van de overheid Extraterritoriale organisaties
28	Elektriciteit		
*	Gas		
29	Water		
30	Producten van de bouwnijverheid Burgerlijke- en utiliteitsbouwwerken; nieuwbouw woningen		

Regel	Omschrijving	Regel	Omschrijving
G 0.1		G 0.1	
G 0.2		G 0.2	
40	Onderwijs Openbaar en bijzonder gesubsidieerd onderwijs Auto- en motorrijlessen Overig particulier onderwijs		Film- en theaterorganisaties; zelfstandige kunstenaars Bioscopen Radio en televisie verenigingen, studio's e.d. Persagentschappen Bibliotheken, musea en cultuurbehoud
41	Medische en maatschappelijke diensten Medische diensten Veterinaire diensten Maatschappelijke dienstverlening		Sportorganisaties sportclubs Gokwezen Recreatiecentra en overige recreatieve diensten Wasserijen, chemische reiniging en ververijen; diensten van kappersbedrijven en schoonheidsinstituten
42	Diensten n.e.g. Milieudiensten Diensten van sociale organisaties		Overige persoonlijke dienstverlening Huishoudelijke diensten (in loondienst)

De aanbod- en gebruiktabel in het hoofdstuk Aanbod, gebruik en finale bestedingen zijn sterk geaggregeerd. In dit aanhangsel worden per productgroep de onderliggende goederen- en dienstencategorieën gegeven, waarvoor informatie beschikbaar is die consistent is met de macrogegevens. De gedetailleerde tabellen zijn op aanvraag beschikbaar.

De met een * gemarkeerde productgroepen zijn in de aanbod- en gebruiktabellen niet, maar in de andere tabellen van het genoemde hoofdstuk wel afzonderlijk vermeld.

3. Papers en internationale publicaties

Dit aanhangsel bevat drie lijsten. Ze bevatten een aantal nota's die betrekking hebben op theoretische of statistische problemen op het gebied van de nationale rekeningen, of op analyses op basis van nationale rekeningengegevens.

De Occasional papers (lijst A) zijn Engelstalig. Ze zijn vooral bedoeld voor gespecialiseerde gebruikers van de nationale rekeningen. De Occasional papers kosten EUR 9,08 per stuk.

Methoden en onderzoek (lijst B) is een Nederlandstalige serie, gericht op een brede groep gebruikers van de nationale rekeningen.

A. Occasional papers

- NA-01 Eck, R. van, Gorter, C.N. and Tuinen, H.K. van, 1983, Flexibility in the system of National Accounts.
- NA-02 Broesterhuizen, G.A.A.M., 1983, The unobserved economy and the National Accounts in the Netherlands, a sensitivity analysis.
- NA-03 Eck, R. van, 1985, Secondary activities and the National Accounts: Aspects of the Dutch measurement practice and its effects on the unofficial economy.
- NA-04 Al, P.G. and Broesterhuizen, G.A.A.M., 1985, Comparability of input-output tables in time.
- NA-05 Al, P.G., Balk, B.M., Boer S. de and Bakker, G.P. den, 1985, The use of chain indices for deflating the National Accounts.
- NA-06 Bochove, C.A. van and Tuinen, H.K. van, 1985, Revision of the system of National Accounts: the case for flexibility.
- NA-07 Bos, C. van den, 1985, Integration of input-output tables and sector accounts; a possible solution.
- NA-08 Bochove, C.A. van, 1985, A note on Dutch National Accounting data 1900-1984.
- NA-09 Bochove, C.A. van and Bloem, A.M., 1985, The structure of the next SNA: review of the basic options.
- NA-10 Al, P.G., 1985, Dual sectoring in National Accounts.
- NA-11 Harthoorn, R., 1985, Backward and forward linkages with an application to the Dutch agro-industrial complex.
- NA-12 Harthoorn, R., 1986, Production chains.
- NA-13 Boer, S. de and Broesterhuizen, G.A.A.M., 1986, The simultaneous compilation of current price and deflated input-output tables.
- NA-14 Al, P.G. and Bochove, C.A. van, 1986, A proposal for the synoptic structure of the next SNA.
- NA-15 Eck, R. van and Kazemier, B., 1986, Features of the hidden economy in the Netherlands.
- NA-16 Bochove, C.A. van, 1987, Uncovering hidden income distributions: the Dutch approach.
- NA-17 Bochove, C.A. van and Huitker, T.A., 1987, Main national accounting series 1900-1986.
- NA-18 Bakker, G.P. den, Huitker, T.A. and Bochove, C.A. van, 1987, The Dutch economy, 1921-1939 and 1969-1985. A comparison based on revised macro-economic data for the interwar period.
- NA-19 Bochove, C.A. van and Sorge, W. van, 1987, Constant wealth national income: accounting for war damage with an application to the Netherlands, 1940-1945.
- NA-20 Bochove, C.A. van, 1987, The micro-meso-macro linkage for business in an SNA-compatible system of economic statistics.

De afzonderlijke delen kosten EUR 5,67 per stuk.

Lijst C bevat enkele belangrijke publicaties van internationale organisaties met vergelijkbare cijfers van andere landen. Deze lijst bevat ook de internationale richtlijnen op het gebied van nationale rekeningen en enkele internationale tijdschriften. De bibliotheken van het CBS beschikken daarnaast over een groot aantal publicaties met gedetailleerde nationale rekeninginformatie van andere landen.

Zie het colofon voor in de publicatie voor bestelinformatie.

- NA-21 Bloem, A.M., 1987, Micro-macro link for government.
- NA-22 Harthoorn, R., 1987, Some extensions of the static open Leontief model.
- NA-23 Laan, P. van der, 1987, Compilation of household sector accounts in the Netherlands National Accounts.
- NA-24 Harthoorn, R. and Dalen, J. van, 1987, On the adjustment of tables with Lagrange multipliers.
- NA-25 Janssen, R.J.A. and Algera, S.B., 1988, The methodology of the Dutch system of quarterly accounts.
- NA-26 Gorter, C.N., 1988, Imputations and re-routeings in the National Accounts.
- NA-27 Bos, F., 1988, Registration of trade in services and market valuation of imports and exports in the National Accounts.
- NA-28 Bos, C. van den, 1988, The institutional sector classification.
- NA-29 Bloem, A.M., 1989, The concept of (transactor-)units in the National Accounts and in the basic system of economic statistics.
- NA-30 Bloem, A.M. and Vet, B. de, 1989, Regional income concepts.
- NA-31 Oudeken, F. and Zijlmans, G., 1989, The use of tendency surveys in extrapolating National Accounts.
- NA-32 Gorter, C.N. and Laan, P. van der, 1989, An economic core system and the socio-economic accounts module for the Netherlands.
- NA-33 Bos, F., 1989, A systems view on concepts of income in the National Accounts.
- NA-34 Keuning, S.J., 1990, How to treat borrowing and leasing in the next SNA.
- NA-35 Gorter, C.N. and others, 1990, A summary description of sources and methods used in compiling the final estimates of Dutch National Income 1986.
- NA-36 Bloem, A.M., Boer, S. de and Wind, P., 1993, The registration of processing in make and use tables and input-output tables.
- NA-37 Keuning, S.J., 1990, A proposal for a SAM which fits into the next System of National Accounts.
- NA-38 Bos, F., 1990, Net versus gross National Income.
- NA-39 Kazemier, B., 1990, Concealed interest income of households in the Netherlands; 1977, 1979 and 1981.
- NA-40 Bakker, G.P. den and Gijt, J. de, 1990, Who came off worst: Structural change of Dutch value added and employment during the interwar period.
- NA-41 Kazemier, B. and Eck, R. van, 1990, The supply of hidden labour in the Netherlands: a model.

- NA-42 Keuning, S.J., 1990, Benefits from productivity growth and the distribution of income.
- NA-43 Keuning, S.J., 1991, Valuation principles in supply and use tables and in the sectoral accounts.
- NA-44 Bakker, G.P. den, 1991, The choice of index number formulae and weights in the National accounts. A sensitivity analysis based on macro-economic data for the interwar period.
- NA-45 Kazemier, B., 1991, Volume measurement of government output in the Netherlands; some alternatives.
- NA-46 Boo, A.J. de, Bosch, P.R., Gorter, C.N. and Keuning, S.J., 1991, An environmental module and the complete system of National accounts.
- NA-47 Bos, F., 1992, Deregulation and economic statistics: Europe 1992.
- NA-48 Bos, F., 1992, The history of national accounting.
- NA-49 Reininga, T., Zijlmans, G., and Janssen, R., 1992, Quality assessment of macroeconomic figures: The Dutch Quarterly Flash.
- NA-50 Reininga, T. and Zijlmans, G., 1992, Quality improvement of the Dutch Quarterly Flash: a time series analysis of some service industries.
- NA-51 Bos, F., Hollanders, H. and Keuning, S.J., 1992, A research and development module supplementing the National accounts.
- NA-52 Kazemier, B. and Exel, J., 1992, The allocation of time in the Netherlands in the context of the SNA: a module.
- NA-53 Keuning, S.J., 1992, National accounts and the environment: the case for a system's approach.
- NA-54 Vet, B. de, 1992, How to treat multi-regional units and the extra-territorial region in the Regional accounts.
- NA-55 Bakker, G.P. den, Gijt, J. de and Keuning, S.J., 1992, A historical Social Accounting Matrix for the Netherlands (1938).
- NA-56 Bakker, G.P. den, 1992, Origin and development of the Dutch National accounts.
- NA-57 Bos, F., 1992, Compiling Dutch Gross national product (GNP); summary report on the final estimates after revision in 1992.
- NA-57 Bos, F. and Gorter, C. (editors), 1993, extended Compiling Dutch Gross national product (GNP); full report on the final estimates after revision in 1992. Note: For this extended paper, EUR 11,34 is charged.
- NA-58 Bos, C. van den and Al, P.G., 1994, The 1987 Revision of the Netherlands' National Accounts.
- NA-59 Keuning, S.J. and Gijt, J. de, 1993, A National Accounting Matrix for the Netherlands.
- NA-60 Haan, M. de, Keuning, S.J. and Bosch, P., 1993, Integrated indicators in a National Accounting Matrix including environmental accounts (NAMEA); an application to the Netherlands.
- NA-61 Bos, F., 1993, Standard national accounting concepts, economic theory and data compilation issues; on constancy and change in the United Nations-Manuals on national accounting (1947, 1953, 1968 and 1993).
- NA-62 Pauli, P. and Stokrom, N. van, 1994, Revision of the 1987 Dutch agricultural accounts.
- NA-63 Bos, F., 1993, Implementing the revised SNA in the Dutch National accounts.
- NA-64 Baris, W., 1993, Damage and insurance compensations in the SNA, the business accounts and the Dutch National accounts.
- NA-65 Leeuwen, G. van, Hoeven, H. van der and Zijlmans, G., 1994, Analyzing economic growth: a description of the basic data available for the Netherlands and an application.
- NA-66 Streppel, I.B.M. and Tongeren, T.A. van, 1994, Comparability of the sector General Government in the National Accounts, a case study for the Netherlands and Germany.
- NA-67 Boer, B. de, Haan, M. de and Voogt, M., 1994, What would Net Domestic Product have been in an environmentally sustainable economy?
- NA-68 Timmerman, J.G. and Ven, P.J.M. van de, 1994, A Social Accounting Matrix for the Netherlands, concepts and results.
- NA-69 Cörvers, F. and Reininga, T., 1996, Analysing relative factor inputs of Dutch exports: An application of the 1991 Social Accounting Matrix for the Netherlands.
- NA-70 Keuning, S.J., 1994, SESAME for the evaluation of economic development and social change.
- NA-71 Bakker, G.P. den, Gijt, J. de and Rooijen, R.A.M. van, 1994, New revision policies for the Dutch National Accounts.
- NA-72 Bakker, G.P. den and Gijt, J. de, 1994, Labour force data in a National Accounting framework.
- NA-73 Keuning, S.J., 1994, Integrated estimates of productivity and terms-of-trade changes from a Social Accounting Matrix at constant prices.
- NA-74 Haan, M. de and Keuning, S.J., 1994, Taking the environment into account: The Netherlands NAMEA's for 1989, 1990 and 1991.
- NA-75 Bos, F., 1995, Economic theory and national accounting.
- NA-76 Keuning, S.J. and Timmerman J.G., 1995, An information-system for economic, environmental and social statistics.
- NA-77 Konijn, P.J.A., Boer, S. de and Dalen, J. van, 1995, Material flows, energy use and the structure of the economy.
- NA-78 Reininga, T.K. and Kazemier, B., 1996, Calendar effects on quarterly GDP-growth rates.
- NA-79 Keuning, S.J., 1996, The NAMEA experience. An interim evaluation of the Netherlands' integrated accounts and indicators for the environment and the economy.
- NA-80 Keuning, S.J. and Haan, M. de, 1996, What's in a NAMEA? Recent results of the NAMEA-approach to environmental accounting
- NA-81 Pommée, M. and Baris, W., 1996, Balance sheet valuation: produced intangible assets and non-produced assets.
- NA-82 Leunis, W.P. and Timmerman J.G., 1996, Micro-meso-macro linkage for labour in The Netherlands.
- NA-83 Keuning, S.J., 1996, The interaction between national accounts and socio-economic policy.
- NA-84 Bos, F., 1996, The future of the national accounts.
- NA-85 Keuning, S.J. and Reininga, T., 1997, Accounting for the use of financial capital as an input in production; with an application to multi-factor productivity change estimation.
- NA-86 Kazemier, B., 1997, Volume measurement of government output; the Dutch practice since revision 1987.
- NA-87 Boer, S. de, Dalen, J. van and Verbiest, P., 1997, Chain indices in the national accounts: the Dutch Experience.
- NA-88 Pommée, M., 1998, Measurement and valuation of gas and oil reserves in the Netherlands.

- NA-89 Jacobs, J., Sturm, J.-E. and Groote, P., 1999, Data constructors and data users can co-operate: an illustrative case study.
- NA-90 Kazemier, B., Keuning, S. and Ven, P. v.d., 1999, Measuring well-being with an integrated system of economic and social accounts: an application of the SESAME approach to the Netherlands.
- NA-91 Buiten, G., J. van den Hof and P. van de Ven, 1999, Revision Dutch National Accounts: first results and backgrounds.
- NA-92 Takema, T., 2000, Supply and use tables in current and constant prices for The Netherlands: an experience of fifteen years.
- NA-93 Leunis, W.P., 2000, Linking Social and Economic Statistics through the 1995 revision of National Accounts and Labour Accounts.

B. Methoden en Onderzoek

- M&O.01 Haan, M. de en Keuning, S.J., 1994, Een uitbreiding van de Nationale Rekeningen met een systeem van Milieurekeningen.
- M&O.02 Burger-Bronkhorst, J.C. en Nijmeijer, H.J., 1994, Wonen in macro-economisch perspectief; het aspect wonen in de Nationale Rekeningen en in de Regionale economische jaarcijfers.
- M&O.03 Hiemstra, L.B., 1995, Bedrijven van natuurlijke personen in de Nationale Rekeningen.
- M&O.04 Pauli, P. (red.), 1996, Landbouw en de Nederlandse economie.
- M&O.05 Boer, S. de, 1997, Volume- en prijsveranderingen in de nationale rekeningen.
- M&O.06 Tongeren, T.A. van en Ven, P.J.M. van de, 1997, De nationale balans en de overheidsbalans; resultaten van een proefinvulling.
- M&O.07 Verbiest, P., 1997, De kapitaalgoederenvoorraad in Nederland.
- M&O.08 Ramaker, J.A. en Wouters, J., 1997, Financiële sectorbalansen; een proefinvulling voor 1991.
- M&O.09 Pommée, M. en Dalen, J. van, 1997, Een input-outputtabel naar grootteklasse van de Nederlandse economie voor 1992; kleine, middelgrote en grote bedrijven.
- M&O.10 Tienstra, M., 1998, De vennootschapsbelasting module.
- M&O.11 Lith, E. van, 1999, De raming van diensten uit eigenwoningbezit.
- M&O.12 Bui van, H., en Buiten, G., 1999, A provisional time series of 1977-1994 Quarterly National Accounts data linking up with the 1995-1999 ESA 1995 figures: methods and results.
- M&O.13 Berg, A.T. van den, 2000, Kennis; uitgaven, productie en groei: een proefinvulling van de kennis-module.
- M&O.14 Tongeren, D. van, 2000, De afbakening van de sector Overheid; Het onderscheid tussen markt en overige niet-markt productie.
- M&O.15 Arts, P., 2002, Revisie regionale gegevens 1987-1994.

C. Internationale publicaties

C.1. Internationale gegevens

Internationale nationale rekeningencijfers kunnen worden gevonden op de internet pagina's van internationale instellingen zoals het statistisch bureau van de Europese Unie (Eurostat), de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF):

- Eurostat: www.europa.eu.int/comm/eurostat;
- OESO: www.oecd.org;
- IMF: www.imf.org.

C.2. Internationale richtlijnen

Eurostat (Statistisch bureau van de EU), 1996, Europees systeem van rekeningen ESR 1995, Bureau voor officiële publicaties der Europese gemeenschappen, Luxemburg.

International Monetary Fund, 1993, Balance of Payments Manual, fifth edition. IMF, Washington D.C.

Commission of the European Communities, International Monetary Fund, Organization for Economic Co-operation and Development, United Nations, World Bank, 1993, System of National Accounts 1993. Brussels/Luxemburg, New York, Paris, Washington D.C.

C.3. Internationale tijdschriften

Review of Income and Wealth. Statistical Journal of the United Nations ECE.

4. Additionele gegevens

Aanhangsel 4 bevat een lijst van beschikbare, maar niet gepubliceerde nationale rekeningencijfers. Zij geven veelal een nadere detaillering van elders in deze publicatie voorkomende gegevens. Zij dienen met de nodige voorzichtigheid te worden gehanteerd. De gegevens die met een * zijn aangeduid hebben een tentatief

karakter en mogen niet voor publicatiedoeleinden worden gebruikt zonder uitdrukkelijke toestemming van het CBS.

De gegevens kunnen worden aangevraagd bij het CBS. Zie het colofon voor nadere informatie. Ze worden alleen schriftelijk verstrekt. Kosten worden in rekening gebracht.

Additionele gegevens

Onderwerp	Aard gegevens	Periode
Belastingen op productie en invoer naar soort en bedrijfspgroep	lp	1995-2003
Bestedingscategorieën ingedeeld naar BTW-tariefgroepen*	lp	1995-2001
Binnenlands product		
a. (bruto, factorkosten) naar sectoren en bedrijfsklassen (gedetailleerde tabel)*	vm	1995-2003
b. (bruto, marktprijzen) gespecificeerd naar bedrijfsklassen en overheid*	vi	1995-2003
Bouwnijverheid, specificatie van de productie	lp, cp	1995-2003
Consumptieve bestedingen van huishoudens		
a. per bestedingscategorie naar bedrijfsklasse van herkomst tegen kleinhandelswaarde*	lp	1995-2003
b. per verbruiksfunctie naar bedrijfsklasse van herkomst tegen kleinhandelswaarde*	lp	1995-2003
c. naar goederen- en dienstencategorieën (gedetailleerde tabel)	cp	1995-2003
Uitgebreide input-outputtabel, afzetverdeling volgens een alternatieve registratie en enkele aanvullende gegevens	lp	1995-2003
Investerings in vaste activa, bruto		
a. totaal, type van activa naar bedrijfsklasse van bestemming (eigendoms criterium)	lp, cp	1995-2002
b. totaal, type van activa naar bedrijfsklasse van bestemming (gebruikers criterium)	lp	1995-2002
c. totaal, type van activa naar bedrijfsklasse van herkomst	lp, cp	1995-2002
Invoer van goederen en diensten afzonderlijk, naar bedrijfsklasse, I/O-niveau	lp	1995-2003
NAMEA, rekeningen en indicatoren voor economie en milieu	lp	1986-2001
Overheid		
a. deflatoren	pi	1995-2003
- beloning van werknemers		
- netto materiële uitgaven		
b. productie, intermediair verbruik, belastingen op productie en invoer, subsidies, lonen, sociale premies t.l.v. werkgevers, afschrijvingen en exploitatie-overschot naar subsectoren	lp	1995-2003
Premies sociale verzekering en pensioenverzekering van huishoudens gespecificeerd naar werknemers, zelfstandigen en overigen	lp	1995-2003
Primaire inkomenstransacties en kapitaal-transacties naar herkomst en bestemming	lp	1995-2003

Onderwerp	Aard gegevens	Periode
Social Accounting Matrix, geïntegreerd datasysteem gebaseerd op nationale rekeningen uitgebreid met gegevens over inkomen, bestedingen en besparingen verdeeld naar huishoudentypen	lp	1990-2001
Uitkeringen sociale zekerheid naar functie per wet of wettelijke regeling	lp	1995-2003
Uitvoer van goederen en diensten (afzonderlijk) naar bedrijfsklasse, I/O-niveau, gespecificeerd naar waarde af-producent en handels- en vervoersmarges	lp	1995-2003

De met een * aangegeven gegevens mogen niet voor publicatiedoeleinden worden gebruikt zonder uitdrukkelijke toestemming van het CBS.

Gebruikte afkortingen:

lp = lopende prijzen
cp = constante prijzen
pi = prijsindex
vi = volume-index
vm = volumemutaties

5. Internationale gegevens

5.1 Inleiding

Nationale rekeningengegevens worden gepubliceerd in de papieren publicaties Nationale rekeningen en National accounts of the Netherlands en op de CBS-site (StatLine) op internet (<http://www.cbs.nl>).

Nationale rekeningengegevens worden gebruikt door een groot aantal internationale instellingen. Voorbeelden van deze instellingen zijn het Statistisch Bureau van de Europese Unie (Eurostat), de Organisatie voor Economische samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Verenigde Naties (VN), het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Europese Centrale Bank (ECB) en het Internationaal Labour Office (ILO).

Nederland is op grond van internationale regelgeving verplicht om nauwkeurig omschreven gegevens op vastgelegde tijdstippen aan internationale instellingen te leveren. De belangrijkste levering betreft die aan Eurostat; deze instelling draagt ook zorg voor een verdere doorlevering aan instellingen als de OESO, de VN en de ECB. Tevens berekenen zij de totalen voor de Europese Unie (EU) en de Economische en Monetaire Unie (EMU). Daarbij gaan detailleringen soms verder dan in het 'reguliere' publicatieschema van de Nationale rekeningen.

5.2 Eurostat

Nederland is op grond van regelgeving van de Europese Unie verplicht om Nationale rekeningengegevens aan Eurostat op te leveren. Er is sprake van juridische verplichtingen.

Verordening (EG) Nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europese systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap schrijft gedetailleerd voor welke gegevens op welk tijdstip aan Eurostat moeten worden opgeleverd. Deze verordening is gepubliceerd in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen, Nr. L 310/1, 30 november 1996.

In de toekomst worden de verplichte opleveringen aan Eurostat verder uitgebreid. Zo moeten in 2005 volledige kwartaalrekeningen van de overheid, inclusief de financiële rekeningen, beschikbaar zijn.

5.3 Administratief gebruik van Nationale rekeningen-gegevens

Veel internationale verdragen en internationale richtlijnen bevatten verwijzingen naar of gegevens uit de Nationale rekeningen. De internationale betekenis en het administratieve gebruik van gegevens uit de Nationale rekeningen nemen sterk toe.

Zowel de BTW-bijdrage als de BNI-bijdrage van Nederland aan de Europese Unie wordt gebaseerd op de nationale rekeningen. Ook aan de inkomstenkant van Nederland spelen de nationale rekeningen een belangrijke rol. De verdeling van het BBP over regio's, zoals deze kunnen worden afgeleid uit de Regionale (Nationale) Rekeningen bepalen mede de hoogte van de bijdragen die Nederland ontvangt uit de structuurfondsen. Kortom, de netto financiële

positie van Nederland ten opzichte van de EU wordt grotendeels bepaald door gegevens uit de nationale rekeningen.

Door het toegenomen belang van het BNI is het steeds belangrijker geworden dat alle lidstaten statistische begrippen op precies dezelfde manier toepassen. Daarom zijn afspraken gemaakt over het opstellen van onderling vergelijkbare 'geharmoniseerde' cijfers.

Onder auspiciën van Eurostat is een BNI-beheerscomité opgericht dat als taak heeft toe te zien op de kwaliteit van de BNI-ramingen van de lidstaten. Het comité controleert in hoeverre de voorschriften worden nageleefd. Controles vinden ook plaats door de Europese Rekenkamer. De kwaliteit en internationale vergelijkbaarheid van de Nationale rekeningen wordt door een en ander gunstig beïnvloed.

Bij de eisen voor toetreding tot de EMU (*Verdrag van Maastricht*) en in het stabiliteitspact (*Verdrag van Amsterdam*) spelen overheidsschuld en overheidstekort als percentage van het BBP een wezenlijke rol. Ook een eventuele boete bij het niet nakomen van de verplichtingen in het stabiliteitspact en de eventuele verzachtende omstandigheden (economische depressie) zijn gerelateerd aan de nationale rekeningen.

5.4 Internationale classificaties

De begrippen en classificaties in de Nationale rekeningen zijn wereldwijd gestandaardiseerd en vastgelegd in internationale richtlijnen (SNA 1993 en ESR 1995). Dit is van essentieel belang voor internationale vergelijkbaarheid.

In het algemeen worden in de Nederlandse Nationale rekeningen de internationale classificaties van het ESR 1995 gevolgd. In een aantal gevallen is de classificatie aangepast aan de specifieke Nederlandse situatie.

In het ESR 1995 worden de volgende classificaties onderscheiden:

- Bedrijfstakken (NACE Rev. 1);
- Producten (CPA);
- Institutionele sectoren;
- Transacties en rekeningen;
- Individuele verbruiksfuncties en overheidsfuncties.

Door het CBS worden alle economische activiteiten ingedeeld volgens de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 1993. Deze indeling is gebaseerd op de Europese Nomenclature Générale des Activités Economiques dans les Communautés Européennes (NACE). De SBI 1993 sluit op 4-digit niveau aan op de NACE. Op de vijfde digit zijn specifieke toevoegingen opgenomen voor de Nederlandse situatie.

De bedrijfsklasse-indeling in het hoofdstuk Productie, verbruik en inkomensvorming, bedrijfstakken en -klassen wijkt op sommige punten af van de bedrijfsklasse-indeling die in het ESR 1995 wordt aangehouden. De relatie tussen de indeling van de Nationale rekeningen en die van het ESR 1995 (A60-indeling) wordt gegeven in tabel 1. De ESR 1995-indelingen A3, A6, A17 en A31 zijn aggregaten van de A60-indeling.

Tabel 1. Relatie tussen de bedrijfsklasse-indelingen van de Nationale rekeningen en het ESR 1995

Nationale rekeningen Hoofdstuk Productie, verbruik en inkomens- vorming, bedrijfstakken en -klassen	ESR 1995, A60	Code NACE Rev. 1		
Landbouw, bosbouw en visserij	Landbouw, jacht en diensten in verband met deze activiteiten	01		
	Bosbouw en diensten in verband met de bosbouw	02		
	Visserij en het kweken van vis en van schaal- en schelpdieren; diensten in verband met de visserij	05		
Delfstoffenwinning	Winning van steenkool, bruinkool en turf	10		
	Winning van aardolie en aardgas; diensten in verband met de aardolie- en aardgaswinning	11		
	Winning van uranium- en thoriumerts	12		
	Winning van metaalerts	13		
	Overige winning van delfstoffen	14		
Industrie	Voedings- en genotmiddelenindustrie	Vervaardiging van voedingsmiddelen en dranken	15	
		Vervaardiging van tabaksproducten	16	
	Textiel- en lederindustrie	Vervaardiging van textiel	17	
		Vervaardiging van kleding; bereiden en verven van bont	18	
		Looien en bewerken van leer; vervaardiging van koffers, tassen, zadel- en tuigmakerswerk en schoeisel	19	
	Papierindustrie	Vervaardiging van pulp, papier en papierwaren	21	
	Uitgeverijen en drukkerijen	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie van opgenomen media	22	
	Aardolie-industrie	Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen	23	
	Chemische basisproductenindustrie	Vervaardiging van chemische producten	24	
	Chemische eindproductenindustrie			
	Rubber- en kunststofindustrie	Vervaardiging van producten van rubber of kunststof	25	
	Basismetaalindustrie	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	27	
	Metaalproductenindustrie	Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	28	
	Machine-industrie	Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	29	
		Vervaardiging van kantoormachines en computers	30	
		Vervaardiging van elektrische machines en apparaten, n.e.g.	31	
		Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	32	
	Elektrotechnische industrie	Vervaardiging van medische apparatuur en instrumenten, van precisie- en optische instrumenten en van uurwerken	33	
		Transportmiddelenindustrie	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	34
			Vervaardiging van overige transportmiddelen	35
Overige industrie	Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout en van kurk, exclusief meubelen; vervaardiging van artikelen van riet en van vlechtwerk	20		
	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	26		
	Vervaardiging van meubelen; overige industrie	36		
	Recycling	37		
Energie- en waterleidingbedrijven	Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en warm water	40		
	Winning, zuivering en distributie van water	41		
Bouwnijverheid	Bouwnijverheid	45		
		45		
		45		

Nationale rekeningen Hoofdstuk Productie, verbruik en inkomens- vorming, bedrijfstakken en -klassen	ESR 1995, A60	Code NACE Rev. 1
Handel, horeca en reparatie		
Autohandel en -reparatie	Verkoop, onderhoud en reparatie van auto's en motorrijwielen; kleinhandel in motorbrandstoffen	50
Groothandel	Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in auto's en motorrijwielen	51
Detailhandel en reparatie	Kleinhandel, met uitzondering van de kleinhandel in auto's en motorrijwielen; reparatie van consumentenartikelen	52
Horeca	Hotels en restaurants	55
Vervoer, opslag en communicatie		
Vervoer over land	Vervoer te land; vervoer via pijpleidingen	60
Vervoer over water	Vervoer over water	61
Vervoer door de lucht	Luchtvaart	62
Dienstverlening t.b.v. vervoer	Vervoerondersteunende activiteiten; reisbureaus	63
Post en telecommunicatie	Post en telecommunicatie	64
Financiële en zakelijke dienstverlening		
Banken	Financiële instellingen, exclusief het verzekeringswezen en pensioenfondsen	65
Verzekeringswezen en pensioenfondsen	Verzekeringswezen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen	66
Financiële hulpactiviteiten	Ondersteunende activiteiten in verband met financiële instellingen	67
Verhuur van en handel in onroerend goed	Exploitatie van en handel in onroerend goed	70
Verhuur van roerende goederen	Verhuur van machines en werktuigen zonder bedieningspersoneel en van overige roerende goederen	71
Computerservicebureaus e.d.	Activiteiten in verband met computers	72
Speur- en ontwikkelingswerk	Speur- en ontwikkelingswerk	73
Juridische en economische dienstverlening	Overige zakelijke dienstverlening	74
Architecten- en ingenieursbureaus	Overige zakelijke dienstverlening	74
Reclamebureaus	Overige zakelijke dienstverlening	74
Uitzendbureaus e.d.	Overige zakelijke dienstverlening	74
Zakelijke dienstverlening n.e.g.	Overige zakelijke dienstverlening	74
Overheid		
Overheidsbestuur en sociale verzekering	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	75
Defensie	Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen	75
Gesubsidieerd onderwijs	Onderwijs (inclusief overig onderwijs)	80
Zorg en overige dienstverlening		
Gezondheids- en welzijnszorg	Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	85
Milieudienstverlening	Afvalwater- en afvalverzameling	90
Cultuur, sport, recreatie	Cultuur, sport en recreatie	92
Particuliere huishoudens met personeel	Particuliere huishoudens met werknemers	95
Overige dienstverlening n.e.g.	Overige diensten	93
	Verenigingen, n.e.g.	91

Trefwoordenregister

A

Aanbestedingen	201
Aanbod-, gebruik- en input-outputtabellen	242, 258
Aanbodtabel	34–35
Aandelen	138–149, 151, 153, 155, 157, 159, 161 164–165, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 240
Aandelen en overige deelnemingen	138–149, 151, 153, 155 157, 159, 161, 164–165, 176 178, 180, 182, 184, 186, 240
Aanhangsels	13, 261
Aanvoer via oppervlaktewater of lucht	222–229
Aanvulling uit beleggingsinkomen	196–198
Aardgas	220–229, 263
Aardolie	22, 25, 26–28, 220–229, 261, 263, 272
Aardolie en aardgas	263
AAW	12, 190–192, 202–203, 257
Absorptie door producenten	220, 222–229
ABW	12, 192–193
Accijnzen	188
Administratiekosten	196–198, 203
Afgedragen BTW	130–137
Afkoop subsidies particuliere woningverhuurders	194
Afkoop subsidies woningcorporaties	194
Afschrijvingen	15–19, 79, 130–137, 139, 141, 143 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161 163, 195, 199, 206–207, 214, 216, 220, 234
Afval	14, 220–229
Afvalstortplaatsen	222–229
Afvalwater	220–229, 273
Afvoer via oppervlaktewater of lucht	222–229
AKW	12, 190, 192
Algemene Arbeidsongeschiktheidswet	12, 190–192, 202–203
Algemene Bijstandswet	12, 192–193, 238
Algemene Kinderbijslagwet	12, 190, 192
Algemene Nabestaandenwet	12, 190–192, 202–203
Algemene Ouderdomswet	12, 190–193, 202–203
Algemene Weduwen- en Wezenwet	12, 190–192, 203
Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten	12, 190–193, 202–203
Alternatief beschikbaar inkomen	160, 204
ANW	12, 190–194, 202–203
AOK	12, 190–192, 202–203, 257
AOW	12, 190–194, 202–203, 245
AR	12
Arbeid	10, 86, 254
Arbeidsbemiddeling	193
Arbeidsinkomensquote	14, 21
Arbeidsjaren	103–106, 254
Arbeidsongeschiktheidskas	12, 190–192, 202–203
Arbeidsproductiviteit	14, 23
Arbeidsrekeningen	10, 12, 254–255
Arbeidsrelatie	101–102, 113–115, 121–122, 128–129, 254
Arbeidsvolume werknemers	14, 22, 141, 143, 145, 147, 149 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 201
Arbeidsvolume werkzame personen	14, 22, 139, 206–209
Arbeidsvolume zelfstandigen	161
Assurantiebelaasting	188
AWBZ	12, 190–193, 202–203, 257
AWW	12, 190–192, 203

B

Banen	14, 87, 93–102, 254
Banken	233, 261, 273
BBP	10, 12–14, 17, 84, 151, 161, 231 233–234, 240, 243, 246, 248, 258, 271
BBP per arbeidsjaar	17
Bedrijfspensioenfondsen	190–192, 198
Bedrijfstakken, -klassen	18–23, 27–28, 33–37, 40, 43–44

57–60, 62–85, 88–114, 116–129, 271	
Bedrijven van natuurlijke personen	204, 268
Beginbalans	176–187
Belasting en premiedruk	14
Belasting over de toegevoegde waarde	12, 188
Belasting van personenauto's en motorrijwielen	12, 188
Belastingen	14–15, 62, 66–67, 85, 130–139, 141, 143 145, 147, 149–157, 161, 164–165, 188–189 195, 199, 216–217, 220, 233–234, 237–238, 269
Belastingen (% BBP)	155, 157
Belastingen en premies wettelijke sociale verzekering (% BBP)	139, 151, 153
Belastingen op inkomen	130–139, 141, 143, 145, 147 149–150, 152, 154, 156, 161, 164–165 188–189, 195, 199, 216–217, 220, 238
Belastingen op inkomen (dividendbelasting)	164–165
Belastingen op inkomen en vermogen	130–139, 141, 143 145, 147, 149–150, 152, 154, 156, 161 164–165, 188–189, 195, 199, 216–217, 220, 238
Belastingen op invoer	62, 66–67, 85, 234
Belastingen op vermogen	138–139, 150, 152, 154, 156, 161, 189
Beloning van werknemers	15, 17–19, 73, 130–139, 141, 143 145, 147, 149, 151, 153, 155 157, 159–161, 163–165, 195 199, 201, 234, 237, 255, 260
Beloning van werknemers (% toegevoegde waarde)	141 143, 145, 147, 149, 161 188, 263
Benzine	188, 263
Beroepsbevolking	86, 254
Beroepspensioenfondsen	198
Beschikbaar inkomen	14, 130–137, 140, 142, 144, 146, 148 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 204, 240
Beschikbaar nationaal inkomen	14–17, 138, 208–209
Beschikbaar nationaal inkomen per inwoner	17
Beschikbaar voor finale bestedingen	23–24, 205, 210–213
Besparingen	14, 130–137, 140, 142, 144, 146, 148 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 240
Besparingen (netto) en saldo kapitaaloverdrachten	160
Besparingen (netto)/ saldo lopende transacties	130–137
Bestedingen	196–198
Bestemming van stoffen	222–229
Betaald inkomen uit vermogen (% totale schulden)	143
Betaalde rente	204
Betaalde uren	107, 109–114, 255
Beursbelasting	188
Bevolking	14, 86
Bijdrage aan milieuthema's	222–229
Bijdragen aan bejaardenoorden	192
Bijdragen uit het AAW-fonds	193
Bijdragen voor volkshuisvesting	194
Bijzonder onderwijs	193, 262
Binnenlands product	14–19, 23–24, 85, 138 205–207, 210–213, 240, 269
BLSV	12, 255
BNI	12, 271
Boeten en schikkingen	193
BPM	12, 188
Broeikaseneffect	14, 220–229
Broeikaseneffect (CO ₂ -equivalenten)	14, 220–221
Bruto binnenlands product	12, 139
Bruto binnenlands product (% volumemutaties)	139
Bruto binnenlands product per inwoner (euro)	139
Bruto loon sociale verzekering	12
Bruto looninkomen	14, 87, 116–122, 255
Bruto nationaal inkomen	12
BTW	12, 15, 18, 36–37, 62–63, 130–137, 188, 214–215 217, 220, 233–235, 239, 242–243, 248, 252, 269, 271
BTW afdracht aan de EU	188
Buitenland	14, 164, 166–175, 186, 188–190, 192–194

C

CBS	10, 12–13, 241, 252, 254, 256, 266, 269–271
Centraal Planbureau	12
Centrale overheid	12, 154, 166–175, 182
CH ₄	220–230
Chartaal geld	138–139, 141–145, 147, 149–155, 157, 159 161, 164–165, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 239
CIF	12
Cif/fob-correctie	39–40, 42–43
Cif/fob-correctie en herclassificatie	40
Cif/fob-herclassificatie	40
Classificatie	12, 235
CO ₂	220–230
COFOG	12, 200
COICOP	12, 200
Collectieve consumptie	29–31, 47, 49–52 151, 153, 155, 157, 159, 236
Collectieve consumptie (% BBP)	151, 153, 155, 157, 159
Collectieve diensten	264
Consumentenprijsindex	14, 259
Consumptie	10, 27–28, 30–31, 36–37, 39–40, 42–43 46, 49–52, 62–63, 218, 243
Consumptie door Nederlandse huishoudens in het buitenland	36–37, 39–40, 46–52, 218
Consumptie door niet-ingezetenen huishoudens in Nederland	36, 42–43, 46, 49–52
Consumptie door niet-ingezetenen in Nederland	27–28, 243
Consumptie van gebruikte vaste activa	46
Consumptieve bestedingen	13–16, 23–26, 29–31, 37, 40–41 46–52, 63, 130–137, 139, 151, 153, 155 157, 159, 161, 163, 199–200, 204–205 210–214, 217–218, 220, 235–236, 269
Consumptieve bestedingen (% BBP)	139, 151, 153 155, 157, 159, 161
Consumptieve bestedingen (% beschikbaar inkomen)	161
Consumptieve bestedingen (% volumemutaties)	139, 151 153, 161
Consumptieve bestedingen door de overheid	37, 47, 49, 63 199, 236
Consumptieve bestedingen door huishoudens	13, 29–31, 37 46, 49–52, 63 204, 218, 220, 235
Consumptieve bestedingen door IZW huishoudens	47, 204, 236
Correctie in verband met loon in natura	36, 45–46, 62
Correctie pensioenvoorziening	15–16, 130–138, 142 146, 160, 164, 214, 217, 239
Correctie toegerekende bankdiensten	130–137, 142 144, 148, 238
Cost, insurance, freight	12
CPA	12, 271
CPB	12

D

De Nederlandsche Bank	12, 239, 244
Diensten	23–24, 29–30, 164–165, 263–265
Dienstverband	99–112, 115, 119–120, 126–127, 254
Dividend	195, 237
Dividendbelasting	188–189
DNB	12, 239, 241, 244
DNE	12
Doorbetaling bij ziekte	190–192
Duale classificatie	72, 76
Duurzame consumptiegoederen	29–30

E

EBB	12
ECB	12, 271
Economisch beleid	200
EEG	12
Een geaggregeerde NAM	214, 220, 248
Een geaggregeerde NAMEA	220
Een geaggregeerde SAM	216
EG	271
Eigen bedrijf	216

Eigen pensioen militairen	190–192
Eigen vervoer	222–229
Eindbalans	176–187
Emissie door consumenten	222–229
Emissie door ingezetenen	222–230
Emissie door producenten	222–229
Emissie in Nederland	230
Emissie naar lucht	230
EMU-saldo	13–14, 151, 153, 241
EMU-schuld	13–14, 151, 153, 241
Enkele breuken in de reeksen	256
Enquête Beroepsbevolking	12, 254
Enquête Werkgelegenheid en Lonen	12, 254
ESR	12–13, 255, 257–258, 260, 268, 271–273
EU	12, 188–189, 193, 233–234, 237, 268, 271
EU-heffingen op voedingsmiddelen	188
Europese Centrale Bank	12, 271
Europese Economische Gemeenschap	12
Europese Gemeenschappen	271
Europese Unie	12, 231–233, 260, 268, 271
Eurostat	268, 271
EWL	12
Exploitatieoverschot	14–15, 17–19, 36, 62, 77–78, 130–138 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154 156, 158, 162, 195–199, 206–207, 235
Exploitatieoverschot/gemengd inkomen	14–15, 17–19 77–78, 130–137

F

FAOP	12, 190–192, 245, 257
Financiële balansen	10, 176, 178, 180, 182, 184, 186
Financiële instellingen	57, 130–137, 142, 176, 189–194 201, 219, 244, 245, 273
Financiële rekening	130–137, 162–163, 246
Financiële transacties	176–187, 239, 249
Fisher index	258
Flexibele arbeidsduur	102, 114–115, 122, 129
FOB	12
Fonds Arbeidsongeschiktheidsverzekering Overheids- personeel	190, 192
Fossiele energiedragers (p.j.)	220
Free on board	12

G

Gebruiktabel	36–37
Gemeentefonds	193, 244
Gemengd inkomen	138, 160, 204, 206–207
Gemiddeld aantal huishoudens	14, 161
Gemiddeld jaarloon per baan	14, 87, 123–129, 255
Gemiddelde bevolking	14, 139, 161, 206–209
Geregistreerde werklozen	14
Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening	273
Girale deposito's	138–139, 141–145, 147, 149, 151 153, 155, 157, 159, 161, 164–165 176, 178, 180, 182, 184, 186, 239
Goederen en diensten	10
Goederen- en dienstencategorieën	48–52
Goederenvervoer	261
Groene belasting	220
Grond	32, 261, 264, 272

H

Handel	18–23, 25–28, 33, 204, 273
Handels- en vervoersmarges	34–35, 38–40, 62–63, 214, 220
Handelskredieten en transitorische posten	139, 141, 143, 145 147, 149, 151, 153, 155 157, 159, 161, 165, 176 178, 180, 182, 184, 186, 240
Heffingen op waterverontreiniging	188–189
Herkomst van stoffen	222–229
Hoofdbaan	254
Huishoudens	14, 16, 18, 20–24, 57, 130–137 160, 166–175, 184, 189–194, 218–219, 245
Huishoudens incl. IZW	14, 16, 22–24

Huisvesting 31, 200, 204
 Huurprijsverlagende subsidies 189

I

I/O 12, 269, 270
 ILO 12, 271
 IMF 12, 239, 268, 271
 Individuele consumptie 29–31, 49–52, 151
 153, 155, 157, 159, 204
 Individuele consumptie (% BBP) 151, 153, 155, 157, 159
 Individuele huursubsidies 192
 Infrastructuur 194
 Ingehouden winsten op directe buitenlandse
 investeringen 138–145, 147–149
 160, 164–165, 237
 Ingezetenen in het buitenland 29–31, 222–229, 243
 Inkomen onttrokken aan quasi-vennootschappen 138–139
 141–143, 146, 148–150, 152
 154, 156, 160–161, 164–165, 237
 Inkomen uit bedrijfsuitoefening 141
 Inkomen uit belegging van verzekeringstechnische
 voorzieningen 196–198
 Inkomen uit grond en minerale reserves 138–143, 146–147
 149–157, 160–161, 237
 Inkomen uit vermogen 130–167, 195–199, 214–216, 220, 237
 Inkomen uit vermogen toegerekend aan polishouders 138–139
 143, 147, 160
 164–165, 196–198, 237
 Inkomens- en kapitaaloverdrachten (per saldo ontvangen) 196
 Inkomensoverdrachten 198, 214–215
 Inkomsten en uitgaven van de overheid 199
 Inkomstenbelasting 188–189
 Input-outputtabel 12, 62–63
 Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens 12, 57
 162, 236
 Institutionele sectoren 271
 Interimregeling ziektekostenvergoeding ambtenaren 190–192
 Intermediair verbruik 15, 18, 25–26, 40–41, 45, 65
 130–137, 139, 141, 143, 145
 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159
 161, 163, 199, 201, 214, 216, 220, 233
 Internationaal Monetair Fonds 12, 268, 271
 Investerings (% BBP) 139, 141, 151, 153, 155, 157, 159, 161
 Investerings (% volumemutaties) 139
 Investerings (bruto) 130–137, 139, 141, 143, 145, 147, 149
 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 199, 201
 Investerings in eigen beheer 138, 140, 142, 144, 146, 148
 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 199
 Investerings in vaste activa 14–15, 23–26, 32–33, 37, 40–41
 53–60, 63, 139, 141, 143, 145, 147
 149, 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 195
 199, 201, 203, 205, 210–215, 217, 220, 236, 269
 Investeringsbijdragen 138–141, 150–157
 1 60, 162, 164–165, 239
 Invoer 10, 14–15, 23–26, 35, 39–41, 62, 130–137
 164–165, 205, 210–214, 216, 220, 235, 269
 Invoer van goederen (cif) en diensten 35, 62
 Invoer van goederen en diensten 14–15, 23–26, 39–41
 130–137, 164–165, 235, 269
 Invoer van goederen en diensten (% totale middelen) 165
 Invoerrechten 188
 Invoerrechten aan de EU 188
 IOAW 12, 192–193
 IOAZ 12, 192–193
 IZW huishoudens 18, 20–21, 47, 49–52, 55, 130–137
 166–175, 193–194, 219, 235–236, 244–246
 IZW h 12, 29–31, 190–192, 205, 210–213

K

Kansspelbelasting 188–189
 Kapitaaloverdrachten 130–147, 150–162, 164–165
 174–175, 188, 194, 196, 198–199
 202–203, 214–215, 217, 220–221, 239
 Kapitaalrekening 130–137, 246
 Kapitaalsbelasting 188

Kerncijfers 14, 87, 139, 141, 143, 145, 147, 149
 151, 153, 155, 157, 159, 161, 163, 165, 201
 Kortlopende leningen 138–161, 164–165, 176
 178, 180, 182, 184, 186, 240
 Kortlopende waardepapieren 138–145, 147–157, 159, 161
 164–165, 176, 178, 180, 182, 184, 186, 239
 Kwaliteitsveranderingen 258
 Kwartaalstatistiek Werkzame Personen 12, 254
 KWP 12

L

Langlopende leningen 138–161, 164–165, 176
 178, 180, 182, 184, 186, 240
 Levensverzekering 196
 Levensverzekeringmaatschappijen 190–192
 Levensverzekeringspremies 196–198
 Levensverzekeringssuitkeringen 196–198
 Levensverzekeringsvoorzieningen 138–139, 142, 146
 161, 164, 165, 196, 197, 240
 Lokale overheid 12, 156, 166–175, 182
 Lonen 15, 36, 62, 74, 138–139, 141, 143, 145
 147, 149, 151, 153, 155, 157, 159–161
 163, 206–207, 214–217, 220, 234, 237
 Loonbelasting 188–189
 Loonkosten 14, 255
 Loonkosten per eenheid product 14
 Loonsubsidies 189
 Loonvoet per arbeidsjaar 14
 Loterijen en kansspelen 262

M

Marktproductie 140, 146, 150, 152, 154
 156, 158, 160, 162, 199, 260
 Marktsector 14
 Medische diensten 265
 Milieu 14, 200, 220, 232
 Milieueffingen 188–189, 220, 232
 Milieureinigingsbedrijven 222–229
 MKZ 12, 189
 Mond- en klauwzeer 12
 Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten 139, 143, 145
 164, 176, 178, 186, 239
 Monetaire financiële instellingen 144, 166–175, 178
 Motorrijtuigenbelasting 188–189
 Motorrijtuigenbelasting (incl. Eurovignet) 188

N

N₂O 220–230
 NACE Rev. 1 271–273
 NAM 12–13, 248–250, 252
 NAMEA 12–13, 222–229, 252–253, 267, 269
 Nationaal inkomen 14–17, 138, 208–209, 240
 Nationaal inkomen per inwoner 17
 Nationaal Milieubeleidsplan 12, 253
 Nationaal vorderingensaldo 14–16, 208–209, 214, 217, 220
 National Accounting Matrix 12, 252, 267
 National Accounting Matrix including Environmental
 Accounts 252
 Nationale besparingen 14–16, 138
 Nationale finale bestedingen 23–24, 205
 Nationale Rekeningen 268
 Nederlandse Spoorwegen 12
 Netto beschikbaar nationaal inkomen 214, 216
 Netto garantiebetalen m.b.t. uitvoer 194
 Netto gemengd inkomen van huishoudens 18
 Netto materiële consumptie 14
 Netto nationaal inkomen 214, 216
 Netto winst vóór belastingen 204
 NH₃ 220–230
 Niet toe te rekenen 202–203
 Niet-aftrekbare toegerekende BTW 45, 53
 Niet-beroepsbevolking 86
 Niet-financiële vennootschappen 57, 130–137, 140, 166–176

	189–194, 201, 219, 244–245
Niet-ingezetenen in Nederland	222–229
Niet-marktproductie	260
Niet-productgebonden belastingen op productie	36, 62, 68 141, 143, 145, 147 149, 151, 153, 155, 157, 159 161, 163, 188, 199, 216, 234
Niet-productgebonden subsidies	36, 62, 71, 141, 143, 149, 151 153, 155, 157, 161, 189, 199, 234
NMP	12, 253
Non-additiviteit	258
NO _x	220–221
NS	12, 244–245

O

Obligaties	138–157, 159, 161, 164–165 176, 178, 180, 182, 184, 186, 240
OESO	12, 268, 271
Omslagheffing waterschappen	188–189
Onderlinge betalingen (sociale premies)	202–203
Onderlinge transacties (kapitaal- en inkomens- overdrachten)	202–203
Ondernemingspensioenfondsen	190–192, 198
Onderwijs	31, 200, 204, 264, 273
Onroerende-zaakbelasting	188–189
Ontvangen inkomen uit grond en minerale reserves (saldo)	204
Ontvangen inkomen uit vermogen (% totale vorderingen)	143
Ontvangen rente	204
Ontwikkelingssamenwerking	193
Onverdeelde transacties	130–137
Openbaar bestuur	264, 273
Openbare orde en veiligheid	200
Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling	268
Overdrachten	193–194, 204
Overdrachten aan andere internationale organisaties	193
Overdrachten aan huishoudens	193–94
Overdrachten door de EU	193
Overdrachten door huishoudens	193–194
Overdrachten door ideële organisaties	193
Overdrachten door IZWh aan huishoudens	194
Overdrachtsbelasting	188
Overdrachtskosten op grond	54–56
Overeengekomen uren	108, 115, 255
Overheid	14, 16, 18–24, 33, 57, 130–137, 150 152, 180, 188–194, 219, 244–245, 268–269, 273
Overheid (geconsolideerd)	150
Overheid (niet geconsolideerd)	152
Overig gesubsidieerd onderwijs	193, 262
Overige aankopen	203
Overige accijnzen	188
Overige consumptie	222–229
Overige deposito's	138–139, 141–145, 147, 149 151, 153, 155, 157, 159, 161, 164–165 176, 178, 180, 182, 184, 186, 239
Overige financiële instellingen	148, 166–175, 180
Overige herkomst binnenland	222–229
Overige huishoudens	219
Overige inkomensoverdrachten	130–165, 172–173 193, 199, 202–203, 216–217, 239
Overige inkomensoverdrachten n.e.g.	138–147, 149–165 172–173, 193, 239
Overige kapitaaloverdrachten	138–147, 150–165, 239
Overige marktproductie	138, 142, 144, 148
Overige milieuheffingen	188
Overige minerale oliën	188
Overige mutaties	176–187
Overige niet-marktproductie	138, 150, 152, 154 156, 158, 162, 199, 204
Overige particuliere sociale fondsen	190–192
Overige particuliere sociale premies	138–139, 142, 146 161, 190–191, 196, 198, 238
Overige particuliere sociale premies t.l.v. werkgevers	191
Overige particuliere sociale premies t.l.v. werknemers	191
Overige particuliere sociale uitkeringen	138–139, 143, 147 160, 192, 196, 198, 238

Overige pensioenfondsen (incl. VUT-fondsen)	190–192, 198
Overige uitgaven	199–200
Overige verandering van natuurlijke hulpbronnen	222–229
Overige verkopen	202
Overige verzekeringstechnische voorzieningen	138–139 141–142, 146, 161 176, 178, 184, 240
Overname schuld van Amsterdam	194
Overuren	255
OV-jaarkaart studerende	192
Ozonlaagaantasting	14, 220–229

P

PEMBA	257
Pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	138–139, 142 146, 161, 164–165 176, 178, 184, 186
Pensioenpremies	138–139, 142, 146, 161 165, 190–191, 196–198, 238
Pensioenpremies t.l.v. werkgevers	191
Pensioenpremies t.l.v. werknemers	191
Pensioenuitkeringen	138–139, 143, 147, 160 164, 192, 196–198, 238
Pensioenvoorzieningen	138–139, 142, 146 161, 165, 196–197, 240
Perpetual inventory method	12
PIM	12, 234
Premiedifferentiatie	257
Premies koopwoningen	192
Premies wettelijke sociale verzekering	138–139, 150 152, 158–159, 161 190–191, 199, 238
Premies wettelijke sociale verzekering (% BBP)	159
Premies wettelijke sociale verzekering t.l.v. werkgevers	191
Premies wettelijke sociale verzekering t.l.v. werknemers	191
Prijs- en volumemutaties, toelichting	258
Primair inkomen	130–137, 140, 142, 144, 146, 148 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 195
Producenten	231, 234
Producentenprijsindices	259
Productgebonden	15, 18–19, 34–35, 62, 67, 70 130–139, 150, 152, 154, 156, 164 188–189, 214, 216, 220, 233–234, 260
Productgebonden belastingen	15, 34–35, 62, 67, 130–137 188, 214, 216, 220, 233–234, 260
Productgebonden belastingen (excl. BTW)	34–35, 130–137
Productgebonden subsidies	15, 34–35, 62, 70 130–137, 189, 234
Productgroepen	10, 26, 28, 34–39, 45–46, 53, 61
Productie (basisprijzen)	15, 18, 34–35, 38, 64, 130–138 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154 156, 158, 160, 162, 199, 214–217, 220, 233
Productie van toegerekende bankdiensten	138, 142, 144, 148
Productie van verzekeringsdiensten	196–198
Productie voor eigen consumptie	138, 160
Productie	272
Provinciefonds	193, 244

Q

Quasi-vennootschappen	237
-----------------------	-----

R

Ramingen	260
Rechtsbijstand	192
Regelingen inzake vervroegde uittrekking	12
Regionale rekeningen	257
Reisbureau	261
Rekeningen in het rekeningenstelsel	246
Rekeningenstelsel	10, 13, 130–137, 237, 239
Rente	138–165, 168–169, 195, 199, 202, 237
Rente (per saldo ontvangen)	202
Reparatie	264
Rioolrechten	188–189
Ruilvoetwinst	165

S

Saldi	138, 140, 142, 144, 146, 148, 150 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden	139, 236
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa	139, 141, 143, 145, 147, 149, 151 153, 155, 157, 159, 161, 163, 199, 239
Saldo lopende transacties met het buitenland	14–15, 208–209 215, 217, 221, 241
Saldo lopende transacties van het buitenland met Nederland	164
Saldo lopende transacties van Nederland (% BBP)	165
Saldo ontvangen inkomensoverdrachten	16
Saldo ontvangen kapitaaloverdrachten	16
Saldo ontvangen primaire inkomens	16
Saldo van belastingen op productie en invoer en subsidies	15 17–19, 206–207
Saldo van netto besparingen en kapitaaloverdrachten	130–138 140, 142, 144, 146, 148, 150 152, 154, 156, 158, 162, 164, 203
Saldo van productgebonden belastingen en subsidies	15–16 18–19, 138
SAM	12–13, 250–251, 266
SBI	12, 255, 261, 271
Schadeloosstelling varkenspest	189
Schadeverzekeringspremies	138–139, 141–143 145–147, 149, 151, 153, 155 157, 161, 163–165, 196–197, 238
Schadeverzekeringssuitkeringen	138–140, 142–144 146–148, 150, 152, 154, 156 160, 162, 164–165, 196–197, 238
SDR	12, 239
Sectoren in het rekeningenstelsel	244
SESAME	12, 267–268
SNA	12, 257–258, 260, 266–267, 271
SO ₂	220–230
Social Accounting Matrix	12, 267, 270
Sociale bescherming	31, 200, 204
Sociale premies	14–15, 36, 62, 75, 130–165 190–191, 202, 206–207, 234, 237–238
Sociale premies (% BBP)	147
Sociale premies niet t.l.v. werkgevers	191
Sociale premies t.l.v. werkgevers	15, 36, 62, 75, 138–139 141, 143, 145, 147, 149, 151 153, 155, 157, 159–161, 163 191, 202, 206–207, 234, 237
Sociale premies t.l.v. werknemers, zelfstandigen en niet werkenden	202
Sociale uitkeringen	13–14, 130–139, 141, 143, 145, 147, 149 151, 153, 155, 157, 159–161, 163–165 192, 199, 203–204, 216, 219, 238
Sociale uitkeringen (% BBP)	147
Sociale uitkeringen (in geld)	130–139, 141, 143, 145, 147 149, 151, 153, 155, 157, 159–165, 238
Sociale uitkeringen door het buitenland	192
Sociale uitkeringen in geld en natura (% BBP)	151, 153 155, 157, 159
Sociale uitkeringen in natura via marktproducenten	199, 204
Sociale uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	192
Sociale verzekering	245
Spaartegoeden (in euro's)	138–139, 142, 144 161, 165, 176, 178, 184, 186
Speur- en ontwikkelingswerk	262, 273
Stadsvernieuwing	194
Standaard bedrijfsindeling	12
Statistisch verschil	15, 130–138, 140, 160, 164, 247
Statistische bijlagen	13
Stoffen	221
Studiebeurzen	192
Subsidies	14, 15, 62, 69–70, 85, 130–139, 150 152, 154, 156, 158, 164, 189, 199, 203, 234, 237
Subsidies (ontvangen door ingezetenen)	189
Subsidies door productschappen e.d.	189
Subsidies op invoer	62, 69–70, 85, 234
Subsidies voor cultuur, sport en recreatie	189
Subsidies voor het openbaar vervoer	189

Subsidies voor onderzoek en innovatie	189
System of National Accounts	12, 257, 260, 266, 268

T

Toegerekende BTW	46–47, 66–67, 85, 130–137, 234
Toegerekende kapitaaloverdrachten	138–139, 143 147, 160, 194, 239
Toegerekende kapitaaloverdrachten aan polishouders	194
Toegerekende sociale premies	138–140, 142, 144, 146 148, 150, 152, 154, 156, 158 160–162, 190–191, 199, 238
Toegerekende sociale premies t.l.v. werkgevers	191
Toegevoegde waarde (% BBP)	141, 143, 145, 147, 149, 151 153, 155, 157, 159, 161, 163, 201
Toegevoegde waarde (bruto, basisprijzen)	15–16, 18–21, 23, 36 80–85, 130–137, 140–163 199, 201, 214, 216, 233, 259
Toelichtingen	13, 231
Toeslagenwet	12, 192
Totaal inkomsten	14, 151, 199, 202
Totaal uitgaven	14, 151, 199–200, 203
Totaal uitgaven (% BBP)	151
Totale economie	14, 130–138
Totale finale bestedingen	23–24
Transacties in de nationale rekeningen	233
Transacties van het buitenland	130–137, 164
Transportverschil	222–229
TW	12, 192
Type van activa	32, 54–56

U

UFO	12, 189–192, 202–203
Uitgaven van de overheid	200
Uitkeringen	138–139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153 155, 157, 159–161, 163–165, 192, 199, 204, 238, 270
Uitkeringen oorlogsslachtoffers	192
Uitkeringen rechtstreeks door werkgevers	138–139, 141, 143 145, 147, 149, 151, 153, 155 157, 159–161, 163, 199, 238
Uitkeringen sociale voorziening	138–139, 151, 153, 155 157, 160, 192, 199, 204, 238
Uitkeringen sociale voorziening in natura via marktproducenten	151, 153, 204
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering	138–139, 151, 153 159–160, 164–165 192, 199, 204, 238
Uitkeringen wettelijke sociale verzekering in natura via marktproducenten	204
Uitvoer van goederen (fob) en diensten	37, 63
Uitvoer van goederen en diensten	14–15, 23, 25–28, 37 40–44, 63, 130–137, 165, 205 210–213, 215, 217, 220, 235, 270
Uitvoer van goederen en diensten (% totale bestedingen)	165
Uitvoering Werknemersverzekeringen	12
Uitvoeringsfonds voor de Overheid	12, 190–192, 202–203
Uitvoersoverschot (% BBP)	165
Uitvoersaldo van goederen zonder grensoverschrijding	36, 42 43, 61, 243
UMTS	12, 151, 153, 155
UWV	12

V

Van niet-marktproductie	163
Vaste arbeidsduur	101, 113, 121, 128
VDL	12
Vennootschappen	14, 16, 18, 20–24, 244
Verandering in financieel vermogen	14, 130–138 140, 160, 164, 241
Verandering in levensverzekeringsvoorzieningen	198
Verandering in pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen	196–197
Verandering in pensioenvoorzieningen	198
Verandering van natuurlijke hulpbronnen	220–229
Verandering van schulden aan het buitenland	15, 215, 217

Verandering van vorderingen op het buitenland	15, 215
Veranderingen in voorraden	15, 23–24, 37, 40, 61, 63 139, 141, 143, 145, 151, 153 155, 157, 161, 163, 215, 217, 236
Verbruik toegerekende bankdiensten	15–16, 18–19, 76–78 85, 130–137, 139, 233, 243
Verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken e.d.	188
Verbruiksbelasting op milieugrondslag	188
Verdelingstransacties	237
Verenigde Naties	12, 232, 271
Vergoeding voor verzekeringsdiensten	190–191, 196–198
Verkoop van gebruikte vaste activa	32–33, 36, 53–60, 62 215, 217, 243
Verloonde dagen en loonsommen	12, 254
Vermesting	14, 220–229
Vermogensbelasting	188–189
Vermogensheffingen	138–139, 150, 152, 154 156, 161, 188, 194, 199, 239
Verschil toegerekende en afgedragen BTW	15–16, 18–19 66–67, 76–78 130–138, 140, 160, 234, 243
Vervoermiddelen	32
Verzekering	12
Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	146, 166–175, 178
Verzekeringstransacties	196–198
Verzekeringstransacties van pensioenfondsen	196
Verzekeringstransacties van schadeverzekering- maatschappijen	197
Verzuring	14, 220–229
Vis	263
VN	12, 271
Vogelpest	189
Volksgesondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu	12, 253
Voor bijdragen aan bejaardenoorden	193
Voor verlening subsidies	193
Vorderingensaldo	14, 130–138, 140, 142, 144, 146, 148 150–160, 162, 164, 199, 203, 208–209, 241
Vorderingensaldo (% BBP)	151, 153, 155, 157, 159
VROM	12, 253
VUT	12, 244, 255

W

Wachtgelden voormalig overheidspersoneel	190–192
WAJONG	12, 192, 257
WAO	12, 190–192, 202–203, 257

WAZ	12, 190–193, 202–203
Wederuitvoer	27, 28, 43–44
Welvaart	232
Welzijnszorg, cultuur e.d.	193
Werkelijke collectieve consumptie	236
Werkelijke individuele consumptie	29–31, 47, 50–52 161, 204, 236
Werkelijke individuele consumptie (% volumemutaties)	161
Werkelijke individuele consumptie per inwoner (euro)	161
Werkloosheidswet	12, 190–193, 202–203
Werkloze beroepsbevolking	86, 254
Werknemers	89, 94, 97–102, 104, 107–112 115, 117–118, 123–129, 191, 254
Werknemers naar geslacht	97–98, 109–110 115, 117–118, 124–125
Werkzame beroepsbevolking	14, 86, 254
Werkzame personen	88–93, 103, 105–106, 254
Werkzame personen naar geslacht	90–91, 105–106
Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen	190–193 202–203
Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten	192
Wet inkomensvoorziening	12
Wet Investeringsrekening	12, 194
Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering	12, 190–192 202–203
Wet sociale werkvoorziening	12
Wet voorzieningen gehandicapten	12, 192
Wetenschappelijk onderwijs	193–194, 262
Wettelijke sociale verzekeringsinstellingen	12, 158 166–175, 184
WIR	12, 194
WSW	12, 193
WVG	12, 192
WW	12, 190–193, 202–203, 245

Z

Zelfstandigen	12, 191, 245, 254
Zelfstandigen en niet werkenden	191
ZFW	12, 190–193, 202–203
Ziekenfondswet	12, 190–193, 202–203
Ziektekostenvoorzieningen voor ambtenaren	190–192
Ziektewet	12, 190–192, 202–203
ZW	12, 190–192, 202–203

Enkele andere CBS-publicaties

National accounts of the Netherlands 2003 (Engelse editie van de 'Nationale rekeningen 2003')

Deze publicatie geeft een compleet overzicht van de ontwikkeling van de Nederlandse economie en bevat gedetailleerde gegevens over productgroepen, bedrijfstakken, -klassen en sectoren voor de jaren 1996–2003. De publicatie is in diverse hoofdstukken ingedeeld en sluit af met toelichtingen en aanhangsels.

Jaarlijks, 278 blz., € 43,60.

ISBN 903572479 8. Kengetal P-22.

De Nederlandse conjunctuur

Met de in 2000 opgestarte publicatie De Nederlandse conjunctuur wordt op basis van de vele CBS-conjunctuurgegevens een gedetailleerd samenhangend overzicht gegeven van de recente ontwikkeling in de Nederlandse economie. De samenhang wordt onder andere bereikt door het gebruik van de uitkomsten van de Kwartaalrekeningen, die een systematische beschrijving van de economie geven.

Kwartaal, 60 blz., € 46,50 per jaar.

ISSN 1566-3191. Kengetal P-104.

De Nederlandse economie 2003

Met deze publicatie beoogt het CBS een actueel, breed en samenhangend overzicht te geven van recente sociaal-economische ontwikkelingen in Nederland. De uitkomsten van de publicatie Nationale rekeningen 2003 zijn hierin verwerkt. Er zijn onderwerpen als macro-economische overzichten, arbeid, bevolking, welzijn, regionaal en modules van de Nationale rekeningen. Er wordt ook aandacht geschonken aan vergelijkingen tussen Nederland en andere EU-landen, de Verenigde Staten en Japan.

Jaarlijks, ongeveer 165 blz., € 15,00.

ISSN 1386-1042. Kengetal P-19.

Statistisch Bulletin

Het Statistisch Bulletin verschijnt wekelijks op de internetsite van het CBS (www.cbs.nl) en bevat de meest recent beschikbaar gekomen informatie van het CBS in tabellen, grafieken en tekst. Wekelijks, ongeveer 10 blz., een e-mail-abonnement is gratis.

Statistisch Jaarboek 2004

Deze publicatie verschaft actuele cijfers over vrijwel alle aspecten van de Nederlandse samenleving. Er komen onderwerpen in voor als mens en maatschappij, arbeid, inkomen en sociale zekerheid, bedrijfsleven, overheid, politiek en bestuur, macro-economie, geld- en kapitaalmarkt en geografie en milieu.

Jaarlijks, 529 blz., € 25,75, incl. cd-rom.

ISSN 0924-2686. Kengetal A-26.

Internet

De CBS-website is te bereiken via www.cbs.nl. De site bevat statistische kerncijfers en publicaties over de Nederlandse samenleving. Actuele statistische uitkomsten staan in persberichten en bulletins die gedownload kunnen worden.

StatLine

StatLine is de gratis elektronische databank van het CBS. StatLine geeft statistische informatie in de vorm van tabellen, teksten en grafieken. Alle resultaten kunnen worden bekeken, geprint of geëxporteerd. StatLine bevat tevens tijdreeksen over vele maatschappelijke en economische onderwerpen. StatLine is te vinden op de website www.cbs.nl (zie ook het hoofdstuk 'Cijfers in StatLine' in de publicatie Nationale rekeningen 2003).

Tenzij anders vermeld kunnen de publicaties van het CBS besteld worden bij de bestelservice van het CBS te Heerlen, fax (045) 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl of via de boekhandel.

Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen bij de bibliotheek van ons Bureau in beide vestigingen. Tevens is in beide vestigingen een boekwinkel waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht.